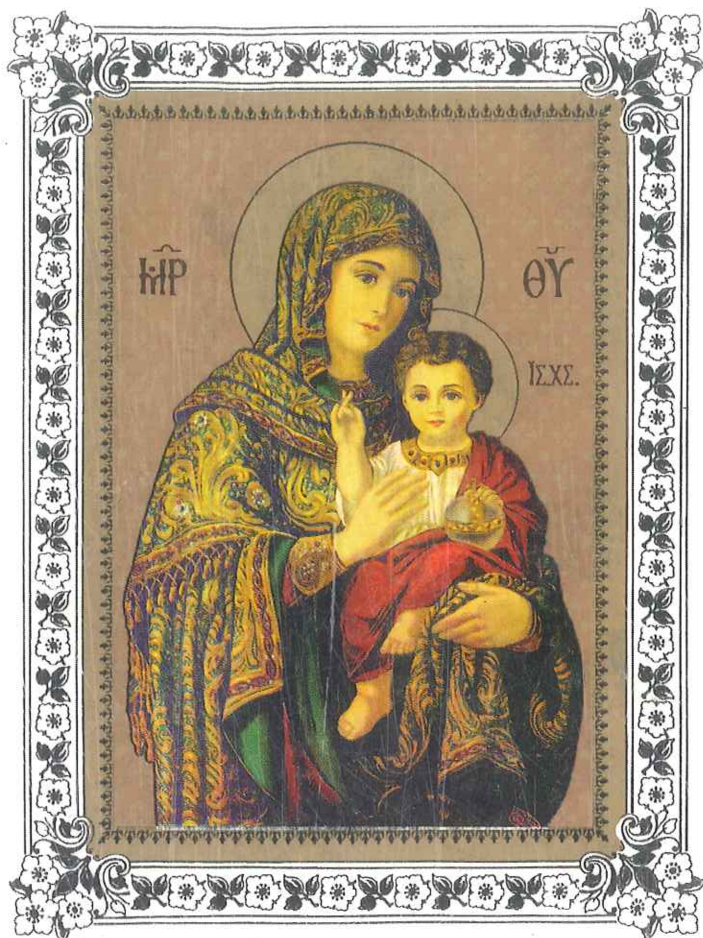
Protos. *NICODIM MĂNDIȚĂ*

OGLINDA DUHOVNICEASCĂ

Despre credință, apostazie, idolii moderni, jurământ, drăcuit, înjurat, Sărbători

vol. 2

Editura AGAPIS 1996

Protos. NICODIM MĂNDIŢĂ

OGLINDA DUHOVNICEASCĂ

vol. 2

Se tipăreşte cu binecuvântarea
Prea Sfinţitului CALINIC
Episcopul Argeşului

Editura AGAPIS 1996

Consultant: ✞ **CALINIC** - Episcopul Argeşului

Redactor responsabil: *Pr. Nicolae Tănase*

Editura **AGAPIS**
Str. Menţiunii nr. 7
Cod. poştal 72457
Sector 2 - *Bucureşti*

Tipografia
Concordia S.R.L.
Şos. Pantelimon nr. 226
Sector 2 - *Bucureşti*

ISBN 973 - 97218 - 6 - 9

Să ne uităm în oglindă!

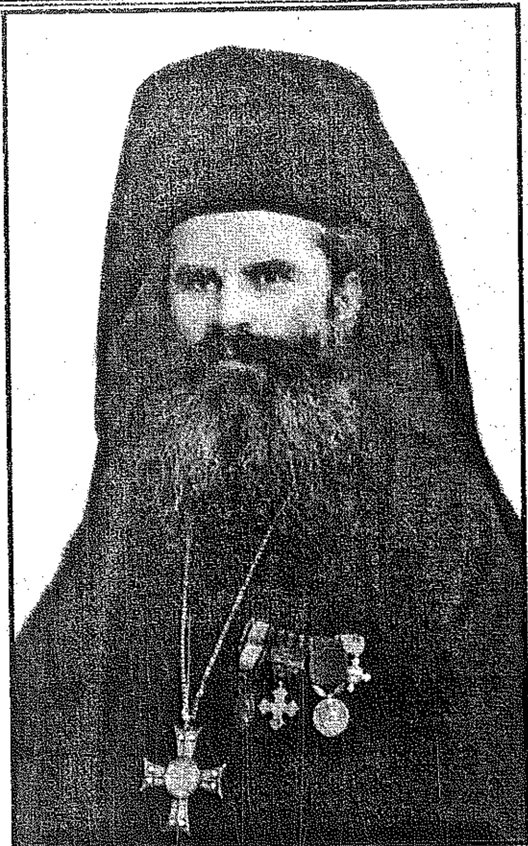
Ce fel de oglindă? În oglinda sufletului nostru, așa cum ne îndeamnă cu stăruință Părintele Nicodim Mândiță, această mare trâmbiță a neamului nostru monahal, în cartea sa numită: OGLINDA DUHOVNICEASCĂ!

A ne cunoaște pe noi înșine, a ne vedea inima și sufletul cu toată grija, este cea dintâi îndatorire a noastră aici pe pământ.

A fi curați, a trăi frumos, a stărui în rugăciune, a ne spovedi păcatele, a înceta de a le mai săvârși, a depune efort și voință tare, a spune NU ispitelelor de toate felurile, iată o bucurie a împlinirii!

A citi cărți bune, a îndemna și pe alții: vecini, prieteni, casnicii noștri, înseamnă o bucurie a comuniunii în Hristos! Sfințenia se câștigă cu durere și osteneală. Ajută-ne Doamne!

† Calinic, episcopul Argeșului

Cu ajutorul mult-milostivului Dumnezeu am ajuns cu retipărirea cărţii "Oglinda Duhovnicească" până aici. Văzând că adaosurile necesare măresc această lucrare, în dorinţa de a fi cât se poate mai portativă pentru cititori, am împărţit-o în trei, având fiecare parte mai multe broşuri. Partea I-a cuprinde "păcatele contra Duhului Sfânt şi păcatele strigătoare la cer" cu canonisirile şi feluritele învăţături curăţitoare sufletelor de acele păcate. Partea II-a, de faţă, cuprinde "păcatele contra celor zece porunci" cu canonisirile şi învăţăturile necesare scopului curăţirii sufletelor de ele. Partea III-a cuprinde "cele şapte păcate de moarte, păcatele străine şi păcatele contra faptelor milei sufleteşti şi trupeşti", cu canonisirile şi sfaturile tămăduitoare de aceste ucigătoare păcate. Dând drumul în lume şi la această modestă lucrare, rugăm pe Bunul Dumnezeu a-i da Har înmulţit, ca să lucreze cu puteri Divine şi succes la curăţirea sufletelor de păcate şi readucerea lor la credincioşia şi vieţuirea după Dreptarul Ortodoxiei noastre.

"Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl şi Împărtăşirea Sfântului Duh, să fie cu noi cu toţi, fraţilor, în veacul acesta şi în veacul viitor. Amin". (2 Cor. 13, 14).

Cel mai mic între Iereii - Monahi

Nicodim Măndiţă

Protosinghel

PORUNCA I

AM PĂCĂTUIT ÎMPOTRIVA CELOR ZECE PORUNCI DUMNEZEIEŞTI?

ânduieşte-ţi toate ale tale după buna plăcere a lui Dumnezeu, că vei muri... a zis Proorocul Isaia lui Ezechia împăratul Ierusalimului (4 Împ. 20, 1-11; 2 Par. 32, 24; Is. 38). Prezicerea aceasta o zice Dumnezeu, prin trimişii Lui, fiecărui muritor ce vieţuieşte pe acest pământ.

Aceste zece porunci cuprinzătoare desăvârşitei dragoste către Dumnezeu şi aproapelui nostru, sunt izvorul vieţii şi al tuturor fericirilor vremelnice şi veşnice. Oamenii însă călcându-le, se prăbuşesc după protopărinţii noştrii Adam şi Eva, prin neascultare, în primejduiri, nefericiri şi moarte...

Dumnezeu-Cuvântul şi după El toţi Proorocii, Apostolii şi urmaşii lor, trimişi de sus, vin la fiecare om mortificat în păcate potrivnice acestei Dragoste Divine, zicându-i pururea: *"De vrei să intri în viaţă, păzeşte poruncile... Iubeşte pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta şi din tot sufletul tău şi din tot cugetul tău... Şi pe aproapele tău ca însuţi pe tine. În aceste două porunci atârnă toată Legea Divină şi Proorocii"* (Mt. 19, 17; 22, 37-39; Ieş. 20, 1-17; 2 Lege 5; 6; Mărt. Ort. P. III-a într. 46-72; Mc. 12, 28-34; Lc. 10, 33-37; Ioan 14, 15-24; comp. 1 Cor. 16, 22; 1 Ioan 2, 1-11).

"Aceasta este dragostea lui Dumnezeu, ca poruncile Lui să le păzim, şi poruncile Lui grele nu sunt (1 Ioan 5, 1-4). *Toate le pot în Hristos, Care mă întăreşte"* (Filip. 4, 13).

"Precum M-a iubit pe Mine Tatăl şi Eu v-am iubit pe voi, rămâneţi întru dragostea Mea. De veţi păzi poruncile Mele, veţi rămâne întru dragostea Mea, precum şi Eu poruncile Tatălui Meu am păzit şi rămân întru dragostea Lui... Iubiţi-vă unii pe alţii, precum şi Eu v-am iubit pe voi..." (Ioan 15, 9-12; ş.c.l.).

PĂZIREA PORUNCILOR DIVINE ADUCE VIAŢĂ

n bogătan tânăr, cufundat în felurite gânduri ce-l neliniştea, vine la Mântuitorul Hristos, Dumnezeu, şi-i zice: "Învăţătorule bune, ce voi face să moştenesc viaţa de veci?" El gândea adeseori în sineşi: "Acum sunt tânăr. Am să-mi petrec cum îmi place. Am să mă distrez desfătându-mă după toate modele lumii. Întristarea am să o alung şi în ospeţe, găteli, petreceri luminate şi într-o dulce veselie am să o duc... Şi pe urmă? Toate cele de aici sunt trecătoare. Toate au un sfârşit. Tânărul bogat ce venise la Mântuitorul ştia bine aceasta. El călătorea cu mintea peste focul, plăcerile şi zburdările tinereţii. Apoi se vedea bărbat aşezat, cu soţie bună şi copii, înconjurat de treburi şi felurite griji. Gândul lui zbura mai departe. Se gândea în viitor şi vedea bine că şi acestea au un sfârşit. Şi pe urmă?... Acest "pe urmă" îl chinuia cumplit. Ce să fie şi cum are să ajungă, după ce toate acelea s-or sfârşi!... Se vedea apoi bătrân, împovărat de ani, slăbit, bolnav. În locul focului tinereţii, vedea acum o răceală, o greutate şi dezgust pentru toate. Şi pe urmă? Acest pe urmă de la bătrâneţe, îl chinuia mult mai cumplit, fiindcă aici se stingea orice nădejde de a mai afla vreun mijloc pentru lungirea vieţii sale.

Mântuitorul, cu toate că-i cunoştea bine gândurile ce-l preocupau, îi răspunde cu blândeţea Lui obişnuită: *"Ce-Mi zici Bun? Nimeni nu este bun, fără numai Unul Dumnezeu. Dar de vrei să intri în viaţă, păzeşte poruncile: Să nu curveşti. Să nu ucizi. Să nu furi. Să nu fii mărturie mincinoasă. Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta..."*. Tânărul auzind a răspuns: *"Toate acestea le-am păzit din tinereţile mele. Ce-mi mai lipseşte încă?"* Atunci Iisus a zis: *"Încă una îţi mai lipseşte. De vrei să fii desăvârşit, mergi, vinde toate câte ai şi le dă săracilor, şi vei avea comoară în cer. Apoi luându-ţi crucea, vino şi-Mi urmează Mie"*. Tânărul auzind cuvântul acesta, s-a întristat şi s-a dus mâhnit, pentru că avea multe bogăţii.

Mântuitorul privind cu jale în urma lui, suspinând a zis către ucenici şi lumea dimprejurul Său: *"Vedeţi?... Cât de anevoie vor intra cei bogaţi întru Împărăţia lui Dumnezeu"!* Văzând pe ucenici înspăimântându-se la auzirea acestor cuvinte, le-a zis iarăşi: *"Fiilor! Cât de anevoie le este celor ce se nădăjduiesc în avuţiile lor, a intra întru Împărăţia lui Dumnezeu! Mai lesne este a trece camila prin urechile acului, decât bogatul a intra întru Împărăţia lui Dumnezeu!" Tânărul bogat a părăsit pe Mântuitorul Hristos, Dumnezeu, Izvorul vieţii, pentru iubirea bogăţiilor sale. Aşa au păţit şi păţesc mulţi oameni, chiar şi creştini, cărora şarpele-diavol le şopteşte: "Vezi aceste: averi, situaţii strălucite, ranguri, demnităţi, desfătări, bucurii, jocuri, petreceri, baluri, serate, plăceri... toate ţi le voi da, de te vei închina mie!" Şi mulţi, mulţi îl ascultă şi-i robesc până se prăbuşesc*

în iadul vremelnic şi veşnic.

Creştinii buni, statornici în dreapta-credinţă şi în dragostea de Dumnezeu, deşi au ceva bunuri pământeşti, mai puţine ori mai multe, urmând lui: Abel, Noe, Avraam, Proorocilor, Apostolilor, Mărturisitorilor, Cuvioşilor, Drepţilor... toate câte le au, cu toată buna chibzuială îşi pun acele avuturi ale lor în slujba Domnului, spre luminarea, educarea, mântuirea şi ridicarea sufletelor din întuneric şi din umbra morţii! Acestora, Mântuitorul le zice cu drag: *"Amin, amin grăiesc vouă: că voi care aţi urmat Mie întru a doua naştere, când va sta Fiul Omului pe Scaunul Slavei Sale, veţi sta şi voi pe 12 scaune, judecând cele 12 seminţii ale lui Israil... Şi tot cel ce a lăsat case, sau fraţi, sau surori, sau tată, sau mamă, sau femeie, sau feciori, sau holde, pentru Mine şi pentru Evanghelie, însutit va lua şi viaţă veşnică va moşteni..."* (Mt. 19, 16-29; comp. 1 Cor. 6, 2, 3; 2, 9; Is. 64, 4).

PORUNCA I-a

a această poruncă Divină: **"Eu sunt Domnul Dumnezeul tău, să nu ai alţi dumnezei afară de Mine"**, Dumnezeieştile Scripturi ne adeveresc că numai Unicul Dumenzeu, Creatorul şi Atotţiitorul este Dumnezeu Atotputernic, nămărginit, atotprezent, etern, Care pururea lucrează şi face minuni, zicând: *"Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu eşti Dumnezeu, Care faci minuni"* (Ps. 76, 13; 17, 34). *"Nu este asemenea cu Tine, Doamne. Mare eşti Tu şi mare este Numele Tău întru tărie"* (Ier. 10,6; comp. Is. 43; Mc. 12, 20, 32; Ioan 17, 3; Apc. 4; 5).

Fiecare din noi fiii şi fiicele Sf. Biserici Creştine Ortodoxe, adâncindu-ne cât mai mult în înţelelsul foarte mult folositor al acestei porunci dumnezeieşti, să ne cercetăm bine ştiinţa şi să răspundem la toate câte vom fi păcătuit contra ei:

1. Am avut vreo îndoială, în privinţa credinţei, Într-Unul Dumnezeu Prea Sfânt: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt: Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită?

Cei ce învaţă contra acestei drepte-credinţe Într-Unul Dumnezeu preaslăvit în trei Feţe: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt, cad din Dar sub afurisenie şi sub anatemă (Can. 49; 50; al Sf. Apost. can. 1 al Sin. 2 ecum. can. 7 Sin. 3 ecum. can. 1; 73 şi 80 sin. Cartagen; Vezi şi Mărt. Ort. p. I, într. 6-81, şi Bibl. Ort. Nr. 14, pg. 335-348 de autor).

1. Necredinţa absolută este o imposibilitate sufletească. Omul trebuie să creadă în ceva, dacă nu crede în Dumnezeu, el trebuie să creadă în făptura lui Dumnezeu, adică în sine însuşi, sau în bunurile vieţii înconjurătoare. Cei necredincioşi *"au schimbat în minciună adevărul lui Dumnezeu, au slujit şi s-au închinat făpturii în locul Făcătorului"* (Rom. 1, 25).

2. Momentele de necredinţă pentru cel evlavios sunt nişte crize trecătoare, provenite din orgoliul vieţii iscoditoare, sau din cercetările mărginite şi strâmte ale vieţii naturale, care încurcă vederile înalte ale credinţei, sau din retragerea

Harului şi bântuirea diavolească (Pateric, cap. 8, 9; vezi şi desnădăjduirea, hula, etc. în Partea III-a).

3. Celor nesinceri şi răutăcioşi, Dumnezeu *"le-a orbit ochii, şi le-a împietrit inima, ca să nu vadă cu ochii şi să nu înţeleagă cu inima"* adevărul credinţei din adâncul inimii lor, şi astfel ei nu se pot întoarce la Dumnezeu şi nu se mai pot vindeca sufleteşte, ca Faraon, ca Iuda Iscariotul, ş.a. *"De n-aş fi venit şi nu le-aş fi grăit lor, păcat n-ar avea, dar acum n-au nici o desvinovăţire pentru păcatul lor"* (Ioan 15, 22; 12, 40).

4. "Şi crezi tu, omule, că vei scăpa de Judecata lui Dumnezeu? Sau dispreţuieşte tu bogăţiile bunătăţii, îngăduinţei şi îndelungatei Lui răbdări" când huleşti pe Dumnezeu? *"Nu vezi tu că bunătatea lui Dumnezeu te îndeamnă la pocăinţă?" "Dar cu împietrirea inimii tale, care nu vrea să se pocăiască, îţi aduni o comoară de mânie pentru ziua mâniei şi arătării la Judecata cea dreaptă a lui Dumnezeu, Care va răsplăti fiecăruia după faptele lui"* (Rom. 2, 3-6).

5. Necredinţa celui ce are râvnă pentru Dumnezeu îşi are izvorul în nepricepere şi neştiinţă, de aceea el este dator să asculte de povăţuitorul lui sufletesc şi să citească cu umilinţă Cuvântul lui Dumnezeu (Rom. 10, 2-3; 2 Cor. 4, 3-4; Rom. 1, 17-18), (Prav. Bis. de Ierom. N. Sachelarie o. c. pg. 232-233).

Moartea necredincioşilor este cumplită (Ps. 33, 21). Lactanţiu, scriitor bisericesc din veac. al IV-lea, a scris o carte în care a vrut să dovedească Dumnezeirea Religiunii prin pilda morţii nefericite a celor nelegiuiţi. După ce vorbeşte de moartea grozavă a lui Irod, ale cărui măruntaie au fost roase de viermi, şi despre moartea nu mai puţin fioroasă a lui Neron, Domiţian, Deciu, Aurelian, vorbeşte şi de moartea lui Valerian, care a fost prins de perşi şi jupuit de viu, apoi închis într-o cuşcă, pentru ca să fie supus la mii şi mii de batjocuri.

Diocleţian, spunea el, a fost lăsat să moară de foame, Maximilian Hercule unelteşte împotriva lui Constantin, ginerele lui, şi alege moartea cea mai ruşinoasă: se spânzură. Maximilian Daia bea otravă, măruntaiele i se înveninară şi-i ieşiră din corp. În culmea durerilor, timp de patru zile, mânca pământ şi se lovea cu capul de pereţi, ochii îi crăpară şi-i ieşiră din orbite. Credea că vede pe Iisus Hristos stând la Judecată şi făcându-l să îndure chinurile la care supusese el însuşi pe mucenici. În acest timp striga: "N-am făcut eu lucrul acesta, ci alţii". Pe urmă mărturisi că e biruit de chinuri şi din când în când ruga, plângând, pe Iisus Hristos să

"Moartea păcătosului este cumplită..." (Ps. 33-21).

aibă milă de el. Apoi, îşi dete sufletul, gemând ca un om care se simte arzând.

Galeriu moare deznădăjduit: trupul îi era tot o rană şi, în durerile groaznice pe care le suferi, opri hotărârile date pentru prigoniri. Se ştie cum a murit Maxenţiu, Liciniu, Valens. Urmărind istoria veacurilor următoare, vedem aceeaşi privelişte îngrozitoare. Dar vorbind despre moartea tuturor nelegiuiţilor, nu pot să las la o parte pe al lui Iulian Apostatul şi unchiului său Iulian. Sfinţii Mucenici Vasile al Ancirei şi Teodoret, le prevestiră moartea cea mai înspăimântătoare. Iulian merge împotriva perşilor, hotărând ca la întoarcere să şteargă numele de creştin de pe faţa pământului. În luptă e atins de o săgeată care-i străpunge ficatul. I se părea că vede pe Iisus Hristos într-un nor ceresc. Atunci umplându-şi mâna cu sângele care-i curgea din rană, şi aruncându-l spre cer, strigă: "Ce, galileene, mă urmăreşti până şi în mijlocul armatelor mele! Cu toate că sunt rănit de mâna Ta, voi avea încă destulă putere, ca, murind să Te tăgăduiesc. Satură-Te de sângele meu şi laudă-Te că ai biruit pe Iulian!" Puţin după aceea muri.

În actele lui Teodoret se povestesc, de către martori oculari, următoarele: "Noi slujitorii Domnului, deşi păcătoşi, am scris întocmai ceea ce s-a întâmplat la moartea lui Iulian, lucruri la care am fost martori noi înşine, fiind găzduiţi în Antiohia, în palatul împăratului şi urmându-l în Persia. Iulian venise să ia parte la o jertfă păgânească. Seara fu lovit de o durere puternică la stomac şi în măruntaie. Bucata nenorocită pe care o înghiţise în templu, îi tăiase ficatul în bucăţi, pe care le scotea din când în când pe gură. Gura lui ajunsese un izvor murdar, plin de viermi, care ieşeau pe ea fără încetare. În sfârşit, boala înrăutăţindu-se, trimise să roage pe împăratul, nepotul lui, să deschidă Bisericile, zicându-i: "Din pricina ta sufăr eu şi mor, fiindcă am avut prea multă bunăvoinţă pentru tine". Porunci soţiei să înduplece pe creştini să se roage pentru el, şi muri mâncat de viermi, după ce îndurase atât de multe suferinţe, chemând în ajutor, ca şi Antioh, Milostivirea lui Dumnezeu" (Dr. N. Chiriac - Dimancea "Morala Creştină" pg. 20).

Se poate ca amândouă istorisirile acestea să se completeze una pe alta, cum se obsearvă şi în alte istorii. Poate că Iulian în ziua în care a mâncat bucata de carne din jertfele idoleşti, a pornit şi la luptă, şi pe lângă tăierea ficatului a fost rănit şi de săgeată.

Moartea hulitorului Voltaire. Voltaire (+1778) - care deşi credea în Dumnezeu, dar era un mare vrăjmaş al Religiei Creştine - de frică şi de durere se rostogolea în patul său de moarte, aci plângând, aci batjocorind Numele lui Dumnezeu. Se îndoia ca un şarpe, pe care ar călca un picior, şi şi-a sfâşiat corpul cu propriile unghii. Striga pe abatele Gautier, dar prietenii lui necredincioşi au rămas nemişcaţi. A sosit ultima clipă. Un nou acces de disperare sună în urechile celor de faţă: *"Simt o mână care m-a apucat şi mă duce la Judecata lui Dumnezeu"*. Apoi uitându-se cu privirea nemişcată înspre uşi, a zis: "Diavolul stă acolo, vrând să mă înşface; îl văd, văd şi iadul, ascundeţi-mă de dânşii". Aşa a murit. Medicul lui, doctorul Tronskin, scria prietenului său Bonnet: "Adu-ţi

aminte de svârcolirile lui Orest. Aşa a murit Voltaire şi şi-a dat sufletul chinuit de furii" (P. Milkes, Cat. Necred. trad. Arhim. Gal. Cordun şi Ec. stavr. I. Ţincoca pg. 102).

Pierzarea necredinciosului. Cu câţiva ani înainte s-a găsit, sub un stejar, cadavrul unui tânăr; iar lângă el, revolverul cu care îşi luase zilele. În buzunarul hainei s-a aflat o bucată de hârtie, pe care erau scrise cu creionul următoarele cuvinte: "Cel ce îmi vei descoperi cadavrul, află că am trăit cinci ani după prescriptele Evangheliei, deplin mângâiat şi mulţumit. Într-un moment nesocotit însă, am ajuns în societatea unor liber-cugetători, şi aceia m-au adus acolo unde mă aflu azi. Rog creştinătatea să-mi ierte pasul, care fără îndoială o va supăra. Rog iertare de la iubitul meu Preot, ale cărui sfaturi dacă le-aş fi urmat, nu aşi fi azi aici. Rog iertare de la iubiţii mei părinţi, cărora prin acest gest nesocotit, le-am produs o durere atât de mare. Luasem hotărârea să le fiu sprijin bătrâneţelor lor. Dar acum trebuie să renunţ, căci nu mai pot suporta viaţa". Iată unde duce necredinţa (O mie pilde o. c. pg. 257).

2. Am avut şi am şi acum îndoială în privinţa dreptei credinţe?

"Dreptul din credinţă va fi viu, şi de se va îndoi cineva, nu va binevoi Sufletul Meu întru dânsul. Iar noi nu suntem ai îndoirii spre pieire; ci ai credinţei spre câştigarea sufletului" (Evr. 10, 38-39; Iac. 1, 6-8).

Îndoielile în credinţă vin aproape întotdeauna din: citirea jurnalelor, revistelor, cărţilor rele, potrivnice credinţei adevărate sau religiei îndeobşte, sectare, atee, îndemnătoare la curvie şi la tot felul de păcate, etc.; din privirea filmelor, teatrelor, tablourilor, ilustraţiilor, statuielor, etc. de felul acesta; din vorbirea cu oamenii porniţi spre rătăcire şi spre răutăţi, etc. De aceea trebuie să ne ferim ca de foc de toate aceste prilejuri şi ispite, prin care diavolul ne răpeşte din suflet, sau ne veştejeşte floarea frumoasă a credinţei şi umple toată grădina sufletului nostru cu tot felul de buruieni otrăvitoare. Uşor vine îndoiala în suflet, dar foarte greu se îndepărtează. Un nebun aruncă un inel de aur într-un lac, cu multă uşurinţă; după aceea însă trebuie ca mai mulţi oameni înţelepţi, să caute ceasuri întregi prin fundul lacului ca să-l poată scoate iar. Şi îndoiala dacă vine în suflet, roade acolo ca un vierme în copac, căutând să piardă sufletul şi să-l arunce în iad. De aceea trebuie să ne ferim cu toate puterile de prilejurile prin care ar putea să ni se strecoare îndoieli în suflet, iar dacă totuşi avem o îndoială să n-o lăsăm deloc până ce nu vedem care e lumina, care e adevărul: să căutăm îndată lămurirea ei la Preoţi şi în cărţile Sfintei Scripturi şi ale Sfintei Tradiţii.

3. N-am iubit pe Dumnezeu mai presus de orice din lumea aceasta?

Toţi oamenii şi mai ales noi creştinii, suntem datori a iubi pe Dumnezeu, Creatorul şi Atotţiitorul nostru, mai presus de toate şi fără de măsură, adică, pe cât vom putea mai mult, desăvârşit. Aceasta ne-o porunceşte şi Dumnezeiasca Scriptură, zicând: *"Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău şi din tot cugetul tău"* (Mt. 22, 37; comp. 2 Lege 6, 4-9; 10, 12). Astfel,

întreg sufletul, ființa, inima și cugetul, trebuie să fie însuflețite de iubirea de Dumnezeu, supunându-ne și slujindu-i Lui cu tot devotamentul, căci El este Izvorul tuturor bunătăților și fericirii noastre vremelnice și veșnice. Scăderea din om a acestei iubiri Divine, e poticnirea, căderea și prăbușirea lui în felurite dureri, nefericiri, în iadul vremelnic și veșnic.

Urâm pe Dumnezeu și iubim pe diavolul! Trecând odată Avva Macarie, cu frații prin Egipt, a auzit pe un copil zicând mamei sale: *"Mamă, un bogat mă iubește pe mine și eu îl urăsc pe el și un sărac mă urăște pe mine și eu îl iubesc pe el"*. Auzind Avva Macarie s-a mirat. Și i-au zis lui frații: *"Ce este cuvântul acesta, Părinte, că te-ai mirat?"* Bătrânul le-a răspuns: *"Cu adevărat, Domnul nostru este bogat și ne iubește și noi nu vrem să-L ascultăm. Iar vrăjmașul nostru diavolul, este sărac și ne urăște, și noi iubim necurăția lui"* (*Pateric*). E locul și vremea să ne socotim bine, pe cine iubim și pe cine urâm, mai înainte de a ne prezenta înaintea înfricoșatei Judecăți Divine.

4. Am căutat să plac mai întâi oamenilor și apoi lui Dumnezeu?

Aceasta-i o greșeală și păcat mare, care periclitează mântuirea sufletelor. Noi suntem datori a iubi mai întâi pe Dumnezeu, mai presus de orice în lume, a căuta să-i plăcem mai întâi Lui, și apoi oamenilor, fiindcă El ne-a adus din neființă în ființă, El ne ține în viața aceasta și ne ajută a lucra binele pentru redobândirea statornicei fericiri vremelnice și veșnice. După Dumnezeu apoi e bine a plăcea și oamenilor, care prin gânduri, cuvinte, lucrări și fapte bune, plac lui Dumnezeu. Oamenilor răi, vicioși, nu putem plăcea decât atunci când ne vom întuneca și ne vom face asemenea cu ei, în patimi și păcatele de care ei sunt pasionați.

Cei ce caută să placă mai întâi oamenilor, decât lui Dumnezeu sunt asemenea cu boierii iudeilor, care au crezut în Hristos, dar nu-L mărturiseau, ca să nu fie goniți din sinagogă, pentru că iubeau slava oamenilor, mai mult decât slava lui Dumnezeu (Ioan 12, 42-43).

Aici se vede pronunțat și păcatul "fățărniciei" și al egoismului care-i o urâciune înaintea lui Dumnezeu: "Voi - zice Mântuitorul - sunteți care vă faceți drepți înaintea oamenilor, dar Dumnezeu știe inimile voastre, că ce este între oameni înălțat, urâciune este înaintea lui Dumnezeu" (Lc. 16, 15; vezi cruzimile și pedepsele celor ce au căutat să placă oamenilor, în Partea I-a pg. 364-369).

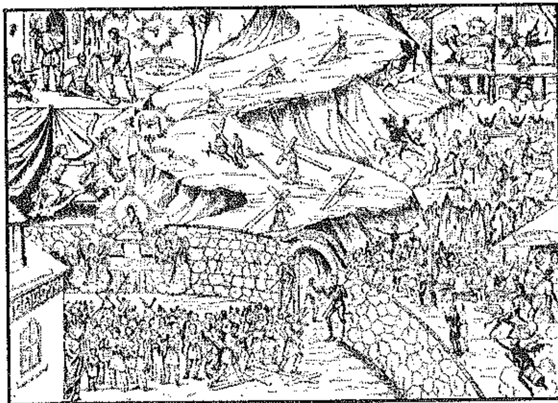
5. Am purtat numele creștinesc spre osândire vremelnică și veșnică?

Odinioară în Paradis, șarpele s-a făcut diavolului unealtă necuvântătoare, pentru a înșela pe Adam și Eva, pentru care a rămas pururea blestemat de Dumnezeu (Fac. 3). Majoritatea creștinilor vremurilor de apoi (2 Tim. 3, 1-9-13; 4, 3-4) se fac unelte cuvântătoare ale diavolului. Creștinii pioși, se pot apăra de diavolul, scăpând în Sf. Biserică, făcându-și Sf. Cruce, rugându-se fierbinte lui Dumnezeu în Duh și adevăr (Iac. 4, 7), dar de aceste cuvântătoare uneltele ale

diavolului, purtătoare de mască şi nume creştinesc, nu pot scăpa, adeseori nici în Sf. Biserică. Aceştia cu gândurile lor rele, cu cuvintele putrede, cu mişcări, semne şi petreceri anticreştineşti, rup pe mulţi creştini şi creştine evlavioşi, de la Dumnezeu, şi-i aruncă în prăpastia păcatelor, în iadul vremelnic şi veşnic. Aceşti vânători diavoleşti (Ier. 5, 26-30; 6, 16-17; 8, 17) luptă a goli Bisericile de credincioşi, a pustii Raiul şi a răpi sufletele pioase, care sunt soţiile Îngerilor, tovarăşii Sfinţilor, zidirea cea mai aleasă a Dumnezeirii, pentru a cărora mântuire S-a Jertfit Mântuitorul şi S-a Proslăvit. Furătorii aceştia de suflete răscumpărate cu Sângele Domnului Hristos, pe care le îmbrâncesc la: pasiuni şi păcate, în căile pierzării, în iadul vremelnic şi veşnic, la diavolul, săvârşesc un lucru barbar, sălbatic, infernal, diavolesc!...

La apostrofarea multora din aceştia, zicându-mi: "Ia seama, părinte, ce zici! Ce ne blamezi? Retrage-ţi cuvintele acestea înapoi! Noi suntem creştini! Noi nu suntem potrivnicii lui Hristos!" Mă văd silit a răspunde: "Încet, iubiţilor, încet, nu vă mai mâniaţi asupra mea. Mai înainte de a vă agita asupră-mi, ca în nenumărate rânduri, spuneţi drept: "Nu vă mustră pe voi conştiinţa, că aţi râs, aţi luat în batjocură pe semenii voştrii, pe cei de seama voastră, pentru că nu merg la jocurile, balurile, seratele, distracţiile nocturne, la veseliile, la petrecerile voastre anticreştineşti? Oare nu v-aţi făcut voi pricină aproapelui vostru a rămâne de la Sf. Biserică în Duminici şi Sărbători şi a se lipsi de ascultarea Sf. Slujbe, a Dumnezeieştii Liturghii şi a Cuvântului Divin? Oare n-aţi stins voi evlavia multor rugători pioşi, chiar şi în Biserică, prin prezenţa şi gesturile voastre scandaloase? Oare n-aţi împiedicat voi pe mulţi de a se spovedi şi împărtăşi după rânduiala Divină? Oare n-aţi stins voi evlavia multora pustiindu-i, făcându-i a se spovedi şi împărtăşi numai de formă goală, de ochii lumii?

Oare nu sunteţi voi aceia care vă spovediţi numai de frica vreunor întâmplări, sau de obicei, sau de ruşinea oamenilor, sau de teama stăpânilor, sau care precupeţiţi spovedania schimbând Duhovnicii şi căutând pe aceia care să zică ca voi? Nu sunteţi voi aceia care în Duminici şi Sărbători vă adunaţi la cârciumi şi în alte locuri de dezmăţ, cumpărând, vânzând, tocmind ca şi în zilele lucrătoare, care petreceţi în ospeţe, jocuri şi chicoteli, ca nişte dobitoace necurate, tăvălindu-vă în răs-

"Intraţi pe uşa cea strâmtă, că largă este uşa şi lată este calea ce duce la pierzare şi mulţi sunt cei ce intră printr-însa; că strâmtă este uşa şi îngustă este calea, care duce la viaţă, şi puţini sunt cei ce intră pe ea" (Mt. 7, 13-14).

fătăciunile voastre cele spurcate şi netrebnice, zburdând în jocuri şi dezmăţ, rânchezând ca nişte cai sirepi fără zăbală şi fără ruşine (1 Cor. 10, 7; Ier. 5, 8; 2 Lege 32, 15-26)? Oare nu sunteţi voi care vă ocărâţi părinţii, ba unii îi mai şi loviţi şi-i bateţi, care necinstiţi pe bătrâni, blestemaţi pe stăpâni, pe boieri şi domni, care nesocotiţi pe Arhierei, clevetiţi pe călugări, ocărâţi pe Preoţi, şi transformaţi Bisericile în grajduri, cârciumi, cluburi politice sau maidanuri de vorbărie, râs, dezordine şi sminteli? Oare nu sunteţi voi aceia care drăcuiţi, suduiţi, înjuraţi şi huliţi cele Sfinte, ba chiar şi Numele lui Dumnezeu? Nu sunteţi voi aceiia care: bârfiţi, clevetiţi, ponegriţi, grăiţi vorbe murdare, cântaţi cântece de amor (curveşti), vă juraţi pentru toate nimicurile, ba unii chiar şi vă îmbătaţi înaintea tinerilor şi a copiilor voştri, făcând felurite necuviinţe, cu care-i învăţaţi şi-i îmbrânciţi în prăpăstiile pierzării? Oare nu sunteţi voi aceea care odată cu laptele ce-l sug copiii voştri le introduceţi în sufletele lor şi blestemăţiile voastre?... Aşa-a-a! mă proboziţi să iau seama bine, că voi sunteţi creştini!? Dar oare nu sunt între voi mame de acelea diavoleşti, care îşi învaţă fiicele lor a se mândri, a se împopoţona cu sculele acelea idoleşti, drăceşti (mărgele, cercei, inele, salbe, panglici, sulemeniri, etc. etc.), care le conduc, le mână la joc, la bal, serate, distracţii nocturne şi felurite petreceri anticreştineşti, care ocrotesc pe flăcăi în casele lor şi-i lasă de vorbesc, râd, glumesc, ei singuri... chiar şi noaptea, când în singurătate nu se mai sfiesc de nimeni? Nu sunt între voi femei de acelea dezmăţate, care învaţă pe cele tinere cum să se ferească de bărbaţii lor pentru a nu face copii? Nu sunt între voi pruncucigaşe de acelea care învaţă pe femei să bea ceaiuri de plante, doctorii, omorâtoare de prunci, ori cum să omoare sau să avorteze copiii?

Oare nu sunt destule dezordonate din acelea, care învaţă pe femeile tinere să nu-şi cinstească bărbaţii lor; ci să-i amăgească, ocărască, ponegrească, împovăreze, şi să fie ele cap bărbaţilor şi nu bărbaţii cap femeilor, cum a poruncit, rânduit şi hotărât Dumnezeu? Oare nu sunteţi voi acelea care veniţi la Biserică împopoţonate cu felurite zărzămuri idoleşti şi cu feţele acoperite de fleacurile drăceşti, care în momentele cele mai solemne ale Sf. Liturghii, vorbiţi, clevetiţi, vă bateţi joc de altele, glumiţi, râdeţi, vă faceţi cu ochiul ca pe la cârciumi, vă mânaţi la dracul chiar şi în Biserică, vă pizmuiţi, vă uitaţi chiondorâş unele la altele? Oare nu sunteţi şi voi unele din acelea care, până slujeşte Preotul în Sf. Biserică, ele se adună afară şi vorbesc netrebnicii, plinind slujba infernală a diavolului, slujba Satanei, slujba iadului care le va înghiţi? Nu sunteţi şi voi din aceia sau din acelea care, în vremea când predică Preotul, ies din Biserică, ca Iuda Iscariotul de la Cina de Taină, şi ţin pe afară altă predică, împotriva Preotului şi a lui Hristos Dumnezeu, încât se întorc la casele lor mai pline (1 Cor. 10, 7; Ier. 5, 8; 2 Lege 32, 15-26) de întuneric, greutate şi răutate de cum veniseră la Sf. Biserică? Nu sunteţi şi voi unii din aceia care se par a asculta cu evlavie predica, Cuvântul adevărului, sfaturile Divine, dar pe drum spre casă fac alte predici, stricând sau răsturnând înţelesul Evangheliei, cârtind contra Preotului, dis-

creditându-l şi bătându-şi joc, zicând că vorbe de astea au mai auzit ei?

Oare nu sunteţi voi din aceia care se pornesc cu: pizmă, răutate, mânie, ură şi urgie asupra lor, zicând: "Veniţi... să vânăm pe cel drept, cu vicleşug, fiindcă ne stinghereşte şi se împotriveşte isprăvilor noastre, şi ne scoate vină că stricăm legea, ne învinovăţeşte că nu umblăm după Dumnezeu, ne impută păcatele legii şi dovedeşte păcatele învăţăturii noastre?"... (Inţ. Sol. 2). De este aşa, faceţi voi ce vreţi cu sufletele voastre, fiindcă aveţi libertate să faceţi cu ele ce vreţi, dar lăsaţi în pace pe cei dornici de fericire să lucreze la mântuirea lor. Mulţumiţi-vă cu pieirea voastră, nu mai căutaţi şi pieirea altora, cum fac dracii! Destul vă sunt vouă nelegiuirile voastre (Iez. 44, 6; 2, 3, 18, 33). Nu mai trageţi şi pe alţii după voi în nelegiuiri, în pierzare, formându-vă astfel coadă a draconului-balaur infernal!... (Apc. 12). Dorinţa noastră Duhovnicească, după îndatoririle Preoţiei, este ca să reveniţi la vieţuirea creştinească şi să fiţi vii vremelnic şi veşnic. Îndreptaţi-vă credinţa şi viaţa după numele creştinesc şi aşa veţi reînvia.

"Pentru ce mori Casa lui Israil - zice Domnul - că nu vreau moartea păcătosului; ci vreau să se întoarcă şi să fie viu..." (Iez. 18, 23, 31-32). *"Amin, amin grăiesc vouă: că vine ceasul şi acum este, când morţii vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu şi care vor auzi vor învia"* (Ioan 5, 25-30).

6. Nu cred cu destulă tărie într-un Sfânt Botez, care se face spre iertarea păcatelor strămoşeşti... şi proprii?

Numai un singur Botez este adevărat şi nu mai multe. *"Un Domn, o credinţă şi un Botez"* (Efs. 4, 5). Cei ce se botează a doua oară sau de mai multe ori, cad din Darul Dumnezeiesc, în greul păcat al răstignirii Domnului Hristos: *"Nu iarăşi temelie... punând... a învăţăturilor botezurilor... Căci cu neputinţă este celor ce s-au luminat - printr-un Sf. Botez - odată şi au gustat Darul cel Ceresc* - împărtăşirea cu Prea Sf. Trup şi Sânge al Domnului Hristos - *şi părtaşi s-au făcut Duhului Sfânt* - prin ungerea cu Sf. Mir - ... *şi au căzut, ca iarăşi să se întoarcă spre pocăinţă: a doua oară răstignind lor pe Fiul lui Dumnezeu şi batjocorindu-L. Că pământul* (omul)... *care aduce din sine spini* (vrajbe) *şi ciulini* (păcate), *netrebnic este, şi aproape de blestem, al cărui sfârşit este spre ardere"* (Evr. 6, 1-8; vezi şi tâlc. Sf. Ioan Hrisostom şi Teofilact în cele 14 trimiteri la acest loc; Mărt. Ort. p. I într. 97-103).

Haina Botezului. Vandalii persecutau pe creştinii din Africa. Huneric regele vadalilor, a însărcinat cu persecuţia creştinilor pe Elpidofor, care s-a lepădat de Sf. Botez, descreştinându-se, şi persecuta cu bucurie pe creştini. Printre ceilalţi creştini, a venit rândul la judecată şi naşului său, anume Muritta. Acesta venind la judecată, scoase o cămaşă albă şi zise către Elpidofor: *"Iată, omule, aceasta este haina ta de Botez. Eu am păstrat-o. Această cămaşă te va acuza odată înaintea veşnicului Judecător. Atunci îţi va părea rău, dar va fi prea târziu, căci ai schimbat haina de nuntă a Botezului, cu haina blestemului"*. Creştine! Pentru nimic din lume nu-ţi lepăda, nici nu prăpădi haina Botezului, că în ziua cea mai

mare ţi se va cere socoteală de ea... Haina de la Botez e o mare bogăţie.

În provincia chineză Kiang-Nan, în vremurile mai vechi, era un obicei frumos, care încă şi azi este respectat pe alocurea. Dacă cineva trecea la creştinism şi se boteza, acela primea un voal alb, care era aşezat pe capul convertitului când se boteza. Voalul era păstrat cu sfinţenie toată viaţa, şi când convertitul murea, voalul de la botez îi servea ca acoperământ în sicriu. Voalul era Semnul Darului primit în Botez şi culoarea lui albă simboliza curăţenia pe care creştinul este dator a o păstra toată viaţa" (O mie şi 350 pilde o.c.).

"Câţi în Hristos v-aţi botezat, în Hristos v-aţi şi îmbrăcat... Deci, cei ce sunt ai lui Hristos, trupul şi-au răstignit împreună cu patimile şi cu poftele" (Gal. 3, 27).

7. M-am îndoit uneori asupra credinţei într-una Sfântă, Sobornicească şi Apostolească Biserică Ortodoxă?

"Voi sunteţi Biserica (adunarea tuturor creştinilor ortodocşi) *lui Dumnezeu şi Duhul lui Dumnezeu locuieşte întru voi"* (1 Cor. 3, 16; Mat. 16, 18; 2 Cor. 6, 16; Rom. 12, 5; 1 Cor. 12, 20, 27, 28; Efs. 1, 22-23; 5, 30-32; Cols. 1, 18-24; vezi şi Mărt. Ort. p. I-a într. 82-96; Nomocanon în 14 titluri la titlul 3, 5, 6 şi 8 din canoanele Bisericii Ortodoxe de Dr. N. Milaş, Vol. I, "Vârtejul rătăcirilor", "Ereziile Papistăşeşti", de autor).

Credinţa într-Unul Dumnezeu: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt şi în Sf. Sobornicească şi Apostolească Biserică Creştină Ortodoxă şi Tezaurul bogăţiilor ei Divine, ne înfiază lui Dumnezeu (Gal. 3, 26-28; Ioan 1, 12-13; Rom. 8, 14-30; 1 Ioan 3, 1-3), ne luminează ochii Sufletului (Lc. 11, 35-36; F. Ap. 19, 17-30), ne fortifică şi mântuieşte Sufletele (Evr. 11). Credincioşii neîndoielnici dobândesc puteri Divine, le cresc aripi ca ale vulturului, cu care îşi iau zborul spre ceruri la Soarele Hristos Dumnezeu, aleargă şi nu obosesc, umblă şi nu ostenesc (Is. 40, 31; 41, 1; Iov. 29, 5-25). *"Unde va fi Trupul* (Biserica lui Hristos, care-i Trupul Lui, (Ioan 14, 21-23; 17, 9, 20-26; Efs. 1, 22-23; 5, 30; Cols. 1, 24; Rom. 12, 5; F. Ap. 20, 28-32; 1 Cor. 3, 16-17; 2 Cor. 6, 14-18; 1 Cor. 12, 12-30) acolo se vor aduna şi vulturii (adică fiii Bisericii - cler şi popor - bun şi drept-credincios)". Cei care însă deviază de la Biserica lui Dumnezeu: îndoindu-se în dreapta-credinţă ţinând adevărul în minciună; având forma credinţei, dar puterea ei tăgăduind: cu gândul, cu cuvântul şi cu fapta, aceia înşeală pe aproapele lor şi singuri se înşeală, robindu-se pe veci diavolului (Evr. 10, 38-39; Rom. 1, 18; 2 Tim. 3, 1-9, 13; 2, 26; Mt. 17, 16-17; Ioan 8, 34, 44, 47; Tit. 1, 10-16; Apc. 3, 1; 17, 18, 21-8). Îndoielnicii în Credinţa Ortodoxă nu plac nici lui Dumnezeu, nici Bisericii Lui, şi se prăbuşesc în pierzare vremelnică şi veşnică (Evr. 10, 38-39).

Îndoiala în credinţă prăbuşeşte pe oameni în pierzare. Strămoaşa Eva îndoindu-se în Cuvântul ce le-au dat Dumnezeu în Rai, a cedat amăgirii şarpelui-diavol şi călcând porunca Divină, împreună cu soţul ei Adam, s-au prăbuşit din: belşug, fericire şi viaţă, în lipsuri, nefericire şi moarte (Fac. 3 comp. Rom. 5, 12). Aşa pătimesc şi majoritatea creştinilor din vremurile noastre. Odinioară locuitorii marilor oraşe frumoase: Sodoma, Gomora, Adama şi Ţeboim, erau cum-

plit de răi şi necuraţi, încât era nevoie ca să piară de pe pământ, spre a se stinge răutatea lor. Dumnezeu, prin doi Îngeri trimişi ai Săi, i-a zis dreptului Lot şi la ai săi: "Ieşi de aici cu femeia ta şi fetele tale, ca să nu pieri cu fărădelegile cetăţii. Mântuieşte-ţi sufletul tău şi să nu te uiţi înapoi, nici să stai în vreun loc de primprejur. În munte te mântuieşte ca să nu fii prins împreună cu ei, de primejdia morţii". Plecând la drum, femeia lui Lot s-a îndoit de Cuvântul Domnului şi uitându-se înapoi s-a prefăcut în stâncă de sare, care până azi se vede privind înapoi spre Marea Moartă (Fac. 18, 16-33; 19, 1-29). Mulţi oameni, cu toate dovezile despre Atotputernicia lui Dumnezeu şi bogăţia Darurilor Divine, existente în Biserica Lui, se îndoiesc şi se mortifică de vii, împietrindu-se ca femeia lui Lot (Lc. 17, 28-33). Aşa s-au îndoit în credinţă şi s-au prăbuşit în pierzare: Slugile lui Faraon (Ieş. 9, 21-25; 14); israeliţii (Num. 14; Ps. 77, 22, 23; 105, 24-26; Iuda 1, 5); generalul lui Ioram (4 Împ. 7, 2, 16-20); cetăţile: Horazin, Betsaida şi Capernaumul (Mt. 11, 20-24).

Cred oamenii în felurite deşertăciuni pierzătoare de suflete: în vrăjitorii, descântece, răutăţi, nelegiuiri, vicii, pasiuni orbitoare şi în felurite urâciuni, cărora le slujesc şi le închină viaţa, făcându-şi-i dumnezeii lor, numai în Dumnezeu Cel Atotputernic, Drept, Curat, Sfânt, nu vor să creadă deplin, să-I slujească cu trup şi suflet şi să i Se închine cu adevărat în Duh şi în adevăr. Pentru această îndoire sau şovăire în dreapta-credinţă, mâna Domnului apasă cu pedepse grele asupra noastră, ca odinioară asupra lumii antideluviene (Fac. 6-8), asupra Sodomei şi Gomorei (Fac. 19), asupra egiptenilor (Ieş. 5, 14), asupra asirienilor (Is. 37, 36-38; 4 Împ. 19), asupra Babilonului (Dan. 5), asupra Ierusalimului, Constantinopolului, etc. (Mt. 23-24; Apc. 9, 16, 17, 18 etc.) El păşeşte mâniat asupra lumii îndoielnice şi pedepseşte aspru pe cei care nu vor să-L recunoască pe El şi Biserica Lui. Viaţa omenirii de azi grea, frământările puternic zguduitoare sufletului omenesc, zbuciumările ce ne torturează trupul şi sufletul, sunt pedepsele Divine ce apasă asupra noastră; sunt Degetul arătător al Domnului care ne cheamă la dreapta-credinţă, la realitate. Dacă nu credeţi, nu vă puteţi ţine (Is. 7, 9; comp. Ier. 5-6; Mt. 13, 14-15; Ioan 12, 40; F. Ap. 28, 25-27; Rom. 11).

Biserica lui Dumnezeu, comparată de Mântuitorul în pildele Sale, cu: ţarina, pământul semănat, grăuntele de muştar, aluatul bun, comoara ascunsă în ţarină, mărgăritarul preţios, năvodul, via cu lucrătorii ei, nunta, cina omului cu doi fii, fecioarele, talanţii, Păstorul cel bun al oilor, etc., care pururea hrăneşte pe fiii şi fiicele ei cu Cuvântul Divin şi Sf. Taine, trebuie să credem deplin în sfaturile ei curate şi adevărate, ca să scăpăm din primejdiile pierzării vremelnice şi veşnice. *"De n-ascultă cineva de Biserică, să-ţi fie ţie ca un păgân şi vameş"* (Mt. 18, 17), zice Domnul, Care-i: Capul, Viaţa, Călăuzitorul, Împuternicitorul, Luminătorul, Sufletul, Hrănitorul, Sfinţitorul şi Atotţiitorul ei temporal şi etern. Să ne aducem aminte, că chiar oamenii mari, chiar şi Împăraţii ascultau pe trimişii lui Dumnezeu şi ieşeau bine. Moisi a ascultat de socrul său Ietro (Ieş. 18, 18-27). Iosafat, împ. iudeilor, ascultând de Miheia, Proorocul Domnului, s-a salvat din pierzare; iar socrul său Ahab, împ. israeliţilor, nesocotindu-l şi ascultând

de cei 400 prooroci mincinoşi, s-a prăbuşit în pierzare cu toată casa lui (3 Împ. 22, 1-40; 4 Împ. 9, 30-37; 10). Irod Antipa (vestit prin decapitarea Sf. Ioan Botezătorul şi ordonarea procesului şi crucificării Mântuitorului) ascultând de Sf. Prooroc Ioan Botezătorul, ieşea bine; iar după ce l-a nesocotit, cedând infernalei cerinţe a Irodiadei şi Salomeiei, s-a prăbuşit în pierzare groaznică (Mc. 6, 20; V. Sf. 29 aug.). Împ. Teodosie cel Mare nu pornea la război contra puternicilor săi vrăjmaşi tirani, mai înainte de a căpăta sfaturi prooroceşti de la pustnicul Avva Ioan, de lângă oraşul Licopole al Tebaidei (V. V. R. M. 645). Istoria ne spune că Ştefan cel Mare a cerut un astfel de sfat lui Daniil Sihastru, etc. Cei care au Biserica de Mamă, au şi pe Dumnezeu de Tată.

Fii credincios deplin. Un misionar propaga Cuvântul Domnului printre negrii de la Ecuator. Între altele, povesti acestora că în ţara lui apa se întăreşte iarna, încât poate trece peste ea cu un elefant. Acei negri, care nu văzuseră altă apă, decât apele lor încălzite de arşiţa soarelui, socoteau povestirea misionarului cu neputinţă. Dar pentru că îl cunoşteau pe misionar ca om drept şi sincer, crezură cuvântul lui.

Dacă deci punem temei pe cuvântul unui om de onoare, cu cât mai mult trebuie să ne încredinţăm în Cuvântul lui Dumnezeu.

Sfântul Vasile apăra credinţa faţă de împăratul Modest, în chipul următor: *"Tu n-ai întâlnit niciodată Episcop, Modest! Să ştii însă bine, că în împrejurările zilnice ale vieţii, noi suntem plini de dulceaţă, de dragostea păcii şi de umilinţă, aşa cum ne-a poruncit Domnul; dar când e vorba de religie şi credinţă, şi când drepturile adevărului sunt în pericol, toate celelalte nu mai înseamnă nimic pentru noi: noi nu mai vedem decât adevărul ameninţat, şi suntem gata să înfruntăm şi să suferim orice pentru a-l apăra. La lucru deci! Acopere-ne cu toate ocările, dacă vrei: chinuieşte-ne cu cele mai groaznice chinuri, îndeplineşte-ţi planurile negre la care te îndeamnă ura ta: dar să ia seama împăratul, că niciodată nu ne veţi birui, şi silnicia voastră nu ne va face să ne apropiem nici cât de puţin de credinţele voastre nenorocite şi nelegiuite"* (O mile pilde o.c.).

8. M-am unit cu evreii, cedând învăţăturilor lor potrivnice?

Acesta-i un păcat greu (deşi multora li se pare a fi un bagatel), pentru că ori vorbeşti ce ai în inimă contra Ortodoxiei şi devii necredincios, ori ţii în inimă credinţa, iar din gură te lepezi de ea, sau o defaimi, sau treci de partea vrăjmaşilor ei, ceea ce e un neadevăr foarte batjocoritor, faţă de Dumnezeu, de Biserică, de religie şi pricină de scandal credincioşilor. Păcatul acesta se iartă (mai ales atunci când a fost făcut de frica de moarte) prin pocăinţă aspră. Exemple: Sf. Ap. Petru (Mt. 26, 67-75; Mc. 14, 66-72; Lc. 22, 55-62; Ioan 18, 17, 25-27); Sf. Sfinţit Mucenic Marcelin, Papa Romei (Prolog. 7 a VI-a); Ucenicul Cuv. Pahomie cel Mare (V. Sf. 15 mai pg. 854); Teofil icon. Bisericii (Prolog. 23 a VI-a şi Min. 24 a Maicii Domnului) ş. a. m. d.

Călugăr dezbrăcat de dar pentru că a cedat învăţăturii evreului. Un monah foarte simplu cu socoteala minţii, era ucenic al Cuviosului Paisie. El

asculta şi împlinea toate poruncile ce i se dădeau de Sf. Paisie. Acesta ducându-se odată în Egipt să vândă nişte lucruri de mână, s-a întâlnit pe cale cu un evreu şi mergea împreună cu dânsul. Evreul văzând şi cunoscând simplitatea monahului, a vărsat într-însul, cu pângărița lui limbă, cuvânt de hulă, zicându-i: "O, monahule, pentru ce credeți voi în Cel răstignit, fiindcă nu este El Mesia cel aşteptat, ci altul. Deci nu este Mesia Acesta în Care credeți voi creştinii!". Monahul din nerăutate şi din simplitatea minții sale, s-a amăgit şi a răspuns: "Poate să fie aşa precum zici tu". Atunci, vai de primejdia în care s-a prăpăstuit, că a căzut ticălosul din Darul Sfântului Botez, precum se va vedea din cele următoare.

Întorcându-se acest monah în pustiu şi văzându-l Dumnezeiescul Paisie, nu voia să-l primească nicidecum. Nu-l putea suferi nici chiar să-l vadă, nici a se apropia de dânsul să-i vorbească; ci se întorcea de către el cu scârbă mare. Ucenicul văzând pe Stareţul său că se întoarce de către el, s-a întristat foarte mult şi se gândea care să fie pricina? Sfâşiat de durere, a căzut cu fața la pământ înaintea Sfântului Paisie şi i-a zis: "Părinte, pentru ce te întorci de la mine, ticălosul? De nu mai vrei să mă vezi, şi te îngrețoşezi de mine ca de-o urâciune!" Acest lucru nu mi l-ai făcut niciodată până acum!" Bătrânul i-a zis: "O, omule, cine eşti tu? că nu te cunosc". Ucenicul i-a răspuns: "Cum, Părinte, dar ce lucru neobişnuit ai văzut la mine de nu mă mai cunoşti? Oare nu sunt eu, ucenicul tău?" Bătrânul a zis: "Ucenicul meu era creştin adevărat, tu însă nu eşti acela. Dacă însă eşti tu, ucenicul meu, apoi de la tine a fugit Botezul şi semnele creştinilor. Spune-mi, ce ți s-a întâmplat şi ce ai pătimit pe cale?". Călugărul căzut din Dar, a răspuns: "N-am pătimit nimic". Bătrânul i-a zis: "Fiule! Du-te departe de la mine, că nu sufăr a auzi vorbă din gura omului care s-a lepădat de Hristos. Dacă ai fi tu, ucenicul meu, ai fi aşa cum erai când ai plecat". Atunci ucenicul a suspinat adânc, şi vărsând lacrimi care porneau pe bătrân spre milostivire, a zis: "Eu însumi sunt ucenicul tău; iar nu altul. Nu cunosc nicidecum greşeala făcută şi nici că am făcut vreun rău pe cale".

Marele Paisie i-a zis: "Cu cine ai vorbit, când te-ai dus pe drum?" Ucenicul reamintindu-şi a răspuns: "Cu un evreu". Ce ți-a zis el, şi ce i-ai răspuns tu?" "Nu mi-a spus altceva nimic, decât aceasta: Că nu e Hristos acela la Care ne închinăm noi creştinii; ci un altul care are să vină. Eu i-am răspuns: Poate aşa este, precum zici tu".

Bătrânul auzind, a zis către dânsul: "Ticălosule ce eşti! Dar ce este mai rău şi mai urât decât acest cuvânt care ai zis. Cu acest cuvânt te-ai lepădat de Hristos şi te-ai dezbrăcat de Sf. Botez. Deci, du-te şi pocăieşte-te cum vrei, căci cu mine n-ai parte, de vreme ce numele tău s-a scris cu aceia care s-au lepădat de Hristos, şi te vei munci împreună cu dânşii".

Ucenicul auzind acestea a suspinat din adâncul inimii, şi tânguindu-se cu amar, se văita, strigând: "Miluieşte-mă, părinte, pe mine nefericitul, că nu ştiu ce să mă fac. Din neluarea mea aminte am lepădat Dumnezeiescul Botez şi m-am făcut bucurie diavolilor; însă alerg către tine, după Dumnezeu, nu mă

trece cu vederea pe mine ticălosul". Astfel, mult rugându-se ucenicul, cu lacrimi mai mult decât cu cuvinte, a pornit pe bătrân spre milostivire. Deci i-a zis: "Fiule, îngăduie puţin, ca să rog îndurările şi mila lui Dumnezeu, Iubitorul de oameni, pentru tine". Acestea zicând, ruga fierbinte pe Dumnezeu şi cerea iertare pentru ucenicul lui. Dumnezeu n-a zăbovit a ierta îndată păcatul ucenicului şi l-a învrednicit iarăşi Darului Sfântului Botez. Atunci Dumnezeiescul Paisie a văzut pe Duhul Sfânt ca un porumbel intrând în gura ucenicului. În acelaşi timp spiritul hulei a ieşit ca un fum din gura ucenicului, risipindu-se în văzduh.

Din cele văzute, Cuv. Paisie, s-a încredinţat pe deplin că i s-a împlinit cererea. Întorcându-se a zis către ucenicul său: "O! Fiule slăveşte pe Dumnezeu şi-l mulţumeşte împreună cu mine, că a ieşit din tine duhul cel necurat al hulei, şi în locul lui a intrat Duhul Sfânt şi ţi-a dat iarăşi Darul Botezului. Deci, ia aminte să nu mai cazi altă dată în cursele evreieşti şi păgâneşti, din neluare-aminte şi din lenevirea ta. Vezi, să nu-ţi mai dai sufletul tău să se ardă în focul muncii pentru vreun alt păcat". Astfel a îndreptat Sf. Paisie pe ucenic (V. Sf. 19 iunie, o.c. pg. 887-890).

9. M-am abătut de la unica dreaptă-credinţă Ortodoxă? M-am despărţit de unica Sf. Biserică a Domnului Hristos - adică de Sf. Biserică Ortodoxă - dezertând la alte credinţe: schismatice, eretice ori rătăciri sectare?

Dezertarea călugărului şi revenirea lui. Un frate era luptat de dracul curviei. Pe când trecea el printr-un sat al Egiptului, a văzut o femeie frumoasă, care era fata popii elinilor. Văzând-o, s-a rănit spre dânsa, şi mergând a zis tatălui ei: "Dă-mi-o pe ea de femeie". Popa răspunzând a zis lui: "Nu pot să ţi-o dau, de nu mă voi înştiinţa mai întâi de la dumnezeul meu". Şi mergând către dracul, l-a întrebat pe el zicând: "Iată, un monah a venit şi cere pe fiica mea. Oare să i-o dau"? Dracul i-a răspuns: "întreabă-l dacă se leapădă de Dumnezeul lui, de Botez şi de cinul călugăresc". Întorcându-se popa al dracilor către fratele, i-a zis: "Te lepezi de Dumnezeul tău, de Botez şi de cinul călugăresc?" El, întunecat fiind de patimă, s-a făgăduit. Atunci îndată a văzut că a ieşit din gura lui ca un porumbel şi a zburat la cer. Deci s-a dus popa la drac: "Iată s-a făgăduit". Atunci i-a zis lui dracul: "Nu-i da lui pe fiica ta de femeie, că Dumnezeul lui nu S-a depărtat de la dânsul, ci încă îi ajută". Şi venind iarăşi spurcatul acela de popă, a zis fratelui: "Nu pot să ţi-o dau pe ea, că Dumnezeu tău cu tine este şi încă îţi mai ajută".

Fratele auzind s-a umilit şi a zis întru sine: "Dacă eu ticălosul sunt învrednicit de Dumnezeu de atâtea bogăţii duhovniceşti, numai pentru bunătatea Lui, şi eu m-am lepădat de Dânsul, de Botez şi de cinul călugăresc, iar El încă îmi mai ajută şi nu S-a depărtat de la mine, cum nu sunt eu dator să alerg la Dânsul şi să nădăjduiesc la bunătatea Lui cea nemărginită?" Deci venindu-şi în sine a ieşit în pustiu şi mergând la un bătrân, i-a povestit acel lucru. Bătrânul auzind ce-i povestise monahul, i-a zis: "Stai cu mine în peştera aceasta şi posteşte trei săptămâni pereche, adică câte două zile şi a treia zi dezleagă. Şi mă voi ruga

lui Dumnezeu şi eu pentru tine". Şi s-a ostenit bătrânul pentru fratele, şi a rugat pe Dumnezeu, zicând: *"Mă rog, Doamne, dăruieşte-mi mie sufletul acesta şi primeşte pocăinţa lui"*. Dumnezeu l-a ascultat pe el.

După ce s-a împlinit o săptămână, a venit bătrânul l-a fratele şi l-a întrebat pe el, zicând: "Văzut-ai ceva?" Fratele a răspuns: "Da. Am văzut Porumbelul sus la înălţimea cerului, în drepul capului meu". Bătrânul a zis lui: "Ia aminte de tine şi roagă-te lui Dumnezeu cu dinadinsul". Acestea zicând, s-a dus. După ce a trecut şi a doua săptămână, a mers iarăşi bătrânul la fratele şi l-a întrebat zicând: "Mai văzut-ai ceva"? El a răspuns: "Am văzut Porumbelul aproape de capul meu". Bătrânul sihastru i-a poruncit iarăşi să fie treaz şi să se roage, apoi s-a dus de la el. După ce s-a împlinit şi săptămâna a treia, a venit iarăşi la el bătrânul şi i-a zis: "Nu cumva ai văzut ceva mai mult"? Tânărul monah a răspuns: "Am văzut Porumbelul că a venit şi a stat deasupra capului meu şi am întins mâna să-L prind. Atunci El a intrat în gura mea. Auzind bătrânul a mulţumit lui Dumnezeu... şi a zis fratelui: "Iată, a primit Dumnezeu pocăinţa ta, de acum ia aminte de tine". Monahul plin de recunoştinţă a zis: "Iată, de acum înainte voi fi cu tine, Părinte, şi nu mă voi mai despărţi de tine până la moarte". Şi aşa după aceea fratele a petrecut cu bătrânul nedespărţit (Pateric o.c. pg. 410).

Păţania dezertorului de la ortodoxie. Daniel Zneatvischi de scârbă a fost căzut în boală şi şi-a ieşit din minte. Mergând el odată pe cale i s-a arătat Maica Precista şi a pus pe dânsul Semnul Sfintei Cruci după rânduiala Sf. Biserici Răsăritene, punând mâna mai întâi la frunte, după aceea jos la pântece, apoi la umărul drept, şi pe urmă la umărul stâng şi a zis: "Iată îţi poruncesc, ca de acum înainte aşa să te închini". Aceasta i-a arătat şi i-a spus Maica Domnului pentru că el credea după rânduiala bisericii Romei şi nu făcea Crucea întreagă. Deci, Daniil primind vindecare şi porunca, s-a dus de unde locuia, de la Kiev, la Mănăstirea Pecerska. Apoi pe cale fiind, de la Kiev 10 mile mai departe, a văzut în văzduh Biserica Precistei aşa cum este acum. Venind la Mănăstirea Pecerska a primit credinţa pravoslavnică. După aceea plecând de la Biserică, s-a tocmit slugă la un brutar care ţinea de biserica Romei. Brutarul papistaş văzând pe Daniil că este major, de altfel şi ţinea legea pravoslavnică, îşi bătea joc de dânsul. Din cauza aceasta Daniil iar s-a întors la credinţa papistăşească. Atunci s-a întors iar şi boala şi l-a cuprins din nou şi îl supăra şi mai tare. Pentru aceea iar s-a întors la credinţa pravoslavnică şi a fost sănătos (Min. 332 a Maicii Domnului).

10. M-am unit cu schismaticii, cu ereticii, ori cu sectarii?

Cei care se unesc cu aceştia, îşi periclitează mântuirea sufletelor lor, deoarece frânturile acestea ieşite din Biserică şi vrăjmaşi ai Ortodoxiei, purtători de mască creştinească, sunt lupi îmbrăcaţi în piei de oi, fac slujba diavolului, conlucrând cu el la ruperea sufletelor creştineşti din Biserică şi uciderea lor (Mt. 6, 15; Apc. 12, 4; Ioan 2, 18-19; 8, 44).

Unde eşti, bine eşti. "Stând eu în Schit - zice Avva Foca din chinovia lui Avva Teogniu cel dintâi, Ierusalimleanul - a venit la chilii un Avvă mai tânăr, anume Iacob, având pe acelaşi tată, trupesc, împreună şi duhovnicesc. Dar şi chiliile au două Biserici, una a pravoslavnicilor, unde se şi împărtăşea şi una a dezbinaţilor. Deci fiindcă Avva Iacob avea darul smeritei cugetări, era iubit de toţi, şi de cei bisericeşti şi de cei desbinaţi. Pentru aceea îi ziceau lui pravoslavnicii: *"Vezi, Avvo Iacobe, să nu te amăgească cei dezbinaţi şi să te tragă la împărtăşirea lor".* Asemenea încă şi dezbinaţii îi ziceau lui: "Să ştii, Avvo Iacobe, că împărtăşindu-te cu cei ce cred două firi, îţi pierzi sufletul tău, căci sunt nestorieni şi asupresc adevărul". Avva Iacob, fără de răutate fiind şi strâmtorându-se, de cele zise lui despre amândouă părţile şi nedumerindu-se, a venit ca să se roage lui Dumnezeu. Deci, s-a ascuns într-o chilie care era afară de lavră, la loc liniştit, îmbrăcându-se cu hainele cele de îngropare ale lui, ca şi cum ar vrea să moară. (Că au obicei părinţii egipteni să păstreze până la moarte levitonul (haina călugărească) cu care i-au sfântul chip, şi cuculionul, şi cu dânsele să se îngroape, îmbrăcându-le numai Duminica la Sfânta Împărtăşire şi îndată strângându-le). Mergând dar la chilia aceea, rugându-se lui Dumnezeu şi slăbind de post, a căzut la pământ şi a rămas zăcând. Şi multe, se zicea, că a pătimit în zilele acelea de la draci, mai vârtos cu mintea. După ce au trecut 40 de zile a văzut că a intrat la dânsul un copil vesel, şi i-a zis: *"Avvo, Iacobe, ce faci aici?"* Şi îndată luminându-se şi luând putere din vederea Lui, i-a zis: "Stăpâne, Tu cunoşti ce am! Aceia îmi zic: *"Nu lăsa Biserica";* şi ceilalţi îmi zic: "Te înşeală cei ce cred două firi". Şi eu nedumerindu-mă şi neştiind ce voi face, am venit la lucrul acesta". Îi răspunde lui Domnul: *"Unde eşti, bine eşti".* Şi îndată, cu cuvântul, s-a aflat înaintea uşilor Sfintei Biserici a pravoslavnicilor celor soborniceşti (vezi Prolog. 19 iulie o.c.).

"Păziţi-vă de proorocii mincinoşi care vin la voi în haine de oi, iar înăutru sunt lupi răpitori (Mt. 7, 15-28). *Cel ce nu este cu Mine împotriva Mea este, şi cel nu adună cu Mine risipeşte..."* (Mt. 12, 30-45). *"De omul eretic, după una şi a doua sfătuire, te fereşte; ştiind că s-a răzvrătit unul ca acesta şi păcătuieşte, fiind singur de sine osândit"* (Tit. 3, 10-11; 2 Lege 13; Iez. 3, 14; Mt. 24, 11-24; F. Ap. 13, 7-11; Rom. 16, 17-18; 1 Cor. 1, 10-12; 2 Cor. 11, 13-15; Gal. 1, 6-9; 3, 1; 4, 9-17; 5, 7, 12, 15; Tit. 1, 10; Nomocanon cu 14 titluri, titlul 12 can. I Sf. Vasile, can. 6 sin. 2 ecum). Cei ce păcătuiesc astfel cad sub afurisenie (Can. 10, 11, 12, 13; 45; 46 Apostolic).

11. Am cercetat capiştile (adunările) lor?

Cei care se duc în adunările schismaticilor, ereticilor, ori în ale sectarilor, potrivnici Sf. Biserici Ortodoxe Creştine, se înşeală amarnic şi îşi primejduiesc sufletele lor la pierzare. Fiecare creştin ortodox e dator a cerceta numai Sf. Biserică Ortodoxă, cu slujbele şi învăţăturile ei Divine, crezând şi vieţuind numai după Dreptarul Ortodoxiei, spre redobândirea statornicei fericiri vremelnice şi veşnice. Cei ce aleargă la adunări eterodoxe, se primejduiesc a pierde, ca unii

îngeri, cerul şi ca Adam şi Eva, Raiul pământesc (Apc. 12, 7-13; Fac. 3).

Primejduirea celor ce se duc la biserici eterodoxe. Ne spunea nouă Preotul Gheorghe, că un stareţ oarecare, Monah cu prostime, care era în Mănăstirea Sfântului Teodosie, neluător aminte fiind pentru a sa credinţă, şi care adeseori ieşea de la chilie, şi oriunde pe cine afla cântând în biserică, ori egipteni, ori armeni, ori eretici de altă credinţă, intra în biserică şi stătea până la sfârşitul cântării. Odată i s-a arătat îngerul Domnului zicându-i: "Spune-mi, bătrânule, dacă vei muri, cum, şi ca pe cine vrei ca să te îngroape pe tine? Oare ca egiptenii? Sau ca armenii? Sau ca ereticii? Ori ca ierusalimlenii?" Stareţul i-a răspuns: "Nu ştiu". Atunci i-a zis lui Îngerul: Socoteşte pentru sineţi, că voi veni la tine după trei săptămâni şi atunci să-mi spui mie". Stareţul îngrijorându-se a mers la alt monah cu bună socoteală şi i-a spus lui cuvintele îngerului. Monahul, după ce a auzit, ascultându-l, a căutat spre dânsul mult, apoi i-a zis: "Au doară umbli la bisericile celor de altă credinţă?" El a răspuns: "Adevărat, aşa este, că unde aflu cântare, acolo merg să ascult, ori la armeni, ori la egipteni, ori la eretici". Atunci i-a zis lui monahul: "O amar şi cumplit de lucrul tău, frate, că măcar de ai bună-credinţă, dar însă străin te-ai făcut de Sfânta şi Apostoleasca Biserică. Greu ai păcătuit şi păcătuieşti, că umbli la bisericile unde nu se numesc patru soboare ale Sfinţilor Părinţi: celui din Niceea 318; celui din Ţarigrad 150; celui din Efes 200, şi celui din Calcedon 630. Vezi, când va veni la tine îngerul, îndată să-i spui lui, cum că ierusalimlean (ortodox) vreau să fiu". După trei săptămâni a venit la dânsul Îngerul Domnului, şi i-a zis: "Bătrânule, ce ai socotit pentru sineţi?". Iar el a răspuns: "Ierusalimlean vreau să fiu". Atunci Îngerul i-a grăit: "Bine că ţi-ai slobozit sufletul tău din munci"; şi îndată, stareţul şi-a dat sufletul.

Acestea toate s-au făcut nouă spre chip de învăţătură, ca să nu ascultăm cântările latinilor, nici ale armenilor, nici ale altor eretici; ci în credinţa în care suntem, la acea Biserică şi să mergem noi şi împărtăşire să primim, ca să nu ne pierdem osteneala cea cu fapte bune, şi ca să nu fim osândiţi de Domnul cu necredincioşii, a Căruia este Slava, acum şi pururea şi în vecii vecilor, Amin (Vezi Prolog. 5 dec.).

"*... Până când vreţi să şchiopătaţi de amândouă picioarele? De este Domnul Dumnezeu, mergeţi după Dânsul; iar de este Baal* (eresurile, francmasoneriile, ateismul şi feluritele păgânătăţi) *mergeţi după dânsul...*" (3 Împ. 18, 21; Scrierile Părinţilor apostolici, edit. în Chişinău a 1927, vol. I cap. IV; VI; VII;). Nici o trebuinţă vremelnică, nici frica de gura lumii, nici câştigurile ori prieteşugurile, şi în sfârşit nici o altă pricină nu-l pot îngădui pe un creştin drept-credincios să fie în legătură în cele Dumnezeieşti cu schismaticii şi mai ales cu ereticii, care defaimă ortodoxia, căci noi suntem datori să mărturisim şi să apărăm dreapta noastră credinţă înaintea oamenilor, şi să ne ferim din toate puterile şi de vrăjmaşii credinţei noastre adevărate. *"Cu inima se crede spre dreptate* - zice Dumnezeiasca Scriptură - *iar cu gura se mărturiseşte spre mântuire"* (Rom. 10, 10). Aceasta

o adevereşte şi Însuşi Mântuitorul zicând: *"Tot cel ce Mă va mărturisi pe Mine înaintea oamenilor, voi mărturisi şi Eu pe dânsul înaintea Tatălui Meu Care este în ceruri; iar cel ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, Mă voi lepăda şi eu de dânsul înaintea Tatălui Meu Care este în ceruri"* (Mt. 10, 32-33; Lc. 9, 26; 12, 8-9; 2 Tim. 2, 12).

Cei ce merg în capiştile ereticilor şi se roagă cu ei, cad sub afurisenie (Can. 45; 46 şi 65 al Sf. Apostoli;). Ereticilor nu le este iertat să intre în Biserică, stăruind ei în eres (Can. 6 şi 33 Sin. Laodician). Cad sub afurisenie cei ce postesc împreună cu evreii, sau prăznuiesc împreună cu dânşii, sau se împrietenesc cu dânşii, sau fac baie cu ei, sau chiamă la nevoie doctorii evrei, sau iau doctorii de la ei, sau aprind lumânări în capiştile lor, sau le plătesc slujbe şi rugăciuni, sau primesc de la dânşii ospăţurile (pomenile) praznicului, precum azime (pască evreiască) sau ceva de acest fel. Clericii să se cateriseascä, iar de va fi mirean să se afurisească (Can. 70 al Sf. Apostoli; can. 11 sin. 6 ecum. cu trimiterile lor) şi sunt opriţi pe doi ani de la Sf. Împărtăşanie (Inv. pentru canoane, Evhol. Iaşi 1834 pg. 31). De va merge cineva la praznicul păgânilor sau al ereticilor, şi va mânca întru aceiaşi zi cu dânşii pomenile lor, sau va prăznui împreună cu dânşii vreo sărbătoare a lor, 2 ani să nu se împărtăşească (Vezi can. 7 Ankira, 37 Laod. şi învăţ. despre canoanele Evhol. Iaşi 1834, pg. 31).

12. Am ascultat învăţăturile potrivnicilor Ortodoxiei şi am cântat cântecele lor?

Învăţăturile şi cântecele potrivnicilor Ortodoxiei sunt nişte laţuri, capcane satanice, cu care trag în cursa şi prăpastiile rătăcirilor lor, pe cei neînvăţaţi şi nestatornici în credinţă. Acestea-s o parte din coada balaurului apocaliptic, cu care Satana trage o parte de creştini din Biserică şi-i aruncă jos... în pierzare.

"Feriţi-vă de aluatul (învăţăturile, cântecele, cărţile şi obiceiurile) *fariseilor şi saducheilor"* (ereticilor, sectarilor, francmasonilor, ateilor şi falşilor creştini cu viaţă de păgâni (Mt. 16, 6-12; Mc. 8, 15-21; Lc. 12, 1; 1 Cor. 5, 6-8; Gal. 5, 9; Efs. 4, 21-32; Can. 60; 85 Apostolic, 63 sin. 6 şi can. 9 sin. 7 ecum. pune sub afurisenie şi anatema pe cei care citesc cărţi eretice).

13. Am primit pe schismatici, eretici, pe rătăciţii sectari în casa mea? Am ascultat minciuno-învăţăturile lor şi le-am primit în inima mea, zicând că vorbesc bine din Scripturi? M-am rugat cu ei?

"Păziţi-vă pe voi înşivă, ca să nu pierdem cele ce am lucrat, ci să luăm plată desăvârşită. Tot cel ce calcă porunca şi nu rămâne întru învăţătura Domnului Hristos, nu are pe Dumnezeu... Oricine va veni la voi şi nu va aduce învăţătura aceasta (existentă în Sf. Biserică Ortodoxă) *să nu-l primiţi în casă şi să nu-i ziceţi lui: bucură-te* (bună-ziua), *că cel ce-i va zice lui bucură-te* (bună-ziua) *se va face părtaş faptelor lui celor rele" (2 Ioan 1, 8-11).* Cei ce păcătuiesc astfel cad sub afurisenie şi anatema (Can. 10; 11; 12; 13; 45; 46 Apostolic; 2; 4; sin. 3 ecum. 6; 9; 29; 33; 34; 35; 37 Laodichia; 9 Timotei Alex.).

Sf. Irineu (+202) spune că a auzit de la Sf. Policarp (+155) că Sf. Ap. şi Ev. Ioan, din întâmplare întâlnindu-se cu ereticul Cerint într-o baie, a ieşit imediat, îndemnând şi pe cei care erau cu ei să iasă, ca să nu moară împreună cu acel hulitor, dacă s-ar prăbuşi asupra lui casa, spre al pedepsi pentru blasfemiile lui. *"Să ieşim îndată afară din această baie, în care se află Cerint, inamicul adevărului - ca nu cumva baia să cadă şi peste noi"* *(Ist. Bis. Ep. Eusebiu al Cesariei cart. III c. 86 Ist. Bis. Eusebie Popovici cart. I. pg. 182).*

14. Am prăznuit cu ei? Am primit daruri de la ei?

Păcatul acesta sa răzbunat chiar şi asupra celor mai necredincioşi oameni, care îl săvârşesc. Deci fiecare creştin e bine să rămână deplin-credincios şi statornic în Biserica lui Dumnezeu.

Omul lui Dumnezeu pedepsit pentru că a mâncat în cetatea idolatrilor. Din slobozirea Divină, Ieroboam ajungând împărat peste 10 triburi ale lui Israel, a făcut doi idoli (viţei) de aur, pe care i-a pus, unul în Betel şi altul în Dan, poruncind poporului să se închine înaintea lor, şi să nu se mai ducă în Biserica lui Dumnezeu din Ierusalim, spre a se închina acolo lui Dumnezeu. Într-una din sărbătorile aşezate de el, Ieroboam a venit cu mulţime mare de noroade să tămâieze şi să jertfească pe jertfelnicul din Betel. Pe când se afla sus pe jertfelnic, a venit un om al lui Dumnezeu (Adonias, Ioad), cu Cuvântul Domnului din Iuda în Betel şi a grăit înaintea jertfelnicului, Cuvântul Domnului, zicând: "Jertfelnice! Jertfelnice! Aşa zice Domnul: "Iată, se va naşte casei lui David un fiu, anume Iosia. El va jertfi pe tine pe preoţii înălţimilor, care tămâiază acum înaintea ta, şi va arde pe tine oase de oameni".

El a arătat în acea zi un semn, zicând: "Iată semnul după care se va cunoaşte că Domnul a grăit acestea: Iată, acest jertfelnic se va despica şi cenuşa care este pe el se va împrăştia". Regele Ieroboam auzind cuvântul omului lui Dumnezeu, care l-a grăit în gura mare, în faţa jertfelnicului de la Betel, şi-a întins mâna lui de la jertfelnic, zicând: "Puneţi mâna pe el"! Atunci i-a înlemnit mâna pe care o întinsese asupra lui, şi nu putea s-o mai întoarcă înapoi. Jertfelnicul s-a despicat şi cenuşa de pe jertfelnic s-a împrăştiat, după semnul pe care l-a dat omul lui Dumnezeu, prin Cuvântul Domnului. Regele Ieroboam înfiorat, a zis către omul lui Dumnezeu: "Îmblânzeşte Faţa Domnului Dumnezeului tău şi roagă-te pentru mine ca să mi se poată întoarce mâna mea la mine". Omul lui Dumnezeu a îmblânzit Faţa Domnului şi mâna regelui s-a întors la el ca şi înainte.

Regele a grăit atunci către omul lui Dumnezeu: "Vino după mine acasă şi prânzeşte la mine, şi-ţi voi da un dar". Omul lui Dumnezeu a răspuns regelui: "Măcar să-mi dai tu şi jumătate din casa ta, eu nu voi merge la tine, nici pâine nu voi mânca şi nici apă nu voi bea în acest loc, căci aşa mi s-a poruncit prin Cuvântul Domnului: *"Să nu mănânci acolo pâine, nici apă să nu bei, şi nici să nu te întorci pe drumul pe care te-ai dus"*. Omul lui Dumnezeu a plecat de acolo pe alt drum, şi nu s-a întors îndărăt pe drumul pe care venise la Betel.

Pe atunci trăia în Betel un prooroc bătrân. Fiii săi au venit de la acea adunare şi i-au istorisit tot ce a făcut omul lui Dumnezeu în acea zi în Betel. De asemenea au istorisit ei tatălui lor şi cuvintele pe care le-a grăit el regelui. Tatăl lor auzind i-a întrebat: "Pe ce drum a apucat el"? Fiii lui i-au arătat drumul pe care a apucat omul lui Dumnezeu, care venise din Iuda. El a zis fiilor săi: "Puneţi-mi şeaua pe asin". Fiii i-au pus şeaua pe asin şi bătrânul a încălecat pe el. Ducându-se el după omul lui Dumnezeu l-a găsit stând sub un stejar, şi i-a zis: "Tu eşti omul lui Dumnezeu care ai venit din Iuda"? Acela a zis: "Da, eu sunt". Bătrânul i-a zis lui: "Hai cu mine acasă, ca să mănânci pâine". Acela a zis: "Nu pot să mă întorc, nici să merg la tine, că eu pâine nu voi mânca şi nici apă nu voi bea în acest loc la tine, fiindcă prin Cuvântul Domnului mi s-a spus: "Să nu mănânci pâine, nici apă să nu bei acolo, şi nici să nu te întorci pe drumul pe care te-ai dus". Bătrânul a zis: "Şi eu sunt prooroc ca tine, şi îngerul mi-a vorbit prin Cuvântul Domnului, şi a zis: "Întoarce-l la tine acasă ca să mănânce pâine şi să bea apă". Astfel minţindu-l, l-a înşelat (şi omul lui Dumnezeu încrezându-se în vorbele bătrânului, mai mult decât în cuvântul Domnului, ca şi odinioară Eva şi Adam în Rai (Fac. 3), s-a întors cu el, şi a mâncat pâine şi a băut apă în casa lui.

Pe când ei încă stăteau la masă, Cuvântul Domnului a fost către proorocul cel întors din drum, şi a grăit către omul lui Dumnezeu, care venise din Iuda, zicând: *"Aşa zice Domnul: Fiindcă tu nu te-ai supus cuvintelor Domnului şi nici n-ai păzit porunca pe care ţi-a poruncit-o Domnul Dumnezeul tău; ci te-ai întors, ai mâncat pâine şi ai băut apă în locul de care El ţi-a spus: să nu mănânci pâine, nici să nu bei apă, trupul tău nu va fi pus în mormântul părinţilor tăi"*. După ce el a mâncat pâine şi a băut apă, proorocul bătrân a pus şeaua pe asinul său pentru proorocul care fusese întors. Acela a plecat şi l-a întâlnit un leu pe cale şi l-a omorât. Astfel, trupul lui zăcea aruncat în drum, asinul stătea lângă el, şi stătea şi leul lângă trup. Nişte drumeţi, care au trecut pe alături, i-au văzut trupul aruncat în drum, iar pe asin şi pe leu stând lângă trup. Aceştia au venit şi au dat veste în cetatea în care trăia proorocul cel bătrân.

Proorocul care l-a întors de pe drum auzind acestea, a zis: "Acesta este omul lui Dumnezeu, acela, care nu s-a supus cuvintelor Domnului! Domnul l-a dat leului care l-a sfâşiat şi la omorât, după cuvântul Domnului care l-a grăit pentru el". Apoi a zis fiilor săi: "Puneţi şeaua pe asin". Fiii au pus şeaua pe asin, şi plecând au găsit trupul lui aruncat în drum; iar asinul şi leul stăteau lângă trup. Leul nu mâncase trupul omului lui Dumnezeu şi nici pe asin nu-l sfâşiase. Proorocul cel bătrân a ridicat trupul omului lui Dumnezeu şi l-a pus pe asin şi l-a adus îndărăt în cetatea sa, ca să-l plângă şi să-l înmormânteze. Acolo i-a pus trupul lui într-un mormânt al său şi l-a plâns, zicând: "Vai, vai, fratele meu". După ce l-a înmormântat a zis fiilor săi: "Când eu voi muri, să mă înmormântaţi şi pe mine tot în mormântul în care este înmormântat omul lui Dumnezeu; să puneţi oasele mele lângă oasele lui, căci cu adevărat se va împlini cuvântul pe care l-a grăit el din porunca Domnului, pentru jertfelnicul din Betel şi pentru

toate capiştile înălţimilor, care sunt în cetăţile Samariei".

Dar Ieroboam nu s-a întors din calea lui cea rea, nici după întâmplarea aceasta, ci a venit iarăşi la calea dinainte şi a făcut din poporul de rând, preoţi pentru înălţimi: pe cine vrea pe acela îşi punea mâna lui, şi îl făcea pe acela preot de înălţimi. Aceasta a dus casa lui Ieroboam la păcat şi la pierzare şi la stârpirea ei de pe faţa pământului (3 Împ. 13).

"Nu vă înjugaţi întru alt jug, cu cei necredincioşi că ce împărtăşire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împreunare are lumina cu întunericul? Sau ce unire are Hristos cu Veliar? Sau ce parte este credinciosului cu cel necredincios? Sau ce însoţire este Bisericii lui Dumnezeu cu idolii" (cu capiştile ereticilor şi ale păgânilor)? (2 Cor. 6, 14-16). Cei ce păcătuiesc astfel cad sub afurisenie şi sub anatema. "Cei ce vor mânca şi vor bea cu ereticii, sau vor face prieteşug şi împreunare cu armenii sau cu alţii ca dânşii, unii ca aceea să fie anatema (Can. 71 p. 107 Pravila Bisericească Govora, can. 70, 71 Apostolesc; can. 7 Anchira; can. 1 Antiohia; 29, 37, 38, 39 Laodichia can. 21 Cartag.).

15. Am părtinit ereticilor şi sectarilor, zicând că: legea lor e bună, sau că credinţa, viaţa lor ar fi şi ea bună, sau chiar mai bună decât a noastră, înjosind astfel credinţa noastră Sfântă şi căzând sub afurisenie, sub anatemă?

Cei care păcătuiesc astfel, înjosesc dreapta credinţă Creştină Ortodoxă, mânie pe Dumnezeu şi cad din Dar.

"Vai celor ce zic răului că este bun şi bunului că este rău, celor ce pun lumina întuneric şi întunericul lumină, celor ce pun amarul dulce şi dulcele amar" (Is. 5, 20; vezi pe lângă canoanele arătate la întrebările de mai sus, şi la Rom. 1, 32; Ps. 49, 18; Osia 7, 3; 1 Tim. 5, 22; comp. cu Gal. 1, 6-9; şi 2 Petru 3, 16-16).

16. Am îndoială în unele părţi ale dreptei şi adevăratei noastre credinţe Ortodoxe?

Această slăbiciune pronunţându-se în om, îl prăbuşeşte în grele păcate, în mânie Dumnezeiască, în pierzare vremelnică şi veşnică. Astfel, strămoaşa Eva îndoindu-se în Cuvântul lui Dumnezeu, a cedat ispitei şarpelui-diavol, şi trăgând şi pe Adam în păcatul neascultării de Dumnezeu, au pierdut Raiul, fericirea şi nemurirea (Fac. 3). Ginerii lui Lot îndoindu-se în Cuvântul Domnului pentru distrugerea Sodomei, rostit prin Lot, socrul lor, au rămas în Sodoma unde au pierit de ploaie cu piatră pucioasă şi foc căzut din cer peste ei, pe când Lot cu fiicele sale s-au mântuit de pierzare, fugind de acolo în (Sigoor) Ţoar (Fac. 19, 2). Slugile lui Faraon îndoindu-se în Cuvântul Domnului, şi-au lăsat robii şi vitele pe câmp, care au fost omorâte cu trăznete, foc şi piatră (Ieş. 9,21-25). Israilitenii salvaţi din robia Egiptului, au căzut şi pierit în pustiu (Num. 14, 16; Ieş. 3, 4). Moise şi Aaron în Cades, îndoindu-se în credinţă, au amărât pe Dumnezeu, pentru care i-a pedepsit a nu mai putea duce ei poporul în pământul făgăduinţei (Num. 20, 2-13; 27, 12-23; comp. 2 Lege 1, 37; 3, 26-29; 32, 42-52; Ps. 94, 3-11; 105, 32-43). Generalul lui

Ioram (4 Împ. 7, 2, 18-20). Zaharia, tatăl Sf. Ioan Botezătorul, îndoindu-se în Cuvântul lui Dumnezeu, trimis prin Arhanghelul Gavriil, a fost canonisit cu muţenie până la împlinirea acelei vestiri (Lc. 1, 3-22, 64, 54-79). Cetăţenii Nazaretului îndoindu-se în credinţă, la cuvintele şi binefacerile Mântuitorului, au fost lipsiţi de minunile Lui (Mt. 13, 54-58). Sf. Ap. Petru pe când mergea pe mare după Cuvântul Mântuitorului, îndoindu-se în credinţă, a început a se cufunda în apă, primejduindu-se de moarte.

Atunci îngrozit, a strigat: *"Doamne, mântuieşte-mă!* Mântuitorul salvându-l, i-a zis: *"Puţin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?"* (Mt. 14, 25-31). Cei nouă ucenici ai Mântuitorului rămaşi la poalele muntelui Taborului, îndoindu-se în credinţă, când şi-au pus mâinile pe fiul lunatic, n-au putut scoate din el pe duhul cel rău, au fost batjocoriţi de cărturari, farisei, şi de lumea ce-i înconjura şi au fost mustraţi şi de Mântuitorul (Mt. 17, 14-21; 28, 17; Lc. 24, 25). Fraţii Mântuitorului îndoindu-se în credinţă despre Dumnezeirea Lui, au suferit multe remuşcări (Mc. 3, 21; Ioan 7, 5). Iudeii îndoindu-se că Domnul nostru Iisus Hristos e Trimisul lui Dumnezeu Tatăl, Răscumpărătorul şi Mântuitorul lumii, în loc de a veni la lumină şi a intra în Împărăţia lui Dumnezeu, au rămas în întuneric, prăpăstuindu-se în pierzare vremelnică şi veşnică (Mc. 6, 6; Ioan 5, 46; 10, 25; 12, 37-40; F. Ap. 14, 2; 17, 5; 19, 31; 28, 25-27; Rom. 10, 11; Apc. 2, 9; 3, 9). Sf. Ap. Toma îndoindu-se în cuvintele Mântuitorului despre învierea Sa, şi în Învierea Lui, despre care-i adevereau ceilalţi fraţi de apostolat, a rămas necredincios şi izolat de adevărata lor credinţă şi încredinţare, opt zile, până ce i s-a arătat Domnul personal şi s-a încredinţat singur, văzându-i rănile cuielor şi a suliţei din mâinile şi Coasta Sa (Ioan 20, 19-29).

Îndoiala e un vierme care roade fructul fraged, plin de sevă, până cade... Îndoiala e un şarpe, o şopârlă, care în sufletul tău stă ca-n răchita de lângă gârlă... Îndoiala e o Evă ce-n ispite cade... Îndoiala e o gârlă, ce cu apa ei tot sapă, până scade... (Cridim. o.c.).

"Cel ce se îndoieşte, asemenea este cu valul Mării care de vânturi se aruncă şi se învăluieşte. Că să nu gândească omul acela că va lua ceva de la Domnul. Bărbatul îndoit la suflet, nestatornic este întru toate căile sale" (Iac. 1, 6-8; Evr. 10, 38-39).

17. Am primit binecuvântare de la eretici?

"Nu se cuvine a lua (primi) binecuvântările ereticilor, care mai mult sunt necuvântări, decât binecuvântări (Vazi can. 32 Laodichia comp. cu can. 70 Ap. 9, 29, 35, 37, 38, 39 Laodichia: 11 sin. 6 ec.).

18. Am avut legături cu ei?

"Mă mir că aşa de curând vă mutaţi de la cel ce v-a chemat pe voi prin Darul lui Hristos la altă evanghelie, care nu este alta, fără numai sunt oarecare ce vă tulbură pe voi şi vor să strămute Evanghelia lui Hristos..." unii ca aceştia sunt anatema (Gal. 1, 6-9; can. 7, 64, 70, 71, Ap. 11 sin. 6 ecum. 1 Antiohia 29, 37, 38 Laodichia: 51, 73, 106 Cartagen). Cei vinovaţi de aceasta cad sub afurisenie.

19. M-am căsătorit cu eretic sau cu eretică?

"Să nu fie iertat bărbatului drept-slăvitor a se împreuna (căsători) cu femeie eretică, nici femeie drept-slăvitoare a se împreuna cu bărbat eretic, ci de s-ar face astfel de nuntă, să se socotească neîntărită, şi nelegiuita însoţire să se dezlege, că nu trebuie cele neamestecate a se amesteca, nici cu oaia, lupul a se împleteci, şi cu partea lui Hristos soarta păcătoşilor. Iar de va călca cineva acestea de noi hotărâte, să se afurisească (Can. 72 sin. 6 ec. comp. can. 14 sin. 4 ec. 45; 65; Apostolic 72 sin. 6 ec.; 6, 9, 10, 31,34, 37, 39, Laod.; 21 Cartagen).

20. Am citit cărţi schismatice, eretice şi sectare, atee... păgubitoare de suflet, care contrazic, atacă şi batjocoresc Religia, Sf. Biserică Ortodoxă cu cultul ei şi pe sfinţiţii săi slujitori?

Pe cine citeşti cu acela eşti. În cartea despre viaţa feric. Ieronim aflăm această întâmplare, pe care o şi dăm aici spre tămăduirea multor bolnavi sufleteşte, din creştinii de felul acesta, şi spre edificarea tuturor celor ce luptă să se mântuiască. Pe când feric. Ieronim petrecea în oraşul Ierusalim, în post, în priveghere şi în rugăciuni, s-a apucat a citi tare mult şi în cărţile scriitorilor păgâni, Cicero şi Plato.

Cum citea el în aceste cărţi, a adormit şi s-a văzut dus înaintea Scaunului lui Hristos. Aici, a fost întrebat, că de care ceată se ţine? Sfântul a răspuns, că de ceata creştinilor. Atunci i-a zis Hristos: "*Minţi. Tu te ţii de ceata păgânilor Cicero şi Plato, pentru că unde e comoara ta, acolo e şi inima ta*".

La cuvintele acestea n-a mai putut răspunde fericitul Ieronim nimic, şi îndată a fost scos afară de acolo. S-au rugat însă pentru dânsul mulţi dintre cei ce înconjurau Tronul Înaltului Judecător... Atunci, pentru că era încă tânăr, i-a iertat Hristos păcatul şi i-a dat vreme de căinţă şi îndreptare. Când s-a trezit, s-a ferit de a mai citi şi a se mai adânci în învăţăturile păgânilor (dintr-o carte bătrână de cazanii).

"Cei ce nu sunt învăţaţi în Sf. Scriptură şi în ştiinţa bisericească, să nu citească cărţile ereticilor, nici să asculte hulitoarea lor învăţătură, nici să vorbească cu dânşii, nici să petreacă, după Profetul cântător de Psalmi, care zice: *"Fericit bărbatul care n-a umblat în sfatul necredincioşilor, şi în calea păcătoşilor n-a stat"* (Vezi Mărt. Ort. p. I. într. 91; Ps. 1, 1). De asemenea în altă parte porunceşte Scriptura: "De omul eretic, după una şi a doua sfătuire, te fereşte" (Tit. 3, 10-11; vezi şi can. 60 al Sf. Apost. cu trimiterile, tâlcuirea şi subînsemnările lui). Cărţile acestea trebuie aduse la Preoţi, şi arse (F. Ap. 19, 18-20).

21. Am făcut glume răutăcioase şi am vorbit măscăriciuni la adresa Ortodoxiei şi a clerului?

Tot cuvântul putred, măscăriciunile, vorbele nebuneşti şi glumele, care nu se cuvin, nu se cade nici a se numi între creştini (Efs. 4, 29; 5, 4-6).

Obiceiurile idoleşti vrem a se ridica cu totul din petrecerea creştinilor. Încă

şi săltările femeilor cele în arătarea publicului, care pot face multă vătămare şi pierzare...

...Hotărâm ca nici un bărbat să nu îmbrace haină femeiască şi nici femeile să nu îmbrace hainele bărbaţilor. Dar nici să nu se îmbrace în costume comice, satirice sau tragice; nici să nu strige în numele urâtului Dionisie, când se tescuiesc strugurii în linuri, nici turnând vinul în vase, cu scopul de a se stârni râs prostesc, sau alte deşertăciuni, lucrând rătăcirea diavolească. Deci, cei ce în viitor vor încerca să facă ceva din cele menţionate mai sus, aceştia, de vor fi clerici să se caterisească; iar de vor fi mireni să se afurisească" (Sin. 6 ec. 62 şi 24; 51; 65; Laodichia 53; 54).

Pedepsirea a doi astfel de păcătoşi. În istoria Sf. Valerian ni se spune că acest Sfânt făcuse odată un drum greu, în timpul iernii, luptându-se cumplit cu viscolul şi cu gerul. De aceea trecând pe la casa unui cunoscut, intră la el ca să se mai încălzească. În casa aceea se găsea atunci şi un vecin al gazdei, care era dedat cu păcatul vorbelor neruşinate, şi vorbea în acest fel cu gazda. Sf. Valerian îi mustră, dar ei nu încetară. Atunci ieşi Sf. Valerian afară din casa aceea şi porni mai departe în noaptea cumplită, numai ca să nu se facă părtaş de păcatul neruşinaţilor, ascultând fără voie vorbele lor. În scurt timp auzi apoi că Dumnezeu, i-a pedepsit amarnic pe amândoi păcătoşii. Unul îşi pierdu vederea; iar celălalt se îmbolnăvi de o rană grea, care i-a săpat şi mormântul...".

"Pe Imineu şi Alexandru i-am dat Satanei ca să se înveţe a nu huli (1 Tim. 1, 20). *Alexandru Arămarul multe rele mi-a făcut mie, plătească-i Domnul după faptele lui"* (2 Tim. 4, 14). Dacă vreun cleric (ori mirean) va ocărî pe Preot sau pe Diacon, să se afurisească (Can. 55 şi 56 Apost.).

22. Am defăimat pe şchiopi, ologi, orbi, surzi, ciungi...?

Cei ce batjocoresc pe şchiop, surd, orb, olog sau pe cel rănit la picioare... să se afurisească" (Can. 57 Apost. Lev. 19,14). De asemenea şi cei care defaimă pe mai-marii lor, cad sub greu blestem, rupere şi afurisenie.

Astfel, Ismail râzând de Isaac, a fost izgonit împreună cu mama lui, din casa lui Avraam (Fac. 21, 9-12). Copiii Betelului defăimând pe Proorocul Elisei, strigându-i în batjocură: "Sus, chelule, sus"; au fost blestemaţi şi pedepsiţi. Doi urşi din pădure s-au năpustit asupra lor şi au sfâşiat 42 dintr-înşii (4 Împ. 2, 23-24). Urmaşii lui Efrem şi Manase de prin ţinuturile lor până la Zabulon, defăimând pe trimişii Bisericii Ierusalimului, care le vesteau să se adune la prăznuirea Paştilor, s-au cufundat în întuneric şi în umbra morţii (2 Par. 30, 1-10; comp. Is. 9, 1-2; Mat. 4, 15-16). Căpeteniile Preoţilor şi poporul iudeu defăimând pe trimişii Domnului, şi-au atras asupră-le Divina urgie, fără tămăduire, agonisindu-şi robia babilonică, distrugerea Templului şi a Ierusalimului, şi pustiirea ţării lor (2 Paral. 36, 14-21). Sambalat cu oamenii lui, defăimând pe Neemia, care se lupta din răsputeri pentru binele poporului Israelit şi la reedificarea Templului, şi-au pierdut dreptul de părtaş la Locaşul sfânt (Neem. 2, 19-20; 4-6). Căpeteniile Ierusalimu-

lui care defăimau Cuvântul Domnului, li s-a pus înainte o "Piatră minunată" de Care s-au poticnit şi au căzut (Is. 28, 14-22; comp. Mat. 21, 42-46). Poporul, căpeteniile şi cărturarii iudaici, defăimând pe Mântuitorul, s-au cufundat în bezna infernală a necredinţei şi a minciunăriilor, după care şi-au pierdut: Templul, cetatea sfântă, ţara şi cinstea, pentru totdeauna, încărcându-se de defăimări, ori pe unde umumblau şi locuiau (Mt. 26, 56-68; 27, 39-44, 63, 64; 28, 11-15; F. Ap. 2, 13).

Defăimătorul orbului pedepsit. Andrei, un june orb, mergea odată, rezemat de bâtă, încet şi cu grijă, de la Sf. Biserică spre casă. Ilie, un fecior de ţăran, îşi bătea joc de el, zicând: "Haide să ne întrecem la fugă, Andrei! Stau 10 lei de argint că eu fug mai iute decât tine?" Andrei cel orb zise: "Stau, dacă o să fugim pe o cale pe care o cunosc eu şi într-o vreme care-mi vine mie la socoteală". Ilie se prinse cu el râzând, luând ca mărturii pe toţi cei de faţă. Orbul zise: "Bine! O să fugim la miezul nopţii la oraş!".

Când bătură 12 ore, dânşii plecară. Noaptea era foarte întunecoasă şi viscolea, iar calea trecea printr-un codru întunecos. Andrei, pentru care nu era nici o deosebire între zi şi noapte, ajunse în zori de zi la oraş; iar Ilie cel batjocoritor, se pierdu prin pădure, când se izbea cu capul de un arbore, când se înfunda înpre spini, şi ajunse în fine, la oraş, când soarele era deja sus pe cer.

El a trebuit să plătească cei 10 lei de argint şi oamenii ziceau: "Aşa-i trebuie; ba, ar fi meritat o pedeaspă şi mai mare".

Nu-ţi bate joc de un nenorocit, Căci de Domnul vei fi pedepsit (Ist. Morale o.c.).

23. Am grăit glume cu cuvintele Dumnezeieştilor Scripturi ori cu alte cuvinte Sfinte sau cu numele Sfinţilor?

Dacă vom face aceasta, ne punem şi noi în rândul acelora pentru care Mântuitorul a spus: *"Nu daţi cele sfinte câinilor şi nu aruncaţi mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare şi întorcându-se să vă rupă"* (Mt. 7, 6).

Cei ce amestecă Numele lui Dumnezeu, al Domnului Hristos, al Maicii Domnului sau al Sfinţilor, în vorbiri deşarte, lumeşti şi de râs, deşi nu săvârşesc o hulă, totuşi, nu se poate zice că n-ar păcătui. Ei necinstesc aceste nume Sfinte contra poruncii Dumnezeieştii Scripturi: "Cu vorba cea fără cumpătare nu-ţi obişnui gura ta, că este întru aceea cuvântul păcatului" (Ieş. 20, 7; Is. Sir. 23, 15).

Deci, cei ce aduc în vorbire nume Sfinte: Crucea, Evanghelia, Sf. Taine (Grijania), nu sunt scutiţi de păcat şi pedeapsă, pentru puţina cinstire ce o dau acestor Sfinte Nume, pe care suntem datori a le rosti cu deosebită evlavie" (Filip. 2, 10; 2 Petru 2, 10-13; Iuda 1, 8-10; Apc. 13; T.M.A. pg. 468).

24. Am privit felurite privelişti păcătoase: jocuri, râsuri, petreceri anticreştineşti, etc.?

Ochii şi urechile nestăpânite sunt uşile prin care intră păcatul şi moartea în fiinţa omului, ucigându-i sufletul, vremelnic şi veşnic.

"Socotiți, drept aceea, cum să umblați, cu pază, nu ca nişte neînțelepți; ci ca cei înțelepți. Răscumpărând vremea, că zilele rele sunt" (Efs. 5, 15-16; can. 51, 24, 65 sin. 6 ecum. 54 Laod. 17 Cartagen).

Trei puteri ale Satanei sunt (grăiau bătrânii) care merg înaintea a tot păcatul: Uitarea, neîngrijirea şi pofta. Deci, dacă vine uitarea, naşte neîngrijirea, şi ne-

Noi creştinii ortodocşi credem într-unul Dumnezeu: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt. Credem întruna Sfântă sobornicească şi apostolească Biserică. Mărturisim un singur Botez făcut prin trei cufundări în apă, în Numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh, amin. Credem şi mărturisim că Preacurata Fecioara Maria e Născătoare şi Maica Mântuitorului nostru Iisus Hristos Dumnezeu-Cuvântul. Maica Domnului împreună cu oştirile îngereşti şi cetele Sfinților, formează în ceruri "Biserica Triumfătoare"; iar aici pe pământ "Biserica Luptătoare". Capul întregii Biserici este Mirele ei Hristos Dumnezeu, Care i-a dat şi-i dă viață vremelnică şi veşnică.

grija naşte pofta. Cel ce nu vine întru uitare, nu cade în negrijă; iar cel ce nu cade în negrijă, nu vine la poftă. Şi cel ce nu pofteşte, nu cade niciodată, cu Darul lui Hristos".

A umblat prin cetate fără a vedea oameni. Odată Preotul Schitului a mers la Arhiepiscopul Alexandriei pentru o oarecare trebuință bisericească. Dacă s-a întors şi a venit la Schit, îl întrebau frații, zicând: "Cum ai umblat, Avvo? Ce ai văzut în oraş?"

Răspuns-a lor: "Eu, fraților, altă față de om n-am văzut în cetate, fără numai pe Arhiepiscopul l-am văzut". Iar ei auzind aceasta se minunau, şi după acest cuvânt al lui, au început toți frații foarte tare a păzi acel obicei, adică, a-şi păzii ochii lor despre vederile nefolositoare (Pateric. o.c.).

"Întoarce (Doamne) *ochii mei ca să nu vadă deşertăciune..."* (Ps. 118, 37).

25. M-am ruşinat a mă ruga lui Dumnezeu?

Ruşinarea aceasta e un păcat care vădeşte îndoiala şi necredința din ființa celor ce o au. Aceasta arată pe cei care o au că iubesc lumea, mai mult decât pe Dumnezeu, că cinstesc făptura, mai mult decât pe Făcătorul ei. Melhisedec şi Avraam, deşi erau împresurați de idolatrii din care ieşiseră, totuşi, ei nu se ruşinau a se ruga lui Dumnezeu. David împăratul era înconjurat de mulți vrăjmaşi

ai săi, derâzători, care ziceau în inimile lor: "Nu este Dumnezeu", şi cu toate acestea, el de şapte ori în zi lăuda pe Dumnezeu. Proorocii vesteau pe Dumnezeu chiar şi conducătorilor idolatri, unii până la sacrificiul vieţii lor. Cei trei tineri au preferat, mai bine să-i arunce în cuptorul înfocat, unde să moară arşi în foc, decât să schimbe închinarea lor cea către Dumnezeu, cu altfel de închinare. Daniil a preferat, mai bine să fie aruncat în groapa leilor, să moară mâncat de ei, decât să nu se închine zilnic de câte trei ori (Dan. 3, 6). De asemenea, Apostolii şi urmaşii lor, mai ales Mărturisitorii, au suferit multe persecuţii pentru dragostea, credinţa, slujirea şi închinarea dată lui Dumnezeu cu trup şi suflet... Unii şi-au dat viaţa în torturile cele mai groaznice, încununându-se cu cununile muceniceşti. Şi noi? Creştini fiind, în ţara noastră creştinească, între cei botezaţi, să ne ruşinăm a ne închina lui Dumnezeu, în Numele şi cu Darul Căruia suntem botezaţi?!?! Vai şi amar de părinţii aceia care nu-şi cresc copiii creştineşte de mici, că grea osândă îi aşteaptă! Să ne ruşinăm de a mai păcătui; iar nu de a ne închina lui Dumnezeu.

"Cine se va ruşina de Mine şi de Cuvintele Mele întru acest neam precurvar şi păcătos, şi Fiul Omului Se va ruşina de el când va veni întru Slava Tatălui Tău cu Sfinţii Îngeri" (Mc. 8, 38; Lc. 9, 26; 12, 9; Rom. 1, 16; 2 Tim. 1, 8; 2, 12).

26. M-am ruşinat a-mi face Semnul Sf. Cruci drept, pe faţa mea? Am batjocorit Semnul Sf. Cruci prin mătănăieli sau prin schimonosirea ei?

Acesta-i semnul creştinilor de formă, neisprăviţi, mortificaţi de felurite vicii, şi un păcat primejduitor mântuirii sufletelor celor ce-l săvârşeşte. Semnul Sf. Cruci făcut de creştinul conştient, drept, pe faţa lui, e un Semnu Dumnezeiesc, care-i îngrădeşte fiinţa şi-i înzestrează sufletul cu puteri Divine şi cu bogăţii Duhovniceşti: *"Nu lepăd Darul lui Dumnezeu... Binevestesc, să nu se facă zadarnică Crucea lui Hristos. Pentru că cuvântul Crucii, celor pieritori nebunie este; iar nouă celor ce ne mântuim, puterea lui Dumnezeu este"* (1 Cor. 1, 17-18; Filip. 3, 18; vezi Mărt. Ort. p. I. într. 51; Cazania la Duminica III din Postul Mare; Sf. Atanasie c. Mare, glava 24 în Prav. Matei Basarab a. 1885, Buc. pg. 419 şi 433; "Lupta împotriva lui Satana" de aut. can. 73 sin. 6 ec. şi can. 91 Sf. Vasile c. M. cu tâlc. şi notele lor; Prolegomena despre sin. 7 ec. pg. 212 "Pidalion"; "Arma creştinilor", Semnul Sf. Cruci în Vechiul Testament", "Crucea Spirituală", Semnul Sf. Cruci în vremurile Apostolice" de autor).

Un plugar intră şi el odată într-o ospătărie unde mâncau şi beau domnii, şi ceru de mâncare. Înainte de a mânca, plugarul, ca un creştin adevărat, se ridică îşi făcu semnul Sf. Cruce şi zise: *"Tatăl nostru..."*. Văzând asta nişte domnişori ce mâncau la masa vecină, începură a se înfoia, şi unul îi zise aşa în batjocură: "Iată, măi bădicule, noi mâncăm şi fără să mai facem mătănii şi Cruce şi încă nici unul nu ne-am înecat".

"Hei, hei, domnişorule, răspunse plugarul, şi eu am acasă şapte purcei, şi cum îi slobod din cocină, dau năvală la lăturar şi încă nici unul din ei nu s-a înecat cu lăturile" (Pr. I. Trifa). Domnişorii auzind acest răspuns neaşteptat, au înţeles lecţia şi au şters-o de acolo.

Potrivit răspuns. Ei bine, dacă cei ce nu-şi mai fac Sfânta Cruce când se aşează şi când se scoală de la masă, nesocotind-o, sub cuvântul ereticesc că: Crucea nu-i la nimic, că Crucea nu-i decât două lemne ori două linii încrucişate...", se pogoară în rândul animalelor; oare cei ce pun semnul Sfintei Cruci pe jos, spre a fi călcat cu picioarele, în rândul cui se pogoară? Cine are înţelepciune, socotească-se.

27. Am făcut semnul Sf. Cruci, în felurite forme, în cusături, broderii, în alesături, aşternuturi, covoare, pe care le-am aşternut pe jos unde s-a profanat "Semnul biruinţei noastre, prin şederea pe el şi prin călcarea cu picioarele?

Dumnezeiescul Semn al Sfintei Cruci se face numai pe stofele destinate anume pentru veşmintele preoţeşti; pe acoperămintele Sfintelor Mese, analoage, perdele la Sf. Icoane; iar nicidecum în stofele pentru întrebuinţarea la hainele de rând, nici în aşternuturile ce se pun pe paturi, laviţe, scaune şi pe jos, pentru a nu se profana. Străinii de neamul şi legea noastră au luptat şi luptă înverşunaţi pentru a ne profana, inconştient sau conştient, semnul Sf. Cruci, pentru a ne despuia de binefacerile ei. Cine vrea să fie creştin bun, să nu cedeze primejdioaselor amăgiri străine, ca Eva în Rai amăgirii şarpelui-diavol.

28. Am făcut semnul Sf. Cruci în pietre de pavaje, mozaicuri, etc., şi pus pe jos la trotuare, prin case, Biserici, şcoli, localuri publice, closete, etc. unde s-a profanat prin călcarea cu picioarele?

Precum diavolul în Rai prin şarpe a amăgit pe Eva şi prin Eva pe Adam a călca porunca lui Dumnezeu prăbuşindu-i în primejdii, nefericiri şi pierzare; tot aşa acest spirit infernal, prin străinii de neamul nostru Creştin Ortodox român, ne amăgeşte şi sileşte sistematic a călca pe Dumnezeiescul Semn al Sf. Cruci, pus de ei în pietre de trotuare, mozaicuri, etc. pe străzi, prin case, pe la closete, prin şcoli, localuri publice şi particulare. Până la ridicarea acestor pietre şi mozaicuri, aşternuturi cu Semnul Sf. Cruci, fiecare creştin să se ferească de a călca pe acest Dumnezeiesc Semn, spre a scăpa de primejdii, nefericiri şi pierzare. Cei ce se feresc de a păcătui astfel, se folosesc mult (Vezi şi comoara de sub semnul Sf. Cruci Bibl. Ort. nr. 50 i, pg. 260-267 de autor şi articolele autorului publicate în "Ortodoxia" a. 1942-1943).

29. Am făcut Semnul Sf. Cruci pe faţa pământului?... Ori pe cel făcut pe alţii nu l-am stricat?

"Crucea cea făcătoare de viaţă arătându-se nouă mântuire, trebuie să punem toată silinţa spre a-i da cinstea cea cuviincioasă, aceea prin care ne-am mântuit din greşeala cea veche. Drept aceea, şi cu gândul şi cu cuvântul şi cu simţirea dându-i ei închinăciune, închipuirile Crucii cele ce se fac de oarecare pe faţa pământului, a se şterge cu tot chipul, poruncim, ca nu prin călcarea celor ce umblă să se batjocorească Semnul biruinţei noastre. Deci, hotărâm, ca de

acum înainte, cei ce fac chipul Crucii pe fața pământului (în tot locul pe unde se umblă cu picioarele) să se afurisească" (Can. 73 al sin. 6 ecum. cu tâlcul lui).

Tâlcuire. Canonul acesta hotărăşte ca să ne sârguim cu tot chipul a da cuviincioasa cinste Sfintei Cruci, prin care ne-am mântuit şi din robia păcatului ne-am slobozit, şi cu gândul aducându-ne aminte, adică, de câte bunătăţi printr-însa ne-am fericit; şi cu cuvântul povestind acestea şi la alţii, şi mulţumind lui Hristos Celui ce S-a răstignit pe ea. Şi cu simţire sărutând-o, cinstind-o, oriunde o vom vedea. Şi fiindcă unii, mai simpli, însemnă pretutindeni închipuirea Cinstitei Cruci, până şi pe fața pământului, poate pentru evlavie, pentru aceasta porunceşte Sinodul; oriunde s-ar afla Semnul Sfintei Cruci, jos închipuit, să se şteargă şi să se strice, pentru a nu se călca şi a nu se necinsti de cei ce umblă, Semnul cel biruitor al mântuirii noastre. Şi cei ce de acum înainte ar face Semnul Sfintei Cruci pe locul unde se calcă cu picioarele, să se afurisească.

30. Mi-am făcut semnul Sfintei Cruci cu capul acoperit, atunci când am trecut pe dinaintea Sf. Biserici - unde e de față întotdeauna Trupul Domnului în Sf. Împărtăşanie - sau prin fața Sfintelor Cruci, care ne reamintesc Răstignirea Domnului nostru Iisus Hristos?

"Tot bărbatul rugându-se sau proorocind cu capul acoperit, îşi ruşinează Capul său - adică pe Domnul Hristos" (1 Cor. 11, 4, 3; comp. Mc. 8, 38; Lc. 9, 26; Ioan 14, 28; 1 Cor. 3, 23; 15, 27-28; Filip. 2, 6-11; 3 Împ. 8, 38-39; Ps. 5, 7; Iona 2, 6-8).

31. Nu m-am rugat lui Dumnzeu cu credință, ci mai mult de formă şi de obicei?

Precum un foc zugrăvit nu e foc, şi un om mort nu mai este om; tot astfel şi rugăciunile numai de formă, de obicei, cu răceală, lipsite de focul dreptei-credinţe, nu-s rugăciuni. Focul zugrăvit nu are lumină şi căldură în el, omul mort nu are viaţă în el; tot aşa şi rugăciunile reci: n-au putere, nici devoţiune, nici binecuvântare, nici aripi suitoare la cer. Rugăciunile acestea de formă, de obicei, seci şi reci, îngheață mai înainte de a se înălța la cer. Rugăciunile acestea făcute de ochii lumii, sunt asemenea copilului zămislit în pântecele mamei sale, care moare mai înainte de a se naşte. Înțelepciunea străbunilor noştri zice: "Rugăciunea de-o faci rău (de formă, de obicei) n-o primeşte Dumnezeu. Rugăciunea rău, făcută, niciodată nu-ți ajută". Aceasta o adevereşte şi Mântuitorul, zicând: *"Poporul acesta se apropie de Mine cu gura lui şi cu buzele lui Mă cinsteşte, dar inima lor stă departe de la Mine... Nu tot cel ce-Mi zice Mie: Doamne! Doamne! Va intra în împărăţia Cerurilor; ci acela care face voia Tatălui Meu Care este în ceruri... Depărtaţi-vă de la Mine cei ce lucraţi fărădelegea. Nu vă cunosc pe voi... Duh este Dumnezeu şi cei ce I se închină Lui, cu Duhul şi cu adevărul se cade să se închine... Că aşa vrea Tatăl să fie cei care I se închină Lui"* (Mt. 15, 8; 7, 21-23; 25, 12; Ioan 4, 23-24; comp. Is. 29, 13-16; Ier. 12, 2; Iez. 33, 30-33; Ps. 77, 40; Ecl. 5, 1-2; Mt. 6, 7; 13, 22; Ioan 8, 34, 41-47; 1 Ioan 2, 15-20; 3, 6-10; Apc. 2, 2-5; 3, 1-3).

Rugăciuni neîmplinite şi rugăciune auzită. Oarecare din părinţi a povestit pentru Avva Xoie Tiveul, că a intrat odată în Muntele Sinai şi ieşind el de acolo, l-a întâmpinat un frate, care suspinând zicea: "Ne mâhnim, Avvo, pentru neplouare". Bătrânul i-a zis: "De ce nu cereţi? De ce nu vă rugaţi lui Dumnezeu?" l-a zis fratele:" "Ne rugăm şi facem şi litanii, dar tot nu plouă!" l-a zis lui bătrânul: "Negreşit, nu vă rugaţi cu dinadinsul. Vrei însă să cunoşti că aşa este?" Atunci şi-a întins mâinile la cer cu rugăciune şi îndată a plouat. Fratele văzând aceasta s-a temut, şi căzând cu faţa la pământ i s-a închinat lui; iar bătrânul a fugit. Fratele a vestit la toţi ceea ce s-a făcut, şi cei ce au auzit, au slăvit pe Dumnezeu (Pateric. o.c. pg. 162).

32. M-am gândit adeseori, în timpul rugăciunilor, la lucruri lumeşti: la oameni, la vite, la gospodărie, la vrăjmăşii...?

Şi acestea sunt rugăciuni seci. Când ne rugăm lui Dumnezeu, trebuie să ne gândim la El, mintea noastră trebuie să fie în strânsă legătură numai cu El, altfel nu numai că ne păgubim, dar mai şi păcătuim, asemănându-ne cu idolatrii, care se închină făpturilor în loc de a se închina lui Dumnezeu.

"Astfel, oamenii aceia cinsteau pe Domnul, dar slujeau şi idolilor lor. Copiii lor şi copiii copiilor lor până în ziua de astăzi, urmează tot aşa, cum au urmat şi părinţii lor" (4 Împ. 17, 41; 32-33; comp. Ezdra. 4; Ioan 4, 20-22).

Rugăciune respinsă. Un creştin bine-credincios, mergea la drum cu un alt creştin. Vrând a folosi cu ceva pe tovarăşul său de călătorie, aduse vorba despre credincioşia creştinească, pe care trebuie să o aibă fiecare creştin, mai ales când se roagă lui Dumnezeu. Vrând să se încredinţeze mai bine de credinţa lui, îl întrebă: "Frate creştine! Iubeşti d-ta pe Dumnezeu mai presus de orice din lumea aceasta?... În timpul rugăciunilor, te rogi lui Dumnezeu în Duh şi în adevăr, fără a fi distrat de bunăvoie când stai la rugăciune?" Tovarăşul îi răspunse: "Desigur că îl iubesc pe Dumnezeu, şi în timpul rugăciunilor niciodată nu sunt distrat". Credinciosul nostru văzând că tovarăşul său nu înţelege ce va să zică a se distra în rugăciune, s-a hotătrât a-i da o lecţie, şi i-a zis: "Prietene! Hai să facem amândoi o învoială? Iată, dacă eşti în stare să zici "Tatăl nostru..." fără a fi distrat, îţi dăruiesc ţie calul pe care călăresc". Ţăranul se învoi. Hrănindu-se cu speranţa că aşa de uşor va câştiga calul, începu a zice: "Tatăl nostru..." Când ajunse pe la jumătatea rugăciunii, el întrerupse întrebând pe credincios: "Dar îmi dăruieşti şi şeaua?" Credinciosul i-a răspuns atunci: "Nici şeaua, nici calul, pentru că în loc de a te ruga cu atenţie, înălţându-ţi toată gândirea ta la Dumnezeu, Tatăl Ceresc, Care este în ceruri, cum ziceai cu gura, te-ai gândit la cal şi la şeaua de pe el".

Feluritele rugăciuni pe care le facem noi creştinii sunt asemenea unor felurite flori, culese de un copil mic împreună cu multe buruieni netrebnice de prin grădina casei pe unde aleargă ziua, pe care le aduce tatălui său. Mama plină de înţelepciune, ia buchetul din braţele copilului ei, apoi alege din el buruienile

netrebnice, pe care le aruncă jos; iar florile frumoase, mirositoare şi verdeţurile plăcute, le aranjează cât se poate mai bine într-un buchet frumos, pe care îl dă tatălui copilului. Aşa face şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos cu rugăciunile noastre, pe care în Numele Lui le adresăm Tatălui Ceresc. El alege rugăciunile bune şi leapădă pe cele netrebnice şi absurde; iar pe cele bune, folositoare nouă şi plăcute lui Dumnezeu, le adună sus, sus la Scaunul Dumnezeirii.

33. M-am rugat cu faţa îndreptată către Răsărit - după rânduiala Sf. Biserici Ortodoxe - ori cu faţa îndreptată către: apus, miază-noapte şi miază-zi, ca unii păgâni, evrei, papistaşi, eretici şi sectari?

Strămoşii noştri, Adam şi Eva, după căderea lor în păcat, nădăjduindu-se în iubirea de oameni, în milostivirea lui Dumnezeu şi în făgăduinţa Lui, se rugau întotdeauna cu lacrimi fierbinţi pentru iertare. În pocăinţa aceasta au aflat multe chipuri de a sluji lui Dumnezeu. Ei se îndreptau cu faţa spre Răsărit, unde se afla Raiul şi se închinau lui Dumnezeu. Astfel stând, aduceau jertfe lui Dumnezeu, unele din turmele oilor. Aceasta o făceau ei cu rânduiala Dumnezeiască spre înainte-închipuirea Jertfei Fiului lui Dumnezeu, Care avea să se înjunghie ca un miel pentru izbăvirea neamului omenesc. Alte jertfe aduceau din grâul ţarinilor spre înainte-însemnarea Tainei acesteia, în Darul cel Nou, că Fiul lui Dumnezeu sub chipul pâinii avea să le aducă (Ioan 6, 32-58; Mt. 15, 32, 38; 22, 2-14; 26, 26-28; Mc. 14, 15-24; Lc. 14, 15-24; 22, 19-20; 24, 30-31; Ioan 6, 48-64, 68-69; F. Ap. 2, 46-47; 20, 7; 1 Cor. 5, 7; 10, 1, 3-4, 14-17; 11, 20, 23-32; comp. Fac. 14, 18-19; Ieş. 12, 3, 11, 19, 43; 16, 13-15, 31; 25, 30; Num. 11, 4-8, 13, 18-20; Neem. 9, 15, 20-21; Ps. 22; 77, 27-29; 106, 9; 110, 4; P. Sol. 16, 20-21; Zah. 9, 17) spre Jertfă bine-primită Tatălui Său, pentru iertarea păcatelor omeneşti. Aceasta făcând-o Adam, învăţa şi pe fiii săi la Dumnezeiasca cinstire şi la aducerea jertfelor, cărora plângând le spunea adeseori de Dumnezeieştile bunătăţi ale Raiului. Astfel îi deşteapta pe ei spre dorirea mântuirii celei făgăduite lor de la Dumnezeu, şi spre viaţa duhovnicească cea plăcută lui Dumnezeu îi povăţuia. După pilda lui Adam s-au rugat cu feţele îndreptate către Răsărit şi au adus jertfe bine-plăcute lui Dumnezeu toţi aleşii Săi: Abel, Enoh, Noe, Melhisedec, Avraam, Isaac, Iacob şi alţii (Vezi "Hronograf", can. 91 Sf. Vasile; Dr. B. Cireşanu Tez. Lit T. III pag. 32-35; Dr. T. Tarnavschi Lit. Bis. Răs. a 1909 pg. 406). Sf. Artemie înainte de a i se tăia capul, s-a rugat cu faţa către Răsărit (V. Sf. 20 oct. o.c. pg. 521).

"Noi - zice Sf. Ioan Damaschin - nu ne închinăm către Răsărit fără motiv şi nici la întâmplare. Pentru că suntem alcătuiţi dintr-o fire văzută şi nevăzută, adică spirituală şi sensibilă, ne închinăm Creatorului într-un chip dublu, după cum cântăm şi cu mintea şi cu buzele trupeşti, ne botezăm prin apă şi prin Duh şi ne unim într-un chip dublu cu Domnul, împărtăşindu-ne Tainelor şi Harului Duhului. Pentru că Dumnezeu este lumina spirituală; iar Hristos în Scripturi, Se numeşte şi Soarele dreptăţii şi Răsărit, trebuie să-i afierosim Lui răsăritul spre închinăciune. Tot lucrul bun trebuie afierosit lui Dumnezeu, din care tot lucrul bun se îmbunătăţeşte. Căci spune Dumnezeiescul David: *"Împărăţiile pămân-*

tului cântaţi lui Dumnezeu, cântaţi Domnului care S-a suit peste cerul cerului spre răsărituri". Mai mult şi Sf. Scriptură spune: "Dumnezeu a răsădit Raiul spre răsărit, în Eden"; acolo a pus pe omul plăsmuit de El, pe care, când a călcat porunca, l-a dat afară şi l-a pus să locuiască în faţa paradisului desfătării, adică la apus. Ne închinăm lui Dumnezeu căutând patria de altă dată şi uitându-ne către ea. De asemeni cortul lui Moise avea catapeteasma şi ilastiriul către răsărit. Seminţia lui Iuda, pentru că era mai cinstită, şi-a fixat locuinţa spre răsărit. În templul vestit al lui Solomon, poarta Domnului se afla spre răsărit. Dar şi Domnul, când a fost răstignit, privea spre apus, şi aşa ne închinăm uitându-ne la El.

Iar când S-a înălţat, a pornit spre răsărit, şi astfel i S-au închinat Apostolii, şi El va veni tot aşa în chipul în care L-au văzut mergând la cer, după cum însuşi Domnul a spus: *"După cum fulgerul iese de la răsărit şi se arată până la apus, tot aşa va fi venirea Fiului Omului"*. Aşteptându-L, deci, pe El, ne închinăm spre răsărit. Această predanie a Apostolilor este nescrisă. Şi într-adevăr, multe ni s-au predat fără să fie însemnate în scris (Sf. I. Damaschin "Dogmatica" o.c. pg. 258-260).

Cei ce nesocotesc rânduiala Sfinţilor Părinţi, care s-au rugat cu feţele îndreptate spre Răsărit şi conglăsuiesc că astfel trebuie să se roage toţi creştinii dreptcredincioşi, păcătuiesc mult înaintea lui Dumnezeu.

34. Am zis că toate religiile sunt bune?

Cei ce zic că toate religiile sunt de la Dumnezeu şi sunt bune, cad sub afurisenie, ca părtaşi ai celor ce binevoiesc la dezmembrarea unicei Sfintei Biserici Ortodoxe, Sobornicească şi apostolească, care-i Trupul mistic al Domnului nostru Iisus Hristos (Ps. 49, 16-32; Vezi şi în Prolog. 19 iulie; vezi şi cuv. pentru cei ce umblă la bisericile şi adunările ereticilor, din Prolog. 5 dec.).

"Fiecare din voi zice: eu sunt al lui Pavel; iar eu al lui Apolo! iar eu al lui Chifa, iar eu al lui Hristos. Au doară S-a împărţit Hristos?" (1 Cor. 1, 12-13; 2 Cor. 11, 3-4; Efs. 4, 5).

Păziţi-vă de eretici şi sectari. Fiecare creştin ortodox care doreşte mântuirea, e dator a se păzi de eretici, sectari... care sub masca creştinătăţii se apropie cu viclenie şi minciună, ca diavolul de Eva în Rai (Fac. 3) pentru a-l amăgi şi rupe din Trupul Bisericii şi a-l arunca în pierzare vremelnică şi veşnică. Erezia e orice fel de rătăcire, care crede şi susţine cu încăpăţânare, că adevărurile credinţei creştine din Sf. Biserică Ortodoxă sunt nişte falsităţi; iar falsităţile lor eretice sunt adevăruri de credinţă. Falsităţile învăţăturilor acestor potrivnici se văd clar şi din împărţirea lor în sute de partide potrivnice, unele contra altora, în materia credinţei lor. Deşi toţi umblă cu Biblia Sfântă la dânşii, totuşi, nu cred unii ca alţii, formând astfel o babilonie spirituală.

Mântuitorul şi pe aceşti potrivnici ai adevăratei credinţe mântuitoare sufletelor, îi numeşte prooroci mincinoşi şi lupi îmbrăcaţi în piei de oi, care nu-s

ai Lui, poruncindu-ne să ne păzim de ei (Mt. 7, 15-23; 24, 11, 24; 8, 44, 47; 10, 26).

Sf. Ap. Petru numeşte ereziile: conţinutul tuturor relelor, adunare de învăţători mincinoşi, lepădaţi de Stăpânul Hristos care i-a răscumpărat, băgători de eresuri pierzătoare în adunarea creştinilor, pentru care îşi agonisesc lor grabnică pierzare... fântâni fără de apă, nori purtaţi de vifore, cărora negura întunericului în veac se păzeşte, pietre de Mare acoperite în ape, care primejduiesc pe cei ce călătoresc pe deasupra lor, copaci tomnatici neroditori, de două ori morţi şi dezrădăcinaţi, valuri sălbatice spumegându-şi ruşinile lor, stele rătăcitoare cărora în veac negura întunericului se păzeşte... (2 Petru 2; Iuda 1, 8-13).

Sf. Ap. Pavel, arată că, toţi creştinii să se păzească de cei care fac împerecheri şi sminteli contra învăţăturii creştineşti, şi să se ferească de ei, pentru că unii ca aceia Domnului nostru Iisus Hristos nu slujesc, ci pântecelor lor. Şi prin cuvinte bune şi prin cuvântare de bine (după aparenţă), înşeală inimile celor proşti... Dar oricine va binevesti o altă evanghelie (sau învăţături potrivnice) măcar oricine ar fi, chiar şi Înger din cer, anatema să fie... Unii ca aceia sunt apostoli mincinoşi, lucrători vicleni, vrăjmaşi ai Crucii lui Hristos, pieritori, închipuindu-se în Apostolii lui Hristos. Şi nu este de minunat, că însuşi Satana se preface în înger de lumină. Nu este lucru mare de se prefac şi slujitorii lui, ca slujitorii dreptăţii, cărora le va fi sfârşitul după faptele lor" (Rom. 16, 16-17; Gal. 1, 6-9; 2 Cor. 11, 3-4, 13-15; 1 Cor. 1, 18; Filip. 3, 18-19).

Policarp (hirotonisit de Sf. Ap. şi Ev. Ioan) Episcopul Smirnei (+166 d. Hs.), asculta odinioară tânguirea ucenicului său Crescens pentru starea Bisericii, că: "Nori grei se ridică asupra ei, ici-colo o zgudie uraganul, ameninţând-o cu nimicirea. Şi s-au aflat şi credincioşi care s-au rupt de ea şi au trădat-o!...". Încurajându-şi ucenicul, Policarp îi răspunde: "Împărăţia lui Dumnezeu sau Biserica, este asemenea unui pom plantat de agricultor şi crescut. Acesta a aruncat sămânţa în pământ şi s-a dus. Sămânţa a încolţit, şi-a făcut loc printre spini şi buruieni, şi pomul s-a ridicat deasupra lor; iar acestea au pierit. Umbra lui le-a nimicit. Pomul a tot crescut. Au venit vânturile, furtunile şi l-au scuturat, dar pomul cu atât mai bine şi-a înfipt rădăcinile în pământ; iar crengile lui au tot crescut, întinzându-se mai mult către cer. Deci, viforele i-au servit numai spre dezvoltare şi întărire. Pe când creştea tot mai mult şi îşi întindea umbra tot mai departe, iată că se arătară din nou sub el spinii şi buruienile. Pomul însă nu se nelinişteşte din cauza lor, căci acum stă singur şi neclătit... Ei, acuma dacă priveşti la înălţimea pomului, ce-ţi pasă de ivirea buruienilor de dedesubtul lui? Lasă-le în grija Celui ce a sădit şi a crescut pomul".

Sf. Efrem Sirul în scrierile sale, despre eretici, întrebuinţează următoarele asemănări:

a) Ereticii se aseamănă cu falsificatorii de monede. Căzând astfel de monede în mâinile celor cunoscători, aceştia obsearvă falsificarea, căci chipul regelui (etc.) nu se poate imita destul de bine. Ereticii însă se năzuiesc să dea învăţăturilor lor aparenţa de adevăr, înfrumuseţându-le cu texte din Sf. Scrip-

tură. Dar precum nu putem acoperi strălucirea soarelui, aşa nu putem acoperi nici adevărul Sfintei Scripturi.

b) Precum furtuna şi viscolul curăţă aerul încărcat de aburii cei necuraţi şi vătămători, şi despoaie arborii de uscăturile lor, astfel scapă (se curăţă) şi Biserica prin erezii, de membrii ei: mortificaţi, căzuţi şi molipsitori, câştigându-şi reînnoirea.

c) Confesiunile ieşite din Biserică, sunt ca mlădiţele mari şi mici, tăiate din viţă, mai trăiesc un timp şi apoi se usucă. Dar butucul de viţă scoate mlădiţe noi, roditoare.

35. Am dus bani, ori daruri, la altarele ereticilor?

"Dacă vreun creştin ar duce untdelemn la templul (capiştea) păgânilor sau la sinagoga iudeilor, la sărbătorile lor, sau lumânări ar aprinde, să se afurisească" (Can. 71 Apostolic; 65, 70 Apost.; 11 sin. 6; 29, 37, 38 Laod.).

36. Am apărat, ajutat şi încurajat pe ereticii sectari, ascultând şi urmând la capiştile lor?

Cei ce găzduiesc pe hoţi şi lucrurile furate de ei, de ar fi oricât de cinstiţi, totuşi, se pedepsesc ca şi furii, de legile împărăteşti; tot astfel şi cei ce găzduiesc, ajută şi încurajează în felurite forme pe eretici, cad sub afurisenie şi anatema, ca şi vrăjmaşii Bisericii Ortodoxe, pentru că îi primesc şi îi sprijinesc.

37. Mi-am părăsit credinţa Ortodoxă şi m-am dus la erezii şi eretici, dându-le astfel mai mare curaj a huli Sf. Biserică Ortodoxă universală a Domnului nostru Iisus Hristos?

"Nu vă înjugaţi într-un alt jug, cu cei necredincioşi" (2 Cor. 6, 14-16). *"Va veni vremea când învăţătura cea sănătoasă nu o vor primi oamenii, ci după poftele lor îşi vor alege lor învăţători, gâdilându-i la urechi; şi de la adevăr auzul îşi vor întoarce, iar la basme se vor pleca"* (2 Tim. 4, 3-4) *"care* (învăţători mincinoşi) *înşeală şi singuri se înşeală"* (2 Tim. 3, 13).

Ereticii ucid pe episcopul ortodox şi se îndrăcesc. Plăcutul lui Dumnezeu Ipatie, Episcopul cetăţii Gangrelor din ţara Paflagoniei, a fost unul din cei 318 Sfinţi Părinţi, care au luat parte la întâiul sobor a toată lumea, ce s-a adunat în Niceea, pe vremea împărăţiei Marelui Constantin, la care cu ceilalţi Sfinţi Părinţi ajutând dreapta credinţă şi fiind plini de Duh Sfânt, l-au mustrat pe Arie pentru eres, şi anatemei l-au dat. El avea de la Dumnezeu mare putere în facerea de minuni, pentru că tămăduia toate neputinţele şi gonea diavolii. Aşa într-un sat, apele cele amare, care curgeau din munţi, le-a făcut dulci. În înalt loc a scos, cu rugăciunea, un izvor de apă caldă, spre tămăduirea oamenilor. Umblând el într-o noapte întunecoasă, aproape de un râu, se arătau lumini aprinse din ape, luminându-i calea, ca să nu alunece şi să cadă în repejunile apelor. El a omorât apoi un balaur înfricoşat: după moartea marelui Constantin, împărăţind fiul său

Constantie, un foarte mare balaur, neştiut de unde, s-a târât în palatul împărătesc, păzind cămările vistieriei, în care era aurul şi toată bogăţia împărătească. Balaurul punându-şi capul în uşă nu lăsa pe nimeni să se apropie. Împăratul înspăimântându-se de acel lucru, a rugat, prin scrisorile sale, pe sfinţitul lui Dumnezeu, Ipatie, să vină în Constantinopole, fiindcă era slăvit în toată împărăţia numele Sfântului, pentru minunile ce le făcea, cu Darul lui Dumnezeu. Când a venit Sfântul, împăratul l-a întâmpinat şi până la pământ i s-a închinat şi cu toată cinstea la primit, rugându-l, ca prin rugăciunile sale să izgonească pe acel balaur de la vistieriile împărăteşti, pe care nici o putere omenească nu putea să-l gonească. I-a mai spus că mulţi din rânduiala duhovnicească înarmându-se cu rugăciunea, se ispiteau asupra lui, însă nimic n-au sporit; ba unii chiar au şi pătimit de la acel balaur.

Sfântul atunci a răspuns: "Deşi nu poate rugăciunea noastră, o, împărate, însă poate credinţa ta cea către Dumnezeu". Şi închinându-se până la pământ, s-a rugat multă vreme. După aceea sculându-se, a zis către împărat: "În mijlocul alergării de cai, unde este chipul tatălui tău, porunceşte să se pregătească un cuptor şi să-l aprindă foarte tare, şi să aştepte până voi veni eu acolo". Deci îndată pregătindu-se cuptorul şi aprinzându-l, făcătorul de minuni Sf. Ipatie luând toiagul său cel arhieresc, a mers la cămările împărăteşti, şi porţile vistieriilor deschizându-le, a bătut mult pe balaur cu toiagul. Atunci tot poporul, împreună cu împăratul, priveau de departe, fiind cuprinşi de frică şi de cutremur; pentru că vedeau că nu iese balaurul şi se făcea seară. Toţi aşteptau cu groază să fie omorât Sfântul de către balaur, pentru că aşa păţiseră şi ceilalţi. Arhiereul ridicându-şi ochii la cer, şi chemând pe Domnul într-ajutor, şi-a băgat toiagul în gura balaurului, şi a zis: *"În Numele Domnului meu Iisus Hristos, urmează mie"*. Balaurul îngrozit, apucându-se cu dinţii de toiag, urma pe Sfânt ca un rob legat, fiindcă îl legase, într-adevăr, cu Dumnezeiasca putere, marele făcător de minuni. Ieşind fericitul din vistieriile împărăteşti, tot locul alergării de cai şi târgul, l-au înconjurat, ducând pe balaur după el.

Mulţimea lumii care privea, văzând pe balaurul acela ţinându-se de toiag şi târându-se, s-a înspăimântat şi s-a mirat foarte mult, pentru că balaurul era foarte înfricoşat, având o lungime de 60 de coţi. Apropiindu-se Sfântul de cuptorul cel aprins, care ardea cu mare văpaie, a zis către balaur: *"În numele lui Hristos, pe Care şi eu cel neînsemnat îl propovăduiesc, îţi poruncesc să intri în mijlocul focului acestuia"*. La cuvintele hotărâtoare ale Sfântului, înfricoşatul balaur plecându-se, s-a aruncat cu mare repezeală în cuptorul acela înfocat şi a ars în mijlocul lui. Atunci toată lumea aceea, care cu spaimă privea la aceasta, preamărea pe Dumnezeu şi slăveau pe luminatul făcător de minuni, Sf. Ipatie. Împăratul bucurându-se mult, a dat mare mulţumire lui Dumnezeu şi plăcutului Său, Sf. Ipatie, şi-l cinstea pe fericitul ca pe un tată al său. Apoi a poruncit să zugrăvească pe o scândurică chipul Sfântului, şi în vistieriile împărăteşti să pună chipul acela, spre gonirea puterii celei potrivnice; iar pe Sfântul cinstindu-l

cu daruri, şi cu dragoste sărutându-l, l-a liberat într-ale sale.

Pe când mergea Sfântul la scaunul său, nişte oameni înrăutăţiţi, care erau din eresul lui Novaţian, cu zavistie multă aprinzându-se asupra Arhiereului lui Dumnezeu, s-au ascuns la un loc strâmt, lângă o râpă de munte şi lângă un mal, în calea lui, înarmaţi fiind cu săbii şi cu ciomege. Ajungând Sfântul pe acolo, deodată, ereticii au năvălit fără de veste, asupra lui, ca nişte fiare sălbatice, şi dându-i multe bătăi, l-au aruncat de pe malul cel înalt în prăpastia aceea. După groaznica cădere şi zdrobire, Sfântul fiind abia viu, şi-a înălţat mâinile în sus, şi ridicându-şi ochii la cer (precum altădată Sf. întâiul Mucenic Ştefan) se ruga pentru cei ce l-au bătut, zicând: *"Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta"*. Pe când se ruga el astfel, o femeie din eresul lui Arie luând o piatră, a lovit tare pe Sfântul în cap şi l-a omorât. Atunci sufletul cel Sfânt îndată slobozindu-se din legăturile trupeşti, s-a suit la Dumnezeu. După aceea ucigaşii luând trupul Sfântului, l-au ascuns în nişte paie, ce se întâmplaseră acolo aproape, şi s-au dus. Dar n-a zăbovit asupra lor pedeaspa lui Dumnezeu, răsplătind sângele cel nevinovat, căci mai întâi pe femeia aceea a apucat-o duhul cel necurat, chiar în acel loc, şi o muncea pe dânsa, şi cu aceeaşi piatră, cu care a omorât pe Sfântul, îşi bătea pieptul său neîncetat şi toţi s-au îndrăcit şi pătimeau cumplit.

Mai târziu, plugarul, ale căruia erau paiele, neştiind nimic despre uciderea cea nedreaptă ce se făcuse, a mers ca să ia paie pentru animalul său, şi a auzit glas de Îngeri cântând, şi se minuna. Pe când lua paie din acelea, fiind ale lui, a găsit trupul cel mort, rănit tot de bătăi, şi mai mult s-a înspăimântat, şi cunoscând pe Episcopul său, Sf. Ipatie, a alergat la sătenii săi şi a vestit degrab în cetate şi îndată locuitorii cetăţii Gangrelor adunându-se, au mers cu multă tânguire şi au luat cinstitul trup al Sfântului Părinte şi al lor Păstor, şi l-au îngropat cu cinste la un loc însemnat. Femeia aceea ucigaşă urma trupului Sfântului, care era dus la îngropare, bătându-se cu piatra aceea cu care omorâse pe Arhiereul lui Dumnezeu, şi-şi mărturisea înaintea tuturor păcatul său. După ce s-a îngropat cinstitul trup, femeia aceea s-a tămăduit de muncirea diavolească, asemenea şi ceilalţi care luaseră parte la uciderea aceea şi se îndrăciseră, toţi dobândind tămăduire la mormântul Sfântului, care şi după moarte arătându- şi bunătatea sa vrăjmaşilor, i-a făcut sănătoşi. După aceea multe alte minuni şi tămăduiri li s-au dat oamenilor, care veneau cu credinţă la mormântul Sfântului, cu rugăciunile lui cele sfinte (Vezi pe larg V. Sf. 31 martie, o.c. pg. 1060-1068).

OMULE! IUBEŞTE PE BUNUL DUMNEZEU MAI PRESUS DE ORICE

umina lumii, Hristos Iisus, Mântuitorul nostru, odinioară a fost întrebat de un legiuitor al legii vechi: *"Învăţătorule, care poruncă e mai mare în lege?"*. Atunci El a răspuns: *"Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău, din toată inima ta şi din tot sufletul tău şi din toate puterile tale. Aceasta este întâia şi cea mai mare poruncă. Iar a doua, asemenea acesteia este: Să iubeşti pe aproapele tău ca însuţi pe tine"*.

Doctorul legii vechi auzind, a admirat pe Mântuitorul, zicând: *"Bine, Învăţătorule! Adevărat ai zis că Unul este Dumnezeu şi nu este altul afară de Dânsul. Şi a-L iubi pe El din toată inima, din tot cugetul, din tot sufletul şi din toată tăria, şi a iubi pe apropele ca pe tine, mai mult este decât toate prinoasele şi jertfele"* (Mt. 22, 35-39; Mc. 12, 23-38).

Porunca dragostei de Dumnezeu este săpată cu litere neşterse în marea carte a întregii lumi cereşti şi pământeşti, în marea carte a naturii, în înţelegerea, în mintea, şi în inima omului. Porunca dragostei se află scrisă pe fiecare pagină a V. si N. Testament şi în toate Tainele Sfintei noastre Religii Ortodoxe Creştine. De la Raiul pământesc până sus pe Muntele Sinai, de la Sinai până la peştera Betleemului, de la iesle până la Cruce, de la Jertfa Divină pironită pe Crucea de deasupra creştetului pleşuv al Golgotei, până la Altarele Bisericilor Creştine Ortodoxe, totul răsună: *"Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta şi din tot sufletul tău şi din toate puterile tale"*. Aceasta e porunca cea mai mare a tuturor vremurilor, condiţiilor şi stărilor din lume. Aceasta-i cea mai mare şi mai folositoare poruncă din toate câte ni le-a dat Dumnezeu, şi care ni se cere imperios a o împlini.

Porunca cea mai mare şi mai de căpetenie a dragostei de Dumnezeu, e scrisă pe cer cu litere de lumină şi de foc, pe pământ, în toate minunile naturii: soarele care răspândeşte în tot locul lumina şi căldura sa, luna cu luceferii şi stelele care luminează noaptea, împreună cu tot frumosul cer; aerul, izvoarele, râurile, fluviile şi mările cu nenumăratele specii de vieţuitoare ce locuiesc în apele lor; pământul cu florile, ierburile, pomii, copacii cu fructele lor şi mulţimea speciilor de vieţuitoare de pe el, îi şoptesc omului minunat, îndemnându-l a iubi pe Ziditorul lor, arătându-i tainic că El le-a creat şi înmulţit pentru trebuinţele, plăcerile şi foloasele omului. Toate făpturile, de la cel mai umil firicel de iarbă până la falnicii stejari, brazi şi cedri ai pădurilor seculare: de la minusculele invizibile până la păsările uriaşe: de la viermişiorii, care abia se pot vedea cu microscopul, până la animalele cele mai uriaşe: elefantul, ipopotamul, foca, balena, etc., de la bobul de nisip şi de praf, pe care-l călcăm cu picioarele, până la mulţimea uriaşilor sori nenumăraţi, care se învârtesc cu o repeziciune şi

precizie uimitoare, deasupra capetelor noastre, în nemărginitul spaţiu, toate, toate făpturile minunate din univers, vestesc şi laudă mărirea lui Dumnezeu, zicând: *"Oamenilor! Iubiţi pe Acela, a Cărui bunătate şi putere nemărginită ne-a zidit pentru tine"!*

Porunca aceasta a iubirii a săpat-o Dumnezeu aducând în fiinţa şi în inimă omului creat după Chipul şi Asemănarea Sa.

Mintea omenească ne zice adeseori să iubim pe părinţii noştri, pe fiii noştri, pe prietenii noştri, pe cunoscuţi şi necunoscuţi, pe aproapele şi patria, până la sacrificiu. Într-adevăr, în fundul inimii noastre e sădită o iubire foarte mare, de adevăr, frumos, plăcut, desăvârşit sau perfect. Însă adevărul, bunătatea, frumuseţea, desăvârşirea este însuşi Dumnezeu. Adevărul căutat şi descoperit de oameni în ştiinţele omeneşti, perfecţiunile ce lucesc cu mai multă, ori cu mai puţină strălucire în făpturi, sunt o răsfrângere a adevărului veşnic, a frumuseţii şi a bunătăţii nemărginite a Dumnezeirii. Inima omului, care simte trebuinţa de a iubi şi a fi iubit, de ar câştiga orice din lumea aceasta, totuşi, într-însa rămâne un mare gol.

Omul adeseori caută fericirea sa în avere, dar aceasta îi răspunde: *"Nu sunt eu fericirea ta, o, omule"!* Oamenii caută fericirea lor în bogăţii, în desfătările pământeşti, în plăcerile lumeşti, în renume, în slavă, în onoruri, în ranguri înalte, în putere, în felurite îndestulări... dar acestea toate le răspund fiecare în parte: *"Nu suntem noi fericirea voastră, o, oamenilor"!*.

Solomon, împăratul cel mai bogat şi mai desfătat al israeliţilor, a cărui ştiinţă, înţelepciune, slavă, renume, desfătări, plăceri trupeşti şi toate strălucirile omeneşti, formau coroana sa, făcând experinţa prin gustarea din toate până la săturare, şi neaflând adevărata fericire, s-a văzut silit a striga: *"Deşertăciunea deşertăciunilor, toate sunt deşertăciune"*. Aceasta o adevereşte şi Sfânta Biserică, zicând: *"Toate sunt deşertăciuni cele omeneşti"...*

Omul de ar câştiga toată averea unui bogat, averea unei comuni, un oraş, un judeţ, o ţară cât de mare, ba chiar şi toată lumea aceasta, totuşi, în inima lui mai rămâne un mare gol. Inima omului e numai cât pumnul de mică, dar ea e aşa de minunat creată de Dumnezeu, că nu se poate umple cu nimic din lumea aceasta. De ar câştiga omul toată lumea, în inima lui totuşi rămâne un mare şi nemărginit gol. Inima omului nu se poate umple decât cu Creatorul ei, de aceea, pentru a deveni fericiţi, să iubim mai presus de orice pe Dumnezeu şi pe aproapele nostru ca pe noi înşine (Mărt. Ort. partea III-a, într. 1-72).

"Cel ce iubeşte pe tată sau pe mamă, mai mult decât pe Mine, nu este Mie vrednic. Cel ce iubeşte pe fiu sau pe fiică, mai mult decât pe Mine, nu este Mie vrednic... Chiar şi sufletul său dacă-şi iubeşte cineva, mai mult decât pe Mine, nu poate fi ucenic al Meu..." (Mt. 10, 37; Lc. 14, 26-27).

PORUNCA a II-a

SFINTELE ICOANE NU SUNT CHIPURI CIOPLITE

rmătoarea poruncă a Decalogului este aceasta: *"Să nu-ţi faci ţie chip cioplit, nici toată asemănarea a câte sunt în cer sus, a câte sunt pe pământ jos, în apă şi sub pământ. Să nu te închini lor, nici să le slujeşti lor".*

Această poruncă ne învaţă că nu trebuie să ne închinăm la idoli (Vezi "Călăuza predicatorului", de Dr. C. Chiricescu şi Ic. C. Nazarie ed. în Buc. a. 1901-1902 pg. 112-116), adică la lucruri făcute de mână omenească şi socotite ca dumnezei. Închinarea la idoli sau idolatria, era foarte răspândită pe vremea când Dumnezeu a dat, prin Moise, poporului evreu, cele 10 porunci, de aceea se atrage (într-însele) deosebita luare-aminte, fiilor acestui neam, să se ferească de ea. Şi azi (în sec. XX) mai sunt încă neamuri prin nordul Asiei, prin inima Africii şi prin insulele Oceaniei, care se închină la idoli. Dar forme de idolatrie foarte răspândite şi printre noi, sunt: lăcomia de mâncăruri şi băuturi, căci "dumnezeul lacomului este pântecele lui" (Filip. 3, 19); iubirea de bani iarăşi este închinare la idoli (Cols. 3, 5), şi în scurt, câţi au evlavie făţarnică şi neadevărată, toţi acei care hotărăsc (îşi arată) evlavia în lucrurile dinafară şi nu bagă seamă de lucrurile cele mai grele ale legii: de judecată, zic, de milă şi de credinţă (Mt. 23, 23). Şi în scurt, câţi pătimaşi cred în nălucirile visurilor, în descântece şi farmece, în noroc şi ursită, în vrăjitorie la ghicirea din palmă, cu bobii, cu cafeaua, cu ghiocul, cu cărţi, cu planete, cu zodii, în vrăjile cu morţii, în purtarea baierelor, a ţidulelor, a cărţilor de samcă, etc. şi în scurt, cei ce atârnă, sau leagă sau dezleagă, precum: cercei la urechi, inele în degete şi alte netrebnicii asemenea acestora.

Vrăjmaşii Bisericii, care au dezertat de la dreapta-credinţă a Ortodoxiei, se pornesc (cu porunca aceasta a Decalogului) cu toată sălbăticia înverşunării sataniceşti, pentru a despuia Sf. Biserică a lui Dumnezeu de Sfintele Icoane, cu scopul infernal de a şterge din mintea tuturor drept-credincioşilor creştini, Feţele Dumnezeieşti: *a Tatălui, a Fiului şi a Sfântului Duh, şi ale tuturor Sfinţilor.* Aceştia, precum sunt: calvinii, baptiştii, adventiştii, teodoriştii, etc., nici nu vor să audă de Sfintele Icoane, şi susţin sataniceşte că ele sunt idoli.

Cinstirea Icoanelor nu este oprită de această poruncă, pentru că noi nu ne închinăm lemnului sau vopselelor din care sunt făcute ele, nici chipului înfăţişat de ele; ci Sfinţilor pe care ele îi înfăţişează. Icoanele sunt pentru noi numai un îndemn, ca să ne putem înălţa mai uşor cu mintea la Sfinţii cei aleşi şi bine plăcuţi ai lui Dumnezeu, spre a lua exemplu să facem şi noi fapte la fel cu ale lor. Pentru neştiutorii de carte Sfintele Icoane sunt o carte în care oricine poate citi. Afară de aceasta, ele sunt podoaba cea mai potrivită pentru Sfintele Locaşuri şi pentru casele creştinilor (Vezi Mărt. Ort. p. III. ntr. 53-55, carte f. folositoare de suflet pg. 18; Catehismul Ort. de Pr. I. Mihălcescu pg. 61-62; Ieş. 20, 4-5).

Toţi cei care au păcătuit, într-un fel sau într-altul, împotriva acestei porunci, după ce se cercetează şi-şi notează, să mărturisească lui Dumnezeu în faţa Duhovnicului tot ceea ce au greşit şi păcătuit:

1. Am slujit mai mult decât lui Dumnezeu făpturilor Lui: părinţilor, copiilor, fraţilor, surorilor, soţiei, rudelor, vecinilor, prietenilor, banilor, averii, luxului, prăznuirilor drăceşti cu jocuri, cântece curveşti, etc?

1). *"Cel ce iubeşte pe tată sau pe mamă, mai mult decât pe Mine, nu este Mie vrednic; şi cela ce iubeşte pe fiu sau pe fiică mai mult decât pe Mine, nu este Mie vrednic; şi cela ce nu-şi va lua crucea sa şi să vină după Mine, nu este Mie vrednic"* (Mt. 10, 37-38). "Oricine vine către Mine şi nu urăşte pe tatăl său, pe mamă şi pe femeie, feciori, fraţi, surori (adică faptele cele rele ale acestora) încă şi pe sufletul său (viaţa aceasta păcătoasă cu plăcerile ei josnice) nu poate fi ucenic al Meu" (Lc. 14, 26). *"Căci cine va vrea să-şi mântuiască sufletul său, pierde-l-va pe el; iar cine îşi va pierde sufletul său (viaţa vremelnică şi plăcerile ei) pentru Mine şi pentru Evanghelie, acela îl va mântui pe el* (Vezi tâlc.Teof.). *Ce se va folosi omul de ar dobândi toată lumea şi îşi va pierde sufletul său"* (Mc. 8, 35-37).

2) *"Nu iubiţi lumea, nici cele din lume. De iubeşte cineva lumea, nu este dragostea Tatălui întru dânsul. Pentru că tot ce este în lume, adică: pofta trupului, pofta ochilor şi trufia vieţii, nu este de la Tatăl, ci din lume este. Şi lumea trece şi pofta ei; iar cel ce face voia lui Dumnezeu petrece în veac"* (1 Ioan 2, 15-17).

După Dumnezeu iubeşte-ţi prietenul cel mai bun. Încrederea în prieteni, fără cercetare, te doboară. La masa bogată afli mai mulţi priteni, decât când te afli pe banca acuzaţilor... Un om avea trei prieteni. Pe doi dintre ei îi iubea grozav de mult. Cel de al treilea nu era nici plăcut, nici neplăcut, cu toate că acesta îi voia numai binele. Odată omul nostru fu chemat în faţa judecăţii, fiind învinuit pe nedrept, că ar fi făcut o mare faptă rea. Adunându-şi prietenii aceştia, el le zise: "Care dintre voi voieşte să-mi fie martor, căci sunt amarnic învinuit de potrivnicii mei, şi regele este mânios foc pe mine?" Primul prieten se scuză că nu poate să meargă cu el din cauza altor treburi şi prieteni ai săi. Al doilea îl însoţi numai până la uşa judecătoriei, unde se răzgândi şi plecă înapoi, fiindu-i teamă că se va mânia judecătorul şi pe el. Al treilea prieten, pe care se întemeiase mai puţin, îl însoţi înăuntru până înaintea scaunului judecăţii, vorbi pen-

tru el, şi mărturisi nevinovăţia lui cu atâta voie bună, încât judecătorul îl achită şi-i dădu şi despăgubiri...

Trei prieteni are omul în viaţa aceasta, pe lume, până în ceasul morţii, când îl chiamă Dumnezeu în faţa judecăţii: 1) Banii şi averea; 2) Rudele, prietenii, cunoscuţii şi lumea, 3) Faptele bune. Banii şi averea îl părăsesc pe om pe patul morţii; rudele şi prietenii, cunoscuţii şi lumea, îl duc până la mormânt şi apoi îi părăsesc; numai al treilea prieten: faptele bune, îl însoţesc pe om dincolo de mormânt, în calea veşniciei, până la Scaunul Dumnezeirii, unde mijlocesc pentru el, spre a-l pune în locul de odihnă cu Sfinţii Săi (Mc. 6, 26; Mt. 25; Gal. 1, 10; comp. Ioan 12, 26; 14, 2-3; Mt. 19, 29; Mc. 10, 30).

4) "Cei ce au avuţii, cu anevoie vor intra în Împărăţia lui Dumnezeu" ...Pentru că "rădăcina tuturor răutăţilor este iubirea de argint, pe care unii poftind-o au rătăcit din credinţă şi s-au pătruns cu dureri multe" (Lc. 18, 24-25; 12, 16-20; 1, 53; 6, 24-25; Mt. 19, 23; 10, 23-24; Mc. 10, 23, 13, 24-25; 1 Tim. 6, 9, 17-19; Iac. 1, 10; 2, 6; 5, 1-7; Amos. 6, 1-6; Prov. Sol. 11, 38; 28, 22; Eccl. 5, 11; Ier. 9, 22; Is. Sir. 10, 25; 11, 10, 13-20; 13, 4-27; 25, 3-4; 27, 1; 31, 3-12).

5) Îmbrăcămintea creştinilor să fie simplă, iar nu de lux, pentru că îmbrăcămintea trupească a femeilor nu trebuie să fie un mijloc de vânare satanicească pentru bărbaţi; aşijderea nici a bărbaţilor pentru femei. *"Femeile întru podoabă de cinste, cu sfială şi cu întreagă înţelepciune să se împodobească pe sine, nu cu împletiturile părului, sau cu aur, sau cu mărgăritare, sau cu haine scumpe, ci... cu fapte bune"* (1 Tim. 2, 9-10; Lc. 6, 25; 16, 19-25; 1 Cor. 15, 50; Iac. 5, 1-3; Is. 3, 12-15; 32, 9-11; Amos. 6, 1-7; Zah. 1, 15). *"Nici slujitori idolilor să vă faceţi, precum unii dintre dânşii, precum este scris: şezut-a norodul de a mâncat şi a băut şi s-a sculat de a jucat"* (1 Cor. 10, 7; Gal. 5, 21; Rom. 1, 28-32; Apc. 21, 8; can. 62 Sin. 6 ec.; 22 Sin. 7 ec.; 53, 54, 55 Laod.; 42, 43, Sf. Apostoli; 1 Ioan 2, 15-17).

Să iubim pe Dumnezeu, izvorul fericirii noastre. Într-o Biserică, deasupra altarului, era scris cu litere mari: *"Dumnezeu este dragoste"*. Într-o seară un om cam ameţit de băutură intră acolo, fiind uşa deschisă. Când a împins uşa şi a putut privi înăuntru, a văzut înaintea lui, fâlfâind în slove de foc cuvintele: *"Dumnezeu este dragoste"*. Dar îndată trase uşa şi plecă bodogănind. El spunea: "Dumnezeu nu este dragostea. De ar fi Dumnezeu dragoste, m-ar iubi şi pe mine". Dar în mintea lui nu încetau de a răsuna cuvintele: "Dumnezeu este dragoste! Dumnezeu este dragoste! Dumnezeu este dragoste!" După o bucată de drum s-a întors, a intrat în Sf. Biserică şi s-a aşezat într-un colţ, unde l-a apucat dimineaţa. Când Preotul veni la Biserică, l-a găsit pe acesta plângând ca un copil. "Ce ai?" L-a întrebat Preotul. "A fost în cuvântare ceva care te-a atins?". "Părinte, dar eu n-am auzit o vorbă măcar din cuvântarea dumitale", a fost răspunsul. "Bine, dar atunci ce ai?". "Cuvintele acelea de sus", a zis el, şi arătă spre cuvintele de foc: *"Dumnezeu este dragoste"*. Preotul atunci a stat jos, a luat Sf. Scriptură şi i-a arătat din ea calea vieţii. De atunci, omul a apucat pe calea mântuirii (O mie pilde, o.c.).

2. Am călcat poruncile lui Dumnezeu, slujind poftelor păcătoase: ale trupului, ale lumii şi ale diavolului?

Trupul nestăpânit sau neînfrânat cu legea Domnului, lumea şi diavolul, sunt trei mari vrăjmaşi de moarte ai sufletului omenesc. Trupul buiac ne îndeamnă, ne sileşte şi ne îmbrânceşte în prăpastia a trei mari păcate de moarte: în lăcomia pântecelui, în curvie şi în lene. Lumea ne împinge în prăpastia păcatului ucigător de suflet, al iubirii de argint şi în nesăţioasa poftă a agonisirii averii şi a bunurilor pământeşti. Diavolul ne îmbrânceşte în prăpastiile ucigătoare de suflet: în mândrie, în mânie şi în zavistie. Aceste păcate pierzătoare de suflete, nasc alte păcate de moarte: Hula sfinţeniilor, cu cuvântul sau cu fapta, jurământul strâmb, furtişagul, călcarea vreuneia din poruncile Divine, bisericeşti, ale Sf. Pravile şi a învăţăturilor Sfinte, ponegrirea aproapelui şi minciuna.

1) *"Amin, amin grăiesc vouă, tot cela ce face păcatul, rob este al păcatului"* (Ioan 8, 34; Rom. 6, 16; 2 Petru 2; 1 Ioan 3, 8).

2) *"Nu vă grijiţi cu sufletul vostru ce veţi mânca şi ce veţi bea, nici cu trupul vostru cu ce vă veţi îmbrăca. Au nu sufletul este mai mare decât hrana şi trupul decât haina? Şi cine dintre voi grijindu-se, poate să-şi adauge statului său un cot?" (Mt. 6, 25-34; 26, 41; Lc. 12, 16-21; 1 Ioan 6, 63; Rom. 7, 14-25; Gal. 5, 19-21; 6, 8).*

3) *"Nu iubiţi lumea nici cele din lume. De iubeşte cineva lumea, nu este dragostea Tatălui întru dânsul, pentru că tot ce este în lume, adică pofta trupului, pofta ochilor şi trufia vieţii, nu este de la Tatăl, ci din lume este. Şi lumea trece şi pofta ei, iar cel ce face voia lui Dumnzeu petrece în veac...". "Noi ştim că din Dumnezeu suntem şi lumea toată în cel rău zace"* (1 Ioan 2, 15-17; 5, 19; comp. Ioan 7, 7; 16, 33; 15, 19-21; 14, 1, 17, 30; 16, 11).

4) Cei ce se pun cu trup şi suflet în slujba diavolului, fără ruşine slujindu-i prin felurite vicleşuguri şi minciuni, cad din înfierea Tatălui Ceresc şi devin fii ai diavolului: *"Voi din tatăl vostru diavolul sunteţi* (zice Mântuitorul unora ca acestora) *şi poftele tatălui vostru voiţi să faceţi. Acela ucigător de oameni a fost din început şi întru adevăr n-a stătut, că nu este adevăr întru dânsul. Când grăieşte minciună dintru ale sale grăieşte, că mincinos este şi tatăl ei"* (Ioan 8, 44). *"Cel ce face păcatul din diavolul păcătuieşte"* (1 Ioan 3, 8; comp. Fac. 3; Ioan 6, 70; 14, 30; F. Ap. 13, 7-11; 2 Cor. 11, 13-15; comp. Mt. 4, 1-11; Efs. 6, 10-20; Apc. 12)

Diavolul a ispitit pe Iisus şi ispiteşte şi pe creştini. Dumnezeieştile Evanghelii ne spun că după ce Iisus a ajuns la vârsta de 30 de ani şi S-a botezat în Iordan, a fost dus de duhul în pustiu, ca Să se ispitească de diavolul. După ce a postit acolo 40 de zile şi 40 de nopţi, a flămânzit. Şi venind la Dânsul ispititorul, a zis: "De eşti Fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea să se facă pâine". Răspuns-a Iisus: *"Scris este: nu numai cu pâini va trăi omul, ci şi cu tot graiul ce iese din gura lui Dumnezeu".*

După aceea L-a dus pe El diavolul în Sf. Cetate a Ierusalimului şi L-au pus pe aripa Bisericii, şi i-a zis: "De eşti Fiul lui Dumnezeu aruncă-Te jos, că scris

este: Îngerilor Săi va porunci pentru Tine, şi pe mâini Te vor ridica, ca nu cumva să împiedici de piatră piciorul Tău". Iisus a zis: *"Iarăşi scris este: Să nu ispiteşti pe Domnul Dumnezeul tău"!*

Apoi L-a dus diavolul într-un munte înalt, şi i-a arătat toate împărăţiile lumii şi slava lor, şi i-a zis: "Toate acestea le voi da Ţie, dacă Tu căzând, Te vei închina mie". Atunci i-a zis Iisus: *"Mergi înapoia Mea, Satano, că scris este: Domnului Dumnezeului tău să te închini şi Lui Unuia să-I slujeşti".* Atunci L-a lăsat diavolul şi iată, Îngerii au venit la Dânsul şi-I slujeau Lui (Mt. 3, 13-17; 4, 1-11; Mc. 1, 9-11; Lc. 3, 21-22; 4, 1-8).

Precum Iisus, Mântuitorul lumii, a fost ispitit de trei ori, cu trei ispite foarte grele, pe care biruindu-le, a depărtat pe diavolul, şi Îngerii venind îi slujeau Lui;

După Botez şi pregătirea, prin post aspru de 40 de zile şi 40 de nopţi, pentru Activitatea Mesianică, Mântuitorul îngăuie diavolului a se apropia de El, de trei ori, cu vicleşugurile sale infernale, spre a-L ispiti. Iisus biruieşte cele trei ispite şi alungă pe diavolul, care piere, făcându-se nevăzut, pentru ca mai pe urmă să lucreze contra Mântuitorului prin cărturari, farisei şi căpeteniile trufaşe ale poporului israelit. După biruirea ispitelor şi alungarea diavolului, Îngerii au venit şi-I slujeau Lui. Aşa se întâmplă şi cu noi creştinii. Diavolii ne ispitesc. De nu vom ceda, ci vom birui ispitele, îngerii vor veni şi ne vor ajuta în luptă.

tot astfel şi toţi oamenii, mici şi mari, după botez sau creştinarea lor, sunt duşi a trece prin cenzura acestor întreite ispite, în sute de forme felurite, spre a se lămuri. Cei care urmează cu adevărat Mântuitorului, luptă cu bună chibzuială, adeseori până la sacrificiu, şi biruind astfel ispitele, fugăresc pe ispititorul şi îngerii îi ajută a înainta pe calea vieţii la Dumnezeu, Izvorul fericirii lor. Cei care se lasă amăgiţi de ispititorul, rămân robiţi de el şi slugărindu-l cad din Dar, în torturările iadului vremelnic şi veşnic.

"Cel ce biruieşte, va moşteni toate. Eu voi fi lui Dumnezeu, şi el va fi Mie fiu. Iar celor fricoşi, necredincioşi, spurcaţi, ucigaşi, curvari, fermecători, închinători de idoli şi tuturor celor mincinoşi, care iubesc şi fac minciună, partea lor în iazărul cel ce arde cu foc şi cu piatră pucioasă, care este moartea cea de a

doua" (Apc. 21, 7-8; 22, 15; 9; 19, 19-20; 20, 10-15).

3. M-am lăsat amăgit spre păcate de frica ori de ruşinea oamenilor ori pentru bunuri pieritoare şi păcătoase plăceri trupeşti?

1) *Să nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă; ci vă temeţi mai vârtos de cela ce poate să piardă şi trupul şi sufletul în gheenă..."* (Mt. 10, 28-33; Lc. 12, 4, 8-9; Is. 35, 4; 51, 12; Pild. S. 29, 25; 1 Tes. 5, 14; Apc. 2, 10). *"Iar celor fricoşi... partea lor în iazărul cel ce arde cu foc şi cu piatră pucioasă, care este moartea cea de a două"* (Apc. 21, 8).

2) *"Că nu mă ruşinez de Evanghelia lui Hristos, că puterea lui Dumnezeu este spre mântuirea tot celui ce crede"* (Rom. 1, 16; 2 Tim. 1, 8; 2, 12; Is. Sir. 20, 23-24; Ps. 24, 20).

3) *"... Dimas m-a lăsat, iubind veacul de acum, şi s-a dus..."* (2 Tim. 4, 10; Mt. 13, 19-22; 22, 1-14; Lc. 14, 16-24; Mărt. Ort. p. III, într. 54).

Vultur sau pui de găină? Un cercetător prin ţinuturile Africii, trecând într-o zi printr-un sat, văzu într-un coteţ, la un loc cu găinile, un vultur de cea mai frumoasă rasă. Mirat foarte de această tovărăşie, întrebă pe stăpân, un negru, cum se face asta că stau la un loc nişte păsări paşnice, cu o pasăre răpitoare? Negrul răspunse: "Mă plimbam într-o zi prin pădure, când în crăpătura unei stânci văzui un cuib. În cuib, un pui de vultur părăsit. Pusei mâna pe el şi-l închisei cu găinile. De atunci vulturul a crescut, şi cu el i-au crescut ghiarele şi ciocul. Dar se împacă bine cu găinile. Mănânca cu ele, se plimbă cu ele şi doarme cu ele".

Cercetătorul îi zise: "Nu ştiu cum, dar parcă îmi vine greu, să ştiu pe acest vultur în mijlocul unor păsări de curte. Vinde-mi-l mie, ca apoi să-i dau drumul, să-l las în libertate". Negrul se porni pe râs. "Domnule, voios vă dau vulturul, dar vă spun curat, pare a fi vultur, însă a ajuns ca şi un pui de găină". Cercetătorul luă vulturul domesticit, şi întinzându-i aripile, îi zise: "Vulture, zbori ca un vultur!..."Dar vulturul de rasă se lasă pe pământ şi intră în coteţul găinilor. "Ţi-am spus-o bine, domnule, îi zise negrul; pare a fi vultur, dar e ca un pui de găină".

A doua zi cercetătorul luă în braţe vulturul şi se urcă pe o colină, şi acolo sus, în faţa unei întinse priveligşti, vorbi vulturului ca şi în ajun: "Vulture, tu eşti vultur, zbori..." Şi zicând aceste cuvinte îi dete drumul făcându-i vânt. Dar vulturul prizonieri se întoarse în coteţul lui, pe cel mai scurt drum.

Cercetătorul nu-şi pierdu curajul, şi a treia zi, luând vulturul cu el, se urcă pe o colină şi mai înaltă, de unde se vedea şi o mai întinsă privelişte. Şi din nou îi spuse aceleaşi cuvinte, prin care îi arătă menirea lui: "Vulture, tu eşti, vultur, nu pui de găină!" Şi sfătuit parcă de cineva de sus, apucă de gât vulturul de rasă şi-i întoarse astfel capul, ca să vadă soarele. După care îi vorbi: "Vulture, vezi tu soarele?"... Şi

minune, luându-şi zborul vulturul, bătând din aripi tot mai puternic, se pierdu în seninul cerului, în căutarea soarelui.

Şi acum mă întreb: Noi oamenii, suntem vulturi sau pui de găină?... Răspunsul ţine de voia noastră. Dacă noi ne străduim să descoperim Soarele Vieţii, Soarele Acesta este în veci adevărat, drept şi bun; dacă noi aţintim privirea spre El, abătându-o de la noroiul, pe care-l frământă în picioare "puii de găină", (lumea deşartă) atunci vom găsi în noi puterea trebuincioasă, ca să urcăm tot mai sus şi să stăm la înălţime ca vulturul.

De acolo de sus nu pierdem din vedere pământul, ci dimpotrivă, îl vedem mai bine. Eşti deasupra vânătorului, care stă la pândă gata să sfărâme aripile a tot ce zboară (Trad. de Ierom. Nifon Criveanu "Puterea unui copil", o.c.).

4. Am slujit feluritelor găteli şi împodobiri deşarte, lumeşti, ucigătoare de suflete?

Mândria aduce moarte îndoită. Irod îmbrăcându-se în haină împărătească şi şezând la divan, grăia către popor... şi îndată l-a lovit pe el Îngerul Domnului, pentru că n-a dat lui Dumnezeu slava. Şi a murit mâncat de viermi" (F. Ap. 12, 21-23; Is. 3, 15-25; Iez. 16, 15-16; 1 Tim. 2, 9-10; 1 Petru 3, 1-6; Vezi tâlc, feric. Teofilact la 1 Tim. 2, 9-10, din cele 14 trimiteri ale Sf. Ap. Pavel: "Izvorul Răutăţilor", şi "Părăsiţi calea Pierzării").

Împleticită de şerpii iadului. Într-o cetate creştinească era o femeie cu numele "Margareta" care iubea mult a se împodobi în Duminici şi în celelalte sărbători. Într-o zi de sărbătoare se pregăteşte să se ducă la o petrecere lumească, ştiţi dv. cum e obiceiul omenirii păcătoase... la joc! În acest scop îşi ia toate hainele pentru împodobit şi cutia cu dresuri pentru faţă, şi s-a dus cu ele înaintea oglinzii pentru a se găti, ca să fie frumoasă şi plăcută la lumea care o vedea. În felul acesta şi-a pierdut câtva timp din sfânta zi de sărbătoare, cu lăutul, cu pieptănatul şi cu aranjatul părului, cu pudratul feţei, ci feştitul buzelor cu roşu, cu aşezatul cerceilor, mărgelelor, salbelor, hainelor, inelelor, brăţărilor, etc.

După ce s-a văzut gătită, aşa cum credea ea că ar fi mai pe placul lumii, se plimbă puţin prin casă, uitându-se pe lângă sine, să vadă cum îi stau hainele pe corp. După aceea hai înapoi la oglindă să vadă cât e de frumos îmbrăcată, cum îi e faţa de rumenită, cum îi este părul de întocmit şi cum este încreţit, cum îi stau cerceii, mărgelele, salbele ş.c. l. Când îşi priveşte faţa în oglindă, ce credeţi că a văzut? Printre părul pieptănat, aranjat şi încreţit la modă, a văzut pe capul ei şi pe corp, o sumedenie de drăcuşori ca în chip de şerpi, care umblau printre cosiţe, pe grumaz şi pe haine. Aceşti drăcuşori, în chip de şerpi, erau grozav de urâţi şi înspăimântători la vedere. Din gurile lor ieşeau scântei, foc şi fum negru şi puturos. Atât erau de răi, încât se mâncau unii pe alţii şi fluierau de te cuprindea groaza. La vederea aceasta înfricoşată, biata femeie a scos un strigăt de spaimă, a dat înapoi şi a căzut pe spate, leşinată de frică. Tocmai târziu, seara, când lumea se întorcea de la praznicul diavolului, unde jucase, şi-a venit în fire şi biata femeie din leşin.

După ce s-a deşteptat, a cunoscut că împodobirea cu haine de lux şi schimonosirea feţei cu pudră, roşeală, cercei şi alte podoabe femeieşti, nu sunt plăcute lui Dumnezeu, ci numai dracilor... De aici înainte n-a mai cutezat să se mai împodobească ci totdeauna umbla îmbrăcată simplu, îmbrobodită, învăţând pe oricine vrea s-asculte, ca să se păzească de a se împodobi, că-i mare păcat.

O altă carte bisericească spune că la vămi ies dracii înaintea femeilor ce au acest obicei drăcesc al sulemenitului, şi le trag în focul nestins... iar Sfinţii Îngeri spun că femeile şi fetele care se sulemenesc şi se împodobesc, se aseamănă cu dracii (Vezi pe larg vama 22-a). "Femeia împodobită e casa tuturor diavolilor din iad" - zice Sfântul Ambrosie.

5. Am slujit idolilor: adică pântecelui, mândriei, necurăţiei, curviei, preacurviei, mâniei, zgârceniei, zavistiei, lenevirii, clevetirii, râsului, petrecerilor şi ospeţelor drăceşti cu jocuri, cântece curveşti şi altor păcate idolatre de felul lor, cu voia şi le-am jertfit din agonisita mea?

"Omorâţi mădularele voastre cele de pe pământ: curvia, necurăţia, patima, pofta cea rea şi lăcomia, care este slujire idolilor, pentru care vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării" (Cols. 3, 5-6; Efs. 5, 3-8; Filip. 3, 19; 1 Ioan 5, 21; Gal. 5, 19-21; pentru aceste păcate vezi la cele 7 păcate de moarte; iar pentru petreceri şi ospeţe drăceşti vezi pe larg în cărţile: "Părăsiţi calea Pierzării"; "Izvorul Răutăţilor"; "Lupta împotriva lui Satana" şi "Sus, sus este mântuirea" de autor). Cei ce ajută din agonisita lor pentru zidirea Sf. Biserici, Mânăstiri, Schituri, ş.a.; cei care plătesc Sf. Liturghii, Sarindare, Acatiste, Slujbe (Ieş. 25, 1-8; 2 Lege 16, 17; 2 Macab. 12, 41-44; 1 Cor. 9, 7-14; 2 Cor. 11, 8-9; Filip 4, 10-19), pentru vii şi morţi; care cumpără obiecte sfinte, dându-le Sfintelor Biserici, Mânăstirilor, Schiturilor, sau le ajută cu bani sau pământ (Lc. 7, 5; F. Ap. 2, 44-45; 4, 34-35) şi cei care dau ajutor celor sărmani (Mt. 25, 31-46), aduc jertfă lui Dumnezeu (Filip. 4, 17-19). Tot astfel cei care ajută a se face praznice drăceşti cu jocuri, beţii, măscăriciuni şi alte neorânduieli, care plătesc lăutari (ceteraşi), pe cântătorii cântecelor curveşti, pe strigătorii de vorbe necuviincioase şi câtece lumeşti aprinzătoare de patimi josnice, cu: mâncăruri, băuturi, bani, haine, alimente ş.a. unii ca aceştia aduc jertfă idolilor şi prin aceştia dracilor (1 Cor. 10, 20-21; Ps. 105, 36-37; vezi şi întâmplarea cu omul care dând un ban la lăutari (muzicanţi) diavolul l-a primit ca jertfă şi l-a dus tatălui lor Scaraoschi, în iad, şi apoi l-a adus iar în buzunarul muzicantului, în Vieţile Sfinţilor 23 dec. şi "Părăsiţi calea Pierzării" de aut.).

Idolatrii moderni. Idolii de aur, argint, aramă, piatră, lemn, etc. s-au stricat, dar idolatria a rămas şi robeşte şi azi sumedenie de lume. Toţi cei care slujesc feluritelor pasiuni infernale şi păcătoaselor patimi josnice, devin idolo-slujitori. Aceasta o arată şi Dumnezeiasca Scriptură, zicând: *"Mulţi umblă* (anticreştineşte) *de care de multe ori am zis vouă; iar acuma şi plângând vă spun, că sunt vrăjmaşii Crucii lui Hristos, al cărora sfârşitul le este pierzarea, al căror dumnezeu le este pântecele"*. "Să nu vă faceţi slujitori idolilor, precum este scris despre unii din israeliţi: "Şezut-a norodul de a mâncat şi a băut şi s-a sculat de

a jucat... Măscăriciunea, vorba nebunească, glumele, ce nu se cuvin, să nu se afle în voi. Să ştiţi, că tot curvarul, necuratul, lacomul care este slujitor idolilor, n-are moştenire în Împărăţia lui Hristos şi Dumnezeu. Nu vă lăsaţi amăgiţi de vorbe deşarte, că pentru acestea vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării" (Filip. 3, 18-19; 1 Cor. 10, 7; Efs. 5, 3-6; Cols. 3, 5-6).

Fericitul Ieronim la cuvintele Deuteronomului: *"Să nu ai alţi dumnezei afară de Mine..."* zice: "Căruia pântecele îi este dumnezeu, acela are alt dumnezeu nou. Câte patimi şi câte păcate avem, atâţia dumnezei noi avem. De sunt mânios, mânia îmi este dumnezeu. Am căutat spre femeie (sau viceversa), pofta aceea îmi este dumnezeu. Fiecare, ceea ce pofteşte (cu pasiune) şi cui îi slujeşte, acela îi este lui dumnezeu"... Aşa dar, lacomii pântecelui şi beţivii îşi au ca dumnezeu al lor pe idolul Bacus; mânioşii, pe idolul Mars; necuraţii pe spurcata Venera; iubitorii de bani, pe idolul lui Nabuhodonosor; batjocoritorii sau luătorii în râs, pe idolul Momus; invidioşii, care tulbură, amărăsc şi zdruncină sănătatea aproapelui lor, scurtându-le viaţa prin felurite infernalităţi şi lovituri camuflate, pe zeiţa *"Invidia iadului"* reprezentată sub chipul unei femei înspăimântătoare, cu fruntea încreţită şi părul făcut din vipere, cu un bici de trei vipere în mână. Vicleniii, mincinoşi iubitori ai minciunii, făcători şi purtători ai minciunăriilor, pe diavolul (Fac. 3; Ioan 8, 44; ş.a.m.d.).

Orice păcat căruia cineva îi slujeşte cu pasiune, acela este idolul sau dumnezeul lui; iar cei care stau împotriva păcatului luptând până la sânge, când trebuinţa cere, aceştia săvârşesc mucenicească slujbă. Precum mărturisitorii

Idolii brahmanilor: Brahma cu capul împodobit şi înzorzonat cu brăţări la mâini şi picioare, cu coliere, mărgele şi salbe puse la gât şi atârnate pe piept, sta tolănit, împreună cu vinşu (cel de sus) şi Siva, pe un tron împletit din şapte şerpi...

Proorocii, Mântuitorul, Sf. Apostoli şi Sf. Părinţi, au oprit şi opresc cu asprime pe creştini şi creştine a urma idolilor şi idolatrilor, prin feluritele lor rătăciri de la dreapta credinţă şi prin satanniceştile împodobiri şi înzorzonări idoleşti (Is. 3, 16-26; 2 Tim. 2, 9-10; 1 Petru 3, 3-4). Deci, persoanele care se împopoţonează cu astfel de podoabe idoleşti, spre a plăcea şi a amăgi pe bărbaţi spre sataniceasca lor iubire josnică, cad sub greu blestem, dar acelea care agaţă acestea la Sfintele Icoane ale Maicii Domnului, unde se vor mai afla? Dacă pe femeile şi fetele lumeţe care se răsfaţă cu aceste împodobiri şi împopoţonări idoleşti le urmăresc groaznice pedepse Dumnezeieşti, dar pe cele ce pun poboabe idoleşti deasupra Sfintelor Icoane a Maicii Domnului cu Pruncul Iisus în braţe, ce va fi?

zeloşi ai creştinismului au luptat până la sânge, ba chiar şi până la sacrificarea întregii lor situaţii şi a vieţii, sau încununat cu cununa muceniciei; tot astfel şi azi, cei ce vor lupta după lege până la sânge, contra pasiunilor josnice şi a păcatelor, se vor încununa. Muncirea felurită în lupta cu gândurile spurcate, cu patimile şi cu poftele, înaripează pe creştinul bun luptător, făcându-l Duhovnicesc Mucenic al lui Hristos, chiar şi fără sânge, după cum se cerea Mucenicilor.

Pentru o astfel de Mucenicie Duhovnicească, ne grăieşte şi Sf. Ioan Gură de Aur, zicând: *"Va zice cineva: "Cum s-ar putea să urmăm Mucenicilor, acum când nu mai este vremea prigoanelor?! Ascultă: Cu adevărat, şi eu ştiu aceasta, că vremea prigoanelor nu mai este, dar vremea muceniciei este şi acum. De unele lupte ca acelea, nu mai este vremea, dar de cununi este vremea. Nu gonesc oamenii, ci gonesc dracii, nu ne chinuieşte tiranul, dar ne chinuieşte diavolul cel mai cumplit decât toţi tiranii. Nu priveşti la cei de faţă, puşi cărbuni arzători, dar vezi văpaia cea aprinsă a poftei. Aceea au călcat cărbunii cei aprinşi, iar tu calcă pe al firii foc. Aceia cu fiarele s-au luptat, iar tu înfrânează-ţi mânia ca o iuţoasă şi neîmblânzită fiară. Aceia împotriva nesuferitelor dureri au stat; dar tu, biruieşte spurcatele şi viclenele gânduri, care ies din inima ta. Aşa vei urma Mucenicilor: Pentru că acum nu este războiul nostru împotriva trupului şi a sângelui; ci împotriva căpeteniilor, a puterilor şi a stăpânitorilor lumii întunericului acestui veac, împotriva duhului răutăţii de sub cer* (Efs. 6, 12).

Foc este pofta firii, foc nestins şi deapururea. Aceasta-i câine cumplit şi turbat. Măcar de o mie de ori de l-ai izgonit pe el, de o mie de ori se repede la tine să te sfâşie, şi nu încetează. Cumplită este pe drept, văpaia focului însă mai puternică este aprinderea poftei, şi niciodată nu avem împăcare de războiul acesta, niciodată nu dobândim încetare de luptarea aceasta, până ce ne aflăm în viaţa aceasta, că totdeauna este nevoinţa, pentru ca mai luminoasă să ne fie şi cununa. Deci, omorârea pasiunilor josnice, a patimilor şi a păcatelor în noi, este o mucenicie fără de sânge. Aşadar, să murim păcatului şi să viem dreptăţii, pentru a deveni Mucenici de bună voie lui Dumnezeu" (Hronograf pg. 215-216).

Jucătoarea s-a îndrăcit. În ţara Brabanţiei, într-o cetate ce se chiamă Mihlim, o jupânească a jucat în ziua Duminicii multă vreme şi ostenindu-se s-a întors acasă. Iată însă, că a intrat în ea duhul cel rău, şi aşa a muncit-o de tare, încât, oamenii au căutat s-o lege. A doua zi de dimineaţă au dus-o în Biserica Precistei, întru care de multe ori se făceau minuni. În acea Biserică, un copil mic însemnând-o pe jupânească cu Sfânta Cruce, a ieşit dintr-însa duhul cel rău, făcându-se în chip de vierme păros. A ieşit pe gură din fecioara aceea. Copilul a luat cu îndrăzneală viermele, care a şi pierit dinaintea oamenilor. Mâna copilului, de viermele acela, s-a făcut neagră. Aceasta a uimit, înfricoşat şi îngrijorat pe toţi cei de faţă şi pe cei care au auzit. Preoţii stropindu-i mâna înegrită cu apă sfinţită, s-a făcut iar cum a fost dintâi (Minunea 277 a Maicii Domnului).

6. M-am înfierbântat a mă pune în slujba a felurite păcate?

"Trupul poftește împotriva Duhului; iar Duhul împotriva trupului... iar faptele arătate ale trupului sunt acestea: preacurvia, curvia, necurăția, înverșunarea. Slujba idolilor, fermecătoriile, vrajbele, sfezile, zavistiile, mâniile, gâlcevile, împerecherile, eresurile, pizmele, uciderile, bețiile, ospețele cele cu cântece și cele asemenea acestora, care mai înainte le spun vouă, precum am și mai spus, că cei ce fac unele ca acestea, Împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni" (Gal. 5, 17-21; 1, 13-14; Rom. 1, 25-32).

Trezește-te pentru a nu viețui spre osândă. Avva Arsenie ne-a povestit nouă ca pentru el - zice Cuv. Daniil - deși poate chiar el era. Că stând un bătrân în chilia sa, i-a venit glas, zicând: "Vino și îți voi arăta lucrurile oamenilor". Și sculându-se, a ieșit și l-a dus pe el într-un loc și i-a arătat un arap tăind lemne, și făcând o sarcină mare, apoi acela se ispitea să o ridice, dar nu putea. Și în loc de a mai lua dintr-însa, el mergând mai tăia lemne și adăuga peste sarcină. Și aceasta o făcea vreme îndelungată. Mergând puțin mai înainte, iarăși i-a arătat lui un om stând lângă un lac și scoțând apă dintr-însul o turna într-un jghiab găurit, din care curgea iarăși în lac. Și i-a zis lui iarăși: "Vino să-ți arăta alta". Și a văzut o Biserică și doi oameni călare pe cai, ținând o prăjină de-a curmezișul, unul împotriva altuia. Și voiau să intre prin ușă și nu puteau pentru că era prăjina de-a curmezișul și nu s-a smerit nici unul pe sine înapoia celuilalt, ca să întoarcă prăjina de-a dreptul, și pentru aceasta au rămas afară de ușă. Și a zis bătrânul:

"Aceștia sunt oamenii care poartă cu mândrie cumpăna, ca și cum ar fi a dreptății, și nu s-au smerit ca să se îndrepteze pe sine și să călătorească pe calea cea smerită a lui Hristos. Pentru aceasta și rămân afară de Împărăția lui Dumnezeu. Iar cel ce tăia lemnele, este omul cel întru multe păcate, care în loc de a se pocăi, adaugă alte fărădelegi peste păcatele sale. Și cel se scotea apă, este omul cel ce face lucruri bune, dar pentru că are întru dânsele amestecare rea, cu aceasta a prăpădit și lucrurile cele bune ale sale. Deci, tot omul trebuie să fie treaz la lucrurile sale, ca să nu se ostenească în deșert" (Pateric o.c. pg. 21-22). *"Voi plângeți un corp fără suflet* - zice fericitul Augustin - *dar nu plângeți un suflet fără Dumnezeu! Voi plângeți un corp din care a ieșit viața, dar nu vă plângeți pe voi când L-ați pierdut pe Dumnezeu, săvârșind păcatul".*

În acest scop, zice și înțeleptul Sirah: *"Plânsul pentru cel mort să fie 7 zile, iar pentru cel necredincios, toate zilele vieții lui"* (Is. Sir. 22, 11), (Pr. I. Trifa).

7. Am smintit pe alții? I-am ocărât... zicându-le că de ce sunt așa de blânzi? De ce se lasă batjocoriți? Și de ce cercetează regulat Biserica? De ce sunt rugători lui Dumnezeu?

"Tot cel ce se mânie asupra fratelui său în deșert, vinovat va fi judecății, și cine va zice fratelui său raca (prostule, nătărăule, neghiobule, etc.) *vinovat va*

fi soborului; iar cine va zice nebune, vinovat va fi gheenei focului..." (Mt. 5, 21-26, 2 Tim. 3, 1-4, Gal. 1, 6-9, 5, 7-8; Tit. 1, 10-11).

Adevărata credinţă ortodoxă creştină, e o făclie luminoasă, asemenea unei candele şi lumânări aprinse, care luminează, şi în a cărei lumină (a Dumnezeieştilor învăţături) călătoresc creştinii buni pe calea vieţii, din lumea aceasta la Patria Cerească, Ierusalimul cel de sus, la însuşi Creatorul lor Dumnezeu, Vistierul tuturor bunătăţilor şi la fericirii eterne. Această credinţă trebuie păzită cu toată atenţia, bărbăţia şi statornicia, ca să n-o atace, zdrenţuiască şi piardă potrivnicii ei, care o pândesc din umbră şi din întuneric. Duşmanii ei, sunt foarte mulţi şi feluriţi, pe care e bine a-i cunoaşte spre a ne feri de ei, şi la trebuinţă a şi lupta contra lor.

Chipul de faţă ne arată pe creştini mergând prin întunecosul haos al lumii acesteia spre Patria Cerească, călăuzindu-se în drumul lor de lumina candelei sau a dreptei lor credinţe. Din întuneric apar spiritele infernului, diavolii sau trimişii lor (păgâni, evrei, eretici, sectari, schismatici, atei, spiritişti, vrăjitori... pasionaţi în felurite slujbe drăceşti, etc.) care suflă să stingă candela creştinilor, adică să le piardă credinţa şi apoi pe ei, îmbrâncindu-i în felurite rătăciri infernale. Creştinii înţelepţi, apără candelile lor de suflul spiritelor potrivnice cu haina bogatelor virtuţi creştineşti, ce şi-au agonisit. Creştinilor! Voi vă alimentaţi şi apăraţi candela credinţei voastre de suflul infernalelor spirite? "Păziţi-vă de proorocii cei mincinoşi, care vin la voi în haine de oi, iar înăuntru sunt lupi răpitori. Din roadele lor îi veţi cunoaşte pe ei..." (Mt. 7, 15-23).

8. Am râs de cei care se reţineau de la prăznuiri drăceşti cu jocuri, cântece curveşti, vorbe putrede, glume, fumat, băuturi spirtoase... de cei ce se spovedeau şi se împărtăşeau cu Sf. Taine, creştineşte?

"Aceştia sunt între dragostele voastre ca nişte pietre în mare acoperite de apă, împreună cu voi mâncând, fără de frică pe sine păscându-se: nori fără de apă, ce se poartă de vânturi; copaci tomnatici neroditori, de două ori morţi şi dezrădăcinaţi. Valuri sălbatice de mare, spumegându-şi ruşinile lor; stele rătăcitoare, cărora negura întunericului în veac se păzeşte. Şi a proorocit de aceştia şi Enoh, cel al şaptelea de la Adam, zicând: Iată, va veni Domnul întru mii de Sfinţii Săi, să facă judecată împotriva tuturor, şi să mustre pe toţi necredincioşii de toate faptele păgânătăţii lor, cu care au făcut fărădelege, şi de toate cuvintele

lor cele aspre, care au grăit împotriva lui păcătoşii cei necredincioşi. Aceştia sunt cârtitori, grăitori de rău, care umblă după poftele lor, cu păgânătate şi cu călcare de lege, şi gurile lor grăiesc cele cu semeţie" ... (Iuda 1, 12-16).

Răutatea. În locuinţele oamenilor este obiceiul, că se decorează cu flori şi cu plante, camerele cele mari. Aceasta nu se face numai pentru împodobirea camerelor. Plantele cele vii dau şi alt folos însemnat: curăţă aerul. Oamenii inspiră oxigenul din aer şi expiră acidul carbonic. Acesta strică şi înveninează aerul. Oamenii se pot îneca în el. Plantele sug acidul carbonic şi degajează oxigen. Şi în viaţă se cere un asemenea proces, o asemenea muncă. Sunt oameni care nu expiră decât numai răutatea, numai nedreptatea, care înveninează viaţa. Trebuie deci înlocuiţi aceştia cu alţii, care să cureţe aerul şi să izoleze tot ce e rău (O mie pilde, o.c. pg. 332-333).

Să înlocuim răul cu binele. Să ne ferim de rău şi să facem binele (Ps. 33, 14).

9. Am oprit pe alţii de la fapte bune?

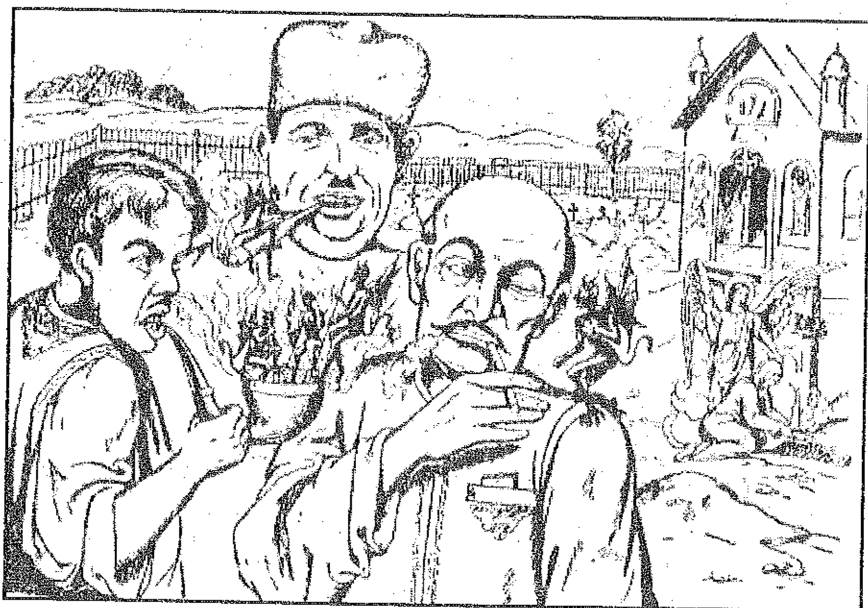
Cei care păcătuiesc astfel, cad din Dar şi se fac fii ai întunericului, ai diavolului şi moştenitori ai iadului vremelnic şi veşnic. *"Odinioară înţeleptul dregător Serghie Pavel, chemând pe Varnava şi pe Saul, poftea să audă Cuvântul lui Dumnezeu. Iar Elima vrăjitorul sta împotrivă, căutând să întoarcă pe dregător de la credinţă. Atunci Saul* (ce se numeşte Pavel), *umplându-se de Duh Sfânt, a căutat la el şi i-a zis: "O, plinule, de toată viclenia şi de toată răutatea, fiul diavolului, vrăjmaş a toată dreptatea, nu vei înceta răzvrătind căile Domnului cele drepte? Şi acum, iată mâna Domnului peste tine şi vei fi orb, nevăzând soarele până la o vreme. Şi îndată a căzut peste el ceaţă şi întuneric şi umblând împrejur căuta povăţuitori" (F. Ap. 13, 7-11; comp. Ioan 6, 70-74; 12, 2-6; Ieş. 5, 4-9; Ioan 8, 37-49; F. Ap. 4, 1-3; 16-18).*

10. Am avut şi am îndoială (după învăţăturile ereticilor şi sectarilor) asupra Sfinţeniei Sf. Biserici, a Sf. Icoane a Sf. Cruci... sau le-am hulit (după sataniceasca socoteală a ereticilor, sectarilor) zicând că ele sunt idoli?

Cei ce hulesc Sf. Icoane: a Sf. Treimi, a Domnului Hristos, a Maicii Domnului Hristos, a Sfinţilor Îngeri, Prooroci, Apostoli şi a oricăror Sfinţi ai Sf. Biserici Ortodoxe, precum şi cei ce au cărţi eretice şi le citesc sau le dau la alţii să le citească şi nu le distrug ori să le predea Preoţilor (F. Ap. 19, 18-19), cad din Darul lui Dumnezeu în prăpăstiosul blestem al afurisenei şi anatemei (Can. 9 sin. 7 ec; 60 Sf. Apostoli şi 63 sin. 6; 51 Laodichia). Împ. Ahaz a tăiat şi a scos din Biserică privazele de la piedestalele (închiderile temeliilor) şi alte obiecte bisericeşti (4 Împ. 16, 17; 2 Paral 28, 24), pe care erau zugrăvite Icoanele Sfinte ale heruvimilor (3 Împ. 7, 29), şi faptele lui au fost neplăcute lui Dumnezeu (2 Paral 28,1-5) şi au fost spre căderea lui şi a tot Israelul (2 Paral 28,23; ş.c.l. Vezi şi Prolegomena la Sin. 7 ec. Despre Sf. Icoane vezi şi: "Sfintele Icoane şi cintirea lor" de Preoţii: C. Nazarie, T. Gherasimescu, Sebastian Stanca, etc.).

Idolul Dagon s-a prăbuşit înaintea Icoanelor Sfinte. Filistenii luând sicriul lui Dumnezeu l-au dus în capiştea lor din Azot şi l-au pus lângă dumnezeul (idolul) lor Dagon. A doua zi mergând ei dimineaţa în capişte, au văzut cu groază cum Dagon zăcea prăbuşit cu faţa la pământ înaintea Sicriului lui Dumnezeu. Ruşinaţi de căderea idolului lor, au ridicat pe Dagon şi l-au pus la locul său. Alergând curioşi în dimineaţa următoare, cu mare durere şi ruşine au văzut iarăşi din nou că Dagon zăcea cu faţa la pământ, cu capul, picioarele şi mâinile rupte. După aceea, i-au bătut Dumnezeu pe filisteni cu bube usturătoare şi cu buboaie la şezut, încât ţipau de dureri până la disperare. Boli urâte au venit peste filisteni şi ucidere, murind 50.070 de oameni. Disperaţi sub apăsarea urgiei Divine, ei s-au văzut nevoiţi a trimite Sicriul Legii din oraş în oraş, dar pretutindenea pe unde treceau cu El, cădea boală asupra locuitorilor (Vezi pe larg 1 Împ. 5, 6, 7,).

11. În loc de a tămâia casa cu tămâie şi smirnă, după rânduiala (datoria) creştinească, spre slava lui Dumnezeu, eu am afumat-o cu fum de tutun, spre bucuria diavolilor?

"De ce cântăriţi argint (daţi bani) *pentru un lucru care nu hrăneşte? De ce vă daţi câştigul muncii pentru ceva care nu satură"* (pe tutun)? (Is. 55,2, Fumatul a atras şi atrage multe pedepse grele asupra fumătorilor; Vezi: "Patima fumatului" de autor).

12. În loc de rugăciune şi Sfânta Cruce, mi-am făcut ţigară...?

"Fiii lui Aaron: Nadav şi Aviud şi-au luat fiecare cădelniţa, au pus foc în ea, şi au pus tămâie pe foc; şi au adus astfel înaintea Domnului foc străin, lucru pe

care el nu li-l poruncise. Atunci a ieşit un foc dinaintea Domnului, i-a mistuit şi au murit înaintea Domnului (Vezi pe larg Levitic 10, 1-10).

O ţigară din Germania. În Germania a ieşit, nu de mult, o ţigare ce poartă pe ea cuvintele: "Nie obne mich", adică: "Nimic fără mine... Nicăieri nu pleca, omule, fără mine, fără ţigară, căci eu sunt bucuria ta, mângâierea ta, tăria ta... Ia-mă în tot locul, omule, cu tine... nu pleca nicăieri fără mine..." Şi ăsta e crezul fumătorului, în toate ţările, la toate popoarele. Tutunul e un idol, o plăcere, o patimă rea.

Domnul nostru Iisus Hristos a zis: *"Rămâneţi întru Mine şi Eu întru voi, căci fără de Mine nu puteţi face nimic"* (Ioan 15, 10). Dar fumătorul de altă parte răspunde: "Eu fără ţigară nu pot nimic. Fără Tine, Doamne, eu pot trăi, dar fără ţigară ba!" "Eu sunt mort fără ţigară". zice fumătorul. Ea-mi ţine de urât, de foame, de sete... Fără ea nu pot nimic..."

Şi iată aşa, prin tutun, prin o patimă urâtă, Satana îl scoate pe Domnul din viaţa şi din gândul omului; şi în locul Lui, pune lucrul cel spurcat. Şi încă tot mai sunt oameni nesocotiţi, care spun că fumatul nu e un păcat!!(Pr. I. Trifa.).

Iată, încă un idol modern, un dumnezeu nou, căruia se închină majoritatea creştinilor de azi (Bibl. "Patima Fumatului" nr. 1 "Tutun sau Tămâie?" nr. 2 "Tămâie şi nu tutun" şi nr. 3 "Jos cu patima fumatului", de autor.).

Cei ce nu mulţumesc lui Dumnezeu pentru bunătăţile cu care El ne satură şi mai ales cei ce aduc în locul tămâierii şi rugăciunilor sfinte, tămâeri şi convorbiri satanniceşti, se aseamănă celor nouă leproşi, care deşi au fost vindecaţi de Domnul, totuşi, n-au voit să-l mulţumească (Lc. 17, 12-19), şi omului, sau neamului stăpân de duhul necurat (Mt. 12, 43-45; Lc. 11, 24-26). Cum vor îndrăzni ei să mai ceară altceva de la Domnul, când vor şti că s-au purtat aşa de rău faţă de marea Sa bunătate?

13. Mi-am lepădat, prin radere, podoaba bărbătească - barba şi mustăţile - aruncându-le la gunoi, ca să apar mai tânăr... după moda veacului acestuia?

Fiecare creştin e dator a-şi purta podoaba bărbătească, cu care Dumnezeu l-a împodobit, spre deosebire de femei, fameni şi copii. Numirea de bărbat vine de la poartă barbă; iar numirea de femei ori famen, vine de la fără barbă. Deci, bărbile nu se rad (Pidalion can. 96 sin. 6 ec. vezi şi "Izvorul Răutăţilor" de autor). Purtarea podoabei bărbăteşti e o poruncă lăsată de Dumnezeu, pe care a dat-o bărbaţilor, zicând: *"Să nu vă stricaţi faţa bărbii voastre... capul să nu vă radeţi, nici să vă retezaţi barba..."* (Lev. 19 ,27, 21, 5).

14. M-am pudrat? M-am roşit? M-am parfumat? M-am spălat cu săpunuri parfumate ca să mă fac mai atrăgătoare trupeşte?

Cele ce se pudrează, ca şi cei ce îşi rad barba, cad sub afurisenie. "O şi cum, ticăloasele (care se sulemenesc), îndrăznesc a necinsti chipul ce le-a dat

Dumnezeu, cu aceste mici împodobiri. Ah! şi cum le va cunoaşte Dumnezeu de sunt făpturi şi chipuri ale Sale când ele poartă altă faţă diavolească! şi alt chip satanic" (Pidalion fila 206 cu subînsemnările lui; pentru parfum vezi la Is. 3, 20-24, Apc. 18, 11-13, şi viaţa Sf-lor Mucenici Timotei şi Mavra 3 mai).

15. Am crezut în visuri?

Credinţa în visuri, ca şi alte credinţe deşarte, este eres păgânesc. Dumnzeiasca Scriptură arată că visurile pe mulţi i-a aruncat în pierzare. "Deşarte nădejdii şi mincinoase îşi face omul cel neînţelegător, şi visurile fac pe cei neînţelepţi să-şi iasă din fire. Ca şi cel ce se prinde de umbră şi aleargă după vânt; aşa este şi cel ce se încrede visurilor. Numai oglindire este vederea visurilor; asemănarea feţii înaintea feţii adevărate. De la cel necurat, ce se va curăţi? Şi de la minciună, ce se va adeveri? Vrăjile, descântăturile şi visurile, deşarte sunt, şi ca la aceea ce este gata a naşte: inima aiurează. De nu vor fi trimise de Cel Prea Înalt ca să te cerceteze, să nu dai inima ta spre ele. Că pe mulţi i-au înşelat visurile, şi au căzut cei ce au nădăjduit într-însele" (Is. Sir. 54, 1-7; comp. 2 Lege 13, 1-5).

Sfinţii Părinţi osândesc pe cei care se iau după visuri, ca pe nişte închinători de idoli (Ciril. Ierus. Catih. 1 Mistog c. 8 Grig. c. m. Mor în Iob. I, VIII c. 13). Sf. Antioh sfătuieşte pe creştini a nu crede visurilor, care trec ca vântul, că acestea nu sunt adevărate, ci nişte gânduri rătăcite, asemănări şi năluciri ale viclenilor draci spre înşelarea noastră. Visurile aduc pe oameni în felurite slăbănogiri; "Aceştia visuri visând, trupul îşi spurcă, domniile leapădă, slavele hulesc (Iuda 1, 8; 2 Petru 2, 10-32). Satana şi îngerii săi, care adeseori se prefac şi în îngeri de lumină (cu nălucire) aduc oamenilor felurite visuri spre a-i înşela şi trage în prăpastia iadului vremelnic şi veşnic. Deşi uneori Domnul ne trimite visuri, totuşi, e bine a nu crede în ele (decât cu mare prevedere şi chibzuială), ca nu în loc de soare să primim fum.

Visurile din somn sunt de trei feluri: Unele de la Dumnezeu, altele de la diavolul şi altele din fire. Unele visuri vin de la Dumnezeu spre folosul sufletesc şi prevestire, de pildă: Visul lui Avimeleh, Iacob, Iosif, Faraon, Solomon, Nabuhodonosor, Daniil, cei trei Magi, Iosif logodnicul etc. (Fac. 20, 3-17; 28, 11-22; 37, 5-11; 41, 3 Împ. 3, 5-9; 31, 10-13; Dan. 4, 7; Mt. 1, 20-25; 2, 12-13; 19). De aici vedem că Dumnezeu vesteşte pe oameni despre unele lucruri şi în vis (Num. 12, 6). Un vise de la Dumnezeu, atunci când lucrul arătat în vis e bun; când e arătat lămurit, şi când cel ce a visat rămâne liniştit în suflet, mai umilit şi mai înfierbântat spre rugăciune şi cugetare zilnică în legea Domnului (Dan. 7-9; Ps. 1, 1-3). Visurile acestea, care vedem şi ştim bine că vin de la Dumnezeu, trebuie a păzi cele ce rânduiesc ele, deoarece nesocotindu-le, ne-am împotrivit lui Dumnezeu. Aceste visuri le trimite Dumnezeu numai pentru cauze mari ce privesc binele obştesc. Dovezile sigure, arată că El a trimis visul.

Visurile din fire îi vin omului din aducere-aminte a celor ce a văzut, auzit, citit şi simţit. Visele îi mai vin omului şi de la stomac, când mănâncă sau bea prea mult şi din poziţia trupului în care doarme, din temperament

şi din alte cauze fireşti.

Alte visuri îi vin omului de la draci, prin care îi arată omului în somn felurite deşertăciuni, sau îl împing pe om a face cercetări zadarnice (d. ex. căutări, săpături pentru găsirea comorilor, etc.) sau a vedea în viitor. Acestea nu vin de la Dumnezeu. Deci, a crede în astfel de visuri e un eres, de care fiecare creştin e dator a se păzi, spre a nu-şi împovăra, întuneca şi pierde sufletul său.

Pe mulţi i-a pierdut încrederea în visuri. Era un sihastru oarecare mare, ce trăia în pustie, unde se închisese pe sine într-o peşteră. Acolo cu multa lui înfrânare, cu postul, cu privegherea în rugăciuni, cu felurite nevoinţe, osteneli şi fapte bune, întrecea şi covârşea pe alţii. Acesta încrezându-se în visuri, pe care şi le explica cum se pricepea, a fost batjocorit de diavolul deviind în cumplită cădere. Amăgindu-l pe el vrăjmaşul, îi arăta lui în vis feluri şi feluri de vedenii şi arătări, şi cele ce vedea el în vis se izbândeau aievea, până s-a încrezut bine visurilor. După ce s-a încrezut el bine într-însele, într-o noapte i-a arătat lui diavolul în vis neamul şi soborul creştinesc cu Apostolii şi cu Mucenicii fiind la un loc întunecat, ponegrit şi pedepsit şi de tot binele lipsit şi plin de toată ruşinea şi necurăţia, şi erau cu toţii mâhniţi şi scârbiţi. În dreptul lor era neamul evreiesc cu Moise şi cu toţi Proorocii, într-un loc luminat, liniştit, plin de lumină şi de toată mângâierea, bucuria şi veselia. Înşelătorul sfătuindu-l pe el, i-a zis: "Vezi, neamul vostru creştinesc, la ce loc este şi în ce chip se află, şi unde se află şi neamul evreiesc? Deci, de vei vrea să fii însoţit şi împărtăşit fericirii şi bucuriei neamul evreiesc, te sfătuiesc să mergi şi să primeşti tăierea împrejur, cu legea şi credinţa evreiască".

El, după cum am zis, fiind foarte încredinţat visurilor, a făcut aşa precum l-a sfătuit vrăjmaşul diavol în vis. Ieşind din peştera lui şi lăsând pustia şi viaţa pustnicească, a ieşit la lume, şi erau 60 de ani de când nu ieşise din pustie la lume, şi mergând la şcoala şi soborul evreilor, le-a spus şi lor cum a văzut în vis neamul creştinesc la loc întunecat şi pedepsit; iar neamul evreiesc la loc luminat, plin de bucurie şi veselie. Evreii auzind acestea, foarte s-au bucurat cu toţi şi l-au îndemnat să primească legea lor. El cu mare bucurie a primit tăierea împrejur pe trupul său şi toată legea lor. Acolo în Palestina n-a trăit nici trei ani, că după ce a făcut propagandă contra creştinismului, i-a putrezit trupul, l-a mâncat viermii... şi aşa a pierit. Aceasta i s-a întâmplat lui pentru că n-a câştigat dreapta-socoteală şi s-a deprins din tinereţile sale a se supune numai voii şi sfaturilor gândurilor sale; iar sfatul cel bun şi folositor al părinţilor şi al fraţilor, niciodată nu l-a cercat (Pateric o.c. pg. 317-318; Hronograf pg. 303-304; Prol. 26 II-a, Teol. Morală Dr. Arh. Atanasie Mironescu o.c. pg. 477-478).

În sinopsa Mitropolitului Iacob stă scris: "Oricine crede în visuri şi farmece, şi vrăji, în baieri şi întru alte lucruri diavoleşti, acela este fără de lege şi afară din Biserica lui Hristos, că acestea sunt lucruri diavoleşti şi cine le crede sau le face, acela merge cu diavolul în munca veşnică".

16. M-am mascat dându-mi altă faţă străină şi făcându-mă din bărbat femeie, din femeie bărbat, capră, urs, strigoi, brezaie şi alte chipuri plăcute celui rău?

"Femeia sau bărbatul ce vor vrea să joace şi să bată în palme şi se vor îmbrăca, bărbatul în haine femeieşti şi femeie în haine bărbăteşti şi într-un (astfel de) chip drăcesc, chipul lui Dumnezeu îl vor schimba şi (astfel) îşi vor bate joc de dânsul, unii ca aceia grabnic să se căiască 3 ani şi câte 24 metanii în zi să facă" (Prav. Bis. Gov. 62. Vezi şi can. 62 sin. 6 ec. cu tâlcul şi subînsemnările lui).

17. M-am dus la descântători, la vrăjitori, la fermecători?

Cei ce aleargă la acei meşteri şi se descântă, ghicesc, vrăjesc, farmecă, ş.a. cad sub afurisenie pe timp de 6 ani (Can. 61, 62, 65 şi 51 sin. 6 ecum. 24 Anchira; 36 Laodichia; 81 şi 83 Sf. Vasile, 3 Sf. Grigorie Nisis).

Canoanele Nomocanonului pentru vrăji:

15) Vrăjitorii sunt care măcar şi pe dracii cei de bine făcători îi chiamă pentru alcătuirea cea bună a vreunui lucru, dar toţi sunt ucigaşi, spurcaţi, şi înşelători de bună voie.

16) Cei ce se duc la vrăjitori, şi vrăjesc, sau citesc stelele, sau leagă pe lupi, sau pe bărbat şi pe femeie, ca să nu se împreune, sau ca să înveţe ceva (descâtece, vrăji, farmece, ghicituri) ce nu ştiu, să verse lor vrăjitorul ceară sau plumb, şase ani să nu se împărtăşească, după pravila 61 Sin. din Trula (6 ec.) şi după 80 a Marelui Vasile; iar Preotul care face aceasta să fie lipsit de Dar.

17) Care vrăjesc cu ţigănci, şi care aduc vrăjitori în casa lor unde este bolnav, sau altceva, şi fac cu dânşii fermecături, cinci ani să nu se împărtăşească, după pravila soborului din Anchira: iar pravila 61 a Sob. 6 ec. din Trula, pe unii ca aceştia pe 6 ani îi canoniseşte; iar pe cei sfinţiţi îi lispeşte de Dar...

18) Aşijderea şi cei ce vrăjesc (ghicesc) cu orz sau cu bobi, şase ani să nu se împărtăşească, după cap. I, Stih. 40 la Matei.

19) Aşijderea şi cei ce poartă buruieni apărătoare de otravă, sau altceva din unele ca acestea, sau înfăşurături pun la copiii lor şi la dobitoace, ca să nu se deoache, şase ani (se lipsesc de Sf. Împărtăşire) după pravila 61 a Sob. din Trula.

20) Iar cei ce chiamă pe vrăjitori, ca să facă fermecături spre vătămarea altor oameni, şi acesta se canoniseşte 20 ani, ca şi cel ce a ucis de voie, după pravila 56 şi 72 a Marelui Vasile.

21) Matei la cap. I Stih. 40, zice: "Cei ce poartă pe urşi sau pe alte fiare, pentru batjocuri, spre vătămarea celor mai proşti, sau împrăştie norii, sau dau nişte lucruri apărătoare de vătămare, sau cred norocului şi celor ce spun pentru naştere, cum că unul s-a născut în ziua cea bună; iar altul în ziua rea; sau niscaiva semne cu slove, sau înfăşurături, adică baiere, şi mătăsuri pun pe capul lor şi la grumaz, zicând nebuneşte, cum că cu acestea se gonesc neputinţele, şi deocherile; sau şarpe poartă în sânuri, sau lipesc peliţă de a lor la ochi sau la buzele sale, socotind aceasta a fi pentru sănătate, sau cercei în Joia cea Mare fac copiilor săi, sau pomenind Psalmii lui David şi numele mucenicilor, îi spânzură la grumazul său; sau spre aducerea aminte a Patimilor lui Hristos în Vinerea cea Mare, îşi leagă noduri după numărul Evangheliilor, sau slovele, sau hârtie care cuprinde molifta pentru gutunari (guturai) sau chiamă

pe babe, la durere de cap şi de splină, sau la boli şi neputinţe fac legături şi funii, chemând făcătorii de bine draci spre ajutorul şi spre sănătatea lor; sau fac legături fiarelor, şi bărbatului şi femeii, sau cred celor ce au duh pitonicesc, care învăţându-se de la draci, mai înainte spun cele viitoare, sau cred în bobi, sau într-altă vrajă, vestesc cele pierdute, sau o fermecătură fac pentru oarecare neputinţă şi pentru vifor, sau altceva de unele ca acestea din cele fărădelege lucrând, să se oprească pe şase ani: adică 6 ani să nu se împărtăşească. Iar pe cei sfinţiţi îi lipseşte de Dar. Şi prea cu cuviinţă adică, după toată dreptatea; de vreme ce toate acestea de la draci se lucrează şi se săvârşesc.

Că zice Sf. Ioan Gură de Aur: "Măcar deşi al Sf. Treimi Numele se pomeneşte la acestea, măcar şi pe sfinţi de îi vor chema, măcar deşi Semnul Crucii se va pune asupra acestora, însă cu toate acestea se cade să fugim de unele ca acestea, şi să ne depărtăm. Şi de multe ori se la Darul şi al Preoţilor la Soboare, ceea ce s-a întâmplat cu unul care pâinea cea din Joia cea Mare a dat-o unora să o mănânce, ca să se găsească cele furate, cu acest scop dacă cu anevoie o va înghiţi pe ea. Altul oarecare Preot fiind învinovăţit pentru că legându-se cu un lemn se învârtea împrejur, şi cu Evanghelia şi cu Psalmii lui David făcea ispite pentru nişte lucruri, îndată au fost lipsit de Dar. Sub această judecată cad cei ce scriu numele pe hârtie şi cheile bagă în Psaltire, vestind de acolo cele mincinoase. Ci, şi femeile, care stau lângă Sfintele Icoane, şi întăresc, cum că de la dânsele proorocesc cele viitoare, ca cel ce ocărând a avut duhul pitonicesc, tot sub aceiaşi canonisire cad. Dar cele ce odată amăgindu-se pe urmă s-au părăsit de răutate, mai puţin se canonisesc.

22) Tot sub aceiaşi canonisire cad şi cei ce ard pe aşa numiţii vârcolaci şi dintr-înşii se afumă, şase ani să nu se împărtăşească.

23) Nomocanonul în cap. III stih. 5 Matei, zice: "Pentru credincioşii care urmează obiceiurilor celor elineşti şi fac jocuri la nunţi sau la uliţe, sau cred în Rusalii şi în glasurile păsărilor, sau în luna cea nouă, sau întru întâmpinarea (întâmplarea) sau păzesc întrebările sau aprinderea focului pe uliţă ce au făcut de mult elinii; iar acuma precum vedem, copiii creştinilor fac acestea, la ajunurile praznicelor, după oarecare obicei vechi, sau chemări fac unii în ziua Înălţării, ca de la aceste proorociri să înţeleagă: sau cu straie femeieşti se îmbracă bărbaţii şi femeile cu bărbăteşti, sau obrazuri (măşti) după cum în părţile latinilor rău obişnuindu-se fac, în felurite feţe făcându-se pe sine şi cu acestea de multe ori batjocoresc şi pe cinul bisericesc. Deci, pe cei ce sunt cu minte şi fac acestea, pe cei sfinţiţi îi lipseşte de Dar, iar pe mireni îi depărtează (adică îi afuriseşte)". Aşijderea şi pravila 66 a Sob. 6 ec. opreşte pe cei credincioşi (creştini) a ieşi şi a privi alergări de cai, nici la Paşti, nici în altă vreme. Iar Sf. Vasile cel Mare întru a sa pravilă (2, 8) pe otrăvitori şi pe slujitorii de idoli şi pe ucigaşi, 20 ani îi osândeşte. Iar pe curvarul şi sodomleanul şi pe cel ce păcătuieşte cu dobitocul, pe 15 ani îi osândeşte. Slujitori de idoli zice nu pe cei ce erau dintâi necredincioşi; ci pe cei ce după Botez fac vrăji şi fermecături, fiindcă şi aceia cu oarecare chip slujesc idolilor, chemând pe draci spre ajutorul lor şi spre tămăduirea durerii şi a bolilor. Deci, cei ce au fost dintâi slujitori de idoli, botezându-se se apropie către Dumnezeiasca Împărtăşire; pentru că păcatul lor cel dintâi era păcatul neştiinţei; iar cei ce după Botez au jertfit idolilor, adică dracilor cu oarecare fermecături, să se căiască pe toată viaţa sa şi la sfârşitul vieţii să se împărtăşească (Vezi nomocanonul din Trebnic, edit. Chişinău. Vezi şi Sf. I Hrisostom Omilia VIII la ep. c. Coloseni şi la Omilia 1 la ep. 1. c. Tim. pg. 11-15).

18. Am descântat, ghicit, vrăjit? Am făcut farmece?

Meşterii descântători, vrăjitori sau ghicitori şi fermecători, împreună cu cei ce se dau pe sineşi lor, cad sub afurisenie ca ucigaşii, pe timp de 20 de ani; iar dacă nu se lasă, sunt lepădaţi de la Sf. Biserică pentru totdeauna (Can. 61 Sin. 6 ec. 7, 65 şi 72 al Sf. Vasile, cu tâlcul şi subînsemnările lor). În Pravila de la Govora pentru femeia care farmecă pe străini şi pe ai săi, se face pogorământ - de la 20 de ani - şi i se dă ca numai 9 ani să-şi plângă păcatul, dacă va face câte 500 de metanii pe zi (Prav. Bis. Govora cap. 125, pg. 115). Fermecătorul cu descântătorul e tot una (Nomocanon r. 12). Iar în canonul 61 al Sin. al 6-lea ecumenic, cei ce merg la descântători, vrăjitori, etc., sunt opriţi numai pe 6 ani de la Sf. Împărtăşanie.

Iată o babă care ascultă mai mult pe diavolul decât pe Dumnezeu. Iată o creştină întunecată care cloceşte descântece, farmece, ghicituri, turnări de cositor, etc. după şoapta diavolului, în loc de a-şi împlini făgăduinţa dată la Sfântul Botez. Mamele care ascultă pe Diavolul întorcând spatele lui Dumnezeu, îşi cresc copiii păgâneşte. Aceştia devin putregaiul Bisericii şi putrefacţia neamului lor. Creştinelor! Ascultaţi cuvântul lui Dumnezeu şi vă creşteţi copiii în învăţătura Domnului şi în lumina Ortodoxiei.

19. Am citit sau am ţinut în casă cărţi de samcă, de descântece, de vrăji, de farmece, sau de dezlegarea farmecelor, de explicarea viselor, a semnelor, a zodiilor? Am crezut în strigoi, vârcolaci, descâtece, vrăji, farmece, sau în ghicitori cu pascalia, cu planeta, cu zodia, cu Psaltirea, cu cărţile de joc, cu ghioc, bobi, cafea, cu ceară, cu cositor sau plumb, topite şi turnate în apă, în ghicitori în palmă sau după glasul cucului, al cucuvelei, al dobitoacelor, şi în mişcările lor?

Toate acestea sunt credinţe deşarte, rămăşiţe idolatre şi lucruri diavoleşti, de care noi creştinii ne-am lepădat la Sf. Botez şi după făgăduinţa dată suntem datori a le lepăda cu desăvârşire (Vezi pe lângă cele de mai sus şi cuvântul contra descântecelor, vrăjilor, farmecelor, etc., din Visul Maicii Domnului alcătuit şi editat de autor a. 1923-1924).

20. Am crezut în ghicirea cu morţii (spiritism) şi în alte credinţe rele, superstiţioase?

Ghicirea cu morţii, spiritismul, e o lucrare drăcească care a prăbuşit şi prăbuşeşte sumedenii de suflete în iadul vremelnic şi veşnic. Deci, toţi creştinii sunt datori a se feri de aceste capcane drăceşti (Vezi pe larg Nr. 35 "Spiritismul e mare pericol", din Partea I-a a acestei lucrări).

21. Mi-am căutat norocul în ghicirea cu papagalul, cu șoarecul, cu planete și zodii, ca să văd ziua în care m-am născut, dacă este bună sau rea?

Vezi pe lângă trimiterile de mai sus și Pravila Mare de la Târgoviște, glava 328; Mărt. Ort. p. III, într. 54; can, 61, 62 și 63 ale sin. 6 ec. cu tâlcuirea și subînsemnările lor.

22. Am pus roșu la copii, la dobitoace... ca să nu se deoache?

Cei ce cred în roșu atârnat la dobitoace, că păzește vitele de deochi, boli, etc., aceștia-s putrigăiți de credința deșartă și de boala idolatriilor.

23. Am purtat baiere ca să mi se lege junghiul? Am purtat roșu ca să nu mă deochi? Am purtat țiduli, baiere, pelin la Rusalii, cărți de samcă, și alte talismane? Am uns unele lucruri cu usturoi la Sf. Andrei?

Aceste credințe deșarte sunt în sine grele păcate, fiindcă abat, pe cei se țin de ele, de la dreapta-credință și din calea vieții în prăpastiile pierzării. Sf. Ioan Hrisostom încurajând dreapta-credință în Dumnezeu, înfierează cu asprime credințele deșarte: în țiduli, descântece de deochi, etc., zicând: "Dacă suferi durerile și mulțumești lui Dumnezeu, te-ai învrednicit de cununa muceniciei. Copilul tău este bolnav poate și mulțumești lui Dumnezeu pentru aceasta? Ei bine, în această mulțumire îți stă cununa. Ce durere poate fi mai mare decât aceasta? Și totuși, această durere nu te poate sili nici măcar a scoate un cuvânt amărât din limba ta. Poate că a murit copilul tău, și tu totuși, îi mulțumești? Ai devenit atunci fiica lui Avraam, căci și el, dacă nu cu propria sa mână a sacrificat, cel puțin nu s-a scârbit când i s-a cerut de a sacrifica pe fiul său, ceea ce este deopotrivă. El nu s-a întristat luându-i-se înapoi darul ce-i acordase Dumnezeu.

Poate că copilul iarăși s-a îmbolnăvit, și tu nu i-ai atârnat la gât hârtiuțe băbești? Ei bine, acest fapt ți se va calcula ca o jertfă, căci ai jertfit pe copilul tău voinței celei sănătoase. Că ce este, dacă toate acele vrăji nu folosesc la nimic, ci sunt bune numai de înșelăciune și ridiculizare? Și cu toate acestea, au fost și sunt încă femei, care dau crezământ la asemenea nimicuri, zicând că folosesc vrăjile și descântecele, și mai degrabă ar prefera poate ca să-și vadă copilul mort, decât să fie împiedicată de la această idolatrie. După cum deci acea babă, care descântă sau face vrăji, fie copilului, bărbatului, fie femeii sau altuia dintre cei iubiți - este idolatră, tot așa idolatră este și aceea ce a chemat-o pentru că și ea ar fi jertfit idolilor, dacă trebuia să jertfească, și chiar a făcut cele premergătoarei jertfei, pentru că acele hârtiuțe atârnate de gâtul bolnavului - oricât de mult ar filozofa cei ce profită din aceste nimicuri, zicând că "noi invocăm pe Dumnezeu, și nimic alta nu facem", și că este creștină și credincioasă acea babă, și altele de acest fel - nimic alta nu sunt decât idolatrie. Ești creștină și credincioasă? Fă semnul Sf. Cruci și zi: *"Această armă o am numai, aceasta îmi este doctoria, altceva nu știu"*. Spune-mi te rog: dacă ar veni doctorul, și în loc să prescrie doctorii el ar descânta, oare l-am mai numi doctor?

Nicidecum, pentru că nu avem doctoriile cele obişnuite în medicină. Tot aşa şi în cazul de faţă, când numai cele ale creştinismului nu le vedem. Altele iarăşi adaugă în descântecele lor nume de râuri, şi în fine cutează a face multe înşelăciuni de acestea.

Ei bine, iată o spun şi vă previn pe toate, că dacă se va mai descoperi cineva făcând de acestea, fie că ar lega hârtiuţe la gâtul bolnavului, fie că ar descânta, fie în fine ori şi ce din meşteşugul acesta murdar, nu voi mai cruţa deloc". "Dar ce, zici tu, să moară, copilul?" "Dacă el tăieşte în urma acestora, atunci a murit; dar dacă fără acele descântece a murit, atunci trăieşte. Acum când tu vezi pe fiul tău ducându-se la curve, doreşti ca să-l înghită pământul de viu, şi zici: "Ce folos dacă trăieşte?" Şi când îl vezi că se primejduieşte în mântuirea lui, vrei să-l vezi încă viu? N-ai auzit pe Hristos care zice: *"Cine-şi va pierde sufletul său... îl va afla pe el, şi cine va vrea să-l mântuiască, pierde-l-va pe el?"* (Mt. 16, 25). Crezi tu celor zise aici, sau că poate le consideri de mituri? Spune-mi te rog: Dacă cineva ţi-ar zice: "Du copilul în templul idolilor, şi va trăi", oare ai primi? "Nu", zici tu. Şi de ce? "Pentru că acolo îl vor sili să idolatrizeze, pe când aici nu este idolatrie, ci un simplu descântec". Aceasta este judecata satanicească, aceasta este meşteşugirea diavolească, ca să astupe rătăcirea, şi doctoria cea otrăvitoare să o dea în miere. Fiindcă nu poate diavolul să momească pe altă cale, a apucat pe calea aceasta a descântecelor şi a aţişoarelor atârnate la grumaz.

Cu chipul acesta Crucea se necinsteşte, iar zgardele şi descântecele sunt cinstite; Hristos este defăimat, iar în locu-l este introdusă o babă beată şi neroadă; taina noastră creştinească este călcată în picioare, iar rătăcirea şi înşelăciunea diavolului dănţuiesc... Şi pentru ce Dumnezeu, zici, nu ceartă pe cei ce caută ajutor în asemnea lucruri? De multe ori te-a certat şi totuşi nu te-a convins iar la urmă te-a lăsat în rătăcire, după cum zice şi fericitul Pavel: *"I-au dat pe ei, Dumnezeu, întru minte neiscusită, a face cele ce nu se cade"* (Rom. 1, 28). Asemenea fapte nu le-ar putea suferi nici chiar un elin care are minte. Se spune că odată era în Atena un demagog, care purta la gât asemenea zgarde, şi că într-una din zile văzându-l un filozof - dascălul lui - l-a înfruntat în drumul mare, la dojenit, la muşcat cu vorbele şi l-a ridiculizat.

Aşa de prost ne găsim noi faţă de morala şi credinţa noastră creştină, încât am ajuns a crede şi în asemnea nimicuri. "De ce nu sunt şi astăzi, zici, de acei ce vindecă bolile şi înviază morţii"? Însă te întreb şi eu: "De ce nu mai sunt şi azi de acei ce dispreţuiesc viaţa prezentă? Ce? Oare noi slujim lui Dumnezeu cu leafă? Când natura omenească se găsea mai slabă şi mai neputincioasă, când trebuia de a sădi credinţa, erau mulţi şi de aceştia; astăzi însă Dumnezeu nu mai vrea ca noi să depindem de asemenea minuni, ci să fim gata spre moarte. De ce, deci, te încrezi în viaţa prezentă? De ce pe cele viitoare nu le vezi? Pentru cele din viaţa prezentă primeşti să faci chiar şi idolatrie, iar pentru cele din viaţa viitoare nu poţi suferi nici măcar o întristare? De aceea nu mai sunt

astăzi care să facă minuni, pentru că viaţa viitoare nu are nici o valoare înaintea noastră, pentru ea nu facem nimic, pe când pentru viaţa de faţă nu ne dăm înlături de a suferi orice.

Ce voi zice apoi şi de alt rizilic, când asemenea babe aduc ca leac spuza, funinginea şi sarea? - Iarăşi aduc pe baba vrăjitoare la mijloc - "copilul a fost deochiat", zici. Cu adevărat că este de râs şi ruşinos acest lucru. Dar până când oare cu asemenea copilării? Până când cu asemenea drăcii? Cum să nu râdă de noi elinii? Cum să nu ne ia în bătaie de joc, când le spunem, că puterea Crucii este mare? Cum au să creadă ei, când ne văd întrebuinţând asemenea mijloace, de care şi dânşii râd? Pentru aceea a lăsat Dumnezeu doctori şi doctorii? "Dar ce? Să las copilul să moară, zici tu, dacă ei nu-l pot vindeca?" "Dar unde se duce copilul tău, nefericitule (nefericito)? La ce tiran se duce? Spre care demoni pleacă de aici? Oare nu se duce la cer? Oare nu se duce la Stăpânul său? De ce plângi? De ce te vaiţi? De ce te jeleşti? De ce iubeşti pe copilul tău mai mult decât pe Stăpânul? Oare nu de la El ai copilul? De ce eşti nemulţumitor? Iubeşti darul mai mult decât pe Cel ce ţi l-a dăruit?" "Dar sunt slab, zici, şi mi se zguduie cele dinăuntru ale mele". Pune însă, în faţa acestor contrarietăţi, frica de Dumnezeu, pentru că dacă în relele corporale ceea ce este mai puternic scoate şi astupă ceea ce este mai slab - ca de ex. antidotul care astupă efectele otrăvii - cu atât mai mult în relele spiritului, frica de Dumnezeu alungă frica şi supărarea"... (Sf. I. Gură de Aur. Om. VIII-a c. Coloseni).

24. Am crezut şi am spus şi altora, că-mi merge rău de-mi iese înainte un Preot, un iepure, sau de-mi iese cineva cu gol, şi altele asemenea?

Aceasta-i o credinţă deşartă, primejdioasă, care periclitează mântuirea sufletelor. Credinţa unora că le merge rău dacă le iese un Preot în cale, e o manifestare a vrăjmăşiei păgânilor şi mai cu seamă a evreilor fanatici, care pentru talmud au nesocotit Cuvântul lui Dumnezeu şi mântuirea lor. Evreii în cursul vremurilor au persecutat, torturat şi omorât pe trimişii lui Dumnezeu, pentru că luptau să-i scoată din întuneric la lumină, din capcanele diavolului în libertatea sfântă. Aceasta au făcut-o ei şi cu Mântuitorul Hristos, Fiul lui Dumnezeu şi cu Sf. Apostoli. Aşa au făcut şi fac şi cu Biserica lui Dumnezeu în toate vremurile. Multe capcane şi eresuri de pierzare au clocit şi clocesc ei, mai ales prin acele satanice hrube iudeo-francmasonice (Vezi Dr. Paulescu şi glasul Monahilor).

Una din ramurile activităţii lor infernale, este magia neagră, din care izbucnesc şi se alimentează feluritele manifestări jignitoare prestigiului Preoţilor, defăimarea Bisericii străbune Ortodoxe, nesocotirea şi abandonarea Divinelor învăţături existente în Tezaurul Ortodoxiei, profanarea celor Sfinte etc.

Fiara aceasta apocaliptică (Apc. 12; 13), prin magia neagră şi felurite mijloace infernale, a lucrat şi lucrează tacit şi camuflat la descreştinarea, ateizarea, abrutizarea prin feluritele rituri, la aparenţă neînsemnate, mărunte, stupide şi pline de otravă ucigătoare sufletelor.

"Duşmanul natural al lui Israil - zice Şebet Levi Aron din Worms - este

Biserica Creştină, de aceea trebuie s-o săpăm; dezbinările în sânul ei, ne uşurează aceasta. Aşadar, trebuie să propagăm în ea libera-cugetare, neîncrederea, necredinţa şi cearta. În acest scop, trebuie să susţinem o luptă neîntreruptă prin presă, suspectând şi batjocorind preoţimea creştină. Stâlpul principal al Bisericii este şcoala; aşa fiind, trebuie să câştigăm o înrâurire asupra educaţiei în şcolile creştine, lucrând pentru grabnica lor separare de Biserică. Sub firma progresului şi egalei îndreptăţiri a tuturor religiilor, şcolile creştine se vor transforma în şcoli fără confesiuni şi israeliţii vor deveni învăţători în toate şcolile. Educaţia creştină se va restrânge numai asupra familiei şi, cum mulţimea poporului n-are timp pentru acesta, apoi simţul religios al păturii sociale superioare zdruncinându-se, educaţia creştină va dispărea cu totul şi va începe agitaţia pentru desfiinţarea dreptului la posesiunea Bisericii şi şcolilor proprii şi trecerea averilor lor în stăpânirea Statului, adică, mai curând sau mai târziu în mâna lui Israel".

Iată pricina slăbirii simţământului religios la noi românii; *şi iată de unde vine că Preoţii noştri nu sunt băgaţi în seamă*, ba ceva mai mult, tot prin evrei, s-a vârât credinţa falsă în popor că "de-ţi iese Popa înainte, nu-ţi mai merge deloc bine", şi câte alte ponoase la adresa Preoţilor, pe când pentru rabinii şi hahamii evreilor, se zice că e mare păcat a-i vorbi de rău! (Dr. Alexe Bănăţeanu "Învăţământul rabinilor" o.c.).

Adeseori s-a observat de mulţi, cum unii creştini şi creştine, cruzi la minte, la aparenţă oameni în toată firea, îşi manifestă superstiţiile lor şi prin felurite ciudăţenii satanice când se întâlnesc cu Preoţi în calea lor. Rămâi uimit când vezi oameni şi femei în toată firea, creştini botezaţi (dar goi înăuntru lor de învăţătura, credinţa şi vieţuirea creştinească, ca şi cucuta şi nucile seci) că-şi pierd cumpătul când în calea lor dau cu ochii de un Preot creştin. Unii se strâmbă şi-l bodogănesc. Alţii drăcuie şi înjură ţigăneşte, scârbos. Unii blesteamă, ocărăsc şi scuipă, ori îşi fac fel şi fel de noduri, la fulare, la batiste, bombănind cu o nervozitate şi înfrigurare de te face să crezi că nu-s în toate minţile. Alţii mai neciopliţi întorc neted spatele Preoţilor, sfidându-i cu felurite maimuţăreli, trec repede pe dinaintea Preoţilor întâlniţi, tăindu-le calea, ori se ţin cu degetele de un nasture de la haină. Unii la întâlnirea cu un Preot dau doi, trei paşi înapoi, ori se reazimă de zid sau de gard. Alţii, şi mai neciopliţi, fără a se mai sinchisi de privirile lumii mai luminate şi cu bun-simţ, se dedau cu obrăznicie infernală la unele mişcări spurcate, despre care, după cuvântul Apostolului, ruşine este numai a le numi: *"Cele ce se fac de dânşii, ruşine este a le şi grăi"* (Efs. 5, 12; comp. 2 Petru 2;).

S-au văzut uneori şcolari şi şcolăriţe, ce veneau gălăgioşi pe stradă, la întâlnirea cu Preotul, despărţindu-se în două tabere, ocolindu-l pe departe, după care reunindu-se râdeau cu hohot... Dispreţul dat Preoţilor, se întoarce asupra acelor nesocotiţi creştini în blestem, fără să ştie: cum, unde şi când. Creştinilor! Creştinilor, care mai aveţi minte în cap şi suflet viu în corpul vostru, luaţi seama

bine de voi înşivă, că nu întâlnirea cu Preoţii Bisericii e piază rea sau semn rău; ci întâlnirea cu păcatele, petrecerea în păcate. Aşadar, când ieşiţi din casă şi porniţi în cale, să vă păziţi, nu de a vă întâlni cu Preotul lui Dumnezeu; ci de a vă întâlni cu vreun păcat, ori de a săvârşit vreun păcat. Iată de ce trebuie să vă păziţi şi ce trebuie să ocoliţi...

Aceşti îmbătaţi de magia neagră sunt vrăjmaşii şi profanatorii Crucii lui Hristos (Filip. 3, 19-19). În loc de a se îngrădi creştineşte, în timpul rugăciunilor, cu semnul Sfintei Cruci, după rânduiala Ortodoxiei noastre (Mărt. Ort. p. 1-a într. 51), ei mătănăiesc batjocorind semnul Sf. Cruci. Unii din aceştia mişcă mâna dreaptă pe piept ori pe pântece, de parcă s-ar apăra de muşte, sau ar imita pe ţiganii care cântă cu cobza. Alţii, după ce pogoară mâna dreaptă de la frunte în jos, nu o mai ridică să o pună, după rânduială, la umărul drept şi stâng; ci o pun acolo jos, în dreapta şi în stânga pântecelui. Eu mă gândesc, cum ori fi privind adevăraţii creştini, luminaţi de sus, şi mai ales Domnul Hristos cel răstignit, acele caricaturi cu pretenţie de Semnul Crucii?!? Aceştia ce caricaturizează semnul Sfintei Cruci pe feţele lor, ignorează adevărata credinţă, înlocuind-o cu felurite superstiţii, idolatrii sistematizate şi rituri masonice, sfidează chiar şi pe Preoţii cei mai zeloşi, încurajează şi impun creştinilor felurite păgânisme şi rămăşiţe ale idolilor şi ale iudeo-francmasonilor.

O! cât de mari şi camuflate sunt meşteşugurile diavolului! Cum se osteneşte el zilnic a depărta lumea de Preoţii trimişi ai lui Dumnezeu! Cine poate descrie compătimirea, mâhnirea şi suferinţa Preoţilor, când observă pe unii din creştini că se ţin de astfel de satanice rituri de stradă, ale magiei negre!

Fraţilor şi surorilor în Domnul (din baia botezului şi împărtăşirea Tainelor Sfinte)! Cine v-a amăgit pe voi a vă răzvrăti contra adevărului creştinesc şi a crede că vă merge rău când vă întâlniţi cu Preotul Bisericii, când printr-însul vă vine sfinţenia, iertarea păcatelor şi fericirea de la Dumnezeu? Oare nu cumva vă tulbură şi vă chinuiesc şi pe voi diavolii, când vă întâlniţi cu Preoţii Bisericii, aşa cum îi chinuiau pe îndrăciţii despre care ne vorbesc Sf. Evanghelii, atunci când se întâlneau cu Mântuitorul şi-l apostrofau: *"Ce este nouă şi ţie, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu"? Ce? Ai venit aici să ne munceşti mai înainte de vreme?" "Ce este Mie şi Ţie, Iisuse Fiul lui Dumnezeu Celui Prea Înalt? Jură-Te pe Tine cu Dumnezeu, să nu mă munceşti pe mine"* (Mt. 8, 19; Mc. 5, 7; Lc. 8, 28).

Credinţa aceasta, aşa de şuchiată a unora, că la plecarea în cale, dacă le iese înainte o faţă bisericească (Preot, Călugăr, etc.), un iepure sau cu gol, e semn rău; şi din contră, e bine dacă le iese înainte un lup, un ţigan, etc., e o credinţă bolnavă, deşartă, păgubitoare de suflet şi de tot râsul (Vezi "Teologia Morală" de Dr. Arh. Atanasie Mironescu, o.c. pg. 475).

Neam Român şi creştin din vremuri străvechi, cum adevereşte istoria; care Evanghelie, care Prooroc, care Apostol, care Păstor duhovnicesc te-a învăţat pe tine să vezi "un lucru rău" în Preoţii Bisericii care te-au creştinat? Cine ţi-a scrântit mintea să vezi în negru pe luminătorii neamului românesc? Nu vezi tu

că aceşti gărgăuni ce ţi-au intrat în cap sunt emanaţi de la diavol, din hrubele iudeo-francmasonice? De ce slugăreşti tu, prin aceste rituri diabolice ale magiei negre, pe evrei, batjocorindu-ţi Părinţii tăi spirituali? De ce dai tu crezare demono-sfătuitorilor iudeo-francmasoni, semănători de zizanii şi întuneric, de dezbinări şi ură contra Preoţilor Bisericii, care te-au botezat, luminat şi introdus în Biserica Sfântă, ca să respiri în Luminata Împărăţie a lui Hristos, Dumnezeu-Cuvântul?

Toţi creştinii, şi creştinele din străbuna noastră Biserică Ortodoxă Creştină, să ia seama că aceste demonice rituri de stradă, cu toate ciudăţeniile lor, emanate din hrubele francmasonilor, sunt semănate în neamul nostru românesc, de diavolii întrupaţi, pentru a tulbura şi întuneca sufletele, spre a le prăbuşi mai cu înlesnire în confuzii infernale, în iadul vremelnic şi veşnic.

Creştinii aceia care se tem a se întâlni cu Preotul, pe stradă ori pe drum, şi recurg la acele obiceiuri diavoleşti, fie că-şi dau ori nu seama, sunt nişte căzuţi din Dar, despuiaţi de zestrea creştinească, sunt nişte vânduţi şi îndrăgitori ai străinilor, prăbuşiţi în greul blestem: *"Cei ce îndrăgesc străinii, să-i mănânce inima câinii. Să-i mănânce casa pustia şi neamul nemernicia"* (Eminescu). Aceştia se vede că încă n-au auzit buciumul libertăţii creştineşti, de aceea lâncezesc în bezna întunecoaselor idolatrii şi francmasonerii. Dezbrobodiţi-vă, creştini îmbrobodiţi de masoni şi veţi fi slobozi. Părăsiţi slujbele Satanei, de care v-aţi lepădat la Sf. Botez, slujiţi Mântuitorului Hristos Dumnezeu, cu Care v-aţi unit la Sf. Botez, şi nu mai defăimaţi pe Preoţii Lui, şi astfel vă veţi folosi mult. Întâlnirea şi convorbirea cuviincioasă, fără viclenie, cu Preoţii lui Dumnezeu, aduce luminare, sănătate, voie bună, spor şi Dar, creştinilor drept-credincioşi.

Dumnezeiasca Evanghelie ne spune despre o femeie ce suferea cumplit de o grea boală de 12 ani, pentru care cheltuise averea la doctori fără a se folosi, că s-a tămăduit de boala (scurgerea sângelui) ei numai prin atingerea de marginea veşmintelor Mântuitorului, când mergea pe cale (Mt. 9, 20-22; Mc. 5, 24-34; Lc. 8, 42-44).

Prin atingerea de hainele Lui s-au vindecat şi alţi bolnavi. Umbra Sf. Ap. Petru tămăduia pe bolnavii peste care umbrea, şi ştergarele Sf. Ap. Pavel tămăduiau de felurite boli pe aceea deasupra cărora se puneau (F. Ap. 5, 15; 19, 12).

Şi astăzi, chiar, mulţi creştini luminaţi de Dumnezeu se ating de veşmintele Sfinţiţilor Litughisitori, iar în timpul Sf. Liturghii, la Heruvic, vin unii pentru a se atinge cu Sf. Daruri pe cap; iar alţii se culcă cu faţa la pământ pentru a trece Preotul cu Sf. Daruri peste ei, ca să primească ceva din bogăţia cereştilor binecuvântări. Aceasta-i un bun şi foarte folositor obicei creştinesc.

Creştinilor! Nu vă depărtaţi de Darul lui Dumnezeu; ci oricând vă va trimite El înainte un slujitor al Său, aduceţi-vă aminte de cuvintele Lui: *"Cel ce primeşte un Prooroc* (Preot), *în nume de Prooroc,* (Preot), *plata Proorocului* (Preot) *va lua. Cel ce primeşte pe Drept, în nume de Drept, plata Dreptului va lua. Cel ce vă va adăpa pe voi* (trimişii Mei) *numai cu un pahar cu apă în nume de ucenici*

ai Mei, nu-şi va pierde plata sa... Şi orice aţi făcut unuia din aceşti mai mici ai Mei, Mie aţi făcut" (Mt. 10, 40-42; 25, 40).

"Cel ce vă ascultă pe voi, pe Mine Mă ascultă şi cel ce se leapădă de voi, de Mine se leapădă. Iar cel ce se leapădă de Mine, se leapădă de Cela ce M-a trimis pe Mine (Lc. 10, 16). *Ori în care cetate sau oraş veţi intra, cercetaţi cine este întru dânsul vrednic, şi acolo să rămâneţi până când veţi ieşi. Şi intrând în casă, să-i uraţi, grăind: pace casei acesteia". Şi de va fi casa aceea vrednică, va veni pacea voastră peste dânsa; iar de nu va fi vrednică, pacea voastră se va întoarce la voi. Şi oricine nu vă va primi pe voi, nici va asculta cuvintele voastre, ieşind din casa sau din cetatea aceea, scuturaţi praful de pe picioarele voastre. Amin grăiesc vouă, că mai uşor va fi pământului Sodomei şi Gomorei în ziua Judecăţii decât cetăţii aceleia"* (Mt. 10, 11-15).

25. Am mers la cei ce leagă bărbatul şi femeia ca să nu se împreune (şi fac pe ursită)?

"Să nu mergeţi la cei ce vrăjesc şi de descântători să nu vă lipiţi ca să vă spurcaţi cu ei, că Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru" (Lev. 19, 31; Ieş. 22,18; Lev. 20, 27, 18, 10-14; Is. 8, 19).

26. Când am avut vreo boală, eu sau soţia (soţul) mea, copiii, părinţii, prietenii, vita mea; când am avut vreo pagubă, când mi s-a furat ceva, am părăsit ajutorul lui Dumnezeu şi Sf. Biserică a Lui şi am alergat la ajutorul drăcesc, cu ghicituri, descântece, farmece şi vrăji, căzând astfel sub afurisenie?

Sf. Ioan Gură de Aur zice că, dacă un creştin ar fi aşa de bun şi iubit de Dumnezeu încât cu rugăciunea să poată învia şi morţii, însă acesta la o boală a lui, s-ar duce şi s-ar descânta şi l-ar prinde moartea nemărturisit - ori fără împlinirea canonului său după Sf. Pravilă - s-ar duce în iad (Vezi omilia Sf. Ioan Gură de Aur contra vrăjitoriilor, decântecelor, etc., în coment. trad. de Ep. Teodosie Athanasiu).

S-a dat dracilor pentru deşertăciunile lumeşti. Un boier drept-credincios, anume Proterie, cercetând locurile sfinte, a gândit să dea pe fiica sa într-una din Sfintele Mănăstiri, să slujească lui Dumnezeu. Iar diavolul, care de la început urăşte binele, a împins pe o slugă a lui Proterie, spre dorirea fiicei stăpânului său; dar văzând sluga că acest lucru este greu, spre care nici nu îndrăznea, simţindu-se nevrednic, a mers la un vrăjitor care locuia în acea cetate, caruia i-a spus toată dorinţa sa, şi i-a făgăduit să-i dea mult aur, dacă va face cu farmecele sale, ca să poată lua de soţie pe fiica stăpânului său. La început vrăjitorul n-a vrut, apoi mai pe urmă a zis: "De vei vrea, te voi trimite la stăpânul meu, diavolul, şi el îţi va ajuta la aceasta, dacă vei face şi tu voia lui". Iar acel ticălos rob, a zis: "Făgăduiesc că voi face tot ce-mi va porunci". Iar fermecătorul a zis: "Te vei lepăda de Hristos al tău, şi vei da scrisoare pentru aceasta?" Iar el a zis: "Gata sunt, numai să-mi câştig dorinţa mea". Vrăjitorul a răspuns: "De

te făgăduieşti aşa, apoi şi eu îţi voi fi ajutător".

Luând o hârtie a scris diavolului astfel: "De vreme ce, mi se cade a mă sârgui, stăpâne al meu, ca să mă lepăd de creştineasca credinţă şi să vin spre a ta stăpânire întru înmulţirea părţii tale, iată trimisei la tine acum pe tânărul, care va aduce scrisoarea mea, fiindcă este aprins de dor către o fecioară şi te rog să-i dai ajutor, să-şi câştige dorinţa sa, ca şi eu întru aceasta să mă preamăresc, şi cu mai mare sârguinţă să câştig pe mulţi, care îţi vor fi plăcuţi". O scrisoare ca aceasta scriind către diavolul, a dat-o acelui tânăr şi l-a trimis, zicându-i: "Să mergi în această oră a nopţii, şi să stai la mormintele elineşti, să ridici hârtia în văzduh, şi-ţi vor sta de faţă cei ce te vor duce la diavol". Iar el, ticălosul, degrab s-a dus, şi ajungând la morminte, a început a chema pe diavoli în ajutor. De îndată duhurile viclene s-au arătat în faţa lui şi cu bucurie au dus pe cel înşelat la boierul lor; apoi văzându-l, că stătea pe scaun înalt şi înconjurat de duhurile viclene, i-a dat scrisoarea de la vrăjitor, şi luând-o diavolul, a zis către tânăr: "Crezi în mine?" Iar el a zis: "Cred". Şi diavolul i-a zis: "Te lepezi de Hristos al tău?" Iar ticălosul a zis: "Mă lepăd". Satana i-a zis: "De multe ori mă înşelaţi voi creştinii, căci, când vă trebuie ajutorul meu, veniţi la mine, iar după ce vă împliniţi dorinţa voastră, iarăşi vă lepădaţi de mine şi vă apropiaţi de Hristos al vostru; iar El ca un bun şi iubitor de oameni, vă primeşte. Vreau să-mi faci zapis, cum că te lepezi de bună voie de Hristos, şi de Botez, şi te făgăduieşti ca să fii al meu în veci, să rabzi cu mine veşnică muncă în ziua judecăţii; şi aşa eu, îndată voi împlini dorinţa ta". Iar tânărul a scris, precum diavolul a vrut.

Atunci balaurul pierzător de suflete, a trimis pe diavolul desfrânării şi a aprins pe fecioara aceea de năsăţioasă dragoste către acest tânăr, încât neputând răbda patima cea trupească, a căzut la pământ, rugându-se de tatăl său: "Miluieşte-mă, miluieşte-mă pe mine, fiica ta, şi mă dă ca soţie acelui tânăr al nostru, pe care l-am iubit foarte mult; iar de nu vei face aceasta unicei tale fiice, în scurt timp mă voi omorî, şi vei da seama pentru mine în ziua judecăţii". Auzind aceasta tatăl, s-a înspăimântat, şi se tânguia, zicând: "Vai mie păcătosului, cum s-a întâmplat aceasta fiicei mele? Cine mi-a furat comoara? Cine a amăgit pe fiica mea? Cine mi-a întunecat lumina ochilor mei? Eu pe tine, fiica mea, doream să te logodesc cu Mirele ceresc, ca să fii vieţuitoare împreună cu Îngerii şi ca totdeauna să preamăreşti pe Dumnezeu în psalmi şi în cântări duhovniceşti, şi prin tine nădăjduiam, ca şi eu să fiu mântuit. Iar tu, fără de ruşine îmi vorbeşti pentru unirea nunţii. Să nu mă pogori cu mâhnirea în iad, să nu-ţi ruşinezi neamul tău cel bun, însoţindu-te cu o slugă. Iar ea întru nimic nu socotea cuvintele tatălui său, zicând într-una: "De nu vei face după dorinţa mea, apoi singură mă voi ucide". Iar tatăl ei nepricepând ce să facă, după sfatul rudelor şi al prietenilor săi, a lăsat, ca mai bine să fie voia ei, decât să o piardă. Deci, chemând pe sluga lui, i-a dat de soţie pe fiica sa şi avere multă; apoi a zis către dânsa: "Mergi, fiică ticăloasă şi pătimaşă, după bărbat; însă mi se pare, că mult te vei căi pe urmă, şi nu-ţi va fi de nici un folos".

Săvârşindu-se nedreapta însoţire, şi diavoleasca lucrare împlinindu-se, după câtăva vreme au observat şi alţii pe acel tânăr, că nu intră în Biserică şi cu Sfintele Taine nu se împărtăşeşte. De aceea au spus ticăloasei sale soţii, zicându-i: "Nu ştii, că bărbatul tău, pe care l-ai ales, nu este creştin, ci străin de credinţa lui Hristos?" Ea auzind aceasta, s-a umplut de mâhnire, şi aruncându-se la pământ, a început să-şi lovească obrazul şi să-şi bată pieptul cu pumnii, strigând: *"Nimeni neascultând pe părinţii săi, s-a mântuit vreodată. Cine va spune ruşinea tatălui meu, vai mie, ticăloasa, în câtă pieire am căzut astăzi; la ce m-am născut, şi născându-mă, de ce n-am pierit?"* Astfel tânguindu-se ea, a auzit bărbatul ei şi a alergat la dânsa, întrebând despre pricina tânguirii. Cunoscând lucrul, dânsul a început a o mângâia, zicând că nu sunt adevărate cele zise despre dânsul, şi-i spunea că este creştin; iar la cuvintele lui, puţin mângâietoare, dânsa a zis: "De vei vrea ca să mă încredinţezi cu adevărat, iar ticălosul meu suflet să fie fără grijă, să mergi dimineaţă cu mine în Sf. Biserică, şi înaintea mea să te împărtăşeşti cu Sfintele Taine, şi atunci te voi crede".

Iar ticălosul ei bărbat, văzând că nu poate tăinui acel lucru, a fost nevoit a-i spune toate cele petrecute şi cum dânsul s-a dat diavolului. Atunci dânsa căpătând curaj şi scuturându-se de slăbiciunea femeiască, a alergat la Sf. Vasile, şi a strigat: "Miluieşte-mă, ucenice al lui Hristos, miluişte-mă pe mine, care n-am ascultat pe părintele meu şi diavolescului sfat m-am supus". Şi povestindu-i toate cele petrecute cu bărbatul său, iar Sfântul chemându-l, la întrebat, dacă sunt adevărate toate cele spuse despre dânsul, de către femeia sa. Iar el, cu lacrimi în ochi, a răspuns: "Adevărat, Sfinte a lui Dumnezeu, aşa este; de voi tăcea eu, faptele mele vor striga". Şi i-a povestit toate pe rând, cum s-a dat diavolilor. Iar Sfântul a zis: "Vrei să te întorci iarăşi la Domnul nostru Iisus Hristos?" Tânărul a răspuns: "Da vreau, dar nu pot". Şi Vasile l-a întrebat, pentru ce nu poate? Iar tânărul i-a răspuns: "Pentru că m-am lepădat cu zapis de Hristos şi diavolului m-am încredinţat". Iar Vasile a zis: *"Nu te mâhni de aceasta; căci Dumnezeu este iubitor de oameni şi primeşte pe cei ce se pocăiesc"*. Iar femeia lui aruncându-se la picioarele sfântului, îl ruga, zicându-i: *"Ucenice al lui Hristos, cât poţi ajută-ne nouă"*. Iar Sfântul a grăit către tânăr: *"Dar crezi că te vei mântui?"*. Iar el a zis: *"Cred, Doamne, ajută necredinţei mele"*. Şi luându-l Sfântul de mână, a făcut pe dânsul semnul Sfintei Cruci şi l-a închis la un loc, înăuntru sfintelor ogrăzi; apoi i-a poruncit, ca neîncetat să se roage lui Dumnezeu. Singur a petrecut acolo, trei zile, rugându-se lui Dumnezeu; după care Sfântul cercetându-l l-a întrebat: "Cum te afli, fiule?" Tânărul; i-a răspuns: "Într-o mare primejdie mă aflu, Stăpâne, nu pot răbda chiotul diavolesc, înfricoşările, săgetăturile şi lovirea pietrelor, pentru că ţinându-mi zapisul, mă ocărăsc, zicându-mi: "Tu ai venit la noi, iar nu noi la tine". Iar Sfântul i-a zis: *"Nu te teme, fiule, dar numai să crezi"*. Şi dându-i puţină hrană, l-a însemnat cu semnul Crucii, şi iarăşi l-a închis.

După puţine zile cercetându-l din nou, i-a zis: "Cum te afli, fiule"? Iar tânărul a răspuns: "De departe aud îngrozirile şi chiotul, iar pe dânşii nu-i mai văd". Apoi dându-i puţină mâncare şi rugându-se pentru dânsul, l-a închis din nou şi s-a dus. După patru zile a venit din nou la dânsul şi l-a întrebat: "Cum te afli, fiule"? Iar el a răspuns: *"Acum sunt bine, Sfinte Părinte; pentru că te-am văzut pe tine în vis, luptându-te pentru mine şi biruind pe diavolul"*. Deci Sfântul făcând rugăciuni, l-a scos din închisoare şi l-a dus în chilia sa. Iar a doua zi a chemat tot clerul bisericesc, pe monahi şi tot poporul cel iubitor de Hristos, şi le-a zis: "Să preamărim, fraţilor, pe iubitorul de oameni Dumnezeu, că iată Bunul Păstor vrea să ia pe uneri oaia cea pierdută şi să o aducă în Sf. Biserică. Deci se cade să ne rugăm în această noapte bunătăţii Lui, ca să biruiască şi să ruşineze pe vrăjmaşul sufletelor noastre". Atunci s-a adunat poporul în Sf. Biserică şi au făcut rugăciuni de toată noaptea, pentru tânărul ce se pocăia, strigând: *"Doamne, miluieşte"*. Făcându-se ziuă, Vasile a luat pe tânăr de mână şi l-a dus şi pe el cu tot poporul în Biserică, cântând psalmi şi laude. Şi iată diavolul, fără ruşine, a venit pe nevăzute cu toată puterea sa pierzătoare, vrând să răpească pe tânăr din mâinile Sfântului. Iar tânărul a început a striga: *"Sfinte a lui Dumnezeu, ajută-mă"*. Dar diavolul tăbărâse asupra tânărului cu atâta îndrăzneală şi neruşinare, încât şi pe Sfântul Vasile îl zgâria, trăgând la dânsul pe tânăr. Şi întorcându-se fericitul a zis către diavol: "Neruşinat pierzător de suflete, începător al întunericului şi al pierzării, au nu-ţi ajunge ţie a ta pierzare, pe care ai adus-o ţie şi celor ai tăi? Nu încetezi a prigoni zidirea Dumnezeului meu?" Iar diavolul a strigat către dânsul: "Mă nedreptăţeşti, Vasile". Şi acest glas diavolesc l-au auzit mulţi. Iar Arhiereul a zis: "Să te certe pe tine Domnul, diavole". Iar diavolul iarăşi a zis către dânsul: "Vasile, mă nedreptăţeşti, că nu eu am mers la dânsul, ci el la mine şi s-a lepădat de Hristos al tău, dându-mi zapisul, pe care îl am în mâinile mele, iar în ziua judecăţii îl voi aduce înaintea Celui de obşte Judecător".

Vasile a zis: "Bine este cuvântat Domnul Dumnezeul meu, că nu-şi va lăsa poporul mâinile în jos, rugându-se, până ce nu vei da zapisul". Şi întorcându-se Sfântul către popor, a zis: "Înălţaţi mâinile voastre în sus şi strigaţi: "Doamne, miluieşte". Poporul înălţând mâinile spre cer, a strigat cu lacrimi "Doamne, miluieşte", multă vreme, şi iată a venit zapisul tânărului aceluia, purtat prin văzduh, văzându-l toţi, şi s-a dat fericitului Vasile în mâini. Sfântul luând zapisul s-a bucurat şi a dat mulţumire lui Dumnezeu; apoi înaintea tuturor, a zis către tânăr: "Cunoşti, frate, zapisul acesta?" Tânărul a răspuns: "Da, Sfinte al lui Dumnezeu, este al meu, că l-am scris singur cu mâna mea". Iar Marele Vasile l-a rupt îndată bucăţi, înaintea tuturor şi l-a ars; apoi aducând pe tânăr în Sf. Biserică, la împărtăşit cu Dumnezeieştile Taine şi pe popor l-a ospătat din destul. Iar pe tânăr mult învăţându-l şi dându-i canonul cel cuviincios, l-a dat femeii lui, care cu negrăit glas slăvea şi mulţumea lui Dumnezeu (Vezi pe larg V. Sf. 1 Ioan o.c. pg. 55-67).

27. Am dat sfaturi viclene şi rele altora, ca să alerge la: ghicitori, fermecători, vrăjitori şi descântători, sau şi la alte răutăţi i-am îndemnat spre paguba şi ocara lor şi a numelui creştinesc, (păgubindu-mi astfel mult şi sufletul meu)?

1) *"De te va ruga pe tine fratele tău cel după tată, sau cel după mamă, sau fiul tău, sau fiica ta sau femeia ta care este la sânul tău, sau prietenul tău cel ce este întocmai la suflet cu tine, pe ascuns, zicând: Să mergem să slujim la dumnezei străini* (la diavoli, prin descântece, vrăji, farmece, ghicituri, etc.)... *să nu ascultţi de cuvintele lor... că vă ispiteşte pe voi Domnul Dumnezeul vostru, ca să ştie de iubiţi pe Domnul Dumnezeu vostru din toată inima voastră şi din tot sufletul vostru"*... (Deut cap. 13. Vezi şi trimit. script. de la acest cap. din a doua lege).

2) Cel ce face acest lucru se aseamănă şi este o slugă a diavolului, care pururea îndeamnă pe oameni să alerge pe calea pierzării (Ioan 8, 44).

28. Am purtat cercei (buton) în urechi, brăţări la mâini, mărgele, hurmuz, salbă şi zgardă la grumaz?

Toate împodobirile trupului arată că noi iubim aceste podoabe, mai mult decât pe Dumnezeu şi prin aceasta ele devin un fel de idoli.

29. Am purtat inele în degete în afară de ziua în care m-am logodit şi cununat?

Vezi Mărturisirea Ortodoxă, partea III, întrebarea 54, şi prima notă din Porunca II.

30. Am făcut focuri şi am sărit peste ele la priveghiurile morţilor, la 40 Mucenici, etc.?

"Şi au jertfit idolilor, şi au trecut pe fiii săi prin foc după urâciunile neamurilor..." (2 Paral 28, 3; II Lege 12, 32; 4 Împ. 17, 17; 21, 6; 23, 10; Ps. 105, 36; Is. 57, 5; Ierem. 7, 32; 19, 5; 32, 35; Iez. 16, 20-21; 23, 37-39; Vezi şi "Sus sus este mântuirea" de autor pg. 97-100).

31. Mi-am făcut alunele pe faţă? Au purtat cămăşi împodobite cu flori, mărgele, pui, etc.?

Şi aceasta este o idolatrie (Ier. 16, 15-16).

32. Am avut credinţa deşartă şi păgânească a budiştilor că sufletul după ce iese din om trece într-un porc, cal, măgar, câine, ploşniţă, etc.?

Sunt unii oameni care se ţin de credinţa rătăcită a păgânilor egipteni, budişti şi alţi păgâni, zicând că sufletul după ce iese din om trece într-un porc, cal, măgar, vierme, câine, ploşniţă, etc. (Vezi cât de greşită şi nebunească este această credinţă, în cartea: "Budismul şi Creştinismul" de Prof. Dr. V. Găină, Cernăuţi, 1904 şi în aceia cu acelaşi titlu de Diac. Al. Constantinescu, Bucureşti, 1928).

33. Am avut şi încă mai am multe superstiţii, credinţe deşarte?

Superstiţiile (feluritele credinţe deşarte, demonice, şuchiate şi bosgonice) sunt după firea lor, necinstirea lui Dumnezeu prin aceea că omul, împotriva dreptei judecăţi şi credinţei creştine, atribuie făpturilor însuşiri Dumnezeieşti, sau ţine, faţă de făpturi, o linie de purtare ce presupune, expres ori pe tăcute, că ele au asemenea însuşiri. De aici vine că credinţa deşartă se deosebeşte în teoretică şi practică. De regulă aceste două forme ale ei, sunt unite între sine.

Superstiţiile (credinţa deşartă) pot fi după firea lor, de trei feluri principale. Defăimarea directă a lui Dumnezeu, în această privire este înzeirea făpturii (idolatria) cum se vede la păgâni. De aceea închinarea de idoli a păgânilor este forma cea mai deplină a credinţei deşarte, teoretice şi practice, este a lua făptura drept Dumnezeu, a da făpturii închinarea ce i se cuvine Făcătorului (Rom. 1, 25). La un creştin, acest păcat înseamnă necredinţă şi apostazie, care-i osândită groaznic.

Relaţiile principale în care Dumnezeu stă cu lumea văzută, sunt: Atotştiinţa şi Pronia Sa înţeleaptă şi Atotlucrătoare, pentru care omul binecunoscător trebuie să arate cu deosebire, cinstirea cuvenită lui Dumnezeu. Când însă omul se încearcă cu ajutorul făpturilor, a răzbate în sfera ştiinţei lui Dumnezeu şi în rânduiala Proniei Sale, atunci dă naştere la alte două feluri de credinţă deşartă: Ghicirea norocului sau a viitorului şi farmecele. Prin cea dintâi, omul atribuie unui alt om sau cere de la acela o ştiinţă despre viitor şi despre alte lucruri ascunse, ce se cuvine numai lui Dumnezeu. Prin cea de a doua, omul atribuie altora sau le cere o înrâurire şi lucrare, ce nu poate cădea în sfera puterilor firii lor omeneşti. Dacă la aceste silinţi omul aşteaptă sau cheamă şi duhurile rele în ajutor, atunci ghicirea norocului şi farmecele se numesc demonice sau drăceşti.

Toţi creştinii care s-au lepădat de Satana şi de toate lucrurile, slugile, slujbele şi trufia lui la Sf. Botez, sunt datori a lepăda şi a se feri de aceste credinţe deşarte şi demonice, ştiind că după cuvântul Mântuitorului: *"Nimeni nu poate sluji la doi Domni"* (Mt. 6, 24; Lc. 16, 13), şi după cuvântul Apostolului: *"Nu trebuie să se facă părtaşi dracilor, pentru că nu pot bea Paharul Domnului şi paharul dracilor, nu pot fi mesei Domnului părtaşi şi mesei dracilor"* (1 Cor. 10, 20-21; 2 Cor. 6, 14-18; Apc. 2; 3; 12; 13; 17; 18; 21, 7-8...), ştiind că aceste lucruri, superstiţii, sau credinţe demonice, îi înstrăinează şi despart de Dumnezeu, îi prăbuşeşte din dreapta credinţă, îi despoaie de Darurile Divine şi prin urmare îi înbrânceşte în înrudirea cu dracii, în iadul vremelnic şi veşnic.

O formă mai uşoară de credinţă deşartă este în sfârşit, când la închinarea de Dumnezeu cea adevărată şi legitimă, atribuim unor lucruri sau întâmplări o însemnare, ce trece peste hotarele minţii şi ale credinţei. În asemenea caz încă strămutăm la făpturi, cel puţin mijlocit, încrederea plină de respect, ce datorăm lui Dumnezeu, şi tocmai aici stă credinţa cea deşartă. Aşa d. ex. e a purta asupră-şi scrisori cu oarecare ziceri din Evanghelie (după Sf. Ioan Hrisostom: cuvintele cu care începe evanghelia lui Ioan) şi a le însuşi o putere minunată,

cum alte ziceri din Evanghelie n-ar avea. De asemenea, a purta cu sine Moaşte Sfinte cu gând de a câştiga prin ele oarecare bunuri sufleteşti sau trupeşti, fără a-şi da osteneala a face fapte bune. A vădi minuni neadevărate, a cinsti moaşte neprimite de Biserică (Can. 34 sin. Laodichia) şi a întrebuinţa rugăciuni străine (Can. 91, 87 sin. Cartagena).

Nu e nevoie a dovedi că credinţa deşartă este în sine un păcat greu. Astfel sunt îndeosebi ghicirea norocului şi farmecele de orice fel (Lev. 19, 31; Is. 41, 28-29; Can. 24 Anchira, can. 36 Laod. can. 61 sin. 6 ec. can. 65 al M. Vasile, can. 3 Grig. Nisis).

Totuşi, ele în cazuri particulare se vor judeca adesea în alt mod. Trebuie a lua seama totdeauna, nu numai la firea unor asemenea fapte, ci şi la chipul în care se săvârşesc, adică la cunoştinţa şi gândul din care pornesc! În obiceiurile poporului s-au păstrat de pe vremea păgânilor unele lucruri, care din începutul lor au fost negreşit deşarte, superstiţioase şi unite cu închinarea de idoli. Majoritatea poporului creştin însă nu are mai nici o ideie despre obârşia şi păgânătatea acestor închipuiri şi obiceiuri, cu atât mai puţin le trece prin gând, că ele sunt superstiţii sau credinţe deşarte. Mai curând deci trebuie a vedea în ele un lucru nebunesc şi nepriceput, decât o credinţă deşartă ce atrage osândă grea.Totuşi, trebuie a atrage luarea-aminte la urmările rele ce pot avea aceste obiceiuri asupra vieţii morale (Gal. 4, 20; 3, 1; 1, 6-9).

Sf. Ioan Hrisostom în Omilia contra calendelor, c. 7 către Ianuari, mustră pe cei care zic că sunt zile norocoase, şi din această pricină nu vor a lucra în anumite timpuri, de teamă că nu le merge bine, ca şi cum n-ar fi toate zilele bune din firea lor şi nu s-ar putea face bine cu ajutorul lui Dumnezeu în orice timp. Astfel sunt cei ce socotesc că de vor fi fericiţi în oarecare zi a anului (Anul Nou) le va merge bine tot anul; cei ce nu vor a sădi vie în anii bisecţi; cei ce nu lucrează vinerea, sub cuvânt că se vor îmbolnăvi; cei ce ţin joile după Paşti, Păliile, Foca, Filipii, etc., cei ce zic că de se vor afla 13 oameni la o masă, unul va muri în curgerea anului; cei ce zic că nu e bine când se iveşte pe cer o cometă; sau când cântă cucuveaua pe o casă; sau când pornesc în cale şi le iese înainte un iepure sau o faţă bisericească, şi că din contră le merge bine când le iese înainte un lup, sau un ţigan etc.

Toate aceste arătări superstiţioase n-au nici un temei cât de puţin vederat, şi trebuie a mărturisi că e un lucru nebunesc şi foarte de râs, a pune faptele noastre în atârnare de astfel de întâmplări ce n-au nici o pricină sigură, ci sunt numai de la hazard.

În poporul nostru de asemenea s-au păstrat o mulţime de astfel de superstiţii, d.ex.: Că nu e bine să mături seara prin casă, că nu e bine să dai gunoiul, lunea şi vinerea, afară din casă, că nu-i bine să dai foc împrumut, să pui potcoave de la cai la uşa prăvăliei pentru a aduce clienţi, să aibă bani în buzunar când aud cucul cântând întâi, ca să aibă bani în tot cursul anului, să fie mâncaţi în dimineţile primăverii, ca nu cumva nemâncaţi, auzind pupăza cântând să le miroase gura greu toată vara, să ghicească cu cheia Bisericii, cu deschiderea

psaltirii, pravilei, cu vitele, cu parii gardurilor, cu găoci de ceapă cu sare în ele la anul nou, etc.

Acestea şi multe altele asemenea acestora, care tulbură adeseori mintea creştinilor, încât nu-şi mai pot vedea de treburi şi a lucra cum se cade, dau dovadă de necredinţă, păgânătate, idolatrizare. Deci, cine mai crede în aceste superstiţii săvârşesc un mare păcat, fiindcă prin ele se falsifică adevărul Dumnezeiesc, se întunecă minţile şi se prăbuşesc cu sufletele şi trupurile lor în groaznică osândă şi torturi, în iadul vremelnic şi veşnic (Prel. după M. Teol. Morală Dr. Arh. Atanasie Mironescu o.c. pg. 473-477).

În dragostea Preoţească de a lumina cât mai mult pe dragii noştrii fraţi, Creştini Ortodocşi români de pretutindenea, dăm aici şi câteva istorioare cu învăţături folositoare, din care cu Darul lui Dumnezeu să se poată lămuri cât mai mulţi asupra acestor: ridicole, netrebnice, nebuneşti şi satanice superstiţii pentru a le lepăda cu desăvârşire din fiinţa şi din mijlocul adunărilor lor.

Superstiţiile stăpânesc şi pe unii intelectuali. Statistica de mai jos ne arată că superstiţia este tot atât de răspândită şi între intelectuali; ca şi în clasele de mai jos ale poporului. Prefectura din Paris a comunicat că în anul 1927 în capitala Franţei erau 4.460 de cărturărese, care întreţineau birouri proprii. Venitul lor zilnic era de 200.000 franci. Mai erau apoi birouri care dau consultaţii de astrologie, hipnotism, chiromanţie, etc. Aceste profesiuni le aduceau - pe timpuri bune sau rele - un venit anual de 73 milioane franci. Într-adevăr deplorabilă statistică.

Rege bătut de superstiţii. Perseu, regele Macedoniei, după ce a purtat nenumărate lupte cu romanii, bătându-i adeseori, era gata să înceapă bătălia decisivă de la Pidva. Ivindu-se o eclipsă de soare, el o consideră ca un semn rău şi fugi cu armata. Romanii îl bătură cumplit. Iată cum superstiţia duce pe oameni la fapte nesocotite, îi face fricoşi şi-i încurcă.

Diavolul a tras pe babă în iad prin superstiţii. O bătrână superstiţioasă se îmbolnăvi greu, aşa că, atât medicul, cât şi cei din casă, o îndemnau cu stăruinţă să se împărtăşească. Totuşi, bătrâna nu voi nici să audă de Preot, zicând că puţin mai înainte a auzit cucul cântând în grădină de 12 ori, şi că aceasta înseamnă că ea ar mai avea de trăit încă 12 ani, tocmai destul ca să se împace şi cu Dumnezeu. De fapt muri chiar în ziua aceea, fără a primi Sf. Împărtăşanie. Superstiţia inspiră adeseori oamenilor o purtare nebună, şi le ruinează fericirea vremelnică şi veşnică (O mie şi trei sute cincizeci pilde, o.c.).

Cucuveaua-i vinovată

S-a-nserat de mult şi-i noapte, baba s-a culcat, da-i trează
Moşul, la o lumânare nu ştiu ce lucrează...
Doborât de somn, unchiaşul, se aşterne la hodină,
Baba-i strigă de sub cergă - suflă bre-n lumină!

- Ba s-o stingi, de ai nevoie, ce te zbieri aşa la mine?
De la patul tău, la dreptul mai aproape-ţi vine.
- Măi unchiaş - s-aprinse baba, văd că dracul iar te scurmă,
Tu s-o stingi, nu face sfadă! tu te culci la urmă!
- Singe-o tu, că eşti aproape! - ba s-o stingi chiar tu, nu eu!...
Tot aşa vreo două ceasuri, s-au sfădit mereu.
Mai târziu pe moş, pe babă, somnul i-a furat pe rând.
Lumânarea de pe masă, a rămas arzând.
Şi a tot ars până la urmă, c-a aprins încet şi masa;
Apoi scoarţe şi perdele, apoi toată casa.
Buimăciţi, săreau moşnegii, ca să scape de văpaie
Şi zbierau aşa de graznic, de credeai că-i taie!
După ce i-a scos din flăcări, lumea, ce sărise-n grabă,
Clătinându-şi capul, moşul, zise către babă:
- Ce ne facem, ce ne facem, babă? Ar-a-c-an de mine!
Eu ţi-am spus de-alaltă seară că de noi nu-i bine!
Cum ne-a mai cântat pe casă de cu seară noaptea toată!...
Cucuveaua, blestemată! Trebuia împuşcată!...

(D-ca Ort. nr. 17-18, a. x. de Pr. Ic. I V. Pascu).

Sfatul preotului a scăpat-o de stafia ce-i fura laptele vacii. Unii oameni neştiind să-şi explice cauza diferitelor întâmplări, le atribuie unor fiinţe pe care le numesc strigoi sau stafii. O femeie de la ţară neputându-şi explica din ce pricină vaca ei nu mai dă lapte, se duse la Preot, îi povesti supărarea şi-i ceru să-i facă ceva rugăciuni. Preotul, care era om luminat, scrise câteva cuvinte pe o bucată de hârtie, o împături, o puse într-o cutie, pe care o pecetlui, şi o dădu femeii, spunându-i să se ducă noaptea cu cutia aceea în grajd şi să atingă cu ea toate colţurile grajdului. În noaptea întâia, când femeia se duse în grajd, află acolo ascuns pe fratele servitoarei, care noaptea se înfrupta cu laptele vacii. Când acesta observă pe stăpână, fugi afară şi se făcu nevăzut. Din seara aceea vaca iar a început să aibă lapte. Femeia plină de bucurie se duse la Preot ca să-i mulţumească, rugându-l totodată să o înveţe cuvintele scrise pe hârtie, pentru altă ocazie. Preotul desfăcu cutia şi citi râzând: "Tu caută şi priveghează căci stafia se depărtează".

Stafia. Mihai se furişă pe la miezul nopţii în grădinile boiereşti, umplu 2 saci cu poame şi plecă să ducă mai întâi un sac acasă.

Trecând aşa de-a lungul zidului cu sacul pe spate, ceasul din turnul Bisericii bătu 12 - aerul şuera înfiorător printre frunzişul copacilor - şi Mihai zări deodată un om mare şi negru, care-i luase sacul celălalt şi îl aducea în urma lui.

Mihai ţipă de spaimă, aruncă sacul jos şi începu să alerge din toate puterile. Dar omul cel negru aruncă şi el sacul şi se luă după Mihai în fuga mare, îl alungă până la capătul zidului, aici apoi dispăru.

Mihai povesti în dimineaţa următoare, pe la toţi, păţania sa cu stafia cea necurată, dar despre furt nu zise nimic. Însă notarul îl cită chiar în ziua aceea la casa satului şi-i zise:

"Tu ai furat astă noapte poame din grădina boierului. Sacii însemnaţi cu numele tatălui tău te-au trădat. Eu o să te bag în temniţă pentru asta. Iar stafia cea neagră n-a fost altceva decât umbra ta, pe care - fiindcă tocmai răsărise luna - ai zărit-o pe zidul cel alb". Aşa trebuie să o păţească fiecare tâlhar: toată frunza-l înspăimântă şi el fuge de propria sa umbră".

Pe cel stricat în orice oră, urâte stafii îl impresoară!

Credinţa şovăitoare. Un om plecase la Biserică. "Să mă închin şi eu Atotputernicului şi să-I mulţumesc pentru toate cele ce mi-a dat".

Când să intre pe poarta Bisericii, se întâlni cu un altul: "Vino acasă", - îi zise acela - "şi vinde-mi câteva duble de porumb".

"Nu merg acum. Mai zăboveşte şi tu niţel, până ies de la Biserică. Taman se odihnesc şi caii tăi".

"La Biserică? La odihnă? Eu nu zăbovesc. Dacă vrei, dacă nu, cu parale găsesc eu şi lapte de pasăre!"

Gândul că o să pună mâna pe parale, l-a momit pe creştin. S-a dus, i-a vândut porumb şi s-a întors iarăşi la Biserică, tocmai pe când preotul explica Sf. Evanghelie.

Era vorba de umblarea pe Mare a Sf. Ap. Petru... Cum s-a dat jos din corabie, plin de credinţă... Cum, dintru început, cu credinţa în Dumnezeu, mergea pe apă ca pe uscat... Cum, mai târziu slăbindu-i credinţa, era gata să se scufunde, dacă Mântuitorul nu-i întindea mâna.

"Credinţa, spunea Preotul, mută munţii din loc în loc... Necredinţa abate pe om de la calea mântuirii spre păcat".

"Aşa a fost şi cu mine, se gândea creştinul. "La început am plecat de acasă plin de credinţă. Eram mulţumit sufleteşte. La poarta Bisericii, m-a cuprins necredinţa şi m-a robit ochiul diavolului, banul. Mi-am dat seama că n-am făcut bine ce am făcut... De aceea m-am întors la Biserică, mâhnit că supărasem pe Dumnezeu. Îmi vei întinde Mâna Ta, Doamne, până nu mă cufund?

Ai înţeles, creştine, tâlcul acestei povestiri? Oare nu sunt şi între noi mulţi, care apucând pe căile Domnului se rătăcesc de la devărata credinţă, amăgiţi de diavol? Tind ei mâna către cer înainte de a se scufunda? (D-ca Ort.).

"Astfel de creştini care părăsesc Biserica şi învăţăturile ei, care ascultă şi grăiesc deşertăciuni, în loc de a cugeta zilnic în legea Domnului (Ps. 1, 1-3), devin peşteră tâlharilor (demoni) şi cuibar de superstiţii.

Sfaturi Duhovniceşti

Sfintele Icoane şi idolii nu-s tot una. Dumnezeu e lumină şi El vrea ca toţi oamenii să se lumineze prin venirea la cunoştinţa adevărului. Aceştia, prin lumina Divină cu care-s inspiraţi de sus, văd, cunosc şi mărturisesc, că: Icoanele Sfinte cu idolii nu-s tot una, precum nu-i tot una, albul cu negrul, ziua cu noaptea,

lumina cu întunericul etc.

Multă lume zăcândă în întuneric şi în umbra morţii: păgâni, idolatri, evrei, eretici, pleiada sectarilor şi unii din buimăciţii creştini, ignoranţi şi nelămuriţi în credinţă, s-au văzut şi auzit cum hulesc Sfintele Icoane, susţinând orbeşte că ele sunt tot una cu idolii. Pentru susţinerea rătăcirii lor, ei pun înaintea creştinilor noştri (mulţi slabi în citirea şi cunoaşterea Scripturilor Divine) unele citate scripturistice umbroase, dubioase şi întortocheri meşteşugite satanic de ei, cu care se muncesc a răsturna şi pe vreunii din ortodocşi în prăpastia rătăciri lor infernale.

"Noi - susţin ei morţiş - credem că Icoanele şi idolii sunt tot una. Aşa înţelegem şi propovăduind noi, după cuvintele Bibliei. Domnul a grăit înaintea lui Moise cuvintele acestea şi a zis: "Eu sunt Domnul Dumnezeul tău, Israele, care te-a scos din pământul Egiptului şi din casa robiei. Să nu ai alţi dumnezei afară de Mine! Să nu-ţi faci ţie chip cioplit şi nici un fel de asemănare, a nici unui lucru din câte sunt în cer sus şi din câte sunt pe pământ jos, şi a câte sunt în ape şi sub pământ. Să nu te închini lor, nici să slujeşti lor. Că Eu, Domnul Dumnezeul tău, sunt un Dumnezeu râvnitor, Care pedepsesc copiii pentru vina părinţilor până la al treilea şi al patrulea neam, şi Mă milostivesc până la al miilea neam către cei ce Mă iubesc şi păzesc poruncile Mele" (Ieş. 20, 1-6; comp. 2 Lege 5, 6-10).

"Vedeţi - strigă potrivnicii Ortodoxiei - că Icoanele sunt chipuri cioplite şi felurite asemănări oprite de Dumnezeu? Vedeţi că Icoanele sunt idoli?...". La aceste cuvinte, potrivnice Ortodoxiei şi hulitoare Sfintelor Icoane, mulţi creştini, din cauza ignoranţei, rămân ameţiţi, buimăciţi, ba unii chiar şi aprobă batjocurile lor!

Pentru a cunoaşte cu toţii mai bine, rostul acestei porunci Dumnezeieşti, trebuie să ne ducem cu mintea la israelţii vremurilor acelora şi la credinţa neamurilor, cu care ei trăiseră timp îndelungat. Israeliţii aceia, cărora Dumnezeu le-a dat porunca aceasta, fuseseră robi 430 de ani la egipteni (Ieş. 12, 41; comp. Gal. 3, 17). Egiptenii erau un popor cult, civilizat în felul său, aveau o sumedenie de zei sau idoli, la care se închinau şi le slujeau. Fiecare idol era simbolul unei puteri cereşti sau naturale, d. ex.: Amon era zeul crezut de ei urzitorul lumii, Şu, zeul aerului, Tefnut, zeiţa căldurii, Keb, zeul pământului, Osiris, zeul soarelui, Isis, zeiţa lunii, Horus, zeul muzicii, Anubis, zeul răului, Neit, zeiţa înţelepciunii, şi Neftis, zeiţa belşugului. Pe lângă aceste mari zeităţi, egiptenii mai aveau alte 12 zeităţi mai mici, apoi 365 demoni, după numărul zilelor anului. Fiecare zi îşi avea demonul ei. După aceştia urmau zeii pământeşti: Remsa, fiul soarelui, Tifon, zeul răului, Athon, zeul animalelor, Nilul, etc. Egiptenii, pe lângă aceşti idoli, mai credeau şi se închinau şi la felurite animale zeificate de ei d. p. boul Apis (un bou mare negru, având o pată albă în frunte, coadă stufoasă, bine îngrijit, hrănit, tămâiat ca zeu în marele templu egiptean din Memfis, unde se adunau milioane de închinători), crocodilul, uliul, şacalul, câinele, pisica, cărăbuşul, şerpi, etc. Cei ce omorau un animal sfânt (idol al lor) era pedepsit cu moartea. Ei zeificau astfel felurite vietăţi, din credinţa că sufletele după ce

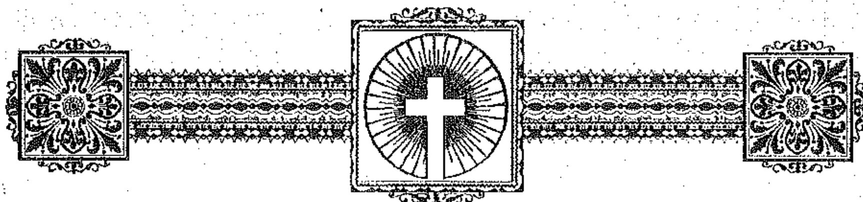
ies din oameni, nu pier; ci intră în unele animale, păsări, reptile, spre a se curăţi de păcate, după care se întorc iarăşi în trupurile lor, din care au ieşit, reîncepând o viaţă nouă. În acest scop, ei îngrijeau curăţeau, îmbălsămau şi înmormântau, cu o foarte aleasă, măiastră şi migăloasă îngrijire, pe morţii lor, mumificându-i.

Aşa-i învăţau spiritele infernului din idolii cărora li se închinau şi aşa credeau şi făceau. Credinţa aceasta rătăcită a trecut şi la alte neamuri păgâne, conservându-se tacit până în zilele noastre pe la budişti, etc., ba chiar şi printre unii rătăciţi de la dreapta-credinţă, care poartă nume de creştin.

Isaraeliţii vieţuind la un loc cu egiptenii, lucrând, petrecând, serbând, ospătând, vorbind, ascultând şi văzând credinţa cu propovăduirile lor idolatre s-au molipsit de la ei şi s-au idolatrizat. După ce Dumnezeu i-a scos din robia Egiptului, le-a dat porunca aspră să nu aibă alţi dumnezei (adică zeităţile sau idolii la care se închinau idolatrii egipteni) fără numai pe El, adevăratul şi Unicul Dumnezeu, Creatorul şi Atotţiitorul. În acest scop le-a interzis cu mare asprime, să nu-şi facă chipuri cioplite, nici asemănarea vreuneia din creaturile (ori un lucru) din câte sunt în cer sus (soarele, luna, stelele, norii, etc.), pe pământ jos, în ape şi sub pământ (vietăţile apelor, demonii şi felurite lucruri, cum văzuseră la egipteni), fiindcă acelea nu-s dumnezei; ci sunt numai lucrurile Lui, mult inferioare omului, făcut de El după Chipul şi Asemănarea Sa. Dumnezeu ştia boala idolatrizării ce clocotea în fiinţa lor, boală demonică, pe care şi-au manifestat-o când Moise era sus pe Muntele Sinai spre a primi tablele legii. Atunci ei înfierbântându-se, au silit pe Aaron să le facă dumnezeu ce mănâncă iarbă (viţel de aur) după chipul boului Apis, la care se închinau egiptenii. Înfuriaţi asupra celor ce le stau împotrivă, au omorât pe unul din conducătorii credincioşi lui Dumnezeu. Aaron, înfricoşat şi silit de ei, le-a împlinit cererea demonică. Când viţelul de aur a fost turnat, ei au făcut prăznuire în jurul lui, mâncând, bând, chiotind şi jucând (1 Cor. 10, 7), aşa precum văzuseră şi erau obişnuiţi a face în Egipt (Ieş. 32).

Iată pentru ce le-a dat Dumnezeu porunca aceasta; iar nu pentru ceea ce bâiguiesc potrivnicii Sfintelor Icoane. Icoanele Sfinte şi idolii precum vedem şi adeveresc şi Dumnezeieştile Scripturi (1 Împ. 5), nu-s tot una, precum nici: lumina cu întunericul, dreptatea cu strâmbătatea, sfinţenia cu spurcăciunea, Hristos cu Veliar, nu sunt tot una (Ioan 8, 12; Apc. 22, 11; 2 Cor. 6, 14-18).

EXPOZIŢIA IDOLILOR MODERNI

DUMNEZEU, IDOLII ŞI SINTELE ICOANE

ubitorul de oameni mult-milostivul Dumnezeu există mai înainte de toţi vecii, este şi va fi pururea. *"Eu sunt Alfa şi Omega, Începutul şi Sfârşitul, Cel ce este, Cel ce era şi Cel ce vine, Atotţiitorul"* (Apc. 1, 8).

Dumnezeu a făcut cerul şi pământul, marea şi toate cele ce sunt într-însele în zilele creaţiei (Fac. 1, 1-25). După crearea tuturor câte sunt în cer, pe pământ, în ape şi dedesubt, Dumnezeu Tatăl consultându-Se cu Dumnezeu Fiul şi Dumnezeu Duhul Sfânt, a hotărât să facă pe om după Chipul şi Asemănarea Sa. În ziua a şasea a făcut Dumnezeu pe om cu trupul din pământ, înzestrându-l cu suflet nemuritor, şi l-a pus stăpânitor peste toate creaturile ce le făcuse înainte de a-l crea pe dânsul. Înaintea lumii acesteia văzute, Dumnezeu a creat lumea nevăzută, mulţimea oştirilor îngereşti. Îngerii sunt fiinţe mai înalte şi minunate, dar Fiinţa cea mai înaltă peste toate e Dumnezeu, Care a creat şi ţine toate. Pentru acestea toate, ştiute şi neştiute de noi, suntem datori a ne închina, a sluji şi a lăuda pe Dumnezeu. În scopul luminării şi mântuirii omului, Dumnezeu a sfinţit ziua a şaptea hotărând omenirii a o prăznui cu rugăciuni, laude şi sfinţenie cât mai deplină.

Idolatria e o groaznică deşertăciune, care mânie pe Dumnezeu. Deşi numai lui Dumnezeu I se cuvine toată slava, cinstea, slujirea şi închinăciunea; totuşi au fost şi încă mai sunt şi azi oameni care nu s-au închinat lui Dumnezeu, ci feluritelor fiinţe vii (animale, păsări, şerpi, crocodili şi alte jivini) sau la nişte chipuri, statui, turnate din metale, făcute din lut, ori cioplite din lemn, piatră etc. Multă lume s-a închinat şi se închină feluritelor patimi pe care le slugăresc şi le iubesc ca şi idolatrii pe idolii lor. Şi aceasta e o groaznică idolatrie, deşertăciune (Ieş. 20, 7; comp. Ecl. 1, 2-14; 2, 17; 1 Cor. 1, 7, 20-23; Apc. 21, 8; 22, 15), care a prăbuşit şi prăbuşeşte sumedenii de suflete, în iadul vremelnic şi veşnic. Prin închinarea la acei idoli, oamenii s-au degradat cu totul de demnitatea lor, pentru că ei prin idolatrie se închinau şi cereau ajutor de la feluritele vietăţi ce erau puse sub stăpânirea lui, sau la chipurile cioplite făcute de ei; în loc de a mulţumi, a sluji şi

a se închina cu recunoştinţă lui Dumnezeu, Care i-a creat. Fiinţele, chipurile sau patimile, deşertăciunile... acelea, cărora li se închinau oamenii, se numeau idoli, servirea şi închinarea la idoli se numeşte idolatrie; iar închinătorii se numesc idolatri, pentru că servitorii idolilor asemenea animalelor, lătrau contra adevărului şi contra Ziditorului lor. Despre astfel de idolatri zice un părinte bisericesc: *"Nu vă rămâne Duhul lui Dumnezeu în omenirea care trăieşte după trup, în felurite patimi, jocuri, cântece curveşti, vorbe putrede, păcate, viclenii, minciunării şi alte răutăţi"* (Sf. Teodor Studitul; Fac. 6, 2-7; Apc. 21, 6; 22, 15, etc.).

Noi adevăraţii creştini şi credincioşi ai Sf. noastre Biserici Ortodoxe, ne închinăm numai lui Dumnezeu şi venerăm pe Maica Domnului, Sf. Cruce, pe Îngeri, pe Sfinţi şi Sfintele Icoane, Lui Dumnezeu I ne închinăm pentru că în nemărginita Sa dragoste, ne-a creat, ne ţine, şi îngrijeşte pururea de noi. Pe Maica Domnului, pe Îngeri şi pe Sfinţi îi venerăm, pentru că ei se roagă şi mijlocesc pentru noi înaintea lui Dumnezeu; iar Icoanele le cinstim câtă vreme pe dânsele este închipuit: Dumnezeu, Maica Domnului, Îngerii şi Sfinţii Săi, împreună cu evenimente importante din lucrările Dumnezeieşti pentru mântuirea neamului omenesc.

Dumnezeiasca Scriptură ne istoriseşte cum că fiii lui Dumnezeu (ai lui Sit) amestecându-se cu urmaşii oamenilor (ai lui Cain) au devenit tot mai răi. Ei au părăsit pe Dumnezeu şi se închinau soarelui, lunei, stelelor şi altor făpturi. Dumnezeu văzând răutatea şi nelegiuirea lor, a zis: *"Nu va rămânea Duhul Meu pururea în oamenii aceştia, pentru că sunt numai trup... Îmi pare rău că am făcut pe om... Pierde-voi de pe faţa pământului pe omul pe care l-am făcut"*... Acestea zicând, Dumnezeu a pedepsit toată lumea aceea cu potop; din care a scăpat cu viaţă numai Noe cu familia sa. După potop, Dumnezeu a făcut legământ cu Noe; care a promis a-şi îndeplini datoriile sale către Dumnezeu, împreună cu urmaşii lui (Fac. 6-9). Dar urmaşii lui Noe au dat uitării datoriile lor către Dumnezeu, şi s-au închinat idolilor, încât toată lumea aceea s-a idolatrizat cumplit. Aşadar, temându-se ei de un alt potop ca cel de pe timpul lui Noe, sfătuindu-se contra lui Dumnezeu, începură a zidi un turn înalt, în care la timp de primejdie să găsească un adăpost, unde să scape de moarte. Dumnezeu, după câteva prevestiri şi pedepse, le-a amestecat limbile, zădărnicindu-le astfel sfatul, după care lăsând turnul neisprăvit, s-au împrăştiat peste tot pământul (Fac. 10, 8-9).

Idolatria cuprinsese toate cele vreo 70 de triburi sau naţiuni. Dumnezeu alege din Salem pe Melhisedec ca Preot şi împărat credincios al Său, şi a chemat din Haldei pe Avram la Canaan, făcând cu el un legământ, că din seminţia lui se va naşte Mesia, Mântuitorul lumii (Fac. 12; 13). Urmaşii acestuia, binecredincioşi lui Dumnezeu, Isaac şi Iacob în Canaan şi Iosif şi urmaşii lor în Egipt, se înmulţiră foarte mult, dar adeseori au decăzut din credinţa în Dumnezeu, servind idolatriei. Moisi, după porunca lui Dumnezeu, în mod minunat i-a eliberat din Egipt, trecându-i prin Marea Roşie, şi i-a condus în pustiu. Acolo, pe Muntele Sinai, Dumnezeu i-a dat cele 10 porunci scrise cu degetul Său pe două table de

piatră. Porunca a II din acele zece, hotăra tuturor, ca să nu-şi facă chipuri cioplite şi nici ceva asemenea chipurilor cioplite, şi să nu se închine lor nicidecum.

Cât de înrădăcinată era idolatria în fiinţa israeliţilor (Fac. 20-46), cunoaştem din împrejurarea că ei îndată după primirea poruncilor, îşi făcură un viţel de aur şi se închinară lui. După aceea în multe rânduri uitând pe Dumnezeu, Făcătorul şi Eliberatorul lor, se închinară la soare, la lună, la stele, la fiinţe vii, şi la alte figuri turnate sau făcute (Ieş. 1-32). Ziua a şaptea şi praznicile Domnului le stricau, transformându-le în prăznuiri păgâneşti, idolatre, satanice, mâniind groaznic pe Dumnezeu, pentru că părăseau rânduielile sfinte şi se deprindeau cu obiceiurile idolatrilor cu care se amestecau.

Proorocii Ilie şi Daniil, în mai multe rânduri au arătat pe faţă nebunia idolatriei, neputinţa idolilor, înşelăciunea slujitorilor idoleşti şi degradarea închinătorilor. Sf. Scriptură ne istoriseşte: "că pe vremea împăratului Ahab, care avea de soţie pe Iezabela, o idolatră fanatică, închinarea la idoli se lăţise foarte mult în Israel, încât Dumnezeu prin Proorocul Ilie a închis cerul trei ani şi şase luni, ca să nu mai plouă pe pământ. În timpul acesta Ilie a stat mai întâi lângă râul Horeb, unde a fost alimentat cu pâine şi carne, dimineaţa şi seara, de corbii trimişi de Dumnezeu. După aceea a fost nutrit de o văduvă săracă în Sarepta Sidonului, din puţina făină şi untdelemn binecuvântate de el, până ce a plouat pe pământ. După trei ani şi jumătate, Proorocul Ilie s-a dus la Ahab şi i-a zis ca după porunca lui, să aducă jertfă şi popii idoleşti şi Preoţii lui Dumnezeu, şi a căror jertfă se va aprinde fără de foc pământesc, ci numai cu foc pogorât din cer, Dumnezeul aceluia este Dumnezeul cel adevărat. Împăratul Ahab s-a învoit cu propunerea aceasta şi a poruncit popilor idoleşti să aducă jertfe idolului Baal.

Sf. Ap. Pavel sfătuind pe creştinii din Corint a se păzi de idolatria jocurilor, aduce mărturie pedeaspa israeliţilor ce jucaseră în jurul viţelului de aur, zicându-le: "Să nu fiţi închinători la idoli, precum unii (israeliţi) dintr-înşii, după cum este scris: Poporul a şezut de a mâncat şi a băut şi s-a sculat de a jucat". (1 Cor. 10, 7). Acolo Dumnezeu s-a mâniat asupra idolatrilor jucători; Moise a spart tablele legii şi sabia a pierdut pe jucători (Ieş. 32 Comp. 1 Cor. 10, 7-8).

Şi în vremurile noastre în care idolul jocurilor a sfidat sfinţenia Domnului mai mult în Duminici şi Sărbători, Dumnezeu s-a mâniat groaznic pe lume. Evanghelia Sa e acoperită încât n-o văd mulţi; iar pe majoritatea jucătorilor îi pierde sabia şi gurile de foc: pe pământ, pe ape şi în văzduh. Să părăsim idolatria, să ne curăţim de felurite idolatrizări şi să ne întoarcem cu pocăinţă la Dumnezeu, pentru a ne scăpa de pierzarea vremelnică şi veşnică, ce ne ameninţă din clipă în clipă.

După porunca lui Ahab, popii idolatri au adus jertfă şi s-au rugat şi au strigat la idolul lor Baal ca să pogoare foc din cer, care să mistuiască jertfa, dar zadarnice au fost toate strigătele lor. Atunci Proorocul Ilie le-a zis: *"Strigaţi mai tare, poate că dumnezeul vostru nu e acasă, sau poate este ocupat, sau poate doarme şi nu aude!"* Văzându-se ei batjocoriţi de Ilie, strigară şi mai tare, dar în zadar, căci focul spre aprinderea şi mistuirea jertfei nu se mai pogora din cer, după rugăciunile înmulţite şi sgomotoase ale acelor mincinoşi, care se rugau chipurilor cioplite, de pe pământ.

Spre seară Proorocul Ilie a făcut un jertfelnic din 12 pietre, pe care a aşezat lemne pentru jertfă şi a pus deasupra lor viţelul junghiat. Împrejurul jertfelnicului a săpat un şanţ şi a turnat 12 vedre de apă, deasupra jertfei, lemnelor şi a jertfelnicului, care a udat toată jertfa şi a umplut şanţul. Astfel fiind preparate toate, Proorocul Ilie înălţându-şi mâinile la cer, s-a rugat lui Dumnezeu, zicând: *"Doamne, Dumnezeul lui Avraam, al lui Isaac şi al lui Israel! Auzi-mă Doamne, auzi-mă acum cu foc! Fă ca să cunoască astăzi poporul acesta, că Tu singur eşti Dumnezeul lui Israel, că eu sunt slujitorul Tău şi că toate acestea le-am făcut după porunca Ta! Auzi-mă, Doamne, auzi-mă* (ruşinează nebunia înşelătorilor idolatri) *ca să cunoască poporul acesta că Tu, Doamne, eşti Dumnezeu şi Tu le întorci inima la Tine!"* Atunci îndată s-a coborât foc din cer, şi a mistuit nu numai jertfa, ci şi apa din şanţ. Poporul adunat, de frică a căzut cu faţa la pământ şi a crezut în Dumnezeu. Văzând Dumnezeu întoarcerea poporului de la idolatrie la Sine, a trimis din cer ploaie, care a răcorit pământul, a dat viaţă oamenilor şi animalelor şi a produs fructe de tot felul (3 Împ. 17-19).

Proorocul Daniil, în captivitatea din Babilon, a dat balaurului din peşteră, căruia i se închinau babilonenii, hapuri de răşină, de păr şi de untură, pe care înghiţindu-le balaurul a pleznit şi idolatrii au fost ruşinaţi. Tot Proorocul Daniil descoperind uşa secretă prin care idolatrii popi, mincinoşi, intrau în capiştea idolului Bel, mâncau bucatele şi băuturile jertfite, ieşeau apoi nevăzuţi de nimeni, şi aşa înşelau poporul, arătând întregului popor că Bel este o figură stricăcioasă, că idolatria îl degradează, pe om până sub treapta animalelor, şi cum că Dumnezeu cel nevăzut este Acela Care ne-a creat, ne susţine şi ne călăuzeşte, şi cum că numai Lui I se cuvine închinăciunea; iar nu idolilor, făpturilor sau chipurilor de idoli, turnate sau cioplite.

Mântuitorul nostru Iisus Hristos, învăţându-ne, n-a ridicat poruncile Dumnezeieşti; ci le-a întărit; şi prin aceasta El ne-a provocat, ca să nu ne închinăm idolilor, şi să nu ne facem chipuri cioplite sau statui de idoli, nici să le cinstim, nici să ne închinăm, înaintea lor... însă, spre a nu da uitării Faţa Domnului nostru Iisus Hristos, a Maicii Domnului, feţele Sfinţilor, spre a ne aduce aminte de evenimentele importante din viaţa Lor şi spre a le putea imita faptele, creştinii începură din vremurile apostolice a zugrăvi Feţele Lor, şi momentele importante din viaţa Lor. Icoanele acelea începură a le pune în lăcaşurile Dumnezeieşti şi le cinstiră Sf. Părinţi, Sf. Sinoade şi prin urmare întreaga Biserică Creştinească,

a fixat cultul Sf. Icoane pentru toţi creştinii, pentru toate Bisericile, pentru toate timpurile şi pentru toate locurile. Aşa fiind, noi să le cinstim, pentru că cinstirea Sfintelor Icoane trece la feţele acelea ce sunt închipuite pe ele.

Noi având pe pereţi chipurile voievozilor, ale strămoşilor, moşilor, părinţilor şi cunoscuţilor noştri, cu plăcere ne aducem aminte de buna lor voinţă, şi de faptele lor bune, care pentru noi sunt tot atâtea exemple vii, demne de imitat. Dacă acestea ne îndeamnă la imitaţia şi la cinstirea lor, oare să nu ne îndemne pe noi la imitaţie şi la buna cinstire, Icoanele Sfinte, care reprezintă lucrări atât de admirabile pe câmpul mântuirii neamului omenesc? De bună seamă că da! Noi însă trebuie să ne îngrijim totdeauna, ca Icoanele să fie frumos lucrate, ca ele cu fidelitate să reprezinte momentele importante şi sfinte, evenimentele din viaţa Sfinţilor, precum şi Feţelor lor, şi ca ele să fie sfinţite şi demne de Dumnezeu şi de Biserica Lui...

Dumnezeiescul Semn al Sf. Cruci, adică Pecetea sau Sigiliul Dumnezeirii, îl aflăm în omenire din vremurile cele mai străvechi. Deşi în lumea păcătoşită şi idolatrizată, Semnul Crucii era un semn de groază, pentru că pe el se răstigneau făcătorii de rele, totuşi, în aleşii lui Dumnezeu, semnul Sf. Cruci era văzut şi folosit drept "Semn Dumnezeiesc". Astfel, cu acest Semn Dumnezeiesc Patriarhul Iacob îşi binecuvintează pe nepoţii săi: Manase şi Efraim (Fac. 48). Moise cu toiagul lui Dumnezeu, care preînchipuia semnul Sf. Cruci, a făcut multe semne şi minuni în Egipt, a despărţit Marea Roşie de a trecut tot Israelul pedestru, apoi lovind iarăşi apele mării a înecat pe Faraon cu oastea lui (Ieş. 5-14). Cu semnul Crucii şi-au însemnat israeliţii în Egipt intrările caselor lor, pragurile şi uşiorii, şi şi-au scăpat întâi-născuţii lor de pierzare (Ieş. 12). Moise închipuind semnul Crucii cu mâinile întinse la rugăciune înaintea lui Dumnezeu, israeliţii au biruit pe amaleciţi (Ieş. 17, 8-16). Tot prin acest Semn Divin, adică Şarpele de Aramă pus pe Semn, a scăpat de la moarte pe israeliţii muşcaţi de şerpii veninoşi (Num. 21, 4-9). Valaam vrăjitorul fiind silit de Dumnezeu, întinzându-şi mâinile în Semnul Crucii, a binecuvântat pe Israel, şi aşa binecuvântat a rămas (Num. 22-24).

Isus Navi întinzându-şi mâinile la rugăciune în chipul Sf. Cruci, a oprit soarele (Is. 10-24). Împăratul David, Solomon, ş.a. îşi ridicau mâinile în chipul Crucii când se rugau lui Dumnezeu (Ps. 62, 1-5; 140, 1-2; 133; 3 Împ. 8; 9 comp. 2 Par. 5; 6; 7). Proorocul Iona, Isaia, Ieremia, Iezechiil, Daniil, Cei trei tineri, ş. a. au văzut, folosit şi închipuit Semnul Crucii în rugăciunile lor (Vezi Semnul Crucii în V. T.; Arma Creştinilor de autor).

După ce Mântuitorul nostru Iisus Hristos s-a răstignit pe lemnul Crucii deasupra Golgotei, răscumpărând lumea, Crucea a devenit: iudeilor sminteală şi elinilor nebunie; iar nouă tuturor adevăraţilor creştini din toate neamurile, Înţelepciunea şi Puterea lui Dumnezeu, Semn şi Sigil Divin. Biserica a primit Crucea din vremurile apostolice pentru toate vremurile, ca simbol al biruinţei, purtat de Mântuitorul împotriva rătăcirilor omeneşti, ca semn de învingere contra păcatului, apărătoare contra răutăţilor şi Armă puternică asupra diavolilor. Cu

începere din vremurile Apostolilor, vedem semnul Sf. Cruci făcut cu respect şi adâncă veneraţie de creştini, pe feţele lor, la feluritele trebuinţe: *"La intrare, la ieşire, la îmbrăcare, la spălare sau îmbăiere, la masă, la culcare şi la fiecare faptă..."* (Minuciu Felix, Tertulian încep. sec. III).

Împăratul Constantin cel Mare în urma arătării semnului Sf. Cruci pe cer, şi a vedeniei în vis despre acest Semn Divin, a pus semnul Sf. Cruci pe steagurile şi armătura oştilor sale şi a ieşit biruitor asupra păgânilor. După pilda lui au urmat toţi împăraţii creştini.

Împărăteasa Elena, maica Marelui împărat Constantin, în anul 326 după Hristos, ştiind că semnul Sf. Cruci pus pe steagurile şi armăturile ostaşilor, învinsese pe puternicii vrăjmaşi ai împăratului şi că El face minuni, şi se cinsteşte cu mare pietate de creştini, spre a-şi astâmpăra dorul său învăpăiat, călători la locurile Sfinte pentru a afla Sf. Cruce pe care a fost crucificat Mântuitorul. Ajungând la Iordan, acolo se botează. De acolo s-a dus la Ierusalim, unde după multe, migăloase şi stăruitoare cercetări, află Crucea de lemn pe care fusese răstignit Domnul nostru Iisus Hristos. Suspinând, şi vărsând şiroaie de lacrimi, căzu cu faţa la pământ înaintea Sf. Cruci, o sărută şi apoi o îmbrăcă în aur. După aceea a zidit deasupra Sf. Mormânt, în care a fost pus Trupul Domnului, o măreaţă Biserică închinată Sf. Mormânt. Fericita Elena, prin mâinile clericilor, a înălţat Sf. Cruce în mijlocul Bisericii, în faţa mulţimii poporului creştinesc. Alexandru, Episcopului Ierusalimului, o mare mulţime de Preoţi şi popoarele de primprejur, căzură cu feţele la pământ înaintea Sfintei Cruci, şi plini de lacrimi se închinară Semnului mântuirii neamului omenesc, îl sărutară şi-l îmbrăţişară cu pietate nedescrisă. Sf. Cruce şi lemnul Sfintei şi de viaţă făcătoarei Cruci, prin multele sale minuni a produs atâta însufleţire, încât Sfânta noastră Biserică în onoarea Ei, a aşezat trei sărbători: Prima la 1 august, a doua la 14 septembrie şi a treia în Duminica III-a a Postului Mare.

Crucea înainte de Domnul nostru Iisus Hristos, pe timpul Lui şi al Sf. Apostoli, a fost un semn de ocară în ochii lumii păcătoşite groaznic, un lemn pe care mureu făcătorii de rele, umplând pe toţi privitorii şi auzitorii de cutremur şi groază; iar în sufletul aleşilor lui Dumnezeu a fost privit şi cinstit drept Semn Dumnezeiesc, Pecete Divină, putere supranaturală, prin care s-au lucrat multe minuni. Astăzi Sf. Cruce este un isvor de vindecare şi de mântuire sufletească. Ea străluceşte pe Sfintele Biserici, tronează în Biserică, luceşte pe coroanele împăraţilor, ale regilor, ale voievozilor şi ale Ierarhilor Bisericii, pe piepturile ostaşilor, şi ale feţelor bisericeşti şi pe steagurile sau drapelele oştirilor. Sfânta Cruce în modestie zace înfiptă lângă drumuri. Sf. Cruce, în care Creştinul a crezut, a vieţuit, a nădăjduit şi a murit, stă înfiptă şi pe mormintele noastre. Sf. Cruce este podoaba noastră, credinţa noastră, nădejdea noastră, mântuirea noastră, mângâierea noastră, triumful Creştinismului asupra păgânismului. Iată motivul pentru care, noi creştini cinstim Sf. Cruce şi ne închinăm lui Dumnezeu înaintea ei (Vezi pe larg despre aceasta în: "Crucea Spirituală în Biserica primară" pp. 1-528 ş.a. de autor).

Cum că Sf. Icoane ne îndeamnă la fapte bune, avem exemple nenumărate. Cine din noi n-a citit, că Icoanele cu Răstignirea Domnului şi cu alte chipuri, pe mulţi păgâni i-a îndemnat la primirea creştinismului. Constantin cel Mare în ajunul războiului era foarte trist, privind oastea sa cea mică şi mulţimea mare a oştirilor lui Maxenţiu. Văzând însă semnul Sf. Cruci pe cer cu inscripţia de stele în jurul ei: "În acest semn vei învinge", şi având noaptea o vedenie tot despre ajutorul Sf. Cruci, cu nădejdea în Dumnezeu şi-n puterea Sf. Cruci, porni la luptă, învinse pe inamicii săi şi ieşi biruitor... După care s-a botezat el cu toată curtea sa şi dregătorii săi.

Maria Egipteanca. Această Cuvioasă Sfântă, la vârsta de 29 de ani, după ce vieţuise 17 ani ca păcătoasă publică în Alexandria, alăturându-se din curiozitate de lumea ce mergea la Ierusalim ca să se închine Sfintei Cruci, pe care fusese răstignit Domnul nostru Iisus Hristos, a avut o descoperire minunată. După ce se murdărise groaznic, păcătuind cu corăbierii şi pelerinii în călătoria pe mare, vrând să intre în Sf. Biserică spre a se închina Sf. Cruci, la sărbătoarea Înălţării, Sf. Cruci, a fost oprită şi dată de la pragul Sfântului Locaş înapoi, în pridvor, de trei-patru ori. Atunci rugându-se înaintea Sf. Icoane a Maicii Domnului şi hotărând a-şi îndrepta viaţa după voia lui Dumnezeu, a fost lăsat a intra în Biserică, a se închina şi a săruta Sf. Cruce. Ieşind din Sf. Biserică şi rugându-se iarăşi în pridvor, pentru luminarea şi mântuirea ei, a auzit zicându-i-se: *"De vei trece Iordanul, bună odihnă vei afla"...* După îngrijirea sufletească şi împărtăşirea cu Sfintele Taine, s-a dus în pustiu unde a făcut pocăinţă foarte aspră 47-48 de ani, după care a trecut la Domnul în anul 321, 421, 521, ori 621 după Hristos (Vezi Ist. Bis. Eus. Popovici; V. Sfinţilor; Triod. etc.).

Fiica împăratului Teodosie alungată de icoana Maicii Domnului din Sf. Munte Athos. Plagudia, fiica împ. Teodosie, venind cu corabia pe apă de la Roma spre Constantinopol, s-a abătut din drumul ei şi la Muntele Athonului, ca să vadă Mânăstirea pe care o zidise tatăl ei, împ. Teodosie. Până atunci, spun scriitorii vechi, nu era oprită intrarea femeilor în Sfântul Munte. Când a intrat Plagudia în tinda Bisericii unde este zugrăvită Icoana Maicii Domnului, căreia îi zic: *"Vie"* sau *"Mângâietoarea"* a auzit un glas: *"Până aici. Întoarce-te înapoi. Eu sunt aici Împărăteasa Muntelui! Ce ai venit aici să faci sminteală fiilor Mei?" De astăzi înainte nu are voie nici o femeie* (nici o parte femeiască) *să mai calce aici, în acest Munte, soarta Mea".* Acestea auzindu-le împărăteasa, a căzut cu faţa la pământ, pocăindu-se de îndrăzneala ce a avut-o. Apoi dând Mânăstirii multe daruri, s-a suit în corabie şi a plecat la Constantinopol. De atunci s-a pus hotar cu jurământ, ca oprită să fie intrarea femeilor pentru totdeauna în Sfântul Munte; de asemenea şi a spânilor celor fără de barbă este oprit.

Aceste cuvinte vin de sus şi către partea femeiască, în zilele necurăţiei lor, ca să se depărteze grabnic din Sfintele Biserici, imediat ce-şi simt necurăţia lor.

"De va avea femeia curgere de sânge, care curge din trupul său, trebuie să

stea (deoparte) şapte zile... Dacă femeii îi va curge sânge mai multe zile şi nu în timpul regulii ei, sau dacă ea are curgere mai mult decât timpul regulii ei obişnuite, atunci în tot timpul necurăţiei ei va fi necurată ca şi în timpul regulii ei... De asemenea şi femeile după naşterea pruncilor, n-au voie a intra în Sf. Biserică până după 40 de zile (Lev. 15, 19-31,13-14). A opta zi unele, şi cele după naştere în după a 40-a zi se curăţă şi pot intra în Sfânta Biserică şi a lua cele Sfinte.

Deosebirea între idoli şi Sf. Icoane e nemărginit de mare. Idolii înfăţişau chipurile mincinoşilor zei, făpturi şi netrebnici; iar Sfintele Icoane ne înfăţişează Chipul lui Dumnezeu, după arătările Sf. Scripturi şi a Sfinţilor Lui. Berbeci jertfeau păgânii, berbeci jerfeau şi israeliţii; tămâie ardeau păgânii, tămâie ardem şi noi. Păgânii prăznuiau lui Moloh, boului Apis, lui Baal, lui Bacus şi altor idoli, noi slujim Dumnezeiasca Litughie lui Dumnezeu. Aceia prin jertfele lor defăimau pe Dumnezeu; iar noi prin slujbele Sfinte şi Dumnezeiasca Liturghie îl preamărim pe Dumnezeu. Tot astfel chipurile idoleşti din toate vremurile, păgânii şi le făceau spre defăimarea lui Dumnezeu; iar Sf. Icoane noi le facem spre veşnica Lui preamărire (S. Tes. 18).

Ceea ce sunt pentru cititori literele ce formează cuvintele scrise, aceiaşi însemnătate şi folosire minunată o au Sfintele Icoane pentru cugetarea creştinilor binecredincioşi, care le privesc cu pietate. Să iubim pe Dumnezeu, să cinstim Icoanele şi zilele Sfinte, după voia şi plăcerea Domnului Dumnezeu, Care ne-a zidit, ne ţine şi ne iubeşte:

"Teme-te de Dumnezeu şi păzeşte poruncile Lui, că numai aşa vei afla izvorul fericirii vremelnice şi veşnice" (Ecl. 12; Apc. 2; 5; 7; 21; 22).

Idolii majorităţii creştinilor de azi

Dumnezeiasca Scriptură şi istoria antică ne arată clar că popoarele păgâne, şi adeseori chiar şi poporul lui Dumnezeu, erau bucşite de idoli. Fiecare popor, cetate, oraş, sat şi neam îşi avea idolii săi. Boala aceasta demonică a introdus-o diavolul, sub felurite forme mai sistemazitate, şi în majoritatea creştinilor inconştienţi, uşuratici ai vremurilor noastre.

Oamenii învăţaţi ai Angliei au făcut într-o vreme în Londra e expoziţie de feluriţi idoli, luaţi din istoria popoarelor păgâne, de prin Africa, Asia, Eurpa, etc., şi de pe la sălbaticii care se mai închină şi azi la idoli. În acea expoziţie se vedeau fel de fel de idoli: unii cioplţi din lemn, alţii din piatră, alţii din lut, alţii din felurite metale. Cu prilejul acelei expoziţii de idoli, o societate creştină "Armata Mântuirii", din Londra, a organizat în apropierea acelei expoziţii, într-o cameră, o mică expoziţie de idoli moderni, având afară o firmă atrăgătoare.

Mulţimea lumii curioasă a dat năvală acolo să vadă cum sunt idolii aceia moderni. Intrând înăuntru, iată ce le văd ochii? Pe pereţii camerei erau pictate femei şi băieţi cântând cântece curveşti, alţii jucând, alţii chiuind, făcând felurite glume, alţii îndrăgostindu-se plini de scârboşenia dobitoceştii curvii.

Alături: butoaie, sticle şi pahare cu acool şi felurite băuturi beţive. La mijloc se vedeau: luleaua (pipa) cu tutun şi puturosul fum ieşind din ea în formă de nori şi cărţile de joc. De altă parte bani de aur, argint şi bacnote, apoi haine şi încălţăminte de lux la modă, pudră, deşertăciunile împopoţonărilor idoleşti: cercei, mărgele, salbe, coliere, brăţări, inele, şi alte fleacuri satanice ale trufiei femeilor şi fetelor dezmăţate, lumeţe. Într-un colţ un alt tablou cu o casă mare, având în camerile de jos "Crâşmă" şi cu feluritele blestemăţii care se fac acolo; iar la etaj mai multe camere, unde se făcea "Politică de partid însoţită de infernalele dihonii păgubitoare sufletelor, familiilor, societăţii şi neamului. În altă parte a camerii era expus un tablou artistic lucrat, cu nişte cai şi felurite vite de rasă, foarte bine îngrijite. Într-un alt tablou: snopi, clăi şi uriaşe şire de grâu. De altă parte un alt tablou mare, în care se vedea o casă artistic lucrată, o vilă ispititoare cu acareturi bune, curte mare, şi grădină frumoasă cu feluriţi pomi, legume, flori, etc.

La vederea acestei expoziţii, lumea se întreba mirată: "Oare ce fel de idoli or mai fi şi aceştia?".

Atunci, un om credincios al societăţii - un iscusit predicator - se apropia de lumea curioasă şi îndată dădea explicaţiile cerute, zicând: Aceştia sunt idolii moderni ai vremurilor noastre, pentru a căror dragoste şi slujbă, majoritatea creştinilor uşuratici nesocotesc Dumnezeieştile porunci, urăsc sfaturile Sfintei Biserici şi se depărtează de Dumnezeu. Când pierd idolii aceştia, mulţi din purtătorii numelui creştinesc se scârbesc groaznic, se bocesc disperaţi, mai rău decât după mort, ba unii înnebunesc, alţii chiar se şi sinucid... Aceştia sunt idolii majorităţii creştinilor de azi... Aceştia sunt idolii după a cărora idolo-slujire aleargă majoritatea creştinilor de azi... Aceştia sunt idolii la care se închină lumea uşuratică de azi, care poartă zadarnic numele de creştin!...

Multe nebunii sunt care trec ca fulgerul prin mintea şi viaţa omului. Odinioară împ. Prooroc David, împ. Manase şi alţii mulţi ca ei, depărtându-se de Dumnezeu au pătimit multe şi s-au bătut cu pumnii în cap de părere de rău. Doamne, păzeşte pe toţi oamenii de astfel de boli sufleteşti... Dar astfel de nebunii sunt trecătoare. Omul îşi mai vine în fire şi se pocăieşte. Sunt însă nebunii de toate zilele, de care te prinde mirarea, cum de se pot lega de capul omului idolii aceştia şi-l ţin pururea aşa de groaznic încleştat în ghiarele lor.

Idolul beţiei. "Ia socotiţi-vă dv. bine, oare nu este un idol alcoolul, feluritele băuturi beţive, la care se închină şi jertfesc aproape totul, milioane şi milioane de oameni apucaţi cu patima beţiei? Toate vieţuitoarele beau apă. Trupul nostru omenesc e aproape tot numai din apă. Din morţii arşi pe la crematorii, am văzut că nu mai rămâne decât o mână de cenuşă, o mică urnă cu cenuşă. Aşadar, oricare din noi oamenii, trebuie să punem la loc apa care se elimină mereu din corpul nostru omenesc. Aşa fac şi toate vieţuitoarele pământului: beau apă. O ciudată întorsătură însă vedem la om în privinţa aceasta! Omul creat de Dumnezeu după Chipul şi Asemănarea Sa, îl vedem pogorându-se mai jos decât

dobitoacele cele fără de minte (Ps. 48, 12-13, 22). Sunt mii şi milioane de oameni, chiar din cei care poartă nume de creştin, care zilnic, dis-de-dimineaţă, toarnă pe gât băuturi otrăvitoare, alcool şi felurite băuturi beţive, falsificate de iubitorii câştigului necurat... Şi ce otrăvuri înfocate?! Acelea nu numai că le arde stomacul şi celelalte măruntaie, dar le arde şi creierul!!! (Is. 5, 11-15). După câtăva vreme, la urma urmei, aceia jung de le tremură picioarele, le bâţâie mâinile, se şuiesc uşor de cap şi mor de-a binelea cu zile, mai înainte de vreme. Aceştia sunt nişte sinucigaşi lenţi şi la sigur. Trupurile lor put ca nişte hoituri. Răsuflarea plămânilor acestor împătimiţi, otrăveşte toată împrejurimea cu infectarea aerului curat.

Din toate vieţuitoarele noi am văzut că numai porcii au patima aceasta de a se stropi oricând. Porcii însă se stropesc numai pe dinafară, rostogolindu-se prin noroi, ca să se apere vara de călduri. Din nefericire vedem însă că şi unii oameni cuprinşi de o nebunie porcească se udă, dar nu cu apă sau cu noroi, ca porcii şi pe dinafară; ci cu otrăvuri, cu băuturi îmbătătoare pe dinăuntru; murdărindu-şi vara şi iarna tot trupul şi sufletul, până ce cad în nesimţire. Adeseori s-au văzut atunci şi oameni îndobitociţi de băuturile beţive, tăvălindu-se în noroi, ori în bălţi, de se minunează şi godacii de isprăvile lor. Oamenii aceştia, cum adevereşte şi Sf. Ioan Hrisostom, sunt mai ticăloşiţi decât epilepticii şi morţii. Epilepticii fără voia lor cad la pământ, spumează, scrâşnesc cu dinţii, se învineţesc, se strâmbă schimonosindu-se în felurite chipuri înfricoşătoare; beţivii însă îşi bagă pe Satana "beţia" de bună voie în corpul lor, până ajung a se munci şi schimonosi mai rău decât epilepticii. Morţii sunt mai buni decât beţivii, pentru că morţii deşi nu pot face binele, dar nu pot face nici răul; iar beţivii în furiile beţiei lor, fac multe rele, primejduiri şi nenorociri aproapelui lor...

Adeseori s-au văzut oameni şi femei cu nume creştinesc, care din beţie ori s-au trezit în întunericul temniţelor şi ocnelor, ori în groapă şi în iad... Au nu se îneacă în băuturile beţive, în marea patimii beţiei, mai multă lume decât în apele pământului?

Beţivii adeseori nici nu ştiu unde se duc. Un beţiv mergând împleticindu-se pe străzile unui oraş, întreabă pe un călător: "Rogu-te, spune-mi: Asta e drumul ce duce la gară?" Cel întrebat i-a răspuns: "Ba nu... Drumul pe care mergi d-ta duce la spital, la cimitir şi la iad".

Un alt beţivan întorcându-se noaptea târziu acasă, află lampa arzând. În zăpăceala beţiei lui văzând două lămpi în loc de una, îşi zise: "Da pentru ce ard două lămpi?... O lampă trebuie stinsă. Ceea ce s-a întâmplat e uşor de aflat. Beţivul turmentat stinse lampa şi a rămas în o beznă întunecoasă. Întorcându-se mânios se împiedică şi căzând se lovi foarte greu cu capul de cuptor, încât a treia zi a murit.

Aşa au păţit şi păţesc beţivii şi în cele sufleteşti. Beţivi îşi sting ei înşişi

lumina vieții, lumina sufletului: Bețivul de care v-am spus se amăgea că are două lămpi aprinse. Așa se amăgesc toți bețivii și păcătoșii, închipuindu-și că mai au vreme pentru a se întoarce la Dumnezeu, dar tocmai prin nebunia aceasta ei își sting înșiși lumina vieții. Alcoolul este ucigașul a sumedenii de suflete în toate vremurile... Aceasta a silit pe Schakespeare, unul din cei mai mari gânditori ai lumii și mare adversar al beției, a striga la acest "duh al diavolului" adică alcoolului zicând: *"Tu spirit nevăzut al alcoolului, dacă nu ți s-a dat un nume - drac să fie numele tău".*

Idolul fumatului. Au nu este și tutunul un astfel de blestemat idol demonicesc? Între toate viețuitoarele pământului, omul e singurul care înghite și scoate fum pe gură și pe nas. Toată ziulica îi vezi pe unii cu un sul de hârtie cu tutun tocat înăuntru lui, cu un capăt în gură și cu celălalt capăt aprins, ca să facă, să scoată fum. Ba unii se scoală și noaptea să-și afume buzele, gura și nasul. Mulți își pierd vremea cu idolul acesta slujindu-i dimineața, seara, înainte și după-masă, și peste zi, în loc de a se ruga lui Dumnezeu după datorie. Ei bine, judece oricine dacă se mai poate o mai mare nebunie ca asta!?! Dacă ați vedea un cocoș, un motan, un câine, un bou, un cal, ori altă vietate făcându-și fum la nas, ați crede că nu-i lucru curat! Așa-i că v-ați face cruce, ca de ucigă-l toaca?

Și totuși, ce n-am văzut niciodată la dobitoacele cele fără de minte ale pământului, am văzut la oameni! Am văzut și vedem mereu oameni din toate vârstele, sexele și ramurile societății, afumându-se adeseori prin case, curți, localuri publice, pe drumuri, pe ulițe și străzi, prin țarini, pe dealuri, prin câmpii și munți, pe ape și-n văzduh, și aproape în orice vreme și-n orice loc, delectându-se cu idolul acesta al tămâierii lui "ucigă-l Sf. Cruce". Omul pătimaș, chiar

Împărtășania fiilor veacului acestuia. *"Pentru ce risipiți banii voștri pentru un lucru (tutun) care nu hrănește? De ce vă dați câștigul muncii voastre pentru ceva (putoarea tutunului) care nu satură?" Ascultați-mă pe mine și veți mânca cele bune și întru bunătăți se va desfăta sufletul vostru" (Is. 55, 2).*

purtător de nume creştinesc, jertfeşte idolului fumatului, de mii de ori mai mult, decât a tămâia lui Dumnezeu celui viu (Mal. 1, 11; Apc. 5, 8; 8, 3; Lc. 1, 8-11; Mat. 2, 11). Care ne-a creat, ne ţine şi ne îngrijeşte cu toate cele trebuincioase. Iată că, majoritatea purtătorilor de nume creştinesc slujesc acestui idol, de mii de ori mai mult decât lui Dumnezeu. Jumătate din venitul ţării îl dăm pe gât şi pe fum, idolo-slujind pe idolul beţiei şi pe idolul fumatului! Şagă e asta?!?!?!

Idolul jocului de cărţi şi ale altor jocuri de noroc. La anumite vremuri, la ceasuri hotărâte din zi, dar mai ales noaptea, vezi prin crâşme, birturi, localuri publice şi prin unele case, oameni adunaţi în jurul unei mese. Se privesc cu încordare, uitându-se unii la alţii, gata să se încaiere... Mârâie şi unul şi altul ca nişte câini întărâtaţi ce stau gata să se încaiere. Apoi tac, tac, aruncându-şi priviri fulgerătoare... Unul aruncă o foiţă în patru colţuri, pe care o ţinuse cu multă luare-aminte în palme, aşa cum ţii o lumânare să nu se stingă de vânt şi să rămâi pe întuneric. Altul aruncă şi el o foiţă... După acela altul şi altul, şi aşa fac cu toţi la fel. Tot cam aşa fac şi ei la alte feluri de jocuri: biliard, zaruri, popice, etc., etc. Şi toţi adeseori se privesc chiondorâş, mârâie, de crezi că au să se încaiere şi să se mănânce unii pe alţii ca sălbăticiunile pădurii şi jivinile pustiilor... Uneori se întâmplă de se înăspresc cu mârâielile lor până prietenia lor aparentă denaturează în scuipări şi în groaznică babilonie! Curg palmele şi înjurăturile, manevrează pumnii, ba se mişcă şi scaunele pe deasupra capetelor. Cei mai porniţi scot cuţitele ori revolverele... Asta se cheamă joc de cărţi... joc de noroc! Câte rele şi nenorociri vremelnice şi veşnice din jocurile acestea! Nici nu visează cineva, care are chip şi cuget de om! Adeseori au fost băgaţi la închisoare oameni care au furat milioane din vistieria ţării lor, ca să joace cărţi! Alţii şi-au zburat creierii. Alţii şi-au tăiat beregata. Alţii s-au otrăvit, ori s-au sinucis în alte feluri... Multe sunt primejduirile şi nenorocirile ce curg din idolul acesta în idolo-slujitorii lui, pe care nu le putem înşira aici.

Idolul banilor. Banii nu sunt şi ei un idol uriaş la care se închină oamenii şi popoarele pământului? Au nu-s banii un idol foarte iubit şi slujit de lume, până la sacrificiu? Au nu pentru idolul acesta slujitorii lui, purtători de nume creştinesc, îşi sacrifică pe cei mai credincioşi şi zeloşi Preoţi, Dascăli şi coreligionari, aşa cum evreii în pustiul Sinaiului pe zelosul Hur, consortul lui Aaron, îl uciseră pentru că stătea împotriva planului idolatriei lor; iar pe Aaron, l-au silit cu îngroziri să le facă viţel de aur, asemenea boului Apis, căruia i se închinau idolatrii egipteni?

Idolul desfrâului. Au nu este un idol infernal dezmăţul, desfrâul, care se vede lăfăindu-se nesupărat de nimeni, ba chiar încurajat şi servit cu multă râvnă de majoritatea purtătorilor de nume creştinesc? Oricine din lume se înfrânează şi nu se închină idolo slujind acestui idol, prin: jocuri, cântece curveşti, vorbe putrede, hârjoneli, hasmodii, ospeţe păgâneşti, beţii, lux, mode şi felurite blestemăţii, acela-i socotit, de lumea cea deşartă, nebun, smintit, un om de nimica.

Oare pentru ce se aduc lăutari la cârciumi, în Duminici, în sărbători, pe la nunți (Vezi "Părăsiți calea Pierzării" de autor), onomastice, botezuri, clăci, etc.? Pentru ce se fac: lux, mode, jocuri, baluri, cântece curvești, vorbe putrede, chiuituri, hărjoneli și hasmodii, cu tot cortegiul lor de necurății și blestemății, care-s urâciune înaintea lui Dumnezeu? Au nu pentru slujirea idolului acestuia? Pentru slujirea acestui idol, posturile se strică, cele Sfinte se profanează, rochiile și fustele se scurtează, bluzele se decoltează, părul se tot coafează, ochii se grimează, sprincenele se încondeiază, fețele se tot pudrează, buzele se tot rujează, lumea se împopoțonează, taina fărădelegii se lucrează (2 Tes. 2, 7; F. Ap. 10, 29; comp. Ier. 2, 21-25; 13, 22-27; 5, 8; Iez. 16, 37, 39; 23, 10; Osia 2, 3, 10; 3, 5; Is. 3, 17-26; 47, 2, 3).

"Să nu vă faceți închinători de idoli, precum s-au făcut unii (israieliții) *dintre dânșii, precum este scris: "Poporul a stat de a mâncat și a băut, și s-a sculat de a jucat"* (1 Cor. 10, 7; comp. Gal. 5, 21; 2 Cor. 6, 14-18; Apc. 21, 8; 22, 15).

Idolul trufiei. Trufia e un idol demonicesc, de care fiecare creștin și creștină s-a lepădat înainte de primirea Sfântului Botez. Luxul și modele infernale ale vremurilor acestora vitregi moralei creștine, în care majoritatea purtătoarelor de nume creștinesc apar prin case, pe străzi, în localuri și-n adunări publice, ba chiar și în Sfintele Biserici, aproape despuiate, nu-i un idol scârbos, izvorâtor de multe necurății ucigătoare de suflete? Hainele luxoase asemănătoare aproape costumului Evei, ori sălbaticilor despuiați de prin țările călduroase, modele nudului, oglinda, pudra cu pămătuful ei, crema, condeiul pentru sprincene, rujul pentru buze, pantofii de lac, mărgele, coliere, salbe, brățări, cercei, inele și alte deșertăciuni idolești, cu care se împodobesc acele false creștine, ce nesocotesc virtuțile creștinești, îmbâcsindu-se de indiferentism religios și păgânătate, oare nu-s un idol infernal al demonului trufiei? Și cei ce țin morțiș la acestea au nu slujesc mamonului și siritului pierzător de suflete, care a căzut din cer pentru că s-a îngreunat cu mândria? (Lc. 10, 16; Apc. 12).

O, Doamne! Și cât tineret, bărbați și femei, băieți și fete, copii și copile, din toate ramurile societății, îl iubesc ca pe ochii din cap și se sacrifică până la moarte, slujind cu multă râvnă și fierbințeală acestui idol, murdăritor și ucigaș de suflete! Idolul trufiei, de care-i îmbâcsită majoritatea creștinilor ușuratici, e frate bun cu căderea, așa cum e și somnul cu moartea. De la somn până la moarte e numai un mic pas. Tot așa e și de la trufie până la prăbușirea în iadul vremelnic și veșnic. Cei căzuți în trufie sau cuprinși de acest idol, zac într-un somn sufletesc care-i frate bun cu moartea sufletească. Vai! Și câte sumedenii de creștini dorm în acest somn. Sumedenii de suflete a pescuit și pescuiește diavolul pentru iadul lui vremelnic și veșnic prin acest idol al trufiei!!!".

Alți idoli. Au doară nu sunt idoli feluritele patimi: crâșma, politica de partid cu dihoniile lor, lăcomia neînfrânată după averi, materialismul, vite de rasă, bogăție de grâne, case mari, pentru a cărora dragoste mulți dau uitării datoriile

lor creştineşti, nesocotesc sfaturile Sfintei Biserici, calcă poruncile Divine, întorc spatele lui Dumnezeu, şi le scapără picioarele alergând să slujească cu trup şi suflet acestor idoli ai materialismului de care şi-au lipit inimile?

Idolii petrecerilor de anul nou. Au doară: Capra, brezaia, turca, etc... nu sunt şi acestea nişte idoli pe care-i idolo-slujesc atâţia şi atâţia tineri, creştini uşuratici, unii cu schimonosirea feţelor, băieţii îmbrăcând haine femeieşti şi fetele îmbrăcând haine bărbăteşti [pentru care cad sub greu blestem Dumnezeiesc şi groaznică afurisenie (2 Lege 22, 5; vezi mai pe larg can. 6; sin. 6 ec. tâlc. şi subînsem. lui, Pidalion filele 186-187 ş.a.)], cu colindarea prin sat şi cu jocuri; iar alţii cu primirea acestor idoli şi idolatrii în casele lor?

Au nu sunt idolii aceştia poate, cu mult mai răi şi primejdioşi decât aceia la care s-au închinat şi se închină popoarele păgâne şi triburile sălbatice ale vremurilor noastre???! Răspunsul acesta e destul de potrivit creştinilor din toate vremurile, care au ţinut şi ţin la idolii aceştia. Cu adevărat, lumea de azi e plină de astfel de idoli şi de cei care se închină la aceşti idoli. Vai şi amar! Mulţi idoli şi închinători la idoli mai sunt şi în ţara noastră! Şi pentru aceasta se crede de mulţi că a venit peste noi puhoiul păgânătăţii şi pârjolul gurilor de foc, care ne fugăreşte pe pământ, pe ape şi prin văzduh. Beţia, fumatul tutunului, desfătările păcătoase, jocurile felurite, pe care le-a făcut dracul, cum zice Sf. Pravilă Bisericească, lăcomia după averi, desfrâul, cârciuma, politica de partid, trufia, luxul, modele şi altele ca acestea, sunt nişte idoli mari, care au prăbuşit şi prăbuşesc sumedenii de suflete în pierzare. Vai, ce idoli grozavi sunt aceştia, şi multe sumedenii de închinători mai au aceşti idoli spurcaţi.

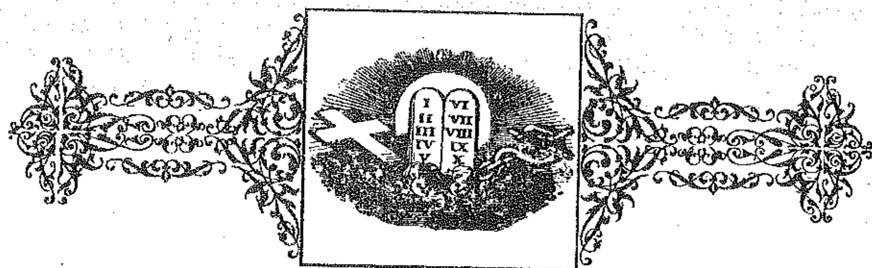
Banii şi averile nu sunt în sine idoli, cât timp sunt puşi în slujba Domnului şi a traiului vieţii noastre; ci sunt un lucru bun şi folositor. Însă acestea se prefac în idoli, atunci când omul se lipeşte cu toată inima de ele, când le iubeşte mai mult decât pe Dumnezeu care le-a dat omului, când oamenii *"Cu grijile şi cu dulceţile veacului acestuia umblând, se îneacă în ele şi nu săvârşesc roada"* (Mt. 13, 7-22; Lc. 8, 7, 14).

Lumea de astăzi e plină de idoli şi de închinători ai idolilor. Majoritatea creştinilor de astăzi calcă poruncile lui Dumnezeu! Ei se încred mai mult în bani, în averi, în puterile şi în trufia lor, decât în Dumnezeu! Atâţia şi atâţia nesocotesc vistieria sfinţeniei existentă în Biserica Domnului, îi întorc spatele şi aleargă la descântători, ghicitori şi vrăjitori, nesocotind prin aceasta Atotputernicia lui Dumnezeu. Mulţi se închină azi poftelor, păcatelor şi încrederii în oameni (Ier. 17). Lumea de azi e plină de oameni purtători de nume creştinesc, al căror dumnezeu le este pântecele şi poftele păcătoase (Filip. 3, 12, 19). Lumea de azi, cu regret trebuie să spunem curat, e plină de idoli şi de cei care se închină la idoli.

După blestematele obiceiuri ale păgânilor luându-se şi israeliţii, s-au întunecat şi aceia, făcând petreceri sataniceşti în jurul Astarteei şi în pădurile ei; iar copiii zămisliţi născuţi şi crescuţi îi aduceau jertfă idolului Moloh, aşa cum vedem în chipul de faţă. Astăzi, ca şi atunci, majoritatea seminţiei omeneşti ămslită, născută şi crescută în sânul cârciumilor, hotelurilor, feluritelor petreceri păgâneşti, sunt sacrificaţi întunericului prin avorturi, ori Molohului cu guri de foc (destrăbălărilor) şi înghiţiţi apoi pe veci de Molohul infernal, de Satana.

PORUNCA a III-a

"SĂ NU IEI NUMELE DOMNULUI DUMNEZEULUI TĂU ÎN DEŞERT"

omnul Dumnezeul nostru în purtarea sa de grijă pentru edificarea, luminarea şi mântuirea oamenilor, a hotărât fiecăruia din noi a-şi lepăda orice deşertăciuni din minte, cuvânt şi faptă, zicându-ne prin a treia poruncă a Decalogului: *"Să nu iei Numele Domnului Dumnezeului tău în deşert".*

La această poruncă greşesc: toţi hulitorii, şi cei care fac jurăminte sau care pun pe alţii să facă jurăminte şi cei care calcă jurămintele; cei care la fiecare pricină pomenesc pe Dumnezeu, zicând: *"Dumnezeu ştie", "zău" "zău lui Dumnezeu"*, "pe legea mea" şi altele asemenea; cei care făgăduiesc lui Dumnezeu să facă vreun lucru bun şi nu-şi împlinesc făgăduinţele lor; proorocii mincinoşi; cei care cer de la Dumnezeu cereri necuviincioase după voile lor, cereri potrivnice mântuirii lor; cei care întrebuinţează cuvintele Dumnezeieştilor Scripturi la glume şi râsuri; cei care nu suferă bolile trupeşti, feluritele lipsuri ori ispite, cu răbdare şi mulţumire, ci cârtesc prihănind pe Dumnezeu ca pe un nedrept; cei care hulesc pe Dumnezeu, Numele lui, Cortul sau Biserica, cele Sfinte şi pe Sfinţii Lui din cer (Apc. 13, 6; 12, 15; Iuda 1, 8-10) şi cei care fac şi pe alţii să hulească; cei care zic că Dumnezeiasca Scriptură cuprinde basme, împotrivindu-se eişi, şi laudă mai mult cărţile păgânilor; cei care îşi calcă făgăduinţa dată la Sf. Botez, dezertând la credinţe şi vieţuiri anticreştineşti potrivnice Ortodoxiei (Vezi Por. III-a din "Carte f. folositoare de suflet" şi Mărt. Ort. p. III-a într. 57, 58).

1. Mi-am pus în gând să jur strâmb, cu voia mea sau de nevoie?

Unirea cu gândul păcătuirii se spală cu 12 metanii, iar lupta (cu gândurile contra păcatului), sau de cununi, sau de muncă este vrednică (după cum se sfârşeşte) (Vezi can. 2, 3, 4 şi 5 al Sf. Ioan Postnicul).

Precum veninul jivinelor otrăvitoare, doctorii iscusiţi îl omoară cu doctorii

iuţi, aşa şi tu, creştine, izgoneşte din fiinţa ta orice gând rău şi păcătos, cu postul şi cu rugăciunea. Luptă-te zilnic a-ţi transforma gândurile rele în gânduri bune, după Legile Divine.

Prin luptă bună, biruim ispitele. Odinioară a întrebat Avva Isaia pe Avva Pimen pentru gândurile cele spurcate. Atunci Avva Pimen i-a răspuns: "Precum o ladă plină cu haine, de le va lăsa cineva, cu vremea putrezesc, aşa şi gândurile, de nu le vom face cu trupul, cu vremea se prăpădesc şi se putrezesc. Precum dacă cineva va pune într-un vas şarpe şi scorpie şi le va astupa, negreşit cu vremea mor, aşa şi gândurile cele rele, de la draci odrăslind, prin răbdare lipsesc. Precum nu poţi opri vânturile a sufla, aşa nu poţi opri nici venirea gândurilor, însă poţi a le sta împotrivă. *"Staţi împotriva diavolului şi vă fugi de voi"* (Iac. 4, 7-10).

Oamenii îşi au mintea lor: ori la păcate, ori la oameni, ori la Iisus Hristos, Dumnezeu... Creştinii care îşi depărtează mintea de la Dumnezeu, se robesc patimilor trupeşti şi sufleteşti (Gal. 5, 18-21).

Supărarea gândurilor rele e sămânţa vrăjmaşului. "Acest lucru - zice Avva Pimen - este asemenea cu un bărbat care are foc de-a stânga şi un vas cu apă de-a dreapta sa. Deci, când se aprinde focul va lua apă din vas şi-l va stinge. Focul gândurilor rele, necurate, e sămânţa vrăjmaşului; iar apa înseamnă a se arunca pe sineşi înaintea lui Dumnezeu.

Precum pe veninul jivinelor otrăvitoare îl gonesc din trup doctoriile cele mai iuţi, aşa şi (demonii) gândurile cele rele, spurcate, se gonesc din suflete prin post şi rugăciuni".

Gândurile rele care se mărturisesc, se împuţinează; iar cele tăinuite se înmulţesc...

"Satana este - zice un bătrân - împletitor de funii: pe cât îi dai lui şuviţe şi el împleteşte. Aceasta o zic pentru gânduri, că pe cât le primeşte pe ele, pe atât se înmulţesc, şi asupra ta se întăresc" (Pateric pg. 188, 146; 229, 3; 258, 19-20; 275, 6; 291, 8; 302, 16-17; 437, 17; 462, 67-69).

Gândurile dau naştere faptelor. Oamenii prin gânduri îşi îndreaptă mintea lor ori la păcate, ori la oameni, ori la Iisus, Dumnezeu-Cuvântul (Pateric pg. 86, 87 ed. 1913). Fericiţi sunt toţi aceia care zilnic cugetă în Legea Domnului, care ascultă Cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc pe dânsul (Ps. 1, 1-3; Lc. 11, 28).

Cei ce jură grabnic sunt incorecţi. Un tânăr, care nu ştia a cruţa, fiind odată în mare strâmtoare, ceru împrumut de la un bogat neguţător, care a trăit în bune relaţii cu tatăl tânărului. Neguţătorul se arătă gata a-i da banii ceruţi, şi vru să-i numere. Tânărul începu să-i promită şi să se jure că în decurs de câteva luni va restitui suma. Neguţătorul intrigat de prea multele lui jurăminte, se opreşte, priveşte pe tânăr în ochi, şi deodată cu un simplu gest adună toţi banii număraţi şi îi vârî îndărăt în pupitrul mesei, şi apoi zise: "Acum ştiu cu toată siguranţa, că nu voi mai primi de la d-ta nici un ban îndărăt. Dacă ai fi un om

de onoare, nu ai fi mai avut nevoie de atâtea jurăminte, pentru a asigura restituirea banilor. Un om drept nu are nevoie a întări cu jurăminte promisiunile sale, ştiind că e suficient un "da" sau "ba". Caracteristica omului incorect este, că pentru toate fleacurile sale, chiamă ca martor pe Dumnezeu! (350 pilde o.c. pg. 162).

2. Am jurat strâmb la judecată sau afară de judecată, cu voie sau fără de voie?

Cel ce jură strâmb la tribunal sau judecătorie, 10 ani este neîmpărtăşit (Can. 64 Sf. Vasile cel M.). Spovedania unora ca acestora se amână - ca şi a furilor şi a celor care trăiesc în concubinaj, - pentru cei dintâi până ce ei nu întorc paguba făcută prin jurământul lor strâmb, sau prin furt, iar pentru cei ce trăiesc în concubinaj până ce nu se despart sau se cunună. Cei ce jură strâmb de silă, 6 sau 7 ani sunt opriţi de la Sf. Împărtăşanie, pentru a se pocăi (Can. 82 Sf. Vasile cel M.).

Greutatea jurămintelor. Când vei vedea pe cineva petrecând în bogăţie rea, şi neluând nici o răsplătire rea, să nu-l fericeşti pe el; ci să-l plângi şi să te mâhneşti. Da, pentru că în viitor şi în veşnicie, cumplite munci îl vor apuca pe unul ca acela. Ştiut este că aceia care se jură şi se blesteamă aici cu minciună, care se află răpitori şi jefuitori şi încă trăiesc în îmbelşugare, unii ca aceia se hrănesc ca porcii spre junghiere şi în muncile cele hotărâte lor, împreună cu necredincioşii, vor fi osândiţi. Dar vei zice: "Mulţi se jură şi se blesteamă. Apoi cum nu-i apucă relele şi nu li se răsplăteşte aici în grab, precum au fost pedepsiţi Anania şi Sapfira? Să nu te minunezi, frate, că cei ce fac păcate mari, dar nu suferă după greutatea nelegiuirilor lor, acelora multă răutate li se găteşte pentru îndelunga-răbdare şi îngăduire a lui Dumnezeu. Amare şi groaznice vor fi muncile acestora şi spre mai mare primejdie şi chinuri sunt cruţaţi.

Toţi cei care luăm aici faceri de bine, dar petrecem întru răutăţi, apoi mai mari bunătăţi ni se cade a face, când vedem că aici nu luăm nici un fel de izbândire împotriva păcatelor noastre celor rele. Atunci când după păcatele noastre Dumnezeu aduce asupra noastră pedepse, apoi mai uşoară judecată ne face nouă. Mari păcate sunt acestea; adică jurământul şi blestemul. Acestea sunt mai grele decât multe alte păcate, adică a călca prin jurământ sărutarea crucii, precum şi a săruta cu strâmbătate, chipul (Icoana) Prea Sfintei de Dumnezeu Născătoarei sau a altui Sfânt. Deci să nu îndrăzneşti a te mai jura tu, creştine, cândva, pe Numele lui Dumnezeu, ori pe dreptate ori pe nedreptate, ca să nu se împlinească şi asupra ta ceea ce a zis Domnul: *"Oamenii aceştia numai cu jurământul se arată că Mă ştiu pe Mine"*.

Privitor la greutatea şi pedepsirea acestui păcat, Dumnezeieasca Scriptură ne istoriseşte că şi Proorocul Zaharia a văzut o seceră de foc pogorându-se din cer pe pământ. Atunci s-a rugat lui Dumnezeu ca să-i descopere lui pricina acestei arătări. La ruga lui fierbinte, s-a pogorât un glas către dânsul, zicându-i: *"Această seceră este mânia lui Dumnezeu. Ea se trimite din mâna Domnului asupra celor ce se jură strâmb, ca să ardă casele lor, şi sufletele lor focului*

nestins să le dea".

Acestea știindu-le, nici de cum să nu ne jurăm, fraților, nici asupra altuia să nu aducem blestem. Pentru aceasta, însuși Domnul Dumnezeu ne învață pe noi, zicând: *"Să nu vă jurați nici pe cer, nici pe pământ, nici cu alt jurământ oricare, nici pe Biserică... Cel ce se jură pe Biserică, pe Dumnezeu Cel ce locuiește într-însa se jură. Nici pe capul tău să nu te juri, că nu poți* - zice El - *să faci nici un fir de păr alb sau negru. Ci cuvântul vostru să fie așa, ce este așa, și nu, ce este nu; Iar ceea ce este mai mult decât aceasta, de la diavolul este".*

Voi însă când jurați, peste porunca lui Dumnezeu, pe Cruce vă jurați, pe care ne-a dat-o nouă Dumnezeu spre mare cinste, armă asupra potrivnicului vrăjmaș. Știut este, că fără de aceasta (adică fără de Dumnezeiescul Semn al Sfintei și de viață purtătoarei Cruci) nici Botezul, nici Liturghia nu se face, nici o altă taină, slujbă sau lucrare duhovnicească nu se săvârșește. Cu aceasta însemnându-ne, biruim puterea drăcească. Noi însă nebăgând seamă de acest Dar Dumnezeiesc, prin Cruce, unii cu minciună; iar alții pe dreptate, ne jurăm și astfel foarte mult pornim spre noi mai multă mânie (a).

Mântuitorul, Apostolii și Sfinții Părinți ne-au poruncit nouă zicând: "Să nu vă jurați nicidecum, nici într-un fel, măcar și pe dreptate; ci să ziceți: așa, când este așa; iar la nedreptate, să ziceți nu, când este nu, că ce-i mai mult decât aceasta, de la vrăjmașul este". Pentru aceea multe pedepse sloboade Dumnezeu peste noi: uneori oprește ploaia, alteori cu înfocări, cu boli grele, și cu alte primejdii ne mustră. Acestea toate vin peste noi, de vreme ce se jură oamenii, și unul pe altul se duc la blestem, spurcând astfel Biserica lui Dumnezeu cu jurămintele lor (Prolog 12, 3, 24, Martie; 4 și 10 Iunie; 17 august, 15 sept.).

Pedepsirea jurătorului strâmb. În cetate, în Forum, este o Biserică a Precistei, în care odinioară un om s-a jurat rău și strâmb. După ce a jurat așa rău și strâmb, a căzut pe spate cu capul pe o lespede de piatră, sfărâmându-și capul, încât puțină viață a mai rămas în sine. Cunoscându-și el păcatul, fiindcă

(a) Vedeți? Dacă numai cei ce se jură pe Sfânta Cruce, atâta ne îngrozește cuvântul, zicând că foarte pornim spre noi mai multă mânie a lui Dumnezeu, dar pentru cei ce defaimă și înjură Sfânta Cruce, ce să mai zicem? Oare se cade unora ca acelora să se mai numească creștini? Oare nu e drept, mai vârtos să fie despărțiți și lepădați de la Sfânta Sobornicească și Apostolească Biserică a Domnului nostru Iisus Hristos, și de Dumnezeiasca Împărtășire? O! ce întunecare și defăimare! În vremurile Sfinților Părinți nu se pomeneau unele (sudalme), ca acestea, pentru aceea și tace cuvântul. În vremurile noastre însă, în toate părțile și pe toate drumurile, auzi defăimând și suduind (înjurând) cele Sfinte. Și mirare! Cum de mai rabdă milostivul Dumnezeu! Cum de nu-i trăznește pe unii ca aceia cu vreun fulger și tunet! Sau pământul să-i înghită, ca pe Datan și Aviron cu ceata lor! Totuși, de groaznicele pedepse Dumnezeiești nu vor scăpa, dacă nu în această vremelnică viață, apoi în viața viitoare se vor pedepsi groaznic, de nu se vor pocăi. Nu mai puțin vor pătimi și pedepsiți vor fi și stăpânitorii, stăpânii și părinții înjurătorilor de cele Sfinte, care nu pedepsesc și nu înfrânează pe unii ca aceștia (Vezi mai pe larg despre acest păcat în cartea: "Păcatul înjurăturilor" de autor).

jurase strâmb, în acea Biserică de la Forum, deoarece mulţi din cei ce juraseră acolo muriseră mai înainte de a împlini anul, şi aşa a murit şi el. Aceasta o scrie Sf. Grigore Episcopul Forumului, care însuşi a văzut acest lucru" (Min. 363-a a Maicii Domnului).

Pedepsirea sperjurului. Un neguţător din Breslau voia să facă o călătorie şi având mulţi bani în locuinţa sa, rugă pe stăpânul casei, să-i păstreze până se va întoarce. Stăpânul făgădui bucuros. Dar când negustorul se întoarse şi ceru banii îndărăt, celălalt spuse că n-a primit nimic. Negustorul văzând aceasta, s-a văzut silit să-l cheme în judecată înaintea tribunalului. Proprietarul casei fiind pus să jure, dădu uşierului să-i ţină bastonul, mai înainte de a jura. În acest baston, care era gol pe dinăuntru, ascunsese el hârtiile de bancă ale negustorului, şi l-a dat uşierului, crezând că, dacă în timpul jurământului banii sunt în mâna altuia, el poate jura cu mâna pe conştiinţă, că n-are banii negustorului la sine.

E uşor de închipuit cât de indignat a trebuit să fie negustorul, văzând cum acel om jură strâmb, fără ruşine. Dar pedeapsa lui Dumnezeu n-a întârziat. Proprietarul fu achitat şi părăsi tribunalul. Pe când însă el cobora treptele tribunalului, în agitaţia lui, se încurcă în baston şi se rostogoli până jos, rupându-şi un picior. Atunci i se rupse şi bastonul şi ieşiră la iveală hârtiile ascunse. Cei de faţă s-au minunat văzând cât de iute şi bine a pedepsit Dumnezeu pe cel ce a jurat strâmb... Faptul acesta s-a petrecut cu adevărat în Breslau şi se face amintire de el într-un basorelief săpat pe piedestalul unei statui a Dreptăţii, chiar pe scările tribunalului, unde toţi pot să-l vadă (Arhim. I. Scriban).

Pedeapsa ciobanului ce răpise oaia cu jurământ şi salvarea lui. Unul din călugării bine-plăcuţi ai lui Dumnezeu, anume Avva Gheorghe, avea ajutor şi protector pe cel de un nume cu dânsul, pe Sfântul Marele Mucenic Gheorghe. Acest Părinte ne-a povestit nouă despre un tânăr care a fost muşcat de un şarpe cu venin purtător de moarte, în felul următor: "Ducându-mă eu pe calea spre munte, având în mâini o Cruce, m-a întâmpinat un Călugăr bătrân şi luând de la Mine Crucea s-a dus înainte pe acea cale şi a apucat în lături pe o cărare. Eu mergeam în urma lui şi iată, văd o turmă de oi şi un tânăr, care era păstorul lor, zăcea jos mort, fiind muşcat de un şarpe înveninat. Nu departe era un izvor şi mi-a zis mie Stareţul acela: "Scoate apă să udăm Crucea". Eu făcând aşa, am deschis gura tânărului şi i-am turnat acea apă vărsată pe Sfânta Cruce în gură şi pe el. Stareţul a zis atunci: "În Numele Prea Sfintei Treimi: Al Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, te vindecă pe tine robul lui Dumnezeu, Sfântul Marele Mucenic Gheorghe".

La rostirea acestor cuvinte, tânărul întorcându-se, a lepădat dinăuntrul său nişte venin purtător de moarte şi s-a sculat. Stareţul i-a zis: "Spune-mi mie, nu te-ai jurat ieri către o văduvă săracă, pentru acea oaie pe care ea ţi-a dat-o s-o paşti şi tu ai vândut-o cu trei arginţi?... Şi tu i-ai spus ei că a mâncat-o lupul!" Tânărul a răspuns: "Adevărat, Părinte, aşa este, dar tu de unde ştii aceasta?"

Stareţul i-a răspuns: "Şezând eu în chilie, a venit la mine un bărbat pe cal alb şi mi-a zis: "Sofronie, scoală-te şi du-te degrabă la izvorul ce este de-a dreapta ta, dinspre miază-zi şi vei găsi un tânăr muşcat de şarpe. Acolo vei întâlni un Călugăr purtând în mâinile lui o Cruce de lemn sculptată. Să iei Crucea aceea, să torni apă pe dânsa şi să dai tânărului aceluia muşcat de şarpe ca să bea apa ce va curge după ea, zicându-i aşa: "În Numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, te vindecă pe tine robul lui Dumnezeu, Mucenicul Gheroghe"... Apoi să-i zici lui: Să nu se mai jure de acum înainte pe Numele lui Dumnezeu, nici a Sfinţilor Săi, nici să facă cuiva strâmbătate, şi să dea oaia văduvei celei sărace, ca să nu-i fie lui ceva mai rău".

Tânărul auzind acestea de la bătrân, a căzut la picioarele lui, zicând: "Iartă-mă pe mine, Părinte, că aşa este. Am vândut oaia văduvei aceleia cu trei arginţi şi i-am spus ei că a mâncat-o lupul. Femeia îndoindu-se a zis: "Oare adevărat este ceea ce spui, sau poate-i minciună?" Şi eu i-am zis: "Mă jur pe Dumnezeul cel adevărat". Femeia auzind mi-a zis: "Tu ştii că eu sunt femeie săracă, dar totuşi, cum vrei tu aşa să faci... Dar să ştii că ţi-o va cere de la tine Dumnezeu şi Sf. Gheorghe, fiindcă eu făgăduisem acea oaie la praznicul Sf. Gheorghe, la masa săracilor". Tânărul hotărât a se părăsi de păcatele acelea, pocăindu-se a zis: "M-am înşelat greşind, şi rog pe a ta bunătate şi iubire de Dumnezeu, Părinte, roagă-te pentru mine lui Dumnezeu şi Sfântului M. M. Gheorghe, ca să mă ierte pentru păcatul acesta şi îi voi da femeii aceleia trei berbeci la ziua Sf. Gheorghe. Apoi, în toată viaţa mea la praznicul Sf. Gheorghe, voi da a zecea parte din oi milostenie la săraci". Astfel, tânărul ce s-a tămăduit, cerând rugăciune şi iertare de la fericitul Stareţ Sofronie, s-a dus la lucrul său, mulţumind lui Dumnezeu şi plăcutului Său, Sfântului Marelui Mucenic Gheorghe (V. Sf. 23 aprilie).

Jurămintele false prăbuşesc în pierzanie. Într-un orăşel în anul 1860, un om bogat deschise o bancă. Un ţăran auzind de aceasta se duse să-i ceară cei 2000 lei cu care în vremea sărăciei îl împrumutase. Abia i se adresă, şi bancherul începu să se jure înspăimântător, zicând: "Să mă bată Dumnezeu, dacă îţi sunt dator". Nu termină însă falsul său jurământ, şi căzu mort la pământ.

Un ţăran îmi povesti următoarea întâmplare: "Un tată, pus la cale de mama vitregă a copiilor lui, făcu înaintea judecătorului următorul jurământ, contra fiului său, cu mâna ridicată spre cer: "... Dacă cele spuse de mine nu sunt adevărate, să mă pedepsească Dumnezeu". - Abia rosti acest jurământ fals, căzu jos la pământ şi muri. Dus acasă şi pus în coşciug, în decurs de câteva ceasuri, mâna, cu care acest bătrân jurase, se deslipi de trup (O mie pilde o.c. pg. 192-193).

Cel ce jură strâmb ca să ia bunurile altuia, "acela de va lua canon n-are nici o vindecare a se ierta, fără numai până nu va întoarce să dea asupreala de unde a făcut jurământ strâmb şi a luat. Atunci dacă o va da, se canoniseşte trei ani să nu se cuminece, şi să facă: post, metanii şi milostenii, ca să i se facă milă de dânsul lui Hristos Dumnezeu, să-l ierte de jurământul ce a făcut strâmb,

şi s-a lepădat de Dânsul. Pentru că zice Dumnezeiescul Grigore Bogoslovul: "Cine va jura strâmb, acela de Dumnezeu se leapădă" (P.M.B. gl. 372, vezi şi Furtul).

3. Am jurat drept la judecată fără să fi fost silit, ori silit? M-am îmbiat (oferit) adeseori să jur?

1) Mântuitorul nostru Iisus Hristos ne porunceşte a nu jura nicidecum. *"Eu zic vouă: să nu te juri nicidecum, nici pe cer, că este Scaun al lui Dumnezeu, nici pe pământ, că este aşternut al picioarelor Lui, nici pe Ierusalim, că este Cetatea Marelui Împărat; nici pe capul tău să nu te juri, că nu poţi un păr alb sau negru să faci; ci fie cuvântul vostru: ce este da, da; şi ce este nu, nu; iar ce este mai mult decât acestea, de la cel rău* (diavolul) *este"* (Mt. 5, 33-37; Osie 4, 15-16; Iac. 5, 12; comp. Evr. 3, 11; 4, 3; 6, 13-18; Ieş. 23, 1, 7-8; 20, 16; 2 Lege 19, 16-18; Mt. 23, 16-22; 26, 72-74).

Creştinii fiind sfinţiţi prin Sf. Botez, ungerea cu Sf. Mir, Împărtăşirea cu Prea Sf. Trup şi Sânge al Domnului Hristos, precum şi prin celelalte Taine şi prin toate slujbele Sfinte ale Bisericii, nu pot jura nici drep. De am fi creştini adevăraţi, cu credinţa şi vieţuirea după Dreptarul Ortodoxiei, niciodată n-am fi siliţi a jura; ci ar fi deajuns mărturia adevărată: ce-i da, da; şi ce-i nu, nu... Însă pentru că vicleşugul şi minciuna s-au înmulţit în lume până într-atât încât judecătoriile nu pot deosebi vinovăţia unora şi nevinovăţia altora, ele sunt nevoite să-i silească pe creştini a jura drept, pentru aflarea adevărului (Vezi şi can. 94 sin. 6 ec. can. 29 Sf. Vasile cel Mare). Asemenea şi celelalte autorităţi.

Cei ce se jură să nu primească hirotonia, după ce s-au jurat să nu fie siliţi a-şi călca jurământul. Că deşi se pare cuiva că este canon care iartă unora ca acestora, însă am cunoscut, prin experienţă, că nu se pricopsesc cei ce calcă jurământul. Dar trebuie a examina şi felul jurământului şi cuvintele şi dispoziţia pentru care s-au jurat, şi adaosurile cele din cuvinte. Pentru că de nu va fi nici o uşurare de nicăieri (fiind făcut solemn) trebuie a-i lăsa (să-şi îndeplinească jurământul) pe unii ca aceştia..." (Can. 10 Sf. Vas.).

Conducătorilor care se jură să facă rău supuşilor (deasemeni şi cei care se jură a face rău aproapelui lor), li se cuvine grea vindecare, care vindecare este în două feluri: întâi să se înţelepţească a nu se jura lesne; iar al doilea să nu stăruiască în jurămintele cele rele... *"Cel ce se jură să facă rău, pe lângă pedeapsa jurământului, i se mai aplică şi altă pedeapsă a faptei rele, pe care voia să o facă. Unul ca acesta trebuie neapărat să-şi calce jurământul, căci altfel cade în păcatul lui Irod, care a tăiat capul Sf. Ioan Botezătorul"* (Can. 29 Sf. Vas. Mt. 14, 1-12; V. Sf. şi cazaniile la 29 august). "Preotul să nu se jure fieştece jurământ, nici mic, nici mare, nici cu voie, nici fără de voie; iar de va face aceasta, să se scoată din Preoţie" (Prav. Bis. Govora p. 114, 101).

Persoanele treptelor ierarhiei bisericeşti sunt scutite de jurământ. *"Persoanele din treptele ierarhiei bisericeşti se scutesc de jurământ, fiind deajuns simpla lor arătare verbală, după Cuvântul Mântuitorului: "Aţi auzit că s-a zis*

celor dedemult: "Să nu juri strâmb; ci să dai Domnului jurămintele tale. Eu însă zic vouă: "Să nu te juri nicidecum. Nici pe cer, că este scaun al lui Dumnezeu. Nici pe pământ că este aşternut picioarelor Lui. Nici pe Ierusalim că este Cetate a Marelui Împărat. Nici pe capul tău să te juri, că nu poţi un păr alb sau negru să faci. Ci să fie cuvântul vostru: aşa, aşa; nu, nu. Iar ce este mai mult decât acestea, de la cel rău este" (Mt. 5, 33-7; Iac. 5, 12; vezi regulamentul pentru disciplina bisericească art. 42).

Jurisprudenţa după legea sinodală şi legea clerului roman şi seminariilor. *"Preoţii chemaţi ca martori în justiţie nu pot fi siliţi prin mijloace coercitive* (dreptul şi puterea de constrângere), *ca să presteze jurământul cerut de lege* (C.C.S. II (Penal) Decr. Nr. 532/89; B.C. 1889 p. 959). *Preotul chemat ca martor, trebuie să fie ascultat fără jurământ, atunci când el se opune a-l presta, sub cuvântul că legile canonice îl opresc de a face aceasta (C.C.S. II (Penal) Decr. Nr. 70 din 23 Ian. 1890; B.C. 1890 p. 116).*

Preoţii se scutesc de jurământ ca martori, urmând să fie crezuţi numai după simpla lor afirmare verbală" (C.C.S. II (Penal) Decr. Nr. 233 din mai 1897; B.C. 1897 p. 714; Vezi Jurisprudenţele L. S. 4, 5, 6; L. C. 3,45 etc.).

"Cei ce de voie sau fără de voie au călcat jurământul, socotim că trebuie a le prelungi cuminicarea vreme de un an, mâncând uscat după ora a noua, şi în fiecare zi câte 250 de metanii" (Can. 31 al Sf. I. Postnicul).

Să nu juraţi nicidecum. Legea învăţăturilor lui Dumnezeu este lumină. Cine se va lipsi de dânsa, acela este orb cu sufletul, mai mult decât orbii aceia din Sf. Evanghelie şi alţi orbi din lume, căci aceia care sunt orbi de ochii (trupeşti), nimic nu văd a face rău; iar cei ce sunt orbi la minte şi la suflet, aceia toate răutăţile le fac, nu numai într-un chip; ci în toate chipurile.

Ce orbire mai mare este decât aceasta când ţine careva Sf. Evanghelie, şi-şi pune mâinile pe ea, care învaţă ca nici într-un chip să nu jure, şi el jură? Cât rău au păţit Sfinţii Părinţi şi câte nevoi au răbdat pentru ca să se întărească credinţa lui Hristos; iar noi de multe ori, fără de nici o nevoie, fără de nici o frică de moarte, ne lepădăm înşine de credinţa noastră. Şi când jurăm pe Sf. Evanghelie, ori cu strâmbul, ori cu dreptul, atunci ne lepădăm; şi nu ne lepădăm numai; ci şi în mare pedeapsă cădem, căci scrie în cartea lui Proorocul Zaharia, că a văzut acest Prooroc o secere de foc foarte mare, lungă de douăzeci de coţi şi lată de zece coţi, şi i-a zis Dumnezeu: *"Această seceră iese de dinaintea lui Dumnezeu şi intră în casa celor ce se jură pe Numele lui Dumnezeu, şi nu iese de acolo până nu va mistui şi lemnele şi pietrele ei"* (Zah. 5, 1-4).

Dar pentru ce e secerea de foc? Pentru ca să ardă casa lui. Şi chiar de va vrea să fugă, nu-i va lăsa secera să fugă. Iar când moare jurătorul mincinos şi de nevoie se îngroapă în pământ, nu se îngroapă cu el şi vicleşugul lui, pentru aceasta îi arde casa lui, ca văzând ceilalţi oameni, să ştie şi să povestească, că a ars casa cutărui jurător şi să se păzească de acest păcat. Aşa a pedepsit Dumnezeu şi pe sodomlenii care aţâţaseră mânia Lui... Vedeţi o, fraţilor, ce

groaznică mânie a lui Dumnezeu iau cei ce jură? Pentru aceea să ne ferim ca de foc de jurământ.

Zic unii: "De nu voi jura, cum voi scăpa din mâna vrăjmaşului meu?". Ce grăieşti, o, omule? De vrăjmaşul tău te temi şi juri, şi de Dumnezeu nu te temi? Cu adevărat să ştiţi, creştini binecuvântaţi, că cel ce jură sau pune pe altul său jure, acela este ucigaş sufletului său. Au doară pentru aceasta este Biserica, ca să mergem să jurăm? Nu! Ci este pentru rugăciune, ca să ne rugăm pentru vrăjmaşii noştri şi pentru iertarea greşelilor noastre. Sfânta Evanghelie, oare pentru aceasta a făcut-o Hristos, ca să ne jurăm pe Dânsa? Nu! Ci ca să auzim cum ni se cade să facem, de ne este voia să ne izbăvim din muncile de veci, şi binele acela de sus să-l dobândim.

Au doară Sf. Cruce de aceasta este făcută ca să ne jurăm pe dânsa? Ori ca să călcăm porunca Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Dumnezeu Cuvântul, Care ne zice: *"Iar eu zic vouă, să nu vă juraţi nicidecum... ci să fie cuvântul vostru: Ce este da, da; şi ce este nu, nu; căci ce este mai mult decât aceasta, de la cel rău este"?*... Sf. Biserică, Sf. Evanghelie şi Sf. Cruce, sunt date nouă de la Dumnezeu pentru mântuirea noastră de cel rău; iar nu pentru a ne robi diavolului prin călcarea poruncilor Lui Divine.

Ia deschide Sf. Evanghelie, pe care-ţi pui mâinile de juri, şi vezi ce zice Hristos? Îţi zice să juri vreodată sau cu strâmbul sau cu dreptul? Nu! Nu zice nicăieri. Dimpotrivă, zice, că muncă sufletească are sufletul acela ce jură şi cela ce pune pe cineva să jure. Deci, de zice Domnul Hristos în Sf. Evanghelie să nu juri, tu cum îţi pui mâinile pe Sf. Evanghelie şi juri? Cum nu te temi de mânia lui Dumnezeu? Nu socoteşti că de vei şi scăpa de vrăjmaşul tău, însă de Dumnezeu nu vei scăpa? Nu socoteşti în capul tău, că de vei scăpa de datoria aceasta trecătoare din lume, însă de munca veşnică nu vei scăpa?

Creştini binecuvântaţi! Ascultaţi cuvântul Domnului şi nu juraţi, şi nu puneţi nici pe alţii să jure, că mare canon şi mare greutate au sufletelor lor, unii ca aceia. Aceasta grăieşte şi Sfântul Marele Vasile şi zice, că jurământul este lepădare de Dumnezeu. Pentru aceea tot creştinul să se ferească de jurământ ca şi cum s-ar feri de foc. Să nu îndrăznească a jura, că pentru această îndrăznire vine orbire şi întuneric în sufletele oamenilor, de cad în păcate în multe chipuri. Domnul ne învaţă zicând: *"Socotiţi-vă să nu se îngreuieze inimile voastre cu mâncărurile şi cu băuturile, şi fără de veste să vină peste voi ziua aceea"*, (adică ceasul morţii, judecăţii şi răsplătirii), întru care ceas nu vor folosi jurămintele şi vicleşugurile ce facem pe această lume. Toate faptele noastre cele ascunse câte facem în taină, ziua şi noaptea, arătate vor fi înaintea Dreptului Judecător, unde va fi toată lumea adunată. O! Ce ruşine vom păţi atunci! Decât munca, mai mare ne va fi ruşinea..." (Cazania la Dum. 31 după Rusalii şi cuv. 18 al Sf. I. Hrisostom din mărgăritare; şi Proolog. 12 martie ş.a.).

2) *"A jura nu-ţi învăţa gura ta şi a numi pe Cel Sfânt nu te obişnui. Că precum sluga care adeseori se cercetează, multe bătăi ia, aşa şi cel ce jură şi pururea*

numeşte, de păcat nu se va curăţi. Bărbatul care mult jură se va umple de fărădelege şi nu se va depărta de la casa lui biciul" (Is. Sirah 23, 8-10). Din această cauză, precum şi pentru a nu se deprinde creştinii cu jurămintele păgâneşti, Sfinţii Părinţi opresc orice jurământ (Vezi în special can. 94 sin. 6 ec. şi expl. lui în Pidalion, fila 103). Tot în acest înţeles învaţă şi unii Ierarhi ai Bisericii noastre, a fugi de jurământ (Vezi "Sinopsa Mitrop. Iacob, Iaşi 1757, fila 58. Dr. Ath. Mironescu, "Theol. Morală" Buc. 1895, pg. 448-455).

Oamenii răi fac jurăminte şi cad în vaiuri (Is. 48, 1-4; Ier. 5, 1-8; 7, 9; Osia 4, 2-3; 10, 4; Mt. 23, 16-18; 1 Tim. 1, 10). Pedepse grele se dezlănţuiesc asupra celor ce fac jutăminte (2 Lege 19, 16-21; Ier. 23, 9-21; Iez. 17, 18-19; Zah. 5, 1-4; Mal. 3, 5).

Sf. Părinţi arată că, creştinii desăvârşiţi n-au nevoie să jure, zicând: "Departe de un asemenea bărbat în evlavie a fi gata să jure... Căci omul care află astfel lesne crezământ, cum ar putea să se arate nevrednic de credinţă, prin trebuinţa de a jura, ca să întărească cuvântul său? Viaţa sa întreagă este pentru dânsul destulă asigurare şi destul jurământ" (Clim. Alex. Strom. V. 707; VII, 861; Orig. Omil, 5 la Ieremia).

De asemeni Sf. Părinţi, Vasile cel Mare, Hrisostom, Ieronim, ş. a. se exprimă foarte hotărât în contra întrebuinţării jurământului. *"Biserica* - zice Sf. I. Hrisostom - *nu e făcută spre a jura într-însa; ci spre a ne ruga. Altarul nu-i făcut spre a depune înaintea lui jurăminte; ci spre a vesti iertarea păcatelor. Dacă nu te sfieşti de nimic, teme-te cel puţin de cartea pe care o întinzi spre jurământ. Deschide Evanghelia şi ascută ce zice Hristos despre jurământ! Îngrozeşte-te şi încetează dacă ai auzit ce zice Hristos despre jurământ. Ce zice El? "Iar Eu zic vouă, să nu vă juraţi nicidecum"* (Mt. 5, 34). Şi legea care opreşte jurământul, tu o întrebuinţezi pentru a jura?" (Hrisostom Omil. 15 c. Antichieni n. 5; Vas. c. M. Ep. 22, 45, 209, Ierom. la Mt. 5, 34).

Nu împlini jurământul rău. Alboin, regele longobarzilor, asediase timp de trei ani oraşul Pavia. El s-a mâhnit aşa de tare asupra apărătorilor cetăţii, încât se jurase că la ocuparea cetăţii va trece prin ascuţişul sabiei pe toţi locuitorii ei. Foametea îi sili pe viteiii cetăţii să o predea. Deoarece aflaseră de mai înainte de jurământul regelui Alboin, se ascunseră care pe unde putu, pentru a scăpa astfel de moartea sigură. Regele însă după ocuparea cetăţii, nu se mai gândi la jurământul său nedrept, şi vesti în tot oraşul că dă iertare poporului. El nu dorea alta, decât să i se arate mulţumire pentru această binefacere prin credinţă şi supunere (O mie pilde).

Jurământul nepotrivit. Erau odată doi fraţi, care din cauza moştenirii se certară şi-şi jurară mânie pe vecie, unul contra altuia. Un vecin, căruia îi părea rău de această neînţelegere dintre fraţi, îşi dădu toată osteneala ca să-i împace. Unul dintre fraţi era dispus la împăcare, iar celălalt rămase încăpăţânat pe lângă jurământul făcut. Acesta, faţă de insistenţele vecinului, răspunse: "Nu mă voi putea împăca cu fratele meu, pentru că am jurat înaintea lui Dumnezeu, că-l voi urâ cât voi trăi, şi nu-i voi vorbi niciodată. Pot eu să fac ceva contra jurământului

făcut?". Vecinul plin de iubire îi răspunse: "Fiul meu! Cum poţi să judeci atât de naiv, că lui Dumnezeu îi poate conveni jurământul tău, făcut pe baza unui păcat? Jurământul tău e nevalabil şi ţie nu-ţi este permis să-l ţii. Tu ai jurat un jurământ păcătos, şi vei aglomera păcat peste păcat, dacă vei ţine la jurământul făcut!". Cuvintele acestea îşi avură efectul că în aceiaş zi s-au împăcat cei doi fraţi (350 pilde). Creştinii sunt datori să nu se jure nicidecum şi să nu facă jurăminte, nici adevărate, nici mincinoase (Mt. 5, 33-37; Iac. 5, 12; Nicodim Aghioritul "Hristoitia" ş. a.).

Calcă jurământul rău făcut. Avva Zosima, zicea că mergând eu în Sf. Cetate a Ierusalimului a venit la mine oarecare iubitor de Hristos şi mi-a zis: "Avvo, am un frate şezător împreună cu mine şi din ispita vicleanului am avut prigonire între noi, apoi eu pocăindu-mă acela nu vrea să se împace cu mine. Pleacă-te dar pentru Domnul şi-i vorbeşte lui cele pentru pace". Eu îndată ce am auzit, am chemat pe fratele acela şi i-am grăit lui cele ce se cuveneau pentru pace şi unire. Iar el întâi se părea că se pleacă, apoi socotindu-se a zis: "Nu pot să mă împac cu el, pentru că m-am jurat pe Cruce, că de acum să fiu neîmpăcat cu el". Iar Zosima zâmbind, i-a zis: "Jurământul tău, frate, are acest fel de putere, ca şi cum ai fi zis: "Mă jur pe Crucea Ta, Hristoase, că nu voi păzi poruncile Tale, ci voi face voia vrăjmaşului Tău, diavolul".

Deci, o frate, nu numai că eşti dator să calci acest jurământ şi să încetezi mânia cea rea, ci să te şi pocăieşti şi să te şi căieşti pentru dânsa şi să-ţi prihăneşti obrăznicia ta, ca să nu te mai răpeşti de dânsa. Că şi Irod, de se căia şi nu ar fi întărit jurământul său, nu ar fi făcut acea cumplită ucidere, tăind pe Mergătorul-înainte a lui Hristos". Deci, fratele umilindu-se pentru acestea zise, s-a pocăit înaintea fratelui său şi a lui Avva Zosima, şi aşa, cu Darul lui Dumnezeu s-au unit iarăşi întru dragoste (Pateric pg. 82-83).

4. Am obiceiul rău de a zice: "zău", "zău lui Dumnezeu", "ştie Dumnezeu", etc. şi a chema fără nici un rost la toate nimicurile Numele lui Dumnezeu şi al Sfinţilor Lui? Am zis: "Dumnezeu ştie" şi altele asemenea (a) fără să fie vorba de nici un lucru folositor sufleteşte?

Aceşti jurători care zic "zău" ori "zău lui Dumnezeu" ori "ştie Dumnezeu", ori alte jurăminte păgâneşti, cad sub afurisenie (Vezi can. 94 sin. 6 ec. şi tâlcul lui:

(a) Obiceiurile elinilor se cuvine a se urî de către creştini şi a nu se jura creştinii cu numele mincinoşilor dumnezei ai acestora, zicând: "Zău" (unul din dumnezeii lor); şi nu numai jurămintele cele după obiceiul elinilor sunt oprite de noi, ci şi tot felul de jurăminte. Că zice Domnul: Să nu ne jurăm nici pe cer, nici pe pământ, nici pe Ierusalim, nici pe capul nostru, ci în loc de tot jurământul să zicem numai pe aşa, aşa şi pe nu, nu. Că orice vom zice mai mult decât acestea este de la diavolul" (Mt. 5, 33-37; 13, 16-18, 22). Însăşi aceasta o adeverează şi Iacov, fratele Domnului (Iac. 5, 12). Dară şi însuşi Osie Proorocul Legii vechi opreşte jurămintele, zicând: "Nu vă juraţi pe Dumnezeu cel viu" (Osie 4, 15-16). Pentru aceasta şi Marele Vasile, în canonul 29 zice că jurământul deodată este oprit şi cu mult mai vârtos cel ce se face de către cineva pentru a face rău altuia" (Tâlc. la can. 94 sin. 6 ec. în Pidalion).

"Carte foarte folositoare de suflet", pg. 18-19).

"Pe cei ce se jură cu jurăminte păgâneşti, canonul îi supune certărilor; iar noi acestora le hotărâm afurisire" (Can. 94 sin. 6 ec.).

Sf. Ioan Gură de Aur învaţă pe creştini a se canonisi pe sineşi când se jură astfel, şi mai înainte de a se jura, cu post negru în acea zi, sau muşcându-şi limba, că mai bine le este a suferi aici o durere trecătoare şi a curge sânge din limba ce s-a jurat, decât a se arde veşnic în focul iadului, dorind zadarnic o picătură de apă pentru răcorire. Nu uita, că cei ce jură uşor n-au ce răspunde înaintea lui Hristos, şi cad în osândă ("Mărgăritarele" Sf. I. Hrisostom pg. 152, 154).

5. M-am blestemat cu jurământ sau fără de jurământ?

Cei ce se blesteamă astfel, cad în păcatul Sfântului Ap. Petru (Mt. 26, 72-74).

6. M-am jurat a răsplăti răul făcut de alţii, tot cu rău?

"Bărbatul care jură mult se va umplea de fărădelege şi nu se va depărta de la casa lui biciul. De va greşi (astfel), păcatul asupra lui va fi şi măcar de va trece cu vederea, îndoit greşeşte. Şi de a jurat în deşert, nu se va îndrepta, că se va umplea de rele casa lui. Este grai întocmai îmbrăcat cu moartea: să nu se afle aceasta în moştenirea lui Iacob" (Is. Sirah 23, 10-13; 1 Petru 3, 9; Mărt. Ort. p. II într. 53; can. 29 Sf. Vasile).

7. Am împlinit jurămintele rele şi nelegiuite pe care le-am făcut cândva, în mânie, la beţie, sau în lipsa judecăţii sănătoase?

Cei ce păcătuiesc astfel, sunt asemenea lui Irod şi altor nesocotiţi, care prin jurăminte nechibzuite şi ţinerea lor, s-au prăbuşit în iadul vremelnic şi veşnic.

Jurământul nesocotit a silit pe Irod la ucidere. Ştim cu toţii din Sf. Evanghelie, că Sf. Ioan Botezătorul a fost decapitat de Irod pe urma jurământului său regesc dar nesocotit. Sf. Ioan Botezătorul a trăit în lumea aceasta ca un înger pământesc în post şi rugăciuni, slujind lui Dumnezeu. El se îmbrăca cu haine simple, pustniceşti, din păr de cămilă şi piei de animale sălbatice. Hrana lui deasemenea era foarte sărăcăcioasă: acride, miere sălbatică şi lăcuste; iar vin şi băutură beţivă n-a băut. După ce Sf. Ioan a botezat pe Mântuitorul în apa Iordanului şi L-a mărturisit lumii: *"Iată mielul lui Dumnezeu, Care ridică*

Diavolul orbind pe Irod prin ospăţul păgânesc cu jocul Salomiei şi legământul jurământului, l-a făcut a ucide pe Sf. Ioan Botezătorul, prăbuşindu-se astfel în pierzarea vremelnică şi veşnică.

păcatul lumii", a fost închis de Irod în temniţa Maheront, din îndemnul Irodiadei, pentru că-i mustrase în public, zicând: "Iroade, nu ţi se cuvine ţie să ţii pe femeia fratelui tău" care-i încă viu. Chiar şi întemniţat, ştiindu-l Irodiada, îl ura de moarte, şi silea adeseori pe Irod ca să-l omoare, dar el n-a cutezat a-l ucide temându-se de popor, care-l socotea pe Ioan drept Prooroc şi Sfânt. Chiar şi Irod ţinea la Ioan, ştiindu-l drept şi Sfânt, şi ascultându-l pe dânsul multe le făcea cu dragoste şi ieşea bine.

După aproape un an (cam peste 9 luni) de întemniţare, Irodiada a aflat o zi cu bun prilej pentru uciderea lui Ioan. Irod serbându-şi ziua aniversară a naşterii sale, dădu un ospăţ mare boierilor săi, căpitanilor, şi celor mai-mari ai Galileei. Pe când se ospătau cu mâncăruri alese, veselindu-se cu băuturi beţive şi cântecele muzicii, intră în sala ospăţului fiica Irodiadei, prinţesa Salomeea, anume pregătită şi împodobită idoleşte de mama ei, jucând o pantomimă, drama unei patimi violente. Prin jocul, săltările şi portul ei meşteşugit, a uimit pe toţi oaspeţii. După joc, jucătoarea deodată se opreşte cu faţa spre rege, şi cu trupu-i tânăr înfiorat de mândrie şi desfătare, îl priveşte cu foc, aşa cum o învăţase mama sa. Irod fermecat de jocul şi înfăţişarea aceea, a ei, a zis fetei: *"Cere de la mine orice vrei, şi-ţi voi da!" Şi s-a jurat el zicând: "Orice vei cere de la mine îţi voi da, până la jumătate din împărăţia mea!"* Fata şireată, ieşind a zis mamei sale: "Ce voi cere?" Irodiada i-a zis: *"Cere Capul lui Ioan Botezătorul!"* Fata intrând îndată la domnitor cu o tipsie în mână, a zis: "Vreau să-mi dai aici în tipsie Capul lui Ioan Botezătorul!"

Irod auzind cererea ei s-a întristat, dar pentru jurământ şi pentru cei ce stăteau cu el la masă, n-a vrut să lepede cererea ei. Simţindu-se obligat a-şi împlini jurământul făcut, a trimis un ostaş (speculator) din garda sa regală în temniţă, ca să-i aducă pe tipsie capul lui Ioan Botezătorul. Ostaşul trimis jos în temniţă, a tăiat capul lui Ioan şi l-a adus pe tipsie, fetei, înaintea lui Irod; iar fata l-a dat mamei sale...

Răzbunarea Dumnezeiască l-a ajuns pe Irod, pe Irodiada şi pe Salomeea, chiar din viaţa aceasta. Armatele lui Aretas au nimicit oştirea lui Irod. Castelul Maheront, unde s-a făcut ospăţul mânjit de jurământul nechibzuit şi uciderea Proorocului, a fost ocupat. Iudeii văzând dezastrul acela, au zis că-i pedeapsa Divină pentru uciderea lui Ioan. Irod după aceea, în urma unor pâri la împăratul romanilor, a fost dezbrăcat de toate demnităţile sale şi confiscându-i-se toate averile, a fost exilat, împreună cu Irodiada, la Lion în Galia, în al patrulea an, după ce Mântuitorul fusese adus înaintea sa, ca să fie ocărât şi batjocorit. Acolo, Irod cu Irodiada au trăit în mare mizerie, unde au şi murit.

Jucătoarea Salomeea, după ce s-a căsătorit întâi cu unchiul său Filip tetrarhul Ituriei, şi al Traconidei, şi a doua oară cu vărul ei, Aristobul regele, Chalcisului, a ajuns-o pedeaspa Divină. "Într-o zi de iarnă - scrie istorisul grec Nicefor - pe când trecea peste un lac îngheţat, s-a rupt ghiaţa sub picioarele ei şi a căzut în apă până la gât, şi sloii de ghiaţă strângându-se i-au tăiat gâtul. "Capul

i-a rămas mişcând deasupra gheței, ca odinioară Capul Botezătorului pe tipsia ei; iar gâtul fiind prins între sloii de ghiață strânşi la loc, trupul ei spânzura în jos şi picioarele se mişcau de ape, cum se mişcară în sala ospățului lui Irod din Castelul Maheront, unde jucase pantomima diabolică, cu care uimise oaspeții, smulsese jurământul nechibzuit de la Irod şi cauzase moartea Marelui Pooroc Sfânt şi drept, Ioan Botezătorul. Dreaptă pedeapsă pentru crima sa.

Iată cum răzbună Dreptatea Divină pe cei nevinovați. Iată cum pedepseşte Dumnezeu pe călcătorii legilor sale Divine şi pe cei care se jură şi împlinesc jurămintele uşuratice, rele (Mt. 14, 1-12; Mc. 6, 14-29; Lc. 9, 7-9; can. 29 şi 10 al Sf. Vas. Prav. mare glava 292 pg. 254; V Sf. şi cazaniile la 29 august). *"Mai bine ar fi fost de nu te-ai fi jurat, Iroade fărădelege... Iar de te-ai şi jurat, nu bine te-ai jurat, mai bine ar fi fost de ai fi mințit (călcând mai bine jurământul nechibzuit şi să nu fi tăiat pe Ioan Botezătorul) şi viață să dobândeşti..."* (Minei 29 aug. şi învăț. edificatoare în can. 29 al Sf. Vasile).

Şi-a călcat jurământul rău şi a împlinit porunca Domnului. În Mexic trăia odată un soldat viteaz dar duşmănos. Într-o luptă primi o lovitură puternică, şi jură că nu se va lăsa până nu va găsi pe duşmanul său pentru a-l pedepsi. Află mai târziu că acesta este într-un oraş de la sud. Îşi ascuți armele şi plecă într-acolo. Ajungând, în fine, în acel oraş, într-o piață trebuia să se oprească din cauza mulțimii, care asculta predica unui Preot. Preotul vorbi cu înflăcărare şi convingător despre iertarea vrăjmaşilor, despre iubire şi umilință. Omul nostru îl ascultă şi tot mai mult îşi simțea înmuindu-se inima sa împietrită. La urmă îşi uită scopul pentru care a venit în oraş, ba sub influența predicii începu să-şi iubească duşmanul şi căuta să-i afle locuința pentru a se împăca cu el. Află că acela era în temniță, din cauza datoriilor. Omul nostru îşi vându calul, prefăcu totul în bani, se prezintă creditorilor, şi achită toate datoriile întemnițatului. Astfel acesta scăpă din temniță. Când îl întâlni, soldatul îl îmbrățişă şi-i zise: "Din prietenie şi iubire, am făcut totul pentru tine" (O mie pilde o.c.).

8. În loc de a mă împăca cu aproapele meu, l-am tras la judecată şi jurământ?

Aceasta-i rodul ambițiilor neînfrânate, care aduc pagubă sufletească şi trupească de amândouă părțile. Dumnezeul Păcii învață pe oameni a se păzi de judecăți, zicând: *"Celui ce vrea a se judeca cu tine ca să-ți ia haina ta, lasă-i lui şi cămaşa"* (Mt. 5, 40). De asemenea Sf. Ap. Pavel ne sfătuieşte să suferim mai bine nedreptatea, decât să ne târâm unii pe alții la judecăți, zicând: *"Pentru ce mai bine nu suferiți strâmbătatea? Pentru ce mai bine nu răbdați paguba? Ci voi înşivă faceți strâmbătate, aducând pagubă mai vârtos fraților! Au nu ştiți, că nedrepții Împărăția lui Dumnezeu nu o vor moşteni...?"* (1 Cor. 6, 1-9). Înțelepciunea străbunilor noştri, ne dă o creştinească măsură de prudență şi cedare în interesul păcii, zicând: *"Mai bine o împăcare strâmbă, decât o judecată dreaptă"*; şi: *"Cel mai cu minte trebuie să cedeze"*. Cei care nu caută pacea şi nu o urmează

pe ea (Ps. 33, 14; Petru 3, 11-22) cad în felurite necazuri şi pagube usturătoare.

În acest înalt scop al împăciuirii oamenilor, conducătorii luminaţi şi binevoitori ai progresării neamului nostru, au aşezat în fiecare comună câte o judecătorie creştinească de pace, supranumită: "Sfatul Păcii". Aici trebuie să se reculeagă toţi împricinaţii şi de aici să se plece împăciuiţi pe calea păcii, cu Dumnezeu şi cu aproapele lor. Spre trezirea multora la pace, dăm aici câteva povestiri grăitoare şi educatoare sufletelor.

Cea dintâi întâlnire cu Iisus Hristos. Suntem la Tribunal. Sala Curţii este plină.

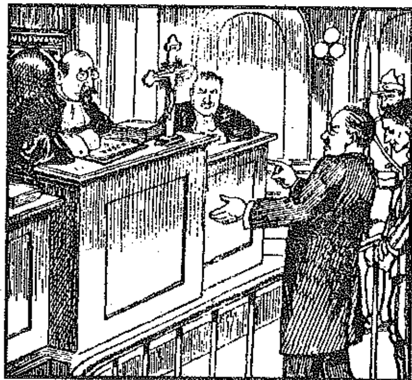
- Costea Drăgan, strigă grefierul. Dintr-o parte lăturalnică se deschide o uşă. Intră o santinelă. Apoi un om care poartă o grea povară pe suflet.

Împovăratul ridică ochii spre masa judecăţii şi răspunzând întrebărilor ce i se pun, cu privire la greaua lui vină, stă cu ochii pironiţi într-un punct fix, la mijlocul mesei de judecată... O lacrimă, cea dintâi lacrimă de care şi-aduce aminte că a vărsat-o în tot timpul de când cel rău l-a împins să făptuiască nelegiuirea... se rostogoleşte pe obrazul supt. Privirea îi cade la pământ, fulgerată... Procurorul, omul legii, apasă asupra vinei cu toată greutatea şi cere judecătorilor să nu aibă milă de făptaş. Veni rândul apărătorului.

- Da, domnilor judecători, aveţi drept să-l judecaţi aşa pe acest om. Fapta lui e vrednică de osândă. El însuşi, recunoscând-o dintru început, s-a supus osândei drepte.

Şi totuşi... aşezaţi-vă o clipă... strâmb şi judecaţi drept... Puneţi, vă rog, în cumpăna d-vs. şi acest amănunt de preţ. Acuzatul se întâlneşte, pentru întâia dată, aici, cu Crucea Mântuitorului care stă în faţa noastră a tuturor. Da, da Domnilor Judecători, pentru întâia oară. Eu l-am întrebat pe omul acesta, dacă s-a mai întâlnit el undeva cu Crucea aceasta... de i-a vestit cineva adâncul cuprins al acestui Semn... de l-a chemat vreodată cineva la calea cea bună... Şi el mi-a răspuns, la toate: *"nu! niciodată! nimeni!"*.

Pe mama lui n-o ţine minte. A murit după ce l-a adus pe lume. Preotul nu i-a ros nicidecum pragul bordeiului. La Biserică nu s-a dus... şi nici Biserica n-a venit la el. Şcoala a fost o simplă trecere... După cei patru-cinci ani, l-a înghiţit din nou natura, sălbăticia, traiul cu vitele. Oamenii răi, au fost singurele lui îndreptări într-o viaţă de grajd. Ce lucru dureros, nespus de dureros este acesta, d-lor judecători! Pentru întâia dată acuzatul se întâlneşte aici cu Iisus cel Răstignit! Pentru întâia dată i se dă prilejul să-şi cerceteze cugetul în faţa Singurului Om -Om şi Dumnezeu în acelaşi timp - Care l-a iubit cu adevărat. Şi l-a iubit gândindu-se

anume la unul ca el atunci când la dreapta Crucii, pe care o vedeţi, avea pe un făptaş la fel ca el! Şi tâlharul acela s-a uitat, tot pentru întâia dată, la Iisus cel Răstignit. S-a uitat cu căinţă pentru păcatele sale şi a căpătat o dulce făgăduinţă. Cea mai dulce făgăduinţă pe care abia acum, în clipele acestea, o poate înţelege şi împovăratul ce stă înaintea judecăţii d-voastră.

Judecaţi-l aspru, d-lor judecători, cât de aspru. Vă rog însă gândiţi-vă că sunt şi alţi vinovaţi care ar trebui judecaţi pentru fapta acestui om. Unde este Păstorul care trebuia să-şi caute oaia cea pierdută? Unde este cel ce nu şi-a mai văzut oaia în turma lui de când i-a înscris numele în matricola botezaţilor? Unde este acela care trebuie să pună mereu, în faţa acestui sărman om, Semnul pe care îl întâlneşte abia aici? Omul e gata de ispăşire. De orice ispăşire. Chibzuiţi însă, în înţelepciunea pe care v-a dat-o judecătorul cel Mare, dacă prin osânda ce veţi pronunţa, aţi osândit pe adevăratul vinovat al faptei ce cutremură conoştinţa noastră a tuturora?

"De are cineva dintre voi, zice Cartea Cărţilor, nevoie de înţelepciune, s-o ceară de la Dumnezeu, Care dă tuturor cu mână largă... Dar s-o ceară cu credinţă... şi ia îi va fi dată".

Eu am spus ce am fost îndemnat de cugetul meu, când am văzut cea dintâi lacrimă din ochii unui om care n-a plâns niciodată, fiindcă n-a văzut niciodată, până azi, pe Singurul Călăuzitor al vieţii fără de prihană, aşa cum o doriţi realizată d-vs. înfăţişătorii legii". Astfel grăi apărătorul.

Acuzatul simţea un şuvoi fierbinte, liniştitor, prin toate mădularile lui. Osânda, ori care ar fi, o primeşte ca o favoare. Dacă s-a întâlnit cu Iisus, dacă i-a auzit glasul Lui, ştie de acum că nu mai este singur. Şi a mers la temniţă grea. Dar lacrima lui purta strălucire de om slobod cu adevărul. Fusese toată viaţa "ferecat" în lanţuri - acuma se rupseseră cătuşile şi-i venea să strige de bucurie. Omul lui Dumnezeu, apărătorul, îi dădu tovarăş pe cale, Evanghelia şi o mână caldă, cum nu i-a strâns nimeni, niciodată (I. Gr. Oprişan).

Cearta împărţirii nucii i-a păgubit. Sub nucul cel mare din capul satului, doi băieţi găsiră o nucă. "E a mea", strigă Ilie "căci eu am văzut-o mai întâi". "Ba nu, e a mea", ţipa Traian; "căci eu am pus, mai întâi, mâna pe dânsa". Şi ei se apucară de ceartă.

"Staţi să vă împac eu!" grăi un băieţandru mai mare, care trecea tocmai pe acolo. El se puse la mijloc între cei doi băieţi, desfăcu nuca şi zise: "Coaja asta e a ta, fiindcă tu ai văzut nuca mai întâi, coaja a doua e a celuilalt, fiindcă el a pus mai întâi mâna pe ea; iar miezul este al meu, fiindcă v-am făcut judecată".

"Asta e sfârşitul tuturor pârilor", adăugă el râzând, şi-şi văzu de drum.

Omul ce umblă la judecăţi, se păcăleşte de multe dăţi!

Cearta pentru împărţirea prăzii, i-a lăsat cu buzele umflate. Doi tâlhari furaseră un catâr şi-l mânară într-o pădurice. Aici s-au pus să se înţeleagă, cu cât să-l vândă, şi cât să ia din parale fiecare din ei. Din vorbă-n vorbă ajunseră

la sfadă, şi începură a se părui, de le săreau fulgii, nu alta.

Când păruiala era la culme, un al treilea tâlhar se furişa la catâr, încălecă pe el şi p-aci ţi-e drumul! Cei cu pricina observaseră prea târziu furtul, şi acum rămaseră şi cu capetele sparte şi necăjiţi rău şi fără catâr.

Unul zise: "Când se bat doi între sine, la al treilea îi pare bine".

Drăgan cu Drăgoi au rămas fără de oi. Trăiau odată doi fraţi, anume Drăgan şi Drăgoi. Aceştia moşteniseră de la tatăl lor o mare turmă de oi. Amândoi fraţii aveau o fire pornită spre veşnică gâlceavă, aşa că ei se certau mereu, în loc să trăiască în linişte. Nu se înţelegeau la nici o treabă, şi de multe ori se băteau pentru lucruri de nimic. Până la o vreme au dus-o cum au dus-o, dar mai la urmă ajunseră să nu se mai înţeleagă deloc. Unul voia să ducă turma de oi la dreapta, celălalt la stânga. Veni vremea să-şi împartă turma: o oaie mie, una ţie. Dar, numărul oilor fiind fără soţ, cearta s-a pornit din nou pentru ultima oaie. Unul dintre ei cerea să taie oaia şi să împartă carnea. Celălalt stăruia să n-o taie până ce nu va fi lâna de pe ea bună de tuns şi să împartă mai întâi lâna. De aici urmă neînţelegerea: "Bine, s-o tăiem, dar eu vreau să tundem oaia chiar astăzi, căci vreau să-mi fac sfori pentru opinci", zise Drăgan.

"Ba să mă ierţi - răspunse Drăgoi - cine Dumnezeu tunde oile de pe acum? Să aşteptăm cu tunsul până la vremea lui".

"Ce-mi pasă mie, când tund alţii oile! Eu tund oaia mea când îmi place mie!".

"Oaia ta! Parcă e şi oaia mea, şi oaia mea o tund când îmi place, nu când le place altora". "Dacă-i vorba aşa, apoi eu o tund partea mea; iar tu când vrei tunde-ţi partea ta".

Drăgoi, care nu voia să tundă oaia cu pricina, s-a împotrivit. Dar pe când lipsea de la stână, Drăgan a tuns jumătate oaia. Când s-au întâlnit seara, s-au luat din nou la ceartă pentru oaia tunsă.

"De ce ai tuns partea din dreapta?" strigă Drăgoi. "Era a ta? M-am învoit eu cu tine să tunzi partea asta? Trebuia să ne înţelegem, care parte o vreau eu şi care tu!". Unul una, altul alta, şi tot aşa s-au ciorovăit.

Asta n-a fost nimic. A doua zi, oaia, împinsă de o vijelie a căzut într-o prăpastie. Coborându-se Drăgan şi Drăgoi după ea, au găsit-o moartă.

"Tu eşti de vină, că ai tuns oaia! Uite-o, a îngheţat de frig, că ai tuns-o prea de vreme!" a strigat Drăgoi. "Ba tu eşti de vină că n-ai tuns partea ta şi s-a încurcat vijelia în lâna ei şi a luat-o vântul îmbrâncind-o în prăpastie! Dacă era tunsă nu o dobora vijelia" a răspuns răstit Drăgan.

"Ba, atunci ar fi doborât-o mai lesne, c-ar fi fost mai uşoară! Dar tu eşti de vină, că de ar fi fost netunsă, ar fi stat mai cumpănită în faţa vântului. Aşa, a luat-o vântul, că era mai uşoară pe partea ta cea tunsă. Nu vezi că pe partea asta a şi căzut pe pământ". De aici altă sfădălie, altă bătaie... În sfârşit, s-au târât fraţii Drăgan cu Drăgoi unul pe altul la judecată, unde s-au pârât cu ură grozavă şi gălăgie mare.

"O! O!" strigară şi avocaţii, cu mare bucurie! "Ce caz interesant!...". Şi începură

avocaţii şi judecătorii, cu ochelarii puşi pe vârful nasului, să răsfoiască prin cărţile lor, şi văzând ce soi de oameni sunt aceşti doi fraţi, au tot scris şi răsfoit cărţile şi dosarele lor, tot lungind procesul din an în an, până ce fraţii: Drăgan şi cu Drăgoi, au rămas şi fără lână şi fără de oi (1 Cor. 6,1-8).

Judecătoriile sunt ca şi crângul de mărăcini, unde oile aleargă de frica lupilor, şi de unde nu pot ieşi, până nu li se smulge lâna de pe spinare... "Împacă-te cu pârâşul tău până eşti cu el pe cale..." (Pr. I. Trifa).

Ambiţia şi procesele l-a scos afară din casă. Moş Toader era un om foarte certăreţ şi nu mai ieşea din pâri şi procese. Odată văzu că vecinul îşi sparge zidul şi-şi face o fereastră nouă la casă. Lui moş Toader nu-i veni lucrul acesta la socoteală şi-l ameninţă pe vecinul său că-l va da în judecată. Vecinii veniră la el şi-i spuneau să nu-şi facă necaz de unde n-are, să nu se bage în proces, acum la bătrâneţe, căci nu poate să câştige nimic.

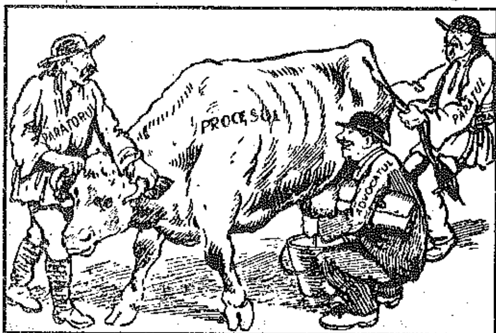
Dar moş Toader se necăji foc, lovi cu pumnul în masă şi răcni: "Eu îmi dau cuvântul că voi câştiga, şi o să vă arăt că vecinul n-o să se uite în curtea mea pe fereastra cea nouă". El începu procesul, îl pierdu şi avu să plătească toate cheltuielile. Dar doarece se îndatorase rău cu multele sale procese şi nu mai avea din ce plăti, curtea şi casa lui ajunseră la dobă.

Simion, un ţăran tânăr, cumpără casa şi curtea lui moş Toader. Atunci vecinii îl luară în râs pe bătrânul cel certăreţ şi-i ziseră: "Tu ai câştigat procesul şi ai ajuns ce ai vrut. Vecinul acum nu se mai poate uita în curtea ta; ci în a lui Simion care a cumpărat-o".

Câştigul din judecată, să nu-l cauţi niciodată (O sută ist. m. 13, 46 şi 57).

Păţania celor ce s-au pârât 30 de ani. Ziarul "Universul" din 8 sept. 1936, a publicat mult-grăitoarea ştire de mai jos.

Între locuitorii I. Boatcă, V. Boatcă şi Catrina I. Simion pe de o parte, şi Gh. Stoica cu I. Murăraşu pe de altă parte, din satul Boiştea, com. Dărmăneşti jud. Bacău, încă din an. 1910 pentru că nu s-au putut împăca asupra unui teren în întindere de 24 prăjini (un pogon), s-au acţionat pe cale civilă în judecată, care a ţinut încontinuu, afară de anii cât a durat războiul, cheltuind pentru tot acest timp de 30 de ani, suma de 200.000 lei şi rămânând astăzi săraci, lipsiţi completamente.

Avocaţii i-au stors de întreaga avere şi n-a fost rost de nici o împăcare decât în primăvara acestui an, când mai mulţi fruntaşi gospodari, împreună cu Părintele M. Puşcalău, i-au sfătuit să se împace, ceea ce au şi făcut. Însă unul din aceştia, Ioan Boatcă, văzând că întreaga lui

avere s-a părăduit prin acest proces, omul de scârbă a căzut la pat şi peste o lună şi-a dat obştescul sfârşit, lăsând cu limbă de moarte că toţi cei care au asemenea fapte prin justiţie, să se împace, căci cei mai câştigaţi sunt avocaţii, care le mănâncă tot avutul lor...

Cazuri de astea sunt mii şi mii prin toate părţile. Şi totuşi, oamenii nu se învaţă minte, ci se pârăsc pentru toate nimicurile, iar pe urma proceselor câştigă avocaţii, cum se vede în chipul din faţă. Procesul este vaca pe care pârâtorul o ţine de coarne, pârâtul de coadă; iar avocatul o mulge.

Un creştin adevărat, un om duhovnicesc, nu se judecă. Dacă lumea ar fi plină de fraţi, n-ar mai fi procese (1 Cor. 6, 1-8), (Pr. I. Trifa).

Când doi se ceartă al treilea câştigă

Doi căţei se bat în stradă, pe o pradă oarecare
Alt căţel o şterpeleşte ş-apoi pleacă la plimbare.
D-aia zicătoarea zice şi poporu-n veci o strigă:
"Între doi care se ceartă, cel de-la treilea câştigă".

Doi tovarăşi în afaceri, ḩâra-mâra se tot ceartă.
Şi în urmă divorţează, nu se împacă nu se iartă.
Şi din cearta lor câştigă, chear duşmanul care strigă:
"Între doi care se ceartă, cel de-al treilea câştigă".

Între soţ şi-ntre soţie, se întâmplă ceartă-n lege
Şi la urmă, cu divorţul, unul şi altul se alege.
Cin-câştigă dar din ceartă? Avocatul care strigă:
"Între doi care se ceartă, cel de-al treilea câştigă".

Un slujbaş pe altul sapă cu răbdarea, să-i ia locul.
Şi când colo vine altul la scaunul cu norocul.
Şi atuncia zicătoarea, vine drept la pont să-l frigă:
"Între doi care se ceartă, cel de-al treilea câştigă".

Două naţii în războaie, una pe-alta se omoară
Şi la urmă... tronc... câştigă... altă naţie deafară,
Căci se ştie, zicătoarea, şi poporu-n veci o strigă:
"Între doi care se ceartă, cel de-al treilea câştigă".

Dar la noi, la noi românii, despărţiţi în multe grupe?
Una cu alta se tot ceartă, se sfâşie şi se rupe.
Cin-câştigă? Ia, străinii care-acum tot mereu strigă:
"Între doi care se ceartă, cel de-al treilea câştigă" (Cules din gazete).

Tabloul purtătorilor de procese... Pentru ca să sperie lumea de procese, tribunalul din Barcelona (Spania) a deschis un concurs cu premiu mare pentru cel ce va zugrăvi un tablou care să ia oamenilor pofta de a mai purta procese. Un pictor renumit a zugrăvit tablou bogatului, care câştigase procesul. Era aproape gol, cu hainele sdrenţuite şi cu lacrimi în ochi, iar faţa reoglindea în

toate trăsăturile ei, durerea cea mare a bogatului după avuţiile pierdute în proces. Dar în partea de jos a tabloului era scris: "Dacă bogatul, care a câştigat, a ajuns în aşa stare de plâns, cum va fi arătând săracul, care a pierdut procesul!".

Pictorul acestui tablou a câştigat premiul de bani, şi icoana încă şi azi multora le taie pofta de a căuta toate mijloacele, până şi procesele nedrepte, numai şi numai ca să ajungă la bogăţie şi mai mare.

Închipuiţi-vă, oameni bogaţi de azi, că storcând averea altora, faceţi pe oamenii ceilalţi mai săraci! Nu vă doare inima, când îl vedeţi pe unul cu hainele rupte, cerând milă, după ce l-aţi adus la sapă de lemn? Dar fie-vă milă cel puţin de biata lui soţie şi de copilaşii lui nevinovaţi! Fie-vă milă! Fie-vă milă!

Ştiu însă, că mulţi bogaţi vor zice, cum că au drept să aibă avere mare, căci la 1 Tes. 4, 11 se spune lămurit, cum că este iertat a câştiga avere prin muncă cinstită! Zic şi eu, iubiţilor, că e adevărată observarea aceasta, căci şi în alt loc ne spune Sf. Scriptură, că fiecare muncitor e vrednic de plata sa. Dar unora ca acestora le zic: Să ne mai întrebăm şi aceea: "Ce avem să facem cu averea?" Apostolul Pavel zice către evrei: "Fără zgârcenie fie purtarea voastră, şi să fiţi îndestulaţi cu cele ce aveţi, căci El a zis: *"Nu te voi părăsi, nici te voi lăsa"* (Evr. 13, 1-6; 2 Cor. 9, 4-11; Filip. 4, 10-19; Predici Ep. Ghe. Comşa şi Prof. Ghe. Maior).

9. Am judecat pe aproapele meu?

Fiecare din noi oamenii având cunoştinţele noastre mărginite, adeseori am greşit şi greşim când ne pornim grabnic a judeca pe aproapele nostru pentru feluritele scăderi ale lui. Mântuitorul nostru Iisus Hristos, în dragostea Lui nemărginită pentru a ne scăpa şi de acest greu păcat, ne-a hotărât a nu judeca pe nimeni pripit, uşuratic şi cu asprime, zicând: *"Nu judecaţi, ca să nu fiţi judecaţi. Căci, cu ce judecată veţi judeca veţi fi judecaţi, şi vi se va adăuga vouă celor ce cunoaşteţi aceasta"* (Mt. 7, 1-2...; Mc. 4, 24).

"Pentru aceea - zice şi Sf. Ap. Pavel - fără de răspuns eşti, o, omule, tot cel ce judeci; căci întru ceea ce judeci pe altul, pe tine însuţi te osândeşti, fiindcă aceleaşi le faci, cela ce judeci. Cel ce mănâncă pe cel ce nu mănâncă să nu-l defăimeze, şi cel ce nu mănâncă pe cel ce mănâncă să nu-l osândească; căci Domnul l-a primit pe dânsul. Tu cine eşti care judeci pe sluga străină? Domnului său stă cau cade. Şi va sta, că puternic este Dumnezeu a-l pune pe dânsul să stea... Dar tu ce judeci pe fratele tău? Că toţi vom sta înaintea judecăţii lui Hristos... Deci, mai mult să nu judecăm unul pe altul; ci aceasta mai vârtos să judecaţi, ca să nu puneţi împiedicare fratelui sau sminteală"...

Drept aceea, mai înainte de vreme nimic să nu judecaţi, până ce va veni Domnul, Care va şi lumina cele ascunse ale întunericului şi va arăta sfatul inimilor, şi atunci lauda va fi fiecăruia de la Dumnezeu" (Rom. 2; 14, 3, 4, 10, 13; 1 Cor. 4, 5).

Sf. Nifon mustrat de icoana Maicii Domnului pentru că a osândit pe un păcătos. Într-una din zile mergând Sf. Nifon către Biserică la rugăciune, a văzut un om făcând fărădelege pe cale, şi l-a osândit în mintea sa. Apoi după ce a

venit în Biserica lui Dumnezeu şi ridicându-şi ochii, după obicei, către Icoană, îndată a văzut pe Preacurata Născătoare de Dumnezeu cu faţa înfricoşată şi posomorâtă, întorcându-se de către dânsul. Iar Nifon s-a înspăimântat foarte şi căutând în jos, şi-a zis: "Vai mie, păcătosul, numai o bucurie aveam, adică chipul Tău, Stăpână Prea Sfântă, iar acum şi Acesta îşi întoarce faţa Sa, şi nu ştiu pentru care vină". Apoi adunându-şi gândurile, abia şi-a adus aminte, că a osândit pe cel ce păcătuia, şi a priceput, că pentru aceea Maica Domnului îşi întoarce faţa Sa de la Dânsul. Deci, suspinând din adâncul inimi, a zis cu plângere: "Dumnezeule, iartă-mă pe mine păcătosul, căci iată, am răpit slava şi dregătoria Ta, şi am osândit pe aproapele meu, mau înainte de al judeca Tu. Însă miluieşte-mă, Stăpâne, căci spre Tine nădăjduieşte sufletul meu, şi de acum nu voi mai osândi niciodată pe fratele meu". Acestea şi mai multe zicând cu lacrimi, a căutat iarăşi către Icoană, şi a văzut-o zâmbind ca şi mai înainte; şi de atunci cu mare pază a început a se feri de a nu mai osândi. Deci, aceasta se făcea totdeauna: când i se întâmpla a greşi întru ceva, apoi Prea Curata Maica lui Dumnezeu îşi întorcea faţa Sa, şi cu aceasta se osândea Nifon şi se îndrepta... (V. Sf. 23 dec. pp. 1157-1158).

Şi-a pierdut din dar pentru judecarea aproapelui. Fost-a un bătrân oarecare ce mânca în fiecare zi câte trei posmagi (pesmeţi). Deci, a venit la el un frate şi stând ei să mănânce pâine, au pus fratelui trei posmagi, şi văzând bătrânul că încă-i mai trebuie i-a adus şi alţi trei posmagi şi dacă s-au săturat se sculară. Deci a judecat bătrânul pe fratele şi i-a zis: "Nu trebuie, frate, să slujim trupului". Iar fratele cerând iertare de la bătrânul, a plecat. A doua zi a venit vremea să mănânce bătrânul şi şi-a pus trei posmagi după obicei şi tot îi mai era foame, şi s-a înfrânat pe sine. A doua zi iar a pătimit aşijderea. Deci a început a slăbi, şi a priceput bătrânul că i s-a întâmplat lui depărtarea lui Dumnezeu şi s-a aruncat pe sine înaintea lui Dumnezeu cu lacrimi. Şi se ruga pentru depărtarea ce i s-a întâmplat şi îndată a văzut pe Îngerul care îi zise lui: "Pentru că ai judecat pe fratele, ţi s-a întâmplat aceasta. Să ştii dar, că cel ce poate să se înfrâneze pe sine, sau altă faptă bună face, nu numai din voia sa le face, ci Darul lui Dumnezeu este care îl întăreşte pe om" (După "Pateric").

Unde să-l pun pe cel care l-ai osândit? Oarecare dintre Sfinţi, a auzit odinioară că a căzut un frate în curvie şi a zis: *"O, ce rău a făcut!"* După puţine zile a răposat fratele. Atunci a venit îngerul cu sufletul fratelui către bătrânul şi a zis: *"Iată pe care l-ai judecat, s-a mutat. Unde porunceşti să-l aşezăm? La Împărăţie sau la muncă?"* Bătrânul văicărindu-se pentru neosocotinţa sa, a petrecut în pocăinţă aspră până la moartea sa, rugându-se lui Dumnezeu ca să câştige iertare de aceasta, plângând şi foarte mult ostenindu-se.

Năpăstuirile prin nălucirile drăceşti. Avva Marcel - istoriseşte Avva Theona - era în părţile Liviei şi trăia sub poalele unui munte, aproape de o cetate

mare, într-o peşteră oarecare. El era foarte blând, milostiv şi cucernic, cinstit şi înţelept. Cetăţenii acelor ţinuturi aveau cu toţi mare credinţă şi dragoste către dânsul şi ascultau toţi şi primeau învăţăturile lui. Aşa a trăit el într-acea peşteră şaizeci de ani, şi multe scârbe şi supărări a răbdat de la draci, precum singur i-a spus lui, cu fel de fel de meşteşuguri şi chinuri groaznice năvălind asupră-i, vrând să-l isgonească pe el de la acel loc, din acea peşteră, luptându-l să-l smintească de la tăcerea şi orânduiala lui cea cu bună linişte. Acele supărări şi scârbe, pe toate prea lesne le răbda şi le suferea. Mai pe urmă văzând vrăjmaşul diavol că nu mai are alt ce să-i mai facă, ca să-l gonească pe el de la acel loc, (că nu-l mai putea suferi), a făcut aceasta: S-a închipuit în chipul Stareţului şi a început a întâmpina femeile şi fetele acelor cetăţeni, seara şi dimineaţa, şi le vorbea lor cuvinte necuviincioase, şi le îndemna ca să curvească cu dânsul, adeverindu-le lor că nu este nici un păcat de acest lucru, pentru curvia în taină. Aceasta a făcut-o diavolul nu odată, sau de două ori, ci de multe ori, şi unde vedea o femeie singură, îndată i se închipuia în chipul Stareţului şi mergând la dânsa îi vorbea cuvinte necuviincioase, iar femeile spuneau bărbaţilor lor.

Auzindu-se acest lucru, s-a vestit tuturor cetăţenilor. Atunci s-au adunat toţi cetăţenii la Sf. Biserică şi trimiţând au chemat pe toate femeile şi fetele cărora le grăise acele cuvinte necuviincioase. Şi le-au întrebat pe ele ca să spună drept, dacă este adevărat pentru acel stareţ sau îl năpăstuiesc pe el. Dar femeile şi fetele, fiind mai multe de douăzeci, toate mărturiseau zicând: "Nu numai odată sau de două ori, ci mai de multe ori, şi ori unde ne apucă câte pe una, ne sileşte pe noi spre păcat cu dânsul şi ne trage fără de ruşine, zicând că nu este păcat de curvia în taină".

Acestea auzindu-le soborul Bisericii şi nepricepându-se că este meşteşugul diavolului, au trimis la dânsul pe nişte tineri, nemilostivi, poruncindu-le lor ca să-l scoată din peşteră şi cu bătaie şi cu necinste să-l izgonească pe el de acolo. Deci mergând acei tineri nemilostivi şi cu mare mânie intrând fără de veste la dânsul în peşteră, îndată l-au apucat unii de barbă, alţii de pletele capului, alţii bătându-l cu beţe pe spate ca pe un dobitoc, şi l-au scos afară din peşteră. Astfel torturându-l l-au tras, tăvălindu-l pe pământ şi tot bătându-l groaznic, fără milostivire, până l-au lăsat trântit jos, în mijlocul drumului, ca pe un mort, şi s-au dus.

Trecând nişte drumeţi pe acea cale, l-au găsit pe Stareţ în mijlocul drumului, rănit peste tot trupul, zăcând într-o baltă de sânge, abia viu. Drumeţii stând şi minunându-se, au început a-l întreba, să le spună loc, ce i s-a întâmplat? Stareţul abia putând vorbi, i-au rugat să-l ridice şi să-l ducă în peştera lui; şi ridicându-l ei l-au dus în peştera sa. Şi acolo lăsându-l s-au dus în drumul lor. Oamenii din cetate înţelegând că iar s-a întors în peşteră, mulţi dintr-înşii au mers la dânsul, şi-l dosădeau şi-l ocărau pe el. Acolo într-acea peşteră stareţul a mai trăit 18 luni, de toţi cetăţenii fiind dosădit pururea, ocărât şi batjocorit; iar el cu bucurie toate le răbda şi se ruga lui Dumnezeu pentru dânşii; ca să li se ierte păcatul

acesta, căci ei nu ştiu ce fac, şi să se mântuiască sufletele lor. Însă Domnul Dumnezeu n-a lăsat până în sfârşit această batjocură diavolească şi ocară asupra plăcutului Său, ci a descoperit unuia din cetăţenii cei mai cinstiţi aceasta, cum că a fost meşteşugul şi nălucirea diavolească asupra Stareţului, şi cum că însuşi diavolul s-a închipuit în chipul Stareţului, şi se arăta şi vorbea cu femeile şi fetele din cetate acele vorbe. Stareţul nimica de aceasta nu ştia, ci şezând în peştera sa, se ruga lui Dumnezeu după obiceiul său, pentru acea cetate şi pentru toată lumea. După aceea, au început acei tineri, care munciseră pe Stareţ a se îndrăci groaznic, făcând spume la gurile lor, şi ţipând spuneau nevinovăţia Stareţului. Asemenea şi femeile şi fetele acelea cu care vorbise diavolul în chipul Stareţului, toate s-au îndrăcit. Şi s-au adunat cu toţi cetăţenii şi au cunoscut toţi că n-a fost vinovat Stareţul, ci însuşi diavolul a lucrat acel lucru rău asupra Stareţului. Şi s-au căit toţi, foarte, pentru că au crezut în nălucirile diavolului şi pedepsind şi defăimând pe Stareţul au greşit lui Dumnezeu.

Aşa mustraţi de conştiinţă, căindu-se şi plângându-şi nesocotinţa lor, sculându-se toţi cetăţenii, împreună cu femeile, fetele şi copii lor, au ieşit toţi din cetate şi au mers la peştera Stareţului ca să-şi ceară toţi iertăciune, să-i ierte pe ei de greşeala cu care au greşit lui, nefiind vinovat. El văzând de departe oaste mare venind, a cunoscut că sunt cetăţenii şi vin la dânsul, căci ştia că s-au înştiinţat de nevinovăţia lui, şi ştia şi pentru ce vin cu toţii la dânsul. Atunci Stareţul degrab ieşind din peştera sa, a fugit în pustiu şi a trecut Muntele Nitriei şi găsind acolo o peşteră, foarte i-a plăcut şi s-a aşezat într-însa. Şi-mi zicea mie, spune Avva Theona: "Când va vrea cineva să se deosebească cu viaţa de gâlcevile lumii, să meargă să se aşeze la un loc liniştit, fără gâlceavă şi cu tăcere, de vrea să nu-i găsească diavolul prepusuri, la fel cu acesta asupra mea; se cade lui să nu se aşeze la loc aproape de cetate sau de sate, ci să fie departe de locuinţa mirenească şi aşa va fi odihnit".

Numai năpăstuitul poate vindeca pe năpăstuitor. Povestea un bătrân, că în vremea marelui Isidor, preotul schitul, era un frate diacon, pe care şi pentru multa lui faptă bună vrea să-l facă preot, pentru a rămâne în locul lui după moartea sa. El însă pentru evlavie nu s-a atins de hirotonie, ci a rămas diacon. Pe acesta, din bântuiala vrăjmaşului, l-a zavistuit oarecare din bătrâni. Deci pe când toţi erau în Biserică pentru slujbă, mergând bătrânul zavistnic pe ascuns, a pus cartea sa în chilia diaconului şi venind a vestit lui Avva Isidor, zicând că oarecare din fraţi mi-a furat cartea. Mirându-se Avva Isidor, a zis: "Niciodată ceva de acest fel nu s-a făcut în Schit". Deci, a zis preotului, bătrânul acela care a pus pe ascuns cartea: "Trimite doi din părinţi cu mine ca să cercăm chiliile". Deci mergând, întâi au cercetat prin chiliile celorlalţi şi pe urmă au venit la chilia diaconului, unde au găsit acea carte, pe care au adus-o la preot în Biserică şi au spus unde au găsit-o, fiind de faţă şi auzind şi diaconul. El a făcut metanie înaintea a toată obştea lui Avva Isidor, zicând: "Iertaţi-mă că am greşit".

După trei săptămâni a fost primit la Precistanie. Atunci îndată s-a îndrăcit

bătrânul zavistnic care îl năpăstuise, şi a început a se mărturisi, strigând şi zicând: "Am năpăstuit pe robul lui Dumnezeu". Deci făcându-se rugăciuni de toată Biserica pentru dânsul, tot nu se tămăduia. Atunci marele Isidor a zis diaconului înaintea tuturor fraţilor: "Roagă-te tu, pentru dânsul, că tu ai fost năpăstuit. Şi rugându-se el, îndată s-a făcut sănătos bătrânul.

Judecătorul aproapelui devine Antihrist. Un oarecare bătrân mare, stătea în Siria, între hotarele Antiohiei, şi avea un frate care era gata spre judecată, de vedea pe cineva greşind. Deci, de multe ori îl învăţa pe dânsul bătrânul, grăind: "Cu adevărat, fiule, te înşeli şi îţi pierzi numai sufletul tău, de vreme ce nu ştie nimeni ce este în om, fără numai Duhul care este întru dânsul. Că de multe ori înaintea oamenilor fac fapte rele, iar în taină se pocăiesc înaintea lui Dumnezeu. Păcatul adică, noi îl vedem, iar pocăinţa şi faptele cele bune ce le-au făcut, numai Dumnezeu le ştie. Pentru aceasta şi cu ochii de vei vedea pe om păcătuind, nici cât de puţin nu-l judeca pe el, că numai Unul Dumnezeu este Judecătorul. Că tot omul ce judecă pe altcineva, se află ca un antihrist al lui Hristos, de vreme ce i-a răpit dregătoria şi stăpânirea ce i-a dat Tatăl, făcându-se el judecător, mai înainte decât Dânsul".

Daţi afară pe antihristul acela. "Stând eu odinioară într-o pustie prea adâncă, povesteşte un bătrân, a venit un frate de la chinovie pentru certare. Întrebându-l cum se află părinţii, el mi-a răspuns: "Bine cu rugăciunile tale". Apoi l-am întrebat şi pentru un frate care avea nume rău, şi mi-a zis: "Crede, părinte, că încă nu s-a izbăvit de acel nume". Eu auzindu-l, am zis: "Uf!". Şi îndată ce am zis aceasta, mi-a venit somn. Atunci m-am făcut întru uimire, şi m-am văzut pe mine că stam înaintea Sfântului loc al Căpăţânii, şi pe Domnul nostru Iisus Hristos între doi tâlhari răstignit, şi m-am pornit să mă închin. Şi dacă am mers aproape, a poruncit Sfinţilor îngeri, care stăteau lângă El, cu mare glas, zicând: *"Scoateţi-l afară, că antihrist îmi este, că mai înainte de a judeca Eu, el a judecat pe fratele său".* Deci gonit fiind eu, am vrut să ies şi mi s-a apucat haina mea, ce se numeşte palion, în uşa ce s-a închis degrabă, şi lăsând-o acolo, am ieşit, şi îndată m-am deşteptat. Deci socotind eu cele văzute, am zis fratelui celui ce venise: "Rea este ziua aceasta pentru mine". El a zis: "Pentru ce, părinte?" Şi atunci am povestit lui cele ce am văzut, şi am zis: "Haina aceea a mea, era acoperământul lui Dumnezeu care era peste mine, şi m-am lipsit de el. După aceea am făcut şapte ani rătăcind prin pustie, nici pâine gustând, nici sub acoperământ intrând, nici cu om vorbind, până ce iarăşi am văzut pe Domnul meu asemenea la locul căpăţânii, poruncind ca să mi se dea haina". "Douăzeci de ani am petrecut luptându-mă cu un gând, - a zis un alt bătrân, - rugându-mă lui Dumnezeu, ca pe toţi oamenii să-i văd ca pe unul".

Tu nu eşti în omul cel vechi? A auzit odată Preotul Pelusiului pentru oarecare fraţi, că se duc des în cetate, şi se scaldă şi se lenevesc de mântuirea lor.

Deci venind la Biserică, a luat de pe dânşii călugăria. După aceasta, l-a mustrat pe dânsul inima lui, şi s-a căit. Apoi venind la Avva Pimen, beat de gânduri, având levitoanele fraţilor, i-a vestit bătrânului pricina. Bătrânul ascultându-l, i-a zis lui: "Nu ai şi tu ceva de ale omului celui vechi? Te-ai dezbrăcat de el?". Iar Preotul a zis: "Mă împărtăşesc încă de omul cel vechi". Iar bătrânul a zis lui:"Iată dar, că şi tu eşti ca şi fraţii. Că deşi puţin te împărtăşeşti din vechime, dar însă eşti supus păcatului". Atunci mergând Preotul, a chemat pe fraţi, şi s-a pocăit înaintea celor unsprezece şi i-a îmbrăcat pe ei cu chipul călugăresc şi i-au slobozit...

Acoperind, te acoperi. Un frate a întrebat pe Avva Pimen, zicând: "De voi vedea vreun frate pentru care am auzit vreo greşeală, nu vreau să-l bag pe el în chilia mea. Eu obişnuiesc când văd vreun frate bun, mă bucur împreună cu el". Bătrânul ascultându-l, i-a zis lui: "De faci fratelui celui bun puţin bine, îndoit fă cu celălalt, pentru că acela este cel neputincios...

Era oarecine într-o obşte, anume Timotei, pustnic, şi auzind egumenul veste de un frate, pentru o ispită, a întrebat pe Timotei, pentru el. Atunci l-a sfătuit pe el să scoată afară pe fratele. După ce l-a scos pe el afară, s-a pus ispita fratelui deasupra lui Timotei, până ce s-a primejduit. Deci plângea Timotei înaintea lui Dumnezeu, zicând: "Am greşit, iartă-mă!". Atunci i-a venit lui glas, zicând: "Timoteie, să nu socoteşti că aceasta ţi-am făcut ţie pentru altceva, decât numai că ai trecut cu vederea pe fratele tău în vremea ispitei lui".

Eu mai bine acopăr. Au întrebat unii din părinţi, pe Avva Pimen, zicând: "De vom vedea vreun frate păcătuind, vrei să-l mustrăm pe el?". Le-a zis lor bătrânul: "Eu cu adevărat, de voi avea trebuinţă să trec pe acolo, şi-l voi vedea pe el păcătuind, trec pe lângă dânsul şi nu-l mustru pe el"... "*Scris este, că cele ce au văzut ochii tăi, aceasta să mărturiseşti*". Eu însă vă zic vouă, că deşi veţi pipăi cu mâinile voastre, să nu mărturisiţi".

Odinioară un frate a fost batjocorit cu un lucru de acest fel. I se părea că a văzut pe un frate al lui păcătuind cu o femeie şi mult fiind luptat, ducându-se, i-a lovit cu piciorul, socotind că sunt ei, şi le-a zis: "Încetaţi dar, acum! Până când?" Şi iată s-au aflat snopi de grâu, în loc de aceia ce lui i se părea că păcătuiau. Pentru aceasta v-am zis vouă, că deşi veţi pipăi cu mâinile voastre să nu mustraţi".

Judecă-ţi păcatele tale. Au venit odată doi fraţi la Avva Pamvo, şi l-a întrebat pe el unul, zicând: "Avvo, eu postesc din două în două zile şi mănânc două pâini, oare îmi mântuiesc sufletul, sau mă rătăcesc?". A zis încă şi celălalt: "Avvo, eu cheltuiesc din averea mea doi bani în fiecare zi şi ţin puţine pentru hrană, iar celelalte le dau milostenie, oare mă mântuiesc sau pier?" Şi mult rugându-se ei, nu le-a dat răspuns; iar peste patru zile aveau să se ducă şi îi mângâiau pe dânşii clericii, zicând: "Nu vă mâhniţi, fraţilor, Dumnezeu vă va da

vouă plată; că aşa este obiceiul bătrânului, nu degrabă vorbeşte, de nu-i va vesti lui Dumnezeu".

Deci au intrat ei la bătrân şi i-au zis lui: "Avvo, rogă-te pentru noi". Le-a zis lor: "Vreţi să mergeţi?" Au răspuns ei: "Da". Şi luând faptele lor întru sine, scriind pe pământ, zicea: "Pamvo, din două în două zile postind şi două pâini mâncând, oare cu acestea se face călugăr? Nu. Şi Pamvo lucrează pe doi bani şi-i dă de milostenie, oare cu aceasta se face călugăr? Nu încă!". Şi, le-a zis lor: "Bune sunt faptele, dar de vei păzi conştiinţa faţă de aproapele tău, aşa te vei mântui". Şi încredinţându-se ei, s-au dus plini de bucurie!

Cum scăpăm de judecată? Un frate a întrebat pe Avva Pimen, zicând: "Cum poate omul să fugă, de a vorbi de rău pe aproapele?" Bătrânul i-a zis lui: "Noi şi fraţii noştri, două icoane suntem. Deci în orice vreme va lua omul aminte de sine, şi se va prihăni, se află fratele lui cinstit înaintea sa; iar când i se pare că el este bun, află pe fratele său rău înaintea sa". "...Trândăvia stă peste tot începutul şi nu este patimă mai rea decât dânsa; iar de o va cunoaşte pe ea omul, că aceasta este, se odihneşte..." Scris este: *"Că fărădelegea mea eu o voi vesti şi mă voi îngriji pentru păcatul meu".*

Judecata împăciuitoare. Era un sihastru cu mare socoteală şi voia să petreacă la chilii şi nu afla atunci chilie. Atunci un alt bătrân înştiinţându-se pentru sihastru, şi având acolo o chilie goală deosebi, a rugat pe acela să stea în acea chilie, până ce-şi va afla alta. Acela mergând, a stat într-însa. Deci unii din cei ce locuiau în partea aceea, veneau la dânsul ca la un străin, aducându-i ceea ce puteau fiecare şi el luându-le, îi primea pe dânşii. Bătrânul cel ce îi dăduse chilia a început a-l zavistui, a-l grăi de rău şi a zice: "Eu câţi ani am aicea, întru multă nevoinţă petrecând, şi nimeni nu vine la mine, iar acesta puţine zile are, şi iată mulţi vin la dânsul!" Şi a zis ucenicului său: "Mergi şi îi zi lui: Du-te de aicea că-mi trebuie chilia". Ucenicul venind la sihastru i-a zis: "Întreabă părintele meu, cum te afli?" El a zis: "Să se roage pentru mine, că mi s-a îngreunat stomacul". Întorcându-se ucenicul, tăinuind, a zis: "Bătrânul a zis că iată, caută altă chilie şi se duce".

După două zile, a zis iarăşi ucenicului: "Du-te şi-i zi lui că de nu se va duce, vin eu şi-l scot cu toiagul". Fratele mergând iar, a zis către sihastru: "A auzit părintele meu că eşti bolnav, şi iarăşi se mâhneşte şi m-a trimis să te cercetez". Răspuns-a acela: "Spune-i că sunt sănătos cu rugăciunile lui". Deci a venit l-a bătrânul său şi i-a zis: "A spus că până duminică iese, cu voia lui Dumnezeu". După ce a venit duminica şi nu a ieşit sihastrul din chilie, a luat bătrânul un toiag să-l bată pe el şi să-l izgonească. Mergând el, i-a zis ucenicul: "Să merg eu mai înainte". Bătrânul i-a dat voie. Şi apucând fratele mai înainte, a zis către sihastru: "Părintele meu vine să te mângâie şi să te ia la chilie". Acela cum a auzit de dragostea bătrânului, a ieşit spre întâmpinarea lui şi i-a pus lui metanie de departe, zicând: "Eu vin la sfinţia ta şi nu te supăra, părinte". Dumnezeu văzând

atunci lucrarea tânărului, a umilit pe bătrânul lui şi aruncând toiagul, alerga spre închinarea aceluia, şi s-a închinat lui şi l-a dus la chilia sa, ca pe unul ce nu ar fi auzit nimic din cele ce i-a zis el, şi a zis către ucenic: "Nimic nu i-ai spus lui din cele ce ţi-am zis ţie?" Ucenicul i-a răspuns: "Da, nimic". Aceasta auzind bătrânul, foarte s-a bucurat, şi a cunoscut că era zavistia vrăjmaşului. Atunci a odihnit pe bătrân, iar după aceea a căzut la ucenicul lui, zicând: "Tu să-mi fii mie părinte, iar eu ţie ucenic, că prin lucrarea ta, s-au mântuit sufletele amândurora".

Să suferim nedreptăţirile aparente. "...Un chinoviarh a întrebat pe cel întru sfinţi, părintele nostru Chiril, Papă al Alexandriei: "Cine este mai mare întru petrecere, noi, cei ce avem fraţi sub noi şi cu multe chipuri pe fiecare îl povăţuim spre mântuire, sau cei ce se mântuiesc numai pe sine în pustie?". Răspuns-a Papa: "Între Ilie şi Moise nu este a face deosebire, că amândoi au plăcut lui Dumnezeu"...

Zis-a un bătrân: "Este un om care mănâncă mult, şi încă nu se satură, şi este altul care mănâncă puţin şi se satură. Deci, cel ce mănâncă mult şi încă i-ar mai trebui, are mai mare plată, decât cel ce mănâncă puţin şi se satură".

Zis-a Avva Marcu, către Avva Arsenie: "Pentru ce fugi de noi?" Zis-a lui bătrânul: "Dumnezeu ştie că vă iubesc pe voi; dar nu pot să fiu şi cu oamenii şi cu Dumnezeu. Cele de sus, mii şi milioane, au numai o voie, iar oamenii au multe voi. Deci nu pot să las pe Dumnezeu, şi să vin întru petrecere cu oamenii".

Un sihastru s-a făcut episcop. Acesta pentru evlavie şi linişte nu certa pe nimeni, suferind cu îndelungă-răbdare greşelile fiecăruia. Iconomul acestuia nu ocârmuia lucrurile bisericeşti cum se cădea. Deci au zis unii episcopului: "Pentru ce nu cerţi pe iconomul care se poartă aşa cu defăimare?" Acela însă a lăsat certarea pe a doua zi. În ziua următoare au venit iarăşi la dânsul cei ce au prihănit pe iconom. Episcopul înştiinţându-se de aceasta s-a ascuns într-un loc. Şi aceia vrând să afle, nu au putut. După ce l-au căutat mult, abia l-au aflat şi i-au zis lui: "Pentru ce te-ai ascuns de noi?" Iar el a zis: "Pentru că cele ce am săvârşit în şaizeci de ani, rugându-mă lui Dumnezeu, pe acestea voi vreţi să le jefuiţi în două zile" (După "Pateric").

10. Am judecat fără socoteală, cu nedreptate, pe aproapele meu?

Adeseori s-au văzut oameni judecând fără de nici o socoteală pe aproapele lor, unii din răutate şi alţii din necunoştinţă sau din nesocoteală. Am văzut beţivi, judecând drept beţivi, pe oamenii care ieşeau din cârciumi, măcar că unii din aceia nu beau deloc băuturi beţive; curvari şi curve care, după patima ce-i muncea şi mânjea de necurăţenie, judecau şi ponegreau pe aproapele lor curat, că trăieşte cu cutare şi cu cutare; hoţi, pungaşi şi înşelători de amiaza-mare, învinuind pe aproapele cu păcatele lor; clevetitori, învinuind de clevetire pe cei ce-i văd vorbind de o parte etc., etc.

Această slăbiciune şi nesocoteală a majorităţii oamenilor, cunoscând-o bine Mântuitorul şi Sf. Apostoli, au oprit astfel de judecăţi pripite, aducătoare de

învrăjbiri, vrăjmăşii, rupturi şi grele păgubiri vremelnice şi veşnice, zicând: *"Nu judecaţi, nici osândiţi, ca să nu fiţi judecaţi şi osândiţi"* (Mt. 7, 1-5; Rom. 2; 14; ş.a.).

"Cine eşti tu care judeci pe sluga străină?... Cine te-a pus pe tine judecător fratelui sau aproapelui tău?" strigă Sf. Ap. Pavel. Au doară suntem noi mai presus decât aproapele nostru pe care-l judecăm? Au nu suntem asemenea robi ai Aceluiaş Stăpân? Au doară noi suntem aşa de nevinovaţi încât să socotim şi să judecăm datoriile altora, în loc de a avea grijă să ne plătim de datoriile noastre? (Mt. 18, 21-35). O! Ticălosule om! Tu eşti orb şi întunecat aşa de mult, încât necunoscându-te pe tine, te semeţeşti să cunoşti inima altuia! "Tu cine eşti care judeci?" Unde e puterea ta de a judeca, când toată această putere desăvârşită şi-a oprit-o Dumnezeu Sieşi? *"Judecata este a lui Dumnezeu!"* (II Lege 1, 17; 1 Petru 1, 17).

O! Oamenilor nesocotiţi! Unde e ştiinţa luminată care se cere la judecarea aproapelui greşit, când voi numai după nălucire, numai după o părere judecaţi? Unde e apoi dreptatea, când faţă de noi suntem foarte miloşi şi părtinitori; iar faţă de alţii, aspri judecători? În cazul acesta, au nu suntem noi asemenea vicleniior acelora care cu măsuri mari, cumpără şi vând cu măsuri mici? *"Cumpăna mare şi mică, măsurile îndoite, necurate sunt înaintea Domnului amândouă"* (Prov. S. 20, 13; Ps. 61, 9). *"Mincinoşi sunt fiii oamenilor în cumpene, a face strâmbătate ei din deşertăciune împreună"*. Să lăsăm sluga străină să o judece Stăpânul său, deoarece *"Domnului său stă sau cade, şi va sta că puternic este Dumnezeu a-l pune pe dânsul ca să stea"* (Rom. 14, 4); iar pornirea aceea nesocotită pe care o avem spre a judeca pe alţii, să o întoarcem spre noi înşine, să ne judecăm fiecare pe noi înşine, că: *"De ne-am fi judecat în viaţă pe noi înşine, nu ne-am fi osândit"* (1 Cor. 11, 31).

Sf. Efrem Sirul judecă greşit pe Sf. Vasile şi revine. Marele luminător al pustnicilor Siriei, cunoscând din luminarea Duhului Sfânt şi din auzite, desfăşurarea strălucitei activităţi pastorale a Sf. Vasile cel Mare, s-a rugat cu osârdie lui Dumnezeu să-i descopere despre acest luminat Păstor sufletesc. Atunci, a văzut în vedenie un stâlp de foc uriaş, al cărui capăt ajungea la cer. Pe când se minuna de măreţia acelui stâlp de foc, a auzit un glas de sus, zicându-i: "Efreme! Efreme! În ce chip vezi pe acest stâlp de foc, astfel este şi Vasile...".

Cuviosul Efrem dorind mult să-l vadă pe Sf. Vasile, şi-a luat cu sine un tâlmaci, pentru că nu ştia greceşte, şi a mers în Cesaria. În ziua praznicului Arătării Domnului, Sf. Efrem s-a dus dis-de-dimineaţă la Biserică. De acolo privind cum Marele Arhiereu era îmbrăcat în haine luminoase şi înconjurat de clerul său îmbrăcat luminat, a zis către tovarăşul său: *"În zadar ne-am ostenit frate, căci acesta fiind într-o astfel de rânduială, nu e precum l-am văzut eu"*. Intrând în Biserică, de vreme ce se îndoia de sfinţenia Marelui Ierarh, văzându-l că trăia în slavă şi cinste omenească, s-a retras într-un ungher al Bisericii, la loc ascuns, zicând în sineşi: *"Degeaba ne-am mai ostenit, suferind sărăcie de bunăvoie, greutatea şi zăduful zilei, că nimica n-am sporit. Iar acesta fiind întru*

atâta slavă şi cinste, stâlp de foc este. Mă minunez!...". Pe când cugeta el aşa, Sf. Vasile fiind înştiinţat de Duhul Sfânt a trimis pe Arhidiaconul său să-l cheme în Altar. Cuviosul i-a răspuns că sunt străini din depărtare şi Arhiepiscopul nu-i cunoaşte. Arhidiaconul s-a dus la Altar. Atunci Sf. Vasile citea sfintele cărţi înaintea poporului care-l asculta. Cuviosul Efrem a văzut o limbă de foc grăind prin gura Sf. Vasile, şi căzând în genunchi a dat slavă lui Dumnezeu, zicând: *"Cu adevărat, stâlp de foc este acesta şi Duhul Sfânt grăieşte prin gura lui".*

Sf. Vasile iarăşi a trimis pe Arhidiaconul său: "Mergi şi spune monahului aceluia străin: *"Domnule Efrem, vino şi intră în Sf. Altar, că te chiamă Arhiepiscopul!"* La chemarea aceasta, Cuv. Efrem a proslăvit pe Dumnezeu, şi după săvârşirea Sf. Liturghii, s-a închinat marelui Arhipăstor, dându-şi unul altuia sărutare Sfântă. După aceea Sf. Vasile l-a hirotonisit pe Sf. Efrem în Diacon; iar a treia zi în Preot, şi pe tâlmaciul său Diacon... (Vezi V. Sf. 1 Ion).

Vedeţi? Dacă acest Mare luminat-luminător, Sf. Efrem Sirul, a judecat greşit despre Sf. Vasile, cu cât mai mult noi, cărora ne trebuie încă multă, cât mai multă lumină! Deci, să nu mai fim grabnici în a judeca pe alţii, ca să nu cădem în osândă.

Nu osândiţi mai înainte de vreme. În zilele P. S. Ioan Milostivul, Patriarhul Alexandriei, a venit în Alexandria un monah, cu numele Vitalie, din mânăstirea Cuviosului Sirida. Acela, având şaizeci de ani de la naşterea sa, şi-a ales o viaţă ca aceasta, care oamenilor celor ce socotesc cele din afară, li se părea a fi rea şi necurată, iar lui Dumnezeu, Cel ce priveşte cele dinăuntru şi ispiteşte inimile, era plăcută şi bine primită; căci Stareţul acela vrând în taină să întoarcă la pocăinţă pe cei păcătoşi şi fărădelege, singur prin părerea omenească se arăta a fi păcătos şi fărădelege, în acest fel: A scris pe toate desfrânatele care erau în Alexandria, şi pentru fiecare făcea rugăciuni cu dinadinsul către Dumnezeu, ca să le întoarcă de la viaţa cea păcătoasă. Şi se ducea în cetate la lucru, de dimineaţa până seara, şi lua plată pentru osteneala de peste zi, câte doisprezece bani de aramă; deci pe un ban de aramă îşi cumpăra bob şi-l mânca după apusul soarelui, pentru că lucrând toată ziua se ostenea, iar cu ceilalţi bănişori se ducea în casa de desfrânare şi îi dădea unei desfrânate, zicându-i: "Te rog, ca pentru aceşti bănişori să te păzeşti toată noaptea aceasta în curăţie, neprimind pe nimeni la păcat". Şi se închidea cu dânsa în aceiaş cămară. Deci, aceea se odihnea pe patul său, iar el stând într-un colţ, petrecea toată noaptea fără somn, citind încetişor psalmii lui David, şi se ruga pentru dânsa către Dumnezeu până dimineaţa; iar când ieşea de la dânsa, o jura să nu spună nimănui fapta lui. Şi făcea aşa în toate zilele, ostenindu-se în post, şi intrând în toate nopţile la desfrânate, petrecea fără somn şi în rugăciuni. Deci, în fiecare noapte intra la alta, până ce le înconjura pe toate, şi apoi începea iarăşi de la cea dintâi.

Dumnezeu văzând o chinuire ca aceea a robului Său, i-a sporit scopul; că unele din desfrânate ruşinându-se de o faptă bună ca aceea a lui Vitalie, se

sculau la rugăciune, făceau metanii împreună cu dânsul, şi se rugau. Iar el le sfătuia spre pocăinţă, le îngrozea cu Înfricoşata Judecată şi cu veşnica muncă din gheenă, le făcea să aibă nădejde prin milostivirea lui Dumnezeu şi prin îndulcirea la cer a veşnicelor bunătăţi. Deci, acelea venind în frica lui Dumnezeu, se umileau, şi făgăduiau ca să-şi îndrepteze viaţa lor. Şi multe dintre dânsele lepădând neruşinarea păcatului, se măritau după bărbaţi legitimi; iar altele vrând prea mult să petreacă în curăţie, se ducea în mănăstiri de femei, şi întru pustnicie cu lacrimi îşi petreceau zilele; iar altele vieţuiau în lume fără bărbat, hrănindu-se din osteneala mâinilor lor, şi nici una din aceste desfrânate nu îndrăznea ca să arate cuiva viaţa cea curată a lui Vitalie; căci când una dintre ele a început să spună oamenilor, cum că Vitalie nu pentru păcat vine la dânsele, ci pentru a lor mântuire, auzind de aceea Vitalie s-a mâhnit, că i se vădeşte viaţa lui cea curată; şi s-a rugat lui Dumnezeu ca să pedepsească pe acea femeie ca şi celelalte să aibă frică.

Deci, îndată cu voia lui Dumnezeu s-a îndrăcit acea femeie, care lucru văzându-l celelalte desfrânate, s-au temut foarte mult, şi nu mai îndrăzneau nici de cum ca să arate ceva oamenilor despre sfinţenia lui Vitalie. Iar după ce s-a îndrăcit femeia, oamenii ziceau: "Vezi că ţi-a răsplătit Dumnezeu deoarece ai minţit, zicând că nu pentru desfrânare intră la voi monahul acela; iată s-a făcut arătare despre dânsul, că este desfrânat". Şi se sminteau de dânsul toţi, şi în toate zilele îl ocărau, zicându-i: "Du-te, ticălosule, că te aşteaptă desfrânatele". Şi scuipau asupra lui.

Iar el răbdându-le pe toate cu blândeţe, asculta dosădirile şi ocările ce i se făcea de oameni, mângâindu-se cu duhul, că îl socotesc oamenii că este atât de păcătos. Iar uneori răspundea celor ce îl ocărau: "Oare nu sunt şi eu om trupesc ca toţi oamenii? Au doară a zidit Dumnezeu pe monahi fără trupuri? Cu adevărat, şi monahii sunt oameni". Iar alţii îi ziceau lui: "Părinte, ia-ţi de soţie de una dintre aceste desfrânate şi leapădă chipul monahicesc, ca să nu se hulească cinul prin tine". Iar el ca şi cum mâniindu-se, le răspundea: "Nu vă voi asculta pe voi, căci ce fel de bine îmi va fi de voi lua femeie, să îngrijesc de dânsa, de copii şi de casă, şi să petrec zile grele în griji şi osteneli; şi pentru ce mă judecaţi? Oare veţi răspunde pentru mine înaintea lui Dumnezeu? Îngrijiţi-vă fiecare de voi, iar pe mine lăsaţi-mă, pentru că Unul Dumnezeu este Judecătorul tuturor, Care va răsplăti fiecăruia după faptele lui".

Astfel Cuviosul îşi tăinuia fapta cea bună înaintea oamenilor, iar unii dintre clerici l-au clevetit la Prea Sfinţitul Patriarh al Alexandriei, Ioan Milostivul, zicând, că un stareţ sminteşte toată cetatea, intrând în toate nopţile în casele desfrânatelor. Însă Patriarhul nu credea pe clevetitori, învăţat fiind de mai înainte, din o întâmplare ce se făcuse, când pe un monah întreg-înţelept şi sfânt, care era din fire famen şi botezase pe o evreică, l-a bătut fără vină, crezând pe clevetitori - precum de aceasta se scrie în viaţa lui. De aceea aducându-şi aminte, îngrozea pe cei ce cleveteau pe Vitalie, şi le zicea: "Încetaţi de la

osândire, şi mai ales pe monahi să nu-i osândiţi; oare nu ştiţi de un lucru ce s-a făcut altă dată la întâiul sobor din Nicheea, cum fericitului împărat Constantin, oarecare din episcopi şi din clerici, au scris unul asupra altuia lucrurile cele rele? Iar el poruncind să aducă o lumânare aprinsă, şi necitind scrisorile acelea, le-a ars, zicând: "Chiar de aşi fi văzut cu ochii mei pe vreun episcop, preot, sau pe monah în vreun lucru de păcat, l-aş fi acoperit cu haina mea, ca nimeni altul să nu-l vadă pe el greşind". Aşa înfrunta Presfinţitul Patriarh pe clevetitori, iar robul lui Dumnezeu, Vitalie, nu înceta a se îngriji pentru mântuirea sufletelor păcătoşilor, neştiind nimeni despre faptele cele bune ale lui, până la sfârşitul vieţii.

Într-una din zile, când se făcea ziuă, Cuviosul Vitalie ieşind din casa desfrânatelor, l-a întâmpinat un tânăr desfrânat ce mergea la femei desfrânate pentru păcat. Acela întinzându-şi mâna, a lovit tare peste obraz pe stareţ, zicându-i: "Ticălosule şi necuratule, pentru ce nu te pocăieşti şi nu te lepezi de necurata ta viaţă, ca prin tine să nu se batjocorească mai mult Numele lui Hristos?". Iar Sfântul i-a răspuns lui: "Să mă crezi pe mine, omule, că pentru mine smeritul vei lua şi tu peste obraz o lovire ca aceea, încât toată Alexandria se va aduna la plângerea ta". Iar după puţine zile Cuviosul Vitalie închizându-se în chilia sa, foarte mică, pe care şi-o zidise lângă părţile ce se numeau ale Soarelui, s-a mutat către Domnul, neştiind nimeni.

Într-acel timp, aceluiaş desfrânat care a lovit peste obraz pe Cuviosul stareţ, i s-a arătat diavolul în chip de arap înfricoşat, şi l-a lovit peste faţă tare, zicându-i: "Primeşte această lovitură, pe care ţi-o trimite Monahul Vitalie". Şi îndată omul acela s-a îndrăcit, şi zăcând, tremura, spuma, îşi rupea hainele de pe dânsul, şi prin glas înfricoşat făcea zgomot mare, încât toată Alexandria se adunase la plânsul lui cel de spaimă. Muncindu-se el mult timp de diavol, şi după câteva ceasuri venindu-şi puţin în fire, a alergat la chilia lui Vitalie, strigând: "Miluieşte-mă, robule al lui Dumnezeu, că am greşit către tine, mâhnindu-te foarte mult, şi lovindu-te peste obraz; iată că şi eu, după proorocia ta, am luat vrednică izbândire". Astfel strigând, alerga degrabă, urmându-i tot poporul. Iar după ce s-a apropiat de chilia Stareţului, îndată diavolul izbind pe tânăr de pământ, a fugit.

Venindu-şi omul acela desăvârşit în fire, a început a spune poporului, cum a lovit peste obraz pe stareţ, şi cum stareţul i-a proorocit pentru izbândirea ce va lua pentru el; şi bătea la uşa chiliei, dar nu i-a răspuns. Apoi cu sila deschizând uşa, l-a găsit în genunchi, stând la rugăciune, iar sufletul lui cel Sfânt se dusese către Dumnezeu, şi în mâinile lui ţinea o hârtie scrisă aşa: *"Bărbaţi alexandreni, nu osândiţi mai înainte de vreme, până ce Domnul, Judecatorul cel Drept, va veni"*. Într-acelaş ceas a sosit femeia cea îndrăcită, care începuse altă dată a face arătare la oameni despre curăţia lui Vitalie, precum despre dânsa mai înainte s-a zis. Aceea din arătare îngerească înştiinţându-se despre sfârşitul cuviosului, a alergat şi s-a atins de cinstitele lui Moaşte, şi îndată s-a liberat de diavol. Până şi şchiopii şi orbii au început a dobândi tămăduiri, atingându-se de Cuvios.

Auzind de moartea stareţului toate femeile acelea, care prin sfătuirea lui se întorseseră prin pocăinţă la Dumnezeu, s-au adunat la dânsul cu lumânări şi cu tămâie, plângând după părintele şi învăţătorul lor. Într-acea vreme tot poporul povestea bunătăţile stareţului, cum că nici cu mâna măcar nu s-a atins de vreuna dintr-însele, şi nu spre păcat, ci spre mântuire intra la ele. Iar poporul mâniindu-se pe dânsele, zicea: "De ce aţi tăinuit înaintea noastră sfinţenia acestui părinte, iar noi neştiindu-l îi greşeam, osândindu-l şi ocărându-l mult?" Iar femeile răspundeau: "Ne temeam, deoarece ne îngrozea cu mari blesteme, ca să nu spunem nimănui acea taină a lui; iar când una din noi a început să spună taina lui, la oameni, îndată s-a îndrăcit; deci, fiecare din noi temându-ne de o pedeapsă ca aceea, tăceam. Şi se minunau popoarele de un rob ca acesta al lui Dumnezeu, care prin chip minunat îşi tăinuia sfinţenia vieţii sale înaintea oamenilor, şi de toţi se socotea că este păcătos şi necurat, care era prieten al lui Dumnezeu, şi vas curat al Sfântului Duh. Şi se defăimau pe sine oamenii, ruşinându-se de necunoştinţa lor; căci pe un plăcut al lui Dumnezeu ca acela l-au osândit, şi cu dosădiri au omorât pe cel nevinovat şi curat cu inima.

De toate acestea auzind cu deamănuntul Preasfinţitul Patriarh, Ioan cel Milostiv, a mers împreună cu tot clerul său la chilia stareţului, şi văzând scrisoarea cea mai sus zisă, prin care sfătuia a nu osândi pe nimeni, şi văzând minunile cele făcute, a zis către clericii aceia, care cleveteau pe cuviosul: "Să ştiţi că de v-aşi fi crezut pe voi, şi aş fi supărat cu nevinovăţie pe Sfântul stareţ, apoi mie mi s-ar fi dat de către acel arap peste obraz lovirea aceea, pe care omul acela a pătimit-o. Dar eu smeritul, mulţumesc lui Dumnezeu, că n-am ascultat clevetirile voastre, şi m-am izbăvit de păcat şi de izbândire". Iar clevetitorii şi osânditorii Cuviosului, se ruşinau foarte. Deci, luând Preasfinţitul Patriarh, Moaştele Cuviosului Vitalie, îl petrecea tot poporul din cetate, şi femeile cele ce se pocăiseră de păcat, plângând şi tânguindu-se, l-au îngropat cu cinste, slăvind pe Dumnezeu, Cel ce are mulţi robi ai Săi tăinuiţi. Iar omul cel ce primise de la diavolul lovirea, s-a lepădat de lume, şi s-a făcut monah; iar mulţi din alexandreni îndreptându-se prin chipul vieţii celei atâta de îmbunătăţite a lui Vitalie, şi-au pus aşezământ, ca să nu mai osândească pe nimeni. Cărora şi noi să le urmăm, cu rugăciunile Cuviosului Părintele nostru Vitalie, şi cu Darul Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia se cuvine slava în veci. Amin (V. Sf. 22 aprilie).

Alt mântuitor de suflete curat, osândit de desfrânare. Într-o cetate, doi călugări mergeau la o slujbă. Pe când trecea unul dintr-înşii pe la un loc, l-a strigat pe el o desfrânată, zicând: "Mântuieşte-mă pe mine, Părinte, precum a mântuit Hristos pe desfrânata aceea". Atunci el, de ruşinea omenească negrijindu-se, i-a zis ei: "Vino după mine". Şi luând-o de mână, a ieşit cu ea printre popor din cetate, sub privirile tuturor. Vestea despre aceasta s-a lăţit ca fulgerul în cetate, cum că un călugăr a luat de femeie pe Porfiria cea desfrânată...

Ducându-se ei, ca să o lase pe ea la o mânăstire, a aflat femeia aceasta un prunc, aruncat lângă Biserică, pe care l-a luat ca să-l hrănească. După un an

au mers oarecare la acea mânăstire unde era desfrânata şi văzând-o pe ea că avea pruncuşorul, i-au zis: "Bine călugăriţă! Călugăraş ai născut!" Apoi ducându-se la Tir, (de unde o luase călugărul) cei ce o văzuseră pe ea au spus acolo, că femeia Porfiria a născut de la Stareţul acela, şi noi am văzut pruncul cu ochii noştri că seamănă lui...".

După câtăva vreme, călugărul înştiinţându-se de la Dumnezeu despre moartea sa, a zis călugăriţei Pelaghia (căreia îi pusese acest nume de călugărie când i-a dat Sfântul cin) "să mergem la Tir, unde am trebuinţă, şi vreau ca să mergi cu mine". Ea neputând a se lepăda, a mers în urma lui, împreună cu pruncul găsit, care avea acum 7 ani. Acolo, după ce s-a îmbolnăvit călugărul cu boală de moarte, au ieşit în întâmpinarea lui o sută de oameni, cărora le-a zis: "Aduceţi-mi foc". Oamenii ascultând i-au adus o cădelniţă plină cu foc. Stareţul luând cărbunii aprinşi, i-a turnat în haina sa, şi a zis: "În ştiinţă să vă fie vouă, fraţilor, pentru că precum Dumnezeu a păzit Rugul cel nears de foc, şi precum nici de haina mea nu s-a atins focul cărbunilor acestora aprinşi, aşa şi eu n-am cunoscut păcatul cu femeie, de când m-am născut". Atunci toţi auzind acestea şi văzând minunea, că n-a ars haina lui de foc, au preamărit pe Dumnezeu, Cel ce are robii Săi tăinuiţi. Îndreptându-şi lumea privirile cu mirare la Maica Pelaghia, care mai înainte fusese desfrânată, mulţi luând pildă vie de vieţuire creştinească de la dânsa, s-au dus la mânăstiri şi s-au călugărit...

Acestea le-am spus vouă, fiilor şi fiicelor, ca să nu fiţi grabnici spre osândirea aproapelui şi hulirea păcatelor străine (Prol. 3 aug.).

Clevetiri nedrepte spulberate prin arătări divine. Petru, Episcopul Sevastiei, a fost clevetit că trăieşte cu femeia sa, pe care mai înainte de a se face Episcop o lăsase. Petru însă trăia în curăţie cu fosta sa femeie, nu ca şi cu o femeie, ci ca şi cu sora sa. Venind Arhiepiscopul (Sf. Vasile c. Mare) cu clerul său, Petru a cunoscut aceasta cu Duhul şi a ieşit în întâmpinarea lor, ca la opt stadii, şi zâmbind, a zis: "Ca la un tâlhar ai venit la mine, Stăpâne şi frate". După ce s-au sărutat amândoi, au mers şi au intrat în Biserica Sfinţilor 40 de Mucenici. După rugăciune au mers în Episcopie. Acolo văzând Sf. Vasile pe cumnata sa, a zis: :Bucură-te, mireasa Domnului, că pentru tine m-am ostenit".

Sf. Vasile a poruncit lui Petru să se odihnească în Biserică, împreună cu doamna sa. Pe când stăteau în Biserică, Sf. Vasile împreună cu cinci bărbaţi drepţi, au văzut pe îngerii lui Dumnezeu adumbrind pe cei doi drepţi şi ungând cu aromate patul lor neprihănit... A doua zi fiind adunat poporul în Biserică, a fost adus un vas mare cu cărbuni aprinşi, care din porunca Sfântului au fost turnaţi în poalele rochii cumnatei sale şi alt vas cu foc în felonul Episcopului Petru. Cărbunii n-au atins cu ardere nici rochia nici felonul, de şi au fost ţinuţi multă vreme. Atunci au mărturisit şi cei cinci bărbaţi ceea ce au văzut noaptea în Biserică. Toţi văzând şi auzind aceste minuni, au preamărit pe Dumnezeu, Care izbăveşte pe plăcuţii Săi de nedreptele clevetiri omeneşti (Vezi V. Sf. 1 ian.).

Mulţi creştini şi-au împovărat groaznic sufletele judecând pe aproapele lor

după păreri, năluciri, etc. (a).

11. Am judecat pe aproapele meu cu asprime, fără a mă gândi la judecata lui Dumnezeu?

Niciodată să nu ne grăbim a judeca pe aproapele nostru cu asprime, ştiind că şi noi vom merge, mai curând ori mai târziu, înaintea Tribunalului Dumnezeiesc spre a fi cercetaţi şi răsplătiţi pentru cele făcute în viaţă. Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu, de pe Scaunul Slavei Sale ne spune clar: *"Orice aţi făcut unuia din aceşti mai mici ai Mei, Mie Mi-aţi făcut..."* (Mt. 25,31-46). *"Nu întristaţi pe Duhul Sfânt,* ne sfătuieşte Apostolul. Toată amărăciunea, mânia, iuţimea, strigarea şi hula, să se lepede de la voi, împreună cu toată răutatea. Fiţi unul către altul buni, milostivi, iertând unul altuia, precum şi Dumnezeu v-a iertat vouă în Hristos" (Efs. 4, 30-32).

Fiecare om îşi are păcatele lui. Un bun creştin avea obiceiul să creadă că are destulă curăţenie în casa lui. Se întâmplă însă odată că soarele bătea tare prin fereastră şi el văzu că pe podele, într-un loc, se adunase praf mai mult. Atunci zise în sine: "Aşa e şi omul, ca locuinţa aceasta: el crede că e curat la suflet, dar numai la judecată se va vedea adevărata stare, când Iisus Hristos va veni cu strălucire. "Mai înainte de judecată ispiteşte-te pe tine însuţi şi în ceasul cercetării vei afla milă".

Cercetează-ţi faptele tale mai înainte de judecată. Regele Enric al II-lea al Angliei avea un econom care făcuse oarecare iregularităţi în administraţia averii regale şi credea că regele nu va afla. Fără de veste regele cheamă într-o zi pe econom şi îi zice: "Acum ne vom face socoteala. Arată cum ai manipulat averea mea". Spaima şi groaza îl cuprinsese pe econom. Fără de veste îi veni ziua răspunderii şi căzu la pământ ca un mort, când regele îl chemă să-i facă socoteală. Aşa vor păţi şi creştinii care vor ajunge nepregătiţi la Judecata lui Dumnezeu, având acolo să dea seama de faptele lor.

Colbert, ministrul lui Ludovic al XIV-lea, toată viaţa lui a făcut pe placul regelui său. Pe patul de moarte însă îşi făcu altă concepţie despre viaţă. De la rege îi veni o scrisoare de mângâiere, dar el refuză scrisoarea, zicând: "De acum înainte am răspundere în Faţa Unui Rege mai mare. Dacă aş fi slujit lui Dumnezeu, numai cât am slujit regelui Ludovic, aş fi de 10 ori mântuit, dar aşa, nu ştiu ce se va alege cu mine". A murit la 6 sept. 1683 (O mie pilde ist. 453, 456, 459).

Fiecare om se va judeca după faptele sale. Dumnezeiasca Scriptură ne vorbeşte despre o Carte a vieţii. "Şi cărţi s-au deschis în ziua aceea - în ziua Judecăţii - şi s-au judecat morţii din cele scrise în cărţile acelea, după faptele lor". Cum e a se închipui acest lucru? Eu mi-l închipui într-o asemănare.

(a) Vezi Sf. Macarie Egipteanul, V. Sf. 19 ian. Cuv. Pavel doctorul, V. Sf. 28 iunie; Avva Nicon, Pateric 161; S. S. Ep. Grigore 23 nov; Avva Marcel Pat. 156-158; Sf. Ioan Ep. Novgorodului V. Sf. 7 sept.; 24 iunie etc.; şi "Crucea Năpăstuiţilor", pg. 849-921, de autor.

În zilele noastre s-a ivit o invenţie nouă, care fotografiază chipurile mişcătoare şi vorbitoare. Acest aparat înregistrează orice mişcare, lucrare sau vorbire a cuiva, aşa cum se prezintă în momentul înregistrării. Aceste imagini pot fi păstrate şi reproduse, ori când şi de câte ori dorim noi.

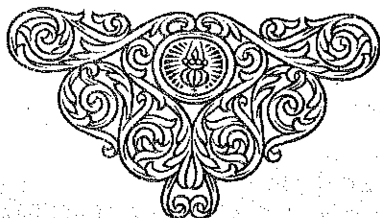
Dacă omul - acest vierme neputincios - a juns să facă acest lucru, apoi trebuie să îngăduim că în lumea cea nevăzută a Atotputernicului Dumnezeu, va fi un fel de fotograf ceresc care prinde toate mişcările noastre, toate faptele noastre, toate vorbele noastre şi toate gândurile noastre. Tot ce facem, tot ce vorbim şi gândim, se imprimă într-un film al vieţii noastre. Lucrezi... te rogi... chefuieşti... minţi... furi... înjuri... totul se întipăreşte în clipa aceea în filuml vieţii noastre. Când murim, filmul nostru e gata. El se închide şi va sta închis până în ziua Judecăţii. Ne vom vedea noi înşine toată viaţa şi toate faptele noastre. Fiecare om îşi va avea filmul său. În chipul acesta - socot eu - "că sunt cărţile ce se vor deschide în ziua Judecăţii şi morţii vor fi judecaţi după cele scrise în ele".

Fratele meu! Cartea vieţii noastre ne-o scriem noi înşine prin viaţa şi faptele noastre. Cum stăm noi cu acest scris? - În faţa noastră stă veşnic un fotograf ceresc care prinde toate faptele, toate vorbele şi toate gândurile noastre. Tu, cum stai în faţa acestui fotograf ceresc?

Creştine, îmbracă haina Domnului Hristos. Despre Pilat, care L-a judecat pe Domnul Iisus Hristos, spune istoria că mai târziu, a fost aruncat din slujbă din partea romanilor, în urma plângerilor repetate ale iudeilor. În legătură cu aceasta, legenda spune că la prima chemare a lui Pilat în faţa judecăţii de la Roma - el s-a dus, îmbrăcând pe dedesubt cămaşa lui Iisus. Căci îşi zicea el: "Omul acesta a fost un Om Sfânt şi cămaşa Lui poate îmi va fi mie de folos".

Şi de fapt, la prima judecată, Pilat a fost achitat. Chemat a doua oară, iarăşi a îmbrăcat cămaşa lui Iisus şi iarăşi a scăpat. Dar chemat a treia oară Pilat şi-a zis: "La ce să mai îmbrac această cămaşă; voi scăpa şi fără ea". Dar de această dată, Pilat a fost judecat şi încă atât de aspru, încât nici nu i s-a mai dat voie a se întoarce în Palestima, ci a fost trimis direct în surghiun.

În faţa unei judecăţi cereşti suntem chemaţi şi noi pentru păcatele şi fărădelegile noastre. Iar de judecata acestui Tribunal Ceresc, putem scăpa numai îmbrăcaţi în haina cea nouă pe care Domnul nostru Iisus Hristos ne-a spălat-o cu scump Sângele Său (Pr. I. Trifa ist. 586,581).

CE-I DA, DA; CE-I NU, NU

JURĂMÂNTUL

12. Am gândit, vorbit şi susţinut cândva că creştinii şi cei sfinţiţi (monahi, preoţi...) pot să jure oricând?

Această cugetare, vorbire şi susţinere, e potrivnică poruncii Mântuitorului, care zice: *"Să nu vă juraţi nicidecum... ci să fie cuvântul vostru ce este da, da şi ce este nu, nu. Iar ce este mai mult decât aceasta de la cel rău este"* (Mt. 5,33-37).

Pentru lămurirea multor suflete dornice de mântuire, vom arăta din Dumnezeieştile Scripturi şi din scrierile Sfinţilor Părinţi şi în cărticica aceasta, cum că e mai bine a urma învăţăturii Mântuitorului decât învăţăturii lumii, ce oscilează tot mai mult către calea pierzării şi răzvrătirea contra lui Dumnezeu. În paginile ce urmează vom vorbi despre jurământ.

Jurământul este chemarea lui Dumnezeu ca martor şi garant, cum că cel ce jură mărturiseşte adevărul. Prin jurământ se mărturiseşte de oameni că Dumnezeu este începutul a tot adevărul, că El este Însuşi adevărul infailibil şi imutabil, că El ştie deplin toate ale oamenilor, fiindcă numai El străbate inimile şi rărunchii lor. Întemeiaţi pe aceasta şi alte multe cunoştinţe de atotputernicia, atotprezenţa şi atotştiinţa lui Dumnezeu, oamenii din toate timpurile şi mai ales evreii, la orice neînţelegeri, au alergat la mărturia jurământului drept, formulat în Numele lui Dumnezeu, în felurite chipuri la mărturia Sa, ca la Stăpânul a toate.

Cei ce jură voiesc a garanta iubirea lor de adevăr, cu credinţa în Dumnezeu, Care este Atotştiutor, Atotsfânt, şi pedepseşte orice mărturie mincinoasă. Totodată, prin acest act al jurământului, omul se declară sărbătoreşte, ori în particular, răspunzător înaintea lui Dumnezeu pentru cele ce mărturiseşte.

Însemnătatea jurământului e întemeiată pe sfinţenia şi urmările foarte cumpănitoare ce le are un astfel de act. Jurământul a fost mult preţuit la evrei şi păgâni, ca garanţia cea mai sfântă şi mai înaltă pentru adevăr.

Feluritele numiri şi forme ale jurămintelor

Jurământul e de mai multe feluri. Dacă se referă la o declaraţie dată de mai înainte, poartă numirea de jurământ asigurător. Dacă este vorba de îndeplinirea unei făgăduinţe, atunci se numeşte jurământ promiţător. De acest fel este

jurământul pe Constituţie şi pe drapel, jurământul martorilor la judecată, precum şi cel făcut spre a întări făgăduinţe sau contracte.

Jurământul se mai deosebeşte în sărbătoresc şi simplu, după forma sau împrejurările din afară în care se face. Jurământul sărbătoresc se poate face numai prin grai şi atunci se chiamă jurământ verbal, aşa după cum a făcut Irod Antipa fetei Irodiadei înaintea tuturor căpeteniilor şi boierilor aflaţi la ospăţ în ziua aniversară a naşterii sale.

Jurământul se mai obişnuieşte a se face în felurite chipuri şi pe lucruri simbolice, de pildă: prin întrebuinţarea de lumini aprinse, prin îngenunchere, prin ridicarea mâinii spre cer, prin atingerea de Sf. Cruce, prin apăsarea cu dreapta pe inimă, etc. Aceasta se cheamă jurământ corporal.

Un astfel de jurământ care se numeşte implicit sau mijlocit este jurământul făcut pe felurite fǎpturi în care se arată cu deosebire mărirea lui Dumnezeu, de pildă: pe cer, pe pământ, pe soare, pe Îngeri, pe Sfinţi, Cruce, Evanghelie, suflet, pe Dumnezeieştile Taine, etc.

Toate aceste jurăminte au în sine felurite simbolizări tainice. Spre cunoştinţa multora dăm aici următoarele însemnătăţi ale acestor jurăminte.

a) Lumânările aprinse, însemnează fiinţa de faţă a lui Dumnezeu.

b) Îngenuncherea, arată cinstirea lui Dumnezeu.

c) Ridicarea mâinii spre cer, arată mărturisirea Dumnezeului celui viu din cer, Cel preaslăvit în Sfânta Treime: Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh.

d) Atingerea de Sfânta Cruce şi Dumnezeiasca Evanghelie, care simbolizează Jertfa minunată a Domnului nostru Iisus Hristos pentru mântuirea lumii şi însuşi Dumnezeieştile Lui Cuvinte pentru hrănirea sufletelor, arată bunurile făgăduite şi câştigate de Cel Crucificat pe care le pierde cel ce şi-ar călca jurământul.

e) Atingerea de Dumnezeieştile Taine, arată bunurile Dumnezeieştilor Taine: viaţa, pacea, sănătatea, harul, mântuirea şi amândouă fericirile, pe care le dobândesc drept-credincioşii creştini care trăiesc, se împărtăşesc şi vieţuiesc în adevărul sfânt.

f) Cerul simbolizează Scaunul de Domnie al lui Dumnezeu.

g) Pământul simbolizează aşternutul picioarelor lui Dumnezeu.

h) Soarele e luminătorul zilei, creat şi rânduit de Dumnezeu a lumina lumea în toate zilele ei.

i) Îngerii şi Sfinţii sunt: rugătorii, protectorii şi ajutătorii oamenilor.

j) Sufletul e partea cea mai aleasă, mai frumoasă, mai mare şi mai de preţ a omului, sufletul e icoana vie şi prea înfrumuseţată a Dumnezeirii.

Scopul acestor felurite jurăminte şi forme de jurământ, este de a înfăţişa şi a adeveri însemnătatea şi sfinţenia jurământului. De asemeni, jurământul se face mai simţit pentru cei puţin instruiţi în vieţuirea adevărului sau cruzi la inimă şi uşori la suflet. În acest scop înalt, pentru aflarea adevărului adevărat, se împlinesc serios şi demn astfel de felurite forme de jurământ.

Primii creştini nu jurau

Primii creştini nu jurau nicidecum. Cuvântul lor, după învăţătura Mântuitorului, era numai adevărul. Astfel, judecătorii ascultau mărturiile lor fără a-i mai sili să jure, deoarece erau încredinţaţi că vorbesc numai adevărul. Dragostea aprinsă de vieţuirea în Domnul precum şi păţania mincinoşilor: Anania, Sapfira, Simon Magul, Elima Vrăjitorul (F. Ap. 5,1-11; 13,6-11; 8,9-24; V. Sf. şi Cazania la 29 iunie;) şi alţii, îi făceau a fi hotărâţi a grăi numai adevărul.

Jurămintele în felurite forme care se fac azi în mijlocul creştinătăţii din aceste vremuri de pe urmă (1 Tim. 4,1-2), nu erau obişnuite la primii creştini, care erau aur curat în vieţuire, petreceri, serbări, în învăţătură, în suflet, în trup şi în feluritele lor lucrări, vorbiri, cugetări, fiindcă ei urmau numai Domnului, se conduceau numai după Cuvântul şi voia Domnului (Ps. 1, 1-3; Lc. 11, 28; 8, 21; Iac. 1, 25; Cols. 3, 16; ş.a.).

Aşa drept-creştineşte vieţuind ei în adevăr, voiau şi puteau a îndeplini după literă şi duh creştinesc, Cuvântul mult-iubitului Mântuitor, Iisus Hristos, Dumnezeu, Care pururea strigă la noi prin Sf. Sa Evanghelie, zicând: "Aţi auzit că s-a zis celor de demult: "Să nu juri strâmb; ci să ţii înaintea Domului jurămintele tale". Eu însă vă spun vouă, să nu vă juraţi nicidecum. Nici pe cer, că este Scaunul de Domnie al lui Dumnezeu. Nici pe pământ, că este aştenutul picioarelor Lui. Nici pe Ierusalim, fiindcă este Cetate a Marelui Împărat. Nici pe capul tău să nu te juri, că nu poţi să faci un fir de păr, alb sau negru. Deci, cuvântul vostru să fie: da, ce este da, nu ce este nu; iar ce este mai mult decât acestea, de la cel rău *este"* *(Mt. 5, 33-37)*. Ei îşi mai aduceau aminte foarte bine şi de sfătuirea apostolească: *"Mai înainte de toate, fraţii mei, să nu vă juraţi nici pe cer, nici pe pământ, nici cu orice alt jurământ; ci să fie cuvântul vostru (adevărat): Ce este aşa, aşa, şi ce este nu, nu, ca să nu cădeţi în* făţărie sub judecată" (Iac. 5, 12).

Mai pe urmă mulţi nepregătiţi din păgâni introducându-se în sânul Bisericii Creştine, odată cu o mulţime de obiceiuri păgâneşti, a năvălit în mijlocul creştinilor şi patima jurămintelor, cu care Sfinţii Părinţi şi Dascăli au avut mult de lucru.

Sf. Părinţi: Vasile cel Mare, Efrem Sirul, Ioan Hrisostom, Irineu, ş.a. s-au exprimat foarte hotărâtor contra întrebuinţării jurămintelor în sânul creştinismului. *"Biserica -* zic ei - *nu-i făcută spre a jura într-însa; ci spre a ne ruga. Altarul nu este spre a depune înaintea lui jurăminte; ci spre a vesti iertarea păcatelor. Dacă nu te sfieşti de nimic, teme-te cel puţin de cartea pe care o întinzi spre jurământ. Deschide Evanghelia, şi auzi ce zice Hristos pentru jurământ? Îngrozeşte-te şi încetează, dacă ai auzit ce zice Hristos despre jurământ. Ce zice el? "Iar Eu zic vouă să nu vă juraţi nicidecum..."* (Mt. 5, 34). Şi legea care opreşte jurământul, o întrebuinţezi spre a jura?" (Vas. c. M. Epp. 22, 45, 209; Hrisostom Omilia 15 c. Antiohiei n. 5. Ieronim în Mt. 5, 34; comp. Athan. Apol. ad. Const. n. 8. ş.a.).

Creştinii şi mai ales cei sfinţiţi nu trebuie a jura

Creştinii drept-credincioşi şi mai ales cei sfinţiţi - călugării şi sfinţiţii liturghisitori - e bine a nu jura; ci cuvântul lor să fie adevărat şi socotit drept în valoarea unui jurământ preţios şi înalt. În acest scop ei trebuie a se exercita din vreme a grăi numai adevărul, aşa, ca atunci când vor fi siliţi a mărturisi ceva înaintea instanţelor judecătoreşti, cuvântul lor spus să fie o mărturie dreaptă, crezută de cei de faţă, ca fără jurământ, să aibă valoarea jurământului drept.

Privitor la hotărârea creştinilor, şi mai ales a celor sfinţiţi, călugări şi cleriţi hirotonisiţi, de a nu jura, aducem aici mărturia a câtorva Sf. Părinţi şi Dascăli luminaţi ai Bisericii, spre încredinţarea celor îndoielnici. Fotie, Patriarhul Constantinopolului (+891) privitor la cuvântul Sf. Ap. Pavel: "În toate zilele mor, pe lauda voastră (mă jur), pe care o am în Hristos Iisus Domnul nostru" (1 Cor. 15,31), zice că aceasta: "Pe lauda voastră" sau jurându-se a zis, sau zice că pentru lauda voastră mor; însă se naşte o nedu-merire de aici, pentru că legea cea veche despre o parte porunceşte a nu lua cineva Numele lui Dumnezeu spre lucru zadarnic, zicând: *"Nu vei lua Numele Domnului Dumnezeului tău în deşert"* (Ieş. 20); iar Sf. Evanghelie despre altă parte, porunceşte, a nu se jura cineva nicidecum, nici pe cer, nici pe pământ, nici pe Ierusalim, nici pe capul său, ci în locul fiecărui jurământ, să zică numai aşa, aşa şi nu, nu; iar orice alta mai multă ar zice, este de la vicleanul (Mt. 5,34-37). Pentru ce, zic, legea veche şi Evanghelia le zice acestea, iar Pavel zice: "Pe procopseala voastră mă jur?" Şi către tesaloniceni încă scrie: "Vă jur pe voi cu Domnul?"

Spre dezlegarea nedumeririi acesteia, răspunde marele Hrisostom, că cuvintele acestea ale Apostolului şi câte altele ca acestea zice, împreună luând Numele lui Dumnezeu spre adeverirea acelora zic, sunt chipuri adică de jurământ, iar nu şi jurământ, că zicem şi noi că poate acestea aşa le zicea Pavel, mai întâi de multă nevoie şi silă; iar al doilea le zice nu pentru vreun lucru omenesc ori chiar al lumii acesteia, ci pentru primejdia credinţei şi chiar pentru Dumnezeu şi pentru Dumnezeieşti lucruri; şi despre iconomie şi compogorâre, nu după amănunţime şi legiuire; că de s-ar jura cineva, să zicem, pentru toate milioanele galbenilor întru Dumnezeu, acela se împotriveşte poruncii a treia din cele zece, după arătarea de mai sus, care hotărăşte, a nu lua cineva Numele lui Dumnezeu în deşert; fiindcă lumea toată şi cele din lume, zadarnice sunt, ca unele ce sunt vremelnice şi stricăcioase, precum zice Eclesiastul: "Deşertăciunea deşertăciunilor, toate sunt deşertăciune" (cap. 1).

Iar cum că numai chip de jurământ este cuvântul acesta al Apostolului, împreună mărturiseşte şi Dumnezeiescul Grigore al Nisei, zicând: "Toată vremea Sfântului Pavel, vreme bună era, de moarte bună, că însuşi strigă cu aceste cuvinte, cu jurământ oarecum făcând, întru care zice, că în fiecare zi mor, mă jur pe lauda voastră!" Şi aceasta: "Pentru tine ne omorâm în toate zilele" (Vor. VI la Ecles.). Şi acelaş Grigore al Nisei, mai înalt şi mai fireşte tâlcuind zicerea:

"În toate zilele mor", zicând: "Omul cel de astăzi nu este acelaşi ca cel de ieri, după materialicescul lucru, ci cu adevărat ceva al lui totdeauna moare şi se împute şi se strică şi se scoate din oarecare casă, din alcătuirea trupului zic, pe putoarea morţii vărsând-o firea şi pământului dând lucrurile cele ce acum au ieşit din puterea cea vietoare. Pentru aceasta şi aceea ce s-a zis după glasul Marelui Pavel, în toate zilele murim, nu aceiaşi totdeauna întru aceiaşi casă a trupului rămânând, ci uneori alţii din alta făcându-ne din adăugare şi din scădere, ca unii ce ne schimbăm totdeauna cu trupul cel vremelnic (Vor. la cei adormiţi).

Zice însă şi marele Vasile tâlcuind zicerea: *"Cel ce se jură aproapelui său şi nu se leapădă"* (Ps. 14, 4); sunt însă oarecare cuvinte chip de jurământ având, însă nu sunt jurământ, ci vindecare către cei ce aud: precum Iosif împrietenind pe egipteanul se jura pe sănătatea lui Faraon. Şi Apostolul iubirea sa cea către corinteni arătând-o a zis: "Pe lauda voastră mă jur, care o am în Hristos Iisus Domnul nostru", că nu s-a făcut neascultător evangheliceştii învăţături, cel ce îi era încredinţată Evanghelia; ci un cuvânt gol în chip de jurământ a dat pe lauda cea pentru dânşii, fiindu-i lui mai vrednică decât totul, prin chipul acesta arătând-o" (Tâlc. Teofilact la 1 Cor. 15, 31 nota).

Mulţi se silesc a lua pricină de a jura, din cuvintele Dumnezeieştilor Scripturi, unde zice: "Asupra Mea M-am jurat, zice Domnul, etc." (Fac. 22, 6). De aici şi alte locuri scripturistice îşi i-au voie a jura, ori a se jura. Privitor la această alunecare înţeleptul Patriarh Fotie, prilejul acesta al lor surpându-l, aşa tâlcuieşte zicerea: "Deci ce este aceasta, asupra Mea M-am jurat, ce zice Domnul? În loc de precum este oamenilor puterea jurământului adeveritoare făgăduinţei, aşa este necălcarea făgăduinţei Mele; că de multe ori urmând mai înainte jurământ sau nestatornicia socotinţei, au stricat jurământul cu călcarea lui, sau curgerea materiei şi nestatornicia pământeştilor lucruri şi împlinirea statornicei socotinţei celor ce s-au jurat, o curmă; iar la proasta (simpla) făgăduinţa lui Dumnezeu, nimic este de acel fel, nici a gândi; nici cumva şi crezând să nu o ia; căci Dumnezeu nici un jurământ luând, Dumnezeiasca Sa făgăduinţă este mai presus de tot jurământul; obişnuieşte a adăuga însă aceasta: *"Asupra Mea M-am jurat..."* şi mai ales şi rânduieşte mai înainte de făgăduinţele Sale, ori a celor dătătoare de întristare şi îngrozire, ori pricinuitoare de bucurie şi de veselie. În deşert dar năzuiesc la forma cea pusă înainte a cuvântului, cei ce obişnuiesc a face jurăminte, că nicăieri nu s-a văzut Dumnezeirea întrebuinţând jurăminte nici adevăruri hotărâtoare" (Amfilofie întreb. 195 după Tâlc. Teofilact la Ep. c. evrei 6, 13 nota).

Cuvântul Sfântului Părintelui nostru Moise, pentru jurăminte şi blesteme

Proorocul zice: Cum că pentru aceea s-a încuiat cerul ca să nu sloboadă ploaie pe pământ, ca să nu se mai jure oamenii pe Dumnezeu şi pe Sfinţii Lui, şi ca să nu se (mai) tragă unul pe altul spre jurământ. De ce oare această oprelişte a oamenilor de la jurăminte şi blesteme, chiar din partea lui Dumnezeu,

cu astfel de pedepse? Pentru că (oamenii) spurcă cu jurământul Sfânta Biserică a lui Dumnezeu, pe Mireasa Domnului nostru Iisus Hristos. Prin această alunecare pătimaşă, din adevărata vieţuire creştinească, oamenii aduc pe fiul (creştinul târât la judecată pentru a jura, sau a-l osândi) şi-l înjunghie înaintea, în auzul şi privirile Maicii lui (a Bisericii Domnului Hristos) care l-a născut (prin apă şi prin Duh Sfânt în taina Sf. Botez, Mir-ungerii şi Dumnezeieştii Împărtăşiri cu Dumnezeiescul Trup şi Sânge al Domnului nostru Iisus Hristos), şi astfel, al celui prin Sfântul Botez, frate al lor după Duh, îi beau sângele, adică a fiului celui înjunghiat a Maicii aceleiaş (care-i şi Mama lor Duhovnicească) adică a Sfintei Biserici Creştine.

Aceasta văzând-o, toate puterile cereşti cu frică se cutremură, pentru că Domnul Dumnezeu nu porunceşte ca să tragem pe om la blesteme şi jurăminte. Privitor la aceasta însuşi Mântuitorul nostru Iisus Hristos a zis: "Aţi auzit că s-a zis celor de demult: Să nu juri strâmb; ci să dai Domnului jurămintele tale. Eu însă vă spun vouă: Să nu vă juraţi nicidecum. Nici pe cer, că este Scaunul de Domnie al lui Dumnezeu. Nici pe pământ, că este aşternutul picioarelor Lui. Nici pe Ierusalim, că este Cetatea Marelui Împărat. Nici pe capul tău, că nu poţi face nici un fir de păr: alb sau negru. Deci, cuvântul vostru să fie; da ce este da, nu ce este nu; iar ce este mai mult decât acestea, de la cel rău este..." (Mt. 5, 33-37; comp. Iac. 5, 12). "Dar, oamenii aceştia numai cu jurământul Mă cinstesc şi Mă ştiu...".

Pentru această (patimă păcătoasă) Zaharia Proorocul a văzut că s-a pogorât din cer pe pământ o seceră de foc, lungă de douăzeci coţi şi lată de zece coţi. Nedumerindu-se, s-a rugat lui Dumnezeu ca să-i arate lui ce rost avea vedenia aceea. Atunci, a venit către dânsul un glas, zicându-i: *"Această seceră este mânia lui Dumnezeu, care se pogoară asupra acelora, care pe strâmb se jură şi se blesteamă, ca să-i ardă pe ei, şi sufletele lor în focul cel nestins să se arunce"*. Dumnezeului nostru Slavă totdeauna, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (Prelucr. după Prolog 4 iunie).

Cuvânt al Sfântului Ioan Gură de Aur pentru ferirea de jurământ

"Să nu ne lenevim fraţilor a face fapta cea bună a sufletului, că, i-a spune-mi: ce osteneală este să laşi mânia şi urgia celui ce te-a întristat? Că amară durere şi întristare este a ţine omul mânie şi vrajbă, şi a nu face pace şi dragoste. Ce osteneală este să nu grăieşti niciodată în viaţa ta cuvânt rău şi vorbă proastă? Ce greu este să nu te priceşti şi să nu răcneşti? De ce nevoie nu iubeşti pe vecinul tău pe care-l ocărăşti?

Ce silă este a nu te jura niciodată şi a nu face jurământ mare? Însă de multe ori de mânie şi de urgie, ne pornim de jurăm, nezicând nimeni nici un cuvânt de scârbă. După aceea stingându-se urgia şi potolindu-se mânia, vrând să ne împăcăm şi ţinuţi fiind de greul jurămintelor, ne legăm cu legături nedezlegate.

Aceasta cunoscând-o diavolul, cum că mânia este foc şi prea lesne se stinge şi dacă se potoleşte mânia, se face prieteşug şi dragoste şi vrând acesta, tatăl zavistiei, diavolul, să stea focul aprins şi nestins, ne leagă cu jurământul, că de se va şi potoli mânia, greutatea jurământului să stea, ca pentru acesta să fie păzită văpaia urgiei şi a vrajbei.

Deci, dintre acestea două, una are să fie: sau să facem pace, să călcăm jurământul, sau să nu facem pace şi să ne facem pe noi vinovaţi de mare canon pentru pizmă. Că fără cuviinţă este să avem noi o haină aleasă sau îmbrăcăminte scumpă, şi să o păzim cu multă grijă, nepurtându-o pururea; iar Numele lui Dumnezeu să-l purtăm şi încoace şi încolo... Să luăm aminte de noi înşine că nu aduce numai tot păcatul munca; ci şi greşelile cele mici mai vârtos ne duc pe noi la munca iadului. Pentru că nici cei ce jură n-au nici o pricină să răspundă înaintea Domnului Hristos; ci numai osândă.

Observ că pentru că vă învăţ adeseori vi se pare că vă supăr. Dar însă nu voi înceta nici mă voi depărta, ca doară pentru obrăznicia mea ruşinându-vă, veţi părăsi acest obicei rău al jurământului. Că şi acel judecător nedrept, ruşinându-se de supărare şi rugăciunea văduvei, îi făcu judecată.

Deci şi noi, cu mult mai vârtos să facem aceasta, încă şi mai mult decât acela. Că Dumnezeu nu Se leapădă de a face aceasta, pentru că lucrurile noastre cele bunele le socoteşte ca şi cum ar fi ale Lui. Măcar de n-ar fi nici iad, şi eu de aşi fi venit către voi să cer aceasta, oare nu mi-aţi fi dat? Şi nu mi-ţi fi împlinit mie această cerere în dar, cerşind eu darul în acest chip? Şi oricând cere Dumnezeu acest dar pentru noi, ce-i dăm noi lui Dumnezeu?

Cine ar fi între noi atâta fără de minte şi nemulţumitor, căruia să-i ceară Dumnezeu dar şi să nu-i dea? Rogu-vă pe voi, fraţilor, luaţi Capul lui Ioan Botezătorul tăiat, din care încă tot pică sânge fierbinte, şi aşa vă duceţi la casele voastre, gândindu-vă că-l vedeţi înaintea ochilor voştri scoţând glas şi strigând: "Urâţi pe junghietorul cel pentru jurământ, adică pe preacurvarul şi necuratul Irod, că ceea ce n-a făcut mustrarea sau mânia cea tirănească, nevoia jurământului a făcut-o atunci, tăind acel fericit Cap".

Dar cum nu este fără de cale jurământul? Că pe Stăpânul Îngerilor cu multă batjocură să zică cineva adeseori: "Zău" şi: "Pe Dumnezeul meu?" Vrei să cunoşti că este cu putinţă să biruiască cineva această boală rea a jurământului? În ce chip e cu putinţă să te izbăveşti tu de acest obicei rău al jurământului, eu voiesc să te învăţ şi cred că nu se poate, de vei vrea, ca să nu biruieşti.

Când te vei vedea pe tine sau pe altul, sau din slugile tale, sau din copiii tăi, sau pe altcineva din casa ta, că se jură adesea, porunceşte-i să nu mănânce întru acea zi. Şi nu numai pe aceea; ci şi pe tine canoniseşte-te cu acest canon, de te vei jura şi tu. Şi astfel limba pedepsindu-se în acest chip, după aceea nu va mai jura strâmb. Şi aşa va înţelepţi nevoia foamei. Deci, de vom face aşa, altă învăţătură nu ne va mai trebui.

În ce chip o slugă care-i bătută şi certată adesea nu se poate curăţi de răni,

aşa şi cel ce jură şi numeşte Numele lui Dumnezeu, niciodată nu se mai curăţeşte de păcate. Aceasta ştiind-o, să fugim de acest obicei rău al jurămintelor şi să ne facem mai buni după întoarcere şi îndreptare. Deşi v-am învăţat eri şi alaltăieri pentru aceasta; dar nici astăzi nu ne vom depărta, învăţându-vă, încă nici mâine nici poimâine. Aceasta sfătuindu-vă, vă rog să vă păziţi de jurăminte. Şi ce zic eu: mâine şi poimâine, că până nu vă voi vedea îndreptaţi nu voi înceta. Eu vă aduc aminte aceasta, că greşeala nu este a celui ce învaţă; ci a celora ce ascultă, cărora le trebuie pururea învăţătură. Mai uşor este să nu jure nimeni, că nu este nici o osteneală, nici o durere; ci numai un nărav rău. Acela care va face această faptă bună, să dojenească pe cei ce nu se lasă de jurământ, că poate prin dojeniri se vor părăsi de a jura.

Cel ce n-a făcut aceasta (faptă bună a îndreptării celor abătuţi din calea vieţii) să se silească a-l ajunge pe acela.

Să nu zică nimeni: Dar ce păcat este de jură cineva de nevoie? Dar de nu va mai crede, ce va fi? Şi mai vârtos când se calcă legea, atunci să-şi aducă aminte de nevoie, că numai o nevoie singură este, adică să nu se facă cineva vrăjmaş cu Dumnezeu. Însă numai aici zic: Jurămintele cele ce se fac pe de-a-ntregul şi fără de nevoie, cele ce se fac prin case, prin prieteni, prin slugi şi prin târg. De vei părăsi acestea, pentru celelalte n-am grijă, că singură gura se teme a mărturisi. Şi aşa va fugi de jurământ orice om, măcar de l-ar şi îndemna de mii de ori cineva, nu va primi să cadă întru acel obicei.

Se povesteşte despre un ritor oarecare din cei dinafară, că din nişte deprinderi oarecare îşi clătina umerii lui când umbla (şi când vorbea). El birui acest obicei într-acest chip: Şi-a pus cuţite ascuţite şi de o parte şi de alta, deasupra umerilor lui. Şi aşa a înţelepţit frica tăierii pe mădularele (umerii) care se clătinau fără de regulă. Aşa fă şi tu limbii tale. În loc de cuţit, pune-i frica iadului. Şi astfel cu adevărat vei birui obiceiul cel rău al jurământului. Aceasta e cu putinţă omului ce se osteneşte bine, că şi Dumnezeu îi ajută în acest scop bun.

Ce iertare vom avea când stăm în răutăţile jurământului, cu atâţia dascăli şi învăţători? În ce chip ne vom ruga să ne izbăvim de supărările ce vin asupra noastră, când noi nici măcar această poruncă a lui Dumnezeu nu o păzim, ci o neglijăm? Dar cum o să întâmpinăm noi pe Hristos în nori? Cum avem să-L rugăm? Cu ce limbă avem să grăim către Dânsul, cerându-I să ne ierte păcatele? Dar cum? Nu este fără de cale când împăratul cel pământesc porunceşte, noi ţinem poruncile lui, de ar fi oricât de aspre şi de grele; Dumnezeu poruncindu-ne şi dându-ne lege nu ţinem seamă, ci ne scuzăm, zicând: că noi aşa am aflat acest obicei al jurământului, şi jurăm. Dar e bine ca noi să nu urgisim şi să nu lepădăm mântuirea sufletului nostru; ci să ne temem de Dumnezeu, măcar aşa precum ne temem de oameni (răi) şi de fiarele sălbatice.

Acum să vedem pentru care pricină, Dumnezeu pe cel ce jură nu numai îl urgiseşte; ci şi casa îi arde? Pentru că zice Proorocul Zaharia: *"Văzui, şi iată o secere de foc se pogora din mâna lui Dumnezeu, şi am întrebat: "Doamne, la*

cine trimiți aceasta?" Și a zis: "Asupra jurătorilor mincinoși și a acelor care se jură pe Numele lui Dumnezeu". "Dar pentru ce, Doamne, e secerea de foc?". "Pentru ca să ardă casa lui. Și de ar vrea să fugă, nu-l va lăsa secerea să fugă; iar când moare jurătorul mincinos, și de nevoie este numai să-l îngroape în pământ; însă deoarece nu se îngroapă cu trupul și vicleșugul jurământului, a ars casa lui și s-a făcut lut, ca să vadă călătorii când trec, să întrebe a cărui jurător a fost casa aceea ce s-a risipit, ca ei să fugă de păcat" (Zah. 5 comp. 9; Ier. 7; Iez. 2-9; ș.c.l.).

Aceasta s-a făcut și la sodomleni, că de vreme ce se ațâțaseră în sodomie, curvind unul cu altul, îi arse de vii. Astfel, ei au rămas pildă din neam în neam. Singură vederea și fața acelui pământ strigă și zice: O! oamenilor, nu faceți fărădelegi ca acestea, ca să nu pățiți și voi asemenea.

Ce faci omule? Pe Sfântul Prestol al Jertfelnicului faci jurământ? Unde este Hristos junghiat, acolo junghii și tu pe fratele tău? Tâlharii ucid și omoară pe oameni în drumuri, și tu înaintea Maicii noastre Biserici, înjunghii pe fiul ei? Mai fără de lege moarte faci și decât Cain! Că acela a ucis pe fratele lui în pustiu, cu moartea cea trecătoare.

Oare pentru aceasta s-a făcut Biserica, ca să ne jurăm? Nu. Ci numai ca să ne rugăm într-însa. Oare Sfântul Prestol pentru aceasta s-a pus, pentru ca să facem jurământ? Ba nu pentru aceea; ci pentru ca să dezlegăm păcatele noastre, dar nu să le legăm. Drept aceea: cutremură-te și fugi de jurământ. Deschide Sfânta Evanghelie, să vezi ce zice Hristos: *"Eu vă zic: nici cum să nu jurați"*; iar tu, creștine, pe legea aceea care te oprește a nu jura, pe aceea îți faci jurământul? O! mare ocară! O! ce mare nebunie! Că auzi pe Făcătorul de lege, pe Cel Care oprește jurământul și tu îl ei ajutor spre junghiere! Nu plâng, nici suspin atât de mult pentru cei pe care-i ucid tâlharii, cât lăcrimez, plâng și mă cutremur când văd că vine cineva lângă Sfântul Prestol, și-și pune mâinile pe Evanghelie să jure; iar tu vii spre Cel ce vrea ca nimeni să nu jure.

Ce să fac? Dumnezeu poruncește să nu jurăm? Acela mă oprește acum și nu mă lasă să te pui să faci jurământ. Și ajunge numai aceasta întru cinstea Făcătorului de lege, Dumnezeu, și spre paza ta, și spre frica celui ce va să jure.

Rogu-vă, dați-mi răspuns, voi cei care ați mers și ați văzut obiceiul cel bun, ce au în cetatea Antiohiei, obicei bun pe care nu-l are altă cetate. Că acei oameni mai bine primesc să li se taie limba, decât să iasă jurământ din gura lor.

De va câștiga cineva numai un om sau doi, plată mare va lua de la Dumnezeu; iar de va povățui pe toată lumea, câtă facere de bine va lua de la Dumnezeu. Eu nu știu ce vom mai face pentru acest obicei rău (al jurămintelor) ce ne-am învățat. Că mulți fără de voia noastră zicem: *"Pe Dumnezeul meu"*. Creștinilor împătimiți! Când vă porniți a zice cuvânt de jurământ din gurile voastre, mușcați-vă limba din gură până ce vă va durea, sau și până a nu mai zice. Mult mai bine este acuma să curgă sânge dintr-însa, decât atunci munciundu-se să poftească o picătură de apă, și să nu poată afla nici o mângâiere.

Când se va întâmpla să-ţi vină vreo pagubă sau primejdie mare, nu blestema, că vei cădea întru adâncul cel mare al pieirii şi al muncii. Au doară dacă blestemi, îţi mai uşurezi cu ceva nevoia? Ba încă să ştii, că mai mult îţi adaugă osteneala şi munca. Pentru aceasta aduce diavolul bântuieli asupra omului ca să blesteme şi să-l bage în iad. Dacă însă diavolul te vede că suferi vitejeşte bântuiala, şi cu cât se adaugă bântuiala, cu atât mulţumeşti mai mult lui Dumnezeu, îndată cel rău fuge de la tine, de vreme ce vede că în deşert se osteneşte. În ce chip un câine dacă nu-i dai, de la masă, pleacă şi se duce la altă masă. Aşa face şi diavolul, ca şi câinele aşteaptă şi păzeşte când ai aruncat vreun cuvânt hulitor; iar tu dacă vei suferi cu mulţumită, îl îneci cu foamea şi fuge ca un câine rău.

Ascultaţi acum, să vă spun o istorie veche pentru jurământ. Merseră într-o vreme evreii la război, având mai mare peste oşti pe Ionatan feciorul împăratului Saul. Ei tăiară pe unii din potrivnicii lor; iar pe alţii îi luară pe fugă. Vrând atunci Saul ca să facă o mare ispravă, să prindă vii pe vrăjmaşi, a strigat în toată oastea, şi făcură jurământ, hotărând să nu mănânce nici unul până seara, pentru a birui pe vrăjmaşii lui desăvârşit, ca şi oarecând Isus Navi. Acest lucru fără de socoteală şi fără de minte l-a făcut Saul. Atunci Ionatan nu ţinu jurământul tatălui său. El lovi cu suliţia într-un fagur de miere sălbatică şi mâncă. Vezi ce face jurământul? Te povârneşte în pierzare. Te face să-ţi pui viaţa.

Într-o astfel de cursă ucigătoare s-a vârât prin jurământ şi împăratul Ieftae. Cu îndemnarea diavolului el a făcut jurământ şi astfel a ajuns de a înjunghiat pe fiica lui, una născută. Dar ce voim a mai zice cele multe? Că a poruncit Saul împăratul a arunca sorţ ca să se afle acel ce a călcat jurământul şi a mâncat. Saul văzând în cele din urmă că a căzut sorţul pe fiul său, a zis: *"Spune-mi, Ionatane, ce ai făcut?" "Tată, gustat-am miere din vârful suliţei, şi iată că acum mor"*. Cine este acela care ar fi auzit acele cuvinte şi să nu-i pară rău şi să lăcrimeze?

Acestea şi altele mai multe fac jurămintele şi meşteşugurile diavolului. Socoteşte cu mintea ta, câtă durere a răbdat împăratul? Vezi ucidere de fii şi de părinţi? Vezi războaie între dânşii, ce junghieri, ce vărsări de sânge şi întunerice de morţi se fac pentru jurământ? Văzut-ai în ce prăpastie infernală i-a băgat jurământul? Şi pe Ierusalim, pentru jurământul cel strâmb ce s-a făcut atunci, l-a dat în robia babilonenilor. Astfel ajunsese de se pustii de tot.

Să fugim deci de vicleanul obicei al jurământului, ca să nu păţim şi noi ca aceia. Să facem tot ceea ce ne stă în putinţă, spre a atrage asupră-ne dragostea lui Dumnezeu. Să petrecem această viaţă bine, ca să dobândim bunătăţile cele viitoare întru Iisus Hristos Domnul nostru, a Căruia este slava în vecii vecilor Amin (Din "Mărgăritarele" Sf. Ioan Gură de Aur, o. c. pp. 151-155).

Mântuitorul Iisus Hristos opreşte jurământul

Jurământul în legea veche a fost socotit o parte a cultului extern al lui Dumnezeu. Jurământul drept a fost cercetat, practicat şi expus în poporul Israelit al lui Dumnezeu în vremurile trecute ale V. Testament, dar nu e lucru lesnicios a hotărâ despre dânsul în Împărăţia Mesianică, adică în Creştinism.

Jurământul e o cerere adresată lui Dumnezeu ca să fie faţă, în feluritele daraveri, dezbateri ale noastre, ca martor, ca judecător şi ca răsplătitor. Aşadar, cugetând bine, creştinii, mai ales cei sfinţiţi care s-au hotărât pentru sfinţenie şi voiesc a fi cucernici către temerea şi iubirea Dumnezeiască, oare nu păcătuiesc când jură şi prin jurământ silesc pe Dumnezeu să asiste cu osebire la neînţelegerile lor, pe care le pot stinge sau aplana şi fără jurăminte, folosind Dumnezeieştile Lui învăţături existente în Tezaurul Ortodoxiei din Biserica Creştină?!

Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu, privitor la aceasta hotărăşte creştinilor, a nu jura nicidecum, zicând: *"Aţi auzit că s-a zis celor de demult* (deci nu creştinilor) *să nu juri strâmb; ci să dai Domnului jurămintele tale. Eu însă vă zic vouă: "Să nu vă juraţi însă nici decum... ci să fie cuvântul vostru: "Ce este da, da; şi ce este nu, nu; iar ce este mai mult decât aceasta de la cel rău este".* Fericitul Teofilact tâlcuind locul acesta, zice între altele aşa: "Ca să nu răspunzi tu: şi cum voi fi crezut (de nu voi jura), zice: De vei grăi totdeauna adevărul şi niciodată nu te vei jura, că nimeni nu e aşa de lesne necrezut, precum cel ce lesne se jură. *"Iar ce este mai mult decât acestea, de la cel rău este".* A se jura - zice - fiindcă este mai mult decât aşa şi decât nu, pentru aceasta de la diavolul este. Dacă vei zice: "Că şi legea lui Moisi, fiindcă poruncea a se jura, rea era?" Ia aminte şi cunoaşte, că atunci nu era lucru rău a se jura; iar după venirea Domnului nostru Iisus Hristos, este lucru, rău a se jura, precum a se tăia împrejur şi în scurt a ţine cele iudaiceşti. De vreme ce a suge ţâţă pruncilor este cuviincios lucru; iar bărbaţilor ruşine..." (Tâlc. Tofilact la Mt. 5, 37).

Aceasta o arată şi Sf. Ap. Iacob în episcola sa, zicând: *"Să nu vă juraţi nici pe cer, nici pe pământ, nici cu alt jurământ oarecare; ci fie vouă ce este aşa, aşa; şi ce este nu, nu; ca să nu cădeţi întru făţărnicie"* (Iac. 5, 12).

Jurământul e înfricoşat lucru

Sfântul Ioan Gură de Aur sfătuieşte pe creştini ca să nu jure nicidecum, pentru că jurământul e un lucru înfricoşat, mai ales pentru cei care nu-l pot păzi aşa cum trebuie.

"Drept aceea - zice el - dacă aceia care spun minciuni pătimesc multe, apoi cei care şi jurămâtul îşi calcă, oare cu cât mai greu vor pătimi! Dacă Sapfira, soţia lui Anania, pentru că a grăit minciună, zicând: *"Cu adevărat, întru atâta..."* (F. Ap. 5, 1-11) aşa de groaznică pedeaspă a suferit şi n-a scăpat; deci cum nu socotiţi voi, cei ce vă juraţi şi cei ce călcaţi jurămintele, că vă veţi prăbuşi în mai mari pedepse şi muncă. Vreme bună este, ca să arătăm astăzi şi din legea veche, că cumplită este pedeapsa celor ce jură şi-şi calcă jurământul. *"Seceră - zice - se pogora, lungă de douăzeci de coţi şi lată de zece coţi..."* (Zah. 5, 1-4). *"Care se pogora..."* arată pe cea foarte grabnică năvălire a pedepsei grele care urmează jurămintelor. Secera lungă şi lată de mulţi coţi, arată grozăvia şi mărimea relelor care vin asupra celor ce mânie pe Dumnezeu prin jurămintele

care se calcă. Secerea pogorându-se din cer, arată pe judecata care se pogoară de sus, de la Dreptul şi înfricoşatul Judecător Universal şi etern, asupra celor ce jură. Chipul secerei arată pedeapsa cea fără scăpare. Precum secera, ori unde ar cădea nu aşa prost se poartă; ci şi capul îl taie; tot astfel şi urgia lui Dumnezeu, care se pogoară asupra celor ce jură, înfricoşată este şi nu vor putea scăpa cei vinovaţi, dacă nu-şi vor îndrepta ei mai întâi viaţa lor după voia Ziditorului.

Deşi nu îndată ne pedepsim cei care ne jurăm, însă pentru acesta să nu fim semeţi, fiindcă aici nu ne pedepsim, că aceasta se face tot spre răul nostru. Socotiţi: după Anania şi Sapfira câţi n-au săvârşit acelaşi păcat, spunând minciuni ca şi dânşii, însă fără a pătimi aici ca aceia; şi acum zice cineva: "Cum de n-au pătimit şi aceştia ca aceia, ori poate că sunt iertaţi". Să nu credeţi că i-ar fi iertat Dumnezeu pe dânşii, ci pentru ca spre mai mare răutate să fie păstraţi. Drept aceea, cei care greşesc mult şi sunt mai mult ne munciţi, decât munciţi, aceia sunt datori ca să se teamă şi să se cutremure mai mult, deoarece le cresc lor chinurile pentru nepedepsirea aici şi îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu. Pentru aceasta dar, să nu căutăm aceea cum că nu ne pedepsim de la Dumnezeul ci să ne cercetăm de n-am greşit. Şi dacă ne vedem că am greşit dar nu suntem pedepsiţi, apoi mai mult suntem datori a ne cutremura.

Spune-mi mie: De ai fi avut vreo slugă simţitoare şi l-ai fi ocărât numai, fără să-l baţi, apoi vezi că el mai mult se teme şi fuge de ocară decât de bătaie, cum îl priveşti şi-l socoteşti pe el?... De aici unul pe altul ne învăţăm, ca să ocărâm adeseori, cu frica aceea mai mult să-i tulburăm sufletul, ca şi cum l-am rupe pe el mai mult decât cu lovirea bătăilor. Pedeaspa bătăii puţină vreme durează şi trece, iar ocara durează multă vreme, pururea. Aşadar, nu căuta că nu pătimesc unii din cei vinovaţi cele ale secerii; ci caută, cercetează-te de nu cumva faci şi tu unele ca acestea vrednice de pedepse.

Ştiut este, că în vremurile acestea se fac multe fapte rele, vrednice de pedepse grele, precum şi în vremea lui Noe, dar însă potop nu se face, pentru că, cu munca gheenei s-a îngrozit a se cerca şi a se munci. Mulţi greşesc ca şi sodomlenii, însă ploaie de foc nu s-a pogorât peste ei, pentru că le este pregătit râul cel de foc. Mulţi au îndrăznit a săvârşi relele făcute de Faraon asupra israeliţilor robiţi şi obidiţi, dar n-au pătimit pedepsele suferite de Faraon cu egiptenii lui, nici s-au înecat în Marea Roşie ca aceia, pentru că luciul adâncului îi aşteaptă pe dânşii. Acolo este muncă simţită, nu ca să se cufunde şi să se înece ca egiptenii, ci mai mult se muncesc arzându-se, năduşindu-se, fără a se mistui. Mulţi iarăşi au îndrăznit a greşi ca israelitenii, dar nu i-au muşcat pe ei şerpii înfocaţi cu venin provocator de morţi năpraznice, pentru că-i aşteaptă pe dânşii viermii cei neadormiţi şi fără de sfârşit. Mulţi au îndrăznit a lua ca Ghiezi, dar n-au leproşat, fiindcă-i aşteaptă pe ei în loc de lepră sabia cu două ascuţişuri, care va să-i taie în două şi partea lor să o pună cu făţarnicii. Mulţi s-au şi jurat, şi jurământul au călcat şi măcar de au şi scăpat până acum, dar să nu se

semeţească pentru că-i aşteaptă pe dânşii scrâşnirea dinţilor. Unii din aceştia şi aici vor pătimi, şi nu vor scăpa, măcar deşi nu îndată ca aceia; ci la alte vremuri ori greşeli, ca şi munca mai cumplită să le fie. Aceasta o observăm petrecându-se şi cu noi, că de multe ori luând pricină din cele mici greşeli, apoi toată mânia o deşertăm la cele mari.

Drept aceea, când vei vedea ceva că ţi se întâmplă, să-ţi aduci aminte de păcatul tău cel mai dinainte, pentru că aceasta şi întru fiii lui Iacob s-a împlinit. Aduceţi-vă aminte de fraţii lui Iosif, care au vândut pe Iosif, fratele lor, negreşindu-le nimic, atunci şi a-l bate au început, ba încă l-au şi bătut cât au vrut după scopul lor, ce au pătimit mai pe urmă...?! (Fac. 37-44). Dumnezeului nostru slavă, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (Prelucrat după Prolog. 10 iunie).

Cei ce urmează Domnului Hristos să se ferească de orice jurăminte

Arătat este - zice Sf. Vasile cel Mare - că acum mulţi din oameni nu se mai îngrijesc de poruncile Domnului. Ei se supun obiceiului şi poruncii omeneşti mai mult decât poruncillor Mântuitorului nostru Iisus Hristos Dumnezeu (a). A petrece prin munţi şi prin pustietăţi, a se încuia pe sineşi în închisoare şi a mânca o dată în zi, adică a se feri pe sineşi de pâine şi de apă, a purta târsâni şi a-şi înfăşura trupul său cu lanţuri de fier, a umbla desculţi, a se culca pe pământ şi a fugi de multă vorbă, toate acestea sunt predanii, aşezăminte ale bărbaţilor Sfinţi. Trebuie însă să se ştie, că, cei ce le fac acestea, mai înainte trebuie să păzească poruncile Domnului, adică: îndelunga-răbdare, adevărul, gândul smerit, înfrânarea, nepomenirea de rău, neîmpătimirea de cele de aicea, credinţa, nădejdea şi dragostea cea nefăţarnică, fără de care cu neputinţă este a plăcea lui Dumnezeu.

Se cade dar cu adevărat, pe acestea a le păzi şi pe acelea a nu le lăsa şi de fapte rele a ne feri după porunca Domnului. Deci să fugim de mânie şi de

(a) Ştiu un zelos păstor Duhovnicesc care ani de zile şi-a chinuit sufletul său pentru a scoate din Bisericile unde îl trimisese Dumnezeu, felurite curse drăceşti care prăbuşeau cu duiumul sufletele în iad. Cursele acestea introduse de diavolul în Biserică: profanarea Dumnezeiescului Semn al Sfintei Cruci, prin şederea pe el şi călcarea cu picioarele, adică pe aşternuturile, muşamalele şi covoarele cu cruci pe ele, profanarea Sfintelor Icoane prin punerea podoabelor idoleşti sau feluritelor zorzoane femeieşti, cu care se fălesc fetele şi femeile lumeţe la praznicele drăceşti cu jocuri, baluri, etc., vorbăriile lumeşti, râsurile, bufonăriile, etc. i-au dat mult de lucru şi de suferit. Fiecare an de luptă, îl costă 2-3 ani de zile consumaţi mai mult din viaţa sa. Cursele acestea prinseseră rădăcini adânci în fiinţa poporului şi soborului unde era trimis a activa, ca şi cancerul în corpul omenesc, ca pirul în ogorul înţelenit, de această buruiană netrebnică. Socotit de toţi nenormal, bolnav, nebun, stricat, etc., sub ploaia loviturilor, de la cel mai mare până la cel mai mic, care zilnic rupeau bucăţi-bucăţi din viaţa lui, strecurându-se prin ploaia lăturilor, pe care balaurul le vărsa prin gurile năimiţilor săi asupra sa, Păstorul lucra cu râvnă, împuţinând cât putea cursele acelea drăceşti... Pentru unul ca acesta mă voi lăuda; iar pentru mine nu mă voi lăuda, fără numai în desele mele slăbiciuni (n. autorului).

pomenirea de rău, de blestem şi de ocară, de dorirea spre femei şi de îngâmfare, de slava deşartă, de minciuni, de clevetiri, de vrajbe, de zavistii şi de toată răutatea. Eu pe cel ce nu păzeşte pe acestea care-s poruncile Domnului, ci: se jură, minte, ocărăşte, se bucură de relele semenului său, nu-l primesc pe el. Da, nu-l primesc pe unul ca acesta nici măcar de şi-ar petrece toată viaţa sa în sac şi în cenuşă, chiar de n-ar primi nici un fel de hrană, fiindcă eu socotesc că mai bine este, ca adică cu mulţumită să se împărtăşească cu bucate proaste şi cea după putere pustnicie să-şi măsoare luiş, decât să se ţină de omeneştile obiceiuri (numai); iar de poruncile lui Dumnezeu să nu îngrijească.

Eu pe mulţi am văzut având o desăvârşită înfrânare, purtându-şi trupul mort pentru multa pustnicie peste măsură şi foarte îi iubeam pe ei, ştiind că înfrânarea (însoţită de rugăciuni fierbinţi, făcute în Duh şi în adevăr) goneşte şi pe draci, când are temelie Poruncile Domnului şi ferirea de rele. După aceea însă văzându-i pe unii dintr-înşii: jurându-se, minţind şi ocărând, i-am rugat pe ei, zicându-le: "O, fraţilor! De vreme ce învăţăturile Sfinţilor bărbaţi le faceţi, siliţi-vă dar a împlini şi poruncile Domnului: *feriţi-vă de sfaturile cele viclene, de jurăminte şi de hule, de minciuni şi de pomenirea de rău, şi de alte rele*". Ei însă n-au primit sfatul acesta. Dintru aceasta s-a arătat, cum că ei, cele ce făceau, pentru slava omenească le făceau şi mai mult nimic (aceşti înfrânaţi, pentru care grăieşte Sfântul Vasile, erau cea mai mare parte din eresul gnosticilor).

Înfrânarea are durere şi osteneală trupească; iar a se feri de minciuni, de ocări, de blesteme şi jurăminte, are trebuinţă de singură luare-aminte, pentru că pe acestea punătorul de lege, Hristos, le-a aşezat şi le-a legiuit, pentru aceia şi cu muncă pedepseşte pe cei ce le calcă (Prolog. 17 august).

"Greşit-au, nu sunt ai lui Dumnezeu fiii cei cu prihană. Rudă în toartă şi răzvrătită, cu acestea Domnului răsplătiţi? Acest popor este nebun şi nu înţelept. Au nu însuşi Acesta, Părintele tău, te-a agonisit pe tine, şi te-a făcut şi te-a zidit?... El a trimis povăţuitori poporului Său, ca să nu fie ca părinţii lor, rudă în toartă şi amărâtoare. Rudă care nu şi-a îndreptat inima sa, şi nu şi-a încredinţat cu Dumnezeu duhul său... Şi s-au stins întru deşertăciuni zilele lor şi anii lor cu degrab... Dumnezeu a dat în robie tăria lor şi frumuseţea lor în mâinile vrăjmaşilor... A tot sfârşitul am văzut sfârşit, desfătată e porunca Ta foarte. Cât am iubit Legea Ta, Doamne, toată ziua gândirea mea este. Mai mult decât pe vrăjmaşii mei m-ai înţelepţit cu Porunca Ta, că în veac a mea este.

Mai mult decât cei bătrâni am priceput, că mărturiile Tale am căutat... Făclie picioarelor mele este Legea Ta, Doamne, şi lumină cărărilor mele..." (II Lege 32, 6, 7; Ps. 77, 1-11, 37, 67; 118, 96-105 ş. a.). *"Fericiţi sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc pe dânsul"* (Lc. 11, 23; comp. Apc. 1, 3; 22, 7; 3, 12; 21, 7).

Impunerea jurământului la creştinii vremurilor de pe urmă

Creştinismul vremurilor primare a fost aur curat în cugetare, în cuvânt, în lucru şi în fapte. După aceea a urmat creştinismul de argint, apoi cel de aramă, şi cel de fier. Noi, creştinismul vremurilor acestora de apoi, în majoritate suntem

creştinismul de lut, adică partea cea mai de jos, cea mai inferioară. Rar, rar de tot se poate a se mai vedea azi, ici şi cine ştie unde, câte un creştin: de aur, de argint, de aramă, de fier, în cugetare, cuvânt, lucrare şi în fapta sa, care să tindă până la jertfire a împlini voia lui Dumnezeu, a se apropia şi a se uni pentru totdeauna cu El. Majoritatea din creştinismul de azi, cum vedem cu durere, a ajuns lut netrebnic: în cugetare, cuvânt, lucru şi în faptă. Purtăm numele de creştini, dar prin felul nostru de vieţuire murdărim acest nume Sfânt. Majoritatea creştinilor de azi, care chiar mai rău şi decât păgânii trăiesc împotriva Dumnezeieştilor învăţături, contra făgăduinţelor sfinte depuse la Sf. Botez şi în felurite împrejurări înaintea lui Dumnezeu, sunt în mare parte aşa cum îi califică Sf. Dimitrie al Rostovului: "Creştinii cu numirea, păgâni cu lucrarea, Îngeri după nume, draci după vieţuire. Oameni după chip, fiare cumplite cu năravul. Oameni cu suflet după aparenţă, dar fără suflet după pornirile josnice şi sălbatice, neglijenţi de mântuirea sufletelor lor. *"Nume ai că trăieşti, dar mort eşti"* (Apc. 3, 1; comp. 2 Tim. 3, 1-9 ş.a.).

Nestatornicia, necredinţa şi răutatea cu feluritele patimi şi păcate, ce izvorăsc din acestea, au silit pe stăpânitorii popoarelor creştine, a impune creştinilor, ba chiar şi clericilor, să depună jurământ în felurite împrejurări.

Între primii creştini predomina dragostea de Dumnezeu, în învăţăturile Dumnezeieşti, bune şi folositoare, şi de aproapele, azi creştinismul în majoritate e predominat de dragostea de stăpânitorul veacului acestuia (Ioan 12, 21; 14, 30; 16, 11), de slava deşartă, de învăţături urâte lui Dumnezeu, putrede şi vătămătoare lor şi aproapelui lor, şi de felurite răutăţi. În vremurile primare porunca resemnării era împărtăşită de toţi, de la mare până la mic; în vremurile de pe urmă aceasta e aruncată mai mult pe spatele păturii de jos: a săracilor şi a lucrătorilor. Învăţătura aceasta priveşte pe toţi. Nu unii să se resemneze şi alţii să-i speculeze. Idealul resemnării pus în practică de toţi, are o mare valoare spirituală pentru fiecare persoană, familie, societate şi popor.

Privitor la aceasta, Mântuitorul zice: *"Celui ce te loveşte peste obrazul cel drept, întoarce-i şi pe celălalt..."* (Mt. 5, 39). Azi, nu numai că nu-i întoarce obrazul; ci îi răspunde cu ciomagul, cu cuţitul, cu arma, etc. De câte ori nu s-au făcut omoruri pentru nişte mici neînţelegeri?! Ai lovit. Ai omorât. Stai la ocnă, ori în cazul cel mai uşor - în urma mărturiilor mincinoase şi avocaţilor plătiţi gras şi a judecătorilor corupţi cu bani - stai afară din temniţă, însă sărăcit de avere şi împovărat la suflet, înfăşurat şi tras la iad de lanţurile mustrărilor de cuget, ce te torturează ziua şi noaptea. Iacă, aşa şi în alte multe feluri păţesc oamenii cu nume creştinesc, care nu ţin seamă de îndatoririle lor creştineşti. Mântuitorul nu ne vrea aşa. El vrea să fim creştini în fond nu creştini de formă goală. Nesocotirea învăţăturilor Dumnezeieşti, ne-a adus în haosul groaznicelor nefericiri pe care le vedem, auzim şi simţim cu durere în zilele noastre. Falsitatea majorităţii creştinilor şi a unora din clerici, a silit şi sileşte stăpânirea lumească să impună adeseori jurământul creştinilor şi clericilor vremurilor noastre.

"Nu tot cel ce-Mi zice Mie, Doamne, Doamne, va intra întru Împărăţia Cerurilor; ci acela ce face voia Tatălui Meu... Nu vă ştiu pe voi... Depărtaţi-vă de la Mine toţi cei ce lucraţi fărădelegea" (Mt. 7, 21-23; 25, 12; Rom. 1, 21-32; Apc. 3, 1).

Creştinii adevăraţi nu se cade a se jura nicidecum

Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos a zis: *"Iarăşi aţi auzit că s-a zis celor de demult: Să nu juri strâmb; ci să dai Domnului jurămintele tale. Eu însă zic vouă: "Să nu te juri nicidecum: Nici pe cer, că este Scaunul lui Dumnezeu; Nici pe pământ, că este aşternutul picioarelor Lui; Nici pe Ierusalim, căci este Cetatea Marelui împărat; Nici pe capul tău să nu te juri, că nu poţi să faci nici un fir de păr alb sau negru; ci să fie cuvântul vostru ce este aşa, aşa, şi ce este nu, nu; iar ce este mai mult decât aceasta, de la diavolul este"* (Mt. 5, 33-37). Şi cum noi îndrăznim a călca poruncile Celui ce ne-au făcut pe noi? Cum lăsăm să se vadă înfăptuindu-se acest păcat greu, potrivnic poruncii Dumnezeiescului nostru Mântuitor, după cela ce zice: *"Ei şi-au pus la cer gura lor şi limba lor a trecut pe pământ"* (Ps. 72, 79). Cum îndrăzneşti, creştine, a-ţi deschide gura ta fără de frică, şi a slobozi cuvinte de jurământ şi de hulă la cer. Cum nu-ţi este frică de pedeapsa lui Dumnezeu pe Care-L mânii astfel. Oare nu-ţi este teamă, nu cumva secera cea de văpaie, pe care a văzut-o Proorocul se va sălăşlui în casa ta, până când te va pierde pe tine din cea de sub cer? (Zah. 5, 1-4).

Cum îndrăzneşti a-ţi deschide gura ta asupra Atotţiitorului Dumnezeu, către Care îngerii, arhanghelii, heruvimii şi serafimii a căuta nu îndrăznesc; ci cu frică şi cu cutremur îi stau înainte, lăudând Numele Lui cel înfricoşat, Preaslăvit şi cu totul cinstit? Este scris: *"Îndrăzneţii şi obraznicii, hulind slavele nu se cutremură. Unde Îngerii cu tăria şi cu puterea mai mari fiind, nu suferă hulitoarea judecată cea împotriva lor; iar aceştia, ca nişte dobitoace necuvântătoare, din fire născută, fiind spre pierzare şi stricăciune, întru care nu ştiu hulind, cu stricăciunea lor se vor strica, luându-şi plata nedreptăţii"* (2 Petru 2, 11-13).

Deci tu, om fiind, nu te cunoşti pe sineţi, sau ţi se pare că vitejie dă lucrul acesta? Nu, îţi zic ţie; ci întru pieire şi pierzare va ieşi ţie lucrul acesta, că şi pe ale altora sufletul le întini, Satanei ajutător făcându-te. Zice Apostolul: "Îndreptaţi-vă şi sfătuindu-vă pe voi înşivă în psalmi, în laude şi în cântări duhovniceşti, cântând întru inimile voastre Domnului" (Colos. 3, 16). Însă tu în locul acestora, cele împotrivă înveţi: hule şi jurăminte? Tu te faci pe sineţi şi pe cei ce te urmează la nebunia ta, fii ai gheenei? Gura pe care a zidit-o Dumnezeu spre slavoslovia Sa, tu pe aceasta ai umplut-o de amărăciuni!

Încetează o, omule, încetează, ca nu cumva însuşi cuvântul pe care îl defaimi, văpaie să se facă în gura ta şi să-ţi ardă limba ta. Vezi, că dacă om cu om certându-se, după ce se face pace, se ruşinează a căuta în faţa lui, cum tu azi în lume stând şi mâine înaintea Divanului Lui vrând a sta, îndrăzneşti a zice unele ca acestea! Nu te temi tu, ca nu cumva să se pogoare foc din cer şi să te mistuiască pe tine când îţi deschizi gura ta împotriva Atotţiitorului, nici pui în

mintea ta, nu cumva se va desface de năpraznă dedesubtul tău pământul şi te va înghiţi pe tine? Nu te înşela, omule! Căci cu neputinţă este a scăpa din Mâinile Celui ce ne-a zidit pe noi. Auzi pe cela ce zice: "Care hulesc, vor da seamă înaintea lui Dumnezeu, Celui ce va să judece vii şi morţii. Până când întărâtăm noi pe Cel ce va să judece vii şi morţii. Până când întărâtăm pe Cel ce atâtea bunătăţi ne-a dat nouă; Care luând tină din pământ, a zidit pe om, şi a suflat într-însul Duh de viaţă, Care a şi supus toate sub picioarele lui. Când dormim noi, El ne păzeşte. Şi când ne sculăm, El ne acoperă. Când flămânzim, El ne hrăneşte. Când suntem goi, El ne îmbracă. Când ne împuţinăm, El ne mângâie. El ne ceartă pentru feluritele noastre abateri şi ne miluieşte când ne întoarcem la El prin pocăinţă. Acesta, în dragostea Lui nemărginită, chiar şi pe Unicul Său Fiu Unul-Născut, L-au dat pentru viaţa tuturor. Dar noi în locul facerilor Lui de bine, spini şi mărăcini îi aducem? Al cărora sfârşitul întru ardere este (Evr. 6, 8).

Apropie-te de acum înainte, la lubitorul de oameni, nepomenitorul de rău Dumnezeu, cerându-ţi pază gurii tale şi uşă de îngrădire împrejurul buzelor tale. Vezi pe Proorocul, cum de înfricoşat şi încutremurat vorbind cu Dumnezeu, prin curata rugăciune strigă, zicând: *"Doamne, auzit-am auzul Tău şi m-am înfricoşat, înţeles-am lucrurile Tale şi m-am înspăimântat"*. Şi iarăşi: *"Păzit-am şi s-a temut inima mea de glasul rugăciunilor buzelor mele şi a intrat cutremur în oasele mele şi de dedesuptul meu s-a tulburat tăria mea"* (Avac. 3, 2-16). Dacă noi însă rămânem defăimând pe Dreptul Judecător, să auzim pe Apostolul ce zice: "...Sau bogăţia bunătăţii Lui şi suferirea, şi îndelunga-răbdare o defaimi, neştiind că bunătatea lui Dumnezeu spre pocăinţă te duce? Dar tu, după împietrirea ta şi nepocăita inimă, îţi aduni ţie mânie în ziua mâniei şi a descoperirii şi a dreptei Judecăţi a lui Dumnezeu, Care va răsplăti fiecăruia după lucrurile lui" (Rom. 2, 4-6). Pentru aceea şi într-alt loc zice: "Dacă greşind va greşi, om la om se vor ruga pentru dânsul către Domnul"; iar dacă Domnului va greşi, cine se va ruga pentru dânsul? Deci să ne pocăim, fraţilor. Până când amărâm pe Cel ce ne-a făcut pe noi? Dacă limanul vom pierde, unde ne vom mântui în vremea viscolului şi a furtunii? Dacă pe Domnul îl vom întărâta, către cine vom scăpa în ceasul necazului şi al nevoii?... (Prolog. 15 sept.).

Să ne îngrijim sufletul, să facem întru toate voia lui Dumnezeu. Să-L iubim pe El mai presus de orice şi pe aproapele ca pe noi înşine, să ascultăm şi să păzim cuvântul lui Dumnezeu spre a deveni fericiţi şi gata a ne arăta înaintea Mântuitorului şi Dreptului Judecător, spre a ne învrednici a auzi din gura Lui: "Veniţi binecuvântaţii Părintelui Meu, de moşteniţi Împărăţia care este gătită vouă de la întemeierea lumii...". *Bine este cuvântat Dumnezeu, Cel ce ne umple pe noi de blagoslovenia Sa, că în vecii vecilor este mila Lui. Amin.*

Cei ce jură nu trebuie ascultaţi

Dacă cineva s-ar apropia de tine zicându-ţi: "Să dăm cuvânt (jurământ) între noi, ca să avem dragoste între noi înşine şi unire, ca orice ţi-aş zice ţie, să mă asculţi fără de orice grăire împotrivă". Apoi şi după jurământ, de va vrea să te

răzvrătească pe tine la păcat, să nu te pleci lui, măcar de-şi va aduce mărimea jurământului în mijloc, şi pe sineşi se va întinde jos spre lepădarea poruncii lui Dumnezeu rugându-te. Să nu ei faţă împotriva sufletului tău. Că ştie diavolul nu numai pe acestea să le facă; ci şi din Scriptură să aducă, şi neputinţa trupului o pune înainte şi altele multe să mărturisească, ca, călcător al poruncilor lui Dumnezeu să-l facă pe om, ca să aibă cu ce să se laude asupra lui.

Noi însă din sârguinţa şi deşarta osteneală a lui învăţându-ne, tari la socoteală vom fi, către vieţuirea duhovnicească în Domnul. Dacă aceia vrând a-şi săvârşi voia sa, iar mai vârtos a diavolului celui ce lucrează întru dânşii, la atâta sârguinţă şi meşteşug se ostenesc, ca de scopul lor infernal să nu scape; cu cât mai vârtos cei ce şi-au ales viaţa cea duhovnicească se cade a fi mai cu ştiinţă şi mai treji, ca să nu se laude diavolul asupra lor.

Se cădea deci, să nu te juri nicidecum, pentru păzirea poruncii Mântuitorului nostru, Iisus Hristos Dumnezeu, Care opreşte orice jurământ (Mt. 5, 33-37; comp. Iac. 5, 12). Şi acum răpindu-te cu cuvântul, nu fi nebăgător de seamă dacă ai venit în mâinile răilor pentru prietenul tău. Să nu dai somn ochilor tăi, nici dormitare genelor tale, ca să te mântuieşti ca o căprioară din curse şi ca o pasăre din laţ. Cu toate acestea însă, nu cădea jos cu mintea, nici te tulbura, că este îndreptare lucrului, dacă vei avea de aici înaintea ochilor tăi pe Domnul.

Ia aminte de sineţi; că tu nu eşti vinovat jurământului, dacă te vei depărta pe sineţi de la rău. Însuşi Cel ce a propovăduit Evanghelia în lume pentru covârşirea iubirii Lui de oameni, Însuşi Domnul, a poruncit oamenilor să se pocăiască şi să se depărteze de la tot păcatul. Vezi dar, ca nu cumva vrând a săvârşi dulceţile noastre, să punem pricină jurământului, ca cei ce nu putem a ne mai descurca pe noi înşine din mrejile vrăjmaşului. Dumnezeu nu Se batjocoreşte. El, celor ce vor a se mântui, le întinde mâna. Abate-te deci de la rău şi fă binele. Întru aceasta, ai păzit Cuvântul Domnului, după cela ce a zis: *"Despre toată calea rea am oprit picioarele mele, ca să păzesc Cuvintele Tale"* (Ps. 118, 101). De vrei ca mai desăvârşit să te adeverezi pe tine, că nu eşti vinovat Cuvântului dacă vei fugi de cele rele şi vei face cele bune şi de te vei depărta de tot omul ce umblă fără de rânduială, îţi pun înainte această pildă sau mai bine zis o asemănare:

Un om oarecare avea un fiu. Fiul acesta cinstea foarte mult pe tatăl său şi-l asculta. El se sârguia a-i păzi toate poruncile, slujind tatălui său întru toate. Un oarecare cunoscut al tatălui său, din zavistie biruindu-se pentru sporirea tânărului, apropiindu-se pe ascuns a zis lui: "Jură-te mie asupra tatălui tău, că ceea ce îţi voi zice, vei face şi vei păzi, fără a zice cuvânt împotrivă". Tânărul nepricepând dedesubturile acelui viclean, nefăcând bine, s-a jurat lui. După jurământ, acela a zis către tânăr: "Du-te acum acasă şi ocărăşte pe tatăl tău şi-l taie pe dânsul cu răni, şi să nu te mai ruşinezi de faţa lui. Şi orice îţi va porunci ţie să nu le faci, fă-le, fiindcă te-ai jurat mie. Vezi că tu nu vei putea să nu asculţi cele zise de mine, fiindcă acum te-ai legat cu jurământ că vei face

orice te voi învăţa".

Judecă acum sănătos: ce trebuie să facă fiul acela? Oare va suferi fiul o nebunie ca aceasta, sau mai vârtos păgânie? Au nu va defăima el sfătuirea cea fără de lege a acelui răuvoitor, pentru slujirea părintelui său? El ca un fiu înţelept va răspunde acelui răuvoitor, zicând:

"Te văd pe tine că nu eşti om adevărat; ci eşti vrăjmaş al tatălui meu şi bântuitor al sufletului meu. Eu însă nu mă voi lăsa înşelat de tine. Tu nu mă vei putea înşela pe mine, ca şarpele pe Eva cu viclenia, nici mă vei încuia pe mine către păgânătate, cu răutatea cea multă a ta, meşteşugit împletită. Eu ştiu că tatăl meu nu mă va învinovăţi că am călcat jurământul făcut rău, că nu m-am plecat păgânătăţii tale. Eu deci defaim sfătuirea ta cea fărădelege, pentru slujirea cu credincioşie şi dragoste pe care sunt dator a o face tatălui meu, şi pentru mântuirea sufletului meu. Şi urechile mele mi le pecetluiesc cu Semnul Sfintei Cruci, ca să nu intre veninul cuvintelor tale în auzurile mele. De azi înainte mă voi feri ca de cea mai groaznică primejdie, de a mă mai întâlni cu tine...".

Apostolul Domnului ne porunceşte la toţi, a ne feri noi de tot fratele care umblă fără de rânduială, fiindcă Dumnezeu cu fapte rele nu se cinsteşte. Deci nu te duce, iubitule, cu bărbaţi păcătoşi, ca să nu întărâţi pe Tatăl tău Cel din ceruri, lucrând cele potrivnice voii şi poruncilor Lui, ca să nu devii vinovat, ruşinat şi osândit în ziua judecăţii. Vezi că prin călcarea poruncilor Sfintei Evanghelii (Mt. 5, 33-37; ş.a.), întărâţi pe Dumnezeu.

Ia aminte de sineţi, săvârşirea cuvântului învăţându-te prin Proorocul ce zice: *"Juratu-m-am şi am pus,* (nu ca să calc poruncile Tale şi judecăţile Tale) - *ci: Juratu-m-am şi am pus* (zice) *ca să păzesc poruncile Tale şi toate judecăţile dreptăţii Tale";* şi iarăşi zice: *"Nedreptatea am urât şi m-am scârbit; iar Legea Ta am iubit"* (Ps. 118, 116, 163). Astfel socotind şi urmând bine, întru această milă a lui Dumnezeu, vei scăpa de multe ispite şi primejdii; iar peste acela (care te sfătuişte rău) va veni cea scrisă: *"Întoarce-se-va durerea lui la capul lui şi peste creştetul lui, nedreptatea lui se va pogorî"* (Ps. 7, 17).

Drept aceea, câştigă-ţi dragoste şi unire, nu pe cea silită prin jurăminte şi momeli, sau prin celelalte care sunt oprite; ci pe cea după Dumnezeu, care din aşezarea sufletului se săvârşeşte. Că întru aceasta nimic nedrept sau silit nu cade. Astfel făcând va fi cu tine Darul Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia I se cuvine: Slava, Atotputernicia şi purtarea de grijă în vecii vecilor. Amin (Prolog. 3 Martie).

Impunerea jurământului în V. Testament

Pentru statornicirea adevărului, în legea V. Testament s-a hotărât oamenilor a depune jurământul înaintea conducătorilor lor. Astfel, jurământul în Numele Domnului a fost statornicit de însuşi Dumnezeu, cu condiţia ca jurământul să fie drept; iar nu mincinos sau fals.

Jurământul e statornicit de însuşi Dumnezeu în V. Testament

Domnul a grăit prin Moise poporului Israelit: *"Să nu juri strâmb; ci să dai înaintea Domnului jurămintele tale"* (Mt. 5, 33; Ieş. 20, 7; Levit. 19, 12; 2 Lege 5, 11).

"De va da cineva spre pază, aproapelui său: asin, sau bou, sau oaie, sau alt dobitoc, şi va muri, sau va fi vătămat, sau luat fără să ştie el ceva, împricinaţii să facă amândoi jurământ înaintea Domnului, că cel ce a luat pe seama sa nu şi-a întins mâna asupra lucrului aproapelui său. Şi aşa, stăpânul trebuie să primească jurământul; iar celălalt nu va avea să-l despăgubească..." (Ieş. 22, 10-17).

Sfântul Apostol Pavel referindu-se la acest loc zice evreilor care ţineau morţiş la legea mozaică: "Oamenii se jură pe Cel ce e mai mare, jurământul e la ei o chezăşie care pune capăt oricărei neînţelegeri" (Evr. 6, 16).

"...Să te temi de Domnul Dumnezeul tău şi numai Lui să-I slujeşti, de El să te lipeşti şi pe Numele Lui să te juri" (2 Lege 6, 13; 10, 11-12, 20).

Nu ajunge numai un martor spre a vădi pe cineva pentru vreo vină, sau de vreo nelegiuire, sau vreun păcat, de care s-ar fi făcut careva vinovat; ci orice pricină să se dovedească prin spusa jurământului a doi sau a trei martori. Iar de se va scula mărturie nedreaptă asupra vreunui om... amândoi oamenii împricinaţi vor sta înaintea Domnului şi înaintea Preoţilor şi a judecătorilor. Aceştia vor cerceta cu deamănuntul şi vor pedepsi pe vinovat... ca să se teamă şi alţii... (2 Lege 19, 15-21). "De va păcătui femeia cuiva şi bărbatul ei o va bănui fără să aibă mărturii, va aduce pe femeia sa la Preot pentru descoperirea faptului. Preotul o va jura pe dânsa cu blestemul cel mare. Şi de va jura... şi nu i se întâmplă nimic din blestemele acelea, atunci va fi scutită de bănuieli" (Num. 5, 21-31).

"... Şapte zile să cureţi astfel Jertfelnicul şi să-l sfinţeşti, şi va fi Jertfelnicul Sfinţenie Mare. Tot ce se va atinge de el se va sfinţi... Şi acum, Doamne, Dumnezeul lui Israil... Când cineva va greşi împotriva aproapelui său şi i se va cere jurământ ca să jure, şi pentru jurământ ei vor veni înaintea Jertfelnicului Tău, la Biserica aceasta, atunci Tu să asculţi din cer şi să faci judecată robilor Tăi. Să osândeşti pe cel vinovat, întorcându-i în capul lui, fapta lui, şi să scapi pe cel drept, dându-i după dreptatea lui" (Ieş. 29, 37; 3 Împ. 8, 31-32; 2 Paral. 6, 22-23).

Dumnezeu s-a jurat pe Sineşi

"Juratu-M-am pe Mine Însu-Mi - zice Domnul - *că de vreme ce ai făcut aceasta şi n-ai cruţat nici pe fiul tău unic pentru Mine, pentru aceasta te voi binecuvânta cu binecuvântarea Mea şi voi înmulţi foarte neamul tău, ca să fie ca stelele cerului şi ca nisipul de pe ţărmul mării şi va stăpâni..."* (Fac. 22, 16-18; comp. Ps. 104, 109; Is. Sirah. 44, 20; 1 Mac. 2, 51; Lc. 1, 73; Evr. 6, 13-20).

"Juratu-M-am lui David slugii Mele..." (Ps. 88, 3-4 comp. 2 Împ. 7, 11-29; 1 Paral. 17, 10 etc. Ierem. 30, 9; Iez. 34, 23; Osia 5, 5; F. Ap. 2, 30-36). Dumnezeu vrând să arate

şi mai mult, moştenitorilor făgăduinţei, nestrămutarea hotărârii Lui, a pus la mijloc jurământul" (Evr. 6, 17; comp. Ps. 32, 11). Pentru preoţia Domnului nostru Iisus Hristos, după rânduiala lui Melhisedec, a fost la mijloc (în V. Test.) şi un jurământ. Căci pe când aceia s-au făcut Preoţi fără de jurământ, Acesta S-a făcut cu jurământul Celui ce i-au grăit: *"Juratu-S-a Domnul şi nu Se va căi: Tu eşti Preot în veac după rânduiala lui Melhisedec..."* (Evr. 7, 17-21; 8, 6).

"Juratu-S-a Domnul pe Sineşi - zice Domnul Dumnezeu, Savaot - *Mi-e scârbă de semeţia lui Iacob... şi voi pierde cetatea..."* (Amos. 6, 8). Domnul Savaot S-a jurat pe Sine Însuşi şi a zis: *"Adevărul grăiesc, că te voi umple de oameni ca lăcusta şi aceia vor ridica strigăt împotriva ta..."* (Ier. 51, 14-15). *"Domnul Dumnezeu S-a jurat pe Sineşi"* (2 Lege 2, 14; 4, 21; Ps. 109, 4; Is. 45, 22; F. Ap. 2, 30).

În numele Domnului s-au jurat sfinţii şi credincioşii V. Testament

"În vremea aceea împ. Abimelec şi Ahuzat, care luase pe nora lui, şi Ficol, căpetenia oştirii lui, au zis către Avraam: "Dumnezeu e cu tine în toate câte faci. Jură-mi deci aici pe Dumnezeu, că nu-mi vei face strâmbătate, nici mie, nici fiului meu, nici neamului meu; ci cum ţi-am făcut eu bine ţie, aşa să-mi faci şi tu mie şi ţării în care eşti oaspete". Avraam a răspuns: "Jur..." (Fac. 21, 22-24).

Avraam fiind bătrân şi vechi de zile, binecuvântat de Domnul în toate, a zis slugii sale, celui mai bătrân din casa sa, care cârmuia toate câte avea: "Pune mâna ta sub coapsa mea şi jură-mi pe Domnul Dumnezeul cerului şi al pământului, că fiului meu Isaac nu-i vei lua femeie din fetele canaaneilor, în mijlocul cărora locuiesc eu...". Sluga punându-şi mâna sub coapsa lui Avraam, s-a jurat că-i va împlini dorinţa..." (Fac. 24, 1-9). "Jură-mi pe Domnul - a zis Saul lui David - că nu vei stârpi pe urmaşii mei după mine şi nu vei şterge numele meu din casa tatălui meu". Şi s-a jurat David lui Saul..." (1 Împ. 24, 22-23; comp. Fac. 21, 22-24).

"Eu sunt Dumnezeu tare şi nu este altul! Jur pe Mine Însu-Mi!... Înaintea Mea tot genunchiul se pleacă; pe Mine jura-va toată limba..." (Is. 45, 22-23). "Voi care aţi părăsit pe Domnul... în groaznica torturare, veţi lăsa numele vostru aleşilor Mei spre jurământ... Dar slujitorii Mei vor fi numiţi cu alt nume. Cine se va binecuvânta pe pământ se va binecuvânta de Dumnezeul adevărului, şi cei ce se vor jura pe pământ se vor jura pe Dumnezeul cel adevărat..." (Is. 65, 11-16).

Mântuitorul n-a jurat; ci a mărturisit numai adevărul

În timpul Patimilor Sale, când căpeteniile evreilor, aduceau felurite mărturii mincinoase care-L acuzau groaznic, Iisus tăcea. Atunci Arhiereul Caiafa vorbind iarăşi, a zis: "Jură-Te pe Dumnezeul cel viu, să ne spui nouă de eşti Tu, Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu". Atunci Iisus (n-a jurat; ci numai a mărturisit adevărul) răspunzând a zis: "Tu ai zis (a). Şi vă spun încă: De acum veţi vedea

(a) Cu aceste cuvine: "Tu ai zis" i-a răspuns Iisus şi lui Iuda Iscarioteanul când a zis la Cină: "Nu cumva sunt eu cel ce va să Te vândă?" (Mt. 26, 22-25).

pe Fiul Omului stând de-a dreapta Puterii şi venind pe norii Cerului..." (Mt. 26, 57-64). Vezi că n-a jurat; ci numai a mărturisit adevărul. Dacă creştinii vremurilor noastre ar grăi numai adevărul, ca şi creştinii din vremurile apostolice şi patristice, ar fi deajuns mărturia adevărată şi fără de jurământ pentru stabilirea adevărului.

În Noul Testament, Irod s-a jurat dar s-a prăpădit

Irod dădu ospăţ boierilor şi căpitanilor săi şi celor mai mari ai Galileei de ziua naşterii sale. Atunci a intrat fata Irodiadei (Salomeea) la masă şi a jucat. Şi plăcând lui Irod şi celor ce stăteau cu dânsul, a zis către fată: *"Cere de la mine orice vrei şi-ţi voi da"*. Şi s-a jurat ei zicând: *"Orice vei cere de la mine, îţi voi da, până şi jumătate din împărăţia mea"*. Fata, din îndemnul Irodiadei, mamei sale, a cerut capul lui Ioan Botezătorul. Domnitorul s-a întristat foarte, dar pentru legătura jurământului şi pentru cei de faţă, a trimis un ostaş din straja sa şi a tăiat capul lui Ioan în temniţă, pe care aducându-l pe tipsie, l-a dat fetei şi ea l-a dat mamei sale. Pedeapsa lui Dumnezeu i-a ajuns curând, pierzându-şi împărăţia, averea, viaţa şi sufletele (Vezi pe larg Mt. 14, 4-17; Mc. 6, 14-29; Lc. 9, 7-9; V. Sfinţilor, Sinaxarele şi predicile la sărbătoarea "Tăierii Capului Sf. Ioan Botezătorul" 29 august; Istoria Bisericească şi feluritele scrieri ale Sfinţilor Părinţi şi Dascăli ai Bisericii).

În Noul Testament Ap. Petru jurându-se a căzut şi prin multe lacrimi şi-a redobândit slujba apostoliei

În vremea aceea - când Iisus era batjocorit şi torturat de evrei - Petru stătea afară, în curtea arhiereului. Şi venind una din slugile arhiereului, portăriţa, văzând pe Petru încălzindu-se, i-a zis: "Şi tu erai cu Iisus Nazarineanul!". Petru s-a lepădat atunci înaintea tuturor, zicând: *"Femeie, nu ştiu, nici pricep ce grăieşti!"*. Şi a ieşit afară înaintea curţii şi a cântat cocoşul.

Slujnica văzându-l iarăşi, a început a spune celor ce stăteau acolo: "Şi acesta este dintre ei!". Şi a ieşit el la poartă şi l-a văzut alta şi a zis celor de acolo: "Şi

Ap. Petru înfricoşat de cele ce vedea şi de pornirea înrăutăţită a slugilor, pe când se încălzea la foc în curtea arhiereului s-a lepădat cu tăgadă, blestem şi jurământ greu, că nu cunoaşte pe Domnul. Această lepădare întreită şi-a răscumpărat-o cu întreită mărturisire şi făgăduinţă de iubire statornică. Iar căinţa amară şi lacrimile fierbinţi l-au însoţit până la moarte, care a fost martirică.

acesta era cu Iisus Nazarineanul!". Şi iarăşi s-a lepădat Petru cu jurământ, zicând: *"Nu ştiu pe Omul Acesta!"*

Trecând după aceea ca la un ceas, s-au apropiat cei ce stăteau acolo şi au zis lui Petru: "Adevărat, şi tu eşti dintre ei, fiindcă şi graiul tău te arată că eşti galileean!". Una din slugile arhiereului, rudenie celui ce-i tăiase Petru urechea, a zis: "Au nu te-am văzut şi eu în grădină cu Dânsul?". *Atunci a început Petru a se blestema şi a se jura, zicând: "Nu ştiu pe Omul Acesta de care ziceţi".* Şi îndată a cântat cocoşul. Şi întorcându-Se Domnul a privit pe Petru; iar el aducându-şi aminte de cuvântul Lui... ieşind, a plâns cu amar..." (Mt. 26, 67-75; Mc. 14, 65-72; Lc. 22, 55-65; Ioan 18, 17, 25-27; 21, 15-22; şi Ist. Bisericii).

Sf. Ap. Iacob în N. Testament după pilda Mântuitorului opreşte jurământul

Sf. Ap. Iacob - unul din cei 12 - urmând învăţătura şi pilda Mântuitorului (Mt. 5, 33-37; 26, 57-64), opreşte cu desăvâşire pe creştini de a mai jura, zicând: *"Iar mai înainte de toate* (suferinţele) *fraţii mei, să nu vă juraţi, nici pe cer, nici pe pământ, nici cu orice alt jurământ; ci să fie vouă: ce este aşa, aşa şi ce este nu, nu, ca să nu cădeţi sub judecată..."* (Iac. 5, 12; comp. Mt. 5, 33-37).

Sf. Ap. Pavel spre a fi crezut, nu jură; ci aduce mărturie pe Domnul că spune adevărul

Marele Apostol Pavel, luminătorul neamurilor, respectând cuvântul Mântuitorului n-a jurat; ci la nevoie a adus pe Domnul Martor, că grăieşte curat adevărul. *"Martor îmi este Dumnezeu, Căruia-I slujesc cu Duhul meu, întru Evanghelia Fiului Său, că vă pomenesc neîncetat, cerând în rugăciunile mele pururea să am, prin voinţa Lui, vreodată cumva, prilej de drum până la voi"...* (Rom. 1, 9-11). *"Eu chem pe Dumnezeu mărturie asupra sufletului meu, că din cruţare pentru voi n-am mai venit prin Corint..."* (2 Cor. 1, 23).

În felurite locuri, acest Apostol, ca şi ceilalţi, când vorbeşte ascultătorilor despre jurământ (F. Ap. 2, 30; Lc. 1, 73) se referă la felurite jurăminte făcute de V. Testament (Evr. 3, 11, 18; 4, 3; 6, 13-17) fără a îndemna pe cineva să jure vreodată, ci să urmeze ca şi el lui Hristos (1 Cor. 11, 1; comp. Mt. 5, 33-7; 26, 57-64; Iac. 5, 12).

De asemenea şi Sf. Apostol şi Evanghelist Ioan în cartea sa: "Apocalipsul", unde scrie : "Îngerul pe care l-am văzut stând pe mare şi pe pământ, şi-a ridicat mâna dreaptă spre cer, şi s-a jurat pe cel ce este viu în vecii vecilor...", se referă la proorocia şi vedeniile lui Daniil şi la rugăciunea lui Neemia (Dan. 12, 7; Neem, 9, 6 ş.a.); iar nu la călcarea învăţăturii Mântuitorului (Mt. 5, 33-7), cum se muncesc unii a mistifica şi acest loc, ducând în eroare multe suflete.

Jurământul nepios este oprit în V. Testament

Jurământul nepios (adică mărturia mincionoasă) este oprit cu desăvârşire de Însuşi Dumnezeu; iar cei ce săvârşesc aceasta, cad în groaznice pedepse. Dumnezeiasca Scriptură în mai multe locuri, ne adevereşte lămurit

despre aceasta.

1) *"Să nu vă juraţi strâmb pe Numele Meu şi să nu pângăriţi Numele Meu cel Sfânt, al Dumnezeului vostru, că Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru"* (*Lev. 19, 12*).

2) "Omul care va face făgăduinţă Domnului, sau care va jura cu jurământ, punând legătură asupra sufletului său, să nu-şi calce cuvântul său; ci să împlinească toate câte au ieşit din gura lui" (Num. 30, 3...).

"Cum? Voi furaţi, ucideţi, faceţi adulter, juraţi mincinos, tămâiaţi pe Baal, şi umblaţi după alţi dumnezei pe care nu-i ştiţi? Şi apoi veniţi şi staţi în Casa Mea, asupra căreia s-a chemat Numele Meu, şi ziceţi: "Suntem mântuiţi", ca apoi să faceţi iarăşi toate ticăloşiile acelea? Casa aceasta, asupra căreia s-a chemat Numele Meu, n-a ajuns ea oare în ochii voştrii peşteră de tâlhari? Iată Eu am văzut aceasta, zice Domnul" (Ier. 7, 9-11).

"Aţi auzit că s-a zis celor de demult: "Să nu juri strâmb; ci să dai Domnului jurămintele tale (drepte). *Eu* - zice Mântuitorul - *zic vouă, să nu vă juraţi nici de cum..."* (Mt. 5, 33-7; comp. Ieş. 20, 7; Lev. 19, 12; 2 Lege 5, 11).

"De se va jura cineva cu buzele sale nebuneşte, ca să facă ceva rău sau bine, orice fel ar fi fapta pentru care se jură oamenii fără socoteală, de nu va şti că aceasta-i rău; ci va afla în urmă, e vinovat..." (Lev. 5, 4).

Dumnezeu urăşte jurământul strâmb

" Să nu cugetaţi fărădelege unul împotriva altuia, şi jurământul strâmb să nu-l iubiţi, căci toate acestea Eu le urăsc, zice Domnul" (Zah. 8, 17).

Minciuna duce la jurământ

"Dacă cineva - grăieşte Domnul lui Moise - va greşi şi cu bună ştiinţă va nesocoti poruncile Domnului şi va tăgădui către aproapele său, ori lucrul ce i-a încredinţat, ori din simbrie, ori din pradă, sau îl va înşela cu ceva pe aproapele, sau găsind lucrul pierdut îl va tăgădui, şi va jura nedrept despre orice lucru va face omul, va păcătui într-acestea. Şi de va fi păcătuit sau va fi greşit în acest chip, va întoarce răpirea care a răpit sau înşelăciunea care a înşelat, sau lucrul ce s-a încredinţat lui, sau lucrul pierdut care l-a găsit, la tot lucrul pentru care a jurat strâmb, va plăti lucrul acela întreg, adăugând a cincea parte mai mult aceluia a cui este, şi va întoarce lui în ce zi se va dovedi. Iar pentru greşeala sa va aduce Domnului un berbec curat din oi cu preţ, după măsura păcatului. Şi se va ruga pentru el Preotul înaintea Domnului, şi se vor ierta lui toate câte a făcut şi a greşit..." (Lev. 6, 1-7). Mântuitorul suprimă jurământul în N. Testament şi hotărăşte creştinilor a grăi numai adevărul (Mt. 5, 33-7). De asemenea şi Apostolul Iacob (Iac. 5, 12).

Credincioşii nu-şi calcă jurământul

Isûs Navi şi fiii lui Israil nu i-au ucis, pentru că toate căpeteniile obştei li se juraseră pe Domnul Dumnezeul lui Israil. Obştea lui Israil cârtind pentru aceasta, căpeteniile ei i-a răspuns. *"Noi ne-am jurat lor pe Domnul Dumnezeul lui Israil*

şi de aceea nu ne putem atinge de ei. Dar iată ce să facem: Să-i robim şi să-i păstrăm în viaţă, ca să nu ne ajungă mânia Dumnezeiască, pentru jurământul cu care ne-am jurat lor" (Is. N. 9, 15-20). Unii ca aceştia, care se ţineau de jurământul pios, se predestinau pentru a locui în Lăcaşul Domnului şi în Muntele cel Sfânt al Lui. *"Cine se va sui în Muntele Domnului? Sau cine va sta în locul cel Sfânt al Lui? Cel nevinovat cu mâinile şi curat cu inima, care nu şi-a luat în deşert sufletul său şi nu s-a jurat întru vicleşug vecinului său. Acesta va lua blagoslovenie de la Domnul şi milostenie de la Dumnezeu, Mântuitorul său"* (Ps. 23, 3-5; 14, 1-4).

Cei nepioşi jură strâmb

"Ascultaţi aceasta voi cei din casa lui Iacob, care purtaţi Numele lui Israil, voi care ieşiţi din sământa lui Iuda, care vă juraţi cu Numele Domnului şi vă lăudaţi cu Dumnezeul lui Israil, dar nu întru credincioşie şi dreptate... Vai vouă..." (Is. 48, 1; Ier. 5, 2; 7, 9; Osia 4, 2; 10, 4; Ps. 9, 28; Mt. 23, 16-18; Rom. 3, 14; 1 Tim. 1, 10).

Cei ce iau numele Domnului în deşert sunt vinovaţi înaintea Lui

"Să nu iei Numele Domnului Dumnezeului tău în deşert, că nu va lăsa Domnul Dumnezeul tău nepedepsiţi pe cei ce iau numele Lui în deşert" (2 Lege 5, 11; comp. Mt. 5, 33-37; Iac. 5, 12).

Vai celor ce jură

"Vai vouă povăţuitorilor orbi - strigă Mântuitorul - care ziceţi: "Cel ce se va jura pe Biserică nu e vinovat, dar cel ce se va jura pe aurul Bisericii vinovat este. Nebuni şi orbi! Ce este mai mare: aurul sau Biserica care sfinţeşte pe aur? Vai vouă care ziceţi iar: Cel ce se va jura pe Altar nu este vinovat; iar cel ce se va jura pe darul care este deasupra Altarului, vinovat este. Nebuni şi orbi! Ce este mai mare: darul sau Altarul care sfinţeşte pe dar? Deci, cel ce se jură pe Altar se jură pe el şi pe toate câte sunt deasupra lui. Cel ce se jură pe Biserică, se jură pe ea şi pe Cel ce locuieşte într-însa. Şi cel ce se jură pe cer, se jură pe Tronul lui Dumnezeu şi pe Cel ce stă pe el" (Mt. 23, 16-22).

Pedeapsă pentru cei ce depun jurământ nepios

"Ridicându-mi ochii mei - zice Proorocul Zaharia - am văzut o seceră uriaşă, lungă de douăzeci de coţi şi lată de zece coţi, şi mi s-a răspuns: "Acesta este blestemul care se răspândeşte peste faţa a tot pământul, căci orice fur va fi nimicit şi orice om care jură strâmb va fi pierdut. I-am dat drumul - zice Domnul Savaot - şi se va duce în casa furului şi în casa celui care jură strâmb pe Numele Meu, şi va rămânea într-însa până ce va nimici şi lemnele şi pietrele ei" (Zah. 5, 1-4 comp. Levit. 24, 16; 2 Lege 19, 16-19; Ps. 58, 12-13; Ier. 23, 10; Iez. 17, 19; Maleahi 3, 5).

Exemple de jurăminte nepioase: Fiul Sunamitei: Levit. 24, 11-13; Saul: 1 Împ. 19, 6-10; Şimei: 3 Împ. 2, 41-43; Ghiezi: 4 Împ. 5, 20; Ioram: 4 Împ. 6, 31; Iudeii: Ier. 34, 15-16; Iez. 16, 59; Sedechia: Iez. 17, 13-19; Irod: Mc. 6, 23; Petru: Mt. 26, 72-74; Mc. 14, 71; Vrăjmaşii lui Pavel: F. Ap. 23, 12-14.

13. M-am jurat zicând: Să orbesc, să mor, să n-am parte de copii, să fiu... să păţesc... ş.a.?

Mulţi creştini sunt care se jură adeseori astfel pentru orice lucru de nimic. Aceştia păcătuiesc mult şi se despoaie de Darul Divin. Ei, asemenea evreilor uşuratici din vremea Proorocilor şi a Mântuitorului, care pentru orice nimica jurau; la afacerile lor zilnice, la târguieli, negustorie, peste voie îi auzim şi pe aceştia zicând: "zău... pe ochii mei... să orbesc... să plesnesc... pe copiii mei... să n-am parte de copiii mei... să fie... să se dea... care te-a minţit". Astfel de jurăminte, ca şi jurămintele mincinoase, sunt oprite de întreaga Dumnezeiască Scriptură şi de Sf. Biserică.

Mântuitorul a hotărât tuturor oamenilor zicând: *"Să nu vă juraţi nicidecum... ci să fie cuvântul vostru adevărat: ce este aşa, aşa, şi ce este nu, nu; iar ce este mai mult decât acestea, de la cel rău este"* (Mt. 5, 33-7). Aşa hotărăşte Apostolul (Iac. 5, 12) şi Proorocul Osia, zicând: *"Nu vă juraţi pe Dumnezeul cel viu"* (Osia 4,16). Pentru aceasta şi Sf. Marele Vasile zice că jurământul deodată este oprit, şi cu mult mai vârtos cel ce se face de către cineva pentru a face rău cuiva: (Vezi pe larg Sin. 6 ec. can. 94; can. 29 Sf. Vas. can. 25; 29; 30 Apost. 1 Împ. 14, 24-46). Deci nimeni, să nu se jure pe Dumnezeu, nici pe făpturile Lui. Cei care se jură să se canonisească ca ucigaşii şi curvarii să-i despartă de împărtăşire şi de Biserică. Pentru că s-a iertat în V. Testament a jura; iar în N. Testament nu e îngăduit creştinilor a jura, şi deci nu se cuvine creştinilor a jura nici pentru toată lumea (Pidalion fila 510). "A se jura (tâlcuieşte acest loc fericitul Teofilact la Mt. 5, 37), fiindcă este mai mult decât *"aşa"* şi decât *"nu"*, pentru aceasta de la diavolul este. Dar vei zice: Şi legea lui Moise fiindcă poruncea a se jura, era rea? Tu cunoaşte, că atunci nu era lucru rău a se jura; însă după venirea Domnului Hristos, este lucru rău, precum şi a se tăia împrejur şi în scurt a ţinea cele iudaiceşti. De vreme ce şi ţâţă a suge este lucru cuviincios pruncilor; iar bărbaţilor ruşine". Jurământul s-a dat şi se dă oamenilor care iubesc, fac şi propagă minciunile, fiind copleşiţi de mulţimea acestora, fiindcă nu slujesc lui Dumnezeu cu trup şi suflet, aşa cum sunt datori a face; ci Satanei, lucrurilor, îngerilor, slujbelor, şi trufiei lui, de care s-au lepădat la Sf. Botez. Deci, dezertând ei din făgăduinţa dată la Sf. Botez şi vieţuind anticreştineşte în felurite chipuri, li se impune la instanţele judecătoreşti a jura, spre a putea câtuşi de cât a dibui după adevărul pierdut. Tot pentru dibuirea adevărului se varsă de oameni atâtea sumedenii de jurăminte între ei, la feluritele convorbiri, afaceri şi negustorii, dar acestea arată clar, dezertarea lor din adevăratul creştinism.

"Nu te jura nicidecum; ci grăieşte adevărul curat... Bărbatul care jură mult, se va umple de fărădelege şi nu se va depărta de la casa lui biciul. De va greşi, păcatul lui asupra lui va fi, şi măcar de va trece cu vederea îndoit greşeşte. Şi de a jurat în deşert, nu se va îndrepta, că se va umple de rele casa lui. Este grai care este deopotrivă cu moartea. Să nu se afle aceasta întru moştenirea lui Iacob (în creştinism). Că de la cei binecredincioşi toate acestea se vor

depărta și în păcate nu se vor tăvăli. Cu vorba cea fără cumpătare nu-ți obișnui gura, că întru aceea este cuvântul păcatului" (Mt. 5, 37; Is. Sirah. 23, 10-15; vezi și lămuririle întrebărilor 2, 3 și 4 din această poruncă).

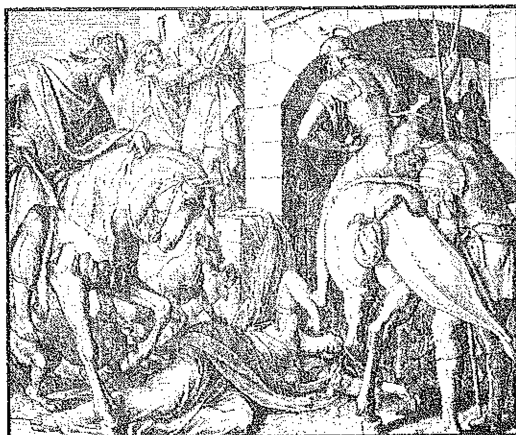
14. Am silit, am amăgit sau corupt pe cineva cu bine, cu îngroziri ori cu minciuni, ca să jure strâmb?

Cel ce îndeamnă pe alții a jura strâmb, cade și el în osânda grea a acestei nelegiuiri (Mt. 5, 14; 23, 16-24; 5, 33-7; Zah. 8, 17; Prov. S. 22, 5; 28, 18; Is. 57, 4; 2 Tim. 3, 13).

Nelegiuirea și pedepsirea lui Ahab și a Iezabelei. Israeliteanul Nabot avea o vie lângă curtea lui Ahab. Poftind acea vie Ahab, a zis lui Nabot: "Dă-mi via ta să-mi fie grădină de legume, pentru că e aproape de casa mea, și-ți voi da pentru ea altă vie mai bună, ori de vrei îți voi plăti via cu argint". Nabot auzind i-a răspuns: "Ferească-mă Dumnezeu să dau eu moșia părinților mei!" Ahab auzind s-a tulburat și acoperindu-și fața n-a mâncat. Iezabela, femeia lui, venind la el i-a zis: "Pentru ce e tulburat sufletul tău și nu mănânci?" El i-a răspuns:"Pentru că am vorbit cu Nabot să-mi dea via lui pe bani sau pe altă vie, și a răspuns: "Nu voi da moșia părinților mei!" Iezabela i-a zis: "Scoală-te, mănâncă și bea, fii cu voie bună, că eu voi da ție via lui Nabot".

Atunci Iezabela a scris scrisori în numele lui Ahab și pecetluindu-le cu inelul lui le-a trimis la bătrânii și căpteniile cetății unde locuia Nabot, cărora le-a scris: "Puneți doi oameni fără de lege să mărturisească (jure strâmb) asupra lui Nabot, zicând: "A hulit pe Dumnezeu și pe rege!" Apoi să-l scoateți afară, să-l ucideți cu pietre". Bătrânii și căpeteniile cetății au făcut așa cum li s-a scris. Nabot a murit; iar Ahab s-a dus în via lui s-o moștenească.

Domnul atunci a grăit lui Ilie Tesvineanul: "Scoală-te și te du în întâmpinarea lui Ahab cel din Samaria, care-i dus în via lui Nabot ca să o moștenească, și

Iezabela, care prin idolatria ei a molipsit pe împăratul Ahab soțul său și pe poporul israielit, după multe alte persecuții și ucideri săvârșite din sfatul și poruncile ei infernale, a continuat a ucide, prin mărturii mincinoase și oamenii săi, și pe Nabot, spre a-i răpi moștenirea. Dumnezeu, prin Ilie, i-a prezis pieirea. Proorocia s-a împlinit la timpul ei. Iezabela a fost aruncată din palatul ei pe fereastră jos - de oameni lui Iehu - și căzând s-a zdrobit. Sângele din corpul ei a țâșnit pe pereți și pe cai. Iehu a călcat-o în picioare. După aceea câinii au năvălit asupra ei și au sfâșiat-o, mâncându-i cărnurile, încât nu s-au mai aflat acolo decât țeasta capului, picioarele și palmele mâinilor (Vezi pe larg. 4 Împ. 9, 30-37).

să-i zici: "Pentru că ai ucis şi ai moştenit, la locul unde au lins porcii şi câinii sângele lui Nabot, acolo vor linge câinii sângele tău; iar pe Iezabela o vor mânca câinii lângă zidurile Izraeelului!"

După aceea Ahab a intrat în război cu împăratul Siriei. În toiul luptelor, un arcaş l-a rănit pe Ahab cu săgeata în piept, şi punându-l în car a murit până seara şi l-au îngropat în Samaria. Ostaşii au spălat sângele lui de pe car în fântâna Samariei şi au lins porcii şi câinii sângele lui, după Cuvântul Domnului.

Ajungând apoi Iehu rege în Israel, a venit la Izreel. Auzind Iezabela s-a uitat pe fereastră sulemenită şi văzându-o Iehu, a zis:"Aruncaţi-o jos". Şi au aruncat-o. În prăbuşirea ei şi căderea de la etaj, s-a zdrobit, sângele ei a stropit peretele şi caii au călcat-o cu picioarele. Când au mers s-o îngroape, n-au aflat din ea decât capul, picioarele, şi palmele mâinilor. Iehu a zis: "Aceasta este ce a zis Domnul prin Ilie Tesviteanul, zicând: "În câmpul Izreelului vor mânca câinii cărnurile Iezabelei" (3 Împ. 21-23; 4 Împ. 9).

15. Am judecat superficial?

"Vai celor ce zic binelui rău şi răului bine, celor ce pun lumina întuneric şi întunericul lumină, dulcele amar şi amarul dulce" (Is. 5, 20).

Judecata superficială. Un tânăr se plimba cu tatăl său printr-o grădină plină cu tot felul de pometuri. "Alegeţi orice rod din grădina aceasta", zise tatăl către fiul său. Fiul, după ce se uită şi se gândi mult, zise: "Tată, din toate poamele grădinii, altceva nu mi-a plăcut, decât para cea frumoasă de colo. Pe aceea doresc s-o am".

"Bine fiule, liber eşti s-o iei, dacă-ţi place". Fiul se duse şi rupse o pară mare, galben-roşiatică; dar când muşcă din ea, văzu că numai coaja era roşie-aurie, pe când miezul cel cărnos era negru ca un cărbune şi amar la gust.

"Mult m-am înşelat, tată. M-am bucurat numai de frumuseţea ei dinafară, fără să bănuiesc măcar, că miezul îi era negru şi amar".

"Ia aminte, fiule", răspunse tatăl. "Grădina aceasta cu tot felul de pomi, e ca şi lumea cu oamenii. Deci, când îţi alegi un prieten, caută mai întâi de-i cunoşte sufletul şi apoi înfăţişarea" (D-ca Ortodoxă a. 1928).

Creştine, judecă sănătos ca să nu te păgubeşti. Orice judecată superficială te păgubeşte şi primejduieşte; iar judecata sănătoasă te scoate din încurcături şi te foloseşte. Un lup sugrumase şi mâncase o oaie. Se înfăşură apoi în pielea ei, aşa că, dacă nu-l priveai cu atenţie, ai fi crezut că e oaie adevărată.

În fiecare noapte, pe când păstorul dormea, lupul sugruma câte o oaie şi se îndopa cu ea. Dar n-a mers aşa multe zile, fiindcă ciobanul văzu că oile i se tot împuţinează. Cercetă cu mare atenţie şi observă lupul, cum mergea în piele de oaie. Luă ciomagul şi-l znopi în bătăi până ce îl omorî. "Tăticule - zise fiul ciobanului - de unde ai ştiut că în pilea oii se ascunde un lup groaznic?"

"Băiete - îi întoarse tatăl vorba - niciodată să nu te laşi amăgit de haine şi să nu judeci pe cineva după felul cum e îmbrăcat. Nu uita vechea şi înţeleapta

zicală: "Nu haina face pe om, ci omul haina".

Un tânăr era neconsolat de moartea logodnicei sale. Când îşi aducea aminte de ea, nu-şi putea reţine lacrimile şi suspinurile. Un prieten văzând halul în care se zbate, îl luă cu sine şi-l duse în cimitir la cripta în care era aşezat trupul iubitei. Lăsă să fie deschis cosciugul, din care ieşi apoi un miros ucigător, iar trupul logodnicei era ros de viermi. Când a văzut tânărul aceasta, plin de scârbă şi frică, se retrase. Prietenul însă îi zise: "De ce te înspăimânţi? Vino mai aproape, priveşte faţa fecioarei pe care tu o adorai. Priveliştea aceasta te poate învăţa să nu-ţi mai legi sufletul de lucruri care nu sunt demne de tine". Tânărul îşi înţelese prietenul şi îşi reveni (Ist. 462, 463 din o mie pilde, o.c.).

Falsitatea judecăţii oamenilor uşuratici. Povestit-a un părinte, că era o fecioară bătrână, foarte sporită în frica lui Dumnezeu, care fiind întrebată de mine, pentru pricina depărtării sale din lume, a povestit aşa, zicând: "Eu, o minunatule, încă copilă fiind, aveam tată foarte blând şi liniştit cu obiceiul, dar bolnav şi neputincios cu trupul, încât cea mai multă vreme a vieţii lui o cheltuia zăcând pe pat. Şi aşa trăia deosebi, încât abia rar şi cândva se întâlnea cu cineva. Şi la lucrul pământului îndeletnicindu-se, când se întâmpla de era sănătos, şi acolo viaţa petrecând, şi roadele le aducea acasă, şi atâta tăcere avea, încât se părea, celor ce nu-l ştiau, că ar fi mut. Aveam încă şi maică cu totul împotriva tatălui. Că ea iscodea şi cele peste patria noastră şi atât era de limbută către toţi, încât niciodată nu era a o vedea cât de puţin tăcând, ci uneori certându-se şi pricindu-se, iar alteori grăind lucruri necuviincioase şi fără de rânduială. Încă şi în beţie de vin cu bărbaţi desfrânaţi mai mult petrecea şi ca o curvă era mult cheltuitoare, şi rău ocârmuia cele din casă, încât averile, măcar că nu erau puţine, nu era cu putinţă a ne ajunge. Căci ei i se încredinţase de la tatăl meu iconomia celor din casă. Şi aşa vieţuind ea, nu i s-a întâmplat vreodată vreo boală trupească, nu a simţit vreo durere cât de mică, ci în toată viaţa ei era sănătoasă cu trupul şi întreagă.

Tatăl meu topindu-se de îndelungată boală, s-a întâmplat de a murit şi îndată s-a pornit împreună aerul şi s-au făcut tunete şi fulgere dese şi ploaie atât de multă şi aşa de necurmată se pogora de sus, încât nici măcar puţin a ieşi noi din casă nu puteam, până la trei zile, întru care şi tatăl stătea neîngropat în casă. Iar oamenii satului văzând aceasta, grăiau nenumărate asupra răposatului, zicând: "Vai! ce răutate era împreună cu noi şi nu ştiam. Căci cu adevărat, vrăjmaş al lui Dumnezeu a fost acesta. Pentru aceasta nici îl lasă să se îngroape". Însă noi, ca să nu se împută trupul înăuntru şi să ne facă casa neumblată, scoţându-l afară, măcar deşi ploaia era foarte mare, cum am putut l-am îngropat. Deci mama luând mai multă slobozenie, mai fără de ruşine s-a dat la desfrânare, şi făcând casa, casă de curvăsărie, cheltuia averea întru nesfârşite desfătări, încât mai de toate eram lipsite. Iar după multă vreme abia sosindu-i moartea, aşa îngropare a dobândit, încât se părea că şi aerul ajuta la îngroparea ei.

După îngroparea mamei mele, eu acum trecând de vârsta copilărească şi poftele trupului sculându-se asupră-mi şi zădărându-mă, într-o seară mi-a venit o socoteală: Oare viaţa tatălui meu să aleg şi întru blândeţe şi cinste şi păzire să vieţuiesc? Dar acela nici un bine n-a dobândit, petrecând aşa, ci totdeauna de boli şi de necazuri topindu-se, aşa s-a dus de aicea, nici ca ceilalţi oameni lăsându-se a se îngropa. Deci, de ar fi plăcut lui Dumnezeu această petrecere, pentru ce a pătimit atâtea rele? Dar viaţa maicii care era? Au nu petrecea pururea în desfrânări şi dezmierdări, şi s-a dus din viaţa aceasta întru sănătate şi fără de nici o pătimire? Aşadar ca ea trebuie şi eu să vieţuiesc. Că mai bine este a crede ochilor mei, decât cuvintelor altora. Deci, după ce am socotit eu ticăloasa, să urmez urmelor maicii, a sosit acum noaptea şi eu adormind, a venit asupra mea un bărbat mare la trup şi înfricoşat la vedere, şi căutând spre mine sălbatic şi cu mânie, mă întreba cu glas aspru, zicând: "Spune-mi mie, care sunt gândurile inimii tale?" Iar eu fiind cu totul înspăimântată de frică, nici nu îndrăzneam a căuta la dânsul. Iar acela iarăşi cu glas groaznic a grăit: "Vesteşte-mi mie, care sunt socotelile tale?" Iar el văzându-mă, că de frică eram cu totul slăbănogită şi din minţi ieşită, îmi aducea aminte de toate câte cugetasem în mintea mea. Şi eu puţin venindu-mi întru sine-mi, nu puteam să le tăgăduiesc, ci spre rugăminte m-am întors şi mă rugam, ca să mă învrednicească de iertare. Iar el luându-mă mi-a zis: "Vino să vezi şi pe tatăl tău şi pe mama ta, şi după aceea, oricare viaţă vei voi, alege-ţi ţie".

Deci scoţându-mă, m-a dus într-un loc şes şi cu livadă, întru care erau pomi de multe feluri, care cu frumuseţea biruiesc povestirea, încărcaţi cu tot felul de roade. Acolo umblând eu împreună cu el, m-a întâlnit tatăl meu şi cuprinzându-mă m-a sărutat, numindu-mă fiică dorită, iar eu îmbrăţişându-l pe el, îl rugam să petrec împreună cu dânsul iar el a zis: "Acum nu este cu putinţă să se facă aceasta; iar de vei urma urmelor mele, nu după multă vreme vei veni şi tu aici". Iar eu încă mai rugându-mă să rămân împreună cu el, m-a tras Îngerul de mână, zicându-mi: "Vino să vezi şi pe mama ta, ca să cunoşti din lucruri, la care viaţă este de folos să te pleci". Deci ducându-mă la o casă foarte întunecoasă, plină de scrâşnire şi de tulburare, mi-a arătat un cuptor arzând cu foc şi foarte vâlvâind, şi pe oarecari demoni cumpliţi stând lângă cuptor. Iar eu căutând în cuptor, văd într-însul pe mama mea, până la gât afundată în foc şi mulţime nenumărată de viermi despre toate părţile mâncând-o, iar ea de usturime scrâşnind cu dinţii şi clănţănind.

Şi văzându-mă şi ea pe mine, cu plânsuri mă chema: "Vai mie, fiica mea, pentru durerile cele nesuferite! Vai mie, pentru muncile cele fără de sfârşit! Vai mie ticăloasei, că pentru puţină dezmierdare, ce munci mi-am pricinuit mie! Vai mie ticăloasei, că în locul dezmierdărilor celor vremelnice, veşnic mă muncesc! Ci, miluieşte-mă pe mine, fiica mea, pe mine maica ta, care aşa mă ard şi mă topesc! Adu-ţi aminte de hrana care ai dobândit de la mine şi mă miluieşte, şi-mi dă mâna şi mă scoate de aici!" Iar eu lepădându-mă pentru acei cumpliţi, ce

stăteau aproape şi nici a mă apropia îndrăznind, mama iarăşi cu lacrimi a strigat: "Fiica mea, ajută-mi mie şi nu trece cu vederea tânguirile maicii tale, nu trece cu vederea pe ceea ce aşa cumplit în gheena focului se munceşte şi de viermele cel neadormit se mănâncă!" Iar eu milostivindu-mă cu sufletul către dânsa, am întins mâna să o trag. Iar focul atingându-se puţin de mâna mea, mare usturime am simţit şi am început a mă văita şi a suspina cu plâns. Iar cei ce erau în casă deşteptându-se de vaiete şi sculându-se şi aprinzând foc, alergau la mine şi mă întrebau adesea de pricina vaietelor, iar eu întru sinemi venind, cele ce am văzut, le-am povestit lor, şi de atunci am urmat vieţii tatălui şi mă rog ca să-l dobândesc pe el şi părţii celei împreună cu dânsul să fiu, din însăşi lucrurile încredinţându-mă, cu Darul lui Dumnezeu, ce fel de cinste şi de slavă sunt gătite celor ce aleg a vieţui cu dreptate şi întru buna-credinţă, şi iarăşi ce fel de munci primesc cei ce îşi cheltuiesc viaţa lor întru pofte şi dezmierdări (Pateric o.c.).

Moartea jignitoare a Cuviosului şi îngroparea pompoasă a păcătosului. Era un sihastru (pustnic) care strălucea în lume cu faptele, bunătăţile şi minunile ce făcea. El avea cu sine acolo în pustiu, un ucenic smerit şi ascultător. Într-o zi s-a dus ucenicul la un sat pe care îl stăpânea un boier rău şi iute. În acea zi, ucenicul l-a aflat pe boierul acela mort. Tocmai atunci oamenii satului aceluia îl duceau pe boierul mort, la cimitir să-l îngroape, cu cădiri şi cu mare cinste.

După aceea s-a întors ucenicul la pustiu. Acolo el a aflat corpul îmbunătăţitului Părinte stareţ şi dascăl al său, sfâşiat, împrăştiat prin peşteră şi mâncat de o leoaică. Când a văzut el aceasta s-a înfricoşat groaznic şi începând a-şi ieşi din fire, imputa contra Dreptăţii Dumnezeieşti şi, ca şi cum s-ar fi judecat cu Dumnezeu, zicea: "Unde e Judecata ta cea dreaptă, Doamne? Cum se poate ca acel domn viclean şi rău, care Te mânia foarte, să se proslăvească cu atâta cinste; iar acest Sfânt Părinte, care foarte mult îţi slujea noaptea şi ziua, să aibă o astfel de năprasnică şi înfiorătoare moarte ca aceasta!"

După acestea şi alte imputări de felul acestora, zicând şi judecând împotriva lui Dumnezeu, a venit înaintea lui Îngerul Domnului şi i-a descoperit ucenicului nedumerit, rostul Dreptăţii Dumnezeieşti, pentru păcătoşii care se îngroapă cu pompe strălucite, cu cinste, şi pentru morţile năprasnice ale drepţilor. "Acel boier viclean şi rău - a zis Îngerul - făcuse în viaţa lui şi un lucru bun. Deci, pentru că avea foarte multe şi grele păcate, viclenii şi răutăţi, era hotărât de Dreptatea lui Dumnezeu a se munci veşnic în iad. El făcuse în viaţa lui şi o faptă bună, dar numai aceasta neputându-l salva din osândă, Dumnezeu a rânduit ca pentru ea să aibă o înmormântare cu pompă strălucită şi slăvită de lume.

Stareţul tău cel îmbunătăţit a făcut toate câte plac lui Dumnezeu, însă a avut şi el ca om, oarecare păcate, pentru aceea a luat pedeapsă vremelnică prin această moarte înfricoşată, năprasnică, pentru curăţirea lui de acele păcate. El prin pedeapsa morţii năprasnice a scăpat de osânda pentru păcatele lui şi a mers în Împărăţia lui Dumnezeu curăţit de ele (Vezi Pravila Mare o.c. pg. 444).

16. Am hulit Sf. Biserică cu rânduielile ei? Slujbele ei? Învăţăturile, cântările, tainele, ori altceva din ale ei?

Cei care aduc în vorbirile lor deşarte, putrede, nume Sfinte: Biserica, Crucea, Evanghelia, Sf. Taine, Împărtăşania, etc., se încarcă de păcate şi-şi atrag asupră-şi groaznică pedeaspă vremelnică şi veşnică.

Înfricoşata pedeapsă a măscăriciului. În cetatea Iliopolei din ţara Liveniei, era un oarecare măscărici, anume Gaian. Acest măscărici în toate jocurile lui îşi bătea joc de P. S. Născătoarea de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria, defăimându-o. P. S. Născătoare de Dumnezeu s-a arătat acelui măscărici şi i-a zis: *"Ce rău ţi-am făcut Eu ţie, de Mă defaimi tu pe Mine şi aşa Mă batjocoreşti şi huleşti înaintea tuturor?"* Acela însă sculându-se din somn şi nebăgând în seamă ce i-a zis, a rămas neîndreptat. După aceea, încă şi mai mult o defăima. Într-una din zile, iarăşi i s-a arătat P. S. Născătoarea de Dumnezeu şi prevestindu-l de greutatea păcatului şi urmările lui înfricoşate, i-a zis: *"Tu, nu pe Mine Mă vatămi, aşa grăind şi hulindu-Mă; ci pe sufletul tău"*. Măscăriciul în loc de a se îndrepta mai rău şi-a împietrit inima şi încă tot mai rău o defăima pe Maica Luminii şi a Milostivirii. După aceia a treia oară i s-a arătat Maica Precista, grăindu-i şi sfătuindu-l să-şi îndrepte viaţa şi să nu o mai hulească. Măscăriciul însă în loc de a se îndrepta, măcar atunci după a treia arătare şi bună sfătuire, el mai vârtos în jocurile lui şi mai mult o defăima. Atunci s-a hotărât de dreptatea Dumnezeiască pedeapsa pentru păcatul defăimării Maicii Preacurate, pe care îl săvârşea acela cu multă îndărătnicie.

Într-una din zile, pe când măscăriciul dormea în amiaza-mare, i s-a arătat P. S. Născătoarea de Dumnezeu, fără a-i mai zice ceva. Atunci cu preacuratele Ei degete i-a însemnat amândouă mâinile şi picioarele. Când s-a deşteptat a văzut cu groază că amândouă mâinile şi picioarele îi erau tăiate de la corp şi trupul zăcea singur. Astfel văzându-se groaznic mutilat ticălosul măscărici, mărturisea tuturor toate câte le făcuse, hulitor pe sine numindu-se. El arăta tuturor că, pentru defăimarea Maicii Domnului în jocurile lui măscăreşti, pătimeşte unele ca acestea, deoarece prin iubirea Ei de oameni de multe ori i s-a arătat, dar el nu s-a îndreptat pe sineşi (Prolog. 15 mai).

Pedepsirea cu moartea a hulitorului Sfintei Împărtăşiri. În sătuleţul Edinghausen un hulitor se încumetă să-şi bată joc de Sfânta Taină a Cuminecăturii. Stătea odată cu câţiva prieteni la o masă în cârciumă şi luând pâine şi vin îşi bătea joc de instituirea Sfintei Cuminecături prin Mântuitorul, la Cina cea de Taină. Şi când îi veni rândul să ia din pâinea şi vinul amintit, i se făcu deodată rău, îşi lăsă capul pe masă şi în câteva clipe fu mort.

Hulitorul Sf. Biserici pedepsit cu moartea. Într-o zi de Duminică pe timpul Sfintei Liturghii, un tânăr cânta şi-şi petrecea într-o crâşmă. La obiecţiunea unei femei bătrâne, care trecea pe acolo la Biserică, de ce nu merge la Sf. Slujbă,

acesta răspunse mânios: "Mai bine să mor, decât să merg la Biserică". Între acestea o trăsură cu butoiaşe cu bere se opri înaintea cârciumei. Tânărul nostru, în beţia lui, se duse la trăsură şi voi să ia singur un butoi. Abia îl ridică, căzu pe spate, şi rămase mort pe loc.

Hulitorul credinţei desfigurat ca diavolul. Un farmacist din oraşul A. muri. Acesta cât a trăit, nu a ţinut nici Duminicile şi nici sărbătorile, ba ce e mai mult, îi plăcea să persifleze pe oamenii cu credinţă în Dumnezeu. Înainte de moarte cu câteva săptămâni, făcu o plimbare spre pădurea din marginea satului. Aici îl apucă o tuse care îl tortură mult. Tocmai atunci trecea pe acolo un ţăran, care auzindu-l tuşind, obiectă: "Încă unul care în scurt timp va intra în Împărăţia Domnului".

În luna oct. acelaş an, stătea farmacistul pe o sofă în odaia sa, când auzi dangătul clopotelor. Întrebă pe sora de caritate, care se afla lângă dânsul, că oare de ce sună clopotele? La răspunsul, pentru că e sărbătoare, farmacistul făcu o glumă atât de neruşinată, la adresa Sfintei Paraschiva, - sărbătoarea zilei - încât sora de caritate se supără. Abia îşi terminase cuvintele şi faţa i se desfigură, încât un nepot al său intrând în cameră şi văzându-l, zise către sora de caritate: "Priveşte la moşul meu, are figura diavolului" (O mie pilde o.c. ist. 323, 324, 325). "Cei ce urăsc Biserica de la Domnul se vor ruşina, că precum iarba de foc, aşa se vor usca" (Antifonul gl. IV. Num. 16). *"Aceştia câte nu ştiu hulesc, şi câte după fire ca nişte dobitoace necuvântătoare ştiu, întru acelea se strică"* (Iuda 1,10-11; Apc. 13, 4-6; 2 Petru 2, 10-12).

Înşelăciunea duhovnicească provine din pricina:

1) Sentimentalităţii şi a imaginii puternice, condusă de o minte strâmbă şi slab înzestrată.

2) Mândriei şi lipsei de a se cunoaşte pe sine şi rostul vieţii, în ansamblul credinţei Dumnezeieşti.

3) A osârdiei în cele evlavioase, care are la temelie imboldul egoist de a dobândi un nume bun, sau de a întrece pe alţii şi a osândi pe aproapele.

4) Ispita diavolească, după cum se vede în viaţa Mântuitorului şi a Sfinţilor.

5) *Se recomandă:* Deasa mărturisire şi ascultarea de Duhovnic, fără de voia căruia să nu-i fie îngăduit a face nimic, fie bine, fie rău.

6) Fapte ale umilinţei şi luarea-aminte de sine.

7) Nevoinţa dezinteresată faţă de tot ce este întrecere lumească.

8) Să nu creadă nici unui fel de vedenie, fie cu aparenţă bună, fie rea: *"Şi nu este de mirare că însuşi Satana se preface în înger de lumină, ca să înşele de-i va fi cu putinţă, chiar şi pe cei aleşi"* (2 Cor. 11, 14).

9) Înşelăciunea nu poate fi protejată decât de încrederea în sine şi încăpăţânare!

Să i se dea de citit: Viaţa Sfântului Simeon din 24 mai, Pateric cap. VII, etc., (Prav. Bis. Ierom. Nicodim Sachelarie).

Sfat pentru izbăvirea de hulă. Un frate a venit la Sfântul Nifon, mâhnindu-se şi zicând: "Ce voi face, părinte, că mă supără foarte rău duhul hulei, încât chiar când mănânc, beau, sau când stau la rugăciune, îmi pune în inimă: uneori eresuri, alte ori hule grele asupra Domnului meu Iisus Hristos şi asupra Preacuratei Maicii Lui, cum şi asupra Sfintelor Icoane. Şi mă tem ca nu cumva să se pogoare foc din cer şi să mă ardă de viu". Sfântul a răspuns: "Primeşte, frate, curaj, căci marea când spumegă, multe valuri înalţă şi bate în piatră, dar valurile se întorc iarăşi în mare; asemenea şi gândurile cele rele, care năvălesc de la diavolul, se apropie de cugetul omenesc, deci, dacă ascultă cineva sfatul cel rău şi urmează lui, acela piere; iar dacă cineva nu se învoieşte cu gândurile hulei, şi mai vârtos se îmbărbătează şi se împotriveşte lor, izgoneşte pe diavol. Apoi răutatea se întoarce la capul diavolului, iar omul acela primeşte cunună. Şi tu, fiule, rabdă, împotrivindu-te diavolului cu rugăciune şi cu post, şi degrab va fugi de la tine. Apoi păzeşte-te de clevetire şi de mânie, că acestea mai vârtos nasc hulele". Întărind astfel pe acel frate, l-a eliberat cu pace... (V. Sf. 23 dec.).

Cei ce doresc mai mult cuvânt contra hulelor, să citească în Pateric, sfaturile educative, contra gândurilor de hulă, care vin în inima omului, hulitoare spre Dumnezeu, spre Preacurata Maica Domnului Iisus Hristos, Dumnezeu, spre Sfinţii lui Dumnezeu şi Sfintele Taine.

Despre gândurile, simţămintele sau pornirile rele care năvălesc asupră-ne peste voia şi stăpânirea noastră, noi nu vom fi răspunzători nici întrebaţi, fiindcă gândurile acelea hulitoare de Dumnezeu nu sunt în voia şi stăpânirea noastră; ci sunt nişte lucrări străine, ale diavolului. Pentru acelea noi nu suntem vinovaţi (când nu ne împăcăm cu ele) aşa cum nici Iov n-a fost vinovat pentru că l-a îndemnat femeia (din partea diavolului) ca să blesteme sau să hulească pe Dumnezeu şi să moară (Iov. 2, 9; Pateric cap. VIII pg. 326-331).

Să se îndrepteze... (Ps. 140, 2).

Să se îndrepteze rugăciunea mea
Ca tămâia, Doamne, înaintea Ta. (bis

Ţie îţi voi spune tot necazul meu
O! primeşte-mi ruga către Tronul Tău (bis

Scapă-mă Părinte, Tată Sfânt de sus
Pentru Jertfa Crucii Domnului Iisus. (bis

Nimeni, vai, nu poate să-mi dea ajutor
Numai Tu, Stăpâne, Scump Mântuitor. (bis

M-ai chemat adesea şi n-am auzit
Şi-mi cunosc păcatul, vai, cât am greşit! (bis

Şi-n genunchi la Tine, eu mă rog mereu
Nu mă lăsa, Doamne, pradă celui rău. (bis

Doamne, fără Tine, nu pot să trăiesc
Ajută-mi Iisuse, iar să Te găsesc. (bis

Doamne, fără tine, traiul meu-i amar
Ai milă de mine, primeşte-mă iar. (bis (Din popor)

Pedeapsa lui Senaherib împăratul Asiriei

Senacherib, împăratul Asiriei, hulind pe Dumnezeu şi sfinţenia Ierusalimului, a fost pedepsit groaznic. Un înger cu sabie de foc, trimis din ceruri, a intrat în tabăra hulitorului şi a ucis 185.000 asirieni. Senacherib scăpând cu fuga, a fost ucis de doi fii ai săi pe când se ruga în casa idolului său Nisroc. Această pedeapsă cumplită urmăreşte şi astăzi pe toţi drăcuitorii şi înjurătorii celor Sfinte (Is. 37 Apc. 6-22).

NU DRĂCUI, NU ÎNJURA!

DRĂCUITUL ŞI ÎNJURATUL ATRAG URGIA LUI DUMNEZEU

17. M-am dat dracului pe mine, pe soţie, pe părinţi, pe copii, pe oameni, pe dobitoace, lucruri şi alte zidiri ale lui Dumnezeu?

Nu este iertat a zice cineva astfel de sudalmă la nici o zidire a lui Dumnezeu, nici unui firicel de iarbă şi nici unui grăunte de nisip (Vezi "Mânt. Păcătoşilor", cuvântul contra hulitorilor; vezi şi min. 40-a din "Minunile Maicii Domnului" unde se arată că un copil a fost dat diavolului de maica sa şi cu mare greutate, prin rugăciunile Sfinţilor, a putut fi scăpat de sub stăpânirea lui).

Drăcuitor luat de draci. În ţara Franţei - scrie Episcopul Vichentie în cartea sa: "Oglinga Năravurilor"- era un orăşean deprins cu această urâtă de Dumnzeu hulă a drăcuitului şi a înjurăturilor. Într-o zi acesta a pierdut mulţi bani, acolo unde juca cărţi, nemairămânându-i decât un singur ban. Atunci, ca un fără de minte, nebunul, hulea pe Hristos şi pe Preacurata Maica Sa, şi a chemat pe diavolul. Acela îndată s-a arătat înaintea lui întrebându-l, pentru ce l-a chemat şi ce vrea de la el? Nebunul acela a răspuns diavolului, zicând: "Îţi dăruiesc sufletul şi trupul meu şi ia banul acesta pentru arvună...!" Diavolul luând banul, s-a făcut nevăzut. A doua zi stând omul acela în uşa casei, gândindu-se cu multă scârbă la pierderile lui, fiind cu totul flămând, că din multă întristare nimic nu mâncase, a trecut pe acolo o săracă, care-i cerea milostenie pentru Numele lui Dumnezeu. El tulburându-se groaznic, i-a zis: "Nu-mi cere pentru Numele lui Dumnezeu, cu Care eu nu am parte; ci, cere-mi pentru numele diavolului, care este domnul meu". Acestea auzind săraca aceea s-a înspăimântat, şi ducându-se pe la vecinii lui le-a povestit toate cuvintele pe care le vorbise hulitorul acela. Vecinii auzind au mers şi l-au întrebat de soarta lui. El le-a spus tot adevărul. Vecinii l-au îndemnat la pocăinţă, să-şi plângă fărădelegea sa, şi să-şi ceară iertare de la Dumnezeu. La îndemnul acesta bun, acela le-a răspuns că nu mai este nici un chip să mai facă aceasta, deoarece el singur s-a dat de bună voie diavolului. Acestea zicând, a strigat cuprins de mare groază: "Iată că vin acum boierii iadului să mă ia... Vai mie, ticălosului! Lăsaţi-mă să mă duc, ca să nu-mi dea mai multă pedeaspă..". Oamenii vrând să-l oprească, l-au apucat

diavolii cu sila şi l-au dus în muncă cu trup şi suflet, lăsând pe toţi care erau acolo în mare frică şi cutremur...

Un proverb german spune: "Dacă îi dai diavolului un deget, el îţi cere mâna toată. Dacă îi dai diavolului un cui din casă, el se face stăpân pe casa toată. Dacă îl laşi să-şi vâre ghiara pe uşă, el intră pe urmă cu totul".

Creştinii întunecaţi de diavoli prin felurite înjurături de cele Sfinte şi sudalme infernale, dau la draci multe bunătăţi ce li s-au dăruit de Dumnezeu. Ei neîncetat sunt cu Satana în gură, cu naiba, cu diavolul şi cu dracu. În furiile, ba chiar şi în glumele lor, zbiară: Să se bage... în vitele lui... să le ia... să le ducă... să le care... să le stropşească... să le omoare". Dacă ar slobozi Dumnezeu să facă dracii după infernalele lor guri, am vedea în lume exact ceea ce se vede în chipul acesta de aici. Ce nebunie groaznică! Cum se mai spurcă şi se prăbuşesc în iad de vii astfel de creştini nefericiţi! Ei dau diavolului boii, caii şi alte animale, păsări, lucruri, oameni, soţie, copii, de care adeseori se servesc, ba chiar şi pe sineş de multe ori. Dau dracilor vaca, şi-i mănâncă ori beau laptele ei, dau porcii, şi mănâncă carnea lor, dau păsările, şi mănâncă ouăle, puii şi carnea lor. Vai de astfel de creştini nesocotiţi şi întunecaţi!

Aveţi acasă porci? Un Preot predicator al Evangheliei, vorbind mulţimilor adunate în jurul său despre curăţia vieţii sufleteşti, a întrebat pe ascultătorii săi: "Aveţi acasă porci?" "Avem" i-au răspuns aceia. "Dar o cameră aşa mai curată unde primiţi prietenii şi oaspeţii, aveţi?" "Da, avem", au zis ei. "Ei bine, vă rog să-mi spuneţi, în acea cameră curată lăsaţi ca să intre, să umble şi să stea porcii?" "Ba nu", au răspuns ei. "Aşa-i că nu lăsaţi porcii să intre în camera aceea gătită, curată şi înfrumuseţată? Ei bine, să ştiţi că lucrul acesta se petrece în casa voastră sufletească: *"Voi sunteţi Biserica* (Casa) *lui Dumnezeu celui viu..."* (1 Cor. 3, 16). Băgaţi însă de seamă, ca în casa asta să nu intre ori să se încuibeze porcii patimilor urâte: idolatria jocurilor, luxului, împopoţonărilor, petrecerilor păgâneşti, beţiilor, desfrânării, zavistiei, ş.a. (1 Cor. 10, 7; 14, 21, 22; 2 Cor. 6, 14-18; Gal. 5, 19-21; Apc. 21, 8; 22, 15). Toţi cei care trăiţi în patimi rele, daţi voie porcilor iadului să umble în casa sufletului vostru, şi de aceea adeseori vă auzim că vă daţi diavolului pe voi înşivă şi unii pe alţii.

"Când duhul cel necurat iese din om, umblă prin locuri fără de apă, căutând odihnă, şi nu află. Atunci zice: Mă voi întoarce în casa mea, de unde am ieşit; şi venind o află deşertată, măturată şi împodobită. Atunci se duce şi ia cu sine

alte şapte duhuri, mai rele decât sine şi intrând, locuiesc acolo, şi se fac cele de pe urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâi. Aşa va fi şi acestui neam viclen" (Mt. 12, 43-45).

Pomenitorii diavolului se primejduiesc. Un ţăran obişnuit a tot pomeni pe diavoulul, călătorea într-o zi spre târgul din oraşul apropiat. Fiind ploaie şi noroi, i s-a stricat pe drum o roată la căruţă. Necăjit foc, cum stătea el aşa în marginea drumului, iată că veni un sătean din acea parte şi-l întrebă: "Unde te duci, creştine?" Ţăranul fiind foarte necăjit şi cam necredincios, i-a răspuns: "Mă duc la dracu!..." Omul întristându-se şi plecându-şi capul în jos, tăcu şi-şi văzu de drum. Ţăranul după ce-şi drese căruţa, a plecat înainte pe drum spre târg. Cum întârziase cam mult cu reparaţia, îl apucă noaptea pe cale. Pe când mergea el aşa spre oraş, în dreptul unei păduri, iată că îi iese înainte un hoţ, care-l opri pe loc. "Cine eşti tu?" a strigat ţăranul. Acela i-a răspuns: "Dracu!" şi ridicând puşca asupra lui, i-a luat toţi banii pe care-i avea în pungă pentru diferite târguieli. După ce tâlharul s-a făcut nevăzut în pădure, ţăranul plecând de acolo, îşi aduse aminte de vorba ce-o zisese, şi dojenindu-se pe sine, zicea: "Iată, am zis că mă duc la dracu, şi l-a dracu m-am dus!". De atunci, ţăranul s-a învăţat minte şi s-a hotărât să nu mai zică niciodată în viaţa sa acel cuvânt spurcat. *"Din cuvintele tale te vei îndrepta şi din cuvintele tale te vei osândi..."* (Mt. 12, 36-7).

Cine se fereşte de drăcuit şi cine nu? De drăcuit se feresc foarte mult creştinii cei adevăraţi şi vii; iar creştinii falşi şi morţi sufleteşte, nu se mai feresc, ci drăcuiesc mereu. Un proprietar bogat avea un copil binecredincios, la care

Majoritatea oamenilor care poartă nume creştinesc, şi se laudă că sunt creştini, din cauza lipsirii Sufletelor lor de Cuvântul lui Dumnezeu, se năimesc diavolilor, hulesc, înjură cele Sfinte şi se dau dracilor unii pe alţii. Vorbele acestor nesocotiţi sunt lipsite de Dumnezeu şi pline de draci. Suduitorii aceştia îi auzi adeseori, ziua şi noaptea, în tot locul, zbierând: "... Să-l ia pe ăsta", "...să-l ducă pe celălalt". Să-i bată pe cutare", "... să-l ucidă pe cutare", "...să-l stropşească pe cutare", "...să-l omoare pe cutare", etc. etc. Dacă ar fi după acele guri blestemate, infernale, dracii pe unii i-ar lua, pe alţii i-ar stropşi, pe alţii i-ar omorî, însă dracii se întorc asupra suduitorilor şi-i muncesc groaznic şi aici, şi în vecie, de nu se vor părăsi.

ţinea mult, ca la ochii din cap. Copilul său binecredincios, crescuse şi sporise mult duhovniceşte în spiritul Evangheliei, încât citea, cugeta, vorbea şi dorea să vadă toate câte se făceau în casa părintească, numai în Duhul şi lumina Evangheliei. Zilnic el vorbea numai contra păcatului şi se înfiora cumplit, ori de câte ori era silit să se gândească la diavolul, ori să-i rostească numele. Faptul acesta nedumerind pe tatăl său, într-una din zile nemaiputându-se stăpâni, îi zise: "Fiule, rogu-te să-mi spui, de ce te nelinişteşti, când vine vorba despre păcat şi despre diavolul? Eu mă încurc adeseori în felurite păcate şi pomenesc pe diavolul, drăcuind în nenumărate rânduri, şi cu toate astea nu nă sinchisesc câtuşi de puţin? Oare de ce te treci tu aşa cu firea, când auzi de păcat şi de drăcuit?" "Dragă tată - îi răspunse copilul - aşa-i că matale îţi place mult vânătoarea de păsări sălbatice?! Aşa-i că ori de câte ori tragi foc asupra vreunui cârd de raţe sălbatice, pe cele împuşcate şi ucise le laşi şi alergi cu o sete şi ciudă mare după cele rănite, care fug de moarte, aşa cum pot? După cele omorâte nu mai alergi, că eşti sigur de ele. Aşa-i că un mare dor te mână să alergi cât mai repede după cele rănite, ca să le prinzi?!" "Adevărat, aşa este" îi răspunse tatăl.

"Ei bine, dragă tată - a zis din nou copilul - aşa e şi cu diavolul. Lui îi place grozav de mult a vâna sufletele oamenilor. Sufletul matale, care nu se tulbură de păcat şi de drăcuieli, e ucis de diavolul de mult. De aceea nici nu mai simte nimic. Diavolul nu mai aleargă după sufletul d-tale, pentru că-i sigur de el fiindcă zace ucis, mort la picioarele lui... Sufletul meu, însă, e abia rănit, pentru aceea diavolul aleargă cu multă ciudă după el, să mi-l încurce, prindă şi omoare, şi iată pentru ce mă tem de păcat şi de drăcuit... Iată, dragă tată, pentru ce mata stai nesinchisit în faţa păcatelor şi drăcuielilor; iar eu mă grăbesc să fug înspăimântat de călcâiul diavolului cotropitor, *"care ca un leu aleargă răcnind, căutând pe cine să înghită"* (1 Petru 5, 8).

Mare nebunie săvârşesc toţi acei uşuratici creştini care dau dracului pe aproapele lor, soţii, copiii, vite, lucruri, etc., zicând: "Să se ducă la dracu... să-l ia dracul... să fie... să se bage... să fie anatema şi altele asemenea. O, ce nebunie infernală! Omule, ce putere ai tu să dai pe aproapele tău celui rău? Au tu l-ai zidit şi rezidit? Tu ţi-ai vărsat sângele pentru mântuirea lui? Tu l-ai răscumpărat din robia diavolului? Nu. Apoi cum cutezi tu să dai celui rău pe acei de-o credinţă creştinească, pentru care Mântuitorul nostru Iisus Hristos Dumnezeu şi-a vărsat Dumnezeiescul Său Sânge spre a-i mântui din ghiarele diavolului? Cum cutezi tu a da pe aproapele tău diavolului. Oare ţi se pare că pe acela îl ea? Nu; ci pe tine te moşteneşte de nu te vei părăsi şi pocăi şi de acest păcat. "Arhanghelul Mihail odinioară pe când se pricea cu diavolul pentru trupul lui Moise, n-a cutezat să hulească pe diavolul; ci a zis: *"Domnul să te certe pe tine, diavole"* (Iuda 1, 9). Deci şi tu, pe cei care te necăjesc, nedreptăţesc, ori vrăjmăşuiesc, lasă-i la judecata lui Dumnezeu... Mult mai bine este a le zice: "Dumnezeu să-i ierte", decât să-i dai diavolului.

De asemenea e păcat greu a da diavolului orice zidire a lui Dumnezeu, orice

vietate, orice lucru şi orice lucrare. Nu-i este iertat omului a da diavolului nici un beţioşor, nici un firicel de iarbă, nici un grăunte de nisip, deoarece acestea sunt zidiri ale lui Dumnezeu, date omului să se folosească de ele şi să proslăvească pe Creatorul lor. Cei ce drăcuiesc îşi cer loruşi, blestem, tulburări, sărăcie şi osândă vremelnică şi veşnică. *"Nu daţi prilej diavolului... nici un cuvânt rău, putred, să nu iasă din gura voastră; ci numai cuvânt bun de zidirea folosului, care să dea har celor ce-l aud. Să nu întristaţi pe Duhul Sfânt al lui Dumnezeu, prin Care aţi fost pecetluiţi pentru ziua răscumpărării"* (Efs. 4, 27-30).

18. Am înjurat de cele Sfinte?... Singur, sau în faţa copiilor, sau a oamenilor mari, aducându-le sminteală, şi învăţându-i astfel la acestea şi la alte felurite răutăţi sataniceşti şi la felurite nelegiuiri?

Precum rugăciunile în Duh şi în adevăr, laudele şi slavosloviile încununează faptele bune ale oamenilor duhovniceşti, slăvesc împreună cu toată făptura cerească, pământească şi cea de dedesubt pe Dumnezeu şi-l mulţumesc; aşa sudalma, înjurăturile, sau hula, e cea mai urâtă faptă, cea mai scârboasă fărădelege, cea mai rea nelegiuire, cel mai înfricoşat păcat. Hula e asemenea cu diavolul, pe care cutează a o zice mai mult diavolii decât oamenii. *"Fiarei* (Satanei şi slugilor ei) *s-a dat gură care grăia mari şi hule... Şi şi-a deschis gura sa spre hulă asupra lui Dumnezeu, ca să hulească Numele Lui, şi Cortul (Biserica) Lui şi pe cei ce locuiesc în cer..."* (Apc. 13, 5-6; 12, 15).

Hula în Biserica V. Test. era pedepsită cu moartea: "În vremea aceea, fiul unei israelitence, anume Salomita, şi al unui bărbat egiptean, venind în mijlocul taberii, s-a certat cu un israelitean. În cearta lor, fiul Salomitei a hulit Numele lui Dumnezeu, grăindu-l de rău. Israeliţii care l-au auzit, l-au adus la Moise, şi l-au pus sub strajă, până le va spune Domnul ce să facă cu el. Atunci Domnul a zis lui Moise: "Scoate pe hulitor afară din tabără. Toţi cei care l-au auzit hulind să-şi pună mâinile pe capul lui şi toată adunarea să-l ucidă cu pietre". Şi aşa, l-au omorât afară din tabără cu pietre... (Lev. 24, 10-16).

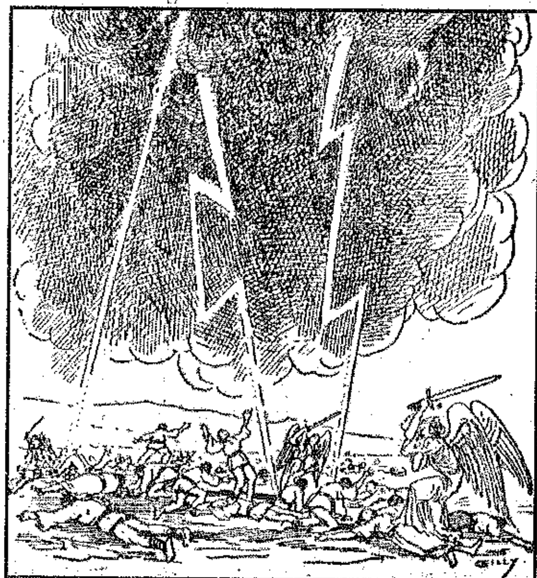
Dacă poporul evreiesc nesuferind hula îşi rupeau hainele de pe dânşii când auzeau pe careva hulind şi-l ucideau cu pietre, oare cum tolerăm noi creştinii această faptă sataniceească în mijlocul nostru? Dumnezeu a pedepsit pe hulitorul Senacherib împ. Asiriei, trimiţând pe Îngerul Său în tabăra asirienilor, unde a omorât într-o noapte 185.000 de asirieni, pentru hula lui. Atunci hulitorul împărat şi-a ridicat tabăra şi s-a înapoiat la Nineve. Dar şi acolo l-a ajuns urgia Divină, căci pe când se ruga cu faţa plecată la pământ în casa lui Nisroc, zeul său, fiii săi: Adramelec şi Sarasar, l-au lovit cu săbiile şi l-au omorât. Astfel, cum s-a lepădat el de Dumnezeul cel adevărat prin hula lui, aşa s-au lepădat şi fiii săi de el (feciorii de tată) lovindu-l cu săbiile şi ucigându-l pe loc (Is. 37; 2 Par. 32).

Femeia lui Iov, în deznădăjduirea ei, silea pe soţ să hulească pe Dumnezeu şi să moară; însă dreptul Iov neascultând-o, a rămas credincios lui Dumnezeu şi a dobândit fericirea vremelnică şi veşnică (Iov. 1; 2; 42). Casa lui Israil care se îndărătnicea neascultând şi huleau pe Dumnezeu, pentru aceste păcate îi

pedepsea (Iez. 20; 2; 3; 18; 33). Iudeii care au prigonit, au urât de moarte şi hulit pe Mântuitorul (Lc. 22, 63-65; 23, 35; F. Ap. 13, 45; 18, 5-6). Saul din Tars, în zelul său iudaicesc, îndemna pe Iudei să prigonească, muncească şi să hulească Bierica lui Hristos (F. Ap. 25, 10-11; 1 Tim. 1, 13). Păgânii huleau pe Dumnezeu, ca şi majoritatea creştinilor uşuratici, prin încrederea în falsa lor înţelepciune, prin zeificarea făpturilor, în loc de a se închina şi a sluji cu trup şi suflet Creatorului (Rom. 1, 21-32; 2). Imineu şi Alexandru Arămarul, care lepădând ştiinţa şi căzând din buna-credinţă, au fost blestemaţi şi daţi Satanei, de Sf. Ap. Pavel, ca să se înveţe să nu mai hulească (1 Tim. 1, 19-20; 2 Tim. 2, 16-18; 3, 1-9; 4, 14-15 ş.a.).

Ostaş pedepsit pentru hulă. Într-o localitate a Franţei, un ostaş deprins cu urâcioasa hulă, juca la cărţi. Văzând că tot pierdea, a hulit, nebunul, precum îi era obiceiul. Atunci îndată îndrăcindu-se, a căzut la pământ şi se scutura tare, zvârcolindu-se pe jos, bătându-şi capul de pietre. În acelaşi timp de groaznică durere şi urgie Dumnezeiască ce-l ardea, îşi mânca cărnurile sale. După multe chinuri, scoţând spume din gură, mugea ca un bou. Şi aşa şi-a dat sufletul său.

Judecătorul pedepsit pentru hulă. Un alt ostaş jucând la cărţi, a hulit după năravul lui diavolesc. Atunci îndată căzând la pământ, scrâşnea cu dinţii şi se topea trupul lui. Şi aşa de groaznic i se destrăma trupul, încât s-a făcut (o mare şi înfricoşată minune) ca un prunc mic de vârstă. Ochii i s-au făcut atât de mici, ca ai unui cocoş. Peste tot, ticălosul lui trup s-a făcut o jalnică vedere celor ce-l priveau. Şi aşa, în groaznice dureri, în silă şi cu chin nesuferit, şi-a lepădat sufletul său, de trei ori ticălosul.

Iată ce pedepse groaznice se năpustesc asupra înjurătorilor de cele Sfinte, a drăcuitorilor, a celor ce jură, a furilor, etc. Creştine, păzeşte-ţi gura curată de orice hule, vorbe putrede, minciuni, cântece curveşti şi viclenii, spre a scăpa de urgia cerului şi a te folosi vremelnic şi veşnic de acest mare şi Sfânt nume. Cei ce îndrăznesc să înjure şi hulească pe Dumnezeu, şi cele Sfinte, sunt mai răi şi mai vinovaţi decât necredincioşii şi ateii, pentru că îndrăznesc, nu numai să-i nege existenţa, dar îl şi hulesc. De nu se vor îndrepta, sabia mâniei lui Dumnezeu, ce atârnă deasupra lor, îi va lovi fără cruţare şi fără milă.

Căruţaş trăznit pentru hulă. În Paris era un căruţaş, care hulea pentru fiecare lucru cât de mic. Într-o zi mergând la Biserica Sfântului Dionisie, cu căruţa sa plină de oameni, a căzut un trăznet din cer şi l-a ars numai pe cel hulitor, fără a vătăma pe altcineva din toţi cei ce erau împrejurul lui, nici căruţa, nici altceva dintr-însa, nici măcar vreo bucăţică de lemn sau nutreţ. Toţi cei de faţă, văzând această pedeaspă cerească, s-au înspăimântat groaznic.

Hulitor pedepsit cu înec. Un hulitor nărăvaş trecea peste apa unui râu cu o şaică. Pe când vâslea să înainteze, văzând că îl tot supăra vântul, a hulit. Atunci îndată l-a aruncat vântul în apele râului, unde s-a cufundat ca o piatră la fund, cu toate că ştia să înoate bine. Tovarăşii lui scoţându-l, l-au aflat cu limba scoasă de tot afară din gâtlej...

Doi măcelari pedepsiţi cu înjunghiere. Doi măcelari erau foarte hulitori de cele Sfinte şi de Dumnezeu. Aceia vânzând carne, s-au certat groaznic între ei, şi scoţându-şi cuţitele s-au înjunghiat unul pe altul. Căzând amândoi morţi la pământ, stăteau spânzurate blestematele limbi afară din gurile lor. Atunci îndată, o minunată şi dreaptă judecată a lui Dumnezeu! S-au adunat asupra lor toţi câinii cetăţii, ca şi cum i-ar fi adunat cineva înadins, şi au sfâşiat cu dinţii trupurile hulitorilor, mâncând acele stârvuri, urâte de Dumnezeu (Ep. Vichentie "Oglinda Năravurilor").

Groaznica pedeapsă a boierului hulitor. Un medic din Paris, Simon de Tornake, era mare boier, om înţelept, cu multă cultură lumească şi foarte învăţat, dar cu totul mândru. Acel boier, după ce a făcut odată cuvânt înalt şi adânc pentru filozofie, la sfârşit a zis şi această hulă, cum că trei oameni au fost în lume, care cu învăţăturile şi ştiinţele cele multe ce aveau, au biruit şi au supus toate zidirile la voia lor: *Moise, Hristos şi Mahomet.* Moise a înşelat pe evrei, Hristos pe creştini, şi Mahomet toate limbile. Atunci îndată ce a pronunţat această hulă, acel trufaş boier, s-a rănit de Dumnezeu Atotţiitorul şi s-a prăbuşit la pământ ca un mort. Oamenii de faţă luându-l, l-au dus acasă, dar el zăcea, zmucindu-se trei zile şi trei nopţi, cu multă durere, chin, muncă şi răni înfricoşate, pe care nevăzut le lua peste tot trupul. Mai pe urmă, în zvârcolirile acelea torturătoare, a strigat cu glas sălbatic: "Alchida, ajută-mi!" (Alchida era soţia lui) şi împreună cu glasul acela şi-a dat pângăritul său suflet, diavolului.

Vederea şi auzirea acestei întâmplări înfricoşate s-a împrăştiat cu iuţeală mare, în toate părţile acelea. Deci a cuprins o mare frică pe toţi dascălii Parisului, încât rămăseseră ca nişte ameţiţi, pentru o izbândă ca aceasta a Dreptului Judecător, şi mulţi se păzeau, ca să nu le iasă din gură vreun cuvânt de hulă, spre a nu pătimi ca acela.

Părinţii ucigaşi de copii. Un Preot mergând pe cale, întâlni un copil de vreo 7 anişori, care înjura straşnic de cele Sfinte. "Da bine mai ştii tu a înjura, copile, încă de pe acum!" îi zise Preotul. "Da, ştie ca un bătrân. A învăţat de la tatăl

său!" a răspuns râzând satisfăcută, mama copilului. "Dar a se ruga ai învăţat pe copilaşul tău, femeie?" i-a zis Preotul. "Ei aş! De unde să ştie? Pentru rugăciuni e încă mic!" "Cum femeie? - i-a zis Preotul - copilul tău pentru înjurături e ca un bătrân; iar pentru rugăciuni e prea mic? Cei fel de creştini sunteţi voi, care vă creşteţi copiii în astfel de dezmăţ? Vai şi amar de sufletele voastre! "Mai bine v-aţi lega - zice Mântuitorul - o piatră de moară de grumaz şi să vă aruncaţi în mare," decât să fiţi sminteală copiilor voştri! Voi părinţii, care vă creşteţi rău copiii ce vi i-a dat Dumnezeu, sunteţi ucigaşii lor sufleteşti, prin reaua creştere ce le-o daţi! Femeie, de vrei a-ţi mântui sufletul tău "creşte-ţi copilul în învăţătura şi temerea de Dumnezeu".

Un răspuns fioros. Un învăţător se întâlni odată pe un drum cu un copil, ce nu ieşise încă printre oameni şi la şcoală. "Al cui eşti tu, măi copile?" îl întrebă învăţătorul. "Al dracului", răspunse copilul. Învăţătorul rămase uimit de acest răspuns, şi îl întrebă mai departe: "Cum te chiamă pe tine, copile?" "Satana", a răspuns copilul. "Da de unde vii tu?" l-a întrebat mirat, învăţătorul. - "Din iad", i-a răspuns copilul.

Învăţătorul cercetă mai deaproape pe urmele acestui răspuns fioros, după care a aflat următoarele lămuriri:

Mama copilului se certa foarte des cu tatăl său, care era beţiv şi îi zicea adeseori: "Ce-i drace? iar ai venit beat pe capul meu?" La asta, tatăl copilului răspundea cu înjurături şi ameninţări. În această vreme, copilul fugea plângând în braţele mamei sale, dar ea îl alunga, zicându-i: "Fugi, satano, nu mă mai necăji şi tu, că destul de necăjită-s eu, de când trăiesc în acest iad de casă...!"

Din astea a auzit copilul şi a învăţat că, pe tatăl său îl chiamă "dracu", iar pe el "satana" şi cu toţi trăiesc în "iad".

Iată, şi din această istorioară se poate vedea ce groaznice urmări are pentru copil creşterea cea rea, cu vorbe putrede, înjurături, drăcuieli şi alte blestemăţii, ce le vede şi le aude în casa părintească" (Pr. I. Trifa).

Iată cum mulţi din părinţi, prin purtarea şi vorbele lor rele, smintesc pe copiii lor şi-i fac fii ai gheenei îndoit ca pe dânşii!!!

Copil hulitor luat de draci. În Roma, un boier avea un singur copil. Pentru multa dragoste ce o avea către copilul lui, acel boier fără de minte, nu-l creştea în învăţătura şi certarea Domnului, nu-l dojenea când făcea ceva rău; ci răbda şi-i tolera toate nebuniile. Astfel crescând rău, s-a deprins acel osândit fiu al blestemului, a blestema (huli, sudui, înjura) pe Dumnezeu, pentru orice lucru de nimic. Într-o zi, pe când îl ţinea în braţe tatăl său cel fără de minte, i-a venit copilului frică multă, şi îngrozit foarte a zis către tatăl său: "Ascunde-mă, tată, că negrii veniţi stau aici să mă ia". Acestea zicea el pentru acei întunecaţi diavoli pe care-i vedea. Atunci a început iarăşi a huli pe Dumnezeu, aşa cum era deprins, blestematul fiu osândit al orbitului tată. Imediat, odată cu hula, depărtându-se Dumnezeu, îi luară diavolii aceia sufletul.

Un alt copil hulitor luat de draci. De asemenea mai era şi un alt copil, care avea răul obicei de a huli, blestematul şi osânditul. Odată jucându-se cu ceilalţi copii, a hulit (a înjurat) Numele lui Dumnezeu. Atunci îndată, în acel ceas, l-au luat diavolii cu trupul şi nu s-a mai văzut, nici s-a mai auzit ceva despre el (Sf. Grigore Cart. IV).

Acestea şi multe alte pedepse groaznice s-au făcut asupra hulitorilor, ca să cunoască toţi hulitorii cât de groaznic e păcatul acesta, deoarece nici pe prunci nu i-a cruţat. Precum se ştie din scrierile vremurilor, hulitorii celor Sfinte şi de Dumnezeu, au luat multe feluri de judecăţi, pedepse groaznice şi înfricoşate munci, pentru săvârşirea acestui scârbos şi groaznic păcat al hulei. Unii au fost arşi de fulgere căzute peste ei din cer. Altora li s-au strâmbat gurile şi li s-au întors feţele la spate, rămânând vedere jalnică şi de minune, înfricoşătoare, celor ce-i priveau. Unora li s-au dezrădăcinat din gât, limbile hulitoare. Alţii s-au umflat şi le-au ars de tot limba cu care au hulit. Şi alţi mulţi hulitori, cu multe, felurite şi înfricoşate munci s-au chinuit ani întregi, până s-au prăbuşit apoi în muncile iadului pe veşnicie. Cei ce doresc a fi izbăviţi de acest drăcesc păcat, ori de câte ori vor scăpa cuvinte de hulă din gura lor, să-şi muşte limba în gură, până va ţâşni sânge din ea şi aşa, cu Darul lui Dumnezeu, se vor izbăvi de păcat şi de muncile vremelnice şi veşnice, ce-i aşteaptă, de nu se vor îndrepta şi pocăi după Dreptarul Ortodoxiei.

Înjurăturile sunt oprite de Dumnezeu, de sfinţi şi de oamenii luminaţi. Dumnezeu în legea veche, oprind înjurăturile (sudalmele, hulele,) a poruncit lui Moise zicând: *"Scoate pe hulitor afară din tabără, şi toţi cei care l-au auzit hulind, să-şi pună mâinile pe capul lui; iar toată adunarea să-l ucidă cu pietre".* Spune fiilor lui Israil: *"Omul care va huli pe Dumnezeu, îşi va agonisi păcat. Hulitorul Numelui Domnului să se omoare neapărat, toată adunarea să-l ucidă cu pietre. Oricare din voi: sau veneticul sau băştinaşul, de va huli Numele Domnului, să se omoare"* (Lev. 24, 14-16).

În N. Testament Mântuitorul ne arată că se pedepsesc oamenii chiar şi pentru cuvinte uşuratice, deşarte şi urâte, şi cu atât mai mult pentru hulă, zicând: *"Pentru tot cuvântul deşert, pe care-l vor grăi oamenii, vor să dea seama de dânsul în ziua judecăţii, că din cuvintele tale te vei îndrepta şi din cuvintele tale te vei osândi...".* Vorbind El şi despre greutatea păcatului hulei, zice: *"Tot păcatul şi toată hula se va ierta oamenilor, dar hula* (sudalma) *contra Duhului Sfânt nu li se va ierta, nici în veacul acesta nici în cel viitor"* (Mt. 12, 30-37). Omul e dator a lăuda pe Dumnezeu (Ps. 145-150 ş.a.) iar nu a huli cu diavolii cele Sfinte şi Numele lui Dumnezeu (Apc. 13, 6-7; 12; 2, 9; 3, 9; 19, 20).

Sf. Ioan Gură de Aur zice: "Dacă e cuviincios, trebuincios şi cu dreaptă-judecată a pedepsi pe cel ce batjocoreşte pe domnitorul ţării, apoi de bună seamă trebuie a ameninţa cu pedeapsă pe cei ce hulesc pe însuşi Dumnezeu" (Ad. popolum Antioh.).

Împăratul german Ruppert (pe la a. 1400 d. Hs.) a dat voie să se întoarcă în ţară pe la casele lor, toţi răzvrătiţii izgoniţi din ţinuturile împărăţiei sale, dar nu şi celor care au înjurat pe Dumnezeu. Aceasta a făcut-o el aşa, zicând: "Cei răzvrătiţi contra domnitorului, venind acasă, se pot răzvrăti cel mult contra domnitorului pământesc; dar suduitorii contra lui Dumnezeu "se pot răzvrăti contra celor Dumnezeieşti, contra lui Dumnezeu". Ei bine, în acea ţară, unde oamenii se răscoală împotriva lui Dumnezeu, acolo nici tronul domnitorului nu poate fi sigur, nici fericirea poporului nu poate fi de lungă durată".

"...Stând împotriva fratelui tău ai clevetit şi împotriva fiului maicii tale ai pus sminteală. Acestea ai făcut şi Eu am tăcut..." (Ps. 49, 21-23; Mt. 18, 6-10; 26, 24; Mc. 9, 42-50; Lc. 17, 1-2; 1 Cor. 11, 19).

"Vai lumii pentru sminteli, dar mai vai de acela prin care vine sminteala... Că cine va sminti pe vreunul dintr-aceşti mici, care cred întru Mine, mai de folos i-ar fi lui de şi-ar lega o piatră de moară de grumazul lui şi să se înece în adâncul mării" (Mt. 18, 6-10; Mc. 9, 42-50; Lc. 17, 2; Efs. 6, 4; vezi şi "Părăsiţi calea Pierzării", de autor).

Înjurăturile sunt expresiile cele mai imposibile şi mai josnice ale cugetării omeneşti.

1) Cel ce înjură, după ce s-a întrebat de ce obiecte înjură, trebuie pus să analizeze formula înjurăturii, de unde poate să-şi cunoască păcatul.

2) Cel ce nu înjură de cele Sfinte (ci de alte lucruri) se canoniseşte ca şi cel ce defaimă, 1-2 ani.

3) Cel ce înjură de cele Sfinte se canoniseşte ca şi cel ce huleşte cele Sfinte şi face ieroselie sau sacrilegiu.

4) "Cel ce va sudui pe Preot, un an să nu se împărtăşească, iar de-i va da palme, sau cu băţ îl va lovi, 3 ani să nu se împărtăşească şi măcar de l-ar şi ierta Preotul, dar el tot un an sub canon să fie - Molitf. (Prav. Bis. Ierom. N. Sachelarie).

19. Am vorbit cu dispreţ şi hulă despre Dumnezeu şi Sfinţi, despre una sobornicească şi apostolească Biserica spirituală şi materială?

Vorbirile şi glumele hulitoare făcute sau scrise împotriva lui Dumnezeu, a Sfinţilor sau a Bisericii Lui, sunt păcate grele şi foarte urâcioase, care se răzbună groaznic asupra nesocotiţilor. Cei care grăiesc cuvinte şi glume batjocoritoare împotriva cinstirii lui Dumnezeu, dându-i vreo însuşire rea sau tăgăduindu-i vreuna din Dumnezeieştile Lui însuşiri desăvârşite, d.p.: când cineva zice, ca ziditorii Turnului Babel, că Dumnezeu e crud, tiran (Hronograf. o.c.), ca unii întunecaţi eretici, că Dumnezeu e autorul păcatului, că e nedrept, că nu e Atotputernic, Atotprezent, că doarme, etc. etc., păcătuiesc cumplit. Hula împotriva lui Dumnezeu e internă (hula inimii) (Mt. 15,19) şi externă (hula grăită) (Mt. 12, 24-37).

La acestea se mai numără şi dispreţul lui Dumnezeu prin clătinarea capului sau prin semne de ameninţare ori de batjocură. Hulirea Sfinţilor sau a Bisericii lui Dumnezeu, se socoteşte mijlocit, tot împotriva Lui, fiindcă precum cinstirea

Sfinţilor, care-s prietenii Lui (Ps. 138, 17) şi cinstirea Bisericii cu cele Sfinte dintr-însa, care-i Casa Lui (Mt. 23, 21 comp. 3 Împ. 8, 13; 2 Par. 6, 2; Ps. 5, 7; 25, 8; 131, 14-16; 133 ş.a.), se raportă la Dumnezeu; aşa şi hula contra Sfinţilor sau contra Bisericii lui Dumnezeu, se socoteşte tot contra Lui, Care-i "Sfântul Sfinţilor" şi "Sfântul Sfintelor" fiindcă El e Vistieria tuturor Sfinţeniilor şi Sfinţilor. Cei care amestecă Numele lui Dumnezeu, al lui Hristos, al Maicii Domnului, al Sf. Cruci sau al Sfinţilor, în descâtece, vrăji, în vorbiri deşarte, în glume lumeşti de râs, păcătuiesc înaintea lui Dumnezeu şi-şi atrag pedeapsă vremelnică şi veşnică, după greutatea păcatului lor.

Moşierul trăznit, imediat ce a hulit. În vara ploioasă a anului 1805, un proprietar de pământ s-a dus la moşia sa să-şi vadă starea semănăturilor, afară la câmp. Pe când se afla afară din sat, se porni o ploaie, care nu i-a fost pe plac. Atunci a început a înjura şi a huli pe Dumnezeu zicând: "E timpul suprem ca să se ia din mâinile lui Dumnezeu dreptul de a mai guverna universul, pentru că se pricepe atât de puţin. Eu aş conduce lumea mai bine". Abia spuse aceste cuvinte şi un trăznet îl prefăcu în praf şi-n cenuşă.

Groaznica moarte a studentului ce hulea pe Maica Domnului. Un tânăr student din B. batjocoritor de cele sfinte, având şi o minte sclipitoare, se afla pe timpul vacanţei ca oaspete la un coleg al său, la ţară. Seara, când erau toţi ai casei în jurul mesei, tânărul nostru ţinu să-şi arate părerile sale greşite şi batjocoritoare la adresa Sfintei Fecioare. Doamna casei, rămase adânc idignată de expresiile tânărului. O indispoziţie cuprinse pe toţi cei adunaţi în jurul mesei. Terminându-se masa, toţi se retraseră, fiecare în camera sa. A doua zi neprezentându-se la dejun tânărul student, ai casei se întrebară ce e cu dânsul? După ce nu se prezentă nici la ora 10, colegul său intră la el în odaie, unde îl găsi mort în pat, cu desăvârşire desfigurat.

Pedeapsa hulitorului Sfintei Cruci. Un servitor cu numele M. plecă din satul său la orăşelul T. pentru a aduce un car cu lemne. În drum ajunge la o cruce ridicată de un credincios, pe care era Chipul Mântuitorului răstignit. Îi veni însă cheful să-şi bată joc de Mântuitorul, şi zise: "Ei! Care eşti pe Cruce, ce ziceai că ai venit să mântuieşti lumea, şi nu Te-ai putut îngriji nici măcar de haine călduroase de iarnă". Plecă mai departe. La reîntoarcere, alunecă din car şi roatele carului îi trecură peste picioare. La strigătele lui de durere, se adunară oameni, întrebându-l ce are? El le răspunse: "Azi dimineaţă trecând pe drumul acesta, am păcătuit şi acum mi-am primit pedeapsa meritată".

Moartea fioroasă a hulitorului. Doctorul P. un medic din departamentul Essex, era un necredincios şi un hulitor, căci pe Iisus, în public, nu-L numea decât, Fiul Teslarului. Pe neaşteptate îl cuprinse odată o boală. Scurt timp înainte de moarte, îl află servitorul foarte abătut şi descurajat. Întrebându-l asupra cauzei, bolnavul răspunse: "Fără scăpare sunt în mrejile morţii, însă ceea

ce mă supără mai mult este faptul, că va trebui să apar înaintea Scaunului de judecată al Feciorului Teslarului". Astfel, nefericitul acesta în faţa morţii cel puţin trebui să recunoască Dumnezeirea Fiului Iisus, căci Acesta va fi Judecătorul nostru.

Pedeapsa hulitorilor la judecăţile omeneşti. Ludovic al XIV, regele Franţei, dădu în a. 1666 o straşnică poruncă împotriva hulitorilor. El ordonă, ca toţi cei ce îşi vor bate joc de Dumnezeu, de Iisus şi Duhul Sfânt, să fie pedepsiţi cu pedepse mari în bani. Pentru cel ce a hulit a cincea oară, se dicta pedeapsa ca Duminicile şi Sărbătorile, de la orele 8 până la 1, să stea legat în piaţa publică. La a şasea hulire, să-i fie înfierată cu un fier roşu buza de sus, iar la a şaptea şi buza de jos. În caz că păcătosul nu se îndreaptă, să i se scoată limba din rădăcină. Asemenea erau judecaţi la o pedeapsă în bani, aceia, care au auzit hulind şi în răstimp de 24 ore nu l-au arătat pe cel vinovat.

Un rege zelos. Regele Ludovic al Franţei, ardea de dorinţa de a înăbuşi toată hulirea din ţara sa. Adeseori erau auzite din gura lui cuvintele: "O, de mi-ar fi cu putinţă să împiedic toate ofensele aduse Dumnezeului meu şi să-i fac Numele Lui cunoscut în toată lumea!" Dădu ordin ca toţi aceia care vor fi prinşi că hulesc pe Dumnezeu, să fie înfieraţi pe buze. Un cetăţean din Paris, căruia îi scăpă de pe buze o hulă la adresa lui Dumnezeu, fu pârât la rege. Fără cruţare regele porunci, ca vinovatul să fie supus pedepsei prevăzută în ordinul dat, iar curtenilor, care voiră să intervină în favoarea vinovatului, le zise: "Iert pe cel ce m-a hulit pe mine, însă niciodată pe cel ce a hulit Majestatea Dumnezeiască. Mai bucuros las să fiu înfierat însumi, dacă aşi şti că prin aceasta aşi stârpi hula din ţara mea la adresa lui Dumnezeu".

Hulitorul s-a înnegrit ca diavolul. Într-un sat, Duminică după masă, tineretul era adunat la joc în apropierea Sfintei Biserici. Jocul se lungise până noaptea târziu şi când orologiul bătu orele 24, un tânăr guraliv şi îngâmfat, se ridică şi zise: "Tineri! a sunat ora douăzece şi patru. Acum avem toată libertatea, şi putem să facem ce ne place, pentru că Dumnezeul nostru se va fi culcat şi acum doarme dus". În clipa următoare căzu mort la pământ. Cadavrul lui se înnegri ca chipul diavolului.

Moartea năprasnică a hulitorului. În oraşul B. de la munte, se săpa un tunel pentru a conduce prin el linia ferată. Era iarnă. Începuse un viscol cumplit, şi unii dintre lucrători începuseră să vorbească despre Atotputernicia lui Dumnezeu. Un muncitor însă se amestecă în vorbă şi începu să-şi bată joc de cele Dumnezeieşti, numindu-i pe tovărăşii săi nebuni, căci cred în prostii. Când pronunţă ultimile cuvinte, o stâncă mare se dezlipi din perete şi-l turti pe hulitor (O mie pilde o.c.). *"Să nu iei Numele Domnului Dumnezeului tău în deşert..."*. "Cu vorba cea fără de cumpătare nu-ţi obişnui gura ta, că întru aceea este cuvântul păcatului" (Ieş. 20, 7; Is. Sir. 23, 15).

20. N-am lucrat din răsputeri a păzi poruncile Dumnezeieşti? 1) **Ori am luptat pentru a le dispreţui, huli şi călca în picioare?** 2)

1) "Priveghează şi întăreşte pe celelalte care vor să moară, că n-am aflat faptele tale deplin înaintea lui Dumnezeu" (Apc. 3, 1-3; 1 Împ. 2, 12-17; 22-36 "Părăsiţi calea Pierzării"). 2) "O neam necredincios, îndărătnic şi răzvrătit! Cu acestea Domnului răsplătiţi?..." (Mt. 17, 17; 2 Lege 32, 5-6; Ier. 6, 10-19; 43, 1-7; 8, 9; Iez. 33; 30, 33; Amos. 2, 4; 8, 11-12; Ioan 22, 48; F. Ap. 13, 7-11; 46; 2 Tim. 3, 1-8; Can. 51 Sin. 6 ec.).

Fiecare din noi creştinii, suntem datori a lupta din răsputeri pentru a păzi poruncile lui Dumnezeu, fiindcă prin păzirea lor dobândim de sus bunătăţile vremelnice şi veşnice (Kiriacodromiu pg. 420; 785, ş.a.). Părinţii pe copii, stăpânii pe slugi, învăţătorii pe şcolari, Preoţii pe păstoriţii lor, suntem datori a-i învăţa să cunoască şi să păzească poruncile Dumnezeieşti.

Sfat bun. Odinioară părinţii şi fraţii Mănăstirii stând la masă, vorbeau unii cu alţii. Preotul Pelusiotului vrând a-i readuce la împlinirea poruncii Divine: *"Privegheaţi şi vă rugaţi neîncetat...",* le-a zis: *"Tăceţi, fraţilor, căci eu ştiu un frate care mănâncă cu noi şi bea pahare ca şi noi, şi rugăciunea lui se suie înaintea lui Dumnezeu ca focul"* (Pateric pg. 84; 144, 5).

A călcat porunca oamenilor şi a păzit porunca lui Dumnezeu. În Schitul în care vieţuia Avva Moise, s-a dat poruncă: "Postiţi săptămâna aceasta". În acea vreme au venit nişte fraţi de la Egipt la Avva Moise şi le-a făcut lor puţină fiertură. Vecinii văzând fumul ieşind, au zis clericilor: "Iată, Moise a călcat porunca şi a făcut fiertură la el". Clericii au zis: "Când va veni, noi îi vom grăi lui". După ce a venit sâmbăta, clericii văzând petrecerea cea mare a lui Avva Moise, îi ziceau lui înaintea poporului: "O, Avvo Moise, porunca oamenilor ai călcat-o şi porunca lui Dumnezeu ai păzit-o" (111,11).

Păzirea poruncilor vă face statornici. Vrând a se săvârşi din viaţă Avva Isaac, s-au adunat bătrânii în jurul lui şi au zis: "Ce vom face noi după tine, Părinte?". El le-a răspuns: "Aţi văzut cum am umblat înaintea voastră? De voiţi şi voi să urmaţi şi să păziţi poruncile lui Dumnezeu, va trimite El Darul Său şi va păzi locul acesta. Însă de nu veţi păzi, nu veţi petrece în locul acesta. Că şi noi, când vreau să se săvârşească Părinţii noştri, ne mâhneam. Dar poruncile lui Dumnezeu şi ale lor păzindu-le, am stat ca şi cum ar fi fost ei cu noi. Aşa să faceţi şi voi şi vă mântuiţi". Aceasta o arăta şi Avva Moise, zicând: "De vom păzi poruncile Părinţilor noştri (Sf. Pravile) eu mă pun chezaş pentru voi către Dumnezeu, că barbarii nu vor veni aici; iar de nu le vom păzi, are să se pustiască locul (Schitul) acesta" (144, 9).

Creştine, vieţuieşte creştineşte. Fără dăruirea cu trup şi suflet lui Dumnezeu, Creştinismul nostru n-ajunge nimic. "Ce Mă numeşti Bun şi nu vrei să vii după Mine?", i-a zis Iisus tânărului din Sf. Evanghelie.

Fără această dăruire desăvârşită a fiecărui creştin, parcă văd şi aud pe Mântuitorul Hristos Dumnezeu zicându-ne şi nouă: "Ce Mă numiţi bun şi nu Mă iubiţi! Ce Mă numiţi învăţător şi nu Mă ascultaţi! Ce Mă numiţi Păstor şi nu veniţi după Mine? Ce Mă numiţi Mântuitor şi nu Mă lăsaţi să vă mântuiesc? Ce Mă numiţi Stăpân şi nu-Mi slujiţi Mie? Ce Mă numiţi Atotputernic şi nu vă încredeţi în Mine? Ce Mă numiţi viaţă şi nu doriţi Viaţa? Ce Mă numiţi Cale şi nu umblaţi pe ea? Ce Mă numiţi Înţelept şi nu Mă întrebaţi nimic? Ce Mă numiţi Lumină şi iubiţi mai mult întunericul? Ce-Mi tot ziceţi, Doamne, Doamne, şi nu faceţi voia Mea?" (Lc. 6, 46).

În această icoană grozavă şi dureroasă trăieşte creştinătatea de azi şi creştinii de azi. Iisuse Hristoase, Scumpul nostru Mântuitor, ajută-ne să trăim o viaţă cu Tine, o viaţă dăruită Ţie, o viaţă pusă cu totul în slujba Ta. Amin.

21. M-am împărtăşit cu nevrednicie cu Prea Sfântul Trup şi Sânge al Domnului nostru Iisus Hristos?

Cei care se împărtăşesc cu vrednicie cu Dumnezeiescul Trup şi Sânge al Domnului, se unesc cu Dumnezeu prin primirea Sfintelor Taine şi se fac părtaşi cu Mântuitorul în viaţa veşnică. În acest scop înalt, fiecare trebuie a se pregăti cu spovedanie şi împlinirea canonului pentru a se împărtăşi cu vrednicie cu Dumnezeieştile Taine. "*... Mai întâi să se ispitească omul pe sine* (să-şi cerceteze sufletul cu grijă şi să-şi mărturisească păcatele cu căinţă la Sf. Spovedanie făcând canonul cuvenit şi roade vrednice de Pocăinţă) *şi aşa din Pâine să mănânce şi din Pahar să bea. Că cel ce mănâncă şi bea cu nevrednicie, judecată luiş mănâncă şi bea, nesocotind Trupul şi Sângele Domnului. Pentru aceasta între voi mulţi sunt neputincioşi şi bolnavi, şi dorm mulţi"* (1 Cor. 11, 27-29).

În Sf. Împărtăşanie e însuşi Hristos Dumnezeu. Sfântul Arhiereu Nifon a văzut în timpul sfinţirii Darurilor şi a săvârşirii Înfricoşatei Taine, că s-a apropiat unul din Îngeri, care era mai luminat, şi luând un cuţit a înjunghiat Pruncul. Apoi după aceea, acelaşi Înger, mai luminat, a luat Sângele ce curgea din Corpul Pruncului şi l-a turnat în pahar; iar pe Prunc L-au pus iarăşi pe Discos. După aceasta, Îngerul a stat iarăşi întru a sa rânduială, în mulţimea Îngerilor ce stau de faţă, cu multă cucernicie. După ce s-au făcut acestea, s-a început împărtăşirea cu Dumnezeieştile Taine. Atunci a văzut Sfântul că a unora din cei ce se împărtăşeau le erau feţele luminate ca soarele; iar ale altora întunecate şi înnegrite ca ale unor arapi. În acel timp Îngerii care stăteau înainte, luau seama, care şi cum se apropie de Dumnezeiasca Împărtăşanie... Îngerii, pe credincioşii care se împărtăşeau cu vrednicie, îi încununau; iar de către cei ce se împărtăşeau cu nevrednicie, se întorceau şi se mâhneau... (V. Sf. 23 dec.).

Preţul bacnotei. Un slab de credinţă îl tot îmblătea pe un credincios, spunând că el nu poate crede cum pâinea şi vinul se prefac - prin Taina Împărtăşirii - în Trupul şi Sângele Domnului. Atunci credinciosul îi zice: "Te rog,

aprinde un chibrit!". "Iată l-am aprins".

Într-asta credinciosul scoase din buzunar o hârtie (o bacnotă) de o mie, şi i-o întinse, zicându-i: "Te rog, aprinde acum hârtia aceasta!" "Cum? s-aprind o hârtie de o mie?... Asta nu se poate... hârtia asta e o hârtie de mare preţ...".

"Ei vezi, dragul meu - răspunse credinciosul - hârtia aceasta este o hârtie ca orice hârtie, nu valorează în sine nici doi bani, tu însă crezi în preţul ce-i scris pe ea... dar nu vrei să crezi în preţul cel nepreţuit ce-l are pâinea şi vinul din Sf. Cuminecătură! Şi acolo este o simplă pâine şi un simplu vin, dar ele capătă, prin Taina Sf. Împărtăşiri, un preţ nepreţuit, iar acest preţ "l-a scris" pe ele însuşi Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos, când a binecuvântat pâinea şi vinul, zicând:

"Luaţi, mâncaţi, Acesta este Trupul Meu... beţi dintru Acesta toţi, Acesta este Sângele Meu... aceasta să o faceţi spre amintirea Mea" (Lc. 22, 19-2). Potrivit răspuns! Cu adevărat, cred oamenii în atâtea şi atâtea lucruri lumeşti, dar în cele sufleteşti, diavolul îi îndeamnă să se îndoiască şi să nu creadă!

Iertarea lui Temistocles. Temistocles a fost un vestit bărbat de stat în vechea Grecie, şi era iubit de popor. Dar cu prilejul unui război nefericit, a fost părăsit de popor şi a ajuns în prinsoare, judecat fiind la temniţă şi moarte, de regele inamic. Temistocles şi-a salvat viaţa, făcând prietenie cu fiul regelui.

"Tată drag - a grăit fiul - te rog să ierţi, pentru mine, pe Temistocles. Îţi cer dragostea ta de tată scump, pentru iertarea prietenului meu". Şi regele l-a iertat pentru fiul său.

Şi noi suntem judecaţi la moarte în Faţa Regelui şi Tatălui Ceresc pentru păcatele noastre. Iar din această judecată şi pieire ne poate scăpa numai intervenţia Fiului Său şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Fă-te, dragă cititorule, "prieten" cu "Fiul" şi vei avea dragostea şi iertarea "Tatălui" (Pr. I. Trifa 500 ist.).

22. După Sf. Spovedanie şi Sf. Împărtăşire m-am întors cu ştiinţă şi voinţă la păcate, făcându-mă astfel fur de cele Sfinte?

Cei spovediţi şi anume pregătiţi, care se împărtăşesc cu Dumnezeieştile Taine cu P. S. Trup şi Sânge al Mântuitorului nostru Iisus Hristos Dumnezeu, dobândesc bogăţii Divine şi lumină cerească în sufeletul lor. Dacă faţa lui Sit strălucea din răpirea sa la cer şi convorbirea cu Îngerul Domnului, care i-a descoperit multe taine (Fac. 4, 25-26; 5, 3; Hronograf); şi faţa lui Moise, din convorbirea cu Dumnezeu sus pe Muntele Sinai, unde i-a dat tablele legii de asemenea strălucea încât nu puteau a-l privi israeliţii (Ieş. 34, 29-35), apoi poate să-şi închipuie oricine are minte sănătoasă, cu cât mai mult strălucesc sufletele celor care se împărtăşesc cu P. S. Trup şi Sânge al Domnului? (Mt. 13, 43). Cu atât mai mult, cu cât Legea Harului e superioară legii umbrei, cu cât omul e mai superios umbrei sale, cu atât mai mult cu cât P. S. Trup şi Sânge este superior tablelor de piatră scrise cu degetul Său, pe care le-a dat lui Moise şi prin Moise poporului Său. Deci cei ce s-au unit cu Hristos şi prin Dumnezeiasca Împartăşire,

trebuie să vieţuiască în El cu gândul, cu cuvântul şi cu fapta, şi să nu se mai întoarcă înapoi la păcate.

Sf. Împărtăşanie foloseşte pe cei ce o păzesc. Un copil după ce s-a împărtăşit cu P. S. Trup şi Sânge al Domnului nostru Iisus Hristos în Sf. Biserică, avea o purtare deosebit de frumoasă. El era curat, frumos, evlavios, cu o minunată bună-cuviinţă, încât se aseamăna unui Îngeraş. Mama lui se simţea foarte fericită, văzându-l astfel transformat, căci era din fire cam zburdalnic. Într-o zi a zis ea Preotului ce-l împărtăşise: "Cinstite Părinte! Dorinţa mea ar fi ca fiul meu să rămână totdeauna de zece ani, ca în vremea aceasta, când s-a cuminecat şi s-a cuminţit". Biata creştină! În naivitatea ei de mamă duioasă, ar fi dorit ca timpul să stea pe loc deasupra copilului ei, spre a rămâne în nevinovăţia şi pietatea ce-o dobândise după Sf. Împărtăşire. Torentul vieţii curge, dar oamenii vremurilor noastre fug de Sf. Împărtăşanie, ca şi cum ar căuta să se facă stăpâni ai vremii, nu spre binele; ci spre pierzarea lor.

Cei ce se împărtăşesc de formă, se păgubesc. Un păgân era de faţă la Sfânta Liturghie, când s-au împărtăşit mai mulţi credinoşi. Văzând evlavia şi seriozitatea creştinilor care se împărtăşeau, se informă despre însemnătatea ceremoniei văzute. I se spuse că, Dumnezeul creştinilor, prin Sf. Împărtăşire, curăţă pe credincioşii Săi de toate păcatele şi El Însuşi intră şi locuieşte în inimile lor. Păgânul s-a minunat de puterea Tainei.

După câteva zile, păgânul văzu pe doi din acei creştini, care se împărtăşiseră la Sf. Biserică, că se certau unul cu altul. Păgânul privindu-i indignat, a zis: "Religia şi cucernicia voastră poate fi bună, când este, dar ospitalitatea voastră e falsă, e o nimica, căci voi aţi dat numai două zile adăpost Dumnezeului vostru în inimile voastre".

Dar de ar fi văzut păgânul acela câte fac majoritatea falşilor creştini în Duminici şi sărbători, pe la cârciumi, jocuri şi prin alte teritorii ale diavolui, oare ce-ar fi zis??! *"Nimeni punându-şi mâna pe plug şi căutând înapoi, este îndreptat întru Împărăţia lui Dumnezeu... Aduceţi-vă aminte de femeia lui Lot"* (ce a păţit!) (Fac. 19, 26, 17; Lc. 9, 62; 17, 28-37; Evr. 10, 26-31; 2 Petru 2, 20-22; Mt. 12, 43-5; 1. Cor. 11, 27-9; Rom. 2, 22-24; 1,9).

Barca ce stătea pe loc. După un chef, doi pescari se suiră în barcă să plece în largul Mării. Începură a vâsli cu lopeţile, dar barca stătea pe loc. Cum erau beţi, uitaseră să ridice ancora. Ei dădeau din lopeţi şi li se părea că înaintează, dar barca stătea priponită pe loc. Abia după o bucată de vreme, unul strigă: "Stai, frate, că n-am ridicat ancora".

Aşa sunt şi unii creştini, care cred că pot înainta în lucrul mântuirii sufleteşti, ţinându-şi anumite patimi şi păcate. Ridică ancora, fratele meu, lasă-te de patimile şi năravurile cele rele! Altcum, corabia mântuirii tale stă pe loc, oricât ai da tu cu lopeţile. Şi stă pe loc oricât ar sufla vântul cel ceresc al Duhului Sfânt.

23. Am avut credinţa deşartă, că cei care se împărtăşesc, mor şi de aceea nu-i bine să se împărtăşească cineva, ca să nu moară?

Această credinţă deşartă stăpâneşte pe creştinii aceia care nesocotesc Cuvântul lui Dumnezeu şi vieţuiesc anticreştineşte. Aceştia, prin sujbele ce fac zilnic diavolului, cu gânduri necurate şi potrivnice lui Dumnezeu, prin cuvinte putrede şi hulitoare şi prin vieţuire anticreştinească, se întunecă aşa de groaznic, încât îşi fixează în minte, că Sf. împărtăşire primejduieşte cu moarte pe cei ce se împărtăşesc. După cât s-au depărtat ei de Dumnezeu, Izvorul tuturor bunătăţilor, aşa şi credinţa lor falsificată e departe de dreapta-credinţă. *"Dacă ochiul tău este rău* (mintea ţi-i întunecată) *tot trupul tău va fi întunecat...* (Mt. 6,23). *Au iubit întunericul mai mult decât lumina, că erau faptele lor rele..."* (Ioan 3, 19; 1, 4, 9-11; 8, 12; Ps. 81, 5; 1 Ioan 1, 6).

Dumnezeiasca Împărtăşire dăruieşte viaţă. Odată - scrie un Preot - am fost chemat în ziua lăsatului de sec, la un copil bolnav, condamnat de medicul său că nu mai scapă de moarte. Biata mamă nu mai avea nici o nădejde. Dădui acestui copilaş ultimile îngrijiri creştine, îl mărturisii şi îl împărtăşii. Copilul ţinea mânuţele strânse la piept în timpul acestei triste şi pioase slujbe. Şi când apoi îl întreb, dacă-i mulţumit, copilul îşi adună toate forţele pentru a-mi răspunde zicând: "Da, moş Părinte, foarte mulţumit!" L-am părăsit, nenădăjduind să-l mai văd. A doua zi medicul a fost surprins, găsindu-l încă viu. Dar surprinderea sa se mări mai mult, când îl examină de aproape. Nu mai avea călduri. Semnele morţii dispăruseră. Nu ştia ce să creadă. Peste trei zile, micul înviat se juca prin casă cu fratele său. Îngrijirea religioasă nu-l omorâse!... Să n-aveţi deci frică de Preot. Când sunteţi bolnavi greu, trimiteţi să-l caute mai întâi pe el. Cereţi-i lui mângâierile Religiei Creştine. Fiţi gata pentru orice eveniment şi puneţi-vă în pace cu Dumnezeu. Dacă ai paşaportul în regulă, nimeni nu te obligă să pleci (Foaia Parohială Galaţi, Iulie 1928).

"Eu sunt Pâinea cea vie care s-a pogorât din cer. De va mânca cineva din Pâinea Aceasta, va fi viu în veci. Şi Pâinea pe care Eu o voi da, Trupul Meu este, pe care îl voi da pentru viaţa lumii" (Ioan 6, 51-58).

24. Am întrebuinţat Numele lui Dumnezeu, al Maicii Precista, al Sfinţilor, şi Semnul Sf. Cruci, la descântece, ghicitorii, vrăji, farmece şi alte slujiri drăceşti, spre a înşela pe cei simpli?

Cei care păcătuiesc astfel cad în groaznica osândă a profanatorilor celor Dumnezeieşti şi sfinte. Păcat foarte înfricoşat este a amesteca cineva Numele Domnului, al Maicii Domnului, al Sfinţilor, şi Dumnezeiescului Semn al Sf. Cruci cu slubele drăceşti, când se ştie că n-au nici o împărtăşire lumina cu întunericul, Dumnezeu cu diavolul, Biserica cu idolii. De asemenea păcătuiesc groaznic toate persoanele acelea ignorante, care agaţă pe faţa Sfintelor Icoane a Maicii Domnului felurite deşertăciuni idolatre cu care îşi împopoţonau păgânii idolii lor

şi cu care se maimuţăresc femeile şi fetele lumeţe ca Iezabela (4 Împ. 9), Salomeia... (Mt. 14, 6) în jocurile lumeşti, adică: mărgele, zălişoare, salbe, hurmuz, panglici, scoicişoare, melcişori, etc. Sf. Ioan Gură de Aur arată că cei ce fac acestea sunt idolatri şi cad în osânda iadului (Vezi Omiliile sale despre vrăjitori, descântători, fermecători, în Comentariile traduse de P. S. Teodosie Athanasiu).

25. Am săvârşit păcatul ierosiliei?

Ierosilia (sacrilegiul) este defăimarea lui Dumnezeu prin fapte care se raportă direct la cele Sfinte.

1) "Ierosilia este de multe feluri. Deci toate felurile de greşeli cu câte se atinge omul de Biserică, toate acelea se chiamă ierosilii".

2) Cel ce se "împreună trupeşte cu vreo călugăriţă, care este de-a pururea sub închisoarea Mănăstirii, sau şi dinafară de Mănăstire sau când se va împreuna trupeşte cu o femeie mirenească în Biserică; sau să se împreune cu o femeie ce se va fi făgăduit să fie călugăriţă".

Cel ce va face acest lucru, ierosilie, acela face deodată trei păcate mari de cele de moarte: Întâi sânge amestecat; a doua face preacurvie, a treia face furtişag, pentru că tot creştinul era prilejuit de are pe călugăriţă adevărată soră sufletească, deci, cine o va ruşina, veri cu voia veri fără voia ei, acela ruşinează cu adevărat pe sora sa, drept aceea, iată că se cheamă că a făcut sânge amestecat. Şi iarăşi, călugăriţa se cheamă nevasta lui Dumnezeu, care este cununată cu Dumnezeu, deci cine se împreună cu dânsa, acela se împreună cu femeie cu bărbat, drept aceea, iată că face preacurvie, aici sunt două păcate mari, de moarte. A treia, călugăriţa se cheamă şi este vas de Biserică; deci cine o va înstrăina de în Biserică şi o va spurca, acela iată că face ierosilie".

Şi ierosilos se chiamă mai clar, fur de Biserică, drept aceea, acela se cheamă că a furat acel vas de Biserică, şi iată cum un păcat face trei păcate de cele mari de moarte, cum scrie mai sus (P.M.B. gl. 258 Sin. 6 ec. can. 4).

3) Cel ce batjocoreşte Biserica şi pe slujitorii ei, este lovit cu anatema...

4) Cel ce fură cele consacrate Bisericii, fie ele destinate pentru slujbă, fie pentru întreţinerea generală a Bisericii (Can. 72, 73 Apost.).

5) Clericul care este oprit de slujbă şi slujeşte pe furiş, se cateriseşte (Can. 12; 13; 33 Apost; Sin. I. ec. 5 Laod 14; Cart. 37; 39). Mireanul care se împărtăşeşte neţinând seamă de dezlegarea Duhovnicului, se afuriseşte.

6) Arhiereul nu poate s-o facă pe Preotul, iar Preotul să slujească ca Diacon. "A aduce pe Episcop la treapta presbiterului, însemnează ierosilie. Iar dacă pe aceea îi îndepartează vreo pricină dreaptă din lucrarea episcopiei, nu le este îngăduit a ţine nici loc de presbiter. Dacă s-a scos din dregătorie fără vinovăţie, se va întoarce iar la vrednicia episcopiei (Sin. 6 ec. can. 29).

Cel ce se coboară din treaptă de buna lui voie, fără motiv de boală sau vinovăţie canonică, se aseamănă cu cel ce se sinucide duhovniceşte, dacă lasă Biserica fără de slujbă.

7) Mireanul care slujeşte ca Preot fără a fi hirotonisit: "Iar dacă se va întâmpla

a îndrăzni cineva şi până într-atâta depărtându-se de dânsul Dumnezeu, să lucreze cele preoţeşti fără credinţă şi păgâneşte, nefiind hirotonisit Preot (căci una ca aceasta este necredinţă), nu sunt cuvinte care să spună osândirea unuia ca acestuia, căci acest lucru e mai rău chiar decât păgânătatea, şi este numai al dracilor, care se schimbă în îngeri luminaţi, fără a fi îngeri, şi se arată că au ale lui Dumnezeu, fiind fără Dumnezeu, şi împotrivitori de Dumnezeu. Deci, unii ca aceştia nu numai vor lua muncă mare şi nespusă, hulind astfel asupra celor Dumnezeieşti (căci cuvintele lor nu sunt graiuri Dumnezeieşti, nici lucruri Dumnezeieşti, de vreme ce n-au darul hirotoniei), ci încă vor lua şi altă pedeaspă pentru cei ce au fost înşelaţi de dânşii, care sau se vor fi botezat, sau se vor fi hirotonisit, căci aceea sunt şi nebotezaţi şi nehirotonisiţi".

Cel ce nu are nimic, nu poate da ceva, şi cineva nu poate lua ceva de la cel ce n-are nimic, măcar deşi el socoteşte că are. Drept aceea, înşelându-se cineva şi crezând că va fi botezat sau preoţit, el nu este nici botezat nici preoţit, şi pricinuitorul acestuia este cel ce l-a înşelat. Omul nu poate face ceva fără a lua de la Dumnezeu, căci zice: *"Fără de Mine nu puteţi face nimic"* (Sf. Simion Tes. IX, 10-13).

8) Dacă un cleric hirotonisit deja se face vinovat, din neştiinţă, de nuntă neiertată (Sin. VI ec. can. 26), sau slujeşte fără de voia superiorului (Can. 28 Apost. 4 Antioh) se caterisește definitiv, cu cât mai mult unul care a făcut o nelegiuire aşa de mare, de a îndrăznit să slujească fără a fi hirotonisit! Acesta va fi aspru pedepsit şi înlăturat definitiv de la hirotonie.

Ţinând seamă de groaznica pedeaspă dată lui Datan şi Aviron (Num. 16), de excomunicarea lui Ozia care a tămâiat, nefiind preot (2 Paral. 26), de canonul 7 Sf. Vasile, 4 Sf. Grigore Nisis, ş.a., cel ce face un astfel de păcat, trebuie canonisit cu excomunicarea, cu pierderea dreptului de a fi hirotonisit; pocăindu-se, să se primească după un canon de la 10 până la 20 de ani, ca şi ucigaşii, furii de morminte şi ca cei ce calcă jurământul.

9) Preotul care împărtăşeşte pe credincioşi cu miride sau pune pe urmă, apă sau vin în Potir, sau slujind cu Potirul gol, minţind lumea şi pe Dumnezeu, acela trebuie să se spovedească la Arhiereu. Cine face astfel de fapte, este un necredincios şi hulitor de Dumnezeu, ca şi Iuda vânzătorul sau Simon Vrăjitorul (F. Ap. 8,18-25). Dumnezeu nu Se proslăveşte prin minciună, după cum nici El n-a mântuit pe om prin înşelăciune, ci prin adevărul Jertfei Sale.

10) Clericul care pomeneşte, condus de duhul răutăţii, pe cineva dintre cei vii la pomelnicul morţilor, se canoniseşte ca şi vrăjitorul, căci caută să-şi răzbune răutatea lui prin cele Sfinte. *"A iubit blestemul şi-i va veni peste capul lui... Prefacă-se rugăciunea lui întru păcat"* (Ps. 108).

11) Clericul care nu slujeşte în ziua aceea, nu are dreptul să ia copia şi să scoată miride de la Sf. Proscomidie, ci numai să roage pe cel ce slujeşte ca să scoată, iar el numai să pomenească pomelnicile. În caz de nedumerire e bine a întreba Arhiereul (Prav. Bis. Ier. Nicodim Sachelarie).

Ierosilii pedepsiţi groaznic. Preoţii: Nadav şi Aviud, fiii lui Aaron, aducând foc străin înaintea Domnului (aşa cum aduc azi fumătorii: foc, fum şi putoare de tutun, în locul tămâierii cu tămâie şi smirnă, cum avem poruncă Divină a aduce), au fost pârjoliţi, arşi şi omorâţi cu focul mâniei Dumnezeieşti, ieşit de la Domnul (Lev. 10, 1-7).

Nabuhodonosor, vestitul împărat al Babilonului, după ce a luat vasele Sfinte din Biserica Sfântă a Ierusalimului, a fost pedepsit groaznic de Dumnezeu: i s-a luat împărăţia, a fost izgonit din mijlocul oamenilor, a mâncat iarbă cu dobitoacele pământului, trupul i-a fost udat de roua cerului şi de ploi, până i-a crescut părul ca penele vulturului şi unghiile ca ghiarele păsărilor. După şapte ani de astfel de groaznică urgie Divină, a recunoscut şi a binecuvântat pe Dumnezeul cel viu şi Atotputernic, proslăvindu-L pe El (4 Împ. 24, 11-20; 25, 13-15; II Par. 36; Dan. 3).

Urmaşul lui Nabuhodonosor, împ. Baltazar, făcând iesosilie, adică bând cu femeile şi ţiitoarele lui din vasele Sfinte ale Bisericii lui Dumnezeu din Ierusalim, a fost groaznic pedepsit de Dumnezeu, pierzându-şi împărăţia, ţara şi viaţa (Dan. 5).

Cuvintele "Mani, Techel, Fares", scrise misterios lui Baltazar împ. Babilonului pentru păcatul profanării vaselor Sfinte, înseamnă: Numărat, cântărit şi împărţit, ceea ce s-a şi întâmplat cu el (Dan. 5). Această scrisoare apare azi clar şi înaintea majorităţii creştinilor falşi, arătând că: Dumnezeu numără zilele fiecăruia, cântăreşte faptele şi-l împarte sau repartizează pe fiecare, după faptele lui, ca şi pe Baltazar.

Păzeşte-ţi vasul sfinţit, de necurăţie, că greu se resfinţeşte. Era un călugăr sihastru care trăia într-un munte în pustiu, aproape de locul lui Antonie. Şi era cucernic, foarte silitor şi nevoitor pentru mântuirea sa, şi mulţi părinţi s-au folosit de viaţa şi cuvintele lui. A cărui fericită viaţă zavistuind-o pizmaşul bunătăţilor, diavolul, i-a pus în gândul lui aceasta, în chip de smerenie, că nu este vrednic ca să se ostenească fraţii pentru dânsul şi să-i slujească, fiindcă veneau fraţii la dânsul pentru învăţătura şi folosul sufletesc şi luându-i lucrul mâinilor lui, mergeau la târg şi-l vindeau, şi alte slujbe cu mare evlavie îi făceau. Deci s-a socotit că nu este vrednic ca să-i slujească lui fraţii, ci s-ar cădea mai vârtos, pentru smerenie, să slujească el fraţilor, dar măcar slujba sa să şi-o facă

el însuşi. Mai bine să meargă el însuşi la târg şi să-şi vândă lucrul mâinilor lui, şi cumpărându-şi cele ce îi trebuie, să se întoarcă iarăşi în pustiu, la lucrul şi chilia sa, iar pe alţii pe nimeni să nu mai îngreuneze cu slujba lui.

Acestea îi şoptea lui vrăjmaşul diavol, zavistuindu-i viaţa cea liniştită şi folosul celor mulţi ce veneau la dânsul, de se foloseau. Că pretutindenea se sileşte şi se nevoieşte vrăjmaşul să prindă pe cineva în cursele sale şi să împiedice pe cei ce se nevoiesc întru Domnul. Iar el nepricepând şi necunoscând meşteşugul şi vicleşugul vrăjmaşului, s-a supus, ca unui sfat bun şi folositor, acelui gând, ca să facă aşa. Şi a ieşit din chilia sa şi s-a pogorât de la munte, şi a plecat la târg să-şi vândă lucrul mâinilor sale. Şi cel ce mai înainte era slăvit şi minunat, şi de mulţi cunoscut pentru viaţa lui cea îmbunătăţită şi nevoinţa lui cea multă, mai pe urmă a fost batjocorit de vrăjmaşul, şi pentru nesocotinţa sa, s-a poticnit, vai, căci vorbind cu o femeie oarecare, a căzut cu dânsa în spurcată curvie. Şi atunci a cunoscut şi a priceput, că acel gând şi sfat a fost al diavolului, căruia s-a supus şi s-a înşelat, şi s-a bucurat vrăjmaşul de căderea lui. Şi vrea să se arunce pe sine întru deznădăjduire, zicând întru sine: "O, vai mie ce făcui? Că pe Duhul lui Dumnezeu L-am scârbit şi pe Sfinţii Îngeri şi am smintit pe Sfinţii Părinţi, care mulţi trăind prin mijlocul târgurilor, au biruit pe diavolul; iar eu nici unuia dintru aceia nu m-am asemănat".

Şi aşa, de multă scârbă şi supărare fiind cuprins, nu ştia ce să facă. Şi de împuţinarea sufletului, nu gândea că este pocăinţă şi primirea celor ce se întorc cu adevărată căinţă către Dumnezeu, şi acelora li se trimite iarăşi Darul lui Dumnezeu; ci de multă scârbă a inimii sale, îl îndemna diavolul în gândul lui, ca să se arunce pe sine şi să sară într-o apă mare ce trecea pe acolo, ca să se înece, fiind deznădăjduit de mântuirea lui, şi spre mai mare bucurie a diavolului, şi de multă durere a sufletului său, i-a slăbit foarte trupul. Şi de nu ar fi ajutat lui Domnul Dumnezeu cu mila Sa, ca să nu moară cu moarte rea ca aceea şi vremelnică şi veşnică, s-ar fi sălăşluit în iad sufletul lui. Iar cu încetul venindu-şi în fire, a gândit întru sine, ca să adauge osteneală peste osteneală, nevoinţă peste nevoinţă şi rugându-se cu lacrimi şi cu tânguire lui Dumnezeu, s-a întors la munte, la chilie, şi închizându-se în chilia sa stătea fără de ieşire, rugându-se lui Dumnezeu cu lacrimi, cu post, cu multă priveghere şi cu umilinţă, pururea plângându-şi căderea sa. Şi citind învăţătura Sfintelor Scripturi, foarte s-a topit şi s-a uscat trupului lui, rugându-se şi cerând de la Dumnezeu semn de înştiinţare cu încredinţare pentru iertarea sa.

Iar fraţii veneua de multe ori la dânsul, ca şi mai înainte, pentru folosul sufletesc, şi băteau în uşa lui după obicei, iar el grăia către dânşii dinăuntrul chiliei, zicând: "Iertaţi-mă, părinţilor şi fraţilor, şi nu mă supăraţi, de vreme ce m-am făgăduit cu toată inima mea şi am dat cuvânt Domnului Dumnezeului meu, ca să mă pocăiesc întru acest an, şi deci nu voi deschide uşa nimănui din cei ce vor veni la mine. Ci vă rog, părinţilor şi fraţilor, ca să rugaţi pe Dumnezeul nostru pentru mine păcătosul". Însă nu îndrăznea să spună cuiva căderea sa,

ca nu cumva auzind fraţii, să se îngreţoşeze şi să se smintească.

Şi aşa a petrecut acel an tot, postind şi căindu-se din tot sufletul său. Şi a venit ziua Paştilor, Învierii lui Hristos, şi a gătit o candelă şi a pus într-însa untdelemn, şi a început cu osârdie a ruga pe Dumnezeu, ca să-l ierte de acea greşeală şi cădere a lui. Şi de-şi va face milă să-l ierte, să-i arate semn, adică Însuşi Domnul Dumnezeu să-i aprindă lui acea candelă cu Dumnezeiescul foc, şi aşa îşi va cunoaşte iertarea sa. Şi a pus candela înaintea Icoanei, neaprinsă şi a îngenunchiat şi a pus capul şi faţa sa la pământ şi a început a se ruga, zicând aşa: "Dumnezeule îndurate şi mult-milostive, Care nu vrei moartea păcătosului, ci să se întoarcă şi să-şi vină întru cunoştinţa sa cea adevărată, către Tine am alergat, Mântuitorul lumii, mântuieşte-mă şi pe mine care Te-am mâniat pe Tine cu mulţimea fărădelegilor mele şi nu mă da pe mine până în sfârşit bucurie diavolului. Că iată, ascultând eu sfatul vicleanului, m-am depărtat de la Tine şi m-am omorât cu faptele mele cele rele. Ci Tu, Stăpâne n-ai venit să chemi pe cei drepţi, ci pe cei păcătoşi la pocăinţă. Şi Tu înveţi ca să miluim pe aproapele nostru. Miluieşte-mă şi Tu pe mine ticălosul, milostiveşte-Te spre smerenia mea, că eşti bun şi milostiv spre zidirea Ta, şi Ţie toate Ţi se pot, că iată s-a aproapiat de iad sufletul meu, fă-Ţi deci şi cu mine mila Ta, că făptura Ta sunt. Tu în ziua cea de pe urmă a Înfricoşatei Judecăţi, trupurile cele risipite şi putrezite vrei să le învii; ridică-mă şi pe mine care zac jos în păcate. Auzi-mă şi pe mine, Doamne, Dumnezeul meu, că a slăbit sufletul meu şi mi s-a topit trupul meu, pe care l-am spurcat. Şi de aceea nu mai pot să trăiesc, fiind cuprins de frica Ta, pentru că n-am nici un semn de înştiinţare pentru iertarea păcatelor mele. Ci mă rog Părinteştii Tale bunătăţi, înviază-mă pe mine risipitul şi mă curăţeşte pe mine spurcatul, şi porunceşte să se aprindă candela aceasta cu focul Tău cel din cer, ca să văd şi spre mine nevrednicul mila Ta şi să-mi cunosc iertarea păcatelor mele şi să trăiesc de acum înainte viaţa mea, păzind Sfintele Tale porunci, şi întru frica Ta cu toată inima mea să-Ţi slujesc întru toate zilele vieţii mele".

Aşa rugându-se cu multă umilinţă şi lacrimi, a terminat rugăciunea, şi după ce s-a rugat atâta vreme, şi-a ridicat capul de la pământ şi a căutat să vadă, oare aprinsu-s-a candela? Iar dacă a văzut că este întuneric şi nu i s-a aprins candela, iar a pus capul la pământ, rugându-se şi zicând aşa: "Ştiu, Doamne, şi văd că am fost biruit şi n-am căutat cu ochii meu şi rău înaintea Ta am făcut, şi în loc ca să fiu încununat, am vrut, pentru spurcata dulceaţă a poftei trupeşti să merg în muncile cele veşnice; ci te îndură de mine, Doamne Dumnezeul meu, şi mă iartă şi mă miluieşte după mare mila Ta. Iată, iar îmi mărturisesc toată ruşinea mea înaintea iubirii Tale de oameni, şi înaintea Sfinţilor Tăi îngeri şi a tuturor Sfinţilor. Şi de nu s-ar face sminteală, aş mărturisi şi înaintea tuturor oamenilor, spurcata mea faptă cea de ruşine. Pentru aceea Te rog pe Tine, Dumnezeul meu, milostiveşte-Te spre mine şi mă miluieşte şi mă învaţă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu".

După aceasta, iar a mai ridicat capul de la pământ ca să vadă, oare nu i s-a

aprins candela, şi a văzut că nu i s-a aprins. Şi iarăşi a pus capul şi faţa sa la pământ şi a început mai cu mare umilinţă a se ruga cu plângere mare, cu tânguire, cu strigare şi cu suspinare dintru îndâncul inimii sale. Şi lacrimi ca nişte izvoare slobozea din ochii lui. Şi aşa cu mare umilinţă şi cu multă osârdie de trei ori rugându-se, l-a ascultat şi l-a miluit pe el Dumnezeu; că sculându-se şi ridicându-şi capul de la pământ, a văzut candela aprinsă şi arzând cu multă strălucire de lumină. Şi s-a bucurat foarte mult, şi s-a întărit cu nădejdea întru bucuria inimii sale. Şi se minuna de mila şi Darul lui Dumnezeu, că l-a înştiinţat pe el şi l-a încredinţat de iertarea sa, şi nu i-a trecut cu vederea rugăciunea. Şi cu mare bucurie a ridicat mâinile sale, mulţumind lui Dumnezeu, şi zicând aşa: "Mulţumescu-Ţi Ţie, Doamne, Dumnezeul meu, că eu spurcat şi nevrednic fiind, m-ai miluit cu acest mare şi minunat semn nou; căci cu milostivirea Ta miluieşti făptura Ta". Şi aşa, mărturisindu-se el şi mulţumind lui Dumnezeu, s-a luminat de ziuă şi bucurându-se şi veselindu-se întru Domnul, a uitat şi mâncarea trupească şi atunci şi-a descuiat uşa chiliei lui. Iar acel foc din candela aceea l-a păzit cu multă grijă în toată viaţa sa, pururea turnându-i untdelemn ca nu cumva să se stingă. Şi de atunci iar s-a sălăşluit întru dânsul Darul Sfântului Duh. Şi s-a făcut slăvit de toţi, numit şi îmbunătăţit cu viaţa sa, smerit şi blând întru mărturisire şi întru frica lui Dumnezeu. Şi când i s-a apropiat vremea sfârşitului şi a ieşirii sale din trup, i s-a înştiinţat cu câteva zile mai înainte ziua morţii sale. Şi aşa cu pace răposând, a mers la veşnica odihnă (Pateric. cap. VI, 13).

Pedepsirea profanatorului Sfintei Mese. Bătrânii satului Sălătruc din jud. Someş, mi-au povestit că în pădurea apropiată, de către Guga, se afla un Jertfelnic (Prestol) al unui Schit de călugări, distrus pe vremuri de unguri. Pe când erau ei copii şi se duceau cu vitele la păşunat, unul dintre copii, mai răsărit, îndrăzneţ şi obraznic, s-a suit cu picioarele deasupra Prestolului părăsit şi dărâmat de dinţii vremii. Atunci îndată, după fapta lui nesocotită, a fost lovit ca din senin de dambla. De atunci în toată viaţa lui n-a mai putut umbla pe picioare, ci îl purtau alţii din loc în loc pentru feluritele trebuinţe.

Iată ce pedepse grele vin peste cei ce profanează cele Sfinte. Unii se pedepsesc aici, iar alţii dincolo. Cele Sfinte trebuie ferite prin orice mijloace de profanări, spre a fi scutiţi de pedepsele Divine (1 Macab. 4, 44-46).

26. Am chemat Numele lui Dumnezeu să-mi ajute a păcătui şi a mă abate de la adevărata credinţă şi vieţuire creştinească, ori pentru a dezerta din unica Sfântă Biserică Ortodoxă, Universală, a Domnului Hristos, la schismatici, eretici şi rătăciri sectare?

"*...Acestea ai făcut şi Eu am tăcut. Ai socotit,* (nelegiuitule) *că voi fi asemenea ţie? Mustra-te-voi şi voi pune înaintea feţii tale păcatele tale. Înţelegeţi, dar, acestea, cei ce daţi uitării pe Dumnezeu, ca nu cumva să vă sfâşie, şi să nu fie nimeni ca să vă scape*" (Ps. 49, 16-22; Rom. 2, 4-9; 9, 22-29; Ioan 8, 34-47; 1 Ioan 3, 8; Apc. 2, 21-23; 3, 1-3; 3 Împ. 18, 21; 4 Împ. 17, 21; Mt. 6, 24).

Pedeapsa groaznică a tâlharului ce fura şi ducea jertfă la Sf. Biserică. Un tâlhar ucigaş merse de se culcă să doarmă la umbra unui zid vechi. Aici i se arătă în somn cum că îi grăi oarecine, zicându-i: "Scoală de aici şi te dă în lături, căci cade zidul şi te împresoară". El dacă auzi, se sculă şi fugi, şi îndată căzu zidul. Atunci el, băutorul de sânge, puse în mintea lui că face bine, de vreme ce îl scoase Dumnezeu din nevoie, că nu-l urăşte pentru faptele lui rele şi pentru uciderile ce le face. Deci, luă tămâie şi lumânări, şi ajungând la o Biserică, zise: "Mulţumescu-Ţi, Doamne, că mă scoseşi din nevoie". Dar el nu ştia, întunecatul, că alta vrea Dumnezeu. După aceea se duse la casa lui şi mâncând şi bând bine, se culcă să doarmă. Pe când dormea i se arătă iarăşi Acela ce-l izbăvise de la prăbuşirea zidului, şi-i zise: *"Dar pentru ce ai adus tu tămâia şi lumânările?* (Is. 1, 11-20). *Au socoteşti cu mintea că-Mi plac faptele tale cele fărădelege? Nu. Deci să ştii că pentru aceasta te-am izbăvit din nevoia aceea, ca să nu mori în odihnă şi să nu te vadă nimeni; ci te voi da să te pună în ţeapă ca să te vadă oamenii care se vor afla acolo"*. Tâlharul, după vedenie, se sculă înfricoşat. Privind pe fereastră a văzut în curte pe oamenii stăpânirii înconjurând casa, ca să-l prindă. Aceia prinzându-l l-au dus la judecător. Judecătorul, judecându-l după legile ţării, l-a osândit la moarte prin tragerea în ţeapă, în mijlocul mulţimii adunată în târg. Călăii l-au ridicat şi dus în mijlocul târgului, unde l-au tras într-o ţeapă înaltă, ca să-l vadă toată mulţimea lumii adunată, mari şi mici.

Aşa a plătit Dumnezeu ucigaşului aceluia. Aceasta o face Dumnezeu de multe ori, ca să pedepsească pe cei cu fire rea, şi să aibă şi aceia ce se pedepsesc mai puţină muncă, fiindcă cei ce nu se pedepsesc aici, vai de dânşii, că se vor munci în veci (Din Mărgăritarele Sf. I. Hrisostom).

"...Faceţi roade vrednice de pocăinţă, că iată securea zace la rădăcina pomilor. Tot pomul care nu face roade se taie şi în foc se aruncă" (Mt. 3, 8-10).

Tatăl, fiul şi robul. Se plimbau odată pe malul mării un tată cu fiul său şi cu un rob. Din greşeală robul a alunecat şi a căzut în apă (înfăţişând pe primul om, Adam, care căzuse în păcat). Fără a sta pe gânduri, tatăl zise fiului său: "Aruncă-te repede în Mare şi scapă-l!". Ceea ce se şi întâmplă. Robul a fost scăpat, însă fiul se îneacă. (Întocmai ca şi Mântuitorul Hristos, Care ne-a smuls din robia păcatului).

Toată lumea de pe cheiul mării nu putea să-şi dea seama de bunătatea acelui stăpân cu robul său, şi murmură: "Ar părea că stăpânul acesta ţine mai mult la rob decât la fiul său; căci jertfeşte pe fiu ca să scape pe rob...".

Întocmai ca şi acest domn a făcut Dumnezeu, Care şi-a lăsat Fiul să moară pe Cruce spre a ne mântui pe noi, robii Săi (D-ca Ort. an. VI Nr. 27-28).

"Aşa a iubit Dumnezeu lumea, cât şi pe Fiul Său cel Unul-Născut L-a dat, ca tot cel ce crede întru El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică" (Ioan 3, 16; comp. I Ioan 3, 16; 4, 9-10).

27. Am cerut în rugăciuni, de la Dumnezeu, ce nu se cădea?

Cei care cer de la Dumnezeu nu cele ce le folosesc sufleteşte; ci ceea cei păgubesc vremelnic şi veşnic, păcătuiesc groaznic. Creştinii care cer: bani, avere, slujbe grase, ciolane de ros... pentru a-şi satisface patimile, prin care-şi primejduiesc sufletele, mânie pe Dumnezeu şi se sortesc pedepselor Divine.

Creştinilor! *"Să căutăm mai întâi Împărăţia lui Dumnezeu şi Dreptatea Lui, şi toate celelalte* (trebuincioase) *ni se vor adăuga nouă"* (Mt. 6, 35).

Măslinii celor doi pustnici. La miază-zi, într-o ţară depărtată, trăiau doi pustnici (călugări) care sădiseră fiecare câte un măslin. "Doamne, Dumnezeule, se rugă cel dintâi, trimite ploaie binefăcătoare, ca să prindă pomişorul meu rădăcină". Şi Dumnezeu trimise ploaie. "Acum îmi trebuie soare, se rugă iarăşi cuviosul călugăr, Stăpâne, Doamne, înseninează cerul". Şi Dumnezeu trimise razele soarelui să încălzească pământul. Peste câtva timp călugărul se gândi: "Ce bine ar fi să vină puţin ger, ca să se întărească, puţin măcar, coaja măslinului meu. Părinte Ceresc, trimite-mi ger". Şi Dumnezeu trimise ger. Şi iată că a doua zi măslinul era acoperit cu o promoroacă argintie... dar imediat pieri, se uscă!

Pustnicul intră mâhnit în chilia fratelui său şi zise: "Frate, iată măslinul tău e verde, frumos şi înflorit, dar al meu a pierit, şi cât m-am rugat eu pentru el!".

"Şi eu m-am rugat, fratele meu, răspunse al doilea, dar am pus pomişorul meu în mâna Tatălui Ceresc, căci m-am gândit: Acela Care a făcut cerul şi pământul Care a poruncit: "Să dea pământul verdeaţă, iarbă cu sământă, pomi roditori, Acela va şti mai bine ca mine ce-i trebuie pomişorului meu. Şi astfel, eu n-am dat Dumnezeului meu sfaturi, nu i-am cerut să facă ce vreau eu; ci m-am rugat astfel: *"Părinte, ia măslinul meu în Sfântă paza Ta..."*.

Doamne, fie voia mea. Un om dând odată peste nişte încercări (necazuri) se plângea pe toate drumurile, că el e prea bătut de soartă... Şi murmură împotriva lui Dumnezeu. "Tu eşti de vină!" - îi zise un prieten credincios. "Cum aşa? De ce sunt tot eu de vină?" Pentru că în rugăciunea "Tatăl nostru", tu zici mereu: "Fie voia Ta...". Doamne; iar prin asta îl inviţi pe Dumnezeu să facă ce va vrea El cu tine. În loc de: "Fie voia Ta", zi de azi înainte: "Fie voia mea"; şi atunci poate că îţi va merge mai bine.

Necredinciosul înţelese lecţia şi cu ochii plini de lacrimi, strigă: *"Iartă-mă Doamne"* - şi din acel ceas n-a mai cârtit împotriva lui Dumnezeu.

Struţul, găina, vulturul. Trei păsări zburătoare: struţul, găina şi vulturul. Dar câtă deosebire în zborul lor! Struţul are aripi, dar nu zboară niciodată cu ele pe sus. Se foloseşte numai ca să-şi asprească mersul. Găina zboară şi ea, dar numai din când în când, şi numai zboruri mici şi scurte. Zboară peste garduri. Pe când vulturul zboară veşnic la înălţime. Îi place înălţimea cerului. Cu aripile se ridică mereu spre înălţimile cerului.

Aşa sunt şi rugăciunile oamenilor. Sunt oameni - în chipul struţului - care nu

folosesc niciodată aripile rugăciunii. Au "aripi" dar nu "zboară". Cu aripile rugăciunii nu se ridică niciodată spre cer, spre Dumnezeu. Nu cunosc măreţia desprinderii noastre de pământ prin zborul rugăciunii. Sunt apoi alţii - în chipul găinii - care folosesc din când în când "aripile" rugăciunii. Fac însă numai "zboruri" mici şi scurte. Se roagă fără să se desprindă prea mult de pe "pământ". Se roagă din obicei, fără să se ridice din lume, fără să iasă din lume.

Cei ce se roagă cu adevărat, sunt în chipul vulturului. Se roagă cu putere. Când îşi desfac "aripile" se desprind cu totul de pământ şi se ridică în slăvile cereşti. Le place - ca vulturului - măreţia înălţării spre cele cereşti. Cu aripile rugăciunii ies mereu din lume şi se ridică în slăvile unde lumea şi pământul nu ne mai poate urmări (Pr. I. Trifa ist. 545, 424, 303).

Rugăciunea nechibzuită. Un păstor îşi pierduse viţelul cel mai frumos ce-l avea. Îl căută în stânga, îl căută în dreapta, însă viţelul pierise. Atunci căzu în genunchi şi ridicându-şi mâinile către cer, zise cu glas rugător: "Doamne, Doamne, scoate-l la iveală pe hoţ şi adu-mi-l înaintea mea. Dacă asculţi rugăciunea mea, îţi aduc, drept jertfă, o lumânare mare, Duminică la Sfânta Liturghie". Abia rostise cuvintele acestea şi deodată îi apăru hoţul. Hoţul era un urs groaznic, care se uită cu ochii plini de sânge la păstor.

Văzând primejdia în care se găseşte, păstorul se aruncă din nou la pământ, rugându-se în modul următor: "Atotputernice, Dumnezeule! Pentru o lumânare ai adus înaintea mea pe hoţ, îţi jertfesc zece lumânări, dacă îl îndepărtezi de la mine".

Aşa se întâmplă adeseori cu oamenii scurţi la minte. Se îngrozesc mai rău atunci când Bunul Dumnezeu le împlineşte dorinţa (O mie pilde o.c.).

28. M-am rugat lui Dumnezeu numai din obicei şi de formă goală?

Cei ce se roagă astfel, se înşeală amarnic. Adevăraţii creştini se roagă lui Dumnezeu în Duh şi în adevăr (Ioan 4, 23-24; comp. Lc. 11, 5-13).

Rugăciunea de formă e moartă (Mat. 3, 8-10). Precum un foc zugrăvit nu e foc, un om mort nu e om, tot aşa rugăciunea făcută cu răceală nu e rugăciune. Focul zugrăvit nu are căldură, omul mort nu are viaţă şi rugăciunea rece nu are putere, devoţiune şi binecuvântare. Rugăciunile reci îngheaţă înainte de a se înălţa la cer. O, de ne-am ruga cu mai multă căldură, am şti a trăi în spirit de rugăciune şi am avea mai multă bucurie de viaţă, căci zice un proverb: "Cel ce ştie a se ruga bine, acela ştie şi a trăi bine, după voia şi plăcerea lui Dumnezeu" (Rev. Teologică a. 7 Nr. 14-16).

Coşi cu acul fără aţă? Când eram copil mic, de multe ori mă ruga bunica să-i pun aţa în ac. Îi slăbise vederea şi nu mai putea face acest lucru. Şi-mi aduc aminte că de multe ori, bunica cosea fără aţă. Când sărea aţa din ac, bunica nu observa şi cosea înainte, în gol.

Eu mă gândesc azi, că aşa se întâmplă de multe ori şi în viaţa cea

duhovniceacă. Un ac fără aţă este viaţa sufletească a celor mai mulţi creştini. Se roagă omul lui Dumnezeu din buze, din obişnuinţă. Acul rugăciunii aleargă de zor, dar lipseşte aţa din ac. Lipseşte duhul, lipseşte cusătura, lipseşte viaţa cea trăită după voia lui Dumnezeu.

Rugăciunea celor mai mulţi oameni este un ac fără aţă, o cusătură în gol.

Ţin oamenii la ac, ţin la obiceiuri, datini, la lucruri de suprafaţă, dar au pierdut aţa din ac, au pierdut duhul şi au rămas cu litera (Pr. I. Trifa ist. 486).

Iubiţi fraţi, fii şi fiice în Domnul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu-Cuvântul! Să luăm bine seama, fiecare din noi, la viaţa noastră de creştini, ca nu cumva să fie un ac fără aţă, un cusut fără cusătură, o osteneală zadarnică, spre a nu ne păgubi vremelnic şi veşnic.

29. Am cârtit împotriva lui Dumnezeu la vreo scârbă?

"Să nu cârtiţi precum unii dintr-înşii au cârtit (israeliţii în pustiu) şi s-au pierdut de nimicitorul... (1 Cor. 10, 10). Pus-au asupra cerului gura lor şi limba lor a trecut pe pământ... (Ps. 72, 29). Amărât-au pe Cel Preaînalt... şi au ispitit pe Dumnezeu în inimile lor... Când îi ucideau pe dânşii îl căutau pe El, se întorceau şi mânecau la El. Şi şi-au adus aminte că Dumnezeu ajutorul lor este şi Dumnezeul cel Preaînalt izbăvitorul lor este. Ei L-au iubit pe Dânsul în gura lor şi cu limba lor au minţit Lui. Inima lor nu era dreaptă cu Dânsul, nici s-au încredinţat întru aşezământul de lege al Lui... (Ps. 77).

Au cârtit în sălaşele lor, n-au ascultat glasul Domnului. Şi a ridicat mâna Sa asupra lor, ca să-i surpe pe ei în pustie, sămânţa lor în neamuri, şi să-i risipească prin ţări. Şi au jertfit lui Velfegor, şi au mâncat jertfele morţilor. Şi L-au întărâtat întru izvodirile lor şi s-a înmulţit întru dânşii căderea... Şi L-au mâniat pe El la apa prigonirii şi s-a dosădit pentru dânşii Moise. Că au amărât Duhul Lui şi au

Poporul israielit plecând de la muntele Hur spre Marea Roşie, spre a ocoli ţara edomiţilor, şi-au pierdut răbdarea pe drum şi au cârtit împotriva lui Dumnezeu şi a lui Moise. Atunci a trimis Dumnezeu asupra lor nişte şerpi înfocaţi, care îi muşcau, otrăveau şi-i ucideau. Văzând această urgie Divină asupră-le, israieliţii au alergat la Moise, recunoscându-şi greşeala, şi cerându-şi iertare şi uşurare de sus. Moise se roagă pentru izbăvirea lor. Dumnezeu îi porunceşte a face un şarpe de aramă şi a-l pune pe un semn de lemn; iar israieliţii muşcaţi de şerpi să alerge şi să privească la şarpele de aramă, şi aşa vor trăi. Aşa făcând cu credinţă, Moisi şi poporul s-au izbăvit de moarte (Num. 21, 4-9).

deosebit întru buzele lor. N-au pierdut neamurile, care au zis lor Domnul. Ei s-au amestecat printre păgâni şi au deprins lucrurile lor. Au slujit celor ciopliţi ai lor, care li s-au făcut lor spre sminteală. Şi au jertfit pe fiii săi şi pe fetele sale dracilor. Şi au vărsat sânge nevinovat, sângele fiilor şi al fetelor lor dracilor, pe care i-au jertfit celor cioplіţi ai lui Hanaan şi s-a omorât pământul lor s-a spurcat de sânguiri în faptele lor şi au curvit în izvodirile lor. Şi S-a mâniat cu iuţime Dumnezeu asupra norodului Său şi a urât moştenirea Sa. Şi i-a dat pe dânşii în mâinile vrăjmaşilor, şi cei ce-i urau i-au stăpânit pe ei. Vrăjmaşii lor i-au necăjit şi i-au împilat sub mâinile lor. De multe ori i-a izbăvit pe dânşii, dar ei L-au amărât pe El în sfatul lor, şi L-au mâniat cu fărădelegile lor..." (Ps. 105, 25-53; comp. Ieş. 15, 24; 16, 2-12; 17, 3-4; Num. 11, 1-3; 13, 31; 14, 1-12; 27, 34; Is. 26, 14-20; Mt. 20, 11; Lc. 5, 30; 15, 2; 19, 7; Ioan 6, 41, 43, 62; 7, 12; Iuda 1, 16).

O, omule! Cine eşti tu care răspunzi înaintea lui Dumnezeu? Au doară va zice făptura celui ce a făcut-o pe ea: pentru ce m-ai făcut aşa? Au n-are putere olarul peste lut, ca din aceiaşi frământătură să facă un vas de cinste; iar altul de necinste?...".

În puterea lui Dumnezeu şi în voia fiecărui om decăzut e de a se transforma din vas de necinste, în vas de cinste. "Eu - zice El - voi chema pe cel ce nu este norodul Meu, norodul Meu, şi pe cea neiubită, iubită. Şi va fi în locul unde s-a zis lor: "Voi nu sunteţi norodul Meu, acolo se vor chema fii ai lui Dumnezeu celui viu... Şi de va fi numărul fiilor lui Israil (creştinilor) ca nisipul mării, rămăşita (adică numai creştinii aceia care îşi păzesc făgăduinţa dată la Sf. Botez şi alte făgăduinţe Sfinte, crezând şi vieţuind după Dreptarul Ortodoxiei (creştineşti) se va mântui..." (Rom. 9, 20-29; 8; Gal. 3, 27; 5, 24; 6, 16; 2 Tim. 2, 19-21).

Mulţumirea şi cârtirea. Un stareţ duhovnicesc povestea că: trei lucruri călugăreşti sunt cinstite, la care ni se cuvine nouă, cu frică, cu cutremur şi cu bucurie duhovnicească să ne apropiem. Acestea sunt: "Împărtăşirea Sfintelor Taine, masa fraţilor şi spălarea". Privitor la masa frăţească (obştească) a spus o pildă, zicând: "Un bătrân mare şi văzător cu mintea, a stat o dată cu mai mulţi fraţi la masă. Pe când mâncau ei, bătrânul luând aminte cu duhul la dânşii, a văzut că: unii mâncau miere, alţii pâine; iar alţii baligă. Văzând aşa, se minuna în sine şi se ruga lui Dumnezeu, zicând: "Doamne, descopere-mi taina aceasta, că aceleaşi bucate fiind pe masă înaintea tuturor, când mănâncă se văd aşa de mult schimbate!"

Atunci a venit un glas de sus, zicând: "Cei ce mănâncă miere, aceştia sunt cei care cu frică, cu cutremur şi cu bucurie duhovnicească, stau la masă rugându-se neîncetat, şi rugăciunea lor se suie ca mireasma tămâiei la Dumnezeu. Cei care mănâncă pâine, aceştia sunt cei ce mulţumesc pentru împărtăşirea celor dăruite de la Dumnezeu. Cei ce mănâncă baligă, aceştia sunt cei care cârtesc, zicând: "Aceasta este bună şi aceasta e putredă". Deci - zice bătrânul - nu trebuie acestea aşa să le socotim; ci mai vârtos să proslăvim pe Dumnezeu şi laude să-i înălţăm Lui, ca să se împlinească cuvântul apostolesc:

"Ori de mâncaţi, ori de beţi, ori altceva de faceţi, toate spre slava lui Dumnezeu să le faceţi..." (1 Cor. 10, 31; comp. Cols. 3, 17; 1 Petru 4, 11; Pateric. Prol. 4 aug).

Nu cârtiţi contra Providenţei. "Mă culcasem - astfel istoriseşte un bărbat înţelept - şi fiindcă nu mă prindea somnul, mă gândeam la căile Providenţei. De când lumea, cugetam în mine, răul se luptă contra binelui; păcatul în contra virtuţii; întunericul în contra luminii. Socrate, omul cel mai înţelept şi cel mai virtuos al grecilor, fu silit să bea otravă chiar din mâna concetăţenilor săi, pe care i-a învăţat şi cărora le făcuse binele cel mai mare.

Hristos Mântuitorul a învăţat pe oameni calea adevărului şi a dreptăţii, vrând să întemeieze pe pământ o împărăţie a adevărului, a iubirii frăţeşti şi a păcii. Şi ce răsplătire a primit El pentru învăţăturile şi faptele Sale? - A fost crucificat de poporul Său tocmai pentru învăţăturile şi faptele Sale pline de jertfire. Aristid a fost supus ostracismului (judecăţii prin hârburi), şi exilat, numai pentru că era numit cel drept de către concetăţenii săi. Şi câte exemple de felul acestora n-am mai putea număra, căci toate probează, că binele în lumea asta se răsplăteşte deseori cu rău şi răul cu binele.

Ocupat cu astfel de cugetări, adormii. În somn avui următorul vis: Se făcea, că rătăcisem într-o pădure întunecoasă şi nu ştiam cum să ies dintr-însa, încotro să apuc. Chemai în ajutor şi iată că se apropie de mine un om, care zicea că e trimis de la Dumnezeu ca să-mi arate calea. Mă scoase din pădure şi mă duse la o casă, unde am fost foarte bine primiţi. Proprietarul casei zicea că e vesel şi voios, fiindcă s-a împăcat cu duşmanul său de moarte, care drept semn de împăcare, i-a dăruit un pahar de argint, aurit pe dinăuntru. Când ne despărţeam de acesta, Îngerul îi fură paharul. Mă mâniai şi cârtii, dar Îngerul zise: "Taci şi măreşte căile Providenţei!" Am tăcut. Ne duserăm mai departe şi ajunserăm la o casă, al cărei proprietar, care era un făcător de rele, ne primi foarte rău. Nu rămaserăm mult timp aici şi când ne despărţirăm Îngerul dărui acestui om spurcat, paharul cel preţios. Mă mâniai şi cârtii, dar Îngerul zise: "Taci şi măreşte căile Providenţei!"

Merserăm mai departe şi ajunserăm la o casă, în care domnea o extremă sărăcie. Tatăl de familie era un om bun, dar prin întâmplări nefericite îşi pierduse toată averea. Până-n opt zile era să i se vândă casa prin licitaţie. Când ne depărtarăm Îngerul îi puse foc la casă. Mă mâniai, dar Îngerul îmi zise pentru a treia oară: "Taci, şi măreşte căile Prividenţei!"

În fine ajunserăm la un tată de familie, a cărui întreaga bucurie se concentra în unicul său fiu. Când era să plecăm, Îngerul zise că nu cunoaşte drumul şi rugă pe tatăl copilului să-l lase să ne arate drumul. Tatăl se învoi. După ce ajunserăm la un râu din apropiere, Îngerul luă pe copil şi-l aruncă în undele râului. "Nu", strigai eu atunci, "nici un pas nu mai merg cu tine! Vreun diavol vei fi tu, dar Înger nicidecum!"

Atunci o lumină cerească-l împresură şi el zise cu glas sărbătoresc: "Numai nebunii cârtesc contra Celui Etern! Paharul era otrăvit, de aceea s-a luat de la

omul cel bun, spre binele lui, şi s-a dat omului rău, spre pieirea lui. Sub cenuşa casei sale omul nefericit va găsi o comoară şi el va scăpa de sărăcie. Copilul răsfăţat, dacă ar fi trăit, ar fi ucis pe tatăl său şi pe mama sa. Spre binele şi fecirirea părinţilor săi şi a omenirii, a trebuit ca el să moară. În tăcere şi adorare măriţi, o muritorilor, Căile Providenţei" (Cart. cu pilde Al. Moldovanu).

30. Mi-am cerut moartea în necazuri?

Greutăţile care apasă viaţa noastră şi ne aduc în stare de a dori moartea, sunt urmările păcatelor. Dacă Dumnezeu ne-ar asculta rugăciunea şi ne-ar trimite moartea odată ce o cerem, ar urma ca îndată să ne înfăţişăm la judecata particulară şi să fim acolo judecaţi şi răsplătiţi după faptele noastre; deci îndată am ajunge în iad. Sfânta noastră Biserică, Care după pilda Mântuitorului *"nu vrea moartea păcătosului, ci să se întoarcă şi să fie viu"* (Iez. 18, 35-32), ne îndeamnă prin ecteniile ei, să cerem de la Dumnezeu, nu moarte grabnică, ci timp de pocăinţă şi sfârşit creştinesc.

Moarte unde eşti? Un moşneag se întorcea de la pădure cu o sarcină grea în spate. Era bătrân, slab şi fără putere; locuinţa sa era departe şi drumul obositor. Mergea foarte greu, picioarele îi tremurau şi un năduf îi oprea respiraţia, şi tuşea, tuşea, până se îneca. După o bucată de loc, lasă să-i cadă sarcina cu vreascuri din spate, văitându-se şi strigă oftând: "Moarte! moarte, unde eşti? Oh! De-ar mai veni şi moartea aia să măi ia, că tare m-am mai săturat de atâta chin! Doamne, Doamne, trimite moartea să mă ia...".

Atunci deodată, ca din senin, îi apare în faţă o namilă hâdă, un schelet numai din oase înşirate, cu o coasă mare în mână, cu secure la şold şi cu o traistă cu felurite instrumente în spate. "Iată-mă, ai nevoie de mine? Eşti gata, ca să-ţi i-au sufletul? Tu ai dorit şi ai cerut moartea! Iată-mă!".

Când văzu moartea-n faţă, moşneagul s-a înfiorat de groază, până în măduva oaselor. "Uite, dragă moarte, care e necazul pentru care te-am chemat. Eu sunt bătrân, puterile-mi sunt slăbite, şi n-are cine-mi ridica sarcina asta s-o pun în spate, ca s-o duc acasă, pentru a mă folosi de aceste lemne...".

Cam asta-i povestirea marelui cugetător Tolstoi, dar sub haina ei hazlie se ascunde un mare şi adânc înţeles al conservării vieţii omeneşti. Moşneagul chiamă moartea să vină ca să-l ia. Moartea vine şi i se arată. Moşneagul însă în dragostea lui de viaţă, înăbuşită de chin pentru o clipă, îşi ridică glasul înviorător, arătând că nu doreşte moartea, ci viaţa. Pe moarte moşneagul o pune la lucru, rugând-o să-i ridice sarcina. De aici învăţăm, că nu-i bine, creştine, să-ţi rogi moartea. Dumnezeu ţi-a dat viaţa să o trăieşti şi tot El îţi va cere viaţa sau sufletul tău, când va vrea El, nu când vrei tu. Aţi cere moartea mai înainte de a fi trimisă, înseamnă a trece peste voia lui Dumnezeu, a te răzvrăti contra Creatorului tău. Deşi necazurile copleşesc pe om, totuşi, el să lupte contra lor cu bună-chibzuială şi încredere în Dumnezeu, şi va ieşi biruitor. Înaintea necazurilor, relelor, vrăjmăşiilor şi a strâmtorărilor ce nu se pot înlătura, trebuie

să ne formulăm răbdare puternică, fiindcă îndelunga-răbdare e cea mai frumoasă virtute creştinească şi roadă a Duhului Sfânt (Gal. 5, 22). La aceasta ne îndeamnă Mântuitorul, zicând: *"Cel ce va răbda până în sfârşit, acela se va mântui"*. Şi Apostolul: "Fraţii mei, luaţi pildă de rea pătimă şi de îndelungă răbdare pe Proorocii care au grăit cu Numele Domnului. Iată, fericim pe cei ce au răbdat. Răbdarea lui Iov aţi auzit şi sfârşitul Domnului aţi văzut; căci mult-milostiv este Domnul şi îndurat..." (Iac. 5, 10-11; Iov. 1; 2; 42).

33. Am zis că copiii în zadar se botează când sunt mici, că n-au nici un fel de păcate?

Botezul este Taina renaşterii omului. Prin această Taină omul se împărtăşeşte de harurile mântuirii şi e primit în Biserica lui Hristos. Din vremurile străvechi, Biserica Ortodoxă a obişnuit a boteza, pe lângă oameni mari şi copiii. În vremurile mai de pe urmă s-au ridicat unii care susţin morţiş că după învăţătura Sf. Scripturi, copiii nu trebuie botezaţi.

Bazaţi pe cuvintele Mântuitorului din Sf. Evanghelie zise Sfinţilor Apostoli: *"Lăsaţi pruncii şi nu-i opriţi pe ei a veni la Mine, că a unora ca acestora este Împărăţia Cerurilor..."* şi: *Mergând învăţaţi toate neamurile, botezându-le pe ele în Numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh... Cel ce va crede şi se va boteza, se va mântui; iar cel ce nu va crede se va osândi"* (Mt. 19, 14; 23, 19-20; Mc. 16, 15-16), acei rătăciţi înţeleg şi susţin morţiş că copiii, nu trebuie botezaţi decât numai după ce se fac mari, când învaţă şi cred ei singuri. Această susţinere ignorantă, e o rătăcire diabolică, o groaznică erezie.

Noi ştim că Mântuitorul venind în lume a predicat oamenilor în vârstă. Aceştia puteau învăţa şi crede, arătând şi pe faţă ce ştiu şi ce cred.

Desigur că răspândirea creştinismului nu putea să înceapă numai cu Botezul, căci atunci ar fi fost numai o simplă formă exterioară. Mai pe urmă, după ce a învăţat şi format luminat pe cei din jurul Său, care îl ascultaseră şi primiră învăţătura Lui, a arătat şi care-i calea prin care poate cineva a intra în creştinism, adică Botezul prin credinţă. Acestea amândouă la un loc. Şi când e vorba de cuvântul *"credinţă"* la cei ce se botezau la începutul creştinismului, nu înţelegem credinţa şi arătarea credinţei; ci numai încrederea că învăţătura Domnului este bună. Dovadă avem în vremurile apostolice: *"Ei primind cu dragoste cuvântul lui Petru, s-au botezat... şi erau aşteptând în învăţătura apostolilor...* deci nu erau gata cu învăţătura. Arătaseră numai încrederea în adevărul cuvintelor Domnului. Da - zice careva - nici încrederea nu o poţi şti la copii. Desigur că nu, dar Biserica a rânduit pentru aceasta pe naşi, care au credinţă în Hristos, şi în ei se vede şi încrederea şi credinţa. Ei garantează înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor pentru creşterea celor mici. Pentru încrederea, credinţa, garanţia şi cererea acestora, Biserica a făcut şi face după cum a arătat Însuşi Domnul Hristos. El a tămăduit sluga unui sutaş pentru credinţa stăpânului său, adică a sutaşului (Mt. 8, 13). A tămăduit pe fiul cel lunatic, pentru credinţa tatălui său (Mc. 9, 17) pe fiul unui slujbaş împărătesc din Capernaum, l-a tămăduit pentru credinţa

tatălui său (Ioan 4, 46-54). Pentru credinţa mamei (hananeencei) a tămăduit de bântuielile drăceşti, pe fiica ei (Mt. 15, 22-28); pentru credinţa altora, vindecă pe slăbănog (Mc. 2, 3-12).

De aici ne putem încredinţa lămurit că, Biserica botezând copiii pe temelia credinţei altora, adică a naşilor care garantează şi a părinţilor lor care cer creştinarea pruncilor lor, nu este în afară de cele ce învaţă Scriptura. Dimpotrivă, noi aflăm în Dumnezeieştile Scripturi temeiuri pentru botezul copiilor.

Dumnezeu a încheiat legământ cu Patriarhul Avraam când era de 99 de ani, dăruindu-i drept semn al legământului, tăierea împrejur. Avraam atunci a tăiat împrejur pe toţi ai casei sale: bătrâni, tineri, copilandri şi prunci până la 8 zile după naştere (Fac. 17). E drept că cei mai mari îşi dădeau seama de rostul legământului acestuia, dar pruncii îl primeau prin cererea şi garanţia părinţilor lor. Păcatul strămoşesc îl au şi copiii, fiindcă acest păcat s-a întins asupra întregului neam omenesc (Ps. 50, 7; 58, 3; Rom. 5, 12, 18, 19; 13, 10; Evr. 2, 14-17; ş.a.). Numai Botezul este uşa care deschide intrarea în Biserica Domnului nostru Iisus Hristos, Dumnezeu (F. Ap. 2, 38; 22, 15; Ioan 3, 3-5; Efs. 5, 26). Mântuitorul ne arată aceasta când cheamă la Sine pe copii, îşi pune mâinile pe ei, şi-i binecuvintează. Porunci anumite pentru botezarea pruncilor nu găsim în Sf. Scriptură: "este însă sigur, cum spune chiar un teolog protestant că botezul lor nu stă în contrazicere cu Scriptura, ci dimpotrivă, este în spiritul învăţăturii ei. Că este aşa, ne încredinţăm şi din cuvintele Mântuitorului, care zice: *"Amin, amin grăiesc vouă, de nu se va naşte cineva de sus, nu va vedea Împărăţia lui Dumnezeu... De nu se va naşte cineva din apă şi din Duh, nu va putea să intre întru Împărăţia lui Dumnezeu. Ce este născut din trup, trup este, şi ce este născut din Duh, duh este. Nu vă miraţi că am zis vouă că trebuie a vă naşte de sus. Duhul suflă unde vrea, glasul lui îl auzi, dar nu ştii de unde vine şi unde merge; aşa este tot care este născut din Duhul"* (Ioan 3, 3-8).

Aceasta a fost şi practica Apostolilor. Astfel, la cuvântarea Sf. Ap. Petru s-au botezat mii de suflete (F. Ap. 2, 41; 4, 4). Oare nu vor fi fost printre mulţimea aceia şi copii mulţi? Desigur că da. Acei copii s-au botezat împreună cu mulţimea, şi apostolii nu i-au respins pentru că şi lor le era dată făgăduinţa mântuirii (F. Ap. 2, 38-39; comp. Lc. 2, 43). În Faptele Apostolilor se vorbeşte de botezul unei întregi comunităţi din Samaria, unde predicase şi erau: *"de la mic până la mare"* (F. Ap. 8, 14-16, 10). Acolo nu vor fi fost şi copii? Tot în acea carte, se vorbeşte despre botezul lui Cornelie Sutaşul din Cesaria, *"Cucernic şi temător de Dumnezeu, cu toată casa lui"* (F. Ap. 10). De asemenea se mai vorbeşte şi despre Lidia din Tiatir, că s-a botezat cu toată casa ei (F. Ap. 16, 14-39). Temnicerul din Filipi, s-a botezat *"el şi ai lui toţi"* (F. Ap. 16, 33). Crisp, mai-marele sinagogii din Corint, *"se botează cu toată casa lui"* (F. Ap. 18, 3). Sf. Ap. Pavel spune: "Botezat-am casa lui Ştefana" (1 Cor. 1, 16). Oare casele acelea nu vor fi avut şi copii?

Botezul săvârşeşte îndreptarea, sfinţirea omului, botezarea şi îmbrăcarea în Hristos (Mc. 16, 16; Rom. 6, 3; Gal. 3, 27).

Privitor la lucrarea apostolilor, nu trebuie să uităm şi un alt fapt de mare însemnătate. Ei erau iudei şi la iudei vechea practică a "tăierii împrejur", conform vechilor rânduiri, se săvârşea a opta zi după naşterea pruncului" (Fac. 17, 17; Lc. 2, 21). Tăierea-împrejur era uşa intrării în poporul lui Dumnezeu sau în Biserica V. Testament (Fac. 17, 10; ş.c.l.).

Tăierea-împrejur a fost înlocuită în N. Testament, cu tăierea-împrejur nefăcută de mână (2 Cor. 2, 11). Ştim că a fost ceartă privitor la tăierea-împrejur a păgânilor ce intrau în creştinism. Şi s-a hotărât ca păgânii, ca şi iudeii, care vor să intre în Biserica creştină, n-au nevoie de tăirea-împrejur. Ei bine, se poate ca Apostolii dacă ştiau că copiii nu trebuie botezaţi, să nu lămurească aceasta? Ar fi făcut ei desigur acest lucru, dacă învăţătura creştină ar fi fost potrivnică, cu privire la vârsta celui ce se botează, vechii orânduiri şi tradiţii iudaice, cu privire la tăierea-împrejur.

Practica Bisericii creştine e întărită şi de părinţii şi scriitorii bisericeşti, care sunt în unanimitate de acord pentru botezul copiilor, cu o practică apostolică.

Irineu (sec. II) zice: "Hristos a venit să mântuiască prin Sine pe toţi care s-au renăscut în Dumnezeu: prunci, copii, tineri şi bătrâni" (Contr. Haeres 2,22).

Tertulian (sec. III) zice că ar prefera să se boteze copiii mai târziu, pe de o parte, ca să înţeleagă, pe de alta ca să nu mai necinstească această taină prin faptele lor de mai târziu... Totuşi, Biserica africană a păstrat tradiţia veche de a boteza copiii.

Origen (+254) este hotărât pentru botezul copiilor.

Episcopul *Fidus*, la a. 253 d. Hs., întreabă pe Sf. Ciprian, dacă trebuie să aştepte a 8-a zi, sau să boteze copiii mai înainte. I se răspunde că nu trebuie pe nici un copil şi pe nimeni a-l înlătura de la Botez, şi poate să nu aştepte nici a 8-a zi, în caz ne nevoie.

Dacă păcătoşilor celor mari, care au greşit înpotriva lui Dumnezeu, când cred, li se dăruieşte iertarea păcatelor şi nimănui nu i se impută botezul, cu atât mai mult să nu se impute acesta pruncului, care abia născut, n-a greşit nimic el personal (Scris. 46).

Această hotărâre a fost întărită şi de Sinodul III din Cartagina, (a. 451 d. Hs.) care a declarat următoarele: "De la Botez şi Harul lui Dumnezeu nu trebuie delăturat nimeni. Aceasta trebuie să se observe faţă la toţi, mai ales către pruncii cei nou-născuţi" (Ciprian Scris. 40; 59,3-5).

Grigore de Nazianz (+389) zice că dacă e nevoie, să amâne Botezul până la 3 ani, dar este mai bine a-i pune pecetea creştinătăţii, sfinţindu-l, ca nu cumva să moară nebotezat... "nu lăsa - zice el unei mame - ca răul să cuprindă loc în copilul tău, ci să se închine Duhului Sfânt. Te temi să dai copilului Sigiliul Dumnezeiesc pentru slăbiciunea naturii? Ce mamă cu inimă mică şi puţin credincioasă eşti tu? Ana a închinat lui Dumnezeu pe Samuil al ei înainte de a se naşte acesta; şi îndată ce se născu, ea îl şi închină şi îl crescu în veşminte preoţeşti. În loc să se teamă de slăbiciunea oamenească, ea se încrede în

puterea lui Dumnezeu..." (Cuv. 40).

Iustin Martirul (+164) scrie: "Foarte mulţi dintre noi oamenii, de 60-70 de ani, care în copilărie au primit învăţătura lui Hristos, rămân curaţi şi necăsătoriţi. Bazat pe cuvintele Mântuitorului: *"Amin, amin grăiesc vouă: De nu se va naşte cineva de sus, nu va vedea Împărăţia lui Dumnezeu"*; şi: *"De nu se va naşte cineva din apă şi din Duh, nu va putea să intre în Împărăţia lui Dumnezeu"* (Ioan 3,3-5), Iustin cere ca botezul să se săvârşească şi asupra copiilor (Apol. 2).

Sf. Ioan Hrisostom (+407) zice: "Dacă copilul s-a născut, urmează exemplul Anei, care şi-a adus îndată copilul ei în Biserică. Care dintre voi n-ar vrea, ca fiul ei să fie odinioară mai bine ca Samuil, decât de o mie de ori domn al împărăţiei romane întregi? (Omilia VIII).

Fericitul Augustin (+430) arată lămurit că practica de a boteza copiii, este tradiţie apostolică (Epist. 166; P. L. Tom. 39 col. 730 şi Tom. 34 col. 426; Tom. 44 col. 131, 191; pentru care deşi nu este documentat (loc scripturistic) scris, dar este singura regulă adevărată). Combătând în numeroase rânduri erezia pelagiană, privitor la păcatul original, zice că acei copii ce mor nebotezaţi, sunt pedepsiţi pentru păcatul strămoşesc (De merit peccat. P. L. Toni 49 coloana 129).

Prin secolul IV, în unele locuri începuseră a se boteza ceva mai târziu, numai de frică a nu necinsti mai pe urmă, Taina Botezului (Feric. Augustin, C-tin C. Mare etc.). Unii catehumeni credeau că dacă vor muri în haina luminoasă a Botezului, n-au la ce să se mai teamă de Judecata lui Dumnezeu, cum şi azi sunt unii care cred că dacă mor în săptămâna luminată merg de-a dreptul în Rai. Pentru mergerea în Rai trebuie credinţă dreaptă, vieţuire curat-creştinească şi fapte bune, de aceea Sf. Părinţi au combătut astfel de păreri greşite. Din secolul V nu s-au mai ivit discuţii asupra botezării pruncilor.

La Scolastici găsim de asemeni susţinut, apărat şi menţinut botezul copiilor. Tradiţia bisericească este întărită şi prin vechile inscripţii găsite.

Wilppert găseşte pe o marmură din primele secole că: "Proclina la botez are 6 ani, Asclepiadot e de 9 ani şi alţi 2 copii au 2 ani". Multe alte inscripţii străvechi vorbesc de copii, numindu-i credincioşi adică botezaţi. Aşa şi inscripţia cu pictură de la Saint Caliste din Roma, din secolul II şi III, unde se vede botezând un copil între 7-10 ani (D. O. a. VI n-rii 7, 8; IX. 37-38; Dogm. Ort. de Macarie; Canev. ş.a. combaterea sectelor raţionaliste de Calnev; Pocăiţii Pr. Dr. Sebastian Stanca pp. 17-50; Icon C. Nazarie C. P. I. pp. 86-94; "Părăsiţi calea Pierzării" de autor).

Prin Botez noul botezat se îmbracă în Hristos (Gal. 3, 27; Rom. 13, 14), aşa după cum cărbunii sau fierul din foc se îmbracă cu foc, sârma care-i în legătură cu uzina electrică cu electricitate, buretele sau hainele băgate în apă, cu apă, ca-mera sau locul întunecos cu lumina soarelui, ori cu lumină artificială, neînvăţaţii, cu învăţătura, etc., aşadar, copiii trebuie botezaţi.

Pedepse pentru nebotezarea copiilor. Toţi cei care nu se îngrijesc de botezarea copiilor, cad în greu păcat şi înfricoşată răspundere înaintea lui Dumnezeu. "De se va afla la sfârşit să moară copilul, şi vor chema pe Preot să-l

boteze, şi Preotul se va lenevi şi copilul va muri nebotezat, atunci păcatul este al Preotului şi se canoniseşte de aceasta, cum va socoti Arhiereul lui, sau oprire de preoţie, sau alt canon.

Iar de va muri (copilul) nebotezat din lenea părinţilor, atunci se canonisesc mai vârtos, adică trei ani să nu se cuminece, şi peste toate zilele să mănânce sec, adică: lunea, miercurea şi vinerea, şi să facă în toate zilele metanii (Prav. Mare Bis. gl. 157; R.B.O.R. art. 49 S. I. Post 24).

"De va muri copilul nebotezat pentru nepurtarea de grijă a părinţilor lui, trei ani să nu se împărtăşească, mâncând lunea, miercurea şi vinerea odată şi metanii 200 pe zi" (Vezi can. Molitfelnicului).

Botezaţi pruncii, să nu rămână nebotezaţi. Laodichia, cetatea cea mai mică se află spre Muntele Eleonolului, aproape de Lision. Acolo mergând eu mai înainte cu cinci ani, am auzit un lucru vrednic de aducere-aminte, de la bătrânii ce erau acolo. Ei istoriseau cum că fusese acolo un Preot, care mai înainte cu doi ani se sfârşise. La acela într-o noapte venise mai-marele locului, silindu-l pe el să se scoale şi să boteze pe fiul său, fiindcă era slab şi aproape să moară.

Deci sculându-se Preotul de pe pat, îndată a început a citi rugăciunile de la Sf. Botez. Însă până ce a pregătit apa şi Sfântul untdelemn, între timp s-a sfârşit pruncuşorul până a nu se boteza. Văzând aceasta Preotul, l-a luat şi l-a pus înaintea Cristelniţei şi a zis: "Ţie celui împreună slujitor al meu, Îngere al lui Dumnezeu, îţi grăiesc cu acea putere pe care Învăţătorilor (Apostolilor) a dat-o Hristos, a lega şi a dezlega pe pământ şi în cer, să întorci Sufletul pruncuşorului în trup, până ce se va boteza; că nu ai tu poruncă, ca nebotezat să-l ei pe dânsul. Stăpânul meu şi al tău ştie cum că nu m-am lenevit; ci cum m-am sculat, îndată am şi început rugăciunile luminării". Acestea grăindu-le Preotul către Înger, a înviat pruncuşorul şi după ce l-a botezat, atunci iarăşi a adormit pruncul întru Domnul. Dacă cuvântul din gura Învăţătorului (Preotului), are putere şi asupra Îngerului apoi cu cât mai mult către oameni va putea? (Prolog. 17 a VI-a).

Sf. Sinoade anatematisesc pe cei ce nesocotesc botezul pruncilor. Sf. Părinţi al Sinodului din Cartagena (418 - 419 d. Hs.) (Vezi pe larg Sin. Cartagena can. 121/115 cu tâlcul lui) privitor la cei ce nesocotesc botezul pruncilor, se pronunţă lămurit aşa: "Cei care tăgăduiesc trebuinţa botezului pruncilor nou-născuţi, zicând că nu întru lăsarea păcatului lor (pruncilor) şi că din strămoşescul păcat al lui Adam nimica trag, să fie anatema! Căci nu trebuie înţeles rău cuvântul Apostolului ce zice: *"Printr-un om a intrat păcatul în lume şi prin păcat moartea, şi aşa, la toţi oamenii moartea a trecut, întru acela* (Eva şi Adam) *prin care toţi au păcătuit..."* (Rom. 5, 12-18-19; Comp. Ioan 3, 3-8).

RUGĂCIUNEA COPILULUI BUN

"Mărire Ţie Doamne Sfinte,
Că mi-ai dat viaţa - o comoară.
Mi-ai dat lumină, mi-ai dat minte,
Şi toate câte mă-nconjoară.

Să fiu mereu iubit de Tine,
Eu voi munci din răsputere,
Mereu voi face numai bine,
Şi fi-voi numai mângâiere.

Voi înflori prin fapte bune,
Aşa cum înfloreşte mărul;
Şi-n toată vorba mea voi spune,
De-a pururi numai adevărul.

Cu toţi copiii voi fi frate,
Şi nu voi şti ce este ura;
Spre clevetiri şi nedreptate,
Eu, Doamne, n-oi deschide gura.

Flămândului, s-astâmpăr foamea,
Voi face pâinea mea în două,
Voi fi curat precut e crinul,
Scăldat în boabele de rouă!

Cu milă inima-mi va bate
Şi voi iubi cu milă sfântă,
Pe ori şi care vietate,
Ce-n lumea noastră nu cuvântă.

Aşa mă leg cu dor fierbinte,
Să-mi fie fapta şi cuvântul,
Şi-aşa ajută-mi, Doamne Sfinte,
Cum eu mi-oi ţine legământul.

(V. Militaru).

ÎMPLINEŞTE-ŢI FĂGĂDUINŢELE

CARE FĂGĂDUINŢE TREBUIE ÎMPLINITE

32. Am făgăduit ceva, cuiva, cu jurământ, gândind în aceeaş vreme să nu împlinesc făgăduinţa?

Cei care făgăduiesc a împlini ceva după voia lui Dumnezeu şi învăţătura Bisericii şi nu împlinesc, păcătuiesc îndoit; iar când făgăduinţa călcată a fost însoţită şi de jurământ, păcătuiesc întreit şi înmulţit... Făgăduinţa dată, e datorie curată (Fac. 28, 20-22; 1 Împ. 1, 11-28; 1 Par. 29, 9). "De te vei lega cu făgăduinţă... nu întârzia a împlini... că va fi ţie păcat" (2 Lege 23, 22; Fac. 3, 1-5; Cartea înţelep. lui Solomon 2, 23-24; Ioan 8, 44). Fericit este cel ce nu se jură (Ps. 23,4-5; comp. Mt. 5, 8, 33-37).

Împlineşte-ţi făgăduinţele creştineşti. Fiecare din noi creştinii înaintea primirii Sfântului Botez, am depus o făgăduinţă (prin părinţii şi naşii noştri) că: *"Mă lepăd de Satana şi de toate lucrurile lui şi de toţi îngerii lui şi de toate slujbele lui şi de toată trufia lui... Mă împreun cu Hristos... M-am împreunat cu Hristos... şi cred Lui ca Împăratului şi Dumnezeu"* (de câte 3 ori). În baza acestei făgăduinţe, noi ne-am botezat şi îmbrăcat în Hristos Dumnezeu.

Câtă vreme creştinul îşi împlineşte făgăduinţa aceasta, depusă la primirea Sf. Botez, el este creştin adevărat, puternic în cuget, în cuvânt, în lucru şi în Duh; iar cei ce calcă cu uşurătate făgăduinţa aceasta, devin nişte lipsiţi de Duh şi putere creştinească, asemenea momâilor din ţarini.

Împlineşte-ţi făgăduinţele călugăreşti. "Totdeauna - zice Avva Antonie - să ai frica lui Dumnezeu, aducându-ţi aminte de Cel ce omoară şi face viu (1 Împ. 2, 6). Să urâţi lumea şi cele ce sunt într-însa (1 Ioan 2, 15-19; 5, 19). Să urâţi odihna trupească. Să vă lepădaţi de viaţa aceasta (lumească) ca să vieţuiţi cu Dumnezeu. Aduceţi-vă aminte ce v-aţi făgăduit lui Dumnezeu. Că cere Acesta de la voi în ziua judecăţii: să flămânziţi, să înseţaţi, să umblaţi goi, să privegheaţi, să vă tânguiţi, să plângeţi, să suspinaţi cu inima voastră, să vă cercaţi de sunteţi vrednici de Dumnezeu. Să defăimaţi trupul, ca să vă mântuiţi sufletele voastre".

Creştini de formă goală. "Iată vine Preotul şi pe la noi... Alergaţi repede şi scoateţi Biblia din cămară... Căutaţi Ceaslovul pe la grindă... Scoateţi Psaltirea din fundul lăzii... Daţi cartea de rugăciuni jos din pod... Ştergeţi-le frumos de

praf şi puneţi-le pe masă, ca să vadă Părintele, că suntem şi noi creştini!!!...".

Îngeri-diavoli. Un păgân din fundul Africii a venit în Europa creştină să primească lumină de la creştini, pe care să o ducă în patria sa. Însoţit de la călăuzitorul său, el intră într-o zi de Duminică într-o Sf. Biserică. Văzând Biserica plină de oameni ce ascultau cu evlavie Sfintele Slujbe şi Cuvântul lui Dumnezeu i s-a părut că-i cu adevărat în Rai. Ieşind din Biserică, şi-a scos carnetul şi a scris în el: *"Oamenii aceştia sunt îngeri din cer... aşa i-am văzut azi în Biserică..."*.

După-amiază plimbându-se cu călăuza sa pe străzile oraşului francez, ajunseră pe o stradă mai lăturalnică. Acolo, la o cârciumă, ce-i vede ochii? Petreceri, chefuri, beţii, sfezi, bătăi, sudalme, strigăte, jocuri şi urlete în toate părţile... "Cine sunt oamenii aceştia? a întrebat africanul. Călăuza i-a răspuns: "Aceştia sunt creştinii pe care i-ai văzut azi dimineaţă la Biserică!". "De necrezut - a strigat uimit africanul - şi scoţându-şi carnetul a scris: "Îngerii pe care i-am văzut azi, înainte de amiază, la Biserică, după-amiază i-am văzut transformaţi în draci... Oamenii de pe aici au două feţe! Dimineaţa la Biserică au o înfăţişare de sfinţi cuvioşi; iar după-amiază au o altă faţă, de draci fioroşi". Îngrozit de falsitatea văzută la acei creştini, s-a suit grabnic în tren şi nu s-a mai oprit până în fundul Africii.

Cum ascultă predica creştinii de formă? La o Biserică slujeau doi Preoţi cu multă râvnă. În fiecare Duminică şi sărbătoare se predica Cuvântul lui Dumnezeu. Într-o Duminică, unul din Preoţi voind ca să facă legătură în predica lui, cu predica celuilalt Preot din Dumineca trecută, întrebă pe paraclisier, despre ce a vorbit Părintele în Duminica trecută. "Să mă iertaţi - răspunse crâsnicul - dar eu eram atunci încurcat cu cădelniţa, că se stinseră cărbunii din ea, şi nu-mi aduc aminte... voi întreba însă pe cantor". Mergând la cantor şi întrebându-l, acela îi răspunde: că nu-şi aduce aminte nici el, pentru că în vremea predicii căutase prin tipic, glasul şi rânduiala Duminicii viitoare.

Paraclisierul neliniştit se duse şi întrebă pe epitropul Bisericii, dar şi epitropul îi răspunse, că, nu-şi mai aduce aminte pentru că în timpul predicii îşi făcea socoteala banlior strânşi cu discul.

Bietul paraclisier disperat, se suie sus la cor, la Domnul Învăţător, dar nici acolo nu se ferici, că nu putu afla nimic. Pe timpul predicii, învăţătorul ieşise afară din Sf. Biserică "să mai fumeze o ţigară!!!"

Tulburat peste măsură de ruşine, bietul paraclisier, se gândeşte ce să facă? Să se întoarcă la Părintele fără nici un răspuns? Ar fi fost prea-prea, ca o Biserică întreagă, să nu ştie ce a predicat Părintele în Duminica trecută. Se gândi una şi bună, şi ivindu-se pe uşa Altarului, zice încet, şoptind: "Părinte, am aflat. Duminica trecută Părintele celălalt a vorbit... despre Dumnezeu".

O întâmplare de râs ar fi aceasta, dacă n-ar fi în ea un dureros adevăr. În câte Biserici se rosteşte Cuvântul lui Dumnezeu cu foc şi înţelegere!! Dar câţi îl ascultă cu foc şi înţelegere?".

Ascultare moartă. Un creştin căruia îi plăcea a se lăuda că cercetează regulat Biserica, îndemna pe ceilalţi oameni să vină şi ei la Biserică să asculte frumoasele predici ale Preotului. Într-o Duminecă ieşind de la Biserică, lăuda slujba, Evanghelia şi predica ţinută de Arhiereul care slujise. Oamenii îl întrebară: "Ce text scripturistic a avut predica?" El răspunse cu curaj: "Când am intrat în Biserică se începuse. Aşa că nu ştiu". Oamenii iar îl întrebară: "Dar care a fost încheierea predicii? Roşindu-se, şi pierzându-şi oarecum cumpătul răspunse: "N-aş putea să vă spun nici asta, fiindcă am ieşit mai înainte de a se termina". Oamenii au zis iarăşi: "Spune-ne măcar din cele rostite pe la mijlocul predicii". Galben ca ceara, creştinul lăudăros s-a văzut silit să spună adevărul: "Nu mai ocolesc, ci vă spun adevărul, că adormisem, fiindcă astă-noapte n-am dormit de ajuns". Iată cum ascultă majoritatea creştinilor cuvântul lui Dumnezeu! Iată de ce avem în mijlocul creştinismului atâta sumedenie de orbi la ochii sufletului! Iată de ce întunericul necunoştinţei de Dumnezeu stăpâneşte lumea aceasta, care se sfâşie ca fiarele pe pământ, pe ape şi în văzduh!

Adevărul ne arată că mulţi creştini vin la Biserică şi se îngrămădesc în locurile cele mai de frunte; însă ascultării cuvântului lui Dumnezeu nu se ostenesc a-i da nici un colţişor din cămara inimilor lor.

Sfatul lupilor. Cică odată lupii au ţinut sfat mare despre cum să-i atace pe vrăjmaşii lor: pe câini. Spre acest scop au ales dintre ei un lup spion, care să iasă mai întâi printre câini, să afle cât de tari sunt vrăjmaşii lor.

Reîntorcându-se lupul-spion din misiunea sa - toată gloata lupilor aştepta cu gura căscată la ce le va spune trimisul lor. În atenţia încordată a tuturor lupilor, cel reîntors grăi astfel: "Fraţilor! Am umblat cu bine pe unde m-aţi trimis. Cuvântul meu cel dintâi este: Nu vă temeţi! Vrăjmaşii noştrii, câinii, nici pe departe nu sunt aşa de tari cum credeam noi. E adevărat; pe unde am umblat, am văzut mulţime mare de câini, dar am băgat de seamă că dintre câinii aceştia, numai cei ce stau legaţi sunt pentru noi primejdioşi, fiind răi. Însă cei mai mulţi dintre câini erau de cei nelegaţi şi umblau haimana. Apoi am băgat de seamă că între câini sunt o mulţime de soiuri; nici nu le-am putut însemna pe toate, dar cele mai multe soiuri sunt câini de cei care, mai mult latră decât muşcă.

A treia, vă spun un lucru de o bucurie şi mai mare. Am băgat de seamă cum câinii se înşfăcau şi se muşcau mai mult unii pe alţii, decât să umble după lupi. Ei se urăsc unul pe altul din toată inima şi de câte ori nu mai pot, se muşcă cumplit unii pe alţii. Ei îşi ascut parcă dinţii mai mult unii contra altora decât

contra noastră...". Astfel grăi trimisul lupilor, iar gloata erupse în strigăte de bucurie, strigând: "Trăiască!"

Sfatul lupilor cică ar fi sfatul diavolilor, iar vrăjmaşii lor, câinii, cică ar fi creştinii, care însă nu prezintă nici o primejdie pentru lupii-diavoli, după ce nu stau legaţi în poruncile Evangheliei, ci umblă haimana după poftele lor... mai mult latră decât muşcă... şi pe lângă asta, mai mult se înşfacă şi se muşcă unii pe alţii, în loc să-l muşte pe diavolul... îşi ascut dinţii mai mult contra altora, decât contra lupilor-diavoli.

Baba şi lumina. Zice-se că odată, o babă s-a dus la Biserică. Cumpărându-şi de la pangar două lumânări de ceară, s-a dus cu ele la Icoana Sf. M. M. Gheorghe. Acolo, a lipit o lumânare aprinsă sub chipul Sfântului şi pe cealaltă sub chipul balaurului-diavol. "Ce făcuşi, babo? - întrebă paraclisierul - îi aprinseşi lumină şi diavolului!" "Pst! Taci! - răspunse baba, eu am împărţit luminile aşa, pentru că de, nici cu diavolul nu poţi să te strici".

Iată aşa sunt şi cei mai mulţi creştini de azi, de prin toate ramurile societăţii. Ei umblă să placă lui Dumnezeu, dar în acelaşi timp nu s-ar strica nici cu diavolul. Aceştia sunt falşii creştini, care au numai forma credinţei, dar puterea ei o tăgăduiesc. Aceştia nu primesc învăţătura cea sănătoasă; ci după poftele inimii lor îşi aleg loruş învăţători, care să-i gâdile la urechi. Ei îşi întorc auzul de la adevăr şi se pleacă la basme... Aceştia mărginindu-se numai la unele forme goale, se depărtează de la adevărata credinţă, luând aminte la duhurile cele înşelătoare şi la învăţăturile cele drăceşti... (2 Tim. 3, 5; 4, 3-4; 1 Tim. 4, 1). Aceştia sunt îndrăzneţi, obraznici, slavele (cele Sfinte) hulind nu se cutremură... întru cele ce nu le înţeleg hulind, în stricăciunea lor vor pieri... Toate sunt curate celor curaţi; iar celor necuraţi şi necredincioşi, nimic nu este curat, ci li s-a spurcat lor mintea şi ştiinţa. Pe Dumnezeu îl mărturisesc că-L ştiu, dar cu faptele lor îl tăgăduiesc, urâţi fiind şi nesupuşi şi spre tot lucrul bun netrebnici" (2 Petru 2, 10-12; Tit. 1, 15-16).

Aceştia sunt creştinii, care Duminică dimineaţa merg la Biserică, ca să placă lui Dumnezeu, iar după amiază se duc în gurile iadului, în cârciumi, ca să placă diavolului. Dimineaţa când se scoală îl laudă pe Dumnezeu prin rugăciuni, dar după aceea îl laudă şi pe diavolul prin cântece curveşti, chiuituri, drăcuieli, răcneli şi înjurături de cele Sfinte. Aceştia sunt care la feluritele lor trebuinţe şi nevoi, amestecă cele Sfinte cu cele drăceşti, adică aleargă la slujbele Preoţilor de fac: aghismă, Sf. Maslu, acatiste, paraclise, felurite rugăciuni, părticele; dar aleargă şi la descântece, ghicitorii, vrăjitorii şi felurite drăcării, agonisindu-şi loruş groaznică osândă vremelnică şi veşnică. Aceştia sunt creştinii care amestecă cuvântul lui Dumnezeu cu felurite vorbe lumeşti, basme, etc. (2 Cor. 2, 17;

4, 2; 1 Tes. 1, 3-13; 2 Tim. 4, 3-4; 14-15). Aceştia sunt creştinii care trecând peste cuvintele Mântuitorului, umblă să slujească la doi domni, şi lui Dumnezeu şi lui Mamona (Mt. 6, 24). Umblă încoace şi-ncolo, ca şi baba, să-şi împartă viaţa lor între Dumnezeu şi diavolul. Aceştia sunt creştinii care vor să împreuneze pe Hristos cu Veliar, lumina cu întunericul, credinţa cu necredinţa, dreptatea cu fărădelegea, Biserica cu gurile iadului (crâşmele); Icoanele cu idolii (2 Cor. 6, 14-18). Ar trăi şi cu Dumnezeu şi cu diavolul, şi cu virtutea şi cu păcatul. Aceasta e cea mai groaznică, jalnică şi teribilă stare sufletească pe care o au majoritatea creştinilor din toate ramurile societăţii, de care e plină lumea aceasta. Aceştia vor fi aruncaţi din Împărăţia lui Dumnezeu (Apc. 3, 1, 16; 21, 8-27; 22, 15). Creştini falşi, apostaţi, idolatrizaţi, potrivnici Ortodoxiei (Apc. 13).

Cine făgăduieşte ceva lui Dumnezeu, sau oamenilor şi nu împlineşte, arată că: 1) sau e un uşuratic; 2) sau e plin de mândrie; 3) sau n-are credinţă în Dumnezeu, Care cunoaşte inimile şi rărunchii. Creştine! dacă ai făgăduit ceva Domnului Dumnezeu, nu zăbovi a împlini, căci Domnul Dumnezeul tău îţi va cere socoteală, şi te vei afla vinovat de păcate (2 Lege 23, 22; Ecl. 5, 1-5).

Cei care făgăduiesc ceva bun, cu jurământ, lui Dumnezeu sau oamenilor, şi-şi calcă făgăduinţa şi jurământul făcut, se prăbuşesc în groaznice urgii Divine, în pierzare vremelnică şi veşnică.

Exemple scripturistice: "Saul (1 Împ. 19, 6-12); *Simei* (3 Împ. 2, 41- 46)*; Iudeii* (Ier. 34, 15-22; Iez. 16, 39); *Sedechia* (Iez. 17, 13-24; 4 Împ. 25; 2 Par. 36, 11-20; Ier. 39); *Petru* (Mt. 26, 72-74; Mc. 14, 66-72); *Iuda Iscariotul* (Mt. 10; 20, 21-50; 27, 3-10; F. Ap. 1, 16-25) ş.a.

33. N-am împlinit făgăduinţa dată, potrivit învăţăturilor duhovniceşti, la Sf. Botez sau la primirea altei dregătorii duhovniceşti sau obşteşti?

Făgăduinţa în strâns înţeles e o juruinţă pe care o face omul înaintea lui Dumnezeu, prin care de bunăvoie se îndatoreşte a lucra o faptă de mai multă vrednicie morală, decât fapta opusă ei. D. p.: cineva se creştinează spre a trece din întuneric la lumină, de la Satana la Dumnezeu, de la vieţuirea păgânească, la vieţuirea duhovnicească. Alţii se spovedesc făgăduind a se părăsi de păcate şi a-şi îndrepta viaţa lor după voia şi plăcerea lui Dumnezeu. Unii din feciori şi fecioare, văduvi şi văduve, se unesc prin căsătorie, făgăduind înaintea lui Dumnezeu şi a Bisericii că vor vieţui curat, după legea creştinească, ajutorându-se unul pe altul până la moarte. Alţii ies din viaţa lumească şi intră în monahism ori în viaţa preoţească, făgăduind că vor lupta cu gândul, cu cuvântul şi cu fapta pentru a fi sarea pământului şi lumină lumii, mergând din putere în putere, cugetarea zilnică în legea Domnului, păzirea şi sădirea ei în sufletul poporului, etc. etc. Făgăduinţele acestea sunt un fel de jurământ foarte puternic, în virtutea cărora omul de bunăvoie ia asupră-şi, înaintea lui Dumnezeu, o îndatorire curat religioasă, spre a o păzi după făgăduinţa depusă. Cei ce făgăduiesc a împlini poruncile lui Dumnezeu, pe care sunt datori a le păzi, şi nu le împlinesc, păcătuiesc îndoit, prin călcarea poruncii şi a făgăduinţei date.

Făgăduinţa dată e datorie curată. Vandalii persecutau pe creştini în Africa. Regele Hunerich al vandalilor, a însărcinat cu persecutarea aceasta pe unul, anume Elpidofor, care fusese creştin dar se lepădase de Botez şi persecuta cu bucurie pe creştini. Aşa i-a venit să judece chiar pe naşul său de la Botez, cu numele Muritta. Acesta ajungând la judecată, scoase o cămaşă albă şi zise către Elpidofor: "Iată, omule, aceasta este haina ta de la Sf. Botez, eu am păstrat-o. Această cămaşă te va acuza odată în Faţa Veşnicului Judecător. Atunci îţi va părea rău, dar va fi târziu, căci ai schimbat haina de nuntă a Botezului, cu haina blestemului".

Creştinilor! Nu fiţi ca Elpidofor, ci fiţi statornici în credinţă. Faceţi cum au făcut nişte copii în veacul al V-lea, pe vremea persecuţiilor aceloraşi vandali. Mulţi creştini erau duşi la moarte, iar copiii lor erau opriţi de arieni, cu gând de convertire. Copiii însă nu s-au lăsat; voiau şi ei să meargă la moarte. Numai cu forţa au fost opriţi în Cartagina, dar nu şi-au lăsat Legea, şi rămânând laolaltă măreau pe Dumnezeu.

Cu ocazia Botezului (ca şi la cununie, călugărie, etc.) se dă în mâna celui botezat, respectiv în mâna naşului, o lumânare aprinsă, cu dorinţa ca cel botezat să ţină poruncile lui Dumnezeu, şi când Părintele Ceresc va veni la nuntă, să-l găsească cu lumânarea aprinsă. Lumânarea de la Botez preînchipuie pe cele 5 fecioare, care au aşteptat pe Mire cu candelele aprinse. Lumânarea aduce aminte celui botezat să ţină seama de cuvintele Sfinte: *"Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei să vadă lucrurile voastre cele bune şi să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri"* (Mt. 5, 16; 350 pilde, o.c.).

"De te vei lega cu făgăduinţă Domnului Dumnezeului tău, să nu întârzii a împlini, că cerând va cere Domnul Dumnezeul tău, de la tine, şi va fi ţie păcat. Cele ce ies prin buzele tale să le păzeşti şi să le faci precum te-ai făgăduit Domnului Dumnezeului tău, darul care l-a grăit gura ta" (2 Lege 23, 22-24; Ps. 65, 12; 115; Lev. 27, 2; Num. 6, 2-14; 30, 3; 1 Împ. 1, 11, 21-28; 2, 18-21; Eccl. 5, 3-4; Evr. 10, 23-31; 6, 13; 2 Petru 2, 20-22; Apc. 21, 7-8; 22, 11-15).

34. Am făcut făgăduinţe bune înaintea lui Dumnezeu la vreo strâmtorare sau la grea cumpănă, ori atunci când am fost aproape de Dumnezeu, şi pe urmă le-am călcat?

Făptuitorii acestui păcat cad în greu canon (Vezi can. 7 şi 16 Sin. 4 ec.; can. 40, 45 sin. 6 ec. Fac. 28, 20-22; 2 Lege 23, 21-22).

Făgăduinţă neîmplinită. O doamnă călătorea într-o iarnă pe un ger cumplit. Văzându-se cuprinsă de frig şi tremurând, a făgăduit că după ce va ajunge acasă, va da zece coşuri cu cărbuni la zece femei sărace, ca să se încălzească. După ce a ajuns acasă, văzându-se iarăşi în căminul său, plăcut şi cald, şi-a călcat făgăduinţa zicând: "Acum văd că nu este chiar aşa de frig, după cum îmi închipuiam eu!" Şi aşa, bietele femei sărace n-au primit

nimic de la doamna ce promisese.

Luptă şi ajutor pentru împlinirea făgăduinţei. La începutul Sfântului şi Marelui Post, un Călugăr a făgăduit înaintea lui Dumnezeu, că va sta închis în chilia sa, fără a ieşi afară, până în ziua de Paşti. Aşa pregătindu-se el cu cele necesare, s-a închis tare, ca nimeni să nu intre la dânsul.

Diavolul neputând răbda aceasta, l-a luptat pe Călugăr ca să-şi calce hotărârea sa şi făgăduinţa dată înaintea lui Dumnezeu. Şi ce i-a făcut necuratul? I-a umplut chilia de păduchi de lemn, în aşa mare mulţime, încât nu era loc în chilie cât ai pune vârful degetului, unde să nu fie păduchi de lemn. Peste tot locul era plin de păduchi de lemn. Nu se vedea nici pereţii, nici podelele, nici vasele, nici masa, nici pâinea, nici vasul cu apă. Toate cele din chilie erau pline de ploşniţe greţoase. Călugărul văzând atâta urâciune şi grozăvie, atâta pedeaspă în chilia lui, a rămas înmărmurit, dar a cunoscut că asta-i o ispită diavolească. De aceea, răbda vitejeşte, se îmbărbăta şi se întărea, zicând: "Măcar de mă va pedepsi Dumnezeu până la moarte, eu din chilie nu voi ieşi afară până în ziua Învierii Domnului, aşa cum am făgăduit. Cum m-am făgăduit lui Dumnezeu aşa voi face".

Dumnezeu văzând tăria răbdării lui, pe la jumătatea Postului, la Duminica III-a din post a Sfintei Cruci, a poruncit furnicilor să intre mulţime mare în chilia Călugărului şi să scoată dintr-însa toţi păduchii de lemn, până la unul. Astfel, pe când Călugărul îşi făcea pravila sa, a văzut cu mirare năvălind o mare mulţime de furnici din toate părţile în chilia sa, ca la război, cu mare vitejie şi mânie asupra păduchilor de lemn. Bietul călugăr sta şi se minuna, văzând cum fiecare furnică ieşea din chilie pe fereastră, pe unde intrase, trăgând afară câte un păduche de lemn. În scurt timp după războiul acela misterios, n-a mai rămas în chilia Călugărului, nici păduchi de lemn, nici furnici.

Întâmplarea aceasta scrisă în "Pateric" mi-aduce aminte de mulţi creştini şi creştine, care cu cuvinte grele şi cu blesteme, se leagă înaintea lui Dumnezeu că vor face şi vor face, cutare şi cutare lucru, dar n-au tăria a-şi împlini făgăduinţa. Uşor fac făgăduinţe şi legământ cu Dumnezeu şi tot uşor îl calcă, rămânând sub legătură, blestem şi greu păcat, încât îi mustră conştiinţa, n-au linişte şi unii se îmbolnăvesc de moarte. Fiilor şi fiicelor! bun, cinstit, frumos şi lucru blagoslovit de Dumnezeu este, a vă respecta cuvântul, a vă păstra legământul şi făgăduinţa ce aţi făcut-o cu un om oarecare. Când însă aţi făcut făgăduinţă bună înaintea lui Dumnezeu, trebuie să luptaţi până la sacrificiu pentru a o împlini. Feriţi-vă a face făgăduinţe pe care nu le puteţi împlini. Jurăminte să nu faceţi nicidecum. Împliniţi-vă făgăduinţele bune, făcute, înaintea lui Dumnezeu, şi aşa veţi fi liniştiţi, cu conştiinţa împăcată, blagosloviţi şi iubiţi de oameni şi de Dumnezeu.

Făgăduinţe împlinite. În Oberammergau, un orăşel în Bavaria, ciuma de la 1633 secerase o mare parte din locuitori. Cei rămaşi se rugară lui Dumnezeu

să-i ajute să scape, făgăduind că vor reprezenta în modul cel mai strălucit *"Patimile Domnului"*, la fiecare 10 ani, dacă ciuma va înceta. Ciuma a încetat şi ei şi-au împlinit făgăduinţa. Până în ziua de astăzi, la fiecare zece ani, au repetat acele reprezentaţii celebre, la care aleargă de la marginile pământului privitori dornici de a le vedea (O mie pilde o.c.).

35. Am făgăduit a da slujbe, bani, veşminte, obiecte bisericeşti, case, pământ, etc. la Sf. Biserică, la Sf. Mănăstiri şi Schituri; a îmbrăca, a ajuta pe călugări, apoi pe săraci, pe neputincioşi şi n-am dat nimic, călcându-mi astfel această făgăduinţă?

Dacă vreun bărbat sau femeie va dărui averea sa Bisericii sau Mănăstirii, sau o va împărţi pentru suflet şi apoi căindu-se vor vrea să ia ceva dintru acelea ce au dat, de sunt întru nepricepere să se oprească, ca nici în minte să nu aibă aceasta; iar de sunt cu pricepere şi nu se supun, să fie lepădaţi ca Anania şi Sapfira de Sf. Petru". Căci cele ce odată s-au dăruit Bisericii, nicicum nu se cade să se ia înapoi. Căci scris este şi în alt loc: "Cela ce a dăruit ţarina nu mai este stăpân ţarinii" (Înv. p. canoane din Evhologhiu Buc. a 1888, pag. 559).

Mănăstirile odată consfinţite, după socotinţa Episcopului, să rămână pentru totdeauna Mănăstiri; iar lucrurile care sunt ale lor, să se păstreze şi să nu se mai facă locaşuri publice. Cei ce ar lăsa să se facă aceasta, să fie supuşi pedepselor din canoane (Sin. IV ec. 24; VI, 49).

Deoarece spre nefericirea ce a fost pentru păcatele noastre, răpindu-se oarecare sfinte case de unii bărbaţi, adică episcopii şi mănăstiri, au fost făcute locaşuri lumeşti. Dacă cei ce le ţin vor binevoi să le dea înapoi, pentru a servi iarăşi vechii destinaţii, bine este; iar de nu, de vor fi din catalogul ieraticesc, dispunem să se caterisească, ca unii ce sunt osândiţi: de Tatăl, de Fiul şi de Duhul Sfânt, şi să se aşeze unde viermele nu se sfârşeşte şi focul nu se stinge, deoarece sunt împotriva Domnului care zice: *"Nu faceţi Casa Tatălui Meu, casă de neguţătorie"*.

Călugărul e dat ctitorie, cu tot ce are el, lui Dumnezeu, de aceea cei ce se fac monahi (în Mănăstiri de obşte), Mănăstirea are stăpânire peste toate ale lor şi nimic nu li se mai dă voie a dispune şi a se griji de ele" (Prav. Bis. Ierom. Nicodim Sachelarie pag. 115-116).

Făgăduinţa împlinită. Carol al IV-lea al Franţei era un pasionat vânător. La o vânătoare se rătăci de suita sa, gonind un vânat mare şi frumos. Ajunse într-o pădure deasă şi sălbatică. Noaptea se lăsă acoperind pământul cu un întuneric beznă. Pădurea gemea de sălbăticiuni: urşi, lupi, etc. Nici o stea nu se arăta pe cer. Regele începu să tremure. În frica sa îşi aduse aminte de cele sfinte şi făcu o promisiune: Să ridice o Mănăstire, dacă va scăpa teafăr din pădure. Abia făcu această promisiune şi deodată norii fiind alungaţi de vânt, se arătară stelele pe cer, luminând o cărăruie ce şerpuia prin pădure. Regele îşi conduse calul pe drumul arătat şi nu peste mult auzi zgomotul şi chiotul tovarăşilor de

vânătoare, care îşi căutau pe regele lor. A doua zi, Carol căută să-şi împlinească făgăduinţa dată, punând fundamentul unei noi Mănăstiri.

Copil făgăduit şi dat lui Dumnezeu. Într-o casă boierească se născu la 1518 un copil, căruia la Botez i se puse numele Mihail, care fu bucuria şi mângâierea părinţilor săi. Se întâmplă însă că o boală cutreiera ţara. Se îmbolnăvi şi băiatul Mihail. Părinţii încercară a-l scăpa de acea boală primejdioasă, dar totul fu în zadar. Atunci mama disperată îşi luă refugiul la Maica Domnului, căreia i se rugă cu lacrimi în ochi, făgăduind că dacă fiul ei se va face bine, îl va consacra lui Dumnezeu. Copilul se făcu sănătos.

Ei şi-au dat toată silinţa de a-l creşte cât mai mult în spiritul sfinţeniei.

Când ajunse la etatea cuvenită, părinţii au dat pe fiul lor într-o Mănăstire. Mai târziu acest copil, bine crescut, a ajuns un luminat Episcop (Om. p. pg. 268-269).

Dă, ce ai făgăduit. Săteanul Nicolae Boureanu cu soţia sa, se aflau odată, mai la tinereţe, în mare nevoie. Pentru a scăpa din acea strâmtoare au făgăduit că vor da o bucată de pământ din grădina lor, pentru clădirea unei Biserici. A vrut Tatăl Ceresc, ca sătenii aceştia să scape de necazul lor, şi să ajungă cu vremea la stare bună şi mare cinste în sat.

Soţii aceştia aveau numai o copilă, pe care au măritat-o după un flăcău din satul vecin şi i-au luat pe amândoi în casă, ca să le fie toiag de sprijin la bătrâneţe. De împlinirea făgăduinţei lor uitaseră însă, sau nu voiau să-şi aducă aminte nici atunci când cineva le pomenea de aceasta.

Au venit apoi şi bătrâneţile cu slăbiciunile lor. Moşneagul Nicolae slăbeşte rău şi trei ani de zile nici nu putu ieşi din casă. Umbla baba pe la doctori, pe la Mănăstiri după cetănii, dar toate în zadar, boala de picioare îl ţinea legat de casă. În necazul ei, vine acum baba şi la Preotul satului şi-l întreabă de sfat şi de leac. Preotul o sfătuieşte: "Daţi, mătuşă, lui Dumnezeu, ceea ce aţi făgăduit, căci şi Dumnezeu vă va da ceea ce cereţi!" Supărată de acest sfat, fuge baba din casa Preotului, şi nu-i trebuie nici sfat, nici leac, după ce a auzit că trebuie că dea cele câteva prăjini de loc dăruite Bisericii. După mult chin şi necaz, moare Nicolae Boureanu. Fata cu bărbatul, sar să apuce toată averea; iar la mama lor nici nu se gândesc. De un an de zile, bate acum baba drumul judecăţii, umblând după dreptate. Batjocorită şi izgonită din casa ei, chiar de copila sa proprie, pentru care şi-a călcat făgăduinţa dată lui Dumnezeu, umblă gospodina de odinioară, zi de zi pe la casele străinilor, cerând ajutor şi milă, şi nimeni nu-i poate da.

Aceasta-i dreapta răsplată a lui Dumnezeu începând chiar de aici de pe pământ, căci şi "ceea ce i se părea că are, i s-a luat de la dânsa" (Mt. 25, 29), pentru că: "averea adunată cu fărădelege se va împuţina; iar a celui ce strânge cu credinţă, se va înmulţi... Şi: Mai bun este săracul care umblă cu adevăr, decât bogatul mincinos" (Pild. Sol. 13, 11; 28, 6; de Pr. Gh. Negură D.O. a VI Nr. 49-50).

36. Am necinstit Numele Domnului în felurite chipuri?

Fiecare din noi creştinii e bine a cerceta şi cunoaşte cât mai mult Cuvântul lui Dumnezeu şi a cugeta ziua şi noaptea în Legea Domnului (Ps. 1, 1-3) spre a nu ne prăpăstui cu necredincioşii în păcatul necinstirii Numelui Domnului şi în alte păcate aducătoare asupră-ne, de felurite pedepse Divine şi calamităţi. *"Ce te lauzi cu legea, dacă tu calci legea? Ce te lauzi cu numele de creştin, dacă vieţuieşti anticreştineşte? Că pentru voi Numele lui Dumnezeu se huleşte întru neamuri"* (Rom. 2). "Şi precum n-au cercat ei a avea pe Dumnezeu întru cunoştinţă, aşa i-au dat pe ei Dumnezeu întru minte neiscusită, a face cele ce nu se cade. Plini fiind de toată nedreptatea, de curvie, de viclenie, de lăcomie, de răutate; plini de pizmă, de ucidere, de sfadă, de înşelăciune, de năravuri rele: şoptitori, grăitori de rău, urâtori de Dumnezeu, ocărâtori, semeţi, trufaşi, aflători de rele, neascultători de părinţi, neînţelegători, nestatornici întru aşezământuri, fără dragoste, neîmpăcaţi, nemilostivi. Care dreptatea lui Dumnezeu ştiind, cum că cei ce fac unele ca acestea vrednici de moarte sunt, nu numai fac acestea, ci încă şi binevoiesc cu cei ce le fac" (Rom. 1, 28-31).

Să nu mai dezonorăm numele Domnului. Sf. Ap. Pavel odinioară scria creştinilor din Roma, care necinsteau numele creştinesc prin faptele lor dezordonate, zicându-le: *"Numele lui Dumnezeu se huleşte pentru voi între neamuri"* (Rom. 2, 24). Aceste cuvinte dogoresc şi azi obrajii multor creştini! Să ţinem bine seamă, că Numele lui Dumnezeu se huleşte, se dezonorează şi se înjoseşte şi azi de toţi acei care se zic creştini, dar nu sunt; ci-s sinagoga Satanei (Apc. 2, 9; 3, 9; Ioan 8, 44-47), care cârtesc contra lui Dumnezeu şi a trimişilor Lui (Num. 21, 4-9; 14; 16;) prin aceia care grăiesc de rău şi bârfesc contra lui Dumnezeu, a Sfinţilor, a Bisericii Ortodoxe şi a sfinţiţilor ei slujitori şi contra aşezămintelor Dumnezeieşti. Numele lui Dumnezeu se huleşte între noi, atunci când cei ce se numesc creştini, la orice ocazie, unele chiar mărunte şi neînsemnate, chiamă Numele lui Dumnezeu.

Pentru a onora pe Dumnezeu şi Numele Lui, trebuie ca toate câte le facem noi: gândurile, cuvintele, convorbirile, lucrările şi faptele noastre, să fie numai după voia şi plăcerea lui Dumnezeu, adică să aibă imprimate în ele pecetea adevărului şi curăţiei, pecetea Dumnezeirii, ca astfel printr-însele să se slăvească Dumnezeu, Creatorul nostru Cel Atotadevărat şi Atotsfânt .

NEDREPTĂŢILE DEPĂRTEAZĂ LUMINA DIVINĂ DINTRE OAMENI

mblarea în căile vieţii, după Dreptarul Ortodoxiei creştine, ridică, înaripează, înalţă, apropie şi uneşte pe oameni cu Dumnezeu; iar abaterile din căile Domnului, îi cufundă în bezna deşertăciunilor, în întunecosul iad vremelnic şi veşnic.

Oamenii care umblă în căile Domnului, au Lumina Dreptăţii cu dânşii, şi ei sunt lumina lumii; iar cei care umblă cu şiretenii amăgitoare de suflete, depărtează Darul şi bogăţia binefacerilor Dumnezeleşti din mijlocul lor.

Lanţul dreptăţii. Se spune că în vremurile de demult era o ţară unde dreptatea o făcea o minune ce se arăta din cer. Era un munte în acea ţară şi când se isca vreo pricină de judecat, pricinaşii se suiau pe munte şi acolo se arăta dreptatea. Un lanţ se lăsa jos din cer deasupra pricinaşilor, dar numai acela îl putea atinge cu mâna, care avea dreptate; cel ce n-avea dreptate, nici cum nu putea să-l atingă. Într-o vreme, un om luase cu împrumut o sumă de bani, şi când fu la restituire el tăgădui că ar fi dator.

Merseră la judecată, sus pe munte. Judecătorii porunciră celui ce dăduse bani împrumut (creditorului) să atingă lanţul; acesta ridică mâna şi-l atinse.

Când veni şi rândul datornicului, acesta fiind şchiop, rugă pe creditor să-i ţină cârja, pentru a putea mai lesne a ridica mâna. O ridică şi atinse lanţul şi el. Toată lumea se miră. Cum de au amândoi dreptate? se întrebau toţi cu uimire. Cârja era scobită şi datornicul ascunsese banii înăuntru; când o dădu creditorului s-o ţină, el de fapt înapoiase banii ce-i datora; iată dar pentru ce putea să atingă lanţul, păcălind pe toată lumea.

Se zice însă că din ziua aceea lanţul s-a înălţat la cer şi nu s-a mai lăsat niciodată. Cel puţin aşa povestesc bătrânii (L. Tolstoi).

Iată ce a adus un viclean om în societatea lui! Şi vai, Doamne, câtă sumedenie de astfel de vicleni avem noi azi, în societatea noastră purtătoare de nume creştinesc.

Vedeţi în ce babilonie întunecoasă ajunge lumea care umblă cu şiretenii, luând în deşert Numele Dumnezeului Dreptăţii? Nedreptăţile multora au adus şi aduc în lume iadul groaznicelor babilonii, care sufocă sufletele. Pentru a ieşi din babilonia în care suntem încurcaţi, mai mult ori mai puţin, să ne temem de Dumnezeu şi să păzim poruncile Lui, între care şi aceasta: *"Să nu iei Numele Domnului Dumnezeului tău în deşert, că nu va lăsa Domnul nepedepsit pe cel ce ia Numele Lui în deşert"* (2 Lege 5, 11; comp. Mt. 5, 33-7; Iac. 5, 12).

1) Deci să avem în cea mai mare şi desăvârşită cinste Numele Domnului Dumnezeului nostru, neluându-L în bătaie de joc sau în felurite pricini mici şi nedrepte.

2) Să nu întrebuințăm Numele lui Dumnezeu pentru susținerea neadevărului sau minciunilor noastre, prin mărturisiri și jurăminte false, căci acestea se răzbună groaznic.

3) Să nu îndemnăm pe nimeni la jurământ.

4) Toți cei care au făcut făgăduințe bune înaintea lui Dumnezeu, să le împlinească, că li se va cere socoteala în ziua cea mare a cercetării universale. Aceasta o adeveresc și Dumnezeieștile Scripturi, zicând: *"De vei făgădui ceva Domnului Dumnezeu, nu zăbovi a îndeplini* (făgăduința dată) *căci Domnul Dumnezeul tău va cere de la tine și îți va fi ție păcat"* (2 Lege 23, 22). "Păzește-ți piciorul tău când mergi în Casa lui Dumnezeu și te apropie, ca să auzi, că mai bună este jertfa ta decât darul celor fără de minte, că ei nu cunosc răul care-l fac. Nu te grăbi cu gura ta și inima ta să nu grăbească a grăi cuvânt înaintea lui Dumnezeu, că Dumnezeu este în cer sus și tu jos pe pământ; pentru aceasta fie cuvintele (tale) puține. Că vine visul când ești mult îngrijat și glasul nebunului în cuvinte multe. Când vei făgădui făgăduință lui Dumnezeu, nu zăbovi a o da pe ea, că nu este voie întru cei nebuni, tu dar ori câte vei făgădui, dă. Mai bine este a nu făgădui decât a făgădui și a nu da. Nu da gura ta ca să faci să păcătuiască trupul tău și să nu zici înaintea Feții lui Dumnezeu, că este neștiință, ca să nu Se mânie Dumnezeu pentru cuvântul tău și să strice lucrul mâinilor tale. Ci întru mulțimea visurilor și a deșertăciunilor și a cuvintelor celor multe, tu te teme de Dumnezeu".

Aici greșesc toți aceea care în vremea Botezului făgăduiesc că vor păzi *"Credința Ortodoxă"* până la moarte, dar apoi se leapădă de dânsa pentru oarecare pricini ale lor, sau pentru feluritele primejduiri, de a nu-și pierde averea, cinstea, bunurile sau viața aceasta vremelnică, și astfel, din felurite motive șubrede se leapădă sau tăgăduiesc cu jurământ ceea ce au făgăduit lui Dumnezeu. De această cursă satanică scăpând Sf. Ap. Pavel și următorii lui după Hristos-Dumnezeu, a zis: *"Lupta cea bună m-am luptat, călătoria am săvârșit și credința am păzit. De acum mi s-a gătit mie cununa dreptății, care îmi va da mie Domnul, Judecătorul cel drept în ziua aceea, și nu numai mie; ci și tuturor celor ce au iubit arătarea Lui"* (2 Tim. 4, 7-8).

Acestea cunoscându-le să ne pregătim a păzi zilele sfinte: Duminicile și sărbătorile de peste an, cu regulata cercetare a Sf. Biserici, ascultarea Dumnezeieștilor Slujbe și a Cuvântului lui Dumnezeu; iar după-amiaza zilelor Sfinte să o petrecem în citirea Dumnezeieștilor Scripturi, a Sfintelor cărți, revistelor religioase, cu rugăciuni, cântări duhovnicești și duhovniceștile fapte bune ale milii trupești și sufletești către aproapele nostru.

Să cinstim Numele lui Dumnezeu. Dumnezeu în porunca a treia poruncește ca, noi, Numele Lui să-l grăim cu temerea fiască. Precum copiii la fieacare ocazie vorbesc cu respect nu numai despre părinții lor, dar și despre faptele cele bune ale părinților, despre învățăturile lor, așa, și cu mult mai mult, trebuie să vorbim cu respectul cuvenit despre Dumnezeu, despre Sfinții Lui,

despre Sf. Biserică şi despre toate aşezămintele ei. Exemple în privinţa aceasta ne sunt Sf. Apostoli şi toţi Mucenicii şi Muceniţele, care au vorbit despre Dumnezeu cu cea mai mare temere şi au apărat instituţiile Dumnezeieşti cu cel mai mare zel. Sf. Muceniţă Glicheria a suferit chinuri amare, dar ea, Numele lui Dumnezeu l-a preamărit până a murit.

Noi, conform poruncii acesteia, proslăvim Numele lui Dumnezeu, când îl iubim atât de mult, încât toate le facem în Numele Lui şi sub autoritatea Lui, asemenea copiilor care pentru binefacerile primite de la părinţi îi iubesc şi toate le fac în numele şi sub autoritatea lor. În Numele Domnului Apostolii au vindecat bolile şi neputinţele, au înviat morţii, li s-au rupt de la mâini lanţurile, li s-au deschis uşile închisorilor şi li s-au supus naţiunile păgâne de pretutindenea.

Noi, conform poruncii a treia, cinstim Numele lui Dumnezeu când cu bucurie ascultăm şi luăm parte la toate vorbele, laudele, cântările ce se referă la Dânsul, precum o fac bucuroşi copiii cei buni, când ei nu numai ascultă cele bune de la părinţii lor, dar şi iau parte la ridicarea şi cinstirea numelui părintesc. Iisus Hristos, Numele Tatălui Ceresc L-a înălţat peste tot numele; Sf. Apostoli pentru înălţarea Numelui lui Iisus Hristos şi Sf. Mucenici şi Muceniţe pentru credinţa în Iisus Hristos, pentru lauda Numelui Lui, au pătimit chiar şi moartea.

Noi, conform poruncii acesteia, cinstim pe Dumnezeu când la pericolul cinstei, vieţii şi averii noastre şi a aproapelui nostru, Îl chemăm pe Dumnezeu, Care este atotadevărat şi a Cărui mărturie este cea mai considerată. Căci acolo unde este ruga noastră în Numele lui Dumnezeu, adevărata chemare în mărturisirea Lui, face de prisos orice altă mărturie. Iisus Hristos adeseori S-a rugat Tatălui său celui Ceresc. Apostolii, învăţăceii, la cazuri importante au zis că Dumnezeu le este lor martor. Proorocul Moise în cântarea cea înfricoşătoare, cântată de dânsul înaintea morţii sale în faţa şi în auzul a tot poporului, cheamă întru mărturie cerurile şi pământul, şi aşa preaînalţă Mărirea lui Dumnezeu peste tot numele, al celor cereşti şi al celor pământeşti.

Noi, conform poruncii acesteia, cinstim pe Dumnezeu când cu stricteţe şi cu bucurie împlinim cele ce am promis la Sf. Botez şi după Sf. Botez, precum şi copiii cei buni cu bucurie şi cu stricteţe împlinesc promisiunile făcute înaintea părinţilor. Exemple în privinţa aceasta ne sunt Sf. Apostoli, creştinii, Mucenicii, Muceniţele care până la ultima răsuflare şi în faţa ameninţărilor cu chinuri grozave şi cu moartea, n-au călcat credinţa, iubirea şi nădejdea în Dumnezeu; ci le-au păstrat şi le-au mărturisit în public, înaintea tuturor. Dumnezeu în porunca a treia opreşte toată necinstirea Numelui Său.

Conform poruncii a treia, noi necinstim Numele lui Dumnezeu când vorbim rău de Dânsul, când bârfim contra Lui, contra Îngerilor, contra Sfinţilor, contra Bisericii şi legii noastre, contra instituţiilor şi servitorilor Dumnezeieşti. Dumnezeu, chiar aici pe pământ, a pedepsit pe copiii ce-şi băteau joc de părinţi. Aşa pe Ham, fiul lui Noe, pe Avesalom, fiul lui David, pe Ofne şi Finees, fiii lui Eli; însă pe cei ce se răsculară contra aşezămintelor Dumnezeieşti, Dumnezeu i-a

pedepsit într-un mod înspăimântător, precum pe Core, Datan şi Aviron şi pe cei două sute cincizeci de partizani ai lor şi pe alţii. În Test. Nou avem exemple nenumărate cum a pedepsit Dumnezeu pe bârfitorii Numelui Său, sau ai instituţiilor Sale Sfinte.

Conform poruncii acesteia, noi necistim Numele lui Dumnezeu când la toată ocazia şi fără trebuinţă numim Numele Lui. Prin aceasta degradăm pe Dumnezeu, căci precum l-am ofensa pe domnitor, dacă noi la toată ocazia am aminti de dânsul şi ne-am provoca de dânsul unde este ceva neînsemnat, tot aşa, şi într-un grad mult mai înalt, ofensăm noi pe Dumnezeu printr-o purtare ca aceasta.

Conform poruncii acesteia, necinstim noi Numele lui Dumnezeu când înaintea lui facem primisiuni şi nu le ţinem, căci precum am ofensa pe martorii în faţa cărora am făcut promisiunea călcată, chiar aşa, şi într-un grad mult mai înalt, ofensăm pe Dumnezeu. De aceea se cere ca noi la facerea promisiunilor să fim prudenţi şi să luăm în consideraţie toate împrejurările noastre corporale, spirituale, materiale şi morale, ca nu cumva să promitem ceva, a cărei împlinire este nerealizabilă. Judecătorul Ieftae, s-a grăbit promiţând a jertfi pe cel care-l va întâmpina mai întâi, şi s-a tânguit foarte mult, când cea dintâi care l-a întâmpinat a fost fiica sa. Irod s-a grăbit promiţând Salomeiei orice va cere, căci ea n-a cerut nici împărăţie, nici aur sau pietre preţioase, ci capul lui Ioan.

Conform poruncii acesteia, greşim şi necinstim Numele lui Dumnezeu când îl chemăm ca martor, acolo unde vrem a demonstra ceva neadevărat. Ar fi necinstit şi ofensă pentru omul cinstit, dacă ne-am adresa la mărturia lui, la iubirea lui, acolo unde noi minţim. Ar fi o ofensă mare pentru domnitor, dacă noi ne-am adresa către dânsul şi l-am chema ca martor acolo unde minţim; cu cât mai mare ar fi ofensarea lui Dumnezeu, când noi am jura fals şi L-am chema ca martor, spre a susţine nişte afirmaţii neadevărate, nişte iscodituri şi minciuni?!

Conform poruncii acesteia, noi să vorbim, să gândim şi să facem toate în Numele lui Dumnezeu şi în cinstea Lui, căci Numele Lui este mai presus decât tot numele, şi pentru că El este Acela Care, ţesătura de păianjen o face zid puternic de apărare, iar zidurile cele mai puternice o ţesătură de păianjen. El este Împăratul Măririi, înaintea Căruia se pleacă tot genunchiul, al celor cereşti, şi al celor pământeşti. Cerul este Tronul Lui şi pământul aşternutul picioarelor Lui.

În Sf. Scriptură ni se istoriseşte că Moise se suie pe Muntele Sinai spre a primi tablele legii. Israelitenii însă, care de abia promiseseră că vor ţine poruncile lui Dumnezeu şi care se legaseră că se vor închina numai adevăratului Dumnezeu, pe Hur, consoţul lui Aaron, îl uciseră iar pe Aaron îl siliră să le facă un viţel de aur. Aaron fiind fără curaj şi neputând rezista, a poruncit ca femeile să adune cerceii de aur, din care apoi s-a vărsat un viţel şi căruia a doua zi s-au adus sacrificii şi închinăciuni ca unui Dumnezeu. După săvârşirea sacrificiilor poporul a mâncat, a băut, a cântat şi a jucat. În vuietul acela, Moise a sosit de pe munte, şi după porunca lui Dumnezeu au pierit 3000 de iudei, care mai ales răsculaseră poporul şi-l adusese la călcarea făgăduinţei. Iată cum pedepseşte

Dumnezeu pe cei ce nu se ţin de făgăduinţele date.

Nabuhodonosor a luat în râs pe Dumnezeu, răpind din Templu vasele Sfinte şi toate preţioasele odoare, ducându-le în Babilon. Pentru fărădelegea aceasta în scurt timp el a murit de o moarte urâtă, căci şi cei mai intimi ai lui trebuiau să părăsească locul unde petreceau.

Baltazar, urmaşul său, aducând la ospăţ vasele sfinte din Biserica Ierusalimului şi bând din ele cu boierii, femeile şi concubinele lui, a fost groaznic pedepsit de Dumnezeu. Babilonul a căzut în mâinile împ. Cirus; iar el şi-a pierdut tronul, împărăţia, viaţa şi sufletul (Dan. 5).

Un Simon Magul defăima pe Dumnezeu şi prin nişte înşelăciuni se înălţă în sus, de unde picând se sfărâmă în bucăţi (V. Sf. şi cazania din 29 iunie).

Într-un oraş, pe timpul Sfintei Liturghii, mai mulţi oameni petreceau într-o ospătărie, mâncau, beau şi se veseleau. Când deodată se auzi răsunând clopotul, ca semn al prefacerii Jertfei Sf. Euharistii, unul dintr-înşii luă într-o mână pâine, în alta un pahar cu vin şi le împărţi la toţi, zicând, că ceea ce se face acum în Biserică, o pot face şi ei acolo. În fine, gustă din pâine şi el, şi când puse la gură paharul cu vin, picioarele îi începură a tremura, în tot corpul căpătă fiori şi peste trei zile a fost şi înmormântat.

Într-un oraş un om avea şapte copii şi o avere mare. Acolo trăia şi un amic al aceluia care şi el avea şapte copii. Murind omul cel avut, amicului lui, prin documente, prin martori şi jurăminte false, a demostrat că repausatul îi datoreşte atâta cât face averea rămasă, şi răpi toată averea străină. Cei şapte copii văzându-se săraci lipiţi pământului, prin sârguinţă şi purtare bună, fiecare a ajuns la câte o stare mare şi onestă. Ceilalţi şapte copii ai răpitorului, văzându-se atât de avuţi, n-au învăţat nimic şi s-au purtat rău. Averea s-a scurs într-un timp scurt, un foc a răpit ce le mai rămăsese şi copiii fiind acum în vârstă nu mai aveau nici pâinea de toate zilele, şi cerşeau pe la casele altora.

Un locuitor al unui sat era foarte avut şi avea numai o fiică, care era în străinătate şi de a cărei nume nu se auzise de mult nimic, pentru că ea îşi schimbase numele, şi prin sârguinţă şi talentele sale ca artistă, fu admirată de artiştii cei mai renumiţi. După moartea tatălui fetei, un amic al lui, prin documente false şi prin jurământ, demonstră, cum că fiica lui, pentru purtarea sa cea rea, este dezmoştenită; iar el e moştenitor legitim. Cu toată reclamaţia fiicei, el luă averea mortului. Dar ce s-a întâmplat? Conştiinţa îl mustră necontenit. El, pe zi ce mergea, se topea, slăbea, şi văzându-se tulburat şi în fine aprope de moarte, a mărturisit adevărul, averea străină a înapoiat-o, iar averea sa a dăruit-o fiicei amicului său, spre a se curăţi de păcatul comis prin jurământ şi prin documente false.

Într-un oraş locuia o femeie, care de multe ori zisese că ea n-are Dumnezeu, nici lege, măcar că era creştină. Fiind chemată odată la judecătorie ca martoră, şi adeverindu-se că ea în public a negat pe Dumnezeu şi legea, judecătorul a respins mărturia ei, zicând că cine n-are Dumnezeu nu se poate provoca la

iubirea de adevăr a lui Dumnezeu. Anania şi Sapfira au murit pe loc pentru că au minţit înaintea Apostolului Petru şi au mărturisit fals.

Sunt mii de exemple înfiorătoare, din care ne putem convinge de felul cum pedepseşte Dumnezeu pe cei ce iau în deşert Numele Lui, pe cei ce hulesc pe Dumnezeu, pe cei ce jură fals, ş.a. Toate exemplele nu le putem înşira aici, căci ne-ar trebui o carte anume şi mare în scopul acesta. Dar şi exemplele înşirate ajung spre a ne feri de jurăminte, mai ales de jurămnte false şi de luarea în râs a celor Sfinte, de călcarea jurămintelor şi a promisiunilor făcute înaintea lui Dumnezeu şi a martorilor (I. Ştefanelli).

Mărturisirea trebuie a fi însoţită de smerenie. Preotul Ezdra, marele cărturar şi luminător al poporului israelit, auzind că poporul, Preoţii şi leviţii nu se osebesc de neamurile păgâne, de obiceiurile păgâneşti şi de necurăţiile lor, zice: "Mi-am rupt hainele mele şi veşmântul, mi-am smuls perii de pe cap şi perii din barbă, şi am stat jos pe pământ până la jertfa de seara. Atunci m-am sculat din smerenia mea şi căzând în genunchi, mi-am întins mâinile spre Domnul Dumnezeul meu şi am zis: "Doamne, Dumnezeul meu, uluit şi ruşinat stau înaintea Ta, şi nu îndrăznesc, Doamne, Dumnezeul meu, a-mi ridica faţa mea către Tine, că fărădelegile noastre s-au înmulţit şi mai mult decât perii capului nostru, şi păcatele noastre s-au mărit până la cer. Din zilele părinţilor noştri suntem în păcat mare până în ziua aceasta, şi pentru fărădelegile noastre, ne-am dat noi, împăraţii noştrii şi fiii noştri, în mâna împăraţilor neamurilor, în sabie, în robie, în pradă, şi întru ruşinea feţei noastre, precum suntem în ziua de astăzi. Şi acum puţin S-a milostivit spre noi Dumnezeul nostru, ca să ne lase nouă spre mântuire câţiva luminători, salvaţi din prăpăd, dându-ne adăpost în Locul cel Sfânt al Lui, ca să lumineze ochii noştri şi să ne dea nouă puţină răsuflare în mijlocul robiei noastre. Robi suntem, şi în robia noastră nu ne-a părăsit Domnul Dumnezeul nostru... Doamne, Dumnezeul lui Israil, Tu eşti drept; astăzi noi suntem o rămăşiţă de robi mântuiţi. Iată-ne înaintea Ta ca nişte vinovaţi în păcatele noastre, şi din pricina aceasta nici nu putem sta înaintea Ta" (Ezdra 9).

"Doamne, Dumnezeul nostru... din veac nu s-a pomenit, nici s-a auzit, nici s-a văzut un alt Dumnezeu afară de Tine, care să fi făcut lucrurile Tale care le vei face celor ce aşteaptă mila Ta. Tu eşti înaintea celor ce fac dreptate şi-şi aduc aminte de căile Tale. Dar iată, Tu Te-ai mâniat pentru că am păcătuit, şi noi am rătăcit. Toţi am ajuns ca nişte necuraţi şi dreptatea noastră e ca o cârpă lepădată. Toţi suntem ofiliţi ca nişte frunze căzute şi nelegiuirile noastre ne iau ca vântul. Nu este nimeni care să se trezească, să se alipească şi să se ţină de Tine, că Ţi-ai întors Faţa Ta de către noi şi ne-ai dat pe noi pentru fărădelegile noastre. Şi acum, Doamne Dumnezeule, Tatăl nostru eşti Tu; iar noi tină, noi suntem lutul şi Tu Olarul care ne-ai întocmit, noi toţi suntem lucrarea mâinilor Tale. Nu te mânia pe noi foarte şi în veci să nu pomeneşti păcatele noastre.

Caută cu milostivire spre noi, că toţi suntem poporul Tău. Cetăţile Tale cele Sfinte sau pustiit, Sionul ca o pustie s-a făcut şi Ierusalimul spre blestem. Biserica noastră Sfântă şi slăvită în care Te-au binecuvântat şi proslăvit părinţii noştri, s-a ars cu foc, şi toate cele mărite ale noastre au căzut. Şi după toate acestea, putea-vei Tu oare să suferi, să taci, Doamne, şi să ne smereşti atât de greu?" (Is. 64).

"Dormit-am în ruşinea noastră şi ne-am acoperit cu ocara noastră, pentru că am păcătuit înaintea Dumnezeului nostru, noi şi părinţii noştrii, din tinereţile noastre, până în ziua de astăzi, şi n-am ascultat glasul Domnului Dumnezeului nostru... Cunoscut-am, Doamne, păcatele noastre, nelegiuirile şi nedreptăţile părinţilor noştri, căci am păcătuit împotriva Ta. Pentru Numele Tău încetează şi să nu pierzi Scaunul de Domnie (Biserica) Slavei tale! Rugămu-Te, nu ne da uitării şi nu rupe legământul Tău cu noi" (Ier. 3,25; 14,20-21).

"Păcătuit-am, Doamne... Tu, Doamne, eşti drept, iar nouă ni se cuvine să ni se umple feţele de ruşine, nouă tuturor oamenilor lui Iuda, locuitorilor Ierusalimului şi întregului Israel, fie ei aproape, fie departe, în toate ţările în care i-ai izgonit din pricina necredinţei şi a păcatelor de care s-au făcut vinovaţi înaintea Ta. Stăpâne, Doamne, a noastră este ruşinea feţelor, a împăraţilor, voievozilor şi a părinţilor noştri, pentru că am păcătuit înaintea Ta..." (Dan. 9, 7, 8).

Mărturisirea trebuie însoţită de rugăciuni fierbinţi, făcute în Duh şi în Adevăr, pentru iertare. "După numărătoarea poporului, inima lui David s-a zbătut în el. David umilindu-se până la pământ, s-a rugat Domnului, zicând: "Am păcătuit foarte mult făcând lucrul acesta! Şi acum, Doamne, Dumnezeule, rogu-Te, iartă fărădelegea robului Tău, că foarte nebuneşte am lucrat...".

Împăratul Solomon la sfinţirea Templului se roagă lui Dumnezeu şi pentru păcătoşii care-şi mărturisesc păcatele şi-şi cer iertare zicând: "Doamne, Dumnezeul lui Israil!... Când vor greşi fiii poporului israelit, Ţie, că nu este om care să nu greşească, şi vei bate pe ei, şi-i vei da pe ei înaintea vrăjmaşilor şi-i vor robi pe ei cei ce robesc, în pământul departe sau aproape. De se vor pocăi cu inima lor în pământul în care s-au dus robi, şi se vor întoarce şi se vor ruga Ţie în pământul robiei lor, zicând: "greşit-am, nelegiuit-am, strâmbătate am făcut" şi se vor întoarce la Tine cu toată inima lor şi cu tot sufletul lor în pământul vrăjmaşilor lor, unde i-au mutat pe ei, şi se vor ruga către Tine spre pământul lor, care l-ai dat părinţilor lor, şi spre cetatea care ai ales-o, şi spre Casa care am zidit-o Numelui Tău, să asculţi din cer, din Locaşul Tău cel Sfânt rugăciunea lor şi cererea lor, şi să faci dreptate lor, care au greşit Ţie, şi tuturor strâmbătăţilor lor cu care Ţi-au greşit şi să-i faci pe ei să afle îndurare înaintea celor ce i-au robit pe ei, şi să le fie milă de ei; că poporul Tău şi moştenirea Ta sunt, pe care i-ai scos din pământul Egiptului, din cuptorul cel de fier. Să fie ochii tăi şi urechile Tale deschise spre rugăciunea robului Tău şi spre rugăciunea poporului Tău Israil, ca să-i asculţi pe ei întru toate care se vor ruga Ţie. Că Tu i-ai ales pe ei moştenire Ţie din toate neamurile pământului, precum ai grăit prin mâna robului

Tău Moisi, când ai scos Tu pe părinţii noştrii din pământul Egiptului, Doamne, Doamne" (2 Împ. 24, 10; 3 Împ. 8, 23, 46-53; 2 Paral 6, 37-42).

"Adu-Ţi aminte de îndurările Tale, Doamne, şi de milele Tale că din veac sunt. Păcatele tinereţilor mele şi ale neştiinţei mele, nu le pomeni... Pentru Numele Tău, Doamne, curăţeşte păcatul meu, că mult este... Miluieşte-Mă, Dumnezeule, după mare mila Ta şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea..." (Ps. 21, 6, 7, 12; 50, 1). "Păcatele noastre ne-au stat nouă împotrivă, Doamne, dă-ne nouă (iertare de păcate) pentru Numele Tău, că multe sunt păcatele noastre înaintea Ta, căci am păcătuit Ţie... Doamne, cu toată mila Ta întoarce mânia Ta şi urgia Ta de la cetatea Ta Ierusalimul şi de la Muntele cel Sfânt al Tău, că am păcătuit cu strâmbătăţile noastre şi ale părinţilor noştri. Ierusalimul şi poporul Tău ocară s-a făcut la toţi cei dimprejurul nostru. Şi acum ascultă, Doamne, Dumnezeul nostru, rugăciunile robului Tău şi cererile lui şi arată Faţa Ta peste Sfinţenia Ta cea pustie, pentru Tine, Doamne.

Pleacă Dumenzeul meu urechea Ta şi auzi, deschide ochii Tăi şi vezi pieirea noastră şi a cetăţii Tale, în care s-a chemat Numele Tău, că nu pentru dreptăţile noastre cădem înaintea Ta rugându-ne, ci pentru îndurările Tale cele multe, Doamne. Ascultă, Doamne, curăteşte, Doamne, ia aminte, Doamne, fă şi nu zăbovi, pentru Tine, Doamne, Dumnezeul meu, că Numele Tău s-a chemat peste cetatea Ta şi peste poporul Tău" (Ier. 14, 7; Dan. 9, 16-19).

"Dacă doi din voi se vor uni pe pământ, pentru tot lucrul ce vor cere, va fi lor de la Tatăl Meu, Care este în ceruri. Căci unde sunt doi sau trei adunaţi în Numele Meu, acolo voi fi şi Eu în mijlocul lor. Orice veţi cere de la Tatăl în Numele Meu, va da vouă... Rugaţi-vă în toată vremea şi nu vă leneviţi... Care dintre voi are un prieten şi va merge către dânsul la miezul nopţii şi va zice lui: prietene, dă-mi împrumut trei pâini, că a venit din cale un prieten la mine, şi n-am ce pune înaintea lui! Şi acela răspuzând dinăuntru va zice: nu-mi face osteneală, acum uşa s-a încuiat şi copiii mei sunt în aşternut cu mine, nu pot să mă scol să-ţi dau ţie. Grăiesc vouă: măcar de nu i-ar da lui sculându-se, pentru că este lui prieten, dar pentru obrăznicia lui sculându-se, va da lui cât îi trebuie. Şi Eu zic vouă: cereţi şi se va da vouă, căutaţi şi veţi afla, bateţi şi se va deschide vouă. Că tot cel ce cere, va lua, şi cela ce caută, va afla, şi celui ce bate i se va deschide. Şi, la care tată dintre voi, de va cere fiul pâine, au doară piatră îi va da lui? Sau peşte, au doară în loc de peşte, şarpe îi va da lui? Sau de va cere ou, au îi va da lui scorpie? Deci, dacă voi fiind răi, ştiţi să daţi daruri bune fiilor voştri, cu cât mai vârtos, Tatăl cel din cer va da Duh Sfânt celor ce cer de la Dânsul?" (Mt. 18, 19-20; Ioan 16, 23-27; Lc. 18, 1-8; 11, 1-13).

PORUNCA a IV-a

DUMINICA ESTE ZIUA DOMNULUI

are, mântuitoare şi folositoare de suflete este şi această poruncă a Decalogului, prin care ni se porunceşte hotărâtor a sfinţi ziua Domnului, zicându-ni-se: *"Adu-ţi aminte de ziua Domnului ca să o sfinţeşti pe ea. În şase zile să lucrezi şi săvârşeşte toate lucrurile tale; iar în ziua a şaptea te odihneşte, căci este ziua Domnului Dumnezeului tău"*. Ziua de serbare a Sâmbetei a fost înlocuită în Noul Testament, cu ziua Duminicii: pentru că Duminică a început Dumnezeu a zidi lumea cea firească (materială) (Fac. 1, 2-5). Duminică a înnoit lumea Darului, Duminică S-a născut Domnul Hristos, Duminică a înviat din morţi (Mt. 28; Mc. 16; Lc. 24; Ioan 20). Duminică S-a pogorât Duhul Sfânt peste Sf. Apostoli (F. Ap. 2), şi Duminică va fi Judecata Universală a omenirii (Vezi şi Didahiile lui Ilie Miniat, cuv. la D-ca X-a pg. 265). Duminica nu este iertat a lucra, fără numai cu anumite excepţii: 1. În cinstea lui Dumnezeu, în slujba Sfintei Biserici (Mt. 12, 5). 2. În ajutorarea pentru scăparea aproapelui şi a avutului lui din pierzare (Vezi parabola oii căzută în groapă; Mt. 12, 10-13; 13, 10-16; Lc. 14, 1-5); şi din mare nevoie; de pildă: ucenicii Domnului de foame în ziua de odihnă au smuls spice de grâu pentru a mânca (Mt. 12, 1-4; Mc. 2, 23; Lc. 6, 1; Mărt. Ort. p. III într. 59-60; Ieş. 20, 8-11; Fac. 2, 3).

"La această poruncă greşesc: câţi nu merg la Sf. Biserică Duminica - în care a mutat Dumnezeu Sâmbăta veche, pentru că El este Domn şi al Sâmbetei (Mt. 12, 8), şi nu este supus la nici o supunere şi pentru că în ziua aceasta s-a făcut învierea Lui şi înnoirea a toată lumea - şi la celelalte sărbători ale Stăpânului, ale Maicii lui Dumnezeu şi ale Sfinţilor, ca să asculte Dumnezeieştile Cuvinte; sau merg la Biserică dar numai din obicei, ca să-şi petreacă vremea neluând aminte la Slujbă, ci numai bârfind şi vorbind pentru pricini lumeşti; câţi pentru pofta cea fără de măsura bogăţiei, lucrează sărbătorile sau pun pe alţii de lucrează; câţi fac jucării şi jocuri, mâncăruri şi băuturi, vrajbe şi alte necuviinţe asemenea acestora şi merg pe la cârciumi într-aceste zile şi mai vârtos la Sfintele Paşti, care este Praznicul-Praznicelor şi Sărbătoarea-sărbătorilor; atunci

când sunt datori mai mult a slăvi pe Dumnezeu; și cu gândurile și cu cuvintele și cu lucrurile, ei umblând pe calea cea împotrivă, se silesc de află feluri de jocuri, dulapuri, scrânciobe și altele asemenea, ca și cum nici nu ar fi fost sărbătoare creștinească, ci păgânească, a lui Bachus, dumnezeul bețivilor. Că în loc de a ședea în casă și a-și aduce aminte de ziua aceea, în care cerurile se vor deschide și se va arăta Judecătorul și trâmbițele Lui, se va face învierea morților, Judecata cea dreaptă și răsplătirea fiecăruia după lucrurile sale - ei fac voile diavolului și poftele Satanei, neaducându-și aminte de cuvântul Scripturii, care zice: *"Slujiți Domnului cu frică și vă bucurați Lui cu cutremur"* (Ps. 2, 9). Pentru aceasta și Sf. Apostoli în așezămintele lor nu dau voie creștinilor ca să vorbească sau să facă vreun lucru necuviincios în sărbători și în Duminici. Încă greșesc: câți știu carte și nu citesc cărțile Dumnezeiești pe la sărbători; câți Păstori și stătători înainte ai Bisericilor nu învață pe poporul lor într-însele; câți nu dau din avuțiile lor o părticică mică la milostenia ce se strânge pe la sărbători, pentru săraci, pentru care scrie Dumnezeiescul Pavel" (1 Cor. 16; "Carte f. folositoare de suflet", o.c. pg. 19-20).

Cugetând cu deamănuntul la cele arătate și în trecutul vieții noastre, să luăm bine aminte cu ce am călcat și noi porunca aceasta și să răspundem cu sinceritate la toate întrebările acestea de mai jos, unde ne vedem vinovați.

1. Am lucrat în Duminici și sărbătorile legale, la mine ori la alții? M-am dus la târg...? Am vândut și cumpărat...? Am fost la vânătoare în aceste zile sfinte?

Păcătuiesc toți cei care lucrează sau pun pe alții din supușii lor, ori pe aproapele lor să lucreze, pentru că însuși Dumnezeu zice: *"Să nu faci nici un lucru în ziua Domnului Dumnezeului tău, nici tu, nici feciorul tău, nici fata, sluga, slujnica ta, boul, dobitocul, nici nemernicul care locuiește cu tine. Să se odihnească sluga, slujnica și dobitocul tău ca și tine"* (2 Lege 5, 14). *"...Cine va face vreo lucrare în ziua aceea (sfințită Domnului) să fie pedepsit cu moarte"* (Ieș. 31, 13-15; 35, 2). Astfel de păcătoși erau pedepsiți cu moartea de adunarea poporului lui Dumnezeu. *"Când erau israeliții în pustie, au găsit un om (israelit) strângând lemne în ziua sâmbetei. Cei ce-l aflaseră strângând lemne, l-au adus la Moise, la Aaron și la toată adunarea israeliților. Ei l-au aruncat în temniță, căci nu se hotărâseră ce trebuiau să-i facă. Domnul a zis lui Moise: "Omul acesta să fie pedepsit cu moartea, toată adunarea să-l ucidă cu pietre afară din tabără. Toată lumea l-a scos afară din tabără și l-a ucis cu pietre; și a murit; cum poruncise lui Moise, Domnul"* (Num. 15, 32-36).

Vai! Dar în vremurile acestea câți creștini falși săvârșesc această fărădelege, nebăgând în seamă Sfintele Duminici și Sărbători ale lui Dumnezeu! Vai! Câți astfel de creștini nu numai adună, taie și aduc lemne în zilele Sfintelor Duminici și sărbători, ci chiar și ară, sapă, seamănă și seceră, cumpără și vând (femeile lipsesc de la slujba Sfintei Liturghii pentru a face mâncare, care după datoria creștinească trebuie făcută de sâmbăta) ori fac tot felul de lucrări oprite de

Dumnezeu! Astăzi, vai! Mulţi creştini cheltuiesc zilele Duminicilor şi Sărbătorilor, nu la rugăciune; ci la beţie. Nu la slavoslovia lui Dumnezeu, ci la deşarte cuvântări, vorbe putrede, cântări curveşti. Nu la Sf. Biserică; ci la privelişti păcătoase, la cârciumi, la petrecerile smintitoare, la jocuri, serate, baluri, ceaiuri dansante, dulapuri, scrânciobe, popice, jocuri de cărţi, table, biliard, rişcă, etc. pentru care cad sub afurisenie (Vezi can. 42, 43 Apostolic). Mulţi creştini de acest fel, aşteaptă Duminicile şi Sărbătorile nu ca să-şi îndrepteze viaţa lor după voia şi legea lui Dumnezeu, pentru a-şi mântui şi ferici sufletele lor; ci ca să-şi dezlege frâul curăţeniei şi să facă toată fapta cea nedreaptă şi toată fărădelegea, spre pieirea lor! Deşi aceştia astăzi nu se ucid cu pietre ca în Legea Veche, însă vai lor, că prin călcarea acestei porunci cad în cumplitul blestem Dumnezeiesc şi astfel omorându-şi sufletele, ajung a trăi nu ca creştinii, pentru cer, ci numai ca dobitoacele - pentru muncă, agonisire, mâncare, băutură, odihnă, felurite patimi josnice - spre pieirea lor (Vezi "Kiriacodromiu" ed. tip. Episc. Buzău 1839 pg. 34 comp. Lc. 12-13-21; 16, 19-31; 17, 26-30).

Prăznuirea Duminicii aduce câştig. Un maistru pantofar, om sărac, cu familie grea, lucra din greu şi în ziua Domnului, Duminica. Dacă cineva îi spunea că asta nu e bine, îi răspundea îndârjit: "Eu am o casă grea. Trebuie să lucrez şi Duminica". Un credincios creştin se apropie de el şi îi zise: "Dragul meu, ia seama, eşti într-o mare greşeală, crezând că nu poţi trăi dacă nu lucrezi Duminica. Eu cred că tocmai pentru asta o duci aşa de greu, fiindcă lucrezi Duminica. Uite: facem azi un legământ de bună-înţelegere între noi. Eu sunt un om cu avere, din mila Domnului şi iată: îţi dau cuvântul meu între martori, că îţi voi plăti eu tot ce crezi că vei păgubi într-un an, nelucrând Duminica. Îţi voi plăti paguba ce crezi că vei avea în cele 52 de Duminici ale anului acestuia, însă cu condiţia să citeşti Duminica în cărţile acestea ce ţi le dau, adică: în Sfânta Scriptură, Mărturisirea Ortodoxă, Carte foarte folositoare de suflet, Cazania, ş.a.; iar la sfârşitul anului, eu îţi cer numai atât: să-mi spui în faţa acestor Cărţi Sfinte şi în Faţa lui Dumnezeu, câtă pagubă crezi că ai avut faţă de anul trecut, în care ai lucrat şi Duminica şi eu îţi voi plăti imediat această pagubă".

Zis şi făcut. Ei întăriră legământul acesta cu martori.

La împlinirea anului, mergând credinciosul i-a zis: "Ei, iată, s-a împlinit anul şi am venit. Ţi-ai făcut socoteala cât trebuie să-ţi plătesc?"

La aceste cuvinte maistrul pantofar i-a răspuns lăcrimând: "O, dragul meu! Nu trebuie să-mi plăteşti nimic. De când n-am mai lucrat Duminica şi în timpul acesta am cercetat Scripturile Divine şi cărţile Sfinte, toate lucrurile mi-au mers bine de minune. Mai-nainte aveam numai o capră slăbuţă; iar acum am o vacă grăsuţă. Mai înainte aveam numai un bordei; iar acum am o casă nouţă. Fii binecuvântat, omul lui Dumnezeu, şi binecuvântate să fie cărţile acestea pe care mi le-ai dat. În ele am aflat eu şi familia mea, ceea ce ne lipsea. Casa noastră era mai-nainte un iad; iar acum este un colţişor de Rai, plin de pace şi binecuvântare..." (Pr. I. Trifa).

Să ne pregătim de sâmbătă mâncarea pentru Sf. Duminică. Mare păcat face şi în grea şi cumplită osândă cade tot omul, care îndrăzneşte să lucreze în ziua Sf. Duminici, chiar cel mai mic şi neînsemnat lucru. Lucrul săvârşit în ziua Sfintei Duminici este afurisit, osândit şi blestemat de Dumnezeu.

Ca să vedeţi că aşa este, am să vă spun o povestire adevărată. Odată, o ticăloasă şi blestemată de femeie (că mai bine nu i-oi zice) se apucă în ziua Sf. Duminici de făcu o turtă, pentru ca să aibă ce mânca de prânz, ea cu copiii, fiindcă îi fusese lene să o facă de sâmbătă. Face turta şi o bagă în cuptor să se coacă. Turta după ce se coapse, fu scoasă din cuptor şi pusă pe masă. Când rupse din ea, ca să mănânce, ce văzu se spăimântă şi se îngrozi tare: peste tot, miezul turtei era plin de vine de sânge! Sfânta Duminică n-o mai răbdase (Pr. T. Bălăşel D.O. Nr. 25 din 1931).

Pedepsirea gospodarului ce lucra Duminica. Dumnezeu a certat pe mulţi care s-au lăcomit de a lucra şi Duminica. Ce bine ar fi dacă, atât cei certaţi, cât şi ceilalţi creştini s-ar cuminţi, măcar după vederea şi auzirea acestor pedepse.

Ghiţă Petre avea, de obicei, pogoane de porumb cam multe. Ca să nu rămână pe urmă de tot, se hotărî ca sâmbătă noaptea spre Duminică, să aducă cu două care, cocenii de pe pogoanele de la "Cruce", iar Duminică, mai-nainte de a se lumina, să aducă un car bun din cei de la "Cişmeaua veche". Ce şi-a pus în gând omul nostru, a şi făcut. A plecat noaptea cu carele sus la "Cruce" şi a luat toţi cocenii pe care i-a făcut o glugă mare acasă. S-a dat jos din car să închidă şi el ochii un ceas, ca apoi să plece să ia şi pe cei de la "Cişmea".

Când mai erau vreo două sau trei ceasuri până la ziuă, Gheorghe îşi suie soţia în car şi porneşte să ia cocenii. Ajunse la locul său şi începu să arunce cu grabă snopii de coceni, în timp ce nevasta îi prindea în car. Când se revărsă zorile, Gheorghe era gata şi ieşea cu carul la drum, să pornească spre sat. Merse el o bucată bună de loc, dar la valea lui "Buzatu", trebuie să coboare drept pe drum, căci pe delături nu se putea. Drumul era cam rupt de apele ploilor, aşa că putea prea uşor să se răstoarne carul, din pricina răsturnişurilor ce se făcuseră. Totuşi, trebuia să meargă. Luă boii de căpestre şi începu să meargă încet la vale.

Merse niţel şi se opri. Era foarte amărât din cauza drumului. Zbieră odată la soţie, să se atârne de partea opusă a răsturnişului peste care trebuia să treacă. Porni apoi din nou, dar nu păşi nici cinci paşi şi iată că roata carului de dinainte intră într-o groapă. Echilibrul carului se strică şi carul se răsturnă pe o coastă, apucând sub el pe nefericita femeie, care se agăţase de el ca să-l cumpănească. În zadar aleargă Gheorghe să-i dea ajutor, căci carul era greu, împrejur nimeni să-l audă şi era încă întuneric. Dejugă repede boii şi începu să arunce în toate părţile snopii de coceni, ca să poată da de soţie. După un ceas de muncă silnică, ajunse la ea, dar o găsi fără suflare. Ce să mai facă! Luă boii şi porni spre sat, să vină cu o căruţă să o ia. Tocmai se lumină de ziuă când

ajunse în sat. Până găsi el prin vecini nişte cai, soarele răsărea şi lumea începuse să vină la Sf. Biserică, întrebându-l fiecare unde se duce. Gheorghe însă tăcea. În ziua aceea tot satul vorbea de el şi zicea: "Nu l-a răbdat Dumnezeu, într-o zi Sfântă ca aceasta" (At. Negoiţă, Traian-Teleorman D. O. nr. 7-8 din 1926).

Câştigul de Duminica l-a ars focul. Un boier necredincios de la ţară, voind să abată pe ţărani de la "superstiţia" de a nu mai lucra în Duminici şi Sărbători, alese un ogor mare pe care îl lucra cu oamenii numai Duminica. Îl ară Duminica, îl seceră Duminica, etc. Avu o recoltă bună. "Vedeţi (zise el batjocoritor către ţărani), l-am lucrat numai în Sf. Duminică! Şi ce recoltă bună am avut". "Dumnezeu să-ţi ajute să o poţi folosi", îi grăi un ţăran cu minte.

Dar pe urmă ce s-a întâmplat? Un lucru mic, din care a ieşit o pagubă mare. Copiii boierului jucându-se cu o pisică, îi legară de coadă nişte fâşii de hârtie colorată şi ca să râdă şi mai mult de spaima pisicii, deteră foc hârtiei, îndreptând pisica spre hotar. Dar pisica în loc de hotar, sări repede să se ascundă între girezile de grâu. Într-o clipă recolta grămădită pentru treierat luă foc. Toate încercările de stingere fură zadarnice. Scrum şi fum se alese de toată recolta boierului necredincios. Recolta strânsă Duminica a fost bună... de foc. Un astfel de spor au şi cei ce râvnesc să lucreze în Duminici, praznicile Domnului, şi-n sărbători, când Preoţii slujesc Dumnezeiasca Liturghie în Sf. Biserici, de prin oraşe şi sate (Pr. I. Trifa).

Măgarul şi fântâna. Un creştin îşi făcuse nărav rău să lucreze Duminica, în ziua Domnului. Parcă era un făcut, tocmai în ziua Domnului îşi găsea "lucruri urgente" de isprăvit. La îndemnul unui credincios creştin, să nu mai lucreze în ziua Domnului, omul (care mai auzise şi el câte ceva de la Sf. Biserică), a răspuns: "Sunt unele lucruri grabnice, care nu pot fi amânate... Trebuie să văd de ele şi Duminica... Au nu spune undeva în cartea Sfântă, că: "De va cădea asinul tău, în ziua Domnului, în fântână, trebuie să-l ajuţi să scape de acolo?"

"Ba da - răspunse credinciosul - asta a spus-o chiar Mântuitorul, când i-a mustrat pe farisei, pentru litera legii (Mt. 12, 11; Ieş. 23, 4). Dar, dă-mi voie, dragul meu, să te întreb ceva. Te rog să-mi spui, ce se întâmplă atunci, dacă măgarul capătă nărav să se arunce în fiecare Duminică în fântână? Negreşit, atunci trebuie aleasă una din două: s-au omori măgarul, sau strici fântâna. Să strici fântâna, asta nu se poate. De apă nu te poţi lipsi. Dar "măgarul" se poate prăpădi; ba chiar trebuie prăpădit, pentru că el spurcă fântâna, spurcă Duminica".

Omul a înţeles lecţia şi de atunci n-a mai apărat păcatul călcării poruncii a IV-a, cu justificări omeneşti; ci s-a lăsat de el.

Praznice înăbuşite. O întâmplare cu mult înţeles a avut loc acum câţiva ani într-o comună de lângă Cluj. Se făcuseră mari pregătiri pentru botezarea unui prunc, aşa cum se pregătesc creştinii de astăzi: cu băuturi şi petreceri. După Slujba de la Sf. Biserică, au început a se strânge invitaţii. În toiul pregătirilor, mama îşi aşezase pruncul pe pat, ca să se mai veselească, să bea şi să mai

joace şi ea, cu lumea din jurul ei. În acel timp, pe când mama petrecea, sosind un rachiat, nu băgă de seamă şi lepădându-şi sumanul din spate, îl puse tocmai peste prunc. Un alt invitat venind, îşi puse şi el haina peste a celui dinainte. Aşijderea şi al treilea şi al patrulea şi al cincilea, ş.a.m.d. Să trăiască pruncul în dreapta, să trăiască în stânga... şi rachiul curgea gârlă.

După câtva timp, mama se gândi: "Ia să-mi văd odorul". Dar căutându-l, vai şi amar de sufletul ei, căci îl găsi înăbuşit sub hainele invitaţilor. Petrecerea mare s-a schimbat în jale!

Oare nu tot aşa păţesc şi Duminicile şi praznicile Domnului? Bucuria cea adevărată a praznicilor este înăbuşită de chefuri, petreceri şi beţii. Bietul praznic este "pruncul", pentru care se face petrecerea şi bucuria, numai că pe urmă "pruncul" moare înăbuşit fiind acoperit de chefuri, alcool, beţii, cântece curveşti, jocuri şi cortegiul lor de blestemăţii.

"Cum ai petrecut de sărbători?" Cu această întrebare se sfârşesc praznicile Domnului. "Foarte bine ne-am petrecut!" e răspunsul, numai că, bietul praznic s-a înăbuşit.

O! Doamne! Ce păgânătate hâdă şi mare mai e şi asta!

Majoritatea creştinilor asociindu-se cu diavolul şi idolatrii lui, se pornesc vrăjmăşeşte asupra creştineştilor prăznuiri, ca să le strice, pângărească şi să le prefacă în prăznuiri păgâneşti. Aceasta o arată şi psalmistul, că strigă ei, zicând: "Veniţi să stricăm toate praznicile lui Dumnezeu de pe pământ..." (Ps. 73, 3-10).

"Dumnezeu vede căile mele şi numără toţi paşii mei" (Iov. 31,4; Ps. 138). Da, toate cărările şi paşii omului sunt scrise în cartea faptelor omeneşti. Paşii creştinului făcuţi pe calea Bisericii, toţi sunt număraţi de Îngerul Domnului şi scrişi în Cartea Vieţii; iar paşii făcuţi de creştinii uşuratici pe calea pierzării, la cârciumi, jocuri, baluri, serate şi felurite prăznuiri păgâneşti, sunt număraţi de Înger şi scrişi în cartea păcatelor omeneşti, în cartea morţii. Cei ce jumătate din zilele sfinte o folosesc la Sf. Biserică şi cealaltă jumătate a zilei Sfinte o cheltuiesc pe calea pierzării la: cârciumă, joc şi alte blestemăţii idolatre, se păgubesc groaznic, ogonisindu-şi osândă vremelnică şi veşnică. Orice creştin adevărat, după porunca divină, sfinţeşte întreaga zi de sărbătorire Domnului, după Cuvântul Lui.

Târgurile cele rele din Biblie. Despre trei târguri rele se vorbeşte în Biblie. Un târg rău a făcut Isaac, când şi-a vândut partea lui de avere pentru un blid de linte. Un târg şi mai grozav a făcut Iuda, când L-a vândut pe Mântuitorul pentru 30 de arginţi. O pildă de târg rău sunt şi cuvintele Mântuitorului când zice: *"Ce va folosi omul de va dobândi lumea toată şi-şi va pierde sufletul său?"*

Ne arată însă, Sf. Evanghelie şi un târg bun: Omul care şi-a cumpărat o ţarină în care era ascunsă o comoară şi neguţătorul care a cumpărat mărgăritarul cel de preţ.

De ce plângi, Maică Duminică. Eu plâng, pentru că sunt ziua Învierea Domnului, şi tocmai în ziua aceasta se fac cele mai multe păcate şi fărădelegi. Eu plâng pentru că sunt cea mai luminată, dar oamenii au făcut din mine, ziua cea mai batjocorită cu: beţii, petreceri, jocuri, desfătări, târguri, etc. Din mine, ziua cea mai luminată, oamenii au făcut ziua cea mai întunecată. Din mine, ziua Domnului, oamenii au făcut ziua diavolului. Din ziua Învierii Domnului, oamenii au făcut ziua morţii, ziua diavolului. Eu plâng pentru cei care îşi pierd viaţa şi-şi omoară sufletul, tocmai în ziua în care ar trebui să afle viaţa şi să-şi mântuie sufletul lor..." (Mt. 13, 44-46; Pr. I. Trifa).

Pedeapsa nesocotitorului sărbătorilor. Un judecător avea o deosebită ură mocnită faţă de cultul Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria. În fiecare luni din lună, ţinea şedinţă, la care trebuia să ia parte şi primarul orăşelului. Odată într-un an, ziua Adormirii Maicii Domnului căzu într-o zi de luni. Judecătorul voind să reţină de la această sărbătoare, pe aleşii oraşului, îi convocă la şedinţă. Aleşii, împreună cu primarul, răspunseră că nu vor lua parte în acea zi la şedinţă, fiindcă e sărbătoare. Plin de mânie, judecătorul zise: "Prin urmare, în ziua următoare, după sărbătoare, nu voi fi nici eu acasă, măcar că sunt în oraş". El avu dreptate, căci în ziua următoare a sărbătorii Adormirii Maicii Domnului, muri în chinuri groaznice. Deci s-a adeverit, că nu era acasă deşi era în oraş (o mie pilde o.c.).

O vorbă potrivită la o discuţie aprinsă. Într-o Duminică dimineaţa, doi oameni - în loc să meargă la Sf. Biserică - traseră la cârciumă. Unul din ei era ortodox, iar celălalt unit (greco-catolic). Între pahare, ajunseră la o aprigă discuţie despre, care Biserică-i mai bună. "A noastră-i Biserica cea adevărată" - strigă ortodoxul. "Ba a noastră" - răspunse îndârjit, unitul.

"Tăceţi măi - le strigă pe fereastră un om cu

minte ce mergea la Sf. Biserică - căci voi umblaţi şi vă închinaţi la una şi aceeaşi biserică...". "Cum aşa?" - răspund ei! "Păi nu veniţi voi în toată Duminica aici la cârciumă şi vă "închinaţi" cu rachiul?... şi nu vedeţi că biserica voastră-i cârciuma? La ce dar să vă mai certaţi în zadar? (Pr. I.Trifa).

Preot pedepsit, pentru mergerea la vânătoare Duminica. În cetatea Andoria din Spania, un preot s-a dus la vânat în ziua Dumnezeirii, Duminica. Văzând o gădioară intrând într-o gaură sub pământ, şi-a vârât mâna ca să scoată gadina aceea, dar gadina a pierit. Preotul a intrat cu totul acolo în gaura aceea a gadinei şi acolo îndată a început a se văita, strigând cu glas mare: "Vai şi amar mie, că ard în foc înfricoşat! În foc sunt! Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, ajută-mă...".

Tovarăşii lui înspăimântaţi, au fugit, neputând să-i dea nici un ajutor. Peste câteva zile acel preot, ce s-a arătat, a venit la Biserica Preacuratei Fecioare, numită Tavdalma, ca să facă acolo mulţumire Preacuratei Fecioare, Împărătesei Cereşti, căci Sfinţia Sa i-a ajutat lui în acea mare nevoie. Acest Preot a adus aminte tuturor oamenilor, ca să prăznuiască şi să cinstească sărbătorile şi întracele zile să asculte slujba Bisericii, ca să poată avea ajutor de la Preacurata Fecioară în oricâre nevoie (Min. 280 a Maicii Domnului).

Vânătoarea e oprită pentru clerici după can. 51, al sin VII ec. "Preotul vânător sau prinzător de păsări, trei ani să fie oprit de preoţie" (Molitfelnic). Cei care merg la vânătoare Duminica, păcătuiesc şi mai mult, încărcându-se şi cu păcatul călcării poruncii a IV-a, sau cu furt de cele Sfinte.

Cum înşeală diavolul pe creştini, Duminica. Sf. Antonie cel Mare după ce a legat pe diavolul ce venise la el ca să-l ispitească, i-a zis: "Jură-te pe numele lui Dumnezeu ca să-mi spui şi aceasta: Duminica ce faceţi voi creştinilor?"

Diavolul legat de puterea Divină, a răspuns: "Noi niciodată nu ne odihnim. În toată vremea noi nu încetăm tulburările şi smintelile; ci totdeauna ne aflăm într-însele, le aţâţăm şi le aprindem în lume. Duminica şi în alte sărbători, mai mult decât în celelalte zile, noi facem multe sminteli şi răutăţi împotriva creştinilor: pe unii îi facem să coase, pe alţii să croiască, pe unii să vândă, pe alţii să cumpere, pe unii să cânte cântece lumeşti (curveşti), să joace, să râdă. De asemenea pe femei le facem: pe unele să lucreze şi pe altele să târguiască. În sfârşit şi pe bărbaţi şi pe femei, îi facem să doarmă mult Duminica, ca să nu meargă la Biserică şi aşa împlinesc ei voile noastre. Pe aceia însă, care se întorc la cunoştinţa lui Dumnezeu, îi părăsim şi fugim de la dânşii şi ne ducem la cei care fac voile noastre şi iubesc mai de aproape banii, pentru care lucrează-n Duminici şi-n sărbători.

Dar creştinii care cinstesc pe Sfinţi, şi Sfinţii se roagă pentru dânşii, şi Dumnezeu le iartă păcatele lor, aceştia fugind de noi, de lucrurile, slujbele, slugile şi trufia noastră diavolească, noi plângem pentru pierderea lor, fiindcă nu mai fac voia noastră şi foarte mult se tulbură şi se mâhneşte începătorul nostru,

pentru dânşii.

Atunci face sobor mare stăpânul nostru, chemând pe toţi dracii; şi foarte mult ne ocărăşte şi ne ceartă pentru că n-am fost vrednici a aduce iar de partea noastră pe acei creştini şi monahi, pe care îi aveam mai-nainte în slujbele noastre. Noi atunci, aprinzându-ne mai mult de mânie şi zavistie asupra lor, iarăşi ne pornim asupră-le, şi atâta îi încurcăm şi-i tulburăm de groaznic, încât iarăşi se întorc către stăpânul nostru, făcând toate voile noastre. După aceea mai-marele nostru se bucură foarte mult, şi ne învredniceşte de mai mare cinste..." (Din vorbirea Sf. Antonie cu diavolul).

Cei ce nu ţin Duminica sunt ca cei ce nu-şi închid oile noaptea. Sf. Ioan a întrebat pe Domnul zicând: "Spune-mi, Doamne, despre Sf. Duminică". Domnul i-a zis: "Ascultă, Ioane drepte. Duminica e Domnul, şi Domnul e Duminica. Cei care cinstesc Duminica, cinstiţi vor fi şi de Domnul, înaintea îngerilor şi a oamenilor. Dumnezeu binecuvintează casele şi lucrurile celor ce, cu toţi ai lor, cinstesc Duminica".

Sfântul Ioan a întrebat iarăşi pe Domnul, zicând: "Doamne, dacă un om posteşte şi se roagă şase zile, dar nu cinsteşte Sf. Duminică, oare ce va pătimi?" Domnul i-a răspuns: "Ascultă, Ioane drepte: Dacă un om paşte oile sale toată ziua, iar noaptea nu le închide; ci le lasă pradă tâlharilor şi lupilor, ce-i foloseşte? Aşa va fi şi cu oamenii care se roagă şi postesc şase zile, dar Sf. Duminică nu o păzesc. În zadar se ostenesc. Aşa va fi şi cu cei care zic că iubesc pe Dumnezeu, dar nu vin Duminica la Biserică, sunt mincinoşi. Cum zic ei că iubesc pe Dumnezeu, când fug de casa Domnului, când fug şi nu vin la Sf. Biserică să se închine lui Dumnezeu..." (Mt. 15, 7-9)?

Sf. Ioan mai întrebă pe Domnul zicând: "Spune-mi, Doamne, unde se află munca păcătoşilor, mai ales a acelora care nu cinstesc Sf. Duminică". Domnul i-a răspuns: "Ascultă, Ioane drepte! Dacă un voinic ca tine, de 30 de ani, ar lua o piatră grea, că abia să o poată ridica, să o arunce şi să zboare în jos ca la 3 ani, tocmai acolo se află munca păcătoşilor şi a celor ce nu cinstesc Sf. Duminică". Apoi luă Domnul pe Sf. Ioan şi pe Preacurata Maica Sa şi se pogorâră în iad ca să le arate muncile păcătoşilor. Acolo în iad văzu Maica Domnului un nor de foc luminos şi pe mijlocul norului înfocat, erau paturi de fier şi pe ele zăcea mulţime de norod: bărbaţi şi femei, acoperiţi peste tot cu jăratec şi se văitau cumplit.

Pe aceia văzându-i Preasfânta Maică, suspină şi întrebă pe Arhanghelul Mihail: *"Care le sunt păcatele acestora?"* Mihail îi răspunse: "Doamna noastră, aceştia sunt cei care nu s-au sculat Duminică dimineaţa ca să se ducă la Sf. Biserică; ci dormeau pe când Preoţii făceau slujbă. Alţii sunt cei ce n-au respectat Sf. Duminică; ci s-au dus la târg, făcând negustorie şi alte păcate au făcut Duminica. Şi aşa se vor munci în vecii vecilor, amin" (Vezi pe larg în epistolia Sf. Duminici, alcătuită de autor).

Chipul de faţă ne arată pe majoritatea lumii purtătoare de formă a numelui creştinesc, întorcând spatele Mântuitorului nostru Iisus Hristos cel răstignit, şi alergând nebuneşte la chemarea stăpânitorului veacului acestuia, pentru a câştiga deşertăciuni pieritoare şi pierzarea vremelnică şi veşnică a sufletelor lor. Zămisliţi, născuţi şi crescuţi afară din spiritul Ortodoxiei Creştine, în spiritul anticreştinesc, în duhoarea cârciumilor, balurilor, seratelor şi a feluritelor adunări, ospeţe, cântece curveşti, vorbiri putrede, convorbiri porcoase şi petreceri anticreştineşti; aceşti zadarnici purtători şi purtătoare de nume creştinesc, iubesc şi preţuiesc mai mult idolatria satanică decât sfinţenia Domnului, mai mult profanarea zilelor sfinte decât serbarea curat creştinească, mai mult pângăritoarele petreceri păgâneşti decât curatele prăznuiri creştineşti, mai mult zărzămurile idoleşti decât Dumnezeiescul Semn al Crucii Domnului şi cele sfinte, mai mult trupul decât sufletul, mai mult pe Satana decât pe Dumnezeu. Toţi aceşti falşi creştini din toare ramurile societăţii, înşeală şi singuri se înşeală vremelnic şi veşnic (2 Tim. 3 comp. "Didahiile", Ilie Miniat o.c. "Ciocoii vechi şi noi" de N. Filimon; "Părăsiţi calea pierzării"; "Izvorul răutăţilor"; "Lupta împotriva lui Satan"; Creştini ori păgâni", etc. etc. de autor şi altele). Averea, banii, situaţiile bune şi alte bunătăţi pieritoare, le câştigă anticreştinii aceştia purtători de mască creştinească prin armele infernale cu care Satana a scos pe protopărinţii noştri Adam şi Eva din Paradis, adică cu vicleşugul, minciuna şi cu ponegriri draconice.

Câştigul acesta necurat în cea mai mare parte se varsă pentru întreţinerea şi conservarea feluritelor curse drăceşti, a idolatriei deghizate, a pângăririi sufletelor curate, a profanării Dumnezeiescului Semn al Sfintei de viaţă purtătoarei Cruci şi al celor sfinte, a înlocuirii petrecerilor curat creştineşti cu anticreştineştile petreceri păgâneşti, idolatrizatoare şi pângăritoare de suflete, a înlocuirii poruncilor Dumnezeieşti, cu aşezăminte, rânduieli şi apucături: omeneşti, lumeşti, idolatre, păgâneşti, drăceşti (Mt. 15,3,6-9; Iac. 3,15; 2 Lege 32,15-25).

Aceştia care au întors spatele cu îndărătnicie lui Hristos Cel Răstignit, pierd Dumnezeiescul semn al Crucii de pe frunţile de pe dreapta şi din fiinţa lor; iar diavolul, pe care-l slujesc, odată cu dăruirea deşertăciunilor lumeşti ce pier ca fumul, îi înfierează cu pecetea lui (Nr. 666), după care se muncesc vremelnic şi veşnic (Apc. 13; 14,9-11; 9; 19,20). Fericiţi sunt vremelnic şi veşnic, toţi creştinii binecredincioşi, care luptă din răsputeri cu bună chibzuială contra întunericului şi se smulg din vârtejurile lumii acesteia amăgitoare, alergând cu trup şi suflet Duminica şi Sărbătoarea în limanul Bisericii lui Dumnezeu, ascultând Cuvântul lui cu pietate şi păzindu-l cu toată dragostea. Aceştia vor scăpa din pierzarea vremelnică şi veşnică, vor via şi trăi pururea cu Mântuitorul nostru Iisus Hristos Dumnezeu-Cuvântul, în împărăţia Sa cea cerească, începând de aici de pe pământ (Apc. 2; 3; 20,4-6; 21; 22).

2. Am făcut clăci în Duminici şi-n Sărbători? M-am dus la alţii să lucrez la clăcile făcute în Duminici şi Sărbători? Am făcut clăci cu lăutari, povestiri netrebnice, vorbe scârnave, fapte nelegiuite, prăznuiri drăceşti cu jocuri, cu cântări curveşti, beţii, sfezi, sudalme, ş.a.?

Creştinii care lucrează astfel în Duminici şi-n sărbători, păcătuiesc; de asemenea şi cei ce fac prăznuiri drăceşti, jocuri şi alte blestemăţii (Can. 66 sin. 6 ec; 29 Laodichia cu tâlcul şi subînsemnarea sa). *"Sâmbetele Mele le-au spurcat foarte şi am zis: ca să vărs mânia Mea peste ei în pustie ca să-i pierd pe ei"* (Iez. 20, 13; Is. 1). *"Să păziţi sâmbăta* (la noi creştinii Duminica) *că Sfântă va fi aceasta Domnului şi vouă; cela ce va spurca (prin lucrări, prăznuiri satanice̦şti, jocuri şi alte blestemăţii) pe această zi, va fi nimicit din poporul său..."* (Ieş. 31, 14-15).

Sf. Nichifon Mărturisitorul, în al doilea canon al său, din cele 17 ce se cuprind în tomul II al adunării Sinoadelor, foaia 981, zice: "Cum că nu se cade nici să călătorească creştinii duminica fără de nevoie şi silă. Însă se cade creştinii a nu întrebuinţa serbarea Duminicii şi a celorlalte Sărbători, la beţii şi jocuri, la cântece drăceşti şi la tulburări, ci întru a merge la Sf. Biserică şi a asculta Dumnezeieştile Cuvinte, în a citi Sfintele Scripturi şi a face şi alte fapte bune". Pentru aceea şi de Dumnezeu purtătorul Ignatie, în epistola sa către magnezieni, zice: "Fiecare din noi să serbeze duhovniceşte, cu cugetarea Legii bucurându-se, nu în odihna trupului, nu în jocuri şi în plesnete, ca cei ce nu au minte". Iar Sf. Ambrozie zice că: "Zilele serbării nu se cade a le face noi sărbători de înverşunare". Sf. I. Hrisostom, în cuvântul calendelor, zice: "Şi care este serbarea cea cuviincioasă creştinului? Să auzim pe Pavel, zicând: Ca să prăznuim nu în aluatul cel vechi, nici în aluatul răutăţii şi al vicleşugului, ci în azimile curăţiei şi ale adevărului" (2 Cor. 5, 8). Şi iarăşi acela zice: "Sărbătoarea şi praznicul nimic alta este decât veselie duhovnicească". De asemenea, Balsamon zice: "Că în ziua Duminicii nici a se scălda cineva din creştini se cade. Nici cei ce au băile sau feredeele este iertat a le încălzi în ziua aceasta. Iar cine se va scălda Duminica să se îndrepteze prin canonisire, după judecata Episcopului". Apostoleştile Aşezăminte zic acestea: "Nu dăm voie vouă, în zilele Duminicii, nici a face ceva necinstit, nici a grăi. Că zice oare-unde Dumnezeiasca Scriptură: *"Slujiţi Domnului cu frică şi bucuraţi-vă Lui cu cutremur". Şi veseliile voastre trebuie a se face cu frică şi cu cutremur"* (Vezi subînsemnarea canonului 29 al sin. din Laodiceea, în "Pidalion", fila 293).

Cum trebuie a petrece creştinii în sărbători? Iubiţilor, aici e locul a vă arăta cum trebuie să petreceţi, ca adevăraţi creştini, Duminicile şi Sărbătorile. Sâmbăta la ora 4 după-amiază, clopotele Sfintei Biserici vestesc că mâine e Sf. Duminică, ori altă sărbătoare. În acea clipă, fiecare creştin sau creştină trebuie să simtă o schimbare în sine, un suflu divin, un Duh Dumnezeiesc. Mintea şi gândurile creştinilor trebuie abătute atunci de la grijile lumeşti şi îndreptate la Acela Care ne ţine, Care ne ajută, Care ne hrăneşte. Atunci lasă jos sapa ta,

coasa, secera, mistria, rindeaua, ferăstrăul, ciocanul, condeiul, acul şi orice lucru al tău. Îndreaptă-te cu faţa către răsărit şi stai într-o pioasă poziţie umilită, rostind o rugăciune înaintea lui Dumnezeu în Duh şi-n adevăr. Copiii tăi, slugile ori lucrătorii şi toţi ai tăi, te vor vedea şi vor face şi ei aşa... Eşti pe drum, în tren, în căruţă, oriunde, stai şi dă Domnului o clipă toată fiinţa ta, tot sufletul tău. Pleacă după aceea acasă. Întreabă pe ai casei tale dacă au făcut şi ei la fel. Curăţă curtea ta, drumul din faţa casei tale, taie păsări din curtea ta, pe care găteşte-le spre a te hrăni din ele mâine, în ziua Domnului. Spală-ţi bine cu apă corpul tău, schimbă-ţi rufele. Apoi citeşte rugăciuni sau dintr-o carte Sfântă, din Sf. Evanghelie, N. Test., Psaltirea ori Dumnezeiasca Scriptură V şi N. Test., Mărturisirea Ortodoxă şi alte cărţi Sfinte, pe care trebuie să le aibă fiecare creştin în casa lui. Dacă tu nu poţi citi, pune un copil.

A trecut noaptea. A venit ziua cealaltă a sărbătorii, deosebită de celelalte-ziua Domnului sau a Sfântului. Scoală-te mai de dimineaţă, spală-te, închină-te cu credincioşie, pune la cale cele mai necesare ale tale, îngrijind de vite, de păsări... până aproape de intrarea în slujbă, sau măcar până ce vei auzi glasul clopotelor. Atunci stai locului, închină-te cu credincioşie lui Dumnezeu, după aceea du-te în casă, îmbracă-te cu hainele curate, tu şi unii din ai casei tale, iartă-te cu ai casei tale şi îndreaptă-ţi paşii către Sf. Biserică.

Pe drum spre Sf. Biserică, mergi cuviincios, cu pietate rostind rugăciuni (1 Împ. 2). *"De cei ce mi-au zis mie, în Casa Domnului vom merge, veselitu-mi-s-a duhul, împreună mi s-a bucurat inima"* (Antifon); sau cugetând în Legea Domnului (Ps. 1, 1-3). Intrând pe poarta Bisericii în Curtea Domnului, cugetă în sine că ai pus piciorul în Grădina Raiului pământesc, hotărându-te a crede şi a vieţui după Cuvântul lui Dumnezeu, spre a nu cădea ca Adam şi Eva din Rai. Intrând apoi pe uşa Sf. Biserici, înăuntrul ei, reaminteşte-ţi de Cuvântul Mântuitorului, Care zice: *"Eu sunt Uşa oilor. Prin Mine de va intra cineva, se va mântui şi va intra şi va ieşi şi păşune va afla... Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa. Nimeni nu vine la Tatăl fără numai prin Mine"* (Ioan 10, 7-9; 14, 6).

Intrând în Sf. Biserică, socoteşte-te că te-ai suit în cer, unde este Dumnezeu cu Îngerii şi cu Sfinţii Lui, deci înaintând, roagă-te cu pietate în taină: *"Bucuratu-m-am de cei ce mi-au zis mie: Să intrăm în Casa lui Dumnezeu. Iar eu întru mulţimea îndurărilor Tale, Doamne, în Casa Ta intru şi mă închin întru frica Ta, la Biserica Ta cea Sfântă. Doamne, povăţuieşte-mă întru dreptatea Ta, pentru vrăjmaşii mei, îndreptează înaintea Ta calea mea, ca fără împiedicare să Te măresc pe Tine, Prea Sfântă Treime, o Dumnezeire: pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh. Acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin"*.

După ce ai aprins lumânarea şi pus în sfeşnic, închină-te cu adâncă pietate lui Dumnezeu şi Sfinţilor Săi, înaintea Sfintelor Icoane, făcându-ţi Sf. Cruce dreapta pe faţa ta (adică la fiecare Sf. Icoană faci două închinăciuni, săruţi Sf. Icoană, mai faci apoi altă închinăciune). După închinarea la Sf. Icoane, treci şi te aşează la locul tău, socotind că eşti în cer (Lc. 18, 10; 3 Împ. 9, 3), unde să stai

foarte liniştit şi îndreaptă-ţi privirea către locul cel Sfânt şi urechile tale să fie aţintite ca să asculte la cele ce se cântă, citesc şi rostesc acolo.

"Când ieşim de la Biserică - zice Mitropolitul Antim Ivireanu - să nu ieşim deşerţi. Deci, să facem cum face ariciul, care după ce merge în vie, întâi se satură el de struguri şi apoi scutură viţa de cad broboanele pe jos şi se tăvăleşte pe dânsele de se înfig cât mai multe în ghimpii lui şi aşa duce şi puilor. Aşa să ne săturăm şi noi aici cu Cuvântul lui Dumnezeu şi să ducem fiecare din noi pe la casele noastre, copiilor şi celor ce din motive binecuvântate n-au mers la Sf. Biserică, din cuvintele auzite din Sf. Evanghelie şi dintr-alte cărţi, ca să-i hrănim şi pe dânşii cu hrana cea sufletească".

Deci, după săvârşirea slujbei, du-te acasă încărcat de evlavie şi de duh creştinesc, cum se duce albina încărcată de sucul din flori curate, către stupul ei. Ajuns acasă nu sta mut; ci gândintu-te la cele ce ai auzit în Sf. Biserică, spune toate cuvintele folositoare de suflet, ce ai auzit acolo şi la cei de acasă care n-au luat parte. Aşează-te la masă cu soţia şi copilaşii tăi, mâncând în linişte. După aceea mulţumeşte Domnului pentru toate şi te odihneşte puţin. După asta nu te duce la cârciumă, cum fac azi cei mai mulţi; ci după puţina odihnă , du-te la şcoală, la adunare, ori la vreo serbare creştinească, dacă este, ori stai în casa ta, petrecând creştineşte, în rugăciuni, citind Dumnezeieştile Scripturi, Mărturisirea Ortodoxă, Cazaniile, Vieţile Sfinţilor şi alte cărţi sau foi religioase, folositoare de suflet, pe care le ai tu cumpărate şi aşezate în biblioteca casei tale, ori le împrumuţi de la biblioteca şcoalară, parohială, ori de la alţi creştini. Astfel făcând nu-ţi otrăveşti corpul cu băuturi otrăvitoare de la cârciumi, nici sufletul cu tot felul de vorbe murdare, gânduri vrăjmăşuitoare, sfaturi rele şi felurite netrebnicii, care se plănuiesc şi se aud în toate cârciumile din sate şi de la oraşe; ci ai petrecut ziua Domnului creştineşte, luminat, după plăcerea lui Dumnezeu şi a oamenilor binevoitori ai fericirii neamului omenesc, care-ţi doresc binele: ţie, Bisericii şi ţării.

Încercaţi, faceţi aşa şi veţi ieşi bine (Prel. d. D.O. a VI n-rii 33-34 d. Pr. D.D.Petrescu, rânduiala Bisericii, etc; vezi despre aceasta pe larg în Epistolia Duminicii alcătuită de autor).

Cum se ţin sărbătorile în Anglia. Iată ce spune un călător din părţile noastre, care a fost prin Anglia şi care s-a minunat de respectul pe care englezii îl dau Duminicilor şi Sărbătorilor în Anglia: "Nu lucrează nimic Duminica. Nici mâncare nu se găteşte. Chiar şi restaurantele sunt închise până la prânz (în timpul când creştinii sunt la Biserică), în schimb, Bisericile cunt pline. Artiştii conduc orga, corurile şi orchestra Bisericii. Preoţii la zile mari, când Biserica e neîncăpătoare, ţin predici în teatru. Biserica deschide cursuri în fiecare seară. Preotul îşi are şcolarii lui de felurite vârste. Şcolile sunt cu faţa spre Biserică, iar parcurile nu sunt numai locurile de desfătare între arbori şi flori. În Heyde Park, se ţin două slujbe religioase Duminica şi în fiecare seară auzi cântece religioase şi predici (După "Glasul Ardealului" Cluj 1927).

Repausul Duminical. Desigur că multora din noi le-a scăpat din vedere cuprinsul unei telegrame din străinătate, publicată în ziarele din Bucureşti în noiembrie 1928. Iată cuprinsul telegramei cu bucluc:

D-l Titulescu n-a putut pleca din Londra în ţara sa, pentru că ziua în care trebuia să plece, întâmplându-se a fi Duminică, oficiul de vânzarea biletelor de la vagon lits a fost închis. Va să zică d-l Titulescu, chemat de către Înalta Regenţă şi aşteptat de o ţară întreagă, n-a putut să plece din Londra, pentru că ziua în care trebuia să plece, fiind Duminică, n-a putut cumpăra bilet de tren. Cuprinsul telegramei ne arată respectul pe care poporul englez înţelege a-l da sărbătorilor şi repausului Duminical (O.M.P. pg. 340-341).

Respectarea Duminicilor şi Sărbătorilor, luminarea lor prin Dumnezeieştile Scripturi ale V. şi N. Testament, pe care le tipăresc în milioane de exemplare în peste şapte sute de limbi (Vezi Cartea Cărţilor... Arhim. I. Scriban 1937), pe care le răspândesc în imperiul Britanic, care în afară de Europa cuprinde o mulţime de ţări, provincii şi dominioane, în Asia, Africa, America şi Australia, pe o suprafaţă de 41.020.000 km. p. cu o populaţie de 472.300.000 locuitori (Dict. enciclopedic pg. 1494-1495).

Palatul cu şapte camere. Milostivirea lui Dumnezeu faţă de oameni a fost aşa de mare, încât din cele şapte zile ale săptămânii, nouă ne-a dat 6 zile pentru lucru; iar pentru sine a oprit numai a 7-a zi, pe care să o sfinţească. Această milostivire, cu mulţimea binefacerilor Sale, ne impune a fi recunoscători şi sinceri ascultători poruncilor Lui. Oare suntem noi aşa? Ori alt fel?

Odinioară era un om bogat, foarte milostiv şi bun la suflet. El şi-a făcut, la o moşie a sa, o casă mare boierească, o vilă frumoasă cu 7 camere, din care a şaptea cameră era mai luminoasă. Un om sărac, care n-avea unde se adăposti cu familia sa, a venit la acest om bogat şi-l rugă să-l primească şi pe el în casa aceea, măcar într-o cameră mai dosnică. "Te primesc bucuros, i-a răspuns bogatul. - Iată, îţi dau şase camere, fără a-ţi pretinde vreo chirie, îţi pun şi eu însă numai o condiţie, ca să mă cunoşti de stăpân al camerelor. În acest scop, îţi dau în primire camera a şaptea, să mi-o îngrijeşti şi să mi-o păstrezi curată, ca oricând voi veni aici la moşia mea, să mă odihnesc şi să stau în ea".

Sărmanul om a rămas foarte mulţumit de darul milostivului boier. Plin de bucurie s-a mutat cu soţia şi cu copiii în vila boierească. La început el îşi da toată osteneala, pentru a îngriji de camera a şaptea şi a o păstra curată pentru stăpânul casei. După câtva timp, începu a se lenevi în a mai îngriji de casă şi se şi obrăznici, susţinând că toată casa e a lui. Astfel nu vrea să mai ţină seama de legământul făcut cu stăpânul casei. Boierul mâniindu-se l-a dat afară din toate camerele, aducându-şi alt om spre a îngriji de ele.

Creştinilor! Cum vi se pare fapta acestui om nesocotit şi nerecunoscător?... Iată aşa fac şi pătesc toţi aceia care nemulţumindu-se cu cele şase zile destinate de Dumnezeu pentru lucru, se mai lăcomesc a lucra şi a face târg şi în ziua a

şaptea, adică în Duminici şi Sărbători.

Boierul cu şapte galbeni. Creştinii nemulţumiţi cu cele 6 zile de lucru ale săptămânii, răpind şi ziua Duminicii şi a Sărbătorilor, sunt asemenea unui cerşetor nerecunoscător, şiret şi mare hoţ, vrednic de pedeapsă...

La capul unui pod dintr-un oraş mare, şedea un cerşetor cerând milostenie de la lume. Pe acolo trecu şi un bun creştin bogat, care avea în buzunar şapte bani de aur. Văzându-l pe cerşător slăbit şi tremurând în hainele lui ponosite şi rupte, i se făcu milă de el şi se hotărî să-i dea un ajutor mai îmbelşugat. "Iată, am la mine - zise el - şapte bani de aur. Şase din ei ţi-i dau ţie; iar unul mi-l opresc mie". Cerşetorul luă cele şase monede de aur din mâna binefăcătorului său darnic, fără a-i mulţumi. După plecare, s-a luat tiptil-tiptil, după bogat şi ajungându-l îi fură şi al şaptelea galben din buzunar. Autorităţile observându-l, i-au dat cerşetorului pungaş o lecţie usturătoare, ca s-o ţină minte cât o trăi şi să nu mai îndrăznească a se obrăznici să mai facă cândva aşa.

Fraţi creştini! Judecaţi bine şi aici! Oare nu-i ruşinos acest lucru neomenos? Oare nu-i de osândit fapta acestui cerşetor nemulţumitor şi tâlhar? Şi cu toate acestea, toţi cei care nemulţumindu-se cu cele 6 zile lucrătoare, date de Dumnezeu, se lăcomesc a mai lucra, a târgui, a vinde şi cumpăra şi în ziua Domnului, în Duminici şi Sărbători, sunt asemenea cerşetorului acestuia: nemulţumitori, şireţi, tâlhari şi furi de cele sfinte.

"Cel ce este credincios în puţin şi în multe este credincios, zice Mântuitorul nostru Iisus Hristos, *iar cel ce este nedrept în puţin şi în mult este nedrept. Deci, dacă întru cel nedrept, mamona, n-aţi fost credincioşi, pe cel adevărat cine îl va încredinţa vouă? Şi dacă întru cel străin n-aţi fost credincioşi, pe cel ce este al vostru cine îl va da vouă?"* (Lc. 16, 10-12; 19, 12-27; Mt. 25).

Fata şi baba diavoliţă. Umblarea după Dumnezeu înaripează şi duce sufletele credincioşilor, înălţându-le de pe pământ, la Patria Cerească; iar umblarea pe de lături, le prăbuşeşte de pe pământ în iadul vremelnic şi veşnic.

Acum vreo douăzeci de ani am citit o istorioară, cum reuşeşte diavolul să câştige sufletele oamenilor, lipsindu-le de Sf. Biserică. Voieşte cineva să o ştie? Iat-o! Se duce fetiţa la Biserică. Diavolul se preface în chipul unei babe bătrâne, îi iese în cale şi o întreabă: "Unde te duci tu copiliţă?" "La Sfânta Biserică, mătuşică".

"Ei, la Biserică! Şi ce ai să faci tu la Biserică?... Acolo se duc numai babele şi moşnegii. Las-că ai tu vreme să te tot duci şi la Biserică. Acum i-a priveşte colea în poieniţă, ce mai hârjoană! Uite colo ce joacă plăcută de copii! Du-te şi tu acolo de te joacă cu ei". "Bine mai zici, mătuşică!..."

Aşa făcând fetiţa, după sfatul diavolului, a părăsit Biserica, petrecându-şi vremea în hârjoane copilăreşti! Se face fetiţa fată mare. Pleacă iarăşi la Sf. Biserică. Diavolul se preface iarăşi în babă. Îi iese înainte şi o întreabă:

"Da, unde te duci tu, fată mare?" "La Sfânta Biserică, mătuşică".

"Ei! Mai auzi una: fată mare la Biserică! Ce cauţi tu la Biserică? Acolo merg să se roage numai babele şi moşnegii. Fetele mari se îndrăgostesc acum cu flăcăii. Fetele mari petrec, joacă la horă. Ia priveşte colo la cârciuma aceea: Ce plăcere! Ce joc! Ce petrecere! Ce dragoste! Du-te şi tu acolo, de petrece, joacă, îndrăgosteşte-te... că acum ţi-e vremea".

"Că bine mai zici mătuşică!..". Aşa zicând fata, s-a întors înapoi, părăsind Biserica Domnului, unde trebuia să-şi lumineze mintea şi să-şi hrănească sufletul cu Cuvântul lui Dumnezeu. A părăsit lumina şi a iubit întunericul, petrecând: lumeşte, păgâneşte, sataniceşte, în praznuri drăceşti, jocuri, baluri, serate, mode blestemate, lux, vorbe putrede, cântece de amor, credinţe deşarte şi alte multe blestemăţii... După aceea fata mare se căsătoreşte. Devine nevastă cu bărbat, gospodărioară, copii, griji şi multe altele... Presată de multe greutăţi, pleacă iarăşi la Sf. Biserică, să se roage lui Dumnezeu, pentru pace în casă, sănătate pentru vite, spor în gospodărie, câştig, izbăvire de vrăjmaşi, etc. De suflet nu se îngrijea fiindcă nu-l vedea. Pe când mergea spre Biserică, diavolul iarăşi se preface în babă şi ieşindu-i înainte, îi zice: "Unde ai plecat nevastă, hăi?!..." "La Biserică, mătuşică!" "Alei! draga mătuşicăi! Dar ce ai să faci tu acolo la Biserică, femeie tânără, plină de păcate, cu bărbat, cu copii, cu gospodărie! Cum îţi laşi tu copilaşii singuri în casă, să-şi scoată ochii, să se ardă, ori să li se întâmple cine ştie ce primejdie!... Cum îţi laşi tu casa, gospodăria singură!... D-apăi, nevastă hăi, nu te gândeşti tu că s-aprinde casa, ori te va jefui vreun hoţ, ori altă nefericire te va paşte, dacă lipseşti de acasă! Întoarce-te nevastă înapoi acasă. Las-că după ce vei îmbătrâni te vei tot duce şi la Biserică. Mai ai încă vreme destulă şi pentru Biserică. Acum vezi-ţi de gospodărie, copii, bărbat şi de ale lumii."

"Că bine mai zic,i dragă mătuşică!" Aşa zicând nevasta s-a întors din calea Bisericii înapoi la ale sale, la cele lumeşti. După câtăva vreme nevasta îmbătrâneşte, se face babă. Pleacă iarăşi la Biserică să se roage lui Dumnezeu, măcar acum la bătrâneţe. Diavolul se preface iarăşi într-o hârcă de babă gheboasă şi ieşindu-i înainte îi zice: "Da, unde ai plecat, bătrânico?" "La Biserică, la Sf. Biserică".

"D-apoi ce ai să mai poţi face acolo, acum când eşti gârbovită de ani, slabă şi sfârşită de atâta amar de necazuri? Acum iată, nici nu mai auzi bine! Te dor picioarele! Îţi tremură mâinile! Te apucă tusea! Ba chiar şi neputinţele!!! Şi iată aşa, faci pe toţi să-şi facă semne, să râdă de dumneata! Ia-i mai mare sminteala şi păcatul. Întoarce-te înapoi acasă, că după ce vei muri, tot la Biserică vei fi".

"Că bine mai zici mătuşică", a zis baba şi întorcându-se înapoi din calea Bisericii, s-a dus acasă, unde a trăit până a murit. Atunci i-a luat sufletul şi l-a tras în iad, unde se va munci cu el veşnic. Iată, aşa a câştigat şi câştigă rând, pe rând diavolul, sufletele oamenilor, care se lasă amăgiţi de viclenia lui. Lumea aceasta, în majoritate purtătoare de formă a numelui creştinesc, se depărtează tot mai mult de Dumnezeu, nesocoteşte Cuvântul Lui, huleşte, suduie cele

Sfinte, profanează călcând în picioare Dumnezeiescul Semn al Sfintei de viață purtătoarei Cruci; iar deșertăciunile idolești, zorzoanele trufiei femeiești: mărgele, hurmuz, panglici, cercei, inele, salbe, mărțișoare, brățări, etc. le ridică și le agață în locurile de cinste, ba chiar și în locurile Sfinte, pe fața Sfintelor Icoane ale Maicii Preacurate cu Pruncul Iisus în brațe!!!

Sf. Duminică și femeia cu doi balauri. Dumnezeu, Care a poruncit în V. Testament ca pe omul ce aduna lemne în ziua afierosită Sieși, pentru sfințire și odihnă de lucruri lumești, să-l ucidă cu pietre afară de tabără (Num. 15) a pedepsit și pedepsește în felurite chipuri pe nesocotitorii Duminicii și a Sărbătorilor, care lucrează, tocmesc, vând și cumpără ca în zile de lucru, neîngrijind sufletele și furând cele sfinte, adică vremea sfântă.

O femeie avea obiceiul rău de a lucra Duminica, la fel ca și în zilele de lucru. Ea nu o deosebea de loc că-i sărbătoare; ci se lăia, umplea borș, făcea pâine, deretica și lucra orice. Într-o Duminică, tocmai pe când era ea foc după treabă, iată că deodată, pe negândite, intră în casă o babă, care semăna foarte bine cu o babă din sat. Femeia se miră, văzând-o cum vine și intră la ea în casă nepoftită. Baba aceea era tocmai Sfânta Duminică, care luase acel chip cunoscut și venise la ea ca s-o pedepsească.

"E-e-e-e-i draga mătușicăi, d-apoi și azi faci treabă?" "Ei, păi doară n-oi ședea eu degeaba, cu degetul în gură", se răsti de colo femeia înțepată. "Vale-e-e-e-u draga mătușii, da tu nu știi că-i mare păcat a lucra azi, în ziua Sf. Duminicii!" "Ei, parcă Duminica nu-i și ea o zi ca celelalte zile...".

Pe când vorbea așa împotrivă cu obrăznicie, încă nu terminase de vorbit, când deodată se făcu o lumină cerească în casă și în locul babei, apăru o fecioară tânără, îmbrăcată în alb, care strălucea ca soarele. Femeia se pricepu că baba aceea, transformată în fecioară luminătoare, este Sfânta Duminică. Tremurând de groază căzu cu lacrimi la picioarele ei, rugându-se. Sfânta Duminică însă îi zise: *"Ce vrei? Să zaci trei ani de boală rea, sau să crești doi băieți?"* "Ba să cresc doi băieți", a răspuns îngrozită femeia. Sfânta Duminică se făcu nevăzută. În urmă intrară doi balauri, care au năvălit asupra ei și se puse unul la o țâță și altul la cealaltă țâță și o supseră pe femeia aceia până ce au omorât-o în cele mai cumplite chinuri și apoi se făcură nevăzuți.

Respectarea Sărbătorilor înalță pe oameni. Descoperitorul Americii, Cristofor Columb, ne dă din viața lui un exemplu vrednic de imitat, privitor la păzirea poruncilor bisericești. Acest mare bărbat, niciodată n-a ridicat ancora în zile de sărbătoare sau Duminica. În călătoria sa spre America, respecta cu sfințenie Duminicile și Sărbătorile. Aceasta o pretindea el și de la oamenii săi. Aceștia, după pilda vie a lui Cristofor, căpetenia lor, își petreceau zilele de Sărbătoare și Duminicile, în reculegere sufletească. Astfel, corăbiile lor aveau aspectul unei Bisericuțe plutitoare, care răsunau de preamărirea lui Dumnezeu.

Deși lumea, după primele încercări fără reușită, îl râdea, că și-a mâncat

banii şi averea "visând o lume nouă", totuşi, el mergea hotărât înainte, cu încrederea în Dumnezeu. După lungi şi mari greutăţi, corăbiile lui Columb se apropie de ţărmurile lumii noi. Istoria ne arată că în clipele ieşirii lor din corăbii pe pământul Americii, Columb, ca un om credincios, a coborât cu oamenii lui din bărci şi corăbii, ţinând în mâini steaguri religioase cu Semnul Sfintei Cruci; şi când a pus piciorul pe pământul Americii, Cristofor Columb a îngenuncheat zicând: *"În numele Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, te iau în stăpânire, noua mea patrie"*.

Cei ce vor câştiga *"Patria Cerească"*, trebuie să trăiască o viaţă plină de frământături, sacrificând: avere, bani, tihnă, desfătări, plăceri trecătoare şi la trebuinţă şi viaţă sa.

3. Mi-am ales în Sf. Biserică locul cel mai de frunte?

Cei care îşi aleg loc de frunte în Sf. Biserică, cad în păcatul mândriei, ca fariseul şi adeseori rugăciunea lor se preface în păcat şi cad în osândă (Lc. 18, 9-14; Ps. 108, 6).

Alexie omul lui Dumnezeu, cu toate că tatăl său era mare bogătaş şi om împărătesc, având 3000 de slugi ce purtau brâie de aur, totuşi, el cu multă smerenie sta în pridvor la uşa Bisericii şi asculta Sfintele Slujbe şi aşa bineplăcând lui Dumnezeu prin osteneli, post şi smerenie, s-a făcut Sfânt (V. Sf. 17 Martie).

Plăcuţilor lui Dumnezeu: Zaharia Ciubotarul, fericitul Hartularie Ciubotarul... şi altor smeriţi rugători lui Dumnezeu în Duh şi adevăr, li s-au deschis singure uşile Bisericii înaintea lor (Prol. 9 septembrie; 17 noiembrie; 27 mai). Să ţinem bine seama că nu locul cel mai de frunte din Sf. Biserică; ci starea cu pietate, smerenie, frică, cutremur şi atenţie la cele Sfinte ne foloseşte pe noi înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor cu judecată.

Vă îndesaţi lângă zidul Bisericii? Majoritatea oamenilor - acum ca şi în toate vremurile - înţeleg a se apropia de Dumnezeu prin a se înghesui în Biserică şi a trece înaintea celorlalţi.

După trecerea din viaţă iarăşi înţeleg, unii din ei, că, dacă ar fi înmormântaţi mai aproape de zidul Bisericii, chiar dacă au cercetat Biserica din Joi în Paşti, având învăţăturile ei cam ca a cincea roată la car, ar putea sta şi pe lumea cealaltă mai aproape de Dumnezeu, adică ar fi mai în inima Raiului, unde - ca şi pe pământ - s-ar îndulci de mai multe bunătăţi. Cel ce nu se alimentează aici cu Cuvântul lui Dumnezeu, cât mai des, apoi sărac e, de adevărata fericire şi aici şi dincolo de mormânt. După faptă vine şi răsplata şi, ceea ce seamănă omul, aceea va şi secera. Acesta e un adevăr Dumnezeiesc, care nu se poate muta de cei şmecheri, aşa cum mută cei lacomi de pământ hotarul, pentru a

răpi din pământul vecinului său. Pentru edificarea şi luminarea multora, dăm aici povestirea unui Preot despre un puţin credincios, care se înghesuia, nu în viaţa sa, ci după moarte, lângă zidul Sfintei Biserici. "Văd cam în faţa Bisericii lume multă; băieţi, femei şi în mijloc câţiva oameni, care dădeau din mâini repede, în toate părţile... iar unii aşezau căciulile pe ceafă, roşii de mânie.

Mă apropii şi auzii:

- Auzi, domnule - par-că cine-i el? Ce rang pân-pe-acolo, a purtat cât a trăit? Că a fost Costin Ştefănache?... Ei, şi?... Pentru de asta adică, pentru de asta vreţi acum să-l îngropaţi sub peretele Bisericii?... Nu vă e ruşine, cel puţin de ochii lumii şi păcat de Dumnezeu, să-i săpaţi groapa înaintea mormântului unui Preot, care ne-a slujit o viaţă întreagă?...

- Dar ce e, oameni buni, ce s-a întâmplat - mă amestec eu în vorbă. Ce e tulburarea şi învrăjbirea aceasta, aici lângă Casa Domnului?

- Păi uite, Părinţele - ieşi înainte un bătrân - ia nişte oameni fără minte!... Au săpat groapa lui Costin Ştefănache, chiar lângă peretele Sf. Biserici... Socoteşte şi Sfinţia Ta, e treabă cuminte asta, să fie înaintea mormântului Preotului Vasile!... În viaţă, nu dădea pe la Sfânta Biserică decât din Paşti în Paşti şi alte ori nici atunci.

Ce era? Nişte gropari săpaseră groapa mormântului lui Costin Ştefănache, din porunca rudelor lui, drept lângă peretele Sf. Biserici. Şi Ştefănache răposatul, nu prea fusese el bisericos - ba mi se pare, chiar era împotriva Bisericii. Obiceiurile creştineşti îi erau urâte... înjura de cele Sfinte... şi totdeauna îl găseai în fruntea tuturor răutăţilor. Acum i se făcuse groapa mai aproape de Biserică decât a tuturor morţilor dinainte de el... şi acesta era un lucru, care supăra grozav cuminţenia bunilor creştini, - că unui mirean, care în toată viaţa lui n-a voit să ştie de Dumnezeu, acum să i se facă groapa în locul cel mai de cinste, ba încă şi înaintea mormântului unei feţe bisericeşti...

- Oameni buni, începui eu: Nu e de mirare ce vedeţi. De mirare ar fi să-l ducă groparii în ceruri, înaintea lui Dumnezeu; nu lângă Sf. Biserică. Dar acolo nu-l pot duce decât faptele lui cele bune, dacă le are! - Cine se îndeasă între oameni să iasă în frunte, fără să fie vrednic, acela se îndeasă şi la Sf. Biserică să treacă înaintea celor mai bătrâni decât el, acela se îndeasă până şi mort să fie înaintea tuturora, şi să ocupe locul cinstei şi vredniciei. Pentru aceea rudele stăruie a fi plimbat pe uliţa cea mare, a fi prohodit în Biserica cea dintâi din sat, în care cât a trăit, n-ar fi intrat să-l fi picat cu lumânarea - aceluia şi acum i se dă locul cel dintâi, într-o ogradă de trupuri pământeşti!...

Dar vai nouă *"nepricepuţilor şi zăbavnicilor cu inima a crede cele arătate nouă de Dumnezeu!"* Nu ştiţi oare că viaţa noastră curată şi trăită în poruncile lui Dumnezeu, ne apropie mai mult de Atotputernicul şi nu groapa noastră dacă e mai lângă Sf. Biserică? Nu ştiţi oare, că nu cel dus mort în Biserică se izbăveşte mai mult de păcatele sale, decât cel care i-a fost prietenă şi povăţuitoare în viaţă? Nimeni să nu creadă că se face o nedreptate răposatului Preot, al cărui

mormânt va veni mai în urma celui a lui Costin Ştefănache! Cine poate să ştie, dacă el în faţa lui Dumnezeu, nu e tot mai-naintea lui Costin?!... Câţi credincioşi al căror sfârşit a fost prin munţi, prin văi, prin fundul apelor - nu pot oare să aibă sufletele lor mai aproape de Dumnezeu, decât a celor ale căror morminte sunt aşezate în cimitire frumoase şi în Biserici chiar?...

...Pentru că nu apropierea de Biserică a rămăşiţelor noastre pământeşti ne apropie de Raiul bucuriei şi al nemuririi - ci credinţa şi faptele noastre creştineşti din viaţă - acestea sunt care ne duc până în Faţa lui Dumnezeu... Deci "nu fiţi rătăciţi, fraţii mei iubiţi. Din fapte se îndreptăţeşte omul" (Iac. 1, 16; 2, 24).

Femeile au rămas cu mâna la gură... Bătrânii gânditori au oftat, apoi tare mulţumiţi de învăţătura acestora, ca de o apă dulce şi răcoritoare, au clătinat capetele şi s-au împrăştiat fiecare pe la casele lor (Pr. V.G. Şuşnea "Degetul lui Dumnezeu"). *"Cine are urechi de auzit să audă"* (Mt. 13, 9).

4. Ca femeie ori fată, am trecut din pronaos în naosul Sfintei Biserici şi am stat printre bărbaţi, ori chiar înaintea lor?

Femeile în Sfânta Biserică să stea numai în pronaos. În vremurile noastre de dezechilibrare şi dezmăţ sufletesc şi trupesc, unele persoane din partea femeiască şi-au luat avânt, ca, la venirea în Sf. Biserică să părăsească locul destinat lor în pronaos, unde au şi catapeteasmă mică pentru închinat şi sărutat Sfintele Icoane şi a se duce în naosul Bisericii, destinat stării bărbaţilor la rugăciune. Adeseori s-au văzut femei intrate în naos, stând în timpul slujbelor Sfinte printre bărbaţi şi băieţi. Unele femei simţindu-se oarecum deasupra celorlalte, trec, dintre femei între bărbaţi. Aceasta este o neorânduială, un păcat care strigă la cer, cerând răsplătire asupra acelor femei umflate de mândrie, ce-şi părăsesc locul destinat lor în Sf. Biserică. Astăzi, când fetele şi femeile vin aproape despuiate, cu: capul, mâinile, pieptul şi picioarele goale, dezgolite, în Biserica lui Dumnezeu şi părăsindu-şi locul lor din pronaos, strechiază în naos printre bărbaţi şi băieţi, păcatul e cu atât mai greu şi groaznic, cu cât dezgolirea corpului lor (faţă de acoperirea binecuviincioasă a Maicii Domnului, a Sfintelor Muceniţe, cuvioase şi drepte femei) e mai pronunţată, mai şuchiată, mai nebunească.

"O! femeie pentru ce ai venit astfel în casa lui Dumnezeu? Ai venit ca să te rogi? Acea modă arătătoare goliciunii capului, mâinilor, pieptului şi picioarelor tale, nu e chipul unei creştine care vine să se roage! Chipul acela e mai degrabă o provocare la păcate! O reclamă a desfrânării! O duhoare a iadului!... Dar oare pentru ce strechiezi din locul rânduit ţie, a sta la rugăciune, tocmai în naosul Bisericii, printre bărbaţi şi băieţi? Au pentru rugăciuni? Ori pentru alte fumuri şi scăderi infernale? Strechierea aceea nu este a unei creştine pioase care vine la Sf. Biserică ca să se roage! Aceasta este roada infernală a mândriei blestemate! Dacă unele femei sau fete, care se socotesc mai presus de celelalte, părăsesc locul lor din pronaus, strechiind din naos la bărbaţi şi băieţi, dar bărbaţii şi băieţii mai răsăriţi dintre ceilalţi unde să se ducă? În Sf. Altar? Şi dacă bărbaţii şi-ar părăsi locul lor din naos şi s-ar duce în Altar, atunci Preoţii unde să se mai

ducă pentru a liturghisi? Sus pe acoperişul Bisericii?!! Vedeţi ce babilonie e în capul acelor femei şi fete, care nu stau la locul rânduit lor, în pronaos? Neorânduiala aceasta, pe care o fac unele femei şi fete în Casa lui Dumnezeu, le pune sub grea afurisenie. Rugăciunea acelor femei şi fete, ce strică buna rânduială, se preface în păcat şi diavolul stă de-a dreapta lor, iar păcatul mamei lor, care le-a crescut în spitirul trufiei, contra pietăţii şi bunei rânduieli creştine, nu se va şterge; de nu se vor îndrepta după Dreptarul Ortodoxiei.

După ce Dumnezeu a creat lumea spirituală, mulţimea oştirilor îngereşti, cerul şi pământul, în cele şase zile ale creaţiei cu toate creaturile dintr-însele, apoi a făcut pe om, pe bărbat, pe protopărintele nostru Adam, pe care l-a aşezat apoi în grădina Raiului ca să o lucreze şi să o păzească. Lui Adam i-a dat poruncă ca să mănânce din toţi pomii Raiului, numai din pomul cunoştinţei binelui şi al răului să nu mănânce, că în ziua în care va mânca, va muri. La Adam a adus Dumnezeu toate vieţuitoarele pământului ca să le vadă şi să le pună nume, şi Adam a pus nume fiecărei vieţuitoare, după chipul, firea şi mişcările sale.

Dumnezeu văzând că nu-i bine să fie omul singur, S-a hotărât să-i facă un ajutor, potrivit după el, care să se asemene cu el, i-a dat un somn adânc şi pe când Adam dormea greu, Domnul Dumnezeu a luat una din coastele lui, a închis carnea la loc şi din acea coastă scoasă din om, El a făcut o femeie, pe care a adus-o la dânsul. Adam deşteptându-se a văzut pe femeia creată din coasta lui, şi a zis: *"Iată, aceasta-i os din oasele mele şi carne din carnea mea. Ea se va numi femeie, pentru că a fost luată din bărbatul ei. De aceea va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va lipi de femeia sa, şi vor fi amândoi un trup"*.

Vezi, femeie, că bărbatul a fost zidit întâi şi soţia lui mai pe urmă? Ia spune, femeie, unde erai tu, când Domnul Dumnezeu a zidit pe Adam din ţărâna pământului şi i-a suflat în faţa lui Suflare de viaţă, când omul s-a făcut făptură vie, cu Suflet viu în el? Aşa-i că erai în coasta din corpul lui?! Unde erai, femeie, când Dumnezeu a sădit grădina cea frumoasă a Raiului, în Eden spre răsărit? În coasta din corpul bărbatului. Unde erai, femeie, când Dumnezeu a pus pe bărbat în grădina Raiului? În coasta din corpul lui. Unde erai, femeie, când Dumnezeu a aşezat pe bărbat în grădina Raiului, ca s-o lucreze şi s-o păzească? În coasta din corpul bărbatului. Unde erai, femeie, când Dumnezeu i-a dat bărbatului binecuvântarea să mănânce din toţi pomii şi bunătăţile Raiului, oprindu-l a nu mânca din pomul cunoştinţei binelui şi al răului, *"pentru că ziua în care va mânca, va muri?"* În coasta din corpul bărbatului. Unde erai, femeie, când Dumnezeu privind la bărbatul creat, a zis: *"Nu este bine ca omul să fie singur, să-i facem un ajutor potrivit după el?"* În coasta din corpul bărbatului. Unde erai, femeie, când Dumnezeu a adus la Adam toate vieţuitoarele pământului pe care le crease, ca să le pună nume. În coasta din corpul lui Adam. Unde erai, femeie, când Dumnezeu a trecut pe dinaintea ochilor lui Adam toate vieţuitoarele apelor, văzduhului şi pământului, pe care el privindu-le le-a pus nume, cu care au rămas

şi-l poartă până azi? În coasta din corpul bărbatului. Unde erai, femeie, când Dumnezeu i-a dat somn greu bărbatului pentru a te crea pe tine? În coasta pe care El a scos-o din corpul bărbatului, din care te-a creat şi apoi te-a adus la el, ca să te primească ca soţie!!! Vezi că bărbatul a fost zidit mai întâi; iar femeia mai pe urmă? De aceea Dumnezeu a hotărât ca bărbatu,l să fie cap femeii; iar femeia, să fie supusă bărbatului cu bună-cuviinţă. Tot Dumnezeu a insuflat pe trimişii Săi: Strămoşi, Patriarhi, Prooroci, Apostoli, Ierarhi, Preoţi, Soboare Sfinte şi dreapta raţiune, ca în Sf. Biserică, bărbaţii să stea înainte şi femeile în urma lor, deci, locul vostru, femeilor, este în urma bărbaţilor.

Toată partea femeiască e rânduită de sus, să stea în urma părţii bărbăteşti, în Sf. Biserică. Deci, o, femeilor strechiate, din pronaos în naos, printre bărbaţi şi băieţi, întorceţi-vă înapoi la locul destinat femeilor, ca nu cumva rugăciunile voastre să se prefacă în păcate grele, strechierea voastră în sminteală, îndărătnicia voastră în atragerea şi dezlănţuirea urgiei Divine asupra capului şi familiei voastre şi neorânduiala voastră, în îmbrăcare cu blestem, cu afurisenie şi cu prăbuşire în iadul vremelnic şi veşnic!!!

Bărbatul este slava lui Dumnezeu, deci, el trebuie să asculte în totul numai de Dumnezeu şi să-i urmeze Lui, *femeia este slava bărbatului său,* ea trebuie să asculte de bărbatul ei în tot ceea ce-i după voia şi plăcerea lui Dumnezeu. În Sf. Biserică şi în adunările religioase, partea femeiască să stea în urma bărbaţilor, aşa cum este rânduit şi li se cuvine lor. *"Pentru că* - zice Sf. Ap. Pavel - *nu este bărbatul din femeie; ci femeia din bărbat... Însă nici bărbatul fără femeie, nici femeia fără bărbat, întru Domnul. Că precum este femeia din bărbat, aşa şi bărbatul din femeie şi toate de la Domnul... totuşi, femeia să rămână în rânduiala supunerii ei faţă de bărbat şi la locul lor destinat în* (pronaosul) *Bisericii, adică în urma bărbaţilor, să fie plecate bărbaţilor lor.*

Femeile cu podoabă de cinste, cu sfială şi cu întreagă înţelepciune să se împodobească pe sine, nu cu împletiturile părului, nici cu mărgăritare sau cu haine scumpe (lux, modă, goliciuni, împopoţonări cu deşertăciuni idoleşti); ci *(precum se cuvine femeilor celor ce se făgăduiesc temerii de Dumnezeu) cu fapte bune. Femeia în tăcere să se înveţe toată ascultarea. Însă, femeii să înveţe nu dau voie, nici a-şi stăpâni bărbatul, ci să fie în linişte. Că Adam întâi s-a zidit* (1 Cor. 11, 8-12; Fac. 3, 16; Cols. 3, 18-19; 1 Petru 3, 1-7; Efs. 5, 22-33), *apoi Eva. Şi Adam nu s-a amăgit; iar femeia amăgindu-se a fost întru călcarea poruncii. Dar (femeile) se vor mântui prin naşterea de fii, de vor petrece în credinţă şi în dragoste şi în sfinţire cu întreagă înţelepciune"* (1 Tim. 2, 9-15).

Aceasta ştiind-o străbunii şi străbunele noastre, fiecare după ce intra în Sf. Biserică, trecea la locul destinat lor. Partea bărbătească mergea în naos şi după ce se închinau după datoria creştinească la Sf. Icoane de pe catapeteasma Bisericii (ce desparte Sf. Altar de naos) treceau în naos, fiecare la locul său, după vârstă şi cinste: bătrânii înainte, bărbaţii şi băieţii după ei. Aşa veneau ei şi la miruit şi la Sf. Anaforă.

Partea feminină când venea la Sf. Biserică, se opreau în pronaos, înapoia bărbaţilor şi a băieţilor. După ce se închinau şi sărutau sfintele Icoane din catapeteasma mică a pronaosului, aşezată acolo după buna rânduială Divină, anume pentru toată partea feminină, apoi treceau fiecare la locul său cuvenit în pronaos: în faţă maica preoteasă, profesoara... bătrânele, după dânsele femeile mature, apoi la rând după vârstă, cele mai tinere şi fetele.

Aşa stătea aşezată lumea creştină, în satul meu natal, Buneşti-Argeş, aşa în satul vecin, în Biserica unchiului meu, Preotul-învăţător Ghiţă Diaconescu şi în alte sate din împrejurimi. Aşa am văzut în Bisericile Ortodoxe din Ardeal şi mai pronunţat în Banat. În Banat am văzu pronaosul Bisericii despărţit de naos printr-un grilaj de lemn, care opreşte partea feminină de a se amesteca şi a se privi cu partea bărbătească, în tot timpul slujbelor Sfinte, cât stau în Sf. Biserică. Partea bărbătească îşi are intrarea printr-o uşă din peretele naosului dinspre miază-zi; iar partea feminină îşi are intrarea prin peretele de apus. În timpul slujbelor, partea bărbătească merge şi dă Sf. Liturghii Preotului la uşa laterală de miază-noapte a Sf. Altar; iar partea feminină dă Sf. Liturghii Preotului, când (deschizându-se uşile grilajului despărţitor) cădeşte în pronaos, sau se duce de le miruieşte. Cele care nu pot prinde momentele acestea, îşi dau liturghiile lor cu pomelnicul, lumânarea, prescura, tămâia... la ghişeul făcut anume în grilajul despărţitor, de unde le ia paraclisierul sau un bătrân pios, anume rânduit de Preotul Bisericii pentru aceasta.

După săvârşirea Dumnezeieştii Liturghii, vin la miruit şi la Sf. Anaforă, mai întâi toată partea bărbătească, începând cu bătrânii, învăţătorii, bărbaţii, băieţii şi copiii (băieţaşii) aflaţi în naos. După ce a luat Sf. Anaforă toată partea bărbătească, de la bătrâni până la băieţii cei mai mici (5-7 ani) şi au ieşti afară din Sf. Biserică; apoi vin să se miruiască şi să ia Sf. Anaforă toată partea feminină, începând cu maica-preoteasă şi terminând cu copiliţele cele mici.

Deşi după moda lumii, în unele Biserici s-a luat obiceiul de a se da voie *a sta bărbaţii în dreapta şi femeile în stânga*, totuşi, spre a se evita orice sminteli, spre a nu se da naştere aprinderii dobitoceştii curvii şi spre a se da cât mai curate, aprinse şi mai fierbinţi rugăciunile noastre înaintea lui Dumnezeu, e bine şi foarte bine, a rămâne tot la duhovniceasca rânduială a Ortodoxiei, adică a sta bărbaţii în naosul Bisericii; iar partea feminină la urmă, în pronausul Bisericii. Astfel, adunarea creştinilor e scutită de multe aprinderi la păcate. La aceasta ne face prudenţi Mântuitorul, zicând: *"Aţi auzit că s-a zis celor de demult: să nu preacurveşti. Dar eu zic vouă: că tot cel ce caută la femeie spre a o pofti pe ea, a şi preacurvit cu dânsa în inima sa"*. Şi viceversa (Mt. 5, 27-28). Şi dacă mâna (prietenii) piciorul (fraţii, rudele) ochiul (părinţii sau copiii) te sminteşte, Mântuitorul zice să le tai şi scoţi (adică să nu-i asculţi, nici să te iei după dânşii, cu toate că dragostea de aproapele trebuie să rămână) apoi cu atât mai mult, feluritele noutăţi, obiceiuri şi mode, trebuie să se taie şi scoată afară din Sf. Biserică, pentru ca creştinii ce vin a se ruga, să se uşureze de păcate; iar nu

să se încarce de păcate, blestem şi urgie Divină. Orice strechiere a femeilor şi fetelor, din pronaos în naosul Sfintei Biserici, trebuie tăiată, scoasă, lepădată cu totul. *"Îndreptând astfel* - zice Sf. Scriptură - *mâinile şi genunchii* (persoanele) *cele slăbănogite şi făcând cărări drepte picioarelor celor dornici de mântuire, ca nu ce este şchiop să rătăcească; ci mai vârtos să se vindece. Pacea să o urmaţi cu toţii şi sfinţenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul. Socotind ca nimeni să nu se lipsească de Darul lui Dumnezeu; ca nu vreo rădăcină* (obicei rău, modă infernală, strechia iadului, etc.) *a amărăciunii (păcatului), odrăslind în sus, să facă sminteală şi prin aceea să se spurce mulţi..."* (Evr. 12,12-15-29). Să păzim cu sfinţenie buna-rânduială a Dreptarului Ortodoxiei în Sf. Biserică şi să lepădăm din mijlocul ei orice neorânduieli aducătoare de sminteli şi aprinzătoare de păcate, spre a nu se zice şi adunării creştineşti, ca odinioară cetăţii Ierusalimului: *"Vai! Cetatea aceea credincioasă, cum a ajuns o curvă! Era plină de judecată (paşnică) dreptatea locuia în ea şi acum e plină de necurăţie, de ucigaşi..."* (Is. 1 Comp. Ier. 2-21).

5. N-am adus daruri la Sf. Biserică după datoria noastră creştinească?

Toţi cei care au căutat a sluji lui Dumnezeu de formă (Mt. 15,8-9; comp. Is. 29, 13; Iez. 38, 31; 2; 3; 18; 33) şi diavolului pentru dobândirea deşertăciunilor lumeşti (Mt. 4, 8-9; comp; 2 Cor. 6, 14-18; 1 Cor. 10,20-23), s-au înşelat, păgubind şi osândind groaznic (Apc. 6; 8; 9; 16-20).

Cain a vrut a trăi cu Dumnezeu aducându-i jertfă, dar n-a vrut a se strica nici cu diavolul, pe care ascultându-l a ieşit rău, căci jertfa i-a fost respinsă, a devenit ucigaşul fratelui său şi groaznic osândit vremelnic şi veşnic (Fac. 4). Aşa păţesc şi cei care slujesc lui Dumnezeu, dar de slujba diavolilor nu se lasă. După înmulţirea oamenilor pe faţa pământului, fiii lui Dumnezeu (ai lui Sit) - zice Sf. Scriptură - au văzut că fetele oamenilor (a urmaşilor lui Cain) erau frumoase şi s-au însoţit cu ele. Această amestecare (a fiilor luminii cu fiicele întunericului), a mâniat groaznic pe Dumnezeu şi a zis: *"Duhul meu nu va rămâne pururea în om, căci omul nu e decât carne păcătoasă..."*. Din acea însoţire urâcioasă înaintea lui Dumnezeu, au ieşit: uriaşii, monştrii, oamenii răi, cumpliţi, porniţi la războiri, vărsări de sânge, grozăvii şi omoruri. Dumnezeu văzând acea lume monstruoasă, S-a mâniat aşa de mult asupra lumii pogorâtă în halul acelor stricăciuni, încât s-a hotărât şi a pierdut toată lumea de pe pământ, din care n-a scăpat decât numai Noe cu casa sa (8 suflete) şi câte şapte perechi din vieţuitoarele curate şi câte două din vieţuitoarele necurate (Fac. 6-9; 2 Petru 2, 5).

Împ. Saul a slujit lui Dumnezeu, dar slugărind pe Mamona şi alergând la vrăjitoarea din En-Dor ca să-i ghicească, s-a prăbuşit din Darul lui Dumnezeu, pierzându-şi puterea, ungerea sfântă, dregătoria împărătească şi viaţa, printr-o fioroasă sinucidere (1 Împ. 31). Aşa pătimesc şi creştinii care merg şi pe la Preoţii Bisericii, dar aleargă şi pe la descântători, ghicitori, vrăjitori, tot cercând şi ispitind dacă colo ori dincolo vor afla leacul bolii, lucrul pierdut, etc.

Omul lui Dumnezeu cât timp a rămas sub ascultarea Domnului, a făcut

minuni în Betel; iar când a căzut din ascultare, ţinând seamă mai mult de vorba neadevărată a prorocului bătrân decât de Cuvântul Dumnezeiesc, şi-a atras asupra capului său pedeapsă Divină şi o fioroasă moarte năprasnică, omorându-l leul pe cale (vezi pe larg 3 Împ. 13).

Fiecare creştin este dator a aduce darurile sale la Sf. Biserică pentru binecuvântare, împărtăşire de sfinţenia rugăciunilor şi recunoştinţă faţă de Dumnezeu, Care i-a dăruit şi l-a pus stăpân peste toate lucrurile sale (Fac. 1; 2; 4, 1-5; 9, 20-22; etc.). Aceasta-i poruncă Dumnezeiască şi cei care nu o împlinesc, atrag asupra lor: greutăţi, lipsuri şi sărăcie în casele lor; iar cei care aduc cu dărnicie şi bunăvoinţă, atrag în casele lor binecuvântare Divină, pace, belşug, îndestulare şi fericire vremelnică şi veşnică.

"Domnul a grăit lui Moisi: *"Vorbeşte fiilor lui Israel: "Să-Mi aducă un dar. Darul acela să-l primiţi pentru Mine de la orice om (binecredincios), care îl va da cu tragere de inimă"* (Ieş. 25, 2; Levit. 24, 1-9; etc.) *"Adu-ţi Darul tău la Altar... Să nu daţi uitării lauda... binefacerea şi dărnicia; caci lui Dumnezeu jertfe ca acestea îi plac... şi, pe dătătorii de bunăvoie îi iubeşte Dumnezeu"* (Mt. 5, 23; Evr. 13, 15-16; 2 Cor. 9, 7).

Darurile ce se aduc de către creştini la Sf. Biserică. Darul este semnul văzut al dragostei. Darul adus la Sf. Biserică este un mijloc de sfinţire pentru cel ce l-a adus. La Sf. Biserică trebuie să se aducă tot ce este mai bun, mai frumos, ca să fie bine primit de Dumnezeu, ca şi jertfa lui Abel (Evr. 11, 4).

1. *La Altar*, după canoane, se pot aduce numai prescurile şi vinul trebuincios Sfintei Împărtăşanii, tămâia pentru cădelniţă, lumânările şi untuldelemn pentru candele.

2. *La Biserică*, iar nu la Altar, se primesc spre binecuvântare: coliva, strugurii şi alte feluri de fructe, artosele şi seminţele de grâu, flori, ş.a.

3. Iar despre carne, brânză, ouă, iată ce zice Tipicul cel Mare: "Pravoslavnicii creştini, carne în Biserică nu aduc, ci în casă la Preot... iar ouăle şi brânza, aduse fiind, se pun în pridvor, iar în Biserică nici cum nu se cuvine a se aduce".

În ştiinţă să fie, cum că, carnea şi prinosul cel alb nu este Paştile, nici mielul, precum zic oarecare, şi primesc chiar dintr-însul cu toată evlavia ca din oarecare sfinţenie şi se împărtăşesc, ci o proastă aducere. Că nu se poate aduce aceasta ca şi cum în jertfa lui Dumnezeu, ci numai ca o blagoslovenie celor ce încep, după post, să mănânce carne şi brânză, cele puse înainte cu rugăciunea cea de la Preot se blagoslovesc spre mâncare. Că Paştile cel adevărat Însuşi Hristos este şi Mielul Cel ce ridică păcatele lumii... Şi pentru aceasta prinoasele acelea, căci nu sunt Paşte, în Sf. Altar, sau în Biserică, nu se cuvine a se aduce, ci afară de Biserică, sau în pridvor, ca prin rugăciune să se blagoslovească, după can. 3 al Sf. Apostoli, care zice:

4. "Dacă vreun Episcop sau Presbiter afară de rânduiala Domnului despre jertfă va aduce altceva la Altar: miere, lapte, ori băuturi meşteşugite în loc de vin; păsări sau oarecare animale, ori legume afară de rânduială, să se cate-

risească; afară de spice de grâu nou, ori struguri la vremea cuviincioasă. Dar să nu fie iertat a se aduce altceva la Altar decât untdelemn pentru candelă şi tămâie la vremea aducerii înainte" (Apost. 3 şi 4; VI ec. 28, 32, 27, 94; Cart. 44; Tipicul cel Mare pg. 577).

5. *Dumnezeu primeşte darul, indiferent de vrednicia Preotului.* "Iar Marele Atanasie grăieşte: De vei şti pe Preot adevărat că curveşte sau alt păcat face, să nu-ţi întorci darul, adică prescurile de la dânsul, nici să-l osândeşti că e păcătos, că acele prescuri nu le aduci lui, ci lui Dumnezeu. Bine, că este nedestoinic şi păcătos, iar prescurile-ţi, adică liturghia ta, printr-însul se suie la cer; iar el va lua plata păcatelor lui în ziua Judecăţii" (P.M.B. gl. 50).

6. "Preotul ese dator să dea credincioşilor acasă, o parte din darurile aduse de ei la Biserică - colivă, prescuri - pentru binecuvântarea familiei. Chiar din prescurile aduse la Altar se dau o parte. Pe de o parte credinciosul se hrăneşte duhovniceşte cu jertfa sfinţită la Altar, iar pe de altă parte, Preotul dă dovadă că este lipsit de duhul cel rău al lăcomiei.

7. *Cum trebuie adus:* "Şi dacă îţi aduci darul tău la Altar şi acolo îţi aduci aminte că fratele tău are ceva împotriva ta, lasă-ţi darul tău înaintea Altarului şi du-te mai întâi de te împacă cu fratele tău. Apoi vino să-ţi aduci darul tău" (Mt. 5, 23-24).

8. Să fie aduse cu inimă curată şi credinţă dreaptă, căci jertfele celor necredincioşi, ale ereticilor şi ale schismaticilor, ale celor ce trăiesc în concubinaj şi nu voiesc să se cunune, ale celor ce nu voiesc să se pocăiască, ale celor ce speculează credinţa pentru bunul nume public, nu se primesc. Jertfa lui este ca a lui Cain (Fac. 4; 5); ca a lui Ozia (2 Cronici 26, 16-22); ca a lui Saul (1 Sam. 5, 15-23).

9. *Rostul darurilor.* Darurile pe care le dau credincioşii, atât Preotului, cât şi cele date Bisericii, se aduc pentru dragostea lui Dumnezeu. Ele *nu sunt o plată pentru Sfintele Taine,* căci "Darul lui Dumnezeu nu se poate vinde" (F. Ap. 7, 20), ci un fruct al datoriei, de a ajuta pe cel ce se osteneşte în slujba Domnului, căci "Domnul a rânduit ca cei ce propovăduiesc Evanghelia, să trăiască din Evanghelie" (1 Cor. 9, 14; Apost. 3; 4; 38; 41; VI c. 23; Gangra 7 şi 8).

10. Clericul care se ceartă cu credincioşii de la darurile aduse de ei, fie ofrande aduse la Biserică, fie anumite "onorarii de epitrahil", cum sunt: botezuri, înmormântări, ş.a. acela face o mare sminteală. "Fiii lui Eli erau nişte oameni răi. Nu cunoşteau pe Domnul... Când aducea cineva o jertfă, venea sluga preotului în timpul când se fierbea carnea, ţinând în mână o furculiţă cu trei coarne, o băga în cazan, în căldare, în tigaie sau în oală şi tot ce apuca cu furculiţa, lua preotul pentru el... Sluga preotului zicea: "...Dă pentru preot carne de fript, el nu va lua de la tine carne fiartă, ci vrea carne crudă... Dă-mi acum, caci altfel iau cu sila!" "Tinerii aceştia se făceau vinovaţi înaintea Domnului de un păcat foarte mare, pentru că nesocoteau darurile Domnului!" (1 Împ. 2, 12-17).

Jertfa cea mai aleasă şi adevărată. Adevărata jertfă este Sfânta Împărtăşanie. Darurile aduse de om sunt simbolul dragostei faţă de Dumnezeu.

Jertfa omului se primeşte de Dumnezeu în măsura în care el o aduce cu inimă sinceră şi din muncă cinstită:

1. Să nu se amestece alte prinoase cu Sfânta Împărtăşanie, ci "să se dea poporului numai Sfânta Cuminecătura spre viaţa veşnică şi iertarea păcatelor, iar aducerea strugurilor să se considere drept pârgă. Preoţii deosebit binecuvântând-o, să se dea dintr-însa celor ce cer, spre a mulţumi Celui ce a dăruit rodurile prin care trupurile noastre cresc şi se hrănesc, după hotărârea Dumnezeiască. Dacă vreun cleric ar proceda împotriva celor hotărâte, să se caterisească" (Sin. VI ec. can. 28).

2. Jertfa celor căzuţi în păcate de moarte, şi care nu voiesc să se pocăiască, nici să se spovedească, nu este primită la Sf. Biserică (Prav. Bis. Ier. N. Sachelarie).

6. Am ascultat fără evlavie Sfintele Laude Dumnezeieşti, Sfintele Scripturi, predicile, cazaniile, Sfintele Slujbe şi Dumnezeieştile Liturghii?

"Cu auzul veţi auzi şi nu veţi înţelege şi uitându-vă veţi privi şi nu veţi vedea că s-a îngroşat inima poporului acestuia, şi cu urechile sale greu a auzit şi ochii săi i-au închis, ca nu cumva să vadă cu ochii şi cu urechile să audă şi cu inima să înţeleagă şi să se întoarcă şi să-i vindec pe ei" (Is. 6, 9-10; Mt. 13, 13-15).

Cum ascultau primii creştini Sfânta Liturghie? Odinioară, pe când Biserica Domnului Hristos era asuprită, iată că într-un sat, pe când oamenii se aflau la Sf. Biserică, au venit nişte ostaşi trimişi de stăpânire, să prindă pe Preot şi să închidă Biserica.. Dar Preotul, care se aştepta la aceasta, a fugit şi a trecut în altă ţară. Duminica viitoare, trecând ostaşii din nou pe acolo, au văzut pe săteni strânşi în jurul mormintelor şi stând la rugăciune. "Ce faceţi aici?" strigară ostaşii. "Asistăm la Sfânta Liturghie...". "Cum aşa?" întrebară uimiţi ostaşii. Unul din credincioşi îi răspunse: "Când a plecat, părintele ne-a spus că în fiecare Duminică la ceasul acesta el va sluji Sfânta Liturghie pentru noi, acolo unde se află, iar noi să ne adunăm aici, lângă mormintele celor dragi ai noştri şi acolo să stăm în rugăciuni". Ostaşii s-au mirat de o aşa mare putere de credinţă şi nu le-a mai făcut nimic (C. cu pilde Al. L. M).

Ascultând Cuvântul Domnului. Împ. Constantin cel Mare, ascultă odată mai multe ceasuri Cuvântul lui Dumnezeu, stând în picioare. Un Episcop se duse la dânsul şi-l rugă să şadă. Împăratul îi răspunse, că nu se cuvine să asculte Sfaturile şi Porunile Celui mai Mare Împărat şi Stăpânitor al Cerului şi al pământului, şezând; ci stând în picioare (I. Popeea).

Măgarul lui Buridan. De la un vestit filozof grec, Aristotel, a rămas o snoavă despre un măgar, care slobozit fiind din grajd între două grămezi de nutreţ, nu se putea hotărî din care să mănânce. Şi atât a tot dibuit între cele două grămezi, până ce a pierit de foame.

Un scriitor englez, Buridan, a prelucrat pe larg într-o carte întreagă această snoavă, zugrăvind prin ea, chipul şi tipul oamenilor nehotărâţi. De aici a rămas

numele de "Măgarul lui Buridan", de câte ori e vorba despre oameni nehotărâţi.

Acum, fireşte, istoria lui Aristotel a fost făcută ca orice snoavă, din închipuire. Căci, oricât de nepriceput ar fi un dobitoc, tot nu moare de foame între doua grămezi de nutreţ, ci se repede pe dată la una din ele. Însă, vai, această snoavă se petrece aievea când e vorba de viaţa noastră cea sufletească.

Acestea zice Domnul: *"Mărturie să-Mi fie Mie astăzi asupra voastră, cerul şi pământul, că şi viaţa şi moartea am pus înaintea feţii voastre şi binecuvântarea şi blestemul. Alege viaţa ca să trăieşti, tu şi sămânţa ta"* (Ier. 21, 3; 2 Lege 30, 19-20). Însă omul, nepriceputul, ce face în faţa acestei telegrame cereşti? Stă mereu nehotărât la hotarul îndoielii. Şi de Dumnezeu ar asculta şi de lume nu s-ar lăsa. Şi cu Dumnezeu s-ar pune bine, dar nici cu diavolul nu s-ar strica. Şi dibue mereu între bine şi rău, între mântuire şi pieire până ce soseşte moartea...

Mântuirea este o hotărâre categorică: ori cu Dumnezeu, ori cu lumea (Iac. 4, 4), ori cu Hristos, ori cu Veliar, ori cu lumina, ori cu întunericul.

Să răsune neîncetat în urechile noastre cuvintele Domnului: *"Pus-am în faţa voastră moartea şi viaţa: alegeţi!"*

Între a face gălăgie şi a lumina. Într-o predică, un Preot misionar vestitor al Evangheliei, spunea: Zilele trecute am chemat un electrician. Mi se deranjase soneria electrică. Sosind electricianul, i-am zis: "D-le electrician! Odată cu repararea soneriei, te rog, cu acest curent de la sonerie să aranjezi şi o lampă electrică de luminat".

"O! Aceasta nu se poate - a răspuns electricianul - puterea electrică de la sonerie este prea slabă pentru a face cu ea lumină. Curentul acesta poate face gălăgie cu clopoţelul, dar nu poate face şi lumină. Pentru a face lumină trebuie un curent mai mare decât pentru a face gălăgie".

Iar eu - zicea preotul - m-am gândit în mine că aşa e şi cu lucrurile mântuirii şi cu vestirea mântuirii. E mai uşor a face "gălăgie"; a ţine predici strigătoare şi a spune vorbe mari, decât a "lumina" şi prin faptele noastre.

Să nu uităm cuvintele Mântuitorului: *"Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune, să-L mărească pe Tatăl vostru cel din ceruri"* (Mt. 5, 16). Nu numai auzind predici şi învăţături se îndreaptă oamenii, ci şi văzându-le coborâte în viaţa şi faptele noastre.

L-a trezit o muscă. Un creştin de formă goală, ori de câte ori se ducea la Sfânta Biserică, la Sf. Slujbe şi Dumnezeiasca Liturghie, nu se ostenea să fie cu luare-aminte; ci dormita şi căsca. Când Preotul ieşea să predice, creştinul acela se aşeza în strană şi îşi astupa cu amândouă mâinile urechile, ca să nu audă cuvântul lui Dumnezeu, socotind în sineşi că dacă astfel n-aude, nu va avea să dea seama de păcatele sale înaintea lui Dumnezeu, fiindcă n-a ştiut. Într-o Sfântă Duminică (vara) pe când Preotul a ieşit din Sf. Altar şi predica, creştinul acesta, după obiceiul său, şi-a astupat iarăşi urechile ca să n-audă. Pe când Preotul predica înainte în Sfânta Biserică, creştinilor şi creştinelor ce ascultau

cu luare-aminte la cele ce li se spunea, o muscă zburând pe deasupra creştinului aceluia, s-a aşezat pe vârful nasului şi l-a înţepat aşa de tare, încât îndată şi-a scos degetele din urechi să alunge musca ce-l înţepase, provocându-i durere. Atunci a auzit pe Preot zicând cuvintele Mântuitorului: *"Cel ce are urechi de auzit, să audă"* (Apc. 2, 7-11-17; 3, 13-22; Mt. 11, 15; 13, 9-43). Odată cu cuvintele acestea Dumnezeieşti, Harul Divin l-a pătruns şi luminat, hotărându-l în viitor ca urechile ce i le-a dat Dumnezeu să nu le mai astupe la predică; ci mai mult să se ostenească a auzi cu ele Cuvântul Domnului şi tot sfatul folositor.

Umbra măgarului. Un Preot se silea odată să trezească în popor dragoste şi râvnă pentru lucrul mântuirii sufleteşti. Însă la râvna lui, poporul răspundea cu căscături şi semne de plictiseală.

Atunci Preotul începu în mijlocul predicii o poveste. "Cică odată un călător a închiriat de la un cioban, un măgar. Pe drum, fiind cald, călătorul făcu popas şi neavând alt loc, se adăposti la umbra măgarului. "N-ai drept să foloseşti umbra măgarului meu - zise atunci ciobanul. Eu ţi-am arendat numai măgarul, nu însă şi umbra lui. Umbra e a mea"... Din vorbă în vorbă, lucrul ajunse la ceartă şi pe urmă la judecată. Lumea se umplu de faima acestui proces; toţi aşteptau cu gura căscată să vadă ce se va alege...

Cu gura căscată aşteptau şi ascultătorii preotului să audă ce s-a întâmplat cu umbra măgarului. Povestea îi trezise din somnul nepăsării. Însă preotul deodată se opri în loc cu povestea şi continuă cu predica. Treaba asta îi nelinişti pe oameni; ei aşteptau să audă ce s-a ales cu umbra măgarului. Atunci preotul le zise: "Vedeţi, dragii mei, o poveste mincinoasă v-a trezit din somn; o ascultaţi cu încordare, dar Cuvântul lui Dumnezeu, ba... umbra unui măgar vă interesează mai mult decât Împărăţia lui Dumnezeu şi mântuirea sufletului vostru"...

Este aceasta o istorie ce se întâmplă şi în zilele noastre. Ascultă oamenii şi citesc cu drag, tot felul de minciuni şi lucruri lumeşti, dar când e vorba de cele sufleteşti, le vine somn, le vine silă şi greaţă.

Urechi mântuite... În ţările răsăritului umblă o istorioară veche, plină de înţeles şi pentru noi creştinii. Cică un Sfânt Profet ajungând în Rai, a văzut pe acolo între altele şi o grămadă de urechi strânse la un loc. "Ce înseamnă această grămadă de urechi?" - a întrebat Profetul pe păzitorul Raiului.

"Acestea sunt urechile oamenilor care au ascultat cu bucurie cuvântul lui Dumnezeu, dar nu l-au făcut. Urechile care au ascultat, iată s-au mântuit şi au ajuns în Rai, dar stăpânii urechilor se chinuiesc acolo jos, în focul iadului" - a răspuns păzitorul Raiului.

Numai auzul cuvântului lui Dumnezeu încă nu mântuie. Cele auzite trebuie să străpungă inima noastră (F. Ap. 2, 37), căci altcum, le fură Satana (Mt. 13, 19) şi nu aduc roade. *"Cel ce aude cuvintele Domnului şi le face pe ele, acesta este omul cel cuminte care şi-a zidit casa pe piatră* (Mt. 7, 24). *Mama Mea şi fraţii Mei* - zicea Iisus - *sunt cei ce aud cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc pe el"* (Lc. 8,

21). *"Nu auzitorii legii, ci plinitorii ei se vor mântui"* (Rom. 2, 13; din 600 ist. Pr. I. Trifa).

Fiecare se înzestrează de sus, după osteneala şi chibzuiala sa. Peste un ţinut sărac în apă, trece o ploaie mănoasă. Ploaia binefăcătoare se varsă cu prisosinţă. Toţi îşi adună apă pentru zilele de secetă. Dar nu toţi în aceeaşi măsură. Unii în butoaie mari, alţii în oale, iar alţii iarăşi numai în cănuţe mici. La fiecare casă se va afla deci altă cantitate de apă.

Aşa e şi omul. Nu toţi primesc în aceeaşi măsură şi în aceeaşi curăţenie, înţelepciunea Divină în inimile lor.

Razele soarelui se răsfiră de pe cer în egală abundenţă pretutindeni. În casele oamenilor, lumina e totuşi deosebită, după cum deosebite sunt şi geamurile ferestrelor prin care au să treacă razele de lumină. Pentru că unul are la fereastră sticlă, altul hârtie, al treilea membrană şi aşa mai departe. La unii apoi mai sunt ferestrele pline încă şi de praf. De aceea pe când afară soarele surâde, în unele case domneşte totuşi întuneric desăvârşit. Aici apoi nu se poate lucra şi îmbolnăvirile sunt la ordinea zilei. Aşa e şi în viaţa omenească. Trăim în întuneric. Nu putem vedea şi nici nu voim să vedem voinţa lui Dumnezeu. Avem lipsă de ajutor. Şi acest ajutor ni-l poate da Mântuitorul (Pr. Petrov).

7. N-am cercetat regulat Sfânta Biserică?

Dumnezeu în V. Testament a poruncit israeliţilor să se adune în fiecare sărbătoare la Cortul Sfânt şi mai pe urmă în Biserică (Templul lui Solomon) (Ieş. 23, 14-17; 20-22; 34, 18-23; 29-35; Lev. 23; 2 Lege 16, 1-16; II Par. 5; 6; 7, 1-10; 8, 12-14).

Mântuitorul cu fapta şi cu cuvântul a învăţat pe oameni a se aduna în sărbători în Sf. Biserică. Astfel, a opta zi după Naşterea Sa, El a fost circumcis după lege (Fac. 17, 12; Lev. 12, 3; Lc. 2, 21), punându-I-se Numele: Iisus; iar în a 40-a zi a venit iarăşi în Templul (Biserica) din Ierusalim, adus de Maica Sa în braţe, ca să-L pună înainea Domnului tot după Lege (Lev. 12, 1-8; Lc. 2, 22-40). La vârsta de 12 ani, Pruncul Iisus S-a suit cu Maica Sa şi cu Iosif logodnicul şi păzitorul Lor, în Templul din Ierusalim, unde rămânând, a răspuns Maicii Sale ce-L căuta şi-L aflase abia a treia zi: *"Ce este că mă căutaţi? Au n-aţi ştiut, că întru cele ce sunt ale Tatălui Meu se cade Mie să fiu?"* (Lc. 2, 42-50).

În timpul activităţii Sale publice, Mântuitorul adeseori a intrat în Templu (Biserica) din Ierusalim, unde a făcut bună rânduială scoţând pe cei ce vindeau boi, oi, porumbei, răsturnând mesele Zarafilor şi învăţând pe toată lumea adunată în jurul, precum însuşi a mărturisit înaintea tribunalului evreiesc, zicând: *"Eu întotdeauna am învăţat în Sinagogă şi în Biserică, unde toţi iudeii se adună..."* (Ioan 18, 20; comp. Ioan 7, 14; Lc. 4, 15). Sf. Apostoli, după pilda Mântuitorului, se adunau în Biserica lui Dumnezeu, unde lăudau şi binecuvântau pe Dumnezeu, împreună cu ceilalţi credincioşi (Lc. 24, 52-53; F.Ap. 2, 45-47; 3, 1-8-27; 4, 1-3; 5, 12-13-20-25-42; 22, 1-17-21; 24, 11-12; 11, 26).

Sfinţii Apostoli poruncesc în aşezămintele lor (Cartea a 2-a cap. 58), episcopilor astfel: *"Porunceşte norodului şi-l sfătuieşte a îndesi la Biserică, dimineaţa şi*

seara, în fiecare zi, şi nicidecum a lipsi; ci neîncetat să vină". Cei ce lipsesc în trei Duminici de la Sf. Biserică, nici o nevoie grea având sau lucru greu, cad sub afurisenie (Can. 8- Sin. 6 ec. şi 11; 12 Laodiceea, cu tâlcul şi subînsemnările lor).

Lipsirea de Sf. Liturghie l-a primejduit. Trei prieteni au pornit odată împreună la un drum. S-au dus la un iarmaroc, şi după ce vândură ce au avut de vânzare, se întorceau acasă. Pe drum trecură printr-un sat. Cum era Sf. Duminică, Biserica era deschisă, iar Preotul slujea Sfânta Liturghie.

Unul din negustori zise celorlalţi: "Se cade să ne oprim şi să ascultăm şi noi Sfânta Slujbă...". Ceilalţi doi se împotrivîră, zicând: "Ne vom duce altădată, acum avem de mers". Cel credincios rămase, ceilalţi doi plecară.

Dar nu merseră mult şi iată că într-o pădure, prin care treceau, le ieşiră înainte nişte tâlhari şi le luară toţi banii. Când veni cel de-al treilea îi găsi legaţi la marginea drumului, jelindu-se că hoţii le furaseră tot avutul. Cel credincios mulţumi lui Dumnezeu pentru că-l apărase şi zise celor doi tovarăşi: "Dacă rămâneaţi la Sf. Liturghie, vă apăra Dumnezeu ca şi pe mine; dar voi v-aţi îngrijit numai de comorile cele de pe pământ şi aţi uitat de cele din ceruri...". Cei doi tovarăşi căzuţi între tâlhari făcură legământ, că, pe viitor, nu vor mai ocoli Sf. Slujbă a Liturghiei (Al. L. Moldovanu).

Cercetarea Bisericii îmbogăţeşte pe creştini. Doi citeţi cu meşteşugul cizmari, erau vecini unul cu altul. Unul avea soţie şi copii mulţi, tată, mamă, în grija sa, şi umbla la Biserică în toate zilele şi cu toate acestea, după Dumnezeu, îşi chivernisea toate din meşteşugul său. Celălalt era şi el meşter, dar fiindcă nu umbla la Sf. Biserică, ba încă şi Duminica lucra, pentru aceea nici pe sine nu se putea să se chiverniseaseă. Acesta pizmuind pe vecinul său şi nesuferindu-l din zavistie, i-a zis odată cu mânie: "De unde te-ai îmbogăţit tu aşa de curând? Iată eu mă silesc la meşteşugul meu mai mult decât tine şi am sărăcit cumplit?" Credinciosul voind a-l face şi pe vecinul său să urmeze ca el, i-a zis: "Iată, eu umblu în toate zilele la Sf. Biserică, şi mergând acolo aflu aur aruncat pe cale, pe care-l aduc acasă şi de atunci, puţin câte puţin, m-am îmbogăţit. Dacă vrei să umbli de-a pururea cu mine, eu te voi chema ori de câte ori plec la Sf. Biserică şi orice vei afla tu sau eu, să împărţim frăţeşte pe jumătate". Acela crezând a început a umbla după dânsul. Mergând el la Sf. Biserică totdeauna, l-a blagoslovit şi pe el Dumnezeu şi s-a îmbogăţit.

După aceea i-a zis lui acel bun sfetnic: "Oare cunoşti, frate, că un cuvânt iconomisit pentru Dumnezeu ţi-a folosit atât de mult sufletul şi averea ta? Deci, să mă crezi pe mine, că nimic n-am aflat pe cale, deşi ţi se pare că eu umblu la Sf. Biserică pentru aur. Însă de vreme ce a zis Dumnezeu: *"Căutaţi mai întâi Împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui, şi toate acestea se vor adăuga vouă"* (Mt. 6, 33), pentru aceasta ţi-am grăit ţie aşa. Deci, măcar de am şi minţit, pentru care mă rog să fiu iertat, dar iată că n-am greşit, fiindcă eu am dobândit; iar tu ai câştigat...". Despre aceasta înştiinţându-se Preacuviosul Patriarh Ioan

Milostivul, l-a făcut pe el bun sfetnic şi Preot, pentru că era vrednic şi binecinstitor de Dumnezeu (Prol. 11 Iulie).

8. Am venit prea târziu la Sf. Biserică? Am ieşit din Sf. Biserică mai-nainte de săvârşirea (otpustul) Sfintei Liturghii, asemănându-mă cu Iuda Iscarioteanul, care a plecat de la Sf. Cină înaintea celorlalţi Apostoli?

Biserica este locul sfinţit de Dumnezeu prin Ierarhul eparhiot sau delegatul său, unde se întâlnesc oamenii cu Dumnezeu (Ieş. 25, 8; 25-40; II Par. 2-7; comp. Fac. 22; 28, 10-22; "Arheol. Biblică" dr. V. Tarnavski o.c. pg. 435-452; 600; 691; "Poarta Raiului" pg. 1-598 de aut. vezi şi can 7 Sin. VII ec).

"Este oprit cu afurisirea, de a ieşi din Biserică şi a face tulburare în timpul slujbelor" (Sin .Apost. 9; VI ec. 66; Antifon, 2; vezi slujba Bisericească).

Ce este Sf. Biserică? "Biserica este Casa lui Dumnezeu, Casă de rugă, adunarea oamenilor, Trupul lui Hristos, Nevasta (Mireasa) lui Dumnezeu, Cer pământesc în care şade Cereasca Pâine ce se zice P.S. Trup adevărat al Domnului nostru Iisus Hristos, este şi Scaun Împărătesc şi Arhieresc, pe care şade Împăratul împăraţilor şi Marele Arhiereu Hristos; este şi baie lină a păcătoşilor şi slava drepţilor, este şi scăpare şi pod şi laudă şi veselie şi bucurie şi părere de bine a tuturor creştinilor şi câţi o caută şi o iubesc cu toată inima şi cu tot sufletul, aceia vor căpăta cunună de la Dumnezeu şi se vor face moştenitori Împărăţiei Lui. Biserica se mai numeşte aşa, pentru că cheamă şi adună pe toţi" (Prav. Matei Bas. gl. 136).

Ca Iuda Iscarioteanul? Preadulcele nostru Iisus Hristos, ne-a numit pe noi (urmaşii Lui, creştinii) vulturi, zicând: *"Unde va fi Trupul, acolo se vor aduna şi vulturii"* (Lc. 17, 37; Mt. 24, 28), învăţându-ne prin aceasta, că umbletele noastre să fie la ceruri, ca să zburăm în înălţime, fiind uşuraţi cu aripile Duhului Sfânt; iar noi suntem ca şerpii, ne târâm pe pământ şi pământ mâncăm! Vreţi să vă spun de unde se face gâlceava şi tulburarea?... Iată, că nefiind nimeni să vă ţină uşile (închise) şi să vă oprească aici în Biserică, voi fugiţi şi vă duceţi unde vă este voia, până a nu se săvârşi Sfânta şi Dumnezeiasca Liturghie, care şi aceasta este un semn de mare hulă.

Ce faci o, omule? Acum când este Hristos de faţă şi Îngerii aici, Înfricoşata Masă este pusă înainte şi fraţii tăi cu multă smerenie se roagă, slavoslovind pe Dumnezeu; iar tu cutezi a lăsa toate acestea şi te duci? Au socoteşti că fiind tu cândva chemat la masa unui mare boier, măcar de te-ai şi sătura mai-nainte de toţi, dar nu poţi să te duci de acolo până nu se ridică şi ceilalţi; iar aici unde se săvârşesc Preacuratele şi înfricoşatele Taine ale Domnului Hristos, încă mai-nainte până a nu se săvârşi această Dumnezeiască tăinuire, cutezi tu de te laşi? Cum îndrăzneşti tu a pleca din Biserică, în acel timp sfânt, ducându-te la grijile cele trupeşti? Dar oare ce iertăciune ai să ei? Sau ce răspuns ai să dai? Oare vă este voia să vă spun al cui lucru fac şi cui se aseamănă cei ce ies

din Sf. Biserică mai-nainte până a nu se săvârşi Sf. Liturghie, împreună cu rugăciunile cele de mulţumire? Ascultaţi să vă spun, măcar că este acest cuvânt cam greu, dar e nevoie să-l zicem pentru lenea, indiferentismul şi nepăsarea multora din creştini.

Când a venit Iuda Iscarioteanul la Cina cea de Taină, în seara zilei Patimilor Domnului, ceilalţi ucenici şi Apostoli şedeau acolo la Cina cea de taină cu linişte. Numai el singur s-a sculat şi a plecat de la Cină mai înainte. Aceluia dar se aseamănă cei ce fug de aici (din Biserică) mai-nainte de sfârşitul Liturghiei. Pentru că, acela de nu s-ar fi depărtat de Hristos, nici vânzător nu s-ar fi făcut. De nu s-ar fi despărţit din însoţirea celorlalţi ucenici, nu şi-ar fi pierdut şi sufletul şi viaţa, vrăjmaşul. De nu s-ar fi osebit din acea turmă Sfântă, nu l-ar fi aflat lupul cel mâncător de sânge ca să-l mănânce. De nu s-ar fi despărţit de Păstor, n-ar fi fost mâncat de fiară. Vezi dar că rugăciunea cea mai de apoi ce se face după Sf. Liturghie în acel chip se face? Pentru acest lucru se cade şi nouă acum, aceea să o socotim, aceea să gâdim, temându-ne de păcatul şi de osânda aceluia" (Sf. Ioan Gură de Aur "Mărgăritare" Cuv. 15 pg. 129).

Un creştin scăpat de moarte, prin ascultarea Sfintei Liturghii. În zilele împăratului Teodosie cel Mare, era în Constantinopol un oarecare Iulian, îmbunătăţit cu viaţa, care avea un singur fiu, cu numele Teofil. Acest Iulian în tinereţile lui a fost foarte bogat; iar la bătrâneţe sărăcind desăvârşit şi neavând nici cele mai de nevoie ale trupului, a zis fiului său: "Fiul meu, iată, după cum vezi, eu sunt neputincios şi aşa de sărac încât nu am cu ce să-mi trăiesc viaţa mea. Deci te rog să-mi împlineşti o dorinţă a mea, ca eu smeritul să mă mântuiesc la bătrâneţile mele, iar tu să te învredniceşti de cereasca fericire, pentru ascultarea cea către părintele tău". Atunci fiul său i-a răspuns: "Spune-mi, părinte, orice pofteşti şi eu te voi asculta la lucrurile cele cuviincioase".

Zisu-i-a lui bătrânul: "Fericitul Avraam avea un fiu din făgăduinţă, pe care ducându-l în munte ca să-l junghie şi să-l ardă spre jertfă, acela nu a fugit, ci încă şi lemnele cu bucurie le ducea, cu osârdie urmând tatălui său. Şi nu numai acesta ci şi mulţi alţii au ascultat pe părinţii lor. Aşa să faci şi tu acum, fătul meu preaiubit: ascultă porunca mea şi nădăjduiesc la Dumnezeu cel iubitor de oameni, că nu te vei mâhni de aceasta". Atunci a zis Teofil: "Au doară voieşti şi tu ca să mă omori?" Răspuns-a tatăl său: "Să mă ferească Dumnezeu, fiule, de o fărădelege ca aceasta; eu numai o voie doresc să-mi faci: să primeşti ca să te vând ca pe un rob al meu, pentru ca să am cu ce trăi la bătrâneţile mele şi să nu umblu ca un sărac şi lipsit. Iar Milostivul Dumnezeu va face milă cu tine pentru bunătatea aceasta, şi-ţi va da bogăţie nenumărată în această lume, iar în cealaltă va aşeza sufletul tău spre odihnă în sânurile lui Avraam. Şi o poruncă am să-ţi dau s-o păzeşti până în ceasul morţii tale: De te va trimite stăpânul tău la vreun lucru sau la vreo slujbă oarecare, să-ţi aduci aminte, ca să te duci totdeauna mai întâi la Sfânta Liturghie, când este vremea ei şi numai după sfârşitul serviciului Sfânt să te îndrepţi spre slujba ta.

De asemenea să te sârguieşti să ai către Preasfânta Fecioară multă evlavie. Şi dacă vei face aşa, te va izbăvi Domnul de o mare şi năprasnică primejdie". Iar acela a răspuns: "Părintele meu, fă cu mine după cum îţi este voia ta". Deci a doua zi a vândut Iulian pe fiul său la un boier, patriciu al palatului, cu numele de Constantin, care a iubit mult pe tânărul pentru supusa lui ascultare şi frumoasa lui înţelepciune, pentru smerenia şi păzirea curăţiei sale, pentru frumuseţea feţei lui, cum şi pentru învăţătura şi cunoştinţele pe care le avea. Şi îl lua la plimbare cu el ori unde se ducea, cum şi la masă, pentru că-i slujea cu sârguinţă. Iar într-una din zile ducându-se boierul la palatele împărăteşti, a uitat scamandrionul, adică buchelarul în care avea poruncile şi a trimis pe Teofil în grabă ca să-l aducă. Deci alergând tânărul acasă, a intrat în camera patriciului fără nici o teamă şi a luat buchelarul.

În ceasul acela s-a întâmplat că femeia patriciului şezând în pat păcătuia cu un rob al ei. Teofil însă din prea multă grăbire, nu s-a uitat spre ei, ci şi-a căutat de drumul lui. Atunci ticăloşii aceia care au făcut păcatul, temându-se că el va spune domnului său, au plănuit asupra lui viclenie şi mărturii mincinoase.

Venind patriciul i-a zis lui femeia: "De asta ai cumpărat pe robul acesta ca să vină la mine în pat şi să mă silească la păcat, neruşinatul? Că dacă n-aş fi strigat şi n-ar fi venit cutare ca să mă scape, îmi pângărea cinstea, prea îndrăzneţul acela. Ce? Sunt de neam prost şi nefericit ca să mă dispreţuieşti aşa? Mă jur pe rugăciunea părinţilor mei şi pe mântuirea sufletului meu, că de nu voi vedea mâine capul îndrăzneţului şi obraznicului rob, tăiat, nu mai stau nici un ceas în casa ta, ci mă despart de tine şi-mi iau zestrea mea". Acestea auzindu-le patriciul, s-a mâniat foarte asupra robului şi a făgăduit cu hotărâre să facă voia ei. Deci a doua zi întâlnindu-se la palat cu eparhul, i-a zis: "Mâine de dimineaţă am să-ţi trimit un rob al meu căruia ai să-i tai capul, să-l pui într-o bucată de pânză, să-l pecetluieşti şi să mi-l trimiţi". Iar eparhul i-a răspuns: "Eu nu pot să fac judecată fără dovadă; dacă însă mărturisesc despre el trei oameni în scris cum că este vinovat de moarte, îl omor". Atunci patriciul spunând înaintea a trei martori cum că a cumpărat un rob tânăr care a voit să necinstească cu sila pe soţia lui, a scris hotărâre de moarte chiar cu mâna sa şi numai aşa a primit eparhul ca să-l omoare.

Când s-a făcut ziuă a chemat boierul pe acel rob nevinovat şi i-a zis: "Du-te la eparhul şi-i spune cum că îl heretisesc şi să-mi trimită răspuns". Iar dacă a plecat robul cel bun, trecând pe lângă o Sf. Biserică, a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, în care se slujea, şi-a adus minte de părinteasca poruncă şi intrând înăuntru, tocmai când se citea apostolul, a rămas în Sf. Biserică până la sfârşit. În timpul acesta însă, robul cu adevărat vinovat, văzând că eparhul întârzie de a-i trimite capul, a zis patriciului: "Să mă duc eu să-l aduc, dacă porunceşti". Iar el a zis lui: "Du-te". Atunci alergând acela cu grăbire, ca şi cum s-ar fi dus să primească o comoară de preţ, a ajuns la casa eparhului şi intrând înăuntru l-a heretisit pe el în numele patriciului. Însă acolo un gelat cu sabia

ascuţită, stând în ascuns, i-a tăiat îndată capul lui, pe care punându-l într-un lighean şi spălându-l, l-a împachetat. Iar tocmai când voia să-l pecetluiască, sfârşindu-se Sf. Liturghie la Biserica aceea, a sosit şi robul cel credincios şi fără de vicleşug şi heretisind pe eparhul, a primit pachetul cu capul pecetluit, fără să ştie ce este înăuntru. Când a ajuns acasă la patriciu, văzându-l pe el, toţi s-au minunat; dar mai ales doamna lui, pentru că ştia că l-a trimis să-i taie capul, iar el s-a întors sănătos. Şi întrebându-l pe dânsul ce a adus, el a răspuns zicând: "După cum mi-ai poruncit, stăpâne al meu, m-am dus şi heretisind pe eparhul, îndată mi-a dat lucrul acesta, zicând să ţi-l aduc; eu însă nu ştiu ce este înăuntru".

Atunci ea luând pachetul şi desfăcându-l, a aflat capul robului necredincios, pentru care îngrozindu-se foarte, a rămas fără de grai multă vreme, prea păcătoasa. Iar mai apoi revenind în starea cea mai dinainte, a înţeles Judecata lui Dumnezeu cea dreaptă. Şi fiindu-i frică ca nu cumva să pătimească şi ea asemenea, ca o pricinuitoare a răutăţii aceleia, a plâns din toată inima şi a mărturisit soţului său cu îndrăzneală fărădelegea ei, zicând: "Domnul meu! Eu ticăloasa şi nefericita sunt pricinuitoarea răului acestuia şi mă tem să nu pătimesc şi eu după faptele mele, că nu este lucru ascuns (după cum zice glasul Domnului) care să nu se vădească. Iată, azi se împlinesc trei ani şi jumătate de când eu păcătuiesc, cu robul cel omorât, înşelându-te, fără ca tu să fi ştiut de aceasta. Iar robul tău acesta tânăr, este curat despre mine, nici un păcat n-a făcut, şi eu cu nedreptate l-am învinovăţit, ticăloasa. Pentru aceasta, Dumnezeul cel drept, Care iubeşte dreptatea, a răsplătit fiecăruia după lucrurile lui. Deci, te rog pe tine, iartă-mă pe mine, domnul meu, pentru îndurările lui Dumnezeu şi mă făgăduiesc ca de azi înainte să nu-ţi mai greşesc ţie". Acestea zicând, toţi s-au înfricoşat şi s-au spăimântat, mărind pe Domnul cel iubitor de oameni, Care niciodată nu trece cu vederea pe cel ce face voia Lui.

Atunci patriciul întrebând şi cercetând pe tânărul, să-i spună viaţa şi faptele lui cele mai dinainte, el i-a mărturisit totul, arătându-i bunul neam din care se trage, sărăcia în care tatăl său a ajuns la bătrâneţe, ascultarea pe care i-a făcut-o primind să fie vândut ca un rob spre a avea cu ce se întreţine, porunca pe care i-a dat-o să se ducă la Sf. Liturghie şi altele. Iar dacă a auzit acestea patriciul din acel ceas nu l-a mai ţinut pe dânsul ca pe un rob, ci ca pe un adevărat fiu al lui, mâncând împreună cu dânsul şi împreună petrecând. Şi nu numai de această cinste s-a învrednicit Teofil, ci şi ca moştenitor a fost făcut de boierul acela peste toată avuţia lui.

Pentru aceasta şi noi, iubiţilor, să ne temem de judecăţile lui Dumnezeu; să ne ducem totdeauna la Sf. Biserică şi să stăm cu frică şi cu cutremur până la sfârşitul Sf. Liturghii, ca şi cum am vedea cu ochii pe Însuşi Stăpânul Hristos, Cel care ne va judeca pe noi în ziua cea înfricoşată a învierii celei de obşte. Să nu ieşim afară din Sf. Biserică înainte de terminarea slujbei şi mai ales să nu îndrăznească nimeni să vorbească înăuntru, pentru că cel care iese afară din

Sf. Biserică în timpul slujbei, fără de mare nevoie, sau vorbeşte cele ale lumii, ori cele spre grija trupului, se aseamănă lui Iuda cel care s-a sculat de la "Cina cea de Taină" şi ducându-se, a vândut pe Hristos (Minunea 65 a Maicii Domnului).

9. M-am adunat cu călcătorii Legilor Dumnezeieşti şi am hulit cele Sfinte împreună cu ei?

Acestea sunt păcate grele care se răzbună greu asupra celor ce le fac, dacă nu le părăsesc şi nu se pocăiesc. Acestea sunt lucrurile fiarei apocaliptice, ce lucrează cu duhul diavolului sau balaurului infernal. *"Şi i s-a dat fiarei gură care grăia vorbe mari şi hule... Şi şi-a deschis gura sa spre hulă asupra lui Dumnezeu* - aşa cum hulesc şi înjură cele Sfinte unii creştini - *ca să hulească Numele Lui şi cortul Lui şi pe cei ce locuiesc - în Biserica Lui - în cer"* (Apc. 13, 5-6; Dan. 7, 8-11; Apc. 11, 2).

Între necredincioşi. Creştinului îi şade bine ca să nu se adune cu necredincioşii pentru a nu se molipsi de boala lor sufletească; iar atunci când treburile îi impun a lua parte şi cu ei pe la unele adunări, trebuie să fie bine pregătit a lupta contra necredinţei lor. Odată a venit vorba între nişte meseriaşi de la oraş despre Dumnezeu. Un necredincios dintre ei, învăţat a tăgădui pe Dumnezeu, se ridică înaintea tuturor şi le zise: "Dacă ar fi Dumnezeu, cum susţineţi unii dintre voi, atunci de ce nu L-a văzut sau nu-L vede cineva? Nimeni din voi nu poate spune că a văzut pe Dumnezeu".

Printre apărătorii credinţei în Dumnezeu, era acolo şi un ceasornicar. La hula necredinciosului acesta nu zise nimic. El însă luă în mână un ceas, îi deschise capacul din spate şi cu lupa lui începu să se tot uite cu încordare în ceas, când pe o parte, când pe alta, ca şi cum ar fi căutat pe cineva înăuntrul lui. "Dar ce cauţi dumneata în ceasul acela?" îl întrebă unul din cei de faţă. Calfa de ceasornicar a răspuns: "Caut pe ceasornicarul care a făcut ceasul acesta şi iată mă ostenesc în zadar, că nu-l găsesc... aşa cum caută acest necredincios în lume pe Dumnezeu, Făcătorul lumii...". Necredinciosul văzându-şi prostia s-a depărtat ruşinat.

Asemenea bufniţelor şi liliecilor. Bufniţa e un admirabil chip al orbirii sufleteşti. Ea are ochi mari, luminoşi, curaţi, dar vede cu ei numai noaptea. Lumina zilei pentru ea este întuneric, iar întunericul este lumină.

Bufniţa urăşte lumina; ea nu poate suferi lumina; pe ea o supără lumina. Ea iubeşte întunericul; puterea ei de mişcare este întunericul. Aşa sunt şi cei orbiţi de patimă şi fărădelegi; nişte orbi cu sufletul. Pentru ei "întunericul este lumină, iar lumina întuneric" (Is. 5, 20).

Ei n-au ochi şi vedere pentru cele sufleteşti. *"Ochi au dar nu văd". Bufniţa e şi chipul diavolului. Ea are putere numai la întuneric. Aşa şi diavolul, are putere numai la întuneric şi numai asupra celor ce umblă în întuneric.*

"Eu sunt Lumina lumii - zice Iisus - *tot cel ce vine după Mine nu va umbla*

în întuneric, ci va avea lumina vieţii" (Ioan 8, 12). Iar de altă parte, despre Satana se spune că "stăpâneşte în întunericul acestei lumi" (Efs. 6, 12). Adică, vedeţi, sunt două lumi: o lume de lumină sufletească şi alta de întuneric sufletesc. Cei ce trăiesc în lumea şi lumina cea sufletească a Mântuitorului, n-au nici o teamă de diavol. Diavolul n-are nici o putere asupra lor; diavolul are putere numai asupra celor ce trăiesc în întuneric.

Vai de păsările ce zboară şi umblă noaptea prin întuneric. Bufniţa se ospătează din carnea lor. Vai de cel ce umblă în întunericul păcatelor.

Ferice de "fiii luminii", vai de "fiii întunericului" (Efs. 5, 8; Pr. I Trifa). Ca şi bufniţele şi liliecii, majoritatea creştinilor falşi se simt bine numai în întunericul nopţii. Când apar zorile dimineţii şi când natura întreagă reînvie şi se bucură de lumină, bufniţele şi liliecii dau fuga şi se ascund prin locuri părăginite şi întunecoase. Aşa sunt şi unii oameni, necredincioşi, superstiţioşi şi vicioşi din zilele noastre. Ei se simt bine numai în întunericul păcatelor şi al necunoştinţei de Dumnezeu şi fug de locurile unde luminează Soarele Dumnezeieştii Evanghelii a Domnului Hristos. Vai, cât de dureroasă şi primejdioasă este fugirea, de la lumină în întuneric.

Moise şi Aaron mergând în audienţă la Faraon, au zis: "Aşa grăieşte Domnul Dumnezeul lui Israel: Lasă pe poporul Meu ca să-Mi facă sărbătoare în pustie!" Faraon fiind stăpânit de diavolul, s-a împotrivit poruncii Divine, pentru care a fost pedepsit, împreună cu egiptenii lui, cu zece plăgi groaznice şi cu înecarea în Marea Roşie. Ca şi Faraon, cei care opresc pe creştini a serba zilele sfinte creştineşte şi a-şi împlini datoriile creştineşti, sunt nişte unelte diavoleşti peste care se vor deslănţui plăgile urgiei Divine, cu prăbuşirea în pierzarea vremelnică şi veşnică.

PRĂZNUIM CREŞTINEŞTE?

SĂ DĂRUIM NUMAI LUI DUMNEZEU VREMEA ZILELOR SFINTE

10. N-am sfinţit zilele Sfinte ale Duminicilor şi Sărbătorilor cu faptele milei trupeşti şi sufleteşti?

În zilele sfinte ale Duminicilor şi Sărbătorilor, mai mult decât în celelalte zile, fiecare creştin e dator a îngriji pentru ajutorarea trupească şi sufletească a aproapelui său, celui: lipsit, sărac, bolnav, întemniţat, căzut în mizerie, calamităţi, etc.

Aceasta o făceau primii creştini în ziua Duminicii, care se serba în vremurile apostolice cu săvârşirea Dumnezeieştii Liturghii şi Împărtăşiri, cu rugăciuni, cântări duhovniceşti şi acte de binefacere. Apostolul Pavel porunceşte creştinilor apostolici din Galatia şi Corint, să adune milostenie pentru săraci în ziua primă, Duminica, zicând: *"Privitor la milostenia care este pentru Sfinţi, precum am rânduit Bisericii Galatiei, aşa să faceţi şi voi. În ziua întâi a săptămânii, fiecare din voi să pună ceva de o parte şi să strângă din câştigul ce a avut, ca să nu se facă strângerile deabia atunci când voi veni. Iar după ce voi veni, pe care îi veţi socoti, pe aceia cu cărţi îi voi trimite, să ducă darul vostru în Ierusalim"* (1 Cor. 16, 1-3; Rom. 11, 13; comp. 2 Lege 10, 12; Is. 58).

"Cel ce ştie a face binele şi nu-l face, păcat este lui" (Iac. 4, 17). Vezi şi capitolul faptelor milei trupeşti şi sufleteşti de la sfârşitul acestei cărţi.

Cei care nu dau milostenie trupească şi sufletească săracilor din ceea ce au, sunt asemenea smochinului neroditor, care avea numai frunze dar roade nu (Lc. 13, 6-9).

Trei clase de milostivi. Creştinii noştri în ce priveşte milostenia sunt împărţiţi în trei clase. În prima clasă sunt cei tari ca piatra. Până nu-i izbeşti puternic cu amnarul sau cu alt obiect mai tare, nu vor să dea nimic. Şi atunci abia scapără de silă câteva scântei de dragoste, bunătate, milă, etc. A doua clasă de creştini sunt asemenea buretelui în fapta milosteniei, ar tot strânge dar de dat nu se îndură să mai şi dea. Pe aceştia trebuie să-i tot strângi mereu, ca să-şi dea şi ei prisosul lor de milostenie sufletească şi trupească. A treia clasă de creştini sunt asemenea fagurului de miere. Prisosul lor de iubire Sfântă, milostenie şi

bunătate, se scurge nesilit şi curge mereu de la sine ca o binecuvântată miere sufletească.

Cât dai atâta ai. Un bogătan vestit fu întrebat odată de un cunoscut al său. "Boierule, câţi bani ai dumneata"? "80 de mii" îi răspunse boierul. "Cum se poate - îi zise cunoscutul - un bogătan ca dumneata să ai numai atâta"?! "Da - a zis boierul - fiindcă numai pe aceştia i-am dat milostenie la săraci, am ajutat pe bolnavi şi alte felurite binefaceri am făcut din ei. Toţi banii ceilalţi îi pot pierde până dimineaţă; iar aceşti 80 de mii am toată siguranţa că nu-i voi pierde niciodată" (2 Cor. 2, 9). Când era pe patul morţii bogatul acela, socotind bine preţul adevărat al averilor sale, a lăsat cu limbă de moarte să i se scrie pe Crucea ce-l va străjui la capul mormântului său, aceste cuvinte mult grăitoare: *"Tot ce-am dat milostenie, am câştigat; iar ce n-am dat, tot am pierdut".*

Mâinile cele mai frumoase. Într-un salon spaţios şi luxos îmbrăcat, s-au adunat multe doamne de elită, bogate, învăţate, frumoase şi împodobite. Din vorbă în vorbă, s-au hotărât să se cerceteze bine, să vadă care dintr-însele au mâinile cele mai frumoase. Neputându-se hotărî în acest scop trufaş, au ales un domn mai bătrân şi înţelept, care să hotărască aceasta după adevăr. Bătrânul privindu-le filozofic, le-a zis aşa: "Doamnelor! Eu nu vă pot răspunde la aceasta aşa de grabnic, cum doriţi dvs. Deci, trebuie să întreb mai întâi săracii. Cele mai frumoase mâini să ştiţi că sunt ale aceleia dintre dvs., care a dăruit şi dăruieşte mai multe pâini". Doamnele bogătaşe, care cheltuiau mult pe deşertăciuni; iar la binefaceri se zgârceau, au rămas ruşinate.

Creştinilor şi creştinelor! Luaţi aminte, ca banul vostru să-l aveţi slugă; iar nu stăpân (Is. Sirah 29, 13-14; 31, 5-6; Mt. 6, 34). *"Faceţi-vă vouă prieteni din mamona nedreptăţii, ca atunci când veţi fi lipsiţi să vă primească pe voi în corturile cele veşnice..."* (Lc. 16, 9-13).

CINE DĂ, LUI-ŞI DĂ

"De pomană vreodată
Cine dă, lui îşi dă, tată"!
Astfel zicea cerşătorul
Ce abia-şi trăgea piciorul.

La o casă boierească,
El adesea să cerşească
Ca un biet sărac venea
Şi-aste vorbe le zicea.

Iar bogatul, ca bogat
Să s-arate ne-ndurat
Nu putea, de-a lumii gură,
Şi-i scăpa vreo-mbucătură.

Azi aşa, la fel şi mâine,
Bucăţica cea de pâine,
Dând-o tot mereu bogatul,
Ce mi-l îndemnă păcatul?...

"Măi, al naibii cerşător!
Am să caut să-l omor!"
Şi ca vreme să nu treacă
Chemă pe nevastă: - "Iacă

"Ştii nevastă, ce-am zis eu?
Cerşetorul ce mereu
Pe la noi să ceară vine,
Să-l cam punem cum e bine.

Uite, mâine chiar în tavă,
Fă o turtă cu otravă:
De-o mânca din ea să moară,
Să nu vină să mai ceară"!

Iar nevasta ce, la fel,
Se-ntâmplase ca şi el,
Tot aceeaşi bună pânză,
Pui de biet "zgârâie-n brânză".

A făcut, cum au vorbit:
Într-o tavă rumenit,
Un mălai frumos pătrat,
Şi sătul l-ai fi mâncat.

Însă ei un fiu aveau
Şi din suflet îl iubeau:
Ca şi el o mângâiere
Să le fie la durere.

Acel fiu, în acea zi,
De cu noapte se porni
Prin pădure, la vânat,
Neluâdu-şi de mâncat.

Căci credea, curând acasă
Se va-napoia la masă.
Dar zadarnic a umblat
Că nimica n-a vânat.

Şi când prânzul a sosit,
Vede că s-a rătăcit.
Trist, flămând fiind acum,
În zadar îşi cată drum.

Prin pădure deci mergând
Drum, lumină căutând,
Vede, nu puţin mirat.
Că de-un bordeiaş a dat.

Iar acolo: - "Bun noroc"!
- Şezi: arată gazda loc.
- De mâncare ceva n-ai?...
Te-aş ruga de vrei să-mi dai!

"Sunt flămând şi obosit
Prin pădure-am rătăcit"...
- "Da, îi răspunde: "azi în sat
Un mălai am căpătat.

"Iată eu ţi-l dau pe tot...
Şi sunt vesel azi că pot
A da din ce căpătai
Dar din dar, se face Rai!...

Iar feciorul de bogat,
Se ş-apucă de mâncat
Din mălaiul otrăvit
De părinţi-i dăruit.

Cerşetorului, băiatul
Zice-apoi: - "Departe-i satul?
Drumul drept să mi-l arăţi:
Nu cunosc aceste părţi".

- "De, poteca ce se vede,
Mergi pe ea, treci o livede...
Te duci iute, eşti uşor;
Dai în vale de-un izvor.

Urci-nainte şi coteşti
Cam spre dreapta şi-l zăreşti".
Iar băiatul a plecat
După cum i-a arătat.

Merge, trece de livede
Şi izvor în vale vede;
Bea din apa lui, setos...
Dar deodată cade jos.

Se ridică iar şi pleacă
Şi-n sfârşit ajunge iacă...
Părinţii lui: "Ce-ai păţit?"
Iar el cade-ngălbenit.

Şi le-a spus cum a putut,
Totul cum s-a petrecut...
Apoi zise: - "Simt că mor!"
Sufletu-i ieşi uşor.

Iar părinţii au văzut
Ce-au gândit şi ce-au făcut!
Şi-au plâns mult pe fiul lor
Că-l iubiseră cu dor.

Vorbele ce le zicea
Cerşetorul, când venea:
"Cine dă, lui îşi dă, tată"!
Nu le uitaţi niciodată! (Mareş Ionescu)

11. N-am citit şi n-am ascultat cuvintele Dumnezeieşti din Sf. Scriptură şi din Sf. Tradiţie, în Duminici şi Sărbători?

Cuvântul lui Dumnezeu este cea mai principală şi folositoare hrană binefăcătoare a creştinilor, de aceea el trebuie *să locuiască bogat în noi* (Cols. 3, 20; Efs. 5, 19; 1 Cor. 1, 5; Ioan 8, 31, 51, 43; 7, 16-18, 37- 39). În acest scop fiecare din noi trebuie să cugete zilnic în Legea Domnului (Ps. 1, 1-3; comp. Lc. 11, 28) alimentându-ne totdeauna cu Cuvântul lui Dumnezeu şi mai mult în Duminici şi-n Sărbători. *"Cercetaţi Scripturile... că acestea sunt care mărturisesc pentru Mine"* (Ioan 5, 39-46; Lc. 16, 29; Is. 8, 20; 34, 16; F.Ap. 17, 11). Ascultă Israele! Domnul este Dumnezeul nostru, El Unul. Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău, din toată inima, din tot sufletul şi din toată virtutea ta. Cuvintele acestea pe care vi le poruncesc Eu astăzi, să fie în inima ta şi în sufletul tău. Să le sădeşti în sufletul fiilor tăi şi să le vorbeşti de ele, când stai în casa ta, când călătoreşti, când te *culci şi când te scoli..."* (2 Lege 6, 4-7). Cuvintele Dumnezeieşti trebuie a le folosi des, ca aerul, apa, hrana, pentru ca prin ştiinţa cea bună să ne păstrăm: dreapta-credinţă, nădejdea, dragostea şi fericirea veşnică (2 Tim. 3, 15).

Nu-i vina soarelui. Multe case şi locuinţe sunt în care ziua e mai mult întuneric decât lumină. Dar pentru aceasta nu-i vina soarelui, care varsă valuri-valuri de lumină peste faţa pământului; ci e vina caselor sau locuinţelor care nu primesc lumina lui. Astăzi, când învăţătura Ortodoxiei străluceşte ca soarele ziua-n amiaza mare, sunt o sumedenie de suflete pline de întuneric sufletesc, sumedenii de oameni cu nume creştinesc, care trăiesc în întuneric sufletesc. Pentru aceasta însă nu-i de vină bunul Dumnezeu, nici Biserica Lui, care activează; ci de vină sunt acei oameni care fug de lumină şi se afundă zilnic în întuneric. Mântuitorul nostru Iisus Hristos, e Lumina lumii Care luminează tuturor, deci, vina e a acelor oameni care "urăsc Lumina" şi fug de ea sau o nesocotesc, iubind mai mult întunericul şi cufundându-se în el (Ioan 3, 19-29; 1, 4-9-11; 8, 12; Efs. 5, 13).

Cartea vieţii omeneşti. Fiecare bine-credincios creştin în Duminici şi Sărbători cercetând Dumnezeieştile Scripturi şi celelalte cărţi sfinte, bisericeşti, va veni la cunoştinţa de Dumnezeu şi a vieţii lui omeneşti. Un luminat Preot ,vestitor al Evangheliei, zicea: "Cartea vieţii mele are numai trei foi. Prima foaie e neagră ca tăciunele. Într-însa sunt scrise toate păcatele şi fărădelegile mele, tot trecutul meu păcătos şi întunecos. A doua foaie e roşie ca sângele, luminândă. Aici văd Sângele Mielului lui Dumnezeu Care ridică păcatele lumii (Ioan 1, 29-36; Is. 53; F.Ap. 8, 32; 1 Petru 1, 19; Apc. 5, 6; 1, 5; etc), Care se varsă pentru iertarea păcatelor (Mt. 26, 26-28; 20, 28; Rom. 3, 25; Evr. 9, 22). Aici văd Sângele Mielului Divin, Care a spălat trecutul meu cel păcătos şi întunecat (1 Ioan 1, 7).

A fost o vreme în care mă trudeam să şterg negreala păcatelor mele cu guma. Ce muncă zadarnică! Numai Sângele Domnului nostru Iisus Hristos ne

spală pe noi de tot păcatul, când ne apropiem şi ne unim cu El, prin iubirea, cunoaşterea şi împlinirea poruncilor Lui (Ioan 15, 1-10; 14, 21-23). A treia foaie e curată şi albă ca zăpada. Aceasta e starea ce mi-o dă Sângele Mielului după ostenelile îndreptării mele după Cuvântul lui Dumnezeu şi Dreptarul Ortodoxiei Divine. Sângele Lui mă ajută să trăiesc în alb. În Sângele Lui îmi curăţ şi albesc haina sufletului meu. În haina aceasta, albită în Sângele Lui, mă voi prezenta cu fruntea senină înaintea Sa în ziua înfricoşatei Judecăţi (Apc. 7, 9-17).

Care aveţi o ţigară ori tutun? Mult cunoscută este această întrebare în majoritatea purtătorilor de nume creştinesc, mai ales în Sfintele Duminici şi Sărbători. Azi chiar şi copiii de 14-16 ani, la auzirea acestor cuvinte îşi bagă mâinile în buzunare ca să scoată pachetul cu ţigări. Dar când ar întreba cineva: "Care aveţi Sfânta Scriptură? Care aţi citit Biblia?" Oare cine ar putea răspunde: "Eu o am. Eu am citit-o şi am folosit-o!" Mai nimeni, sau foarte puţini! Cei mai mulţi la această întrebare, râd, se strâmbă! Nu-i aşa? Acesta-i un mare rău, pentru că Dumnezeiasca Scriptură ar trebui să fie pentru toţi creştinii, ceea ce este tutunul pentru cei pasionaţi după el, după băuturi şi jocuri. O astfel de iubire şi pasiune ar trebui să o aibă creştinii pentru Biblie şi feuritele cărţi Sfinte, pentru Harul, frumuseţile, comorile, plăcerile şi foloasele sufleteşti ce curg cu îmbelşugare dintr-însele în sufletul acelora care le citesc regulat cu bună-credinţă şi stăruinţă. Creştinii fără Sf. Scriptură şi cărţi folositoare de suflet, sunt ca ostaşii fără arme şi ca şi călătorii fără cale.

Un oraş de liberi-cugetători. Societatea liber-cugetătorilor din America, a fondat în anul 1875 în Noul Mexico un oraş supranumit "Liber". Tuturor celor dornici de libertate deplină, care veneau şi celor ce voiau să vină, li se spunea că în acel oraş al "libertăţii depline", nu este nici o religie, nici lege, nici Biserică, nici şcoală, nici Duminici, nici Sărbători, nici praznice, nici autorităţi, etc... că fiecare are libertate deplină să trăiască după plăcerea lui, cum va vrea. Ei bine, care credeţi că a fost urmarea? În decurs de câţiva ani, oamenii din acel oraş s-au îndobitocit cu desăvârşire. Neorânduielile, sfâşierile, crimele, beţiile, hoţiile, desfrânările, dezmăţul şi feluritele păcate cumplite, s-au înmulţit acolo înspăimântător. Din mulţimea locuitorilor oraşului aceluia, 40 la sută au fost siliţi să-şi vândă averile la licitaţie şi să plece în alte părţi. După 50 de ani, oraşul a ajuns o ruină groaznică, de ziduri şi de suflete, Oare libertatea şi dezmăţul omenirii de azi îmbâcsită de indiferentismul religios, nu o va îmbrânci într-o astfel de ruină infernală??! Să luăm aminte, până se zice azi, ca nu cumva mâine să fie prea târziu.

Rodnicia citirii Sf. Scripturi. Odinioară un copil orfan, slăbuţ, cerşea din casă în casă prin lumea mare. Tot umblând el aşa, bătu şi la uşa unei case creştine, în care tatăl, fiindcă era Duminică, citea familiei sale din Dumnezeiasca Scriptură. Pe când se citeau cuvintele Domnului: *"Cine va primi pe un prunc ca*

acesta în numele Meu, pe Mine Mă va primi" (Mt. 18,5), orfanul intră în casă. Intrarea lui tocmai în acel timp a fost bine primită de amândoi soții, ca o ocazie bine venită la timp pentru împlinirea Cuvintelor Mântuitorului. Ei au primit pe copilul orfan în familia lor. *"Cel ce are Cuvintele Mele şi le păzeşte pe ele, acela este care Mă iubeşte pe Mine. Şi cel ce Mă iubeşte pe Mine, iubit va fi de Tatăl Meu şi Eu îl voi iubi pe el şi Mă voi arăta lui. Noi (Tatăl, Eu şi Duhul Sfânt) la el vom veni şi lăcaş la dânsul vom face"* (Ioan 14, 21-23).

Cea mai bună carte este Sfânta Scriptură. Aflându-se odată împreună mai multe persoane - creştini de felurite confesiuni, filozofi necredincioşi şi chiar materialişti - veni vorba între ei, să răspundă fiecare la întrebarea: "Ce carte ar lua cu sine, dacă s-ar întâmpla să fie osândit la închisoare pe viaţă şi i s-ar îngădui a-şi lua numai o singură carte?" Toţi au dat acelaş răspuns: "Şi-ar alege Biblia".

Un răspuns, care arată că Sf. Scriptură este mai presus decât toate cărţile câte s-au scris şi se vor scrie vreodată în toate limbile pământului. Într-adevăr, multe cărţi se vor fi scris de când e lumea, cărţi care au desfătat sufletul ori au îmbogăţit mintea cititorilor. Dar din toate acestea nici una nu se poate asemăna cu Sf. Scriptură, în ceea ce priveşte folosul sufletesc, lumina şi căldura ce se revarsă din Dumnezeieştile ei pagini asupra celor ce ştiu să citească într-însele cu evlavie şi cu dreaptă pricepere.

Înţelepciunea şi frumuseţile ei nepieritoare îmbogăţesc mintea şi înfrumuseţează inima tuturor celor ce au creştinescul obicei să alerge cu sete duhovnicească spre izvoarele ei, ca cerbul spre izvoarele apelor (Ps. 41, 1).

Un adevăr puternic a rostit genialul poet Goethe, scriind unuia dintre prietenii săi, cunoscutele cuvinte, vrednice să fie chemate cât mai adeseori în mintea evlavioşilor cititori ai Sfintei Scripturi: "Înainteze cultura intelectuală oricât de mult; dezvolte-se ştiinţele tot mai în lărgime şi lumineze spiritul omenesc oricât de puternic - peste înălţimea şi cultura morală a creştinismului, cum scânteiază şi străluceşte în Evanghelii, el nu va trece". Este datoria fiecărui creştin să-şi înarmeze sufletul cu adevăruri culese din bogăţia Sfintei Scripturi, ca să poată lupta cu izbândă împotriva tuturor răutăţilor vieţii. A nu cunoaşte Sfintele Scripturi este - precum spune Sf. Ioan Gură de Aur - pricina tuturor relelor. Căci plecăm la război fără arme!

La toate celelalte cărţi, oricât ar fi de adânci şi de lăudate, se potriveşte cuvântul biblic: *"Tot trupul este ca iarba şi toată mărirea lui ca floarea câmpului! Iarba se usucă şi floarea se veştejeşte, dar Cuvântul Dumnezeului nostru rămâne în veac"* *(Ps. 102, 15-16; 1 Petru 1, 24-26).* Apostolul Pavel ne arată lămurit că "toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu şi de folos spre învăţătură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înţelepţirea care duce la dreptate" (2 Tim. 3, 16).

"Ascultă, noule Israele, Domnul Dumnezeul nostru, este singurul Domn. Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul Tău, din toată inima ta, din tot sufletul tău şi din toată puterea ta. Cuvintele acestea, pe care ţi le spun eu astăzi, să le ai în inima ta şi în sufletul tău; să le întipăreşti în fiii tăi şi să vorbeşti de ele când şezi în

casa ta, când mergi pe cale, când te culci şi când te scoli" (2 Lege 6, 4-7). De asemenea citim în cartea lui Isus Navi: *"Să nu se pogoare Cartea Legii acesteia de pe buzele tale; ci călăuzeşte-te de ea ziua şi noaptea, ca să plineşti întocmai tot ce-i scris într-însa; atunci vei fi cu izbândă în căile tale şi vei păşi cu spor".*

Aşa dar, pentru a fi cu izbândă în căile lor şi pentru a păşi cu spor în toate cele bune, credincioşii trebuie nu numai să citească Sf. Scriptură, ci să şi împlinească întocmai ceea ce citesc într-însa. Şi cum vor putea ei să facă aceasta? Numai dacă au Sfânta Scriptură tălmăcită în cuvinte înţelese de dânşii, adică o au tradusă şi tipărită în limba lor strămoşească (Miron Patriarhul României).

Veşnicia Sfintei Scripturi. Am fost cândva într-un oraş plin de case şi palate de cărămidă, de piatră, de marmură, construite toate pentru anumite scopuri, şi după anumite reguli, trainic lucrate şi covârşindu-se una pe alta prin frumuseţi. În mijloc se afla însă o veche colibă sărăcăcioasă, necorespunzătoare nici unui scop omenesc, plină de spărturi, de găuri şi de unghere întunecoase. În ea nici o parte nu se potrivea cu alta. Lipseau scoabe, grinzi, stâlpi; o adevărată minune că se mai putea ţine. Râsei de colibă, rămăşiţa unei vremi pe jumătate barbară, într-un oraş aşa frumos şi bogat, şi zisei: Mâine va fi ţărână".

Şi când venii din nou, peste o sută de ani, ţărână erau toate casele şi palatele dimprejur, ţărână sau reclădite şi altele stăteau împrejur pe alt loc, după o regulă nouă şi pentru noi scopuri. Vechea colibă sta în mijloc, pe vechiul loc, neschimbată, cu spărturile, cu găurile şi cu ungherele ei întunecoase, aceeaşi ca şi cu o sută de ani mai-nainte, şi, ca şi cum dintele vremii, care roade toate, s-ar fi rupt în ea. Şi încă odată, peste o sută de ani, şi iarăşi peste o altă sută de ani, fu acelaşi lucru: vechea colibă tot aceeaşi, împrejur totul nou. Atunci zisei: "Puterea lui Dumnezeu o ţine". Şi din case şi palate ieşeau bolnavi şi osteniţi şi zăceau pe străzi şi nu se puteau însănătoşi, şi nici un doctor nu le putea ajuta, iar cine intra în colibă, care însăşi părea că are nevoie de doctor; se însănătoşea şi se înveselea. Atunci zisei: "Aici sălăşluieşte puterea mântuitoare a lui Dumnezeu". Şi când intrai în colibă, văzui pe cineva, Care-şi punea mâinile pe bolnavi şi osteniţi şi aşa se vindecau. Recunoscui pe Hristos.

Vechea colibă, de nimic bună pentru scopuri omeneşti, rău înjghebată după regulele omeneşti, cu spărturile, găurile şi ungherele ei întunecoase, cu scoabe, grinzi, stâlpi lipsă, este Sfânta Scriptură, văzută cu mintea omenească. Ce mai e în ea de respectat? Ce n-a fost luat în derâdere? Cum mai poate ea păstra un loc pe biata piaţă a scrierilor frumoase, modern dispuse, pline de limpede înţelepciune omenească, cu fraze bine alcătuite şi documentate? Se poate ea

măsura măcar cu vreuna din ele? Şi totuşi, toate scrierile cele mai frumoase şi cele mai înţelepte, care se bizuiesc pe veşnicia învăţăturii lor, trec, fac loc altora, cu altă învăţătură nouă, iar Sf. Scriptură rămâne şi va trăi bătrână şi Spiritul lui Hristos, ca Domnul şi păzitorul ei, va înveseli şi însănătoşi întotdeauna pe toţi care vor veni la El, bolnavi şi osteniţi din cauza rătăcirii lor îndelungate în afară de El (Educ. M. prin Lecturi, trad. Pr. I. Mihălcescu pg. 246).

ÎN STRĂVECHEA CARTE SFÂNTĂ

În străvechea Cartă Sfântă
Tot citesc şi iar citesc,
Cât de Bun a fost pe lume
Blândul Fiu Dumnezeiesc!

Da-n străvechea Carte Sfântă
Citesc, citesc, citesc şi iar citesc!
Cât de Bun a fost Mântuitorul
Cât de mult El ne-a iubit.

Cum să vină copilaşii
El la Dânsul i-a chemat
Şi la pieptul Lui îi strânse
Şi cu drag i-a dezmierdat.
Da-n străvechea Carte Sfântă...

Cum acelor care-s bolnavi
Le-a venit în ajutor;
Şi a celor care sufăr
Le-a fost Doctor Salvator.
Da-n străvechea Carte Sfântă...

Cum El n-a oprit pe nimeni
Chiar pe cel mai păcătos,
Să s-apropie de Dânsul
Şi cu toţi a fost Milos
Da-n străvechea Carte Sfântă...

Da-n străvechea Carte Sfântă
Nu mă satur de citit
Cât de Bun a fost şi dulce
Cât de mult El ne-a iubit.
Da-n străvechea Carte Sfântă...

Ştiu prea bine, Doamne Sfinte,
Că iubeşti pe cel cuminte
Dar cu cel rău, păcătos
Vei fi aspru, mânios!
Da-n străvechea Carte Sfântă...

Cu lacrimi mă rog fierbinte
Primeşte-mă, Doamne Sfinte,
Ajută-mi să-Ţi slujesc Ţie
De azi până-n veşnicie.
Da-n străvechea Carte Sfântă.

Da-n străvechea Carte Sfântă
Citesc, citesc, citesc... şi iar citesc
Cât de Bun a fost Mântuitorul }bis
Cât de mult El ne-a iubit }bis

12. Am defăimat şi clevetit pe slujitorii Dumnezeieştilor Altare şi pe aproapele meu?

Clevetitorii prin ponegrirea Preoţilor şi a aproapelui lor îşi înnegresc sufletele lor, făcându-se asemenea diavolului, dascălul lor infernal, care în Rai a clevetit pe Dumnezeu înaintea omului (Fac. 3, 1-5; Comp. 2 Cor. 11, 3; 1 Tim. 2, 14), şi mai pe urmă pe om înaintea lui Dumnezeu (Iov. 1; 2; 2 Cor. 12, 2-11; Apc. 2, 9-10; 12). Clevetitorii au pe diavolul în limbile lor; iar cei ce ascultă cu plăcere clevetirile ce se fac asupra Preoţilor Bisericii, care se ostenesc a-i lumina prin cuvânt şi scris, au pe diavolul în urechile lor (Teatron Tom. II pg. 166). De asemenea şi clevetitorii aproapelui. Clevetitorii sunt înveninătorii omenirii, ba chiar şi ai binefăcătorilor

lor. Aceasta o adevereşte şi înţeleptul proverb indian, zicând: "Şarpelui ce se îndoaie, dă-i de toate ori şi cât, scuipă tot venin din gât". Şi cu adevărat clevetitorii aruncă venin din gâtul lor (Ps. 5, 9-10; Rom. 3, 10-18). Gândul şi mintea lor, limba, gura, ochii şi pieptul lor, este plin de venin. Clevetitorii otrăvesc lumea cu veninul clevetirilor ce-l varsă din gurile lor. Clevetitorii se rănesc pe dânşii, pe cei care îi clevetesc şi pe cei ce le ascultă clevetirile. Limba neînfrânată e o lume a nedreptăţii şi omoară pe cei care nu şi-o înfrânează (Iac. 3, 6), de aceea zic unii că: "iadul e pardosit cu limbi de femei", fiindcă ele sunt neînfrânate la limbă. Clevetitorii doi ani sau cel puţin un an să nu se cuminece şi să facă 18 metanii pe zi (P.B.G. pg. 110, 88; P.M.B. gl. 373; Ps. 15, 68; 108, 69).

Păcatul clevetirii se răzbună cu atât mai mult asupra clevetitorilor, cu cât clevetirea vatămă mai mult pe Sfinţiţii Liturghisitori sau pe aproapele.

Pedepsirea calomniatorilor. În viaţa Sf. Narcis găsim o pildă consternantă cât este de urât acest păcat înaintea lui Dumnezeu. Narcis era Episcop în Ierusalim şi ducea o viaţă sfântă. Cu toate acestea s-au găsit mai mulţi dintre locuitorii Ierusalimului, care, din cauză că Episcopul Sfânt i-a dojenit pentru păcatele lor, răspândeau despre dânsul diferite calomnii şi au îndrăznit să-l acuze cu diferite păcate grele. Ba s-au găsit trei inşi, care au întărit afirmaţiile lor cu jurământ: "Să ard de viu, dacă nu este adevărat ceea ce spun" - zicea unul. "Să mă fac lepros, dacă e minciună ceea ce afirm" - zicea al doilea. "Să orbesc, dacă e calomnie ceea ce am spus" - zicea al treilea.

Sfântul văzând că este defăimat fără să fie vinovat, n-a mai vrut să rămână în cetate. S-a retras, prin urmare, într-o singurătate, în pădure, unde petrecea timpul în rugăciuni, meditaţii şi lectură spirituală. Dar Dumnezeu curând a pedepsit în mod groaznic pe cei trei apărători ai calomniei. Anume: celui dintâi, aprinzându-i-se casa, a ars de viu împreună cu ai săi. Al doilea a căzut în morbul scârbos al leprei, încât toţi oamenii se fereau de el. Al treilea văzând pedeapsa care a cuprins pe ceilalţi, s-a căit şi şi-a mărturisit public păcatul, că adică numai calomnie curată a fost ceea ce răspândiseră ei despre Episcopul Sfânt. Atât de mare i-a fost părerea de rău, încât în urma necontenitelor lacrimi a orbit de amândoi ochii (350 pilde o.c.).

Defăimarea. Cinstea se consideră ca o avere spirituală. Cel ce defaimă este un rău făcător, un fur de bunuri spirituale.

1. "Dacă vreun cleric ar ocărî pe Episcopul, să se caterisească, că nu se cade a vorbi de rău pe mai-marele tău" (Apost. 55. Sf. Sofia 3).

2. "Dacă vreun cleric ar ocărî pe Prezbiter sau pe Diacon, să se afurisească" (Apost. 56).

3. "Dacă vreun cleric ar batjocori pe şchiop, orb, sau pe cel rănit la picioare, să se afurisească; asemenea şi laicul" (Apost. 57).

4. "Dacă cineva din cei ce fecioresc pentru Domnul, s-ar ridica împotriva celor căsătoriţi, să fie anatema" (Gangra 10).

5. "Dacă va defăima cineva pe nedreptate pe împăratul sau pe dregătorul, să ia pedeapsă; de va fi cleric să se caterisească, iar de va fi laic să se afurisească" (Apost. 84).

6. Oricine dintre oamenii de rând vor bârfi ceva pe Preotul, sau cuvinte spurcate, sau hule, acela să aibe pocanie 6 luni sau un an" (P.B.G. pg. 104 (52); P.M.B. gl. 373).

Omul are dreptul să defaime numai păcatul, că este faptă diavolească, iar nu pe om, ca făptură a lui Dumnezeu (P.B. Ier. N. Sachelarie).

Ponegritorii se ponegresc. Un om sărac, căsătorit, călătorea cu soţia lui spre un târg. Pe drum întâlni o femeie foarte frumoasă - dar goală - şi o luă cu sine. Ruşine nu mai aveau unii de alţii, fiindcă pielea goală era cea mai potrivită haină a sărăciei. Ajungând în marginea târgului, femeile se ascunseră într-un tufiş, ca să nu le vadă oamenii goale. Femeia legitimă văzu câteva trenţe aruncate pe nişte pietre şi pândi o clipă, când nu era nimeni pe drum, ieşi din tufiş, le ridică şi le puse împrejurul mijlocului. Atunci femeia frumoasă, culeasă de pe drum, tot în costumul Evei, zise omului: "Iată, această femeie nu se ruşinează a se arăta goală". Bărbatul se miră de neruşinarea ei şi-i răspunse: "Aceasta cel puţin îşi acoperă ruşinea ei, dar tu eşti peste tot goală".

Adevărată e vorba proverbului: "Râsul te râde, şi batjocura te batjocoreşte".

De aceea fiecare e bine să-şi vadă bârna din ochiul său şi să nu vorbească pe altul de rău. Iar dacă ai fost vorbit de rău, socoteşte că nu ţi-e de vreun folos răzbunarea. Gândeşte-te la albină. Ea muşcă pe om, dar cine moare? Omul sau tot ea? Aşa e şi cu clevetitorul. El muşcă, el strică numele cel bun al vecinului, dar tot el moare. Împărăţia lui Dumnezeu n-are locuri pentru clevetitori. Ce greu le va suna odată în urechi glasul Judecătorului: *"Duceţi-vă de la Mine blestemaţilor..."* (Pateric: Ec. A. C. Cosma, D.O.X. Nr. 9-10).

Stareţul clevetit de curvie. Ne spunea nouă oarecare părinte pentru Daniil Egipteanul, zicând: "că s-a dus odinioară la târg ca să-şi vândă rocodelia sa. Iar un tânăr oarecare rugă pe stareţ zicând: "Pentru Dumnezeu, Părinte, să mergi în casa mea şi să faci femeii mele o rugăciune, pentru că este stearpă". Deci stareţul silit fiind de acel tânăr, a mers în casa lui şi făcând rugăciune femeii lui, cu voia lui Dumnezeu a zămislit femeia în pântece. Iar unii oameni netemându-se de Dumnezeu au început a-l cleveti pe stareţ: cum că tânărul sterp fiind, femeia lui este îngreunată de Avva Daniil. Deci au venit acele cuvinte şi în auzul stareţului, iar stareţul a zis bărbatului acelei femei: "După ce va naşte femeia ta să-mi spui mie". Deci, după ce a născut soţia lui, acest tânăr a spus stareţului în schit, zicând: "Pentru rugăciunile tale, Părinte, cu voia lui Dumnezeu, ni s-a născut nouă pruncul dorit". Atunci Avva Daniil auzind, a zis tânărului: "Când vei boteza pruncul şi vei face masă şi cumetria Botezului, să mă chemi şi pe mine şi rudele şi pe prietenii tăi". Iar el a făcut aşa şi pe când se ospătau, luând stareţul pe prunc în mâinile sale înaintea tuturor, a poruncit

pruncului să grăiască, şi l-a întrebat: "Cine este tatăl tău"? Şi a zis pruncul: "Acela este", întinzând mâna sa şi arătând cu degetul spre soţul mamei sale. Şi era pruncul atunci numai de 12 zile. Şi toţi cei ce au văzut au proslăvit pe Dumnezeu. Drept aceea, nimeni să nu osândească din auzire numai, că nu este bine a cleveti nici de ar vedea cu ochii săi, ca să nu cădem în păcatul osândirii (Prolog 18 Martie).

Fulgii din pernă împrăştiaţi în vânt. Un Preot cinstit şi evlavios era duşmănit de vreo câţiva credincioşi ai săi, deoarece a refuzat să le facă un lucru ilegal. Pentru aceasta voiau să se răzbune contra Preotului. Au plătit deci pe o femeie neruşinată, care a acuzat pe Preot de faptele cele mai josnice. Bunul Preot, deşi îşi dovedi pe deplin nevinovăţia în faţa Episcopului său, totuşi, deveni melancolic din cauza pângăririi cinstei sale preoţeşti şi slăbind din zi în zi, în fine căzu la pat. Auzind calomniatorii că preotul e pe moarte, s-au speriat şi mustrându-i conştiinţa, s-au grăbit să ceară iertare pentru fapta lor răutăcioasă, promiţându-i că îşi retrag toate calomniile şi-i vor restabili cinstea.

"Fiilor", le zise Preotul cu tristeţe, "eu vă iert din toată inima, dar vedeţi, bunul meu nume nu mai sunteţi în stare a mi-l reda".. "Cum să nu", răspunseră ei "numai să ne spui ce să facem". "Bine", zise Preotul, "luaţi deci perna aceasta, suiţi-vă în turn şi sloboziţi fulgii din ea. Veniţi apoi şi-mi spuneţi ce s-a întâmplat cu fulgii". Ei credeau că bătrânul aiurează, dar văzând stăruinţa lui, făcură după cum dori. Înapoindu-se, Preotul îi întrebă: "Ce s-a întâmplat cu fulgii?" "I-a luat vântul şi i-a împrăştiat în toate părţile", fu răspunsul. "Ştiam, zise Preotul, dar acum mergeţi şi adunaţi fulgii iarăşi". La răspunsul lor, că aşa ceva este imposibil, bătrânul Preot continuă: "Vedeţi, întocmai aşa de imposibil este să-mi restabiliţi cinstea mea şi numele meu bun, căci calomnia s-a răspândit cu mult mai departe, decât să fiţi voi în stare a cerceta pe fiecare individ şi a-l convinge despre contrariul". Zicând acestea, bunul Preot îi binecuvântă şi nu peste mult timp muri (O mie pilde, o.c. pg. 44).

Paravanul infernalităţilor. Clevetitorii, din clevetirile sau ponegrirea Preoţilor şi a aproapelui lor îşi formează adeseori un fel de paravane, în spatele cărora îşi ascund felurítele nelegiuiri şi săvârşesc cele mai scârboase şi infernale blestemăţii. Adeseori am văzut persoane bucşite de viclenie infernală, şcolite pe băncile iadului, care îşi fac paravane de camuflare, din batjocorirea Preoţilor şi a credincioşilor celor mai zeloşi, ba chiar şi din apostrofarea, ridiculizarea sau tulburarea persoanelor cu care grăiesc. După formarea acelor paravane, acele persoane infernale se camuflează în dosul lor spre a nu li se observa bezna întunecimii nelegiuirilor cu care le sunt înnegrite sufletele.

Un astfel de paravan infernal, în dosul căruia se pregătea să se camufleze, a vrut să-şi formeze idolatrul Ahab, împăratul lui Israel, în faţa zelosului Prooroc Ilie Tesviteanul, când l-a întâmpinat cu cuvintele: "Tu eşti acela care răzvrăteşti şi nenoroceşti pe Israel?" Sf. Prooroc Ilie însă, inspirat de Duhul lui Dumnezeu, i-a spulberat paravanul acela, după care se pregătea să se camufleze idolatrul

Ahab, răspunzându-i: *"Nu eu răzvrătesc şi nenorocesc pe Israel; ci tu şi casa tatălui tău, fiindcă aţi călcat poruncile Divine, aţi părăsit pe Dumnezeu şi v-aţi dus după Baali..."* (3 Împ. 18, 17-18).

Tot în astfel de paravane infernale se camufla şi ticăloasa împărăteasă Izabela în viaţa ei idolatră, infernală şi pierzătoare de suflete. Aceste camuflări au fost spulberate de dreptatea lui Dumnezeu. Ahab a fost ucis în luptă; iar Izabela a fost aruncată jos de la etaj, din porunca Împ. Iehu, unde s-a sfărâmat şi a mâncat-o câinii. Toată casa lui Ahab s-a şters de pe faţa pământului (3 Împ. 22; 4 Împ. 9; 10). Această pedeapsă înfricoşată urmăreşte pe toţi camuflaţii după astfel de paravane infernale, făurite de ei cu viclenie, de nu se vor îndrepta după Dumnezeu şi de nu vor face roade vrednice de pocăinţă. Până atunci poporul, însoţit de adevărul Divin, înfierează fruntea celor ce se camuflează după acest fel de paravane infernale, făurite cu viclenii satanice: *"Râde dracul de porumbe negre şi pe el însuş nu se vede"*. Mai clar însă îi înfierează Mântuitorul, zicând: *"Vai vouă... că vă asemănaţi mormintelor celor văruite, care în afară se arată frumoase, iar înăuntru sunt pline de oasele morţilor şi de toată necurăţia. Aşa şi voi: în afară vă arătaţi drepţi oamenilor, iar înăuntru sunteţi plini de* făţărnicie şi fărădelege. Vai vouă cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că zidiţi mormintele Proorocilor şi împodobiţi gropile drepţilor şi ziceţi: de am fi fost în zilele părinţilor noştri n-am fi fost părtaşi lor în sângele Proorocilor. Drept aceea, înşivă mărturisiţi de voi că sunteţi fii ai celor ce au omorât pe Prooroci. Şi voi umpleţi măsura părinţilor voştri. Şerpi, pui de năpârci, cum veţi scăpa de judecata gheenei? Pentru aceasta iată, Eu trimit la voi Prooroci şi înţelepţi şi cărturari şi dintr-înşii veţi ucide şi veţi răstigni şi dintre dânşii veţi bate în soboarele voastre, şi-i veţi goni din oraş în oraş, ca să vină asupra voastră tot sângele drept, care s-a vărsat pe pământ, de la sângele lui Abel cel drept, până la sângele lui Zaharia, fiul Varahiei, pe care l-aţi omorât între Biserică şi între Altar. Amin grăiesc vouă: vor veni acestea toate peste neamul acesta..." (O m. p., o.c. pg. 44).

Am aprins, am aprins... Pe când eram Preot la ţară, îmi aduc aminte de o femeie care a venit într-un post al Paştilor să se mărturisească. Cât ce a îngenuncheat, a început să plângă, strigând: "Am aprins, Părinte sfinţite, am aprins... mă cunosc greşită cu un păcat mare: am aprins...".

Cu sufletul înfiorat am întrebat-o: "Şi ce te-a îndemnat să pui foc în averea aproapelui tău?" "N-am umblat cu foc, Părinte, nu cu foc de acesta am aprins, ci după cum spuneai d-ta la predică: am aprins cu clevetiri şi minciuni, pacea şi înţelegerea dintre oameni"... Da, Da, bine grăia femeia, că cel ce bagă zizanie, clevetiri şi minciuni între oameni, după canoanele din Pravilă, face tot acelaşi păcat ca şi cel ce ia un tăciune de foc şi aprinde casa vecinului său. *"Fericiţi sunt cei făcători de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema"*.

Doisprezece ani. Un credincios luă din banii săi 100 lei, şi îi puse la o parte în punga sa, zicând: "Aceşti bani îi voi jertfi pentru scopuri de binefacere în clipa

când, aflându-mă într-o adunare de oameni nu voi auzi pe nimeni grăind de rău pe altul". Se spune că credinciosul a purtat aceşti bani 12 ani şi abia după 12 ani i-a putut cheltui. Ce păcat mare şi urât sunt clevetirile!

Sfat bun clevetitorilor. Oamenii vânători, ce cutreieră ţările calde şi vânează sălbăticiuni, istorisesc următoarele:

1) Fiara sălbatică ce se numeşte leopard, are năravul că-i sare omului drept în faţă şi în ochi. De aceea vânătorii fac din hârtie chipuri de om şi le aruncă înaintea acestei fiare, când dă să năvălească asupra lor. Pe când fiara sfârtecă chipul de hârtie, pe care-l crede om, vânătorul o culcă la pământ. Dacă ar sta în puterea omului să facă aşa nişte chipuri cu care să înfrâneze şi răutatea clevetitorilor, care ca nişte fiare sălbatice se năpustesc asupra lui ca să-l rănească, ba să-l şi sfâşie cu clevetirile, cu defăimările şi cu vorbele lor cele răutăcioase!

2) Un soi de păsări când zboară peste un munte din ţara Cilicia, ţin în cioc câte o pietricică, până ce trec muntele. Ele ţin pietricica pentru ca să nu poată ţipa, căci fără piatră n-ar putea răbda să nu strige şi atunci auzindu-le vulturii le-ar prinde şi le-ar mânca! Oamenii clevetitori ar face tare bine dacă ar lua pildă de la aceste păsări fără minte şi totuşi cuminţi. Ei ar face bine, dacă şi-ar lega limba ca să nu mai cleveteacă pe aproapele cu fel de fel de vorbe urâte. Atunci nu i-ar auzi nici pe ei diavolul, vulturul iadului, ca să-i înghită în văpaia cea nestinsă a muncilor veşnice (Dintr-o carte de cazanii).

Evreul rătăcitor. Creştinii de formă goală, care cred şi vieţuiesc anti-creştineşte, împotriva lui Dumnezeu şi a Bisericii Lui, profanând cele Sfinte şi ponegrind pe Sfinţiţii Liturghisitori, se cufundă în întuneric şi cad în pedeapsa evreului rătăcitor, devenind şi ei un fel de evrei rătăcitori.

O veche legendă se adaugă la istorisirea patimilor Mântuitorului nostru Iisus Hristos. O legendă care a înflorit în imaginaţia creştinilor, mai mult de o mie de ani după moartea Domnului Hristos. Ea cuprinde un simbol aşa de profund, că omenirea n-a putut să-l uite şi a dat subiect de inspiraţie la mulţi Preoţi.

Printre iudeii care îşi băteau joc de Iisus în momentul căderilor Sale, în drumul Crucii spre Golgota, se afla unul mai nemilos decât toţi. Când soldaţii ridicară, în sfârşit, pe Cel nemuritor, Care trăgea să moară, acest iudeu îl lovi în spate şi strigă: "Haide! păşeşte mai repede!" Iisus se întoarse spre el, îl fixă cu privirea şi răspunse: *"Şi tu vei umbla până la întoarcerea Mea".* Iudeul atunci, lăsând jos pe pământ copilul său, pe care-l ducea în braţe, se îndreptă; şi din acel moment el cutreieră pământul, fără să se oprească mai mult de trei zile în acelaşi loc, fără să se sature de mers, fără să poată muri. Unul din cei ce cred că l-au văzut, spune că el este de statură mijlocie, slab, faţa înnegrită, ochii duşi în fundul capului şi barba rară. El cunoaşte toate limbile, însă nu se adresează decât creştinilor şi nu se uită la cei cu care vorbeşte. El afirmă că n-a mai fost la Ierusalim de când l-a văzut distrus; merge desculţ, fără desagă, nu

se ştie de unde îşi procură parale, dar totodată nu-i rămâne nici un ban. Dacă i se dă mai mult decât îi trebuie, el îi împarte la săraci.

Această legendă nu este confirmată de nici un text din cele dintâi veacuri creştine însă ea este adevărată, de nu, chiar un adevăr mai groaznic decât adevărul istoric. Că în această zi iudeii şi-au bătut joc de chinurile îngrozitoare ale lui Iisus, acesta este un fapt sigur. Tot aşa de sigur este că, "cineva" rătăceşte încă pe pământ, aşteptând întoarcerea Aceluia Care va scoate din trupul Său partea bolnavă, putredă. Acest "cineva" este poporul iudeu, care puţini ani după răstignirea lui Iisus, a fost nevoit ca să se împrăştie în toate ţările, ca o turmă urmărită de foc şi care astăzi este fugar rătăcitor, străin, bănuit în tot locul, fără un sălaş statornic, fără un regat, care să-l poată numi al său, alungat din patria lui strămoşească, care a costat atât de mult sânge pe părinţii săi. Acestui "cineva" care a răpit viaţa Celui veşnic, i s-a acordat o nedumerire materială, trupească, vizibilă, în persoana fiilor, asupra cărora a trebuit să cadă, după voinţa lămurită a părinţilor, Sângele lui Hristos. Că acest privitor, care încă este în viaţă, al Patimilor Domnului, care poartă cu el oriunde rătăceşte, cărţile Proorocilor neascultaţi şi ale legii trădate, trebuie să rămână el martorul semnelor premergătoare ale primei vieţi, ca să aştepte venirea a doua, până când va fi convertit pentru Fiul născut dintr-o Fecioară din sângele său.

Evreul rătăcitor, nu este, cum gândesc mulţi, imaginea întregii omeniri, mergând pe calea veşnică a veacurilor, osândită la blestemul nemuririi, însemnată în frunte cu un semn roşu de neşters, ca şi Cain, pentru omorârea fraţilor săi. Evreul rătăcitor este în adevăr iudeul, deosebit şi despărţit de restul oamenilor, dar nu numai ca o persoană, ci ca un popor. Într-adevăr, este minunată viaţa lungă şi fără sfârşit a acestui neam, pe care toate popoarele, din veac în veac, i-au decimat şi măcelărit, al cărui cămin a fost răpit şi ars, care a fost bătut şi martirizat pretutindeni unde a căutat scăpare, şi care totuşi urmează să existe, păstrându-şi limba şi legile sale, spre deosebire de ceilalţi, supravieţuind tuturor raselor contemporanilor săi, printr-o minune unică.

Dar această naţiune nu s-a convertit încă şi n-are acelaş dezgust cu evreul din legendă, de a purta asupra sa bani. Dimpotrivă, în aur s-a gătit o patrie nouă şi prin mijlocul aurului adunat, guvernează cea mai mare parte a celor ce se cred vrăjmaşi ai bogăţiilor; stricându-i după chipul şi asemănarea sa. Însă iudeii săraci, iudeii cu picioarele goale, iudeii înfometaţi, iudeii cu părul zbârlit şi plini de păduchi, care în fiecare an, părăsesc respingătoarele lor cartiere de oraşe, ca să ceară de la cei curaţi o pâine mai albă şi mai sigură, fără frica vreunui masacru neaşteptat, reprezintă figura "blestematului", care n-a văzut încă venirea Dumnezeului său.

O prezicere nespus de tainică adevereşte că Iisus nu va reapărea pe pământ până nu se va fi convertit şi poporul Său. Iar evreul încărcat cu multe perechi de desagi, va străbate drumurile acestei lumi ca să strângă banii proveniţi din cei treizeci de arginţi ai lui Iuda, până în ziua în care supunându-se chemării

de mii de ani a lui Hristos, se va abate de la gunoiul Satanei şi va împărţi avutul său, ca să urmeze pe Dumnezeiescul "Sărac", Căruia de nouăsprezece veacuri nu i-a îngăduit nici milostenia unei clipe de odihnă (Pr. G. Verşescu, după Giovanni Papini).

Neascultarea de Dumnezeu şi de trimişii Lui, a făcut pe poporul iudeu să rătăcească printre popoarele pământului ca un prăpădit, şi tot aceasta au făcut şi fac pururea mulţi evrei rătăcitori (Lev. 26; 2 Lege 28).

Ahasveros. O altă legendă creştină spune că, un cizmar din Ierusalim anume Ahasveros, nu îngăduise Mântuitorului nostru Iisus Hristos, să Se odihnească cu Crucea înaintea casei lui. Atunci Mântuitorul i-ar fi zis: *"Să nu găseşti linişte, până nu voi reveni în ziua judecăţii"*. De atunci evreul rătăcitor străbate pământul în lung şi în lat, fără a găsi linişte. De multe ori îşi caută moartea, dar n-o găseşte...

13. M-am dus la Sf. Biserică: împodobit, ferchezuit, cu părul făcut cărări, breton, bucle, ras, pudrat, înzorzonat, cu podoabe de lux, trufindu-mă cu aceste deşertăciuni sataniceşti?

Cei care păcătuiesc astfel cad sub afurisenie, fiindcă acestea moleşesc sufletul şi trupul pătimaşilor, pricinuiesc sărăcie, împiedică de la milostenie, dând, ceea ce ar trebui dat la săraci, pe fleacurile trufiei satanice, cu care se împopoţonează, amărând viaţa căsenilor prin lipsa celor trebuincioase casei şi înglodarea în datorii, se fac curse diabolice sufletelor din jurul lor, în pildă rea semenilor lor şi provoacă turbare drăcească, îmbrâncind sufletele neîntărite în mocirla infernalelor patimi josnice, care prăbuşesc pe oameni şi femei în iadul vremelnic şi veşnic. *"Dumnezeu celor mândri (trufaşi) le stă împotrivă; iar celor smeriţi le dă Dar"* (1 Petru 5, 5; comp. Lc. 18, 10-14; 1, 51; Ps. 33, 10; Apc. 17; 18).

Soborul apostolesc opreşte împodobirile şi înzorzonările. "Apostolii şi bătrânii tuturor celor care dintre neamuri au crezut în Domnul Iisus Hristos; dar (Rom. 1, 7; 1 Petru 1, 2) vouă şi pace de la Atotţiitorul Dumnezeu, prin Domnul nostru Iisus Hristos să se înmulţească în cunoaşterea Lui... Purtaţi sarcina (Gal. 6, 2; Efs. 4, 2; Cols. 3, 13) unul altuia, slujitori şi fii ai lui Dumnezeu.

Bărbatul faţă de femeia lui să nu fie mândru, nici îngâmfat; ci mărinimos, darnic, căutând să placă numai femeii lui şi să o linguşească în chip cinstit, silindu-se a-i fi după dorinţă. Să nu te găteşti ca să te dorească vreo altă femeie, căci sau vei păcătui cu ea fiind silit de ea şi moartea veşnică de la Dumnezeu va veni asupra ta şi vei fi aspru pedepsit, sau nu vei săvârşi nelegiuirea; ci respingând femeia, nu vei consimţi la nelegiuire. Şi în acest fel însă tot ai păcătuit deşi n-ai făptuit nimic, numai pentru că prin găteala ta ai atras femeia în cursă ca să te dorească; căci pe ea care a suferit aceasta, ai făcut-o să săvârşească adulter, prin aceea că a avut poftă de tine. Nu eşti însă atât de vinovat, pentru că nu te-ai apropiat de aceea care a voit să te atragă în cursă, căci nu tu ai dorit

de ea. Iar pentru că nu te-ai dat ei, vei fi miluit de Domnul Dumnezeu, Care zice: *"Să nu săvârşeşti adulter"* (Ieş. 20, 14-17); şi: *"Să nu pofteşti"*, căci dacă aceea văzându-te sau întâlnindu-te la timp nepotrivit şi-a tulburat gândul şi a trimis la tine, iar tu ca un temător de Dumnezeu ai refuzat-o şi te-ai ferit şi n-ai păcătuit cu ea, ea totuşi şi-a rănit inima, încât s-a îndrăgostit de tine, fiindcă erai frumos la chip, tânăr şi bine gătit; iar tu eşti găsit vinovat de păcatul ei ca pricinuitor al scandalizării ei şi ca moştenitor al muncii (Mt. 18, 7-9); pentru aceea roagă-te Domnului Dumnezeu ca să nu-ţi dea pentru aceasta nici un rău; căci nu trebuie să placi oamenilor spre păcat, ci lui Dumnezeu spre sfinţenie şi să doreşti viaţa şi odihna veşnică. Frumuseţea firească dăruită ţie de la Dumnezeu n-o împodobi mai mult, ci în cuget umilit micşoreaz-o faţă de oameni. Astfel nu îngriji prea mult părul capului tău, ci mai vârtos taie-l şi-l curăţă, ca nu cumva păzindu-ţi capul nezgâriat şi neobosit, sau ungându-l cu miresme, să atragi la tine pe femeile care se ademenesc astfel, sau ademenesc ele pe alţii. Nici să întrebuinţezi haină aleasă pentru a ispiti, nici să îmbraci pantaloni sau să încalţi în picioare încălţăminte cu gând viclean; ci numai cât este cuviincios şi de trebuinţă, nici în degete să nu pui inele de aur... căci toate acestea sunt dovezi ale unei vieţi desfrânate, cu care îndeletnicindu-te, în afară de buna-cuviinţă, nu vei lucra în dreptate, căci ca unui credincios ce eşti şi om al lui Dumnezeu, nu ţi se cade să îngrijeşti prea mult părul capului şi să faci breton sau freză, sau a-l lăsa să cadă pe frunte, sau a-l despărţi prin cărări; nici a-l increţi sau a-l bucla, sau a-l face în diferite chipuri, sau a-l colora bălai, pentru că şi legea cea veche opreşte aceasta, zicând în Deuteronom:

"Să nu vă increţiţi părul, nici să-l faceţi bucle". Nu trebuie a strica nici părul barbei şi a schimba forma omului contra firii, căci "să nu vă radeţi - zice legea - bărbile" (Lev. 19, 27) deoarece Dumnezeu Creatorul a făcut ca aceasta (lipsa de barbă şi mustaţă) să fie potrivită pentru femei; iar pentru bărbaţi a judecat-o nepotrivită. Tu deci, care faci acestea din dorinţa de a plăcea (lumii) împotrivindu-te Legii, te vei face urâcios înaintea lui Dumnezeu, Care te-a zidit după Chipul Său (Fac. 1, 27). Dacă voieşti prin urmare să placi lui Dumnezeu, fugi de toate pe care le urăşte El şi nu face nimic din cele ce nu-i plac" ("Din scrierile Părinţilor Apostolici" trad. Pr. I Mihălcescu, M. Pâslaru şi Gh. N. Niţu, Chişinău 1928).

Farmacia Bisericii. Un Preot din America văzând cum credincioşii săi folosesc unele lucruri proaste, pentru aşa-zisa înfrumuseţare a trupului, s-a apucat şi a pus la uşa Bisericii o bucată mare de carton, pe care era scris aşa: *"Singura farmacie adevărată este Biserica"*. Ea are cele mai bune dresuri şi vopsele precum şi cele mai folositoare unsori pentru înfrumuseţare. Cea mai bună vopsea de buze este surâsul plin de bunăvoinţă. Unsorile cele mai potrivite pentru înfrumuseţarea feţei sunt gingăşia, devotamentul şi statornicia, amestecate în părţi egale. Băutura de viaţă lungă cea mai potrivită este credinţa. Crema de migdale dulci, care face să dispară arsurile dragostei de sine şi altele asemenea, este o faptă bună în fiecare zi. Cel mai bun suliman pentru orice femeie,

este nevinovăţia şi pacea sufletului. Cea mai bună vopsea de unghii este milostenia. Balsamul care îndulceşte necazurile vieţii şi-i măreşte bucuriile, este prietenia. Hapurile cele mai potrivite pentru izgonirea urâtului şi a bârfirii, sunt munca şi alergăturile. Iar leacul care vindecă toate bolile trupului şi ale sufletului, numai aici le veţi găsi: e *"Sfânta Împărtăşanie"*.

Veniţi, fraţilor, la această farmacie!... Ea vă dă tot ce vreţi - şi nu vă cere nimic. Toate aceste dresuri şi balsamuri vi le dăm degeaba (Alex. L. Moldovanu).

Cugetele rele despart pe om de Dumnezeu. S-a pogorât odată - zice Avva Olimbie - un popă ale elinilor la schit şi a venit la chilia mea de a dormit. Acela văzând vieţuirea călugărilor, mi-a zis: "Aşa vieţuind, nu vedeţi nimic la Dumnezeul vostru?" Eu i-am răspuns: "Nu". Şi mi-a zis popa: "Noi când slujim dumnezeului nostru, nimic nu ascunde de noi, ci ne descoperă tainele lui. Şi voi atâtea osteneli făcând: privegheri, linişţiri şi nevoinţe, zici că nimic nu vedeţi. Negreşit dar, dacă nu vedeţi nimic, aveţi cugete rele în inimile voastre care vă despart pe voi de Dumnezeul vostru şi pentru aceasta nu vă descoperă vouă Tainele Lui". Deci m-am dus şi am vestit bătrânilor cuvintele popii şi s-au minunat, zicând că aşa este, căci cugetele cele necurate despart pe Dumnezeu de om (Avva Olimbie, Pateric, o.c. pg. 163).

Unde te duci, femeie împodobită? În timpurile vechi se da mai pe faţă lupta împotriva păcatului împodobirilor şi luxului, decât azi; şi de aceea multe suflete s-au luminat şi s-au ridicat la înalta treaptă de Sfinţi ai lui Dumnezeu, s-au făcut mulţi ostaşi apărători ai credinţei creştineşti şi cinstitori ai Crucii Domnului nostru Iisus Hristos.

Se spune că Sfântul Ambrozie, Episcopul Milanului, întrebă odată pe o femeie ce mergea la Sf. Biserică, grozav de împodobită: "Încotr-o te duci, femeie?" Femeia împodobită, i-a răspuns: "La Biserică, Prea Sfinţite Stăpâne...". Sfântul Ambrozie măsurând-o cu privirea de sus până jos, i-a zis: "Nu-i adevărat... Mie nu-mi vine a crede că tu ai plecat la Biserică! Eu, după felul îmbrăcămintei luxoase şi a înzorzonărilor cu care te-ai înfăşurat, aş fi crezut că mergi la bal ori la teatru (la joc, la petreceri deşarte şi păcătoase) că numai acolo se potrivesc podoabele tale deşarte... Întoarce-te înapoi, femeie! Du-te la casa ta, plânge-ţi zburdălnicia ta şi nu intra în Sf. Biserică să-L batjocoreşti pe Dumnezeu cu podoabele tale, nici să mai abaţi ochii celor ce se roagă, de la Altarul Celui Preaînalt, la idolescul altar al deşertăciunilor tale". Iată ce e femeia împodobită şi înzorzonată cu deşertăciuni!

Sf. Ap. Pavel sfătuieşte pe creştini să se păzească de petrecerile, umblările şi modele lumeşti, pierzătoare de suflete şi să meargă pe urmele Sfinţilor, prin vieţuire şi purtare creştinească, zicând: "Fiţi împreună următori mie, fraţilor, şi vă uitaţi la cei ce aşa umblă, precum ne aveţi pildă pe noi. Pentru că mulţi umblă, de care de multe ori am zis vouă, iar acum şi plângând zic, că sunt vrăjmaşii Crucii lui Hristos; al cărora sfârşitul le este pierzarea, al căror dumnezeu le este

pântecele şi a căror slavă este în ruşinea lor, care cele pământeşti cugetă. Că petrecerea noastră în ceruri este, de unde şi pe Mântuitorul aşteptăm pe Domnul nostru Iisus Hristos, Care va schimba chipul trupului smereniei noastre ca să se facă în chipul Domnului slavei Lui, după lucrarea puterii ce are El de a-şi supune Lui toate" (Vezi despre greutatea păcatului acestuia: Mărt. Ort. p. III într. 54; Sf. I Hrisost. Omilia 3 la ep. II c. tesaloniceni, ş.a.).

14. Am cugetat cele rele şi am vorbit, am râs, am făcut schime în Sf. Biserică, şi m-am uitat înapoi şi alte neorânduieli am făcut, aducând cu aceasta sminteală celorlalţi rugători de Dumnezeu? Am povestit în Sf. Biserică deşertăciuni lumeşti?

Cugetele rele se şterg cu 12 metanii, Psalmul pocăinţei şi transportarea minţii de la cele rele, la tot ceea ce mântuieşte (Mt. 9, 5; Rom. 8, 6-8; Iac. 4, 4; Pateric cap. VIII, ş.a.). Vorbirea ori râsul în Sf. Biserică, e un păcat păgubitor de suflete, păgubindu-se: 1. Cel ce vorbeşte sau râde; 2. Acela cu care vorbeşte sau râde; 3. Aceia care îl văd vorbind sau râzând; Împăratul Amfilog arată că a văzut diavoli stând pe gâtul celor ce vorbeau sau râdeau în Sf. Biserică (Desc. Sf. Liturghii şi Prol 3 a XI-a). Îndrăzneala şi râsul despart pe om de Dumnezeu, zice Sf. Efrem Sirul. Păcatul vorbirii şi râsului în Sf. Biserică se iartă celor ce au greşit, după ce fac câte o sută de metanii (Prav. Bis. Gov. o.c. pg. 128). În Biserica adevăraţilor creştini, se păstra în timpul rugăciunilor o mare tăcere şi linişte. Era strict interzis să râzi, ori să vorbeşti, dar nici să şopteşti, nici să tuşeşti, nici să caşti. Cei ce călcau rânduiala aceasta se canoniseau... Cuv. Casian spune, că, deşi se adunau sute şi mii la rugăciune, însă era o aşa tăcere în Sf. Biserică, de părea că nu e nimeni afară de cel care cânta (ori citea) psalmii. Fiecărui creştin, i se poruncea să stea în Sf. Biserică, cu bună-cuviinţă, gândindu-se la sine şi la cântare şi nu li se permitea să privească la alţii, să-i vadă cum se roagă. Cei care ieşeau afară din Sf. Biserică fără blagoslovenie, erau pedepsiţi (Vezi V. rând. Monahale o.c. pg. 124-125).

În Biserica lui Dumnezeu e strict oprit a se face orice neorânduieli sau tulburări închinătorilor adunaţi spre a se ruga, ştiind că: *"Dumnezeu nu este Dumnezeului neorânduielii, nici al tulburării; ci al păcii, ca şi în toate Bisericile Sfinţilor... Deci, toate să se facă în Biserică cu bunăcuviinţă şi după rânduială"* (1 Cor. 14, 33-40; 23, 25; comp. Ieş. 25, 40; Ps. 2, 10).

Cuv. Eftimie. Acest cuvios Părinte, din tinereţile lui primea învăţătura cea bună, curată, luminată, învăţătura zilei, opusă învăţăturii nopţii. Învăţându-se Dumnezeieştile Scripturi, dorea să fie următor al Dumnezeieştilor bărbaţi îmbunătăţiţi şi se întrista când unii vorbeau deşertăciuni şi se depărtau de Dumnezeieştile Cuvinte. Gura lui era obişnuită a slavoslovi pe Dumnezeu. El săvârşea pravila sa cu frică şi cu umilinţă la vremea rânduită, aducându-şi aminte, că se cuvine a *sluji lui Dumnezeu cu frică şi cu cutremur;* iar nu cu râs şi cu şoptire, făcând Sf. Biserică loc de vorbărie, ştiind că se cuvine cu cucernicie

a intra şi sta în Biserică, cel ce voieşte a vorbi cu Dumnezeu prin rugăciune... Vremea liberă o întrebuinţa acasă în rugăciuni, cântări de psalmi şi în citirea Dumnezeieştilor Scripturi, petrecând ziua şi noaptea astfel, ştiind că: "Cel ce cugetă ziua şi noaptea în Legea Domnului, va fi ca pomul răsădit lângă izvoarele apelor, care rodul său îl va da la vremea sa, şi toate ori câte va face vor spori..." (Ps. 1, 1-3).

Stăpânit de diavolul prin gânduri necurate. Un frate din lavra Cuv. Eftimie, anume Emilian, odată, într-o Sâmbătă noaptea, pe când se lumina spre Duminică, a fost supărat cumplit de diavolul desfrânării, care prin urâte năluciri i-a tulburat grozav mintea lui. În vremea cântării psalmilor de noapte, Sf. Eftimie venind la Biserică, s-a întâlnit cu el în cale, la un loc întunecos. Bătrânul văzându-se izbit de o duhoare infernală, a cugetat că aceea e o lucrare diavolească şi suflând a zis: "Dumnezeu să te depărteze pe tine, duh necurat". Atunci fratele a căzut la pământ spumând. Sfântul poruncind a aduce lumină, a zis părinţilor care se adunaseră acolo: "Priviţi pe acest frate, care din tinereţe până acum s-a purtat bine, vieţuind în curăţie trupească. Iată-l, acum puţin rănindu-se cu dezmierdarea trupească, s-a stăpânit astfel de diavolul. Pentru aceasta zic pururea vouă: Să ne înarmăm pe noi împotriva urâtelor năluciri, ştiind că cei ce se ispitesc de dezmierdări trupeşti, chiar neapropiindu-se de alt trup, totuşi, cu mintea păcătuiesc. Deci cu toată grija, fiecare din noi să-şi păzească judecata minţii sale, apoi cu frică şi cu cutremur să-şi lucreze mântuirea...

Odinioară era unul care se socotea sfânt de oameni; dar în ascunsul inimii sale supăra pe Dumnezeu, cu învoirea gândurilor urâte şi necurate spre păcat. Venind în cetatea aceea un prevăzător, la găsit pe acel socotit de oameni sfânt, bolnav, şi pe toţi cetăţenii plângându-l şi zicând: "Dacă acest sfânt se va săvârşi, nu ne este de aici înainte nădejde de mântuire, pentru că prin solirea lui noi toţi ne mântuim". Acestea auzindu-le prevăzătorul acela, s-a dus cu sârguinţa a se binecuvânta de acel socotit sfânt. Apropiindu-se, a văzut multă pregătire de lumânări, mulţime mare de clerici, ba chiar şi însuşi Episcopul, aşteptând ca după săvârşirea lui, să-l prohodească şi îngroape. Prevăzătorul intrând la dânsul, l-a găsit încă în viaţă şi privind cu ochii minţii sale, a văzut pe tartorul iadului înfigând o suliţă de foc în inima lui şi cu multe feluri de torturi smulgându-i din corp sufletul. După aceea a auzit un glas din cer, zicând: *"În ce chip nu M-a odihnit pe Mine sufletul lui nici o zi, nici tu să nu încetezi a munci sufletul lui..."*.

Acestea vi le-am povestit, ca totdeauna îngrijoraţi, să fim bine pregătiţi, pentru ieşirea sufletului din trup, ca nu cumva cu iubirea de dezmierdare rănindu-ne, în vremea ieşirii să ne chinuim. Astfel şi acest frate, pe care îl priviţi spre înţelepţirea noastră şi a multor altora, a slobozit Dumnezeu a se stăpâni de diavolul. Acum, să rugăm pe Dumnezeu, care l-a pedepsit şi nu l-a omorât, să izbăvească zidirea Sa de bântuirea necuratului şi iubitorului de dezmierdare duh". Deci, rugându-se Părintele purtător de Duh Dumnezeiesc, a ieşit diavolul,

strigând şi zicând: "Eu sunt duhul desfrânării". Atunci a umplut tot locul de miros puturos, ca de pucioasă ce arde... De atunci Emilian s-a izbăvit de gândul lui şi s-a făcut vas de alegere (V. Sf. 20 Ian. o.c. pg. 979; 1019-1022).

Sfinţii nu sufereau vorbirea în Sf. Biserică. Avva Ioan Colov auzind nişte fraţi vorbind împotrivă (deşertăciuni) în Biserică, s-a întors la chilia sa şi înconjurând chilia de trei ori, aşa a intrat. Oarecare din fraţi văzându-l s-au mirat de ce a făcut aşa şi l-au întrebat. Atunci el le-a răspuns: "Urechile le aveam pline de cuvinte împotrivă, deci, am înconjurat (astfel) ca să le curăţesc şi aşa să intru cu liniştea minţii în chilia mea" (Pateric pg. 102).

Domnitorul Walter cearcă Bisericile unde să se mântuiască. Într-o ţară veche (Aquitania) a domnit mulţi ani un ostaş (nobilul Walter), biruitor în multe lupte. Îmbătrânind cunoscu că pacea nu se sălăşluieşte lângă arme şi astfel luă toiagul pribegiei pentru a se duce în lume în căutarea acelui loc, unde oamenii servesc în toată vremea lui Dumnezeu. Pentru a putea cunoaşte acest loc se folosi de următorul mijloc. În capul toiagului său a fixat clopoţei. Când ajungea la o Biserică, pe când se rugau într-însa oamenii şi cântau, el lovea toiagul de câteva ori de pământ, aşa că sunau clopoţeii... Dar în tot locul observă că toţi credincioşii îşi aruncau curioşi privirile spre dânsul şi uitau de Dumnezeu spre Care îşi mişcau buzele. Vedea împlinit Cuvântul Domnului: *"Acest popor Mă cinsteşte numai cu buzele, iar inima lor este departe de Mine"* (Is. 29, 13; Ier. 12, 2; Ps. 77, 40; Mt. 15, 8).

În sfârşit ajunse peste Alpi la o Mănăstire (Novalese), unde a aflat adunaţi la rugăciune pe elevii şcolii mănăstireşti, împreună cu maestrul lor. Aici în zadar lovea cu toiagul său şi sunau clopoţeii, că ei se rugau mai departe, ca şi când n-ar fi fost nimic şi nu luau nici o cunoştinţă despre dânsul. Atunci el era fericit că se poate aşeza acolo, fiind convins, că unde se roagă omul cu adevărat lui Dumnezeu, acolo nu poate lipsi Darul Lui.

Taci în Sf. Biserică. Un bogătaş plictisindu-se de ceremonialul Bisericii şi lungirea slujbei, a întrebat pe un student în teologie ce se afla în Biserică, să-i spună ce învaţă ei în seminare. Seminaristul tăcea. Văzând însă că bogătaşul tot întreba, i-a răspuns: "În seminar se învaţă ca să tăcem, în Sf. Biserică". Bogatul îndestulându-se cu răspunsul acesta, i-a mulţumit seminaristului pentru lecţie, asigurându-l că pe viitor se va conforma acestei bune învăţături...

Un împărat din evul mediu, a vizitat odată o Mănăstire, tocmai pe timpul când călugării se rugau în Sf. Biserică. Intrând în Sf. Biserică mânăstirească, toţi călugării se întoarseră spre el şi i se cuceriră. Numai unul din ei îşi continuă rugăciunea, neluând notă despre prezenţa împăratului. Împăratul observă şi vru să cunoască pe acest călugăr, şi după sfârşitul slujbei îl chemă la sine. Toţi aşteptau ca împăratul să mustre pe călugăr. Dimpotrivă însă, împăratul a lăudat pe călugăr pentru purtarea sa, zicând: *"Tu eşti creştin cu întreagă inimă, căci*

nu te-ai oprit în rugăciune, văzând un om păcătos ca mine" (350 pilde o.c. pg. 313-314; 33-34).

"Fiule! Ia seama la picioarele tale când te duci în Biserica Domnului, şi apropie-te ca să auzi. Jertfa ta să fie mai de preţ decât jertfa nebunilor, care nu se pricep decât să facă rău (neorânduieli şi tulburări). Nu te grăbi a-ţi deschide gura ta, şi inima ta să nu se pripească a scoate vreo vorbă necuvenită înaintea lui Dumnezeu, fiindcă Dumnezeu este în ceruri, iar tu eşti pe pământ, drept aceea, cuvintele tale să fie puţine (preţioase)" (Eccl. 5, 1).

Asistarea la Sf. Liturghie a primilor creştini şi a modernilor creştini. Creştinii din timpurile primare, asistau la Sf. Liturghie nu numai în Duminici şi-n sărbători, ci şi în toate zilele de peste săptămână. Despre credincioşii contemporani cu Apostolii, se ştie că: în fiecare zi, cu stăruinţă şi într-un cuget erau în Templu... (F. Ap. 1, 14; 2, 1, 42-47; 20, 7). Tot astfel făceau şi creştinii de mai târziu. Ne emoţionăm până la lacrimi când citim, despre zelul cu care se adunau zilnic creştinii veacurilor prime la Sf. Liturghie. Orice alt lucru era subordonat îndatoririi acesteia, pe care o îndeplineau cu multă plăcere. Nu putea să-i reţină nici frigul, nici căldura, nici depărtarea, nici greutatea drumului, nici oprelişţea tiranilor şi nici chiar pericolele de moarte. Atât de mare era zelul lor, încât la sfârşitul Sfintei Slujbe, Preotul trebuia să strige cu glas mare: "Fraţilor, *cu pace să ieşim*! Sfânta Slujbă este terminată. Mergeţi în pace, căci v-aţi îndeplinit datoria. Dumnezeu este mulţumit cu voi; rugăciunile voastre sunt deja înaintea lui Dumnezeu. Însuşi Iisus Hristos, le-a prezentat Tatălui Ceresc. Mergeţi deci în pace"! Cât de emoţionant este zelul creştinilor dintâi faţă de purtarea ruşinoasă a multor creştini din ziua de astăzi, care au faţă de Sf. Liturghie, o atitudine atât de indiferentă şi neglijentă. Într-adevăr, după cum odinioară Preotul Liturghisitor zicea: *"Cu pace să ieşim"*, aşa astăzi ar trebui să strige: "Veniţi, ca să putem celebra Sfânta Liturghie"!

Cum ascultau regii zeloşi Sf. Liturghie? Credinciosul, temătorul de Dumnezeu şi viteazul rege al Angliei, Ethelred, avea în anul 871 războiul cu danezii, care pătrunseseră în insula britanică. În ziua luptei decisive, regele a hotărât ca să asculte până la sfârşit Sf. Liturghie şi apoi să se cuminece. În cursul serviciului Divin sosi o ştafetă care aduse ştirea că vrăjmaşii se apropie şi că prin urmare ar fi bine dacă regele, lăsând la o parte cele sfinte, s-ar pune în fruntea oştirii sale. Regele însă ca şi când nu a observat ştafeta, îşi continuă rugăciunea. Nu peste multă vreme, au venit alte ştafete anunţând, dacă regele nu cumva doreşte să fie învins, trebuie să se prezinte imediat pe front. Ethelred însă înştiinţează pe comandantul suprem, că nu va părăsi Biserica, până nu se termină Sf. Liturghie şi nu se împărtăşeşte. Aşa a şi făcut! După ce şi-a terminat apoi rugăciunea şi s-a împărtăşit cu Sfintele Taine, cu ochii strălucitori, cu sufletul înălţat şi plin de entuziasm, s-a pus în fruntea oştirii sale, electrizând-o, şi în curs de câteva ore, câştigă marea victorie asupra vrăjmaşilor săi.

Ştefan cel Mare, la vestea adusă de ai săi, cum că tătarii au ajuns la Suceava, renunţând la gândul de a părăsi Sfânta Liturghie şi asistând cu mare luare-aminte până la sfârşitul serviciului Divin, a fost ajutat de Dumnezeu cu Dar de sus, a-i birui şi a ieşi triumfători contra duşmanilor săi.

Cele 5 degete ale orbirii sufleteşti. Diavolii ştiind cât de mult se folosesc creştinii din ascultarea Sf. Slujbe, a Dumnezeieştilor Liturghii şi a Cuvântului lui Dumnezeu în Sf. Biserică, întrebuinţează felurite mijloace pentru a-i sminti, îngreuia şi a-i face neascultători. Arabii spun într-o istorioară a lor cum foloseşte diavolul cele 5 degete ale păcatului pentru a orbi, a surzi şi a muţi pe creştinii ce merg la Sf. Biserică. Cu două degete, diavolul îi acoperă ochii creştinului, ca să nu vadă lumina Evangheliei şi a mântuirii. Cu celelalte două degete îi astupă urechile ca să nu audă Cuvântul lui Dumnezeu şi chemările mântuirii. Al cincilea deget îl pune Satana lacăt pe gură, poruncindu-i: "Vino după mine ca un mut, fără nici un cuvânt de împotrivire" (Vezi şi în "Expl. Sf. Liturghii" de autor).

15. Am oprit copiii, soţia, slugile, rudeniile, prietenii şi pe alţii de la Sf. Liturghie, de la rugăciuni şi de la ascultarea Dumnezeieştilor învăţături?

Cei ce fac acestea, sunt asemenea cu Faraon care nu-i lăsa pe israeliţi a merge să se roage lui Dumnezeu (Ieş. 5; "Didahiile lui Ilie Miniat o.c. pg. 265-270; pg. 265-270), şi cu diavolul sunt asemenea (Iov. 1; 2).

Sf. Ap. Pavel şi Variisus. Sf. Ap. Varnava şi Saul trimişi de Duhul Sfânt prin soborul apostolesc, au venit în Salamin, vestind cuvântul lui Dumnezeu iudeilor. "Străbătând ostrovul până la Paf, au aflat pe un oarecare vrăjitor, prooroc mincinos iudeu, al cărui nume Variisus, care era împreună cu dregătorul Serghie Pavel, bărbat înţelept. Acesta chemând pe Varnava şi pe Saul, poftea să audă cuvântul lui Dumnezeu; iar Elima vrăjitorul (că aşa se tâlcuieşte numele lui) stătea împotrivă, căutând să întoarcă pe dregătorul de la credinţă. Iar Saul (cel ce se zice Pavel) umplându-se de Duh Sfânt şi căutând la el, a zis: *"O, plinule, de toată viclenia şi toată răutatea, fiul diavolului, vrăjmaş a toată dreptatea, nu vei înceta răzvrătind căile Domnului cele drepte? Şi acum iată, mâna Domnului peste tine şi vei fi orb, nevăzând soarele până la o vreme"*. Şi îndată a căzut peste el ceaţă şi întuneric şi umblând împrejur căuta povăţuitori. Atunci văzând dregătorul ceea ce s-a făcut, a crezut, mirându-se de învăţătura Domnului" (F. Ap. 13, 6-12).

Păcatul smintelilor. Sminteală se numeşte atunci când cineva se face prilej de păcătuire pentru aproapele.

1. Cu cât cineva este mai învăţat şi cu rang mai mare în viaţa socială, cu atât şi păcatul lui este mai mare. *"Celui ce i s-a dat mult, mult i se va cere"*. "La sfârşitul veacurilor Fiul Omului va trimite pe Îngerii Săi şi vor smulge din Împărăţia Lui toate lucrurile care sunt *pricină de păcătuire* şi pe cei ce săvârşesc fărădelegea, şi-i vor arunca în cuptorul cel de foc" (Mt. 13, 41-42).

2. "Dar pentru oricare va face să păcătuiască unul dintre aceşti micuţi, care cred în Mine, ar fi mai de folos să i se atârne de gât o piatră de moară şi să fie aruncat în adâncurile mării".

"Vai lumii din pricina smintelilor! Fiindcă nu se poate să nu vină prilejuri de sminteală; dar vai de omul acela prin care vine sminteala"! (Mt. 18, 6-7).

3. Cel ce îşi vede de păcatele sale şi se îmbracă în cămaşa curată a umilinţei, nu are nevoie de sminteală.

4. Cine sminteşte pe altul fără de voia lui, acela se dojeneşte pentru *neluarea-aminte de sine*. Omul este dator să facă tot ce poate face ca să nu smintească pe nimeni. Cei vătămaţi la cuget, se smintesc, nu din altă pricină, ci din cauza sufletului lor bolnav şi needucat. Şi Hristos a fost sminteală pentru cei ce sunt pe calea pierzării (1 Cor. 1, 18).

Când cineva este pricină de sminteală, să bage bine de seamă să nu fie pentru cei ce sunt prieteni cu Dumnezeu, ci numai celor ce sunt prieteni cu lumea pusă în slujba păcatului. Ce i-a păsat oare, lui Iosif, că fraţii săi s-au smintit de el?

5. Când cineva face o faptă bună pentru slava lui Dumnezeu, dar se găsesc unii care se smintesc, acela nu trebuie să ţină socoteală de sminteala lor, dacă nu poate face altfel, ci să se roage lui Dumnezeu pentru ei şi să caute să-i lămurească, pe cât este cu putinţă. Cei sinceri se vor lumina, cu ajutorul lui Dumnezeu, iar cei vicleni şi încăpăţânaţi, se vor pierde, ca şi iudeii care se sminteau de faptele Mântuitorului (Ioan 6, 41-71; Mt. 10, 27-42; Mc. 5, 1-20).

6. Sminteala se canoniseşte după efectele produse: Cel ce a făcut pe altul, de ex. să fure, sau să curvească, din pricina purtării lui nechibzuite, se canoniseşte ca şi cum el însuşi ar fi furat sau ar fi curvit. Când a făcut sminteala intenţionat, atunci păcatul lui face parte dintre cele mai grele (Vezi păcatele împotriva Sfântului Duh; Prav. Bis. Ier. N. Sachelarie).

16. Am îndemnat pe alţii a părăsi pe unica Sfântă Biserică Ortodoxă Creştină şi a se duce la: schismatici (uniaţi cu papa, etc.), la papistaşi, la eretici, la calendarişti, ori la capiştile rătăciţilor sectari?

"A dezbina cineva Biserică şi a se împotrivi cu prigonire şi a face împerecheri şi despărţiri şi de a se deosebi pe sineşi pururea de obştescul Sobor al Bisericii, acesta este păcat neiertat şi de prihană vrednic, şi are multă muncă şi pedeapsă" (Vezi "Pidalion", can. 7 Apost. în notă, fila 8). Acesta-i un păcat diabolic şi o lucrare satanică, care atrage groaznică pedeapsă vremelnică şi veşnică asupra celor ce-l săvârşesc.

Pedepsirea egiptenilor. Dumnezeu vrând să scoată pe israeliţi din întunericul idolatriei egiptenilor, a trimis pe Moise şi Aaron la Faraon ca să elibereze pe poporul Său, spre a merge în pustie ca să I se închine şi să jertfească acolo în linişte. Moise şi Aaron intrând la Faraon, i-au zis: *"Aşa zice Domnul Dumnezeul lui Israel, lasă poporul Meu să meargă în pustie ca să-Mi*

slujească". Faraon le-a zis atunci: "Cine este Domnul Acela al cărui glas să-l ascult eu, ca să las pe fiii lui Israel? Nu ştiu eu pe Domnul şi pe Israel nu-l voi lăsa". Faraon mâniindu-se a poruncit logofeţilor săi, zicând: "Să-i siliţi şi să nu împuţinaţi nimic din muncile lor, să-şi adune şi aducă singuri paiele necesare, şi să nu împuţinaţi din muncile lor, că stau fără de lucru şi de aceia strigă: "Să mergem să jertfim Dumnezeului nostru!" Poporul a fost apăsat şi mai mult şi a strigat înaintea lui Dumnezeu.

După aceea Moise şi Aaron s-au dus a doua oară înaintea lui Faraon, precum le poruncise Domnul. Atunci Aaron a aruncat toiagul înaintea lui Faraon şi s-a facut şarpe. Vrăjitorii Egiptului stând împotriva trimişilor Domnului, au aruncat şi ei toiegele lor jos înaintea lui Faraon (spre a nu se pleca lui Dumnezeu) şi cu vrăjile lor le-au prefăcut cu nălucire în şerpi. Dar toiagul lui Aaron a înghiţit toiegele vrăjitorilor şi Faraon învârtoşându-şi inima, n-a ascultat pe trimişii lui Dumnezeu. Moise şi Aaron, din porunca lui Dumnezeu, au lovit apoi cu toiagul apele râului (Nil) şi s-au făcut sânge. Asemenea cu Aaron, au făcut şi vrăjitorii Egiptului cu vrăjitoriile lor. Faraon văzând, şi-a învârtoşat inima sa şi nu i-a ascultat. Pedeapsa aceasta a ţinut şapte zile.

După aceea Dumnezeu a zis din nou lui Moise: "Du-te la Faraon şi spune-i: Acestea zice Domnul: "De nu vei lăsa pe poporul Meu, iată voi bate ţara ta cu broaşte". Faraon auzind, n-a ascultat şi au venit broaştele asupra Egiptului şi a umplut toată ţara de broaşte. Vrăjitorii Egiptului au făcut şi ei asemenea, cu vrăjile lor. Atunci Faraon a chemat pe Moise şi Aaron şi le-a zis: "Rugaţi-vă pentru mine către Domnul, ca să ia broaştele de la mine şi de la poporul meu, şi-i voi lăsa pe israeliţi ca să meargă şi să-i jertfească Lui". Moise a strigat către Domnul ca să piară broaştele şi Domnul ascultându-l, au pierit broaştele. Faraon văzându-se însă uşurat, nu i-a ascultat pe dânşii.

Domnul a zis iarăşi lui Moise: "Grăieşte lui Aaron: Ridică toiagul tău şi loveşte ţărâna pământului şi vor fi gângănii pe oameni şi pe vite, în tot pământul Egiptului". Şi s-a făcut aşa. Vrăjitorii Egiptului au încercat să facă şi ei aşa cu vrăjitoriile lor, dar n-au putut. Atunci ei cutremurându-se au zis către Faraon: *"Acesta este Degetul lui Dumnezeu!"* Dar inima lui Faraon a rămas tot împietrită, neascultând de trimişii lui Dumnezeu.

După aceea Dumnezeu a pedepsit Egiptul cu alte şapte bătăi, până ce slăbindu-i cu îngrozirile şi primejduirile, au cedat. Însă părându-le rău după israeliţi, că n-o mai avea cine să le facă lucrările grele, s-au luat după ei, urmărindu-i ca să-i întoarcă înapoi, dar Dumnezeu i-a înecat în Marea Roşie.

Precum s-au pedepsit de groaznic vrăjitorii Egiptului împreună cu Faraon şi oştirea lui, care ascultase nesocotind pe Dumnezeu, Cuvântul său Divin şi pe trimişii Lui, aşa se vor pedepsi şi aceştia. *"Precum Ianis şi Iamvris, împreună cu ceilalţi vrăjitori, au stat împotriva lui Moise, aşa şi aceştia* (care opresc pe ai lor de la Sfânta luminare mântuitoare *de suflete, trimiţându-i la schisme, erezii, sectari şi păgânătăţi) stau împotriva adevărului. Oameni stricaţi la minte şi*

nelămuriţi în credinţă. Dar nu vor spori mai mult, căci nebunia lor va fi arătată tuturor, precum s-a făcut şi a acelora..." (2 Tim. 3, 1-10; Comp. Fac. 5, 15).

Biserica şi ereticii? Pe timpul persecuţiilor creştine Sfântul Policarp, Episcopul Smirnei şi învăţăcelul său Crescens, s-au retras la sat. Într-o zi Policarp a ieşit din casă şi s-a aşezat la umbra unui stejar. A aflat însă pe învăţăcelul său plângând sub acelaşi stejar. Policarp l-a întrebat de ce plânge? Învăţăcelul îi răspunde, că plânge pentru starea Bisericii. Apoi zice: "Nori grei se ridică asupra ei, ici-colo o zguduie uraganul, ameninţând-o cu nimicire. Şi s-au aflat şi credincioşi, care s-au rupt de ea, au trădat-o"! Policarp îi răspunse: "Împărăţia lui Dumnezeu, sau Biserica, este asemenea unui pom plantat şi crescut de agricultor. Acesta a aruncat sămânţa în pământ şi s-a dus. Sămânţa a încolţit, şi-a făcut loc printre spini, buruieni şi pomul s-a ridicat asupra lor, iar acestea au pierit. Umbra lui le-a nimicit. Pomul a tot crescut. A venit viscolul şi l-a scuturat, dar pomul cu atât mai tare şi-a înfipt rădăcinile în pământ, iar crengile lui cu atât mai tare le întindea spre cer. Deci, viforul i-a servit numai spre dezvoltare şi întărire. Pe când creştea tot mai mult şi îşi întindea umbra tot mai departe, iată că se arătară sub el spinii şi buruienile, fără ca pomul să se neliniştească, din cauză că acum sta sigur şi neclătit".

Sfântul Policarp spre lămurire mai zise: "Dacă priveşti la înălţimea pomului, ce-ţi pasă de ivirea buruienii de dedesubtul lui? Las-o în grija Celui ce a sădit şi crescut pomul" (Trei sute cinci zeci de pilde o.c.)

Statornicia prinţului în credinţa ortodoxă. Erminigheld, fiul împăratului goţilor, Luvighild, a fost întors de la eresul arienesc la dreapta credinţă, de Leandru, Episcopul Ispalitoniei. Luvighild, fiind arian, s-a mâniat groaznic, pentru că fiul său a părăsit credinţa arienească. El se sârguia mult, a-l întoarce iarăşi pe fiul său, de la dreapta credinţă la eresul arienesc. Deci îl momea pe el cu cuvinte de iubire, ca un părinte, rugându-l şi sfătuindu-l să lase Soborniceasca Credinţă şi să creadă la fel cu dânşii, ca şi mai-nainte. Dacă l-a văzut pe Erminigheld neînduplecat, îl înfricoşa cu îngroziri şi îl spăimânta cu munci şi cu răni. El însă petrecând ca un stâlp neclintit în credinţă, momirile şi înfricoşările părinteşti nu le socotea în nimic.

Atunci tatăl său mâniindu-se foarte, mai întâi l-a depărtat de la scaunul împărătesc şi din împărăţie şi l-a lipsit pe el de toată averea şi moştenirea. După aceea văzându-l neschimbat cu mintea, i-a ferecat cu obezi de fier grumajii, mâinile şi picioarele şi l-a aruncat într-o temniţă întunecoasă şi strâmtă. Fericitul Erminigheld deşi era tânăr cu anii, însă fiind bătrân cu înţelepciunea, dispreţuia împărăţia cea pământească şi căuta pe cea Cerească, cu toată energia şi dorinţa. Deci zăcând el în temniţă legat, se ruga către Atotputernicul Dumnezeu, ca să-l întărească în acea pătimire. Sosind praznicul cel mare al Sfintelor Paşti, Luvighild împăratul, chemând pe un episcop, din cei de credinţa sa cea rătăcită, l-a trimis noaptea la fiul său în temniţă, ca Erminigheld să primească ereticeasca

împărtăşire arienească, din mâna episcopului aceluia şi dacă se va împărtăşi cu aceasta, să fie întors iarăş în cea dintâi dragoste părintească şi în cinstea cea de mai-nainte. Episcopul arian venind în temniţă, îl momea pe Sf. Erminigheld cu felurite promisiuni şi plăceri pământeşti, dacă revine la credinţa tatălui său. Sfântul, răbdător de chinuri, îngreţoşându-se de episcopul arienesc şi mustrând aspru credinţa lui cea rea, l-a izgonit de la sine, neprimind împărtăşirea lor cea ereticească. După aceea s-a împărtăşit cu Preacinstitele şi de viaţa făcătoarele Taine ale Trupului şi Sângelui lui Hristos, de un Preot drept-credincios, care a fost trimis la dânsul, în taină, de Sfântul Leandru, Episcopul Ortodox.

Episcopul arienesc întorcându-se ruşinat la împăratul, i-a spus toate cele ce a auzit de la fiul său. Atunci împăratul umplându-se de negrăită mânie şi scrâşnind cu dinţii, îndată a trimis pe oarecare oameni însemnaţi, dintre sfetnicii săi, poruncindu-le să ucidă în temniţă, pe fiul său Erminigheld. Aceia mergând, i-au tăiat cinstitul cap cu securea. În acel timp de luminată mucenicie, au fost auzite, deasupra Sfântului său trup, cântări dulci ale Sfinţilor Îngeri şi noaptea se vedeau arzând făclii. Acel lucru privindu-l credincioşii se bucurau şi mulţumeau lui Dumnezeu, Care a proslăvit cu acest fel de minuni, pe Sfântul şi drept-credinciosul Său rob, după sfârşitul ce a avut prin pătimire; iar cei necredincioşi se ruşinau şi se înfricoşau.

Îngrozit de păcat, mustrat de conştiinţă, ucigaşul tată-împărat vrea să se lepede de arieni şi să primească credinţa cea dreaptă, dar se temea de neamul lui cel rău-credincios şi nu s-a învrednicit a fi rânduit cu cei drept-credincioşi. Apropiindu-i-se sfârşitul, a chemat la sine cu cinste, în acea vreme, pe fericitul Episcop Leandru, pe care mai-nainte îl ura foarte mult şi-l prigonea, şi l-a rugat pe el, să povăţuiască la dreapta credinţă pe Rehader, fiul său cel mai tânăr, pe care îl făcuse moştenitor împărăţiei sale, şi să-l lumineze cu învăţătura sa cea de Dumnezeu insuflată, precum fusese şi Erminigheld.

Murind Luvighild împăratul şi venind la împărăţie Rehader, îndată a primit dreapta credinţă prin povăţuirea Sfântului Leandru Episcopul şi tot pământul goţilor, care era înveninat cu eresul lui Arie, l-a adus la buna credinţă; iar trupul Sfântului Erminigheld, fratele său cel mai mare, l-a slăvit cu cinstea ce se cuvenea unui Mucenic al lui Hristos, cu care s-a împlinit Cuvântul Sfintei Evanghelii, care zice: *"dacă grăuntele de grâu căzând pe pământ nu va muri, apoi singur rămâne; iar de va muri, multă roadă va face".* Tot aşa şi răbdătorul de chinuri al lui Hristos, ca un grăunte de grâu, singur în pământul goţilor a murit pentru Hristos şi a făcut rod al credinţei celei drepte, pentru tot norodul pământului aceluia. Atunci, toţi au început cu dreaptă credinţă a crede în Hristos Dumnezeu, Cel de o cinste cu Tatăl şi cu Sfântul Duh, a Cărui slavă este în veci. Amin (V. Sf. 1 Noiembrie).

Copilul credincios şi-a mântuit stăpânul. Adeseori s-au văzut stăpâni cu credinţe rele, silind pe slugile lor a se abate de la dreapta credinţă şi vieţuirea după Dumnezeu, la credinţa şi vieţuirea lor stricată. Şi unii au reuşit cu slugile

slabe în credinţă, dar alţii nu. Pentru fortificarea şi statornicia în buna credinţă a celor mici, dăm aici o pildă grăitoare.

În casa unui păgân, care se închina la chipuri cioplite (idoli) trăia un băiat cu frica lui Dumnezeu. Băiatul acesta, adeseori îi spunea stăpânului său, păgân, aşa: "Stăpâne! Numai un singur Dumnezeu e, care a făcut cerul şi pământul, El face să răsară soarele. El dă pământului ploaie şi-l binecuvintează să rodească. El vede toate câte le facem noi în lumea aceasta şi ascultă rugăciunile noastre. El este Dumnezeul cel viu, Care vede, aude, ştie toate, Care pedepseşte pe cei răi, pentru fărădelegile lor şi răsplăteşte cu bine pe cei buni. El poate să mântuiască şi să strice. Idolii aceştia ai tăi sunt făcuţi din pământ. Ei nici nu au viaţă într-înşii, nici nu văd, nici n-aud, nici nu ştiu nimic şi nu pot nici să ne ajute, nici să ne strice. Idolii aceştia-s o deşertăciune orbitoare de suflete". Păgânul însă îndărătnicindu-se, nu vrea să ţină cont şi să înţeleagă adevărul...

Într-una din zile, păgânul a plecat la munca câmpului. Atunci băiatul rămânând acasă, a luat o bâtă mare şi a sfărâmat idolii stăpânului său, lăsând numai pe cel mare, căruia i-a pus bâta în mână. Seara, întorcându-se păgânul de la câmp, s-a dus în casă să se roage. Când a văzut idolii sfărâmaţi s-a mâniat groaznic şi a zis băiatului: "Cine a făcut aceasta?" Băiatul privindu-l calm, a zis: "Cum? Nu-ţi vine a crede, că idolul cel mare a sfărâmat pe frăţiorii săi mai mici?" Păgânul privindu-l fulgerător, i-a răspuns: "Nu. Nu cred aceasta niciodată, deoarece, idolul niciodată nu şi-a ridicat mâna sa. Tu ai făcut aceasta, netrebnicule! Tu, blestematule! Şi pentru ticăloşia şi răutatea aceasta a ta, te voi bate cu aceeaşi bâtă până când vei muri"! Băiatul luminat în credinţa cea bună, i-a zis cu blândeţe: "Stăpâne! Rogu-te nu fii supărat! Dacă tu însuţi, precum ziseşi, nu crezi că dumnezeul tău să fi făcut, nici cât pot face eu cu braţul meu crud şi slăbuţ, apoi cum poţi crede că el a făcut cerul şi pământul...?" Păgânul văzând că băiatul are toată dreptatea în adevărul ce-i spunea, a amuţit de ruşine şi s-a pus pe gânduri. Mai pe urmă, sculându-se de jos, şi-a sfărâmat şi idolul cel rămas şi aruncându-se cu faţa la pământ s-a rugat atunci întâia oară adevăratului Dumnezeu, Care a făcut Cerul şi pământul.

Fericit este credinciosul statornic în credinţa sa cea bună şi adevărată.

Nu trimiteţi la erezii, ci trageţi sufletele din patimi şi erezii. Un ales al lui Dumnezeu, bărbat egiptean anume Serapion-Sindonie, ce purta numai o haină pe el (sindonul), făcându-se desăvârşit în neagonisealǎ şi lepădare de sine, s-a hotărât a mântui şi el unele suflete din ghiarele diavolului. În acest scop, acesta s-a vândut pe sine printr-un pustnic cunoscut într-o cetate, la un măscărici elin, pentru douăzeci de galbeni, pe care luându-i, îi păstra la sine. Acesta slujea măscăriciului, femeii şi casei lui, cu o mare silinţă şi îndemânare, nehrănindu-se cu nimic altceva, decât numai cu pâine şi apă. În loc de odihnă, el îşi hrănea mintea cu citirea şi cugetarea în Dumnezeieştile Scripturi. Astfel petrecând cu dânşii timp îndelungat, când prindea vreme potrivită, vorbea măscăriciului şi femeii lui despre creştinătate, bunătatea Milostivului Dumnezeu

şi mântuirea sufletelor.

Acestea auzindu-le şi ascultându-le, s-a umilit mai întâi măscăriciul, apoi femeia lui şi după aceea toată casa lor. Botezându-se ei, s-au depărtat de a mai juca la club. Astfel venind la viaţa cea bună şi ascultând mereu Cuvântul lui Dumnezeu, se cucerniceau foarte înaintea bărbatului acestuia, zicându-i cu smerenie: "Vino, frate, să te slobozim, fiindcă tu ne-ai slobozit pe noi din robia întunericului necunoştinţei de Dumnezeu". Atunci Serapion, le-a zis lor: "Fiindcă a voit Dumnezeul meu şi voi împreună aţi lucrat şi vi s-au mântuit prin mine sufletele voastre, de acum vă voi descoperi vouă taina. Eu fiind pustnic slobod, de neam egiptean, fiindu-mi milă de voi care petreceaţi în multă rătăcire, m-am vândut pe mine vouă, ca voi să vă sloboziţi din mari păcate şi să vă mântuiţi. Deci, de vreme ce Dumnezeu mi-a împlinit dorinţa mea, mă voi duce de aici ca să ajut şi altora". Acestea zicând le-a dat aurul. Ei nevrând să-l ia, îl îndemnau pe el ca să-l dea săracilor, zicând: "Arvună de mântuire ni s-a făcut nouă!" Pustnicul însă le-a zis: "Luaţi-l şi-l daţi voi pe el săracilor, că al vostru este aurul acesta, că eu bani străini nu dau săracilor". Atunci au luat ei aurul şi-l rugau să rămână cu dânşii, făgăduindu-i că-l vor avea pe el ca pe un părinte şi stăpân al sufletelor lor. Văzând ei că nu-l pot îndupleca să rămână la dânşii, l-au rugat ca măcar din an în an să-i cerceteze pe ei... Fericitul pustnic lăsându-i şi luându-şi ziua bună, s-a dus de acolo în Lacedemonia. Acolo aflând pe unul din mai-marii cetăţii că este maniheu cu credinţa, împreună cu toată casa lui, iar în celelalte este bărbat îmbunătăţit şi evlavios, iarăşi s-a vândut pe sine prin oarecare acestuia ca rob. După doi ani de slugărire, a depărat şi pe acesta, împreună cu toată casa lui, de eresul maniheilor şi l-a adus în Biserica lui Dumnezeu. După aceea, lăsându-i şi pe aceştia, înconjura lumea, făcând bine oamenilor pe cât putea (Pateric, o.c. pg. 225-226).

Pustnicul mântuieşte pe desfrânată. Avva Serapion trecând odată printr-un sat al Egiptului, a văzut o desfrânată stând înaintea camerei sale şi i-a zis: "Aşteaptă-mă diseară, că vreau să vin la tine şi să petrec noaptea aceasta aproape de tine". Desfrânată bucuroasă, l-a poftit, zicându-i: "Vino, Avvo!" După aceea ea s-a gătit, şi-a aşternut patul şi a aşteptat pe bătrânul cu cele de trebuinţă. După ce s-a făcut seară, a venit bătrânul pustnic la dânsa, neaducându-i nimic şi intrând în camera ei, i-a zis: "Gătit-ai patul?" Desfrânata i-a răspuns: "Da, Avvo!" Bătrânul a încuiat uşa şi a zis ei: "Aşteaptă puţin, fiindcă avem pravilă, până ce o voi face pe ea!" Acestea zicând, bătrânul şi-a început slujba sa. Şi începând Psaltirea, după fiecare psalm îşi făcea o rugăciune în care se ruga lui Dumnezeu în Duh şi adevăr pentru dânsa ca să se pocăiască şi să se mântuiască.

Dumnezeu a ascultat rugăciunea lui şi femeia desfrânată sta tremurând, rugându-se aproape de bătrânul pustnic. După ce şi-a izprăvit bătrânul de citit toată Psaltirea, desfrânata a căzut la pământ. După aceea bătrânul începând Apostolul, a citit mult dintr-însul şi astfel şi-a împlinit slujba sa. Atunci femeia desfrânată, înţelegând că nu pentru păcat a venit bătrânul pustnic la dânsa, ci

pentru ca să-i mântuiască sufletul ei, s-a umilit pe sineşi înaintea lui Dumnezeu şi căzând la picioarele bătrânului, i-a zis: "Avvo! Fă dragoste şi povăţuieşte-mă unde pot a plăcea lui Dumnezeu". Bătrânul cunoscând întoarcerea ei, de la păcat la Dumnezeu, a povăţuit-o pe dânsa la o Mănăstire de fecioare. Acolo ajungând a dat-o pe dânsa stareţei în primire, zicând: "Ia pe sora acasta şi nu-i pune jug sau poruncă ca celorlalte surori: ci orice doreşte dă ei şi cum voieşte, dă-i voie să umble".

După ce a făcut câteva zile în Mănăstire, femeia a zis stareţei: "Eu sunt păcătoasă, voiesc la două zile să mănânc". După alte câtea zile, iarăşi a zis: "Eu multe păcate am, voiesc la patru zile să mănânc". După câtăva vreme s-a rugat iarăş stareţei, zicând: "Fiindcă mult am mâhnit pe Dumnezeu cu fărădelegile mele, fă dragoste de mă pune într-o chilie şi o astupă, şi să-mi daţi printr-o mică spărtură puţină pâine şi rocodelie (de lucru)". Stareţa ascultând-o, a făcut aşa. Astfel nevoindu-se şi ostenindu-se ea călugăreşte, a plăcut lui Dumnezeu în cealaltă vreme a vieţii sale, şi aşa s-a mântuit cu pace (Pateric, o.c. pg. 223-224).

17. Am postit Sâmbăta şi Duminica?

După hotărârea Sfintelor Sinoade apostoleşti, ecumenice şi locale şi după Tipicul Sfintei Biserici Ortodoxe creştine, toţi creştinii Ortodocşi dezleagă postul şi metaniile în sâmbetele şi Duminicile de peste an, afară de Sâmbăta Mare, în care se posteşte.

Această dezlegare se face sâmbăta: spre pomenirea săvârşirii "Creaţiei lumii cereşti şi pământeşti" în seara ajunului ei şi rânduirea ei ca zi de odihnă, în Biserica V. Test., ca una ce este sfârşitul şi pecetea zidirii lumii materiale şi a dezrobirii poporului israelit de sub seculara robie de 430 ani a Egiptului (Fac. 2, 2; Ieş. 20, 8-11; 31, 12-18; 2 Lege 5, 14-15; Gal. 3, 17; Ieş. 12, 41). Dezlegarea postului aspru şi a metaniilor se mai face sâmbăta pentru a nu se asemăna creştinii cu eresul marchioniţilor, care se împotriveau prin aceasta cinstei Ziditorului a toate, precum scrie şi Sf. Epifanie contra eresului acestuia. Sâmbăta o mai posteau şi ereticii: coluţianii, apolinarianii, eustaţianii. Ca şi ereticii, latinii sau papistaşii, ş.a. nu se pot îndreptăţi că postesc sâmbăta pentru nevoinţă. Platin scrie că papa Inochenţie a stricat postul miercurei, introducând postul sâmbetei. Deci, cei care postesc sâmbăta, postesc asemenea latinilor, care caută să vindece răul cu rău şi cu nelegiuitul post al sâmbetei, strică legiuitul post al miercurei.

Duminicile de peste an poartă chipul zidirii şi al facerii sau naşterii de a doua, ca un început al ei şi mai vârtos ca un început al celei dintâi zidiri. Duminica e zi luminată, zi de luminare şi de bucurie a tuturor creştinilor. Prin serbarea luminată a Duminicilor, Sf. Biserică ne reaminteşte, că: Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu-Cuvântul, Duminică, în prima zi a "creaţiei lumii", a făcut lumina (Fac. 1, 2-5), Duminică s-a zămislit (întrupat de la Duhul Sfânt în pântecele cel pururea feciorесc al Preacuratei Fecioarei Maria), Duminică S-a născut, Duminică a intrat cu triumf împărătesc în Ierusalim, Duminică a înviat din mormânt ridicând cu sine, din gheara morţii iadului, pe care l-a sfărâmat, pe toate

sufletele drepţilor, Duminica S-a arătat Preacuratei Maicii Sale, Apostolului Petru, Mironosiţelor, celor doi Apostoli, Luca şi Cleopa, în calea lor spre Emaus, celor 10 Apostoli; Duminică după învierea Sa, S-a arătat El lui Toma şi celorlalţi Apostoli, Duminică a trimis pe Preasfântul Duh, Dumnezeu, în chip de limbi de foc, asupra Apostolilor Săi, Duminică va veni iarăşi cu Slavă multă ca să judece toată lumea (viii şi morţii) dând fiecăruia veşnica răsplată cuvenită după faptele sale. Iată pentru ce se dezleagă sâmbăta şi Duminica.

"Deoarece am aflat că cei din cetatea Romei, postesc în sâmbetele Sfântului Post al Patruzecimii, împotriva aşezămintelor tradiţiei bisericeşti, Sfântul Sinod hotărăşte ca şi în Biserica Romei să se păzească neschimbat canonul care zice: *"Dacă vreun cleric s-ar afla postind în ziua Duminicii, sau a Sâmbetei, afară numai de una (Sâmbăta cea mare a Patimilor), să se caterisească; iar de va fi laic să se afurisească"* (Vezi can. 55; 56 Sin. VI ec.; 66 şi 64 Sin. Ap.. şi 18 Gangra cu tâlc lor).

Sinodul din Gangra pune sub anatemă pe cei care postesc Duminica şi pe cei care învaţă pe alţii să postească Duminica, fiindcă postul e semn de întristare şi de zdrobire; iar nu de bucurie duhovnicească (Vezi şi Can. 18 Gangra comp. can. 29 Laodiceea; 15 Petru al Alexandriei; 1 Teofil al Alexandriei, cu tâlcurile şi subînsemnările lor).

Porunca aceasta apostolică a fost dată contra ereticilor: gnostici, marchioniţi, ebioniţi, contra montaniştilor, priscilani şi a maniheilor şi a urmaşilor lor din cursul vremurilor.

1. Am făcut sâmbăta şi Duminica plecări de genunchi (metanii mari)?

Nu se fac metanii mari în sâmbetele şi Duminicile de peste an, în Cicizecime (adică de la Paşti până la Rusalii, dezlegând şi miercurile şi vinerile de metanii mari (Vezi Tipicul Mare; Can. 20 sin. I ec.; 90 Sin. VI ec.; 15 Petru cu tâlcul lor). Dacă după Tipicul Triodului, în săptămâna Postului Mare: luni, marţi, miercuri, joi, vineri, se fac metanii mari; iar de la vecernia de vineri seara până la vecernia de Duminică seara spre luni, e oprit a se face metanii mari Sâmbăta şi Duminica, cum îndrăznesc unele persoane a face metanii mari în sâmbetele şi Duminicile de peste an, ba chiar în Sâmbetele şi Duminicile Cincizecimii??? Această părută evlavie, ca şi a celor ce fac semnul Sf. Cruci pe pământ şi pe felurite aşternuturi ce se pun pe jos prin case, localuri publice ba chiar şi prin unele Sf. Biserici, unde se profanează Semnul Divin al biruinţei noastre prin călcarea cu picioarele atrag pedepse grele (Vezi Sin. VI ec. can. 73 cu tâlcul lui) asupra celor ce se împotrivesc Sfintelor Sinoade şi rânduielilor sfinte aşezate de Duhul Sfânt, Dumnezeu, prin Sf. Părinţi, în Biserica lui Dumnezeu. Sihaştrilor (care posteau 10-15 zile, unii care nu mâncau nici nu beau nimic, şi nu vedeau faţă de om cu zecile de ani (a)

(a) Cuv. Marcu a stat în pustie 95 ani fără a vedea faţă de om (Prolog şi V. Sf. 5 a-V-a); o femeie cu fiica sa stând într-un ostrov 30 de ani n-au văzut faţă de om (Prolog 30 a V-a); Avva Macarie Egipteanul a petrecut 30 ani neieşind din chilia lui (Pateric). Avva Marchel a trăit 60 de ani într-o peşteră (Pateric). Un bătrân a stat 100 de ani în chilie; Avva Sisoe a stat 72 de ani în munte (Pateric; Prol. 30 V). Mama cu fiul a stat în pustie 30 de ani (Prol. 6. VII); Cuv. Achepsima 60 de ani (Minei 3 XI-a); doi monahi 40 de ani (4-XI).

li se da voie a face cum puteau, adică a mânca ce aveau şi a-şi da rugăciunile lor lui Dumnezeu, de nu pot stând drepţi în picioare ei să şi le dea aşa cum pot: în genunchi, cu feţele la pământ, ori culcaţi la pământ în vremea slăbirii lor din cauza îndelungatului post aspru. Sihaştrilor nu li se impunea a mânca de frup din cauza pustietăţii, sărăciei şi lipsei. Nu li se impunea a sta drepţi la rugăciune pentru marea slăbire din cauza postului aspru şi îndelungat... Creştinii, monahii, monahiile şi clericii Bisericii, însă, trebuie a păzi rânduielile sfinte şi să nu facă devieri de la Dreptarul Ortodoxiei ca stiliştii, care şi acum leagă (ţin) sărbători şi posturi în zilele când Sf. Biserică Ortodoxă dezleagă, şi dezleagă când Biserica leagă. Cum lucrează ei împotriva Bisericii lui Dumnezeu aşa se prefac şi dezlegările ce li se fac de Preoţii Bisericii la Spovedanie, prohodiri, panahizi şi parastase, pentru iertare, li se întorc în legături nedezlegate vremelnic şi veşnic.

Sf. Vasile cel Mare zice: "Stând drepţi, ne împlinim rugăciunile noastre, nu numai pentru că în această zi a înviat Hristos; ci şi pentru că ziua Duminicii se vede a fi oarecum, asemănarea şi închipuirea timpului viitor, în care toţi se vor afla înviaţi. Toată Cincizecimea stând drepţi ne rugăm şi ajunarea nu se păzeşte" (Vezi despre aceasta şi Sf. Epifanie, Augustin, Casian, despre monahii Egiptului).

"Canoniceşte am învăţat de la purtătorii de Dumnezeu Părinţii noştri, a nu pleca genunchii Duminica, cinstind Învierea lui Hristos. Deci, ca să nu fie în neştiinţă această rânduială, facem cunoscut credincioşilor, că după intrarea Preoţilor la slujba vecerniei de sâmbătă (Vineri seara), după rânduiala obişnuită, să nu plece nimeni genunchii până la vecernia Duminicii viitoare (Duminică seara spre luni), întru care plecând iarăş genunghii, astfel aducea Domnului rugăciunea, după intrarea în Altar ce se face la slujba de seară (Can. 90 Sin. VI ec.). Sâmbătă se începe cu vecernia de Vineri seara; iar Duminica se începe cu vecernia de Sâmbătă seara şi se termină în seara Duminicii cu ceasul al nouălea (Tipicul Bisericesc).

Postul de Miercuri, Vineri, Luni, sau în cele cinci zile ale săptămânii în cele 4 posturi, precum şi ajunările de peste an, împreună cu metaniile mari, înseamnă: întristare, zdrobire, întuneric, adică canonisire pentru păcatele noastre; iar dezlegarea de sâmbăta şi Duminica a metaniilor mari cu metanii mici (închinăciuni) cu mâna până la pământ şi a mâncărurilor de post cu dezlegarea la untdelemn şi vin în postul Mare şi al Sfintei-Mariei Mari; iar în postul Crăciunului şi al Sfântului-Petru şi la peşte ş.c.l. (Vezi "Sf. Antonie şi posturile" de autor), înseamnează trecerea de la întristare, zdrobire şi întuneric, la bucurie, împuternicire şi lumină (Vezi can. 90 Sin. 6 ec. Can. 20 Sin. 1 ec. ; 15 Petru; 10 Nichifor; 2 Nicolae; 90 Vas., cu tâlcul lor; Tipicul Bisericesc, Pravila Bisericească cea mică şi cea mare, Liturgica Bis. Răsărit, V. Mitrofanovici o.c. pg. 590 şi 629 ş.a.).

Noi toţi creştinii ortodocşi, suntem datori a ne împlini datoriile noastre religioase, particulare şi publice, după rânduiala Sfintei Biserici; iar nu contra rânduielilor, canoanelor, Pravilelor sau Dreptarului Ortodoxiei, aducându-ne aminte de cuvintele Domnului Care zice: *"Cel ce nu adună cu Mine risipeşte şi*

cel ce nu este cu Mine împotriva Mea este"... Şi: *"Cel ce n-ascultă de Biserică* (hotărârile Dreptarului Ortodoxiei) *să-ţi fie ţie ca un păgân şi vameş"* (Mt. 12, 30; 18, 17-18; 6, 9).

19. N-am făcut metanii în zilele când trebuia a face?

Fiecare fiu şi fiică a Sfintei Biserici Ortodoxe e dator a face, după puţinţa sa, metanii şi închinăciuni, după buna rânduială, prin care s-au folosit şi încă se folosesc mulţi dornici de mântuire.

Pilda rea. "Mamă dragă - zise un copil de şase ani, către mama sa - aşa-i că după ce mă voi face mare nu va mai trebui să zic rugăciunile şi să fac mătănii?" Ba trebuie, dragul mamei, căci toţi oamenii cei buni se roagă şi se închină lui Dumnezeu. Numai oamenii cei răi nu fac acestea". "D-apoi atunci tăticu de ce-i bun, dacă nu se roagă şi nici mătănii nu face ca mine?..." (Şase sute ist. o.c.).

20. Am nesocotit facerea Sfintelor Rugăciuni?

Rugăciunea este cea mai mare faptă bună sufletească, pe care poate s-o facă omul, atât pentru sine, cât şi pentru aproapele, în orice vreme şi în orice loc.

1. Cel ce în deplină cunoştinţă păcătuieşte, nu se poate ruga nici pentru sine, nici pentru altul, dacă nu se pocăieşte. *"Pe cei ce au păcătuit împotriva Mea, îi voi şterge din cartea Mea"* (Ieş. 32, 33).

Nici profetul Ieremia n-a fost ascultat de Dumnezeu când s-a rugat pentru rătăcitul popor evreu. *"Însă tu să nu mai mijloceşti pentru poporul acesta, nici să faci cereri şi rugăciuni pentru ei, căci nu-i voi asculta nicidecum când Mă vor chema, siliţi fiind de nefericirea lor"* (Ier. 11, 4; 7, 16; Ieş. 32, 10-14; Num. 14; 16; 1 Ioan 5, 16).

2. Nu la toţi cei ce se roagă lui Dumnezeu, li se împlinesc cererile, căci: "Sau că le cer mai-nainte de vremea cuviincioasă, sau că le cer cu nevrednicie, sau sunt stăpâniţi de orgoliu, sau că după ce le-ar fi dobândit, s-ar fi mândrit, sau că după ce şi-ar fi câştigat cererea, ar fi căzut în păcatul lenevirii şi al destrăbălării" (Iac. 4, 2-10; 1 Cor. 4, 6-16; Ier. 48, 10).

3. Fac o mare greşeală acei credincioşi şi clerici neştiutori care primesc să se roage pentru moartea sau nefericirea cuiva. Atunci rugăciunea lor se va întoarce spre păcat, cum zice Psalmistul. Se cuvine ca cineva să se roage numai pentru împăcarea şi îmblânzirea rău-făcătorilor şi pentru dobândirea celor de folos vieţii sufleteşti şi trupeşti, iar dreapta răsplătire s-o lase în seama dreptei judecăţi a lui Dumnezeu (Rom. 12, 9; 2 Lege 32, 35; Evr. 10, 30).

4. *Rugăciunea de cerere* se face atunci când omul are nevoie să capete ceva de la Dumnezeu, sau să scape de anumite primejdii. *"Orice veţi cere de la Tatăl în Numele Meu, va da vouă... cereţi şi veţi lua, pentru ca bucuria voastră să fie deplină"* dar numai atunci când se cuvine (Ioan 16, 23-24).

5. *Rugăciunea de mulţumire* se face atunci când omul, fie că a dobândit cererea sa, fie că n-a dobândit-o, întrucât nu-i era de folos, el este dator să mulţumească în tot timpul pentru viaţa sa. *"Nu vă îngrijoraţi cu nimic; ci în orice*

lucru aduceți cererile voastre la cunoștința lui Dumnezeu, prin rugăciuni și cereri, cu mulțumiri și pacea lui Dumnezeu, care este mai presus de orice pricepere omenească, vă va păzi inimile și cugetele în Iisus Hristos" (Filip 4, 6-7).

6. *Rugăciunea de laudă* este cea mai înaltă rugăciune. Scopul celor 7 laude și a Sfintei Liturghii, este de a aduce laudă veșnicului Făcător.

Omul, în rugăciunea de laudă, se unește cu toată făptura și, în seninătatea inimii sale, aduce datornica închinăciune ca pe o jertfă curată a sufletului său.

Rugăciunea și canonisirea. 1. Dacă vreun Episcop sau Prezbiter, sau Diacon, sau vreunul dintre cei ce sunt rânduiți în cler, sau laic, neavând nici o nevoie prea grea, sau lucru greu, ca să lipsească pentru un timp mai îndelungat de la Biserica Sa, ci, petrecând în oraș, nu ar merge la Biserică în trei zile de Duminici din trei săptămâni, de va fi cleric, să se caterisească, iar de va fi laic să se îndepărteze de la împărtășire" (Sin VI ec. can. 80; Sard. 11).

2. "Cine se mâhnește de buna voia lui de rugăciune și de cântare și va umbla ca un dobitoc, să aibă acela pocanie un an și metanii 100 în zi" (P.B.G. p. 102 (37).

3. "Iar călugărul care nu-și citește ceasurile sale și toată slujba sa, ca pe un mort îl socotește Dumnezeu și străin de către Sfinţenia Sa, însă se canonisește cum va socoti Duhovnicul lui" (P.M.B. gl. 122).

Folosul rugăciunii. În Iberia, printre păgâni, trăia în sec. IV și o sclavă creștină. Între păgâni - care nu aveau medici - era obiceiul că, dacă se îmbolnăvea vreun copil, bolnavul era purtat din casă în casă, întrebându-se locuitorii caselor dacă nu cunosc vreun leac pentru vindecarea lui. Astfel, odată aduseră un copil și la casa sclavei creștine, care le răspunse: *"Nu știu nici un leac pământesc pentru bolnav, Singurul Dumnezeu, pe Care eu îl cinstesc, redă - dacă binevoiește - sănătate chiar și acelor care și-au pierdut orice speranță de a mai trăi".*

Așeză apoi copilul în patul ei, îngenunche și începu să se roage la capul bolnavului în Numele lui Iisus Hristos. Și minune, după câteva clipe, copilul se însănătoși și evlavioasa sclavă îl dete mamei sale.

Puterea rugăciunii. În anul 437 izbucni un foc straşnic în partea nordică a orașului Constantinopol. Flăcările nimiciră o mulțime de case și magazii. Numai o Bisericuță rămase neatinsă și aici căuta să scape mulțimea cuprinsă de flăcări din toate părțile. Flăcările însă începură să se atingă și de zidurile acestui Sfânt Lăcaș. Scăpare pentru mulțimea dinăuntru nu era. Atunci credincioșii, în frunte cu Patriarhul, căzură în genunchi și rugară pe Dumnezeu ca să-i mântuiască. Rugăciunea le fu ascultată și credincioșii fură scăpați prin puterea Atotputernicului Dumnezeu.

Stăruind în rugăciuni reușești. Într-un oraș, au intrat recruții sub drapel. Intrase cu dânșii și un recrut evlavios din satul M. În prima seară, după ce goarna a sunat culcarea, recrutul nostru îngenunche lângă pat și-și făcu rugăciunea. Ceilalți prieteni tăcură o clipă, izbucniră apoi unii în râs, alții zvârliră cu chipiul

în el, alţii începură să fluiere. Toate acestea însă nu-l abătură de la rugăciune pe recrutul nostru. În seara a doua, zgomotul se înzeci. Dar soldatul îşi făcea mai departe rugăciunea. În seara a treia făcu asemenea. Zgomotul mai încetă. În seara a patra şi a cincea zgomotul deveni tot mai mic. În seara a şasea strigă un camarad, arătând cu degetul spre recrutul care se ruga: *"Acesta este om adevărat! Acesta va putea sta în faţa duşmanului!"* De la data aceasta toţi camarazii îl respectară.

Iubite creştine! Îţi dai seama din ce pricină e atât de puţin respectată religia? Fiindcă prea puţini oameni sunt creştini adevăraţi, care să rămână tari şi neatinşi de batjocurile răutăcioşilor. Când va veni Comandantul Suprem, El va şti cine a fost creştin adevărat, cine a stat ca o stâncă în faţa inamicului (O mie pilde. o.c.).

Fiecare Creştin e dator a-şi aduce aminte de porunca lui Dumnezeu pentru sărbătorirea zilelor Sfinte, care ne hotărăşte aşa: "Adu-ţi aminte de ziua odihnei ca să o sfinţeşti. Şase zile să lucrezi; iar a şaptea să o serbezi... Căci această zi a binecuvântat-o Domnul şi a sfinţit-o... Cine calcă poruncă aceasta mare, va fi nimicit din poporul cel sfânt" (Ieş. 20, 8-11; 31,13,16; Lev. 19, 3-30-25; 26, II Lege 5,12-15; 28). Să cinstiţi Lăcaşul Meu cel sfânt... Fiţi sfinţi, căci Sfânt sunt Eu, Dumnezeul vostru" (Lev. 19, 30-2; Ecl. 5,1-8; Ps. 5, 7; 3 Împ. 5-9; Lc. 2, 49).

Astfel, toţi creştinii sunt datori a serba Duminica şi Sărbătorile de peste an, prin mergerea la Sf. Biserică, ascultarea Sf. Slujbe şi a Cuvântului lui Dumnezeu. După amiază prin rugăciuni, citirea celor şapte laude, citirea Dumnezeieştilor Scripturi, a cărţilor sfinte, a revistelor religioase şi prin facerea faptelor bune, ale milei sufleteşti şi trupeşti.

RESPECTĂM SĂRBĂTORILE?

LE RESPECTĂM RUGÂNDU-NE ŞI PETRECÂND CREŞTINEŞTE

21. N-am lăudat pe Dumnezeu de şapte ori în zi după datorie?

"De şapte ori în zi Te-am lăudat, Doamne" (Ps. 118,164). Toţi sfinţiţii clerici şi mirenii, suntem datori a da laudă lui Dumnezeu de şapte ori în zi (Vezi Prav. Mare. P. M. B.gl. 72 pg. 174; Dr. Badea Cireşanu Tez. Lit. T III, pg. 106-155; Dr. T. Tarnavschi; Lit. Bis. Răs. Cernăuţi 1909, pg. 410-459; S. Tes. edit 1865 Buc. cap. 298, 290, pg 196; 7).

"Din canonul 12 al Sinodului din Sardika şi tâlcuirea lui, arătat se dovedeşte datoria ce au Arhiereii, încă şi ceilalţi ierosiţi şi clerici, a nu lăsa adică, ci a citi obişnuita şi predata rânduială (a rugăciunilor) cea înşeptită. Cea de miezul nopţii, zic, cea de dimineaţă, ceasurile, cea de seară şi cea de după cină. Iar cum că ereii şi clericii cei ce nu citesc urmarea arătată, se supun la mari certări, se arată din înfricoşată istoria aceasta ce a urmat în anii Preasfinţitului Sofronie, Patriarhul Ierusalimului. Că în anii acestui Patriarh a murit un Cuvios bărbat şi mare cu viaţa, numit Evtropie. Vrând Patriarhul să-l îngroape pe el la mormintele cele obşteşti ale Bisericii celei mari din Ierusalim, au găsit acolo douăzeci de trupuri întregi şi nedezlegate. Necunoscând, dar, ale cărora au fost acestea, au făcut priveghere, Patriarhul şi toată Biserica, rugându-se lui Dumnezeu să li se descopere pentru ei. Deci, Dumnezeu a deschis gura unuia din adormiţii aceia şi a zis: "Noi am fost sfinţiţi şi clerici, şi pentru îngrijiri lumeşti, defăimam predanisita rânduială a Laudelor lui Dumnezeu, pentru care şi în nedezlegată afurisire ne-am supus". Şi întrebând Patriarhul şi aflând că de douăzeci de ani rânduiala nu şi-o citiseră, s-au făcut toţi Sfinţiţii Clerici, cei împreună cu Patriarhul, chezaşi, ca să împlinească ei rânduiala acelor douăzeci de ani, şi aşa îndată s-au dezlegat trupurile lor.

Şi nu numai cei bisericeşti sunt datori a o împlini aceasta, ci şi mirenii care nu ştiu carte sunt datori a o asculta; ori să citească singuri (dacă ştiu carte) Laudele acestea înşeptite. Că dacă David, împărat fiind şi în lege (în legea veche), şi aceasta nu o părăsea, precum însuşi zice: *"De şapte ori în zi Te-am lăudat pe Tine"*, cu cât mai vârtos creştinii trebuie aceasta a o împlini? Iar de nu vor putea de şapte ori, le poruncesc Sf. Apostoli în aşezămintele lor, zicând Episcopului: "Porunceşte norodului şi sfătuieşte-l a îndesi la Biserică, dimineaţa

şi seara, în fiecare zi, şi nici cum a se lipsi, ci neîncetat să vină" (Subînsemarea din "Pidalion" fila 311).

Pravila călugărească. 1. *Rasoforii sau fraţii*, în 24 de ore fac 50-100 de metanii şi 100-300 de închinăciuni, zicând la fiecare închinăciune: *"Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătosul"*. Sau: *"Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă"*. Şi face Cruce plecându-se cu mâna la pământ.

Dimineaţa îşi citesc rugăciunile dimineţii şi Canonul de umilinţă către Mântuitorul, iar seara rugăciunile de seară, Paraclisul sau Canonul Îngerului.

2. *Monahii stavrofori* sau mantiofori, fac 100-200 de metanii şi 300-500 de închinăciuni, citindu-şi dimineaţa acatistul zilei şi rugăciunile dimineţii sau Canonul de umilinţă către Mântuitorul; iar seara, Paraclisul, rugăciunile de seară sau alte rugăciuni, pe care le va rândui Duhovnicul, după puterea fiecăruia.

Cei ce nu ştiu carte, sau nu pot merge la slujba celor şapte laude, îşi fac pravila cu metaniile, astfel:

a) "Pentru Utrenie să petreacă, stând în picioare, 30 de aţe de închinăciuni, zicând la fiecare grăunţ rugăciunea aceasta: *"Doamne, Iisuse Hristose, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătosul"*.

Pentru ceasuri 10 aţe, pentru vecernie 10, pentru Pavecerniţă 10, după rânduiala Sfântului Munte".

b) Altă rânduiala: *"Pentru vecernie 100 de rugăciuni, adică: "Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătosul"* şi metanii mari 25. Pentru Pavecerniţă rugăciuni 8 şi metanii 12.

Pentru Paraclis, rugăciunea Precistei de 70 de ori: *Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi* şi metanii 12. Pentru Acatist rugăciuni 200, metanii 12. Pentru Canonul Îngerului rugăciuni 8, metanii 7. Pentru Canonul pocăinţei, rugăciuni 30, metanii 5. Pentru Polunoşniţă rugăciuni 100, metanii 25. Pentru Utrenie rugăciuni 300, metanii 8. Pentru cele patru ceasuri, rugăciuni 200, metanii 30. Pentru Obedniţă rugăciuni 100, metanii 10" (C.F.S. 1, 8).

c). *Altă rânduială:* "Că am luat de pe acele locuri, în chilia lui călugărul să citească Psaltirea, deci cine e mai puternic să o săvârşească într-o zi şi într-o noapte, alţii şi în trei săptămâni, iar alţii în 2, iar metanii să facă cum îi va fi puterea fiecăruia...".

"Cade-se a şti, că după lăsarea ieşirii din Biserică, când vom merge la chilie, nu se cade să facem vorbă unul cu altul, că opresc aceasta Sfinţii Părinţi, că ni se cade să ne ferim de toată adunarea".

3. *Pravila călugărului simplu:* Pentru al 9-lea ceas, 2 aţe. Drept Vecernie, 4 aţe, Pavecerniţa cea mică, 3 aţe; iar cea mare, 6 aţe, Polunoşniţa, 6 aţe, Utrenia 12 aţe: Ceasul 3 şi 6, patru aţe: Obedniţa, 6 aţe. Pravila chiliei, 6 aţe şi metanii 300. Pentru o Psaltire, 60 aţe. Acatistul, 12 aţe. Paraclisul, 6 aţe" (P.B.G. pg. 130).

4. *"Monahul schimnic"* este îndatorat a face într-o zi şi o noapte 300 de metanii mari..., iar precum zic cei cu socoteală, în Sfântul Munte, să facă metanii

mari 150, iar închinăciuni 12 ațe (C.F.S. 1,8).

5. La rânduiala rugăciunilor, Duhovnicul trebuie să țină seama de râvna și de starea sufletească, de greutatea ascultărilor, de felul de înțelegere și îndeletnicire a fiecăruia și așa să mărească sau să micșoreze pravila. Să nu silească în așa fel încât să inspire urâciune pentru pravilă și nici să-l scutească cu totul de pravilă, ci să cerce în tot felul ca să obțină folosul sufletesc de care are nevoie un suflet care iubește și slujește lui Dumnezeu (Prav. Bis. Ier. N. Sachelarie pg. 277-9; vezi și carte f. f. de suflet, înv. către Duhovnic, o.c. pg. 57-59).

Cei ce nu fac rugăciuni sunt morți! "Tată, oare a murit Dumnezeu?" întrebă odată pe tatăl său, o fetiță ce mersese prima dată la școală. "Dumnezeu nu moare niciodată - răspunse tatăl -cine ți-a spus ție lucruri de astea"?... "Apoi, tată dragă, învățătorul ne-a spus astăzi în școală, că toți oamenii se roagă, și când se roagă vorbesc cu Dumnezeu; pe d-ta nu te-am văzut niciodată vorbind cu Dumnezeu, și de aceea credeam că Dumnezeu a murit".

Tatăl rămase rușinat și din ziua aceea începu a se ruga. Întrebarea fetiței se putea pune și întors: "Tată dragă, oare ai murit d-ta, ori de ce nu mai vorbești cu Dumnezeu"?

Ah! E plină lumea de azi de astfel de oameni morți, care nu vorbesc cu Dumnezeu. E plină lumea de *"morți care trăiesc"* (Apc. 3, 1). Căci cum e mortul? El n-aude, nu vede, nu simte. Așa sunt și foarte mulți oameni ai zilelor noastre. N-aud chemarea lui Dumnezeu; ei nu văd semnele și arătările cerești, nu se înspăimântă... "Ochi au dar nu văd, urechi au, dar nu aud..." (Pr. I. Trifa).

22. Când n-am putut lua parte la Sf. Slujbe (laude) și la Dumnezeieștile Liturghii, stând acasă ori cu vitele..., nu m-am rugat lui Dumnezeu, în timpul Dumnezeieștilor Slujbe?

Cei care nu pot lua parte la Sf. Slujbe și la Dumnezeieștile Liturghii, sunt datori a se ruga în tot timpul Slujbelor Sfinte ce se fac în Sf. Biserică, spre a se folosi și a nu se păgubi. Fiecare creștin e dator a se ruga nu numai în anumite vremuri, d.p.: în vremea rugăciunilor dimineții, în vremea când Preoții slujesc în Sf. Biserici, seara și noaptea: ci întotdeauna, în orice vreme și-n orice loc.

Rugăciunea trebuie făcută în Duh și adevăr, nu de formă goală... Rugăciunile de formă sunt asemenea unei lumânări aprinse ce am pune-o să ardă într-o sobă. Ea înfățișează că acolo arde un foc, dar care n-are putere a încălzi soba și cu atât mai mult nu poate încălzi camera și pe noi, deoarece flacăra ei e prea slabă pentru aceasta. Așa-i și rugăciunea de formă. Ea nu trebuie să fie numai o slabă părere; ci să fie un foc viu, alimentat mereu și aprins puternic, căci numai așa poate ajunge până la Dumnezeu.

Rugăciunea trebuie făcută mereu, fără oprire, neîncetat, întotdeauna. Rugăciunea e asemenea unui pârâu de munte, sau de pe dealuri. Cât timp el curge scurgându-se în vale, izbindu-se de maluri, pietre și lemne, este curat și plin de viață, dar când iezește, oprindu-se și zăcând în băltoace, apa lui se strică,

umplându-se de felurite necurăţii, mâl şi duhoare. Aşa-i şi cu rugăciunea. Atâta vreme cât curge din minte, inimă şi gură, curat în Duh şi-n adevăr, ea e curată, vie şi împuternicitoare, dând sufletului răcoreală duhovnicească şi puteri Divine; iar când se opreşte, formând iezături în suflet, curând îl umple cu felurite gânduri rele, imbolduri necurate şi primejdioase şi ispite ucigătoare.

Rugăciunea, asemenea seminţei căzută în pământ bun, trebuie să prindă şi să formeze rădăcini cât se poate mai adânci în sufletul nostru. Aţi observat verdeţurile şi florile aşezate în unele locuri pentru înfrumuseţare? Un scurt timp ele par frumoase, dar când vedem că după o zi sau două se ofilesc, le aruncăm la gunoi. N-au putut sta frumoase şi trainice mai mult timp, fiindcă n-aveau rădăcini adânc înfipte în pământ. Iată, aşa-i şi cu rugăciunea. Ea nu poate fi şi rămâne frumoasă şi trainică, decât numai atunci când îşi are rădăcinile adânc înfipte în sufletul nostru.

Rugăciunea fierbinte a salvat Moldova de turci. În anul 1475, turcii intraseră în Moldova şi o înconjurară din toate părţile. Naţiunile străine pe de o parte erau amice, pe de alta însă, o ameninţară din motive neîntemeiate. Toţi neamicii se conjurară contra ei şi decretară stingerea Moldovei de pe faţa pământului. Ştefan cel Mare însă, adună oastea sa, se încrede în Domnul tuturor Oştirilor şi pe o câmpie întinsă în faţa inamicilor săi, ordonă: *"Serviciul Dumnezeiesc"*. Arhiereii şi Preoţii prin rugăciunile prescrise, iar cântăreţii în imnuri melodioase şi pătrunzătoare, *invoacă puterea Celui Preaînalt.* Ştefan şi cu toţi oştenii lui, cu lacrimi în ochi, cu rugăciuni pe buze, cu mâinile încrucişate, cu inima înfrântă şi sfâşiată şi cu picioarele îngenuncheate, imploră Dreptatea Dumnezeiască. În toată tabăra nici o mişcare, nici un cuvânt, decât rugăciunile şi cântările înălţate către cer. Era un moment pătrunzător dar şi impunător! Şi ce se întâmplă? În momentul acela sosesc solii turceşti şi văzând cele petrecute cunoscând înväpăierea Oastei, tăria Domnitorului şi a conducătorilor şi curajul lor de după rugăciune, s-au întors în tabăra turcească şi au sfătuit pe ai lor a nu începe lupta în momentul acela. Conducătorul suprem turcesc, însă, pe soli i-a omorât, oastea a pornit-o la luptă şi el s-a pus în frunte. Cel dintâi mort a

Ştefan cel Mare dimpreună cu boierii săi stând în genunchi înaintea Sfântului Altar, se roagă lui Dumnezeu, pentru a le da înţelepciune, ajutor şi Dar de sus, ca să scape ţara de vrăjmaşi şi s-o aducă în stare bună şi fericită. Voievozii şi boierii români, pătrunşi de învăţătura adâncă a Ortodoxiei, se rugau lui Dumnezeu în orice vreme şi în orice loc. Să urmăm şi noi pilda acestora pentru a dobândi cele bune de la Milostivul Dumnezeu.

fost el însuşi şi lui i-au urmat cu miile ceilalţi. În şase ore toată tabăra inamicilor a fost risipită şi în vreo câteva zile turcii se retraseră din ţara Moldovei. Iată ce poate rugăciunea! (T. Ştefaneli).

Rugăciunea lui Mihai Viteazul. Înainte de a ajunge pe tronul Munteniei - Mihai Viteazul fiind primit ca competitor la Domnie - fu întemniţat de Alexandru Bogdan, Domnul Munteniei. Urma ca să fie executat. În ziua fixată pentru acest scop, Mihai fu luat din temniţă şi dus spre locul osândei. Când îl duceau, în drum trecând pe lângă Biserica Albă, a cerut voie să se închine. Astfel dându-i-se voie, el a intrat în Sf. Biserică şi făgădui Sfântului Nicolae că de va scăpa cu viaţă, va zidi o Biserică în numele lui. Rugăciunea i-a ajutat: călăul, un fost servitor al lui Mihai, s-a îngrozit văzându-şi stăpânul. A aruncat deci securea şi a rupt-o la fugă, iar boierii cerură graţie pe seama lui Mihai, ceea ce fu încuviinţat. Drept mulţumită, Mihai a zidit o Biserică şi ea există şi azi sub numele de: *"Mihai Vodă"* (Xenepol, Ist. Rom. Vol. V, pg. 179).

Rugăciunile ne folosesc. Dorinţele noastre, zice un Părinte bisericesc, sunt asemenea unor copii ologi, dar rugăciunile Sfinte, făcute în Duh şi adevăr, le pun picioare să umble. Dorinţele noastre sunt asemenea sacului gol, rugăciunile fierbinţi îl umplu cu grâu şi făină. Dorinţele noastre sunt norii, pe care rugăciunea îi îmbogăţeşte cu apă, făcându-i să picure ploaia cea binecuvântată, timpurie şi târzie. Rugăciunea e asemenea toiagului de sprijin şi de apărare, cu care călătorul pleacă la drum, scurt sau lung. Fiecare creştin, în calea vieţii lui, zilnic trebuie să-şi ia cu sine toiagul rugăciunii, ca să se apere pe sine de negrii câini ai ispitelor, care pururea îl împresoară spre a-l muşca, rupe şi înghiţi.

Rugăciunea are o mare putere Divină într-însa, aducându-ne mângâieri şi uşurări în necazuri şi tulburări grele. Prin ea înfrângem ispitele şi suferinţele, înălţându-ne sufletele deasupra lor. Cum casa cuprinsă de flăcări se stinge cu apă, aşa şi creştinii îşi potolesc gândurile necurate şi îşi sting flăcările ispitelor infernale, ce-i împleticesc adeseori, cu rugăciunile. Aceasta ne-o adeveresc: Istoria Bisericii, scrierile Părinţilor noştri şi Vieţile Sfinţilor.

În rugăciunile noastre, să ne rugăm, cu credinţa lui Petru, cu nădejdea lui Iacob (Apostolul), cu iubirea lui Ioan, cu devotamentul lui Avraam, cu statornicia Patriarhului Iacob, răbdarea lui Iov, sârguinţa lui David, sfinţenia Proorocilor, a Apostolilor şi a tuturor aleşilor lui Dumnezeu, ca să ne folosim.

Sufletele care nu se roagă niciodată, ori se roagă numai de formă, sunt asemenea trupurilor lovite de dambla, care au mâini şi picioare, dar nu şi le pot mişca. Când respiraţia se opreşte, trupul piere; iar când se opreşte rugăciunea, piere sufletul. Peştele scos din apă, moare, asemenea şi sufletul scos din apele vii ale rugăciunilor în Duh şi adevăr. Creştinii care pierd legătura cu cerul, prin încetarea rugăciunilor, ori facerea acestora de formă goală, încep a grăi cu iadul şi a se asocia cu ortacii lui.

Necazul ne învaţă a ne ruga. În viaţă se poate adeseori vedea, cum nefericirea se schimbă în fericire veşnică celui ce se află pe căi rătăcite, învăţându-l a se ruga lui Dumnezeu. *"Tu eşti scăparea mea din necazul ce mă cuprinde" (Ps. 31, 8).* Un cercetător de izvoare şi săpător de fântâni, avea inima asemenea unui loc pustiu. Avea însă fete bune, care în zadar stăruiau să-l îndrepte, cu apa vieţii, căci el nu voia aceasta. Odată, când se afla în fundul unei fântâni săpate de el, insprăvind lucrul, deodată se prăbuşi malul asupra lui şi era cât pe-aci să fie înmormântat de viu. Tocmai în acele clipe de strâmtoare şi de disperare, când îngenunchea sub scânduri, sub grinzi şi sub povara pământului, ţâşni izvorul cel viu în inima celui ce căuta numai apa pământului: el se rugă atunci pentru întâia dată bunului Dumnezeu. Cu Darul lui Dumnezeu şi cu ajutorul oamenilor a ajuns "viu" la lumina soarelui. Dar acum nu mai era el, omul cel vechi, cel îndărătnic, ci fiu credincios al lui Dumnezeu. Necazul l-a învăţat a se ruga şi prin necaz Dumnezeu l-a făcut om nou (350 pilde o.c.).

Cosaşi şi rugători. Mergeau odată doi oameni pe un drum. Credincioşi fiind, în loc de a-şi pierde vremea cu vorbiri zadarnice sau cu judecarea altora, vorbeau despre Domnul Hristos şi despre Sfânta Lui Învăţătură. În ceasul acela grăiau despre rugăciune. Mergând ei, trecură pe lângă nişte cosaşi. Unul din cosaşi se oprise din lucru şi-şi bătea coasa cu ciocanul. Pe urmă o ascuţea cu piatra. Zise atunci unul din credincioşi: "Iată frate, priveşte la acest cosaş!... Ce mare asemănare are lucrarea ce-o face el, cu rugăciunea despre care vorbirăm noi...". Şi mergând dădu lămurire.

"După cum cosaşul îşi bate şi-şi ascute coasa cu ciocanul şi cu piatra, ca să poată cosi bine, tot asemenea se cade să facem şi noi cu sufletul nostru. Să-l batem şi să-l ascuţim bine cu ciocanul şi cu piatra rugăciunilor, ca să putem săvârşi faptele plăcute lui Dumnezeu...". Celălalt răspunse: "Aşa să ne ajute Bunul Dumnezeu să facem...". Şi merseră mai departe (Cartea cu pilde A.L.M).

Vorbim cu Dumnezeu. Cea mai mare fericire pe care o simţeau protopărinţii noştri Adam şi Eva în Rai, mai-nainte de căderea lor, era atunci când stăteau de vorbă cu Dumnezeu. Cât timp au stat atunci sub porunca ascultării, ei se simţeau şi erau în culmea fericirii, stând de vorbă cu Dumnezeu cât voiau şi când vreau, aşa cum stau de vorbă în deplină dragoste copiii cu părinţii lor. După căderea în păcatul neascultării, ei s-au lipsit de acea desăvârşită binefacere şi fericire, însă tot li s-a îngăduit a mai sta de vorbă cu Dumnezeu, aşa de departe (Fac. 3,8-19), afară din Rai, de la poarta lui, pe pământul blestemat. De asemenea şi urmaşii lor, dintre care unii oricât au fost de Sfinţi, după moartea lor s-au dus în iad.

Dumnezeu S-a arătat şi a vorbit cu Avraam (Fac. 12, 1-7; 15; 18); cu Agara (Fac. 16, 7-14); cu Lot (Fac. 19, 1-24); cu Iacob (Fac. 28, 12-17; 32, 24-30; 35, 9-15); cu Moise (Ieş. 3-14; 24-31; 33, 9-11; Num. 12, 8); israeliţilor (Ieş. 13, 21-22; 14, 10-31; 23, 20-23; Jud.

2, 1-5; Is. 63, 9-16); lui Moisi, Aaron, Nadab, Abihu şi celor 70 de bătrâni (Ieş. 24, 9-11); lui Isus Navi (Is. N. 5, 13-15); lui Ghedeon (Jud. 6, 11-24); lui Manoe şi femeii lui (Jud. 13, 9-23); lui Samuil (1 Împ. 3, 10-14-21); David (Ps. 15, 8; 1 Par. 28; 29); Solomon (3 Împ. 3, 5-14; 9, 1-9); Miheia (3 Împ. 22, 17-29); Ilie (3 Împ. 1, 3-15); Isaia (Is. 6); Ieremia (Ier. 1); celor 3 tineri în cuptorul haldeilor (Dan. 3, 25).

La plinirea vremurilor, Dumnezeu-Cuvântul întrupându-Se, a activat strălucit, S-a Crucificat, jertfit şi proslăvit, dezrobind neamul omenesc, scoţând sufletele drepţilor din iad, rezidind a doua oară pe credincioşii urmaşi ai Săi, prin credinţă şi botez şi unindu-i cu El prin împărtăşirea cu Cuvântul, Harurile, Tainele Sale şi Dumnezeiescul Său Trup şi Sânge. Astfel, Maica Preacurată, dreptul Iosif logodnicul, căsenii, vecinii şi cei din preajma lor, apoi Apostolii, ucenicii, credincioşii, chiar şi necredincioşii şi vrăjmaşii Lui, s-au învrednicit a vorbi cu Dumnezeu în tot timpul vieţuirii Sale pe pământ. După învierea şi înălţarea Sa la ceruri, urmaşii Săi au vorbit cu Dumnezeu prin Dumnezeieştile Scripturi, Arătări Divine şi prin rugăciuni făcute în Duh şi-n adevăr.

Domnul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu, S-a arătat lui Saul pe drumul Damascului şi a vorbit cu el, convertindu-l la creştinism (F. Ap. 9, 3-29) şi Apostolului Anania; lui Petru i-a arătat o vedenie şi i-a vorbit (F. Ap. 10, 9-16), Sfântului Ioan Teologul (Vezi Apc. 1-22).

Despre vorbirea cu Dumnezeu în rugăciuni, ne adevereşte şi Sf. Ap. Pavel, zicând: *"Când m-am întors în Ierusalim şi mă rugam în Templu..., L-am văzut pe Domnul, Care-mi zicea: "Grăbeşte-te şi ieşi curând din Ierusalim, pentru că nu vor primi mărturia ta despre Mine... Mergi, că te voi trimite afară, departe, între neamuri..."* (F.Ap. 22, 17-21).

Rugăciunile bune ne salvează din primejdii. Un farmacist fu trezit într-o noapte de un băiat, care-i ceru o doctorie pentru mama sa bolnavă. Farmacistul în graba mare şi din nebăgare de seamă, îi dete băiatului o sticlă cu otravă. După plecarea băiatului el observă cu groază greşeala comisă. Alergă grabnic pe stradă şi strigă în gura mare după băiat, dar acesta dispăruse. O nelinişte groaznică îl cuprinse pe bietul farmacist. Atunci simţindu-se împins de o putere nevăzută, se aruncă în genunchi cu faţa la pământ şi se rugă fierbinte lui Dumnezeu, să-l scape de nenorocirea asta. Abia îşi termină rugăciunea şi auzi lovituri puternice în uşă. Deschizând, intră băiatul de mai-nainte, care îi spuse plângând, că fugind spre casă, a căzut şi a spart sticla cu doctoria. Farmacistul mulţumind lui Dumnezeu în sineş, a dat doctoria care trebuia copilului, pentru mama lui. Din ziua aceea, farmacistul nostru a devenit cel mai bun, zelos şi credincios creştin.

Prin rugăciuni s-a mântuit de ispita diavolului. Un călugăr, anume Isaac, căruia ispitele îi periclitau curăţenia trupească şi sufletească, se duse la Sfântul Ioan Scărarul, şi-i mărturisi mai mult cu lacrimi decât prin cuvinte, lupta grea ce-o are cu satana. Sfântul îi zise: "Fiul meu! Să ne încredinţăm prin rugăciune

Domnului Dumnezeului nostru, contra diavolului". Şi îndată aruncându-se în genunchi, începură să se roage cu lacrimi, Atotputernicului Dumnezeu. După câtva timp de rugăciune, Isaac fu mântuit de duhul cel necurat.

Carol al V-lea şi solii Franţei. Odată venind la Carol al V-lea împ. Germaniei (1515-1556 d. Hs.) solii regelui Franţei, Francisc I (1515-1547), el tocmai îşi făcea rugăciunea obişnuită. Un ministru german se duse să-i spună, că solii regelui Franţei cer audienţă şi că vor să-i împărtăşească nişte lucruri însemnate, grabnice. "Să facă bine solii Franţei să aştepte - a răspuns împăratul - acum am un lucru mult mai mare de făcut. Eu însumi sunt acum în audienţă la Împăratul tuturor împăraţilor şi Stăpânul tuturor stăpânitorilor lumii. S-aştepte, că acum stau înaintea lui Dumnzeu, Făcătorul Cerului şi al pământului, Atotţiitorul întregii lumi universale...". Solii au trebuit să aştepte până ce împăratul şi-a terminat rugăciunea sa.

Regele s-aştepte că eu vorbesc cu Dumnezeu. Urmaşii Apostolilor obişnuiau a se ruga dimineaţa, la amiază şi seara, acasă, ori la Sf. Biserică cu toată adunarea. Când împrejurările îi reţineau de la Sf. Biserică, atunci ei se rugau acasă, ori unde îi apuca vremea aceea a rugăciunilor. Creştinii din toate treptele societăţii respectau cu sfinţenie vremea rugăciunilor. Istoria ne păstrează următoarea întâmplare: Un prim-ministru al Angliei, îşi făcea rugăciunea obişnuită de dimineaţă în vremea când Preoţii şi credincioşii creştini se rugau în sfintele Biserici. În timpul acela, pe când îşi făcea rugăciunea sa, a venit la el şi regele Angliei, care-l cheamă să-i comunice ceva urgent. Prim-ministrul trimise atunci pe unul din servitorii săi, zicându-i: "Spune-i Majestăţii Sale regelui, să mai aştepte, că tocmai acum eu vorbesc cu Domnul Dumnezeu, Împăratul împăraţilor, Regele regilor şi Stăpânitorul Universal şi etern al tuturor stăpânitorilor vremelnici din toate vremurile şi locurile!"... Regele supunându-se acestui răspuns, aşteptă până ce înaltul său sfetnic îşi termină rugăciunea, pe care-l lăudă pentru credincioşia şi statornicia lui.

Nu părăsi rugăciunea niciodată. Un călugăr iubitor de osteneală, luând aminte, se ruga neîncetat pentru a corespunde îndatoririi cinului său anghelicesc. Odată s-a întâmplat de s-a lenevit puţin. Pe când se lenevea, s-a prihănit pe sine, zicând: "Suflete al meu, până când te leneveşti de mântuirea ta şi nu te temi de judecata lui Dumnezeu? Vezi, nu cumva să fii apucat de lenevirea aceasta şi să te dai muncilor celor veşnice!" Acestea zicând mereu, se ridica pe sine la lucrul luiDumnezeu. Într-una din zile, făcându-şi pravila, au venit dracii şi-l tulburau pe el. Atunci a zis către ei: "Până când mă tot necăjiţi voi pe mine? Nu vă îndestulaţi cu lenevirea vremii celei trecute?" Dracii i-au răspuns: "Când erai în lenevire nici noi nu aveam grijă de tine. După ce însă te-ai sculat asupra noastră (prin neîncetatele rugăciuni) iată ne-am sculat şi noi asupra ta...". Acestea auzindu-le fratele, se îndemna pe sine ostenindu-se în

lucrul lui Dumnezeu şi sporea cu Darul lui Hristos. Dacă monahul, numai atunci când stă la rugăciune, se roagă, unul ca acela nicidecum se roagă.

Orice om are trebuinţă: a se teme de Judecata lui Dumnezeu şi a-L iubi pe El, a urî păcatul, a face fapte bune şi a se ruga lui Dumnezeu totdeauna.

"Odinioară - zice un bătrân - sculându-mă să-mi fac pravila mea, când mi-am început rugăciunile, am auzit trâmbiţe de război şi mâhnindu-mă am auzit întru mine: "Oare război să fie aceasta"? Şi a răspuns dracul: "Război este şi zarvă. Dacă îţi este voia să nu fii luptat, nu bate război; ci, mănâncă, bea, dormi, şi nu mă voi lupta cu tine".

Un bătrân oarecare rugându-se, atâta îi sta împotrivă diavolul, că atunci când el îşi ridica mâinile (rugându-se), dracul se prefăcea în chip de leu şi apucându-l cu labele cele dinainte, îi înfigea unghiile de amândouă părţile în coapsele nevoitorului şi nu-l slăbea până nu îşi lăsa mâinile în jos. Sfântul însă nu slăbea nici odinioară, până ce îşi împlinea rugăciunile sale cele obişnuite.

Un alt bătrân sfânt, rugându-se în pustie, au venit dracii şi o săptămână îl trânteau şi-l scuturau pe el, ridicându-l în sus cu rogojina şi n-au putut să-i pogoare mintea lui de la rugăciunea cea fierbinte.

Un frate credincios, pe când sta la rugăciune, l-a muşcat o scorpie de picior şi atâta s-a atins durerea de inima lui, încât puţin a fost de nu şi-a dat sufletul. Totuşi, el măcar de se şi afla aşa de groaznic îndurerat şi pătimea de durerea vie, nu s-a mişcat din locul acela, până ce nu şi-a împlinit rugăciunile sale.

O, omule! De voieşti să trăieşti după Legea lui Dumnezeu, vei afla ajutor pe Puitorul de lege; iar de nu voieşti să asculţi poruncile lui Dumnezeu, vei afla pe diavolul ajutând la căderea ta. Deci: "Dă voinţă şi ia putere" (Pateric cap. 22).

Ajută-ţi rugăciunea cu fapte bune. Cineva a întrebat pe un venerabil Părinte bătrân: De se folosesc cei care cer rugăciuni părinţilor; iar ei se lenevesc. Preotul a răspuns: "E drept, că mult poate rugăciunea dreptului, precum este scris, care se face, adică aceea care se ajutorează şi de cel ce cere rugăciunea, păzindu-se el cu toată osârdia şi cu durere de inimă, de gânduri şi fapte rele. De va petrece fără băgare de seamă (acela ce cere a i se face rugăciuni) nu-i vor fi de nici un folos (rugăciunile ce se fac pentru el) măcar şi Sfinţii de s-ar ruga pentru dânsul. Dacă unul zideşte şi altul surpă, ce folosesc, fără numai că în zadar se ostenesc".

După aceste cuvinte edificatoare venerabilul Părinte spre o mai bună lămurire le-a povestit şi întâmplarea aceasta: "Era un Sfânt Părinte al unei chinovii, împodobit cu toată fapta bună, iar mai vârtos cu smerita cugetare, cu blândeţe, cu milostivirea către săraci şi cu dragostea. Acesta se ruga mult lui Dumnezeu zicând: "Doamne, mă ştii pe mine cât sunt de păcătos, dar nădăjduiesc în îndurările Tale, să mă mântuiesc prin mila Ta. Rogu-mă bunătăţii Tale, Stăpâne, să nu mă desparţi de sinodia mea, ci împreună cu mine şi pe aceia îi învredniceşte Împărăţiei Tale, pentru nespusa Ta bunătate". Această rugăciune făcând-o el neîncetat, Iubitorul de oameni l-a încredinţat despre împlinirea ei,

în acest chip minunat.

În acel timp, se săvârşea pomenire de Sfinţi la o altă Mănăstire, care nu era departe de dânşii. Părinţii Mănăstirii aceleia, l-au chemat şi pe el să vină împreună cu ucenicii lui. El însă se lepădă. Atunci a auzit în vis, zicându-i-se să meargă, dar să trimită mai-nainte pe ucenicii săi şi apoi să meargă şi el singur pe urma lor. Mergând ucenicii lui înainte pe cale spre acea Mănăstire, un înger, în chip de sărac bolnav, zăcea în mijlocul drumului. Ucenicii trecând pe la locul acela şi văzându-l pe el văitându-se, l-au întrebat care-i pricina nefericirii lui. Acela le-a răspuns: "Sunt bolnav şi eram călare pe dobitoc, care trântindu-mă aici, a fugit! Şi iată n-am pe cineva să-mi ajute"! Ucenicii înălţând din umeri, i-au zis lui: "Ce putem să-ţi facem, Avvo? Noi suntem pe jos!" Şi aşa lăsându-l, s-au dus.

După puţin timp, a venit şi părintele lor, şi l-a aflat pe el zăcând jos, gemând şi suspinând. Înştiinţându-se de cauza nefericirii lui, i-a zis: "N-au trecut pe aici nişte monahi? Şi nu te-au aflat aşa?" El i-a răspuns: "Da, au trecut, dar înştiinţându-se de pricina căderii şi suferinţei mele, au trecut pe alături, zicând: "Noi suntem pe jos, ce putem să-ţi facem ţie?" Avva i-a zis lui: "Poţi să umbli puţin şi să mergem?" El i-a răspuns: "Nu pot!" Avva i-a zis: "Vino dar să te iau în spate şi Dumnezeu va ajuta şi vom merge". Acela a zis: "Cum poţi atâta depărtare să mă duci în spate?! Dar, mergi şi te roagă şi pentru mine acolo". Avva a zis: "Nu te voi lăsa... iată piatra aceea, te voi pune pe dânsa şi mă voi pleca şi aşa te voi lua pe spate". Aşa a şi făcut.

Pe când îl ducea aşa în spate pe cale, întâi îl simţea pe el că este greu ca un om mare, apoi se făcea mai uşor şi după aceea mult mai uşor, încât se minuna foarte Avva care îl purta în spate. Apropiindu-se de acea Mănăstire, Acela deodată s-a făcut nevăzut şi a venit către el glas de sus, zicând: *"Fiindcă pururea te rugai pentru ucenicii tăi, ca să se învrednicească împreună cu tine în Împărăţia Cerului, vezi şi ia aminte, că iată altele sunt măsurile tale şi altele ale acelora! Deci, pleacă-i pe ei, să vină întru lucrarea ta şi aşa vei dobândi cererea, că Eu sunt Dreptul Judecător, Care răsplătesc fiecăruia după faptele lui"* (Pateric cap. IX comp. Mt. 25; Apc. 2; 3; 22,7-11-12).

Rugaţi-vă necontenit. Odinioară, câţiva călători merseră pe la chilia unui pustnic plin de credinţă, ca să capete de la el bună învăţătură. Pustnicul văzându-i, le zise: "Rugaţi-vă, dragii mei, că în rugăciune stă toată puterea credinciosului. Iar rugăciunea se cade s-o facem neîncetat, şi putem să o facem fără oprire...". Călătorii întrebară: "Cum?" Bătrânul pustnic le răspunse: "Iată, mai întâi avem anumitele timpuri de rugăciune, când, fireşte, nu facem altceva decât numai să ne rugăm. Pe urmă lucrăm, călătorim, ori facem altceva, dar şi atunci chiar, putem a ne ruga: la început, la sfârşit şi de-a lungul acelor treburi putem să şoptim câte un cuvânt cald de rugăciune: "Doamne, miluieşte-mă! Doamne, fie voia Ta! Doamne, fii cu mine! Doamne, nu mă lăsa! Doamne, ajută-mă cu harul Tău, ca în toate să fac voia Ta...!" Când mâncăm, asemenea

putem face...". Atunci unul din călători întrebă: "Dar când dormim?" Pustnicul le răspunse: "Iată ce fac eu când iau ceva odihnă, dormind: Las pe prispa chiliei mele un ban din agoniseala mea, sau un blid cu mâncare şi venind un sărac le va lua. Acela, se roagă mulţumind lui Dumnezeu, aşa că e, ca şi când m-aş ruga tot eu... Şi în felul acesta împlinesc învăţătura Dumnezeieştii Evanghelii care zice: *"Rugaţi-vă fără încetare, fără a vă lenevi..."* (Lc. 18, 1; 1 Tes. 5, 17; Rom. 12, 12).

Călătorii ascultând cu luare-aminte, au rămas mângâiaţi şi mulţumiţi în sufletele lor de învăţătura acelui pustnic (Lc. 18, 1; 1 Tes. 5, 17; Rom. 12, 12).

Stau de vorbă cu Dumnezeu şi cu Sfinţii lui. Un creştin, ori de câte ori mergea cu vitele ca să şi le pască mai bine la păşunea depărtată de casa sa, el îşi lua în spate o traistă despărţită în două. Într-o parte a traistei îşi punea merindea pe toată ziua; iar în cealaltă parte îşi punea: Dumnezeiasca Scriptură a V. şi N. Testament, cartea de rugăciuni şi câteva broşuri religioase, ţinând seamă de Cuvântul Mântuitorului, Care zice: *"Nu numai cu pâine va trăi omul; ci şi cu tot Cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu"*. Creştinul nostru, pe lângă merindea trupească, avea o deosebită grijă a-şi lua cu dânsul şi merindea Duhovnicească. Ajuns cu vitele la păşune, pe când ele păşteau liniştite, creştinul îngenunchea şi se ruga fierbinte după cartea Sfântă de rugăciuni bisericeşti. După rugăciune, deschidea Sf. Scriptură şi citea într-însa Cuvintele lui Dumnezeu date lumii prin Prooroci, prin Fiul Său, Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu Cuvântul întrupat, prin Apostoli şi urmaşii lor. De asemenea citea şi felurite învăţături ale Sfinţilor Părinţi bisericeşti din broşurile date de Preoţii Bisericii, din care se folosea mult sufleteşte...

Odată nişte domni de la oraş, trecând în excursie pe acolo, văzură pe creştinul ce-şi păştea vitele, citind în Dumnezeiasca Scriptură. Apropiindu-se de el, îl întrebară, pentru ce citeşte el în cartea aceea mare? Creştinul le-a răspuns: "Pentru că sunt singur!" Domnii i-au zis: "Ei, şi dacă citeşti acolo nu eşti tot singur"? Nu, le răspunse el, că pe când mă rog din cartea mea de rugăciuni şi când citesc în cărţile acestea sfinte, eu stau de vorbă cu Dumnezeu, cu Proorocii, cu Apostolii şi cu aleşii bineplăcuţi ai Lui. Şi când stau de vorbă cu Însuşi Domnul Dumnezeu şi cu Sfinţii, nu mă mai simt singur; ci mă simt foarte fericit că mă aflu într-o astfel de societate Dumnezeiască. Ce să fac? Dacă situaţia mea, cu împrejurările ei, nu-mi îngăduie să fiu în casa lui Dumnezeu, aşa cum sunt Monahii şi Monahiile de prin Sf. Mănăstiri şi Schituri, unde prin rugăciuni şi citanii sfinte stau de vorbă cu Dumnezeu şi cu Sfinţii Lui, acolo în acele Lăcaşuri Sfinte, totdeauna, fac şi eu ce pot aici la păşune, unde îmi pasc vitişoarele mele". *"În tot locul Stăpânirii Lui, binecuvintează suflete al meu pe Domnul"* (Prel. d. Al. Lascarov-Moldovanu).

23. Ca femeie am intrat în Sf. Biserică când am avut curgerea de sânge?

Femeile în timpul curgerii sângelui lunar, 7-8 zile, sunt oprite a intra în Sf. Biserică. Celor mai evlavioase li se dă voie ca după ce au trecut trei zile, în cele

cinci zile ce urmează să îndrăznească (Mt. 9, 20-22; Mc. 5, 25-34) a veni şi a asculta Sf. Slujbă din pridvorul Sf. Biserici, ori în afară de peretele Sf. Biserici (Canon 2 Sf. Dionisie; 7 Timotei; 17 I. Postnicul; P.M. Matei Basarab gl. 331; pg. 266; Prav. Mică bisericească Gov. gl. 126; 127; 129; 130). "Cele ce vor avea aşa şi vor vrea să intre în Sf. Biserică sau vor intra, să aibă pocanie (canon) 3 ani să nu se pricestuiască (împărtăşească) şi metanii 100 în zi. Orice femeie va intra în Biserică şi acolo îşi va vedea tocmeala ei şi de va şti într-acel ceas şi va ieşi, păcate n-are; iar de va înţelege aceasta şi va petrece (va rămâne în Biserică), pentru ruşinea de oameni şi va lua şi Sf. Anaforă, să se despartă de Biserică şi de Precistanie 6 luni şi metanii 50 în zi" (Glava 127 pg. 116 din Prav. Mică Govora).

Dumnezeiasca Scriptură şi Sf. Pravile poruncesc că femeile în timpul necurăţiei lor, nu se pot pricestui, nici a intra în Sf. Biserică; nici a se împreună cu bărbaţii lor, că se întâmplă din aceasta să se nască slabi, bolnavi, infirmi, buboşi, copiii cei zămisliţi atunci. De aceea Dumnezeiescul Moise a ucis pe tatăl copilului celui lepros, pentru că din cauza neînfrânării lui n-a aşteptat curăţirea femeii. Iar ceea ce se va necinsti în timpul necurăţiei sale şi se va atinge de Dumnezeieştile Taine, poruncesc a fi neîmpărtăşită 40 de zile (Can. 17; S. I. Post.). "Femeia de va avea curgere de sânge care curge din trupul său, trebuie să stea şapte zile (afară din Biserica lui Dumnezeu) *pentru necurăţia ei*" (Lev. 15, 19).

24. Ca bărbat am intrat în Sf. Biserică, când am avut scurgere?

Scurgerea, sau cum zic medicii poluţiunile, sunt eliminarea materiilor fecundative.

1. "Cu adevărat, toate făpturile lui Dumnezeu sunt bune şi curate, căci Cuvântul lui Dumnezeu n-a făcut nimic netrebnic şi necurat. Apostolul zice: *"A lui Hristos bună mireasmă suntem, întru cei ce se mântuiesc"*. Dar fiindcă săgeţile diavolului sunt de multe feluri şi în multe chipuri, prin aceea că se pregăteşte a tulbura pe cei curaţi, în judecată şi împiedică pe fraţi de la exerciţiile obişnuite, semănând pe ascuns în ei gânduri de necurăţie şi de spurcăciune, vino ca prin puţine cuvinte, să alungăm, cu Darul Mântuitorului nostru, amăgirea vicleanului, iar socoteala celor mai simpli să o întărim: *"Toate sunt curate celor curaţi; iar celor necuraţi şi conştiinţa şi toate li s-au spurcat"* (1 Tim. 1, 15). Dar mă mir de vicleşugul diavolului, căci stricăciunea şi pieirea fiind el, alungă gânduri pe furiş de curăţie aparentă. Dar ceea ce se face este desigur cursă, ori ispitire (cu toată aparenţa de bine). Pentru ca - precum mai sus s-a zis - să sustragă din cugetarea obişnuită şi mântuitoare, pe asceţi, care printr-o părută biruinţă, pornesc acest fel de zădărnicii care n-aduc nici un folos vieţii, ci întrebări deşarte şi bârfeli, de care se cuvine a ne feri. Căci ce păcătuire are, spune-mi, prea iubitule, şi prea evlaviosule, sau ce necurăţie, o scurgere firească? După cum ar voi cineva să aducă învinovăţire şi pentru mucii ce ies prin nări şi scuipatul din gură. Dar avem, a zice şi mai multe şi de acestea, despre scurgerile din pântece, necesare pentru viaţa celui ce viază. Şi încă de credem că omul este lucrul mâinilor lui

Dumnezeu, după Dumnezeieştile Scripturi, cum se putea dintr-o putere curată, să iasă un lucru spurcat? Şi dacă suntem înrudiţi cu Dumnezeu, după Dumnezeieştile Fapte ale Apostolilor, n-avem în sine nimic necurat" (F.Ap. 17, 10-28).
"Căci numai atunci ne spurcăm, când săvârşim împuţitul păcat, iar când se întâmplă vreo scurgere firească, atunci, precum am zis mai-nainte, o suferim şi pe aceasta cu celelalte împreună, pentru nevoia firii... Fie dar ca cei ce întreabă din deprindere, să înceteze de o zadarnică osteneală ca aceasta, iar cei care pentru dreapta cinstire se îndoiesc, cu duh stăpânitor să se întărească; iar câţi ştiţi adevărul cu încredinţare, păstraţi-l neclătit şi nealterat..." (Sf. Atanasie 1).
2. "Iar celor dintre voi cărora li se întâmplă scurgeri noaptea fără de voie, aceştia să urmeze ştiinţei lor şi să ia aminte pentru sine, dacă se îndoiesc pentru aceasta, ori de nu, ca şi la mâncăruri: "Cel ce se îndoieşte, zice, de va mânca se osândeşte" (Rom. 14, 23). Şi în acestea să fie cu bună cunoştinţă şi bine cutezător, potrivit aducerii sale aminte, tot cel ce se apropie de Dumnezeu" (Sf. Dionisie 4).
3. "Cel ce s-a întinat în somn, cu patima scurgerii, se înlătură o zi de la împărtăşire, însă zicând Psalmul 50 şi făcând câte 49 de metanii, se crede că s-a curăţit de întinăciune" (Sf. I. Post. 6).
4. "Iar cel ce s-a întinat, fiind treaz cu trupul, se înlătură de la cuminecare 7 zile, zicând în fiecare zi Psalmul 50 şi făcând câte 40 de metanii (Sf. I. Post. 7).
5. "Cum că laicul cel ce s-a visat. Dacă a fost supus poftei de femeie, nu se cuvine a se împărtăşi. Iar dacă îl ispiteşte satana, ca prin aceasta să-l înstrăineze de împărtăşirea Dumnezeieştilor Taine, se cuvine a se cumineca, deoarece ispititorul nu va înceta în tot timpul acela, când este dator a se împărtăşi, năvălind asupra lui" (Sf. Timotei 12).
6. "Preotul ce va vrea să slujească Liturghie şi-i va veni de-i va curge trupul în vis, şi va şti că-i este acel lucru de poftă femeiască, atunci să nu slujească; iar de se va face fără de poftă, însă de la diavolul, atunci să-şi citească slujba care e de acea sminteală şi molitfele de precistanie, şi să facă metanii 100 şi să se spele cu apă şi să se îmbrace cu cămaşă nouă, adică să se primenească, după aceea să slujească Liuturghie în adevăr, de va fi nevoie, ce se zice de va fi praznic mare, sau altă zi aleasă de Liturghie; iar de va fi altă zi care nu se prăznuieşte, să nu slujească Liturghie" (P.M.B. gl. 98 d. Prav. Bis. Ier. Nicodim Sachelarie pg. 286-288). Cei care după scurgeri nu-şi fac canon de curăţire, spălare şi primenire, simţindu-şi necurăţia lor, să nu sărute Sf. Icoane, să nu ia Sf. Anafora şi cu atât mai mult Sfintele Taine; iar cei care se curăţesc după Sf. Pravilă, de se simt curăţiţi, îndrăznească (Ps. 50; Lc. 15; Apc. 21, 27; 3, 15-21).

25. Am hulit Biserica lui Dumnezeu? Am oprit pe alţii de a merge la Sf. Biserică, pentru a se ruga într-însa?

"Dacă cineva ar învăţa că, Casa (Biserica) lui Dumnezeu este lesne defăimată şi adunările ce se fac într-însa, anatema fie " (Can. 5 Gangra). Cei care hulesc Sf. Biserică şi opresc lumea de a merge într-însa pentru a se lumina,

mântui şi a-şi redobândi fericirea vremelnică şi veşnică prin credincioşia şi vieţuirea în Dumnezeu, formează coada balaurului-satana, fiara apocaliptică, gaşca sau clica Antihristului, cu care se vor păbuşi în pierzare (Apc. 2, 9; 3, 9; 12, 3-4...; 13; 16; 19, 20-21).

Antioh Epifanie. Această rădăcină păcătoasă devenind rege ca şi Antioh Eupator, după ce a robit Egiptul, a năvălit asupra Palestinei, a înfiinţat şcoală în Ierusalim, a silit pe israeliţi a părăsi credinţa în Dumnezeul cel viu şi a se idolatriza, a spurcat zilele sfinte şi a profanat Templul Sfânt, după care a fost pedepsit de Dumnezeu cu groaznice sfărâmări şi moarte cumplită (1 Macab. 1-6; 2 Macab 5-9).

26. Am crezut şi vieţuit anticreştineşte, aşa încât s-a hulit Numele lui Dumnezeu în neamurile eterodoxe prin mine?

Vai şi amar creştinilor, care nesocotind legământul făcut cu Dumnezeu la Sf. Botez, îl calcă în picioare. Vai şi amar creştinilor, care nu cercetează Dumnezeieştile Scripturi şi nu cugetă zilnic în Legea Domnului (Ps. 1, 1-3). Vai şi amar creştinilor, care în locul citirii cărţilor Sfinte care luminează sufletele, citesc cu pasiune cărţile anticreştineşti, imorale, romane, etc., prin care-şi întunecă sufletele. Vai şi amar creştinilor, care în loc de a cânta cântece Dumnezeieşti, creştineşti, duhovniceşti, prin care să-şi umple sufletele de Duhul lui Dumnezeu; ei cântă cântece curveşti (de amor) prin care îşi umplu sufletele de duh demonicesc. Vai şi amar creştinilor, care în Duminici şi sărbători părăsesc Biserica cu rugăciunile şi învăţăturile ei, şi umplu cârciumile, teritoriile diavolului, unde prin jocuri, baluri, serate, teatre imorale, cântece curveşti, chiuituri şi petreceri anticreştineşti, îşi înnegresc sufletele vremelnic şi veşnic. Vai şi amar creştinilor, care în loc de a înălţa zilnic rugăciuni şi laude lui Dumnezeu, ei înjură, suduie, hulesc Numele lui Dumnezeu, pe sfinţi şi cele Sfinte ale Lui, formând astfel fiara apocaliptică, asemănându-se balaurului care-i învaţă, conducându-i astfel în iadul vremelnic şi veşnic (Apc. 13; 9; 16). Vai şi amar creştinilor, care hulesc, înjură şi profanează Dumnezeiescul Semn al Sf. Cruci prin punerea covoarelor, muşamalelor, aşternuturilor cu cruci, pe paturi, scaune şi pe jos, prin case ba chiar şi prin Biserici, unde stau şi calcă cu picioarele pe el.

Trebuie împuşcat. În ziua Naşterii Maicii Domnului în satul B. com. T. Neamţ, ostaşii ruşi au poruncit oamenilor să iasă pentru adunarea muniţiei de război de pe unde era aruncată. Oamenii au răspuns că nu pot merge în acea zi, deoarece serbează, se duc la Biserică. Atunci ostaşii ruşi i-au învoit, zicându-le: "Dacă-i sărbătoare, merge la Biserică".

Pe când Preotul slujea în Biserică, ruşii au văzut pe unii creştini români ducându-se la lucru, (fie că erau stilişti, sau niscaiva nepăsători, necredincioşi) care se duceau la lucru. Atunci ruşii privindu-i cu dispreţ pentru fapta lor anticreştinească, au zis către oamenii ce erau de faţă: "Voi sunteţi buni de împuşcat,

spune că-i sărbătoare, merge la Biserică să se roage şi iată că spun minciuni, deoarece pleacă la robotă". Iată cum se huleşte Numele lui Dumnezeu între neamuri prin falsitatea celor ce se zic creştini (dar nu sunt). Iată cum aceia, pe care mulţi îi socoteau necredincioşi, acum ne arată că şi din ai noştri mulţi nu-s creştini decât numai cu numele!!!

Sfinţenie ori păgânătate? După noua ocupaţie rusească (August-Sept. 1944) oamenii adunaţi înaintea primăriei comunei (x) înfriguraţi de spaimă cu ghiaţa-n spate, aşteptau venirea ofiţerilor ruşi cu noile ordine. "Ce legi vor mai aduce ruşii ăştia peste noi?" Se întrebau unii. "Parcă te poţi aştepta la vreun bine de la ruşi, când ei, după cum am auzit şi citit, nu mai au nici Dumnezeu, nici Cruce, nici Biserică, nici Preoţi, nici învăţături Dumnezeieşti, nimic, nimic Sfânt"... răspund alţii. Pe când oamenii grăiau acestea şi multe altele din cele auzite şi citite, iată că apar câţiva ofiţeri ruşi, călare, înaintea primăriei. După descălecare vin în mijlocul oamenilor care-i salută cu respect şi frică. Unul dintr-înşii, care ştia bine româneşte, a intrat în vorbă cu oamenii, zicând: "Ce sunteţi aşa înfricoşaţi, doar şi noi suntem oameni ca şi dvs. Să nu vă temeţi de noi că nu vă facem noi rău, aşa cum au făcut nemţii şi românii în Rusia".

După ce oamenii au prins puţin curaj, au spus adevărul că ei sunt înfricoşaţi de ruşi pentru multele nelegiuiri ce le-au făcut faţă de Biserică şi credincioşii ei, despre care au citit în ziare, reviste... şi auziră de la cei ce au fost pe-acolo. Ofiţerii ruşi aflând despre ce-i vorba au grăit mult adevăr prin cel ce ştia româneşte: "Ceea ce s-a făcut, s-a făcut de oameni. Acelea pot fi o slobozenie de la Dumnezeu pentru înmulţirea păcatelor noastre, că mulţi din ruşii noştri pravoslavnici credeau şi vieţuiau anticreştineşte, asemenea unor anticrişti. Dar dumneavoastră care judecaţi pe ruşi, după cum aţi citit şi aţi auzit, sunteţi mai buni? Sunteţi creştini buni? Sunteţi adevăraţi creştini??? Ce fel de creştini sunteţi dvs. care nesocotiţi, huliţi şi înjuraţi cele sfinte: Biserică, Cruce, Mănăstire, Icoane, Precistanie, Precistă, tămâie, lumânare ba chiar de Duh, Hristos şi Dumnezeu? A! dvs. strigaţi că nu înjuraţi toţi de cele Sfinte, dar cei care vă socotiţi altfel de creştini, mai bunişori, ce evlavie aveţi faţă de cele Sfinte? În ce constă evlavia dvs? În părăsirea Bisericilor, în ducerea la lucru, la târguri şi înfundarea prin cârciumi în Duminici şi sărbători?

Deşi vă spunea hotărât învăţătura Bisericii că ori ce lucru, vânzări sau cumpărări, se fac Duminica şi în sărbători e păcat, se afurisesc şi vă păgubesc vremelnic şi veşnic; totuşi şi dvs., ca şi noi ruşii pe care ne-aţi judecat, aţi lucrat, nesocotind şi necinstind zilele sfinte. Şi care n-aţi lucrat cum aţi serbat zilele sfinte? Cu înfundarea în cârciumi, în localuri de dezmăţ, cu jocuri, beţii, cântece curveşti, chiuituri, zbierete, sudalme şi felurite blestemăţii...? Aşa se sfinţesc zilele Domnului? Nu aşa, nu; ci altfel: Cu participarea la slujbele şi învăţăturile Dumnezeieşti ale Bisericii; după ieşirea din Biserică prin citirea Sfintelor Scripturi, a cărţilor Sfinte, a revistelor religioase, prin rugăciuni, cântări duhovniceşti, sfătuiri creştineşti şi faptele milei sufleteşti şi trupeşti către aproapele lipsit,

necăjit şi căzut în mizerie. Voi însă nesocotind porunca lui Dumnezeu pentru sfinţirea Duminicilor şi sărbătorilor, aţi lucrat în ele şi aţi vieţuit anticreştineşte, crezând, după unii nesocotiţi ai voştri, că aşa veţi progresa în familie, în societate şi-n ţară, nemaiţinând seamă de Cuvântul Dumnezeiesc care vă zice: *"Cel ce nu este cu Mine, împotriva Mea este şi cel ce nu adună cu Mine, risipeşte... Că fără de Mine nu puteţi face nimic"* (Mt. 12, 30; Ioan 15, 5).

Priviţi acum şi vedeţi! Ce s-a ales din truda voastră fără de Dumnezeu! Când Dumnezeu, de care v-aţi depărtat, v-a lăsat a merge în meşteşugurile voastre (Ps. 80, 12; comp. Ps. 91, 9; 93, 15-23; 100, 10) ce s-a mai ales de voi? Unii părăsind casele, aţi luat ce aţi putut cu voi, fugind în căutarea păcii acolo pe unde v-aţi socotit mai adăpostiţi; şi aţi pierdut şi ce aţi avut în spate! Mulţi v-aţi pierdut pe ai casei, sănătatea, ba chiar şi viaţa! Adunătura făcută din munca amestecată cu furătura, adică profanarea zilelor Domnului, dată la stat pentru înzestrarea armatei, ce s-a mai ales din ea? Oare puteţi vedea şi pricepe măcar acum!? Priviţi la căderea voastră sub ocupaţia acelora pe care i-aţi judecat. Priviţi la ruşinarea şi debandarea armatei voastre dezarmată în Moldova. Gândiţi-vă la ceea ce aţi văzut şi auzit: cum armata voastră în refugiul ei şi-a lepădat tot echipamentul, armamentul şi muniţia de razboi prin munţi, văi, dealuri, câmpii şi drumuri. Priviţi cum armamentul, cartuşele, dinamitele şi grenadele au ajuns de batjocură şi copiilor fără de minte, care în toată vremea şi în tot locul o prăpădesc fără de nici un folos, mulţi din ei chiar primejduindu-se până ajung mutilaţi în spitale, alţii distrugându-se (Ps. 124, 5). Iată cu ce v-aţi ales din profanarea zilelor Domnului şi din batjocorirea celor Sfinte... Ia spuneţi-ne dar, în ce vă mai stă evlavia?

Voi ziceţi că noi nu suntem creştini ortodocşi, că nu respectăm credinţa, Biserica şi zilele Sfinte ca voi! Dar voi românii le-aţi respectat şi le respectaţi cum vă învaţă cărţile Sfinte? Ce fel de creştini au fost conducătorii voştri, care de la formarea străjii ţării până acum v-a scos tineretul din Biserică (ca să nu mai poată participa la Dumnezeiasca Liturghie) pentru instrucţie...; iar după ieşirea Bisericii le da slobozenie să alerge pe căile întunecării şi pierzării sufletelor prin profanarea sărbătorilor Sfinte, la jocuri, chiuituri, cântece curveşti, sfezi, sudalme, bătăi, vărsări de sânge, beţii şi felurite blestemăţii? Ce creştini, ce părinţi de copii creştini v-aşteptaţi voi să iasă din tineretul acela, lăsat în Duminici şi sărbători să se rostogolească în gurile iadurilor (prin cârciumi şi alte localuri de dezmăţ)? Ce fel de conducători creştini au fost aceia care v-au pus târgurile în Duminici (ca să părăsiţi Slujba Bisericii) iar voi părăsind Biserica, v-aţi dus să vindeţi şi să cumpăraţi, uitând Cuvântul Divin: *"Cel ce adună fără de Mine risipeşte"*. Şi: *"Blestemat este cel ce mută hotarul... nesocotind zilele Sfinte"* (2 Lege 27; Is. 58; Rom. 14, 6; Num. 15, 32-36). De aceea şi sunteţi aşa nefericiţi!

Ce fel de creştini au fost conducătorii aceia ai voştri care vă ordonau prin jandarmi şi alte autorităţi a ieşi în duminici şi sărbători la muncă, silindu-vă a părăsi Biserica şi luminarea sufletelor? Care-s de vină, conducătorii sau voi???

Ori şi cei ce au ordonat şi cei ce au călcat porunca lui Dumnezeu şi sfatul Bisericii, cu toţii la un loc sunteţi nişte călcători ai Duminicilor şi sărbătorilor. Şi dacă în Duminici şi sărbători voi aţi sărit la jocuri ca nişte armăsari sirepi, fără zăbală şi fără frâu, dacă aţi nechezat după femei şi blestemăţii, dacă în acele sărbători voi aţi alergat să bucuraţi pe dracul şi v-aţi întunecat, în loc de a vă lumina, ce fel de serbare a mai fost şi aceea? Creştinească ori păgânească?

În punerea semnului Crucii, chiar şi în Biserici pe jos, făcut în mozaic, muşamale, covoare, aşternuturi cu felurite modele sau forme ale semnului Sf. Cruci, pe care aţi stat şi călcat fără nici o sfială, fără nici o socoteală, asemenea unor dobitoace (Ps. 48, 12-22). În punerea pe Icoanele Maicii Precista, a mărgelelor, salbelor, zălişoarelor, zărzămurilor, panglicelor, brăţărilor, ine-lelor, cerceilor, etc.; acestor felurite fleacuri cu care se fudulesc femeile şi fetele cele mai dezmăţate pe la cârciumi, jocuri, baluri, serate, hoteluri, taverne, etc., spre a aprinde şi trage în păcate pe tinerii uşuratici? Ce vă uitaţi aşa la noi? Ce, vi se pare că vă spunem minciuni, pentru că prin Bisericile de pe aici n-aţi văzut aşa ceva? E! Poate n-aţi văzut ori n-aţi observat, noi însă am văzut astfel de fleacuri în mult Biserici de prin oraşe, ba chiar şi pe la sate.

Ne-a mirat însă mult şi ne-a indignat, când am văzut acele fleacuri, cu care-şi împodobeau idolatrii idolii lor, agăţate pe Icoanele Maicii Precista în Bisericile unor Schituri şi Mănăstiri de călugări şi mai mult în cele de călugăriţe! Ce fel de călugări şi călugăriţe sunt acelea care în loc de a se ocupa cu luminarea sufletească care le aduc cele de trebuinţă, ei le pun înainte acei idolaşi ai reamintirii blestemăţiilor de prin cârciumi şi localuri de dezmăţ, unde se lăfăiesc cu ei acele femei stricate ca să atragă în cursa murdăriilor dobitoceştii curvii pe cine pot. Au vor a zeifica patimile murdare? Dacă s-au lepădat de lume la călugăria lor, ce caută fleacurile acelea (cu care se împopoţonează femeile şi fetele cele stricate) pe faţa Icoanei Precistei? Nu cumva regretă după deşertăciunile lumeşti, călcându-şi jurământul şi necinstindu-şi angheliceştile haine Sfinte ce le poartă?

Ia judecaţi bine, după făgăduinţa ce-o depun acele persoane monahale înaintea lui Dumnezeu, la călugăria lor, precum arată clar şi molitfelnicile din Biserile dvs. oare persoanele acelea sfinţite ce pun şi binevoiesc a fi puse acele fleacuri pe Icoana Precistei (care nu numai că nu le-a purtat dar nici n-a suferit a le privi, ştiindu-le după Legea Divină că-s urâciuni idoleşti; Fac. 31, 19, 34-35); oare îşi împlinesc făgăduinţa lor, ori o calcă în picioare cu obrăznicie? Oare acele fleacuri ale împopoţonărilor idolatrei trufii femeieşti le aduc vreun folos? Ori pagubă? Oare când privesc la acele fleacuri, se umplu de evlavie ori de patimi josnice? Oare nu cumva chiar acele călugăriţe bătrâne şi tinere când privesc la salbele de pe icoana Precistei, se lasă furate de amintirile păcătoase de pe când erau în lume, prin cârciumi, la jocuri, petreceri anticreştineşti şi localurile de dezmăţ, pe unde s-au aprins cândva? Oare acele călugăriţe ce pun mărgele, salbe, zărzămuri... pe Icoana Precistei, nu le pun sub imboldul

vreunor reamintiri şi înclinări păcătoase?

Oare călugăriţele privind la fleacurile acelea femeieşti, îşi pot înălţa mintea şi inimile lor sus la Dumnezeu, ori se prăbuşesc la iadul dobitoceştii curvii? Oare când privesc la zărzămurile acelea agăţate pe Icoana Precistei, nu le fuge lor mintea de la rugăciuni, la bărbaţii cu care jucau şi se păcătoşeau; şi din Biserică la cârciumi, jocuri şi localurile de dezmăţ, unde se aprindeau de patima dobitoceştilor necurăţii?... Ei, judecaţi bine şi răspundeţi dvs., aceia-i evlavie, curăţie călugărească? Ori ce e?!?!?! Iată că chiar în locaşurile cele mai Sfinte, socotite de dvs., hălăduie idolatria mascată, pe care o alimentaţi fără a vă da seama, pentru că: *"...Nu cercetaţi Scripturile spre a vă lumina, nu cugetaţi în Legea Domnului ziua şi noaptea; n-ascultaţi Cuvântul lui Dumnezeu, nici îl păziţi spre a deveni fericiţi"!!!* (Ioan 5,43; comp. 1 Cor 11,4).

Ia judecaţi-vă bine, acum după ce ne-aţi judecat pe noi aşa cum v-aţi priceput prin vorbe şi scris: Oare nu cumva şi dvs., ca şi nouă, vă zice Mântuitorul Hristos:

Poporul israelit idolatrizându-se după neamurile păgâne, cu care veneau în contact, purtau numele de israeliţi, popor al lui Dumnezeu, numai de formă goală, aşa cum am văzut şi vedem în vremurile acestea pe mulţi purtători de nume creştinesc. Pentru nevrednicia lor, Dumnezeu i-a dat în mâna asirienilor, care i-au bătut groaznic, pe mulţi i-au omorât, ţara şi Ierusalimul le-au distrus şi pustiit. Pe cei rămaşi, Preoţi, conducători şi popor, i-au ridicat şi dus în robie. Chipul de faţă ne arată pe asirieni ducând în robia Babilonului legaţi sub loviturile bicelor pe Preoţii şi conducătorii israeliţi, care lăsaseră, ba unii chiar îmbrânciseră, poporul în idolatrie. Această soartă, deocamdată ceva mai uşoară pentru unii din noi, ne-a ajuns şi pe noi românii pentru păcatele noastre... Lumea israeliţilor idolatrizată, îmbâcsită de păcate, văzându-se prăbuşită în robia amară, acolo departe de ţara lor, în Babilon, după multă trudă, suferinţi, răni, foamete şi mizerii groaznice, şi-au adus aminte de Sion (Ps. 136) pe care înainte îl nesocotiseră, aşa cum au nesocotit şi majoritatea purtătorilor de nume creştinesc de azi, Biserica, îndrăgind cârciumile şi teritoriile diavolului, jocurile, cântecele curveşti, glumele murdare, vorbele putrede, etc. (1 Cor. 10,7; Rom. 13,13-14; Gal. 5,19-21; Apc. 9; 16). Din mulţimea aceia întunecată de idolatrie şi păgânătate, s-au ridicat unii preoţi şi israeliţi ce erau credincioşi, care au făcut cinste neamului lor. D.p.: Proorocul preot Iezechiil, Daniil, cei trei tineri şi alţii. Aceştia, prin credincioşia lor înflăcărată, au aprins cu bună credinţă în Dumnezeu, pe unii babiloneni, chiar şi pe împăratul Nabuhodonosor (Dan 1-6). Asemenea acelor israeliţi idolatrizaţi şi robiţi în Babilon (Iez. 1-10), sunt şi majoritatea purtătorilor de nume creştinesc îmbâcsiţi de mult întuneric, idolatrizare şi păgânătate. Aceasta au arătat-o multe ziare şi reviste.

"Eu am venit în Numele Tatălui Meu şi voi nu Mă primiţi pe Mine, de va veni altul în numele său (vreun prooroc mincinos, antihrist) pe acela îl veţi primi?" (Ioan 5, 39; Ps. 1, 1-3; Lc. 11, 28). Vedeţi că singuri recunoaşteţi, numai din răutăţile pe care vi le faceţi unii altora, fără a mai vorbi de alte îndatoriri creştineşti mai multe, că parcă nu cântăriţi mai puţin decât aceia pe care ia-ţi judecat aşa de aspru? Deci, judecata cu care aţi judecat pe aproapele vostru, sunteţi judecaţi şi măsura cu care ne-aţi măsurat, cu aceia ar trebui să vă aşteptaţi a vi se măsura, dacă vreţi să vă mai numiţi drept-credincioşi creştini (Mt. 7, 1-5; comp. Rom. 2). Acum hai la socoteala măsurătorilor ce trebuie să hotărâm după porunca ce-o avem şi noi de sus".

Acestea zicând, au intrat în primărie împlinindu-şi datoria lor. Iată unde ne-au dus şi ne duc devierile noastre de la vieţuirea creştinească! Vrem prosperare şi fericire? Să revenim la Dreptarul Ortodoxiei noastre creştineşti.

"Net, fă-ţi Crucea Dreaptă". Mergând ofiţerii şi ostaşii ruşi la una din Mănăstiri în Biserică spre a se ruga şi ei lui Dumnezeu, au văzut pe un frate îmbrăcat călugăreşte, făcându-şi Crucea strâmbă, care în loc de a-şi pune mâna drept la umărul stâng, la încheierea semnului Sfintei Cruci, şi-o puse la subţioară. Ruşii neputându-l suferi cum schimonosea semnul Sf. Cruci, i-au zis: "Net dobre... Net haraşo... Asta nu-i Cruce!" Apoi făcându-şi ei Cruce dreaptă pe feţele lor, i-au arătat, purtătorului de haină călugărească, cum să-şi facă pe faţa lui acest Semn Divin. Iată ce flori ne fac creştinii noştri uşuratici, care nesocotesc învăţătura şi rânduielile Sfintei Biserici! Iată cum Numele lui Dumnezeu se huleşte printre neamuri, din cauza unor nesocotiţi creştini, care cugetă, vieţuiesc şi lucrează anticreştineşte (Vezi Rom. 2, 24).

Preoţi sfinţiţi. După ocuparea Moldovei de armata rusească (prin sept. 1944) la dezgroparea şi prohodirea unei tinere paraşutistă creştină, de neam mare, rusesc, s-au adunat mulţime de ofiţeri ruşi, ingineri, avocaţi, profesori, etc., la care au fost invitaţi Preoţii şi poporul nostru român din împrejurimi în C.S. jud. Bacău. Pe când lumea era adunată, vin şi câţiva Preoţi îmbrăcaţi în uniforma preoţească şi oamenii adunaţi zic: "Iată vin şi popii". Atunci câţiva din ofiţerii ruşi auzindu-i, le-au răspuns: "Net popă. Preoţi, Preoţi sfinţiţi. Preoţi dobre, Preoţi haraşo!" Oamenii s-au ruşinat văzându-se demascaţi de străini. Mai pe urmă vine şi un alt Preot, ras ca-n palmă, îmbrăcat cu un surtuc, oarecum camuflat de teamă să nu păţească ceva. Oamenii, ca s-o dreagă, zic: "Iată vine şi Preotul (N)". Ofiţerii ruşi privindu-l, au zis: "Net Preot. Net Preot sfinţit, asta-i ciolovec... D-ta net Preot sfinţit, net barbă... păr, haine preoţeşti. Net Preot sfinţit. La d-ta net sfinţit, net Batiuşcă sfinţit, d-ta ciolovec... La noi Batiuşcă sfinţit, barbă mare, părul mare, haină lungă, aşa-i dobre haraşo...".

Preotul camuflat văzându-se astfel dezgolit, şi-a plecat capul în jos ruşinat. Iată moda nouă cum ne ruşinează înaintea oamenilor. Dar înaintea lui Dumnezeu oare ce va fi cu aceia care nesocotesc uniforma preoţească? Acum e

vremea, mai mult decât oricând să ne reîntoarcem, popor şi Preoţi, la modestul şi sănătosul nostru port creştinesc, curăţit de mândria şi moda sclivisirilor şi a maimuţăriei străinilor eterodocşi, care-i urăciune înaintea lui Dumnezeu. Fiecare din ortodocşii românii, creştini şi creştine, care au abandonat portul şi obiceiurile curat creştineşti, să revină la buna rânduială după Dreptarul Ortodoxiei, aducându-şi aminte de cuvântul Dumnzeieştii Scripturi, ce-i înfierează zilnic, zicându-le: *"Căci Numele lui Dumnezeu din cauza voastră este hulit între neamuri"* (Rom. 2, 24; comp. 2 Împ. 12, 14; Is. 52, 5; Iez. 36, 20-23; Ier. 18, 18-23; 17, 13-18; 20, 7-13; 11, 18-23).

Creştinii judecaţi de cei necredincioşii. După ocupaţia rusească, mulţi creştini au fost apostrofaţi de ostaşii şi ofiţerii ruşi, demascaţi, că nu-s creştini, precum auzim adeseori: "Voi ziceţi că noi ruşii nu avem Dumnezeu, dar voi aveţi?!? Şi dacă aveţi pentru ce înjuraţi pe Dumnezeu? Dacă unii dintre noi n-avem, cel puţin nu-L înjurăm, dar voi de ce-L înjuraţi? Aşa-i credinţa voastră creştinească? Voi ziceţi că noi n-avem Biserică... Dar voi aveţi??? Dacă aveţi Biserică, de ce o înjuraţi? Ei bine, chiar dacă unii din noi n-o avem, cel puţin n-o înjurăm! Dacă aveţi Biserică de ce aţi părăsit-o, ducându-vă acolo doar la botez, cununii, înmormântare şi aşa de formă goală, din joi în Paşti, pe când contrar învăţăturilor creştineşti, alergaţi cu duiumul în Duminici şi sărbători la cârciumi, jocuri, petreceri anticreştineşti, beţii, şi felurite blestemăţii. Voi ziceţi că noi n-avem icoane sfinte, dar voi aveţi? Şi dacă aveţi cum le cinstiţi sfinţenia lor? Prin agăţarea pe faţa icoanelor a feluritelor zărzămuri, deşertăciuni femeieşti: mărgele, salbe, brăţări, cercei, inele, şi alte fleacuri, cu care femeile şi fetele cele mai degradate şi murdare se împopoţonează pentru a atrage partea bărbătească în murdăria destrăbălărilor lor; fleacuri femeieşti, la care siliţi chiar şi pe preoţi ca să facă metanii, închinăciuni, rugăciuni şi tămâieri înaintea acelor simboluri de felurite blestemăţii! Aceia-i evlavia voastră!

Voi ne învinuiţi pe noi că n-avem Cruce... Ei, şi dacă unii dintre noi n-avem, dar nici n-o înjurăm... Dar voi aveţi Cruce? Şi dacă aveţi, pentru ce o nesocotiţi şi înjuraţi? De ce suduiţi, huliţi şi profanaţi Semnul Crucii prin şederea şi călcarea pe el, chiar şi prin Biserici? Voi vă plângeţi că ostaşii ruşi se poartă rău, barbar, cu lumea ocupată, dar ai voştri au făcut mai rău la noi! Voi ne învinuiţi că noi sovieticii n-avem Duminici, sărbători, zile Sfinte, dar voi care vă lăudaţi că aveţi, ce faceţi în Duminici şi sărbătorile voastre? Le serbaţi creştineşte ori păgâneşte? Cu mergerea la Biserică, ascultarea slujbelor, rugăciuni şi laude, ori cu înfundarea în cârciumi, la jocuri, baluri, beţii, sudalme şi alte blestemăţii, care vă întunecă sufletul, prăbuşindu-vă în iadul vremelnic şi veşnic!... Voi ziceţi că noi n-avem preoţi, dar voi aveţi??? Şi dacă aveţi Preoţi faceţi cum vă învaţă ei după Dumnezeu?

Formele acelea seci, goale de vieţuirea creştinească, vă cufundă în ambele întunerece: trupesc şi sufletesc, vremelnic şi veşnic. Dacă vă numiţi creştini, fiţi creştini cu credinţa şi cu viaţa; iar de nu, nu mai necinstiţi numele creştinesc,

tot fălindu- vă cu ceia ce necinstiţi mai mult!!! Ori vorbeşte cum ţi-e portul, ori te poartă cum ţi-e vorba...".

Cu acestea şi altele multe ne întâmpină aliaţii noştri din răsărit, şi... vedem că au multă dreptate când ne brăzdează astfel. Aceasta ne-o arată destul de clar şi Dumnezeiasca Scriptură, zicându-ne: "Pentru aceea fără de răspuns, eşti, o omule, tot cel ce judeci; căci, întru ce judeci pe altul, pe tine însuţi te osândeşti; că aceleaşi faci, cel ce judeci. Şi ştim, că Judecata lui Dumnezeu este după adevăr asupra celor ce fac unele ca acestea. Şi oare socoteşti aceasta, o, omule, cel ce judeci pe cei ce fac unele ca acestea, şi tu însuţi aceleaşi faci, că vei scăpa de judecata lui Dumnezeu? Sau nu bagi seamă de bogăţiile bunătăţii Lui şi de îngăduinţa şi de îndelunga răbdarea Lui; necunoscând că bunătatea lui Dumnezeu te aduce la pocăinţă? Ci după împietrirea ta şi nepocăita inimă, îţi aduni ţie mânie în ziua mâniei şi a descoperirii dreptei Judecăţi a lui Dumnezeu; Care va răsplăti fiecăruia după faptele lui. Celor ce prin răbdarea lucrului bun, caută slavă şi cinste şi nestricăciune, viaţă veşnică; iar celor prigonitori, care se pun împotriva adevărului şi se supun nedreptăţii, mânie şi urgie, necaz şi strâmtorare peste toate sufletele oamenilor făcători de rele... Iată, tu te numeşti iudeu (creştin, alesul lui Dumnezeu din lume) şi te odihneşti în lege, şi te lauzi întru Dumnezeu. Şi cunoşti voia Lui şi alegi cele de folos, fiind învăţat din lege. Şi te nădăjduieşti a fi povăţuitor orbilor, lumină celor dintru întuneric. Îndreptător celor fără de minte, învăţător pruncilor, având închipuirea ştiinţei şi a adevărului în lege. Deci, cel ce înveţi pe altul, pe tine nu te înveţi? Cela ce propovăduieşte să nu fure, furi? Cela ce zici să nu preacurvească, preacurveşti? Cela ce urăşti idolii, furi cele sfinte? Cela ce te lauzi în lege, prin călcarea legii necinsteşti pe Dumnezeu? Că numele lui Dumnezeu pentru voi se huleşte întru neamuri, precum este scris" (Rom. 2,1-9-17-24).

27. N-am cercetat regulat Sf. Biserică în Duminici şi sărbători, zicând că mă pot ruga lui Dumnezeu şi acasă?

"Oricare om, din mireni, va fugi de Biserică şi se va ruga de sineşi în casa sa, zicând că mai bine este să mă rog singur; iar nu în Biserică, cel ce va face aceasta fără învăţătura Episcopului sau a Preotului Duhovnic şi va umbla aşa, anatema" (Prav. Bis. Govora 56 pg. 105, can. 5,6,7,8,11 şi 20 Gangra; vezi şi Nr. 29 "Folosul canonului de la Sf. Spovedanie", pg. 242-245, această bibliotecă).

Păstorul după oi. Sfântul Ioan Ajunătorul, făcând trista experienţă că mulţi dintre credincioşii săi, sau nu vin de loc în zile de sărbători la Sf. Slujbă sau vin târziu şi se îndepărtează încă înainte de sfârşitul slujbei, protesta în modul cel mai energic faţă de aceste abuzuri. Apoi constatase cu durere că mulţi stăteau afară de Biserică şi în tot timpul Sfintei Slujbe, flecăreau lucruri netrebnice. Odată, după ce a citit Sf. Evanghelie, a ieşit şi el din Biserică şi s-a pus în rândul celor ce flecăreau. Aceştia priveau miraţi gândind că oare ce vrea episcopul venind între dânşii. "Aşa-i că vă miraţi văzându-mă aici", zise aspru către ei,

"dar nu ştiţi că păstorul trebuie să fie acolo unde sunt oile? Apoi dacă oile nu urmează pe păstor, păstorul trebuie să meargă după dânsele! Prin urmare, ori veniţi voi cu mine în Sf. Biserică, ori voi rămâne eu aici cu voi şi vă voi predica aici, deoarece tocmai voi aveţi trebuinţă de aceasta". Ruşinaţi şi fără nici o vorbă, toţi au intrat în Sf. Biserică şi de aici înainte, nimeni n-a mai rămas afară în timpul sfintelor slujbe.

Dumnezeu e lumină şi doreşte ca toţi oamenii să fie în lumină. Diavolul e întunecat şi-şi sfărâmă capul să bage pe oameni în bezna infernală.

Ascultaţi cu ce feluri de înşelăciuni trage la iad sufletele, ucigaşul diavol, tatăl minciunii:

"Mai aveţi vreme oamenilor pentru a vă face mai luminaţi şi buni".

La glasul lui amăgitor mulţi se supun: devin nebuni. Unul răspunde: "M-oi îndrepta mai târziu, când voi fi moş bătrân".

Altul cu îngâmfare mormăie: "Numai proştii mai cred azi în Dumnezeu".

O babă plină de superstiţii zice: "Eu rămân în credinţa părinţilor mei".

O calfă strâmbându-se spune: "Eu n-am timp pentru fleacuri de acestea".

Beţivul umplându-şi paharul cu alcool îngână: "Iată! Asta-i viaţa".

Iar gârbovitul moşneag şopteşte: "Pentru aşa ceva eu-s prea bătrân".

Omul lui Dumnezeu grăieşte tuturor: "Să ne întoarce cu toţii la Dumnezeu şi să facem voile Lui, spre a ne mântui; că mâine poate fi prea târziu".

Nu nesocotiţi slujba Bisericii. La o masă dintr-un restaurant erau adunaţi mai mulţi domni, între care se găsea şi un medic, care se amuza asupra prea desei cercetări a Bisericii de către englezi şi zise: "Dacă voiesc să mă recreez în Duminici, mă duc afară în natură. Cerul albastru îmi este cupolă, murmurul pârâului, cântările, soarele, lumina veşnică, iar păsările ciripitoare, predicatorul. Impresionat de aceasta încep şi eu a mă ruga". Când ai făcut aceasta ultima dată?" îl întrebă un Preot, care era de faţă. "Săptămâna trecută?" "Nu". "Luna trecută?" "Nu". Atunci îţi fac o propunere: Peste 6 săptămâni voi veni iarăşi aici şi atunci vom ţine serviciul Dumnezeiesc în felul dumitale. Te învoieşti?" "Mulţumesc de invitare, răspunse medicul, voi merge dacă va fi timp frumos". În ziua fixată o ploaie mare făcu imposibilă mergerea în natură a medicului, în timp ce creştinii adunaţi în Sf. Biserică se rugau lui Dumnezeu.

Cercetarea Bisericii foloseşte pe creştini. În Lyon trăia un meseriaş, care lucra şi Duminica şi sărbătoarea. Lângă dânsul locuia un negustor care îl sfătuia să nu mai lucreze Duminica, dar meseriaşul îi răspundea: "Ţi-e uşor d-tale să te odihneşti în ziua Duminicii fără pagubă, fiindcă eşti bogat, dar eu sărmanul de mine, care pe lângă sărăcie mai am şi o mulţime de copii, cum aş putea trăi fără să lucrez şi Duminica? Apoi nici n-aş putea isprăvi sâmbăta tot lucrul".

Negustorul însă nu se dădu învins şi cu atât mai mult insista, cu cât văzu ce greşit cugetă meseriaşul la răspuns: "Nu poftesc, dragul meu, să ai dumneata şi familia dumitale vreo pagubă şi de aceea îţi voi întoarce toată paguba, dacă în timp de jumătate de an, nu vei mai lucra Duminica, ci vei merge la Sf. Biserică, să asculţi Dumnezeiasca Slujbă". Meseriaşul primi oferta cu toată inima, căci se simţea scăpat de lucru, fără de a avea pagubă.

După ce trecu o jumătate de an, negustorul se duse la cizmar şi îl întrebă cât i-a fost paguba, ce a avut el şi familia lui prin aceea, că după sfatul lui a mers la Sf. Biserică Duminica, în loc să lucreze, - ca să i-o întoarcă. "Nici un ban să nu-mi dai, răspunse cizmarul, din contră, eu sunt dator să-ţi mulţumesc pentru sfatul ce mi l-ai dat, căci de atunci, în loc de pagubă, am avut tot câştig şi în casa mea merg lucrurile cât se poate de bine. În Sf. Biserică auzi multe învăţături bune: să fiu cu răbdare, să-mi înfrânez arţagul, să trăiesc cu fiecare om în pace, să fiu cruţător, să nu cheltuiesc banii pe lucruri netrebnice, tot învăţături bune şi prielnice, care învăţături le-am ţinut şi nu le voi uita niciodată. Şi văd că e bine de mine şi de toţi ai mei. Simţii odată că sunt alt om. O lumină cerească pare că s-a aprins în sufletul meu, care îmi arată drumul adevărat al vieţii" ("Trei sute cinci zeci" şi "o mie pilde" o.c.).

Urâtorii Bisericii înfundă puşcăriile. Un înţelept s-a gândit o viaţă întreagă şi ne-a spus o singură vorbă, dar foarte adevărată: "Toate temniţele sunt zăvorâte şi străjuite şi cu toate acestea, gem de oameni, pe când Bisericile stau cu uşile deschise la perete, zi şi noapte, şi totuşi, sunt veşnic goale". În nici o ţară din lume nu se potrivesc aceste vorbe, ca în ţara noastră!

Zadarnic ţin Preoţii Bisericile deschise, căci Satana se furişează şi încuie inimile oamenilor, care se înstrăinează de Dumnezeu şi îndeplinim în schimb voinţa Satanei. Iată cititorilor, pricina pentru care noi călcăm în picioare voinţa lui Dumnezeu şi îndeplinim în schimb voinţa Satanei. "Diavolul e părintele vostru şi voi faceţi poftele lui" (Ioan 8,44; după rev. "Glasul Monahilor").

28. Am stat la masă şi m-am sculat de la masă, fără rugăciune şi fără binecuvântare?

"Cine se va scârbi de blagoslovenia mesei şi nu va griji ce va zice, că rugăciunea se cade (a se face) mai înainte de gustarea mesei (şi după masă), unul ca acela să fie anatema. La chemarea mesei (orice fel va fi) oricând şi unde se vor aduna, de nu va fi acolo Preot să blagoslovească masa, să se rânduiască un

bătrân sau un om ştiutor de carte, şi unii ca aceia să facă rugăciunea (fără a blagoslovi ca Preotul) şi după aceea să şadă să mănânce" (Prav. Bis. Gov. pg. 105).

Regele pios, calicul şi curtenii necredincioşi. Alfonso de Aragonia (1416-1458) a fost rege, şi totodată şi un bun creştin. El întotdeauna se ruga lui Dumnezeu: dimineaţa, seara, înainte şi după masă. Curtenii săi, însă, nu voiau sub nici un chip să preţuiască rugăciunea. Ei nu făceau nici măcar o Sfântă Cruce pe feţele lor, nici dimineaţa, nici seara, nici când se puneau la masă, nici după ce se sculau de la masă. Binecredinciosul rege informându-se despre necredinţa boierilor săi faţă de Dumnezeu, într-o zi i-a invitat să vină la sine la palat, unde i-a poftit la masă. Pe când se ospătau mai bine şi mai cu plăcere, deodată văd că uşa se deschide şi în pragul ei apare un om sărac, îmbrăcat în zdrenţe murdare, având în spate o traistă peticită, susţinută pe umăr cu un toiag noduros şi cam strâmb. El a intrat în sală. Fără se se închine sau să salute pe rege, sau pe boieri, calicul trage după sine un scaun şi se aşeză la masa regală. Aşezându-se la masă nu-şi face nici măcar Cruce, ci punând mâna pe-o lingură, căra la gură de parcă s-ar fi luat la întrecere cu cineva, şi mânca, mânca, ca un... calic. Boierii se mirau şi îşi făceau semne unii altora. Regele se făcea că nu observă nimic. El tăcea. Calicul a mâncat şi s-a îndopat fără a-i păsa de cineva.

După ce s-a săturat bine, s-a sculat de la masă fără a-şi face Cruce şi fără a mulţumi cuiva. Apoi şi-a tras şapca pe urechi, şi-a aruncat traista în spinare şi întorcând spatele tuturor, a ieşit trântind uşa după sine cu dispreţ şi îngâmfare. Toţi mesenii s-au indignat de purtarea necuviincioasă a calicului. "Uite, domnule, ce obrăznicie grosolană la calicul acesta!" îşi ziceau mesenii pe rând, unii altora: "Un nemernic de calic ca acesta, să cuteze a veni şi a se aşeza nepoftit la masa regală, cu o astfel de obrăznicie grosolană, încât după ce se satură, pleacă fără să mulţumească cel puţin m.s. regelui, din a cărui masă s-a ospătat de ajuns, până la săturare! Aceasta este o prea mare obrăznicie care ar merita să fie pedepsită cu asprime".

Fiecare din meseni grăia indignat de ceea ce văzuse. Regele însă tăcea şi-i privea liniştit. Apoi deodată se ridică şi zice către curteni: "Vă rog, domnilor, să nu vă miraţi prea mult, nici să vă mai supăraţi aşa de grozav de purtarea calicului. Aduceţi-vă aminte că nici dvs., n-aţi făcut mai bine, nici mai cuviincios faţă de Cerescul nostru Rege, faţă de Dumnezeu. Au nu faceţi şi dvs., ca şi calicul acesta, când staţi la masă fără să vă închinaţi şi să măriţi pe Preasfântul Dumnezeu, care vă dăruieşte toate bunătăţile ce sunt puse pe masă ca să vă săturaţi dintr-însele? Au nu sunteţi înaintea lui Dumnezeu şi dvs., asemenea calicului acestuia, când ca şi el vă aşezaţi şi vă sculaţi de la masa fără a mulţumi Preasfântului Dumnezeu, pentru toate bunătăţile mesei din care v-aţi săturat? Să ştiţi, însă, că şi Preasfântul Dumnezeu Se mânie asupra dvs., tot aşa cum v-aţi mâniat şi dvs., asupra calicului care v-a scandalizat cu purtarea lui. Săracul acesta însă e vinovat, pentru că eu i-am poruncit să facă aşa, ca să vă arate aidoma purtarea pe care dvs. o aveţi totdeauna faţă de Preamilostivul Dum-

nezeu, Regele regilor, cel atotputernic, Care ne-a zidit, ne îngrijeşte şi ne ţine pe toţi, adică pe toată lumea aceasta".

Boierii regelui s-au uitat unii la alţii ruşinaţi, şi-au cercetat trecutul şi văzându-se vinovaţi, s-au hotărât cu toţii înaintea regelui, că îşi vor îndrepta viaţa după învăţătura Sfântă, rugându-se şi mulţumind totdeauna lui Dumnezeu, pentru toate bunătăţile Sale.

Iubiţi creştini! Când citim acestea, să ne cercetăm trecutul nostru şi să vedem, oare nu cumva şi noi suntem asemenea boierilor regelui Aragoniei? De vom vedea că şi noi am păcătuit la fel cu acei boieri, sau rugăciunile făcute până acum au fost numai forme şi vorbe goale, de azi înainte să ne silim a pune început bun. Să ne rugăm şi să mulţumim lui Dumnezeu precum se cade, în Duh şi în adevăr. *"Neîncetat vă rugaţi. Pentru toate mulţumiţi"* (1 Tes. 5,17-18).

Pantofarul pios şi necredincioşii. Un pantofar fu odată invitat la o nuntă, unde erau de faţă mai mulţi tineri. Înainte de masă, pantofarul nostru, foarte evlavios, îşi făcu Cruce şi îşi zise rugăciunea obişnuită. Tinerii izbucniră în hohote. Iar unul dintre oaspeţi, îi zise cu dispreţ: "Aşa-i că la dumneata acasă se roagă toată lumea?" "Toată lumea? zise pantofarul - aceasta nu o ştiam". "Cum, nu toată lumea?" întrebară tinerii. "Nu, răspunse pantofarul, căci în coteţ am doi porci, care nu se roagă niciodată!" Aceste cuvinte amuţiră pe tinerii noştri, care nu mai ziseră nimic la adresa pantofarului (O mie pilde, o.c.).

Credinciosul în birt. La un birt intră un necunoscut, care, mai-nainte de a se aşeza să mănânce, stătu câteva clipe în rugăciune, după care îşi făcu semnul Sfintei Cruci. Câţiva tineri de la mesele dimprejur, începură să râdă de el în aşa fel, încât străinul văzu că ei fac înadins ca să-şi bată joc de dânsul. Atunci străinul, care era un tânăr frumos şi bine legat, le zise cu glas blajin şi totuşi hotărât: "Ce credeţi că faceţi cu aceasta?" Cei ce râdeau se opriră. Străinul urmă: "Ce credeţi? Ce este mai greu: Ca douăzeci de oameni să râdă de unul singur, care se închină, sau ca acesta singur să înfrunte pe cei douăzeci care râd? Cum e mai frumos şi cum e mai înţelept?"

La aceste vorbe, cei ce râseseră s-au ruşinat, şi, fireşte, n-au mai avut ce răspunde (Cartea cu pilde o.c.; vezi şi istorioara de la pg. 450 din por. I).

29. Stând la masă, în acel timp, am mâncat cu lăcomie şi fără de rând, am vorbit orice, am râs şi alte neorânduieli am făcut?

Creştinii binecredincioşi care se aşează la masă, cu credincioşie,nădejde şi dragoste, rugându-se cu umilinţă lui Dumnezeu, stând şi mâncând cu bună rânduială, au pe Dumnezeu cu ei la mesele lor; iar la mesele necredincioşilor, unde se fac neorânduieli, vorbe putrede, cântece lumeşti, râsuri şi hasmodii, Darul lui Dumnezeu se depărtează din mijlocul acelora şi diavolii vin şi stau printre ei.

Sfat de bună-cuviinţă la masă. Mai înainte de a merge la masă, ne spălăm mâinile bine. Nu ne aşezăm pe scaun până nu se aşează cei mai mari în rang,

sau cei mai vârstnici ca noi. După ce ne facem rugăciunea mesei cu umilinţă, înaintea lui Dumnezeu, ne aşezăm cu bună-cuviinţă la masă. Nu trebuie să stăm nici prea aproape, nici prea departe de masă. Nu e frumos să ne rezemăm coatele pe masă, nici să ţinem mâinile sub masă. Când se împarte mâncare, nu întindem farfuria, până nu ne este cerută de gazdă sau de cel însărcinat cu împărţirea ei. Să nu mâncăm cu lăcomie. Să nu muşcăm din pâine; ci să rupem cu mâna cât trebuie să băgăm în gură. Să ne ferim a vorbi cu gura plină, sau a plescăi (a molfăi) când mâncăm. Dacă ne vine să strănutăm, trebuie să punem numaidecât batista sau şervetul la gură; altfel stropim mâncarea vecinilor şi le facem scârbă. Să nu suflăm nasul cu zgomot la masă.

Când mâncăm să luăm pildă de la cei mai pricepuţi ca noi în ce priveşte buna-cuviinţă în timpul mesei. Să ne ferim a vorbi de rău, sau a lăuda, prea din cale-afară, felurile de mâncare ce ne sunt aduse. De la masă ne sculăm odată cu ceilalţi meseni, după care mulţumind mai întâi lui Dumnezeu şi apoi gazdei pentru ospătare (Din "Cartea Omului matur", o.c.)

La masă să nu vorbim deşertăciuni: *"Că pentru tot cuvântul deşert, pe care-l vor grăi oamenii, vor să dea seamă de dânsul în ziua Judecăţii. Că din cuvintele tale te vei îndrepta şi din cuvintele tale te vei osândi"* (Mt. 12, 16-7). Când mănânci, nu muşca cu gura până nu înghiţi ceea ce ai mestecat şi apoi să bagi iarăşi în gură. Nu vorbi cu cel ce mănâncă cu tine; ci te roagă în taină lui Dumnezeu cu mintea ta... Numai cel ce slujeşte mesei, acela să graiască stihurile. Că cine mănâncă cu lăcomie şi fără de rând, sau vorbeşte orice, bine sau rău, nu sunt destoinici unii ca aceia omului; ci câinelui, porcului şi cotoiului. Însă tu ai frica lui Dumnezeu şi te foloseşte cu întreagă-înţelepciune duhovnicească de toate dulceţile pământului, cele ce ţi le-a dat ca hrană trupului. De acestea (de frica lui Dumnezeu şi de înţelepciunea duhovnicească) să ai pomenire întotdeauna; şi de bunătăţile cele veşnice ale cerului. Pentru că atunci când vede dracul (pe om) umblând fără de lucru, vorbind la masă sau în Biserică, ori de ce treabă, atunci se bucură de pieirea noastră, ca şi de nişte nesocotiţi şi de limbi (de păgâni)" (Prav. Bis. Gov. 142 pg. 119-120).

30. Am zis că adventiştii fac bine când serbează sâmbăta în locul Duminecii?

"Nimeni pe voi să nu vă judece pentru mâncare, sau pentru băutură, sau pentru parte a sărbătorii sau a lunii noi, sau a sâmbetelor; care sunt umbră celor viitoare; iar trupul este al lui Hristos" (Cols. 2, 16-17). *"Zilele păziţi şi lunile şi vremurile şi anii; mă tem de voi, ca nu cumva în zadar să mă fi ostenit la voi"* (Gal. 4, 10-11; Evr. 4, 7-8). "Nu se cuvine creştinii a iudaisi (ca adventiştii) şi a serba sâmbăta, ci a lucra aceştia în această zi, iar Duminica cinstind-o, de le-ar fi cu putinţă, să o serbeze ca creştini. Iar de s-ar afla iudaişti, fie anatema de la Hristos" (Can. 29 Laod. Calnev "Combaterea sectelor raţionaliste).

Duminica o ţinem pentru învierea Domnului din morţi ca pe o zi de bucurie,

în care nici genunchii nu se pleacă"... (Sf. Petru 15). "Şi obiceiul şi cuviinţa cere de la noi, să cinstim orice Duminică şi a o serba, pentru că în această zi, Domnul nostru Iisus Hristos ne-a dăruit învierea cea din morţi, pentru care în sfinţitele Scripturi s-a numit întâia, ca una ce este începătura vieţii noastre; tot aşa s-a zis a opta, ca una ce este covârşitoare sabatismului iudeilor (Teofil 1; VI, 55, 56; Gangra 18; Laod 29, 49, 1).

Părtinitorii eresurilor sunt ucigaşii sufletelor bune. Arienii câştigară pe împăratul Constantin, amăgindu-l cu vorbe că Arie este evlavios şi nevinovat, dar n-a fost înţeles bine; cât despre Atanasie,0 Episcopul Alexandriei, adversarul principal al arienilor, l-au ponegrit, că este un trădător, care a comis omoruri şi jafuri şi a oprit exportul cerealelor din Egipt în capitala împărăţiei. Acestea îşi avură efectul. Sf. Atanasie fu exilat la Trier în Galia; iar Arie urmă să fie introdus cu pompă, în Biserică, la Constantinopol. Cortegiul se şi puse în mişcare, dar atunci Arie trebui să se retragă pentru trebuinţe trupeşti. Văzând de la un timp că nu se mai întoarce, se duseră să-l vadă, şi-l găsiră căzut la pământ mort şi cu intestinele vărsate.

Ciril, un episcop arian, a aţâţat pe regele vandal Huneric, să stârpească pe ortodocşi. Acela a şi exilat pe toţi Preoţii ortodocşi, a închis toate Bisericile ortodocşilor şi înaintea uşilor a prăvălit bucăţi enorme de stâncă. Pe călugări i-a făcut sclavi şi pretutindeni a semănat vaiete şi lacrimi, dar între creştinii ortodocşi, cu atât mai mult creştea hotărârea de a muri pentru Hristos. Pentru faptele acestea însă, l-a ajuns pe rege pedeapsa lui Dumnezeu, căci curând a murit de moartea cea mai ruşinoasă, putrezind de viu (O mie de pilde o.c.)

Corabia Bisericii. Odată mergeau într-o barcă, pe lac, doi oameni. Unul era credincios al Bisericii drept-măritoare, pe când celălalt, prins de demonul trufiei, trecuse la eretici, urmând pe sectanţii care zic că nu le trebuie Biserică şi Preot. Şi cum mergeau ei aşa, iată că ereticul luă cuvânt de ispitire şi zise credinciosului: "Ce nevoie mai este de Biserică? Omul poate trăi şi fără ea...". Atunci credinciosul îi răspunse: "Iată, prietene, tu acum, de ce nu ieşi din barca aceasta, ca să mergi la mal fără ajutorul ei?" Fiindcă mă tem să nu mă înec". Credinciosul îl întâmpină atunci cu vorbele acestea: "Tot aşa este şi cu Biserica... Ea este corabia pe care trebuie să ne urcăm, pentru ca valurile vieţii să nu ne înghită!..." Sectantul tăcea, iar credinciosul urmă: "Şi după cum numai barca ne poate duce la mal, tot asemenea numai Sf. Biserică ne poate duce la limanul mântuirii. Aşa că, prietene, rău zici că nu ne trebuie Sf. Biserică... Iar după cum barca nu poate merge cum se cuvine fără cârmaci, tot asemenea şi corabia Bisericii are nevoie de Preoţi..." Sectantul tăcu, fiindcă la drept vorbind, nici nu mai avea ce spune (C. cu pilde o.c. A.L.M.)

"Oricine va veni la voi şi nu va aduce învăţătura aceasta, să nu-l primiţi în casă şi să nu-i ziceţi lui: bucură-te. Că cel ce îi va zice lui, bucură-te (îl va saluta creştineşte) se va face părtaş faptelor lui celor rele..." (2 Ioan 1, 10-11).

31. Am nesocotit hotărârea Sf. Sinod cu îndreptarea calendarului şi am lucrat vrăjmăşeşte cu gândul, cu cuvântul şi cu fapta pentru a învrăjbi şi pe alţii spre neascultare şi luptă împotriva acestei hotărâri a Bisericii?

Sf. Ap. Pavel mustră aspru pe cei care ţineau morţiş numai la prăznuirea zilelor, iar credinţa o lăsau ca pe o parte mai neînsemnată şi le zicea: *"Zilele păziţi şi lunile şi anii. Mă tem de voi, ca nu cumva în zadar să mă fi ostenit la voi"* (Gal. 4, 10-11). Astfel de credinţă nedesăvârşită o mustră şi Mântuitorul, zicând: *"Vai vouă, cărturarilor (închipuiţi) şi fariseilor făţarnici! Că curăţiţi partea cea din afară a paharului şi a blidului; iar dinăuntru sunt pline de răpire şi de nedreptate. Fariseie oarbe! Curăţeşte întâi partea cea dinăuntru a paharului şi a blidului, ca să fie şi cea din afară curată"* (Mt. 23, 25-34).

Partea din afară, în cuvântul de faţă, sunt zilele şi sărbătorile, iar partea dinăuntru, miezul credinţei, vieţuirea creştinească şi sfinţirea omului prin Sf. Biserică şi prin darurile Sfinte pe care le împarte Dumnezeu poporului Său creştinesc, prin Preoţii şi Episcopii Săi. Cei ce lasă acest miez şi ţin numai socoteala şi numărătoarea veche a zilelor, împotriva hotărârii Sf. Biserici, dată nouă prin Sf. Sinod, cad sub afurisenie (adică sunt despărţiţi de Sf. Biserică, de Domnul Iisus Hristos şi de Dumnezeu (Mt. 18, 18-19; Ioan 20, 21-23; Lc. 10, 16; Mt. 18, 17; Evr. 13, 17): Sf. Ioan Gură de Aur, privitor la această pricină, zice: *"Scumpătate a timpului şi pândire a zilelor, Biserica lui Hristos nu ştie"*. "A posti cineva şi a face Pasha (Paştile) în această vreme ori în aceea, după 21 a lui martie, să zicem, precum facem noi, ori după 11 a lui martie, precum fac latinii (papistaşii) aceasta nu e vinovăţie. Iar a dezbina cineva Biserica şi a se împotrivi cu prigonire şi a face împerecheri şi despărţiri şi a se deosebi pe sine şi pururea de obştescul sobor al Bisericii, aceasta este păcat neiertat şi de prihană vrednic, şi are multă muncă şi pedeapsă" (Vezi subânsemnarea can. 7 Apostolic în Pidalion, fila 8).

Calendar divin şi calendar satanic. În viaţa noastră cea sufletească, în lucrurile mântuirii noastre sufleteşti, avem un calendar: respectiv, două calendare, cu câte o singură zi. Unul este Calendaul lui Dumnezeu, şi în el este scris: *"Astăzi"*. Celălalt e calendarul diavolului şi e scris pe el: *"Mâine"*. *"Astăzi"* e calendarul lui Dumnezeu. *"Mâine"* e calendarul diavolului. Dumnezeu hotărăşte o zi: *"Astăzi"* zicând prin Proorocul David: *"Astăzi de veţi auzi glasul Lui, nu vă învârtoşaţi inimile voastre"* (Evr. 4, 7; Ps. 94, 8-11). Întorceţi-vă la Dumnezeu astăzi, căci ca mâine puteţi fi în mormânt şi în iad... Dar de altă parte, calendarul diavolului zice: "Lăsaţi lucrurile acestea (bune, să le faceţi mai încolo) pe mâine... mai aveţi vreme pentru lucrurile acestea... acum sunteţi prea tineri... ia mai încolo, la bătrâneţe". Şi cu astfel de şoapte, îl tot amăgeşte diavolul pe om până îl atrage în pământ şi în iad.

Odinioară, Alexandru cel Mare a dat ordin, să se aşeze o lumânare mare, aprinsă, în curtea palatului său. A trimis apoi crainici în toată împărăţia să cheme la împăratul pe toţi aceia care i-au greşit cu ceva şi sunt gata să-i ceară iertare.

Cei chemaţi trebuiau să vină până când arde lumânarea. Mulţi au venit şi au primit iertare, dar mulţi n-au venit şi au fost aspru pedepsiţi. Iată, şi pe noi ne cheamă la pocăinţă, Împăratul Împăraţilor, Hristos Dumnezeu-Mântuitorul. Să ne pocăim deci până când avem vreme (După 600 ist. relig şi o mie pilde o.c.).

Să folosim Calendarul lui Dumnezeu pentru mântuirea noastră vremelnică şi veşnică şi să lepădăm de la noi calendarul diavolului, tatăl minciunii şi ucigătorul de oameni, care luptă îndârjit cu calendarul lui, spre a atrage sumedenii de suflete în iadul vremelnic şi veşnic.

Vedenia Sfântului Carp. Marele Dionisie Areopagitul scriind monahului Demofil, care a izgonit un Preot din Biserică, pentru că îl învăţa pe el blândeţea şi nerăutatea, îi aducea aminte de un lucru ca acesta: "Fiind eu - zice - în Crit, m-a primit în casa sa fericitul Carp - Preotul - ucenicul Sf. Ap. Pavel, om mare în bunătăţi, care pentru multa curăţenie a minţii sale, era foarte lesnicios spre Dumnezeiasca vedenie, şi nu începea a săvârşi preacuratele şi de viaţă făcătoarele taine, mai-nainte până ce nu vedea din cer, arătându-se lui vreo Dumnezeiască vedenie.

Pe acest Sfânt bărbat (precum singur mi-a spus) l-a necăjit unul din cei necredincioşi; iar pricina necazului a fost aceasta: necredinciosul acela a întors de la Sf. Biserică pe un om credincios şi la dus la păgânătatea sa; pentru care fericitul Carp s-a scârbit foarte. Deci, avea trebuinţă ca să fie răbdător, ca şi pe cei căzuţi din credinţă să-i înveţe neîncetat cu cuvinte folositoare; iar pe cei necredincioşi, să-i biruiască cu bunătatea sa. Şi pentru amândoi se ruga cu dinadinsul, lui Dumnezeu; ca pe cel ce se abătuse la păgânătate, iarăşi să-l întoarcă la Sfânta Sa Biserică; iar pe cel orbit cu necredinţa, să-l lumineze cu lumina credinţei: însă nu ştiu cum, atunci (de vreme ce mai-nainte de aceasta niciodată nu s-a arătat nerăbdător) foarte s-a amărât în sufletul său. Căci târziu după ce a înserat, miezul nopţii apropiindu-se, s-a sculat la rugăciune; pentru că avea obicei ca totdeauna în miezul nopţii să se scoale şi să se roage.

Deci, stând la rugăciune, se mâhnea foarte pentru cei doi oameni, ce s-au pomenit şi zicea în sine: că nu este cu dreptate, ca să vieţuiască pe pământ oamenii cei fără de lege, care răzvrătesc căile Domnului cele drepte, şi se ruga lui Dumnezeu, ca să cadă peste dânşii foc din cer şi viaţa amândurora să o sfârşească cu ardere fără milostivire. Aşa el cu dinadinsul rugându-se, îndată s-a cutremurat casa în care sta şi s-a desfăcut din vârf în două, încât i se părea lui că stă afară; şi o văpaie de foc luminoasă s-a pogorât din cer înaintea lui şi căutând în sus, a văzut cerul deschis, şi pe Iisus şezând, înaintea Căruia stăteau în chip omenesc mulţime nenumărată de Îngeri.

Deci, fericitul Carp, văzându-le acestea sus se mira. Apoi plecându-şi ochii în jos, a văzut desfăcându-se pământul şi o prăpastie adâncă şi întunecoasă într-însul; iar la gura prăpastiei aceleia, stăteau cei doi oameni, asupra cărora se mâniase şi le cerea de la Dumnezeu pierzare. Şi stăteau aceia cu umilinţă, cu mare frică şi cu cutremur, căci acum erau gata să cadă în prăpastia aceea;

iar în adâncul prăpastiei era un balaur târându-se şi scrâşnind cu dinţii. Şi acolo erau nişte bărbaţi, care pe acei doi îi băteau, îi împingeau şi îi trăgeau spre acel înfricoşat balaur. Iar Carp văzând pe cei ce l-au mâhnit pe el, că erau gata să cadă în prăpastie şi să fie mâncaţi de balaur se mângâia şi nu dorea atât să privească la Cerul deschis şi la Iisus Care şedea într-însul, ci la pierzarea celor doi păcătoşi. Dar iarăşi se întrista şi se mâhnea, că încă nu căzuseră; şi din nou se ruga, ca să cadă şi să piară.

Apoi abia şi-a ridicat ochii spre cer, ca şi mai-nainte şi a văzut pe Iisus sculându-Se de pe Cerescul Scaun şi venind la oamenii aceia, care stăteau lângă gura prăpastiei, le-a întins mâna spre ajutor. Atunci îngerii luând pe oamenii aceia, îi sprijineau pe ei de amândouă părţile şi-i întăreau, apoi îi scoase din prăpastia aceia. Şi a grăit Iisus către Carp: *"Bate-Mă pe Mine de acum, căci gata sunt ca pentru mântuirea oamenilor, iarăşi să fiu răstignit, căci îmi este iubit acest lucru, numai oamenii de şi-ar urî păcatele lor; însă vezi, oare mai plăcut este a vieţui cu balaurul în prăpastie, decât cu Dumnezeu şi cu Îngerii Lui cei iubitori de oameni"?* Această povestire punând-o Sf. Dionisie în scrisoarea sa către monahul Demofil, cel mai înainte pomenit, nu numai pe el, dar şi pe noi ne învaţă, ca să nu ne arătăm aspri asupra celor ce ne greşesc; ci mai ales să le dorim întoarcere, iar nu pedeapsă; apoi să-i învăţăm pe ei cu dragoste şi cu răbdare, să aşteptăm pocăinţa lor; şi că trebuie a ne ruga cu dinadinsul pentru unii ca aceştia lui Dumnezeu, Care nu voieşte moartea păcătoşilor; că Singur cu a Sa bunătate să-i întoarcă şi să-i miluiască, căci Domnul iubeşte pe cei drepţi, dar şi pe cei păcătoşi îi miluieşte; Căruia i se cuvine Slava în veci, Amin" (V. Sf. 3 a X-a).

32. Am ascultat învăţătura calendariştilor şi am zic că Sf. Biserică este spurcată, că Preoţii s-au papistăşit, că nu mai au Dar şi altele ca acestea?

Păcatul acesta, pe mulţi creştini inconştienţi, dar mai mult pe înşelătorii aceia care i-au amăgit ca să profite de prostia lor, i-au aşezat în rând cu dobitoacele necuvântătoare, prăbuşindu-i sub blestemele groaznice, afurisenii şi anatemă.

"Aceştia, ca nişte dobitoace necuvântătoare fireşti, născute spre vânare şi spre stricăciune, întru cele ce nu înţeleg hulind, întru stricăciunea lor vor pieri... Îndrăzneţi, obraznici, slavele (treptele Preoţeşti puse de Dumnezeu în Biserica Sa şi Biserica şi Altarul Sfânt unde şi Îngerii doresc a privi (Vezi rugăciunile de la Sf. Maslu în Molitfelnic şi 1 Petru 1,12; Evr. 12,22), hulind nu se cutremură (2 Petru 2, 12-10-11; Iuda 1, 8-10). "Dacă cineva învaţă că, Casa lui Dumnezeu este lesne defăimată şi adunările ce se fac într-însa, anatema fie" (Can. 5 Gangra). "Dacă cineva ar prihăni, întrebuinţând socoteală mândră, şi îngreţăluindu-se de adunările Mucenicilor (Sfintele Biserici, unde sunt şi Sf. Moaşte ale Mucenicilor, puse la Sf. Jertfelnic) sau de Liturghiile ce se fac în dânsele şi de pomenirile lor, anatema fie" (Can. 20 Gangra). Dacă cineva afară de Biserică osebit ar îmbiserici şi defăimând Biserica, ar voi a lucra cele ale Bisericii, nefiind împreună Presviterul după socotinţa Episcopului, anatema fie" (Can. 6 Gangra). "Dacă oare-

cine ar voi a lua aduceri de roduri bisericești, nefiind Preot, sau a da, afară de Biserică, fără de socotința Episcopului, sau aceluia ce i s-au încredințat unele ca acestea și n-ar voi a face după socotința lui, Anatma fie" (Can. 7 Gangra). "Dacă cineva nici o nevoie grea având, sau lucru greu, încât ar lipsi de la Biserica sa mai mult, ci în oraș petrecând, în trei zile de Duminici și în trei săptămâni, nu s-ar aduna împreună, să se depărteze de la împărtășire" (Can. 80 sin. 6 ec.). (Tâlcuirea: să se afurisească; că din două una este: ori unul ca acesta nu este credincios, ori credincios fiind, defaimă adunarea obștească de lauda cea către Dumnezeu și rugăciunea).

Cozi de topor pentru străini. Calendariștii au păcătuit mult batjocorind Sf. Biserică Ortodoxă, Sf. Sinod Ortodox, pe P.S. Ierarhi, Preoții și credincioșii, cu ocazia îndreptării calendarului după Sf. Sinod Iecumenic, prin readucerea echinocțiului de la 8 martie și septembrie, unde rămăsese în cursul celor 16 secole, la 21 martie și septembrie, unde era aflat și fixat de cei 318 Sf. Părinți ai Sinodului de la Niceea, dând astfel apă la moara vrăjmașilor Ortodoxiei. Conducătorii stiliștilor (în majoritate) au precupețit sufletele celor proști pentru câștig urât, pentru arginții Iscarioteanului și osânda lor, prin felurite șiretlicuri satanice, ca: "bilete de dezlegări, locuri vândute în rai, etc., etc. Prin batjocorirea Sf. Biserici și a clericilor luminători, ei au făcut și fac slujba srăinilor, care când trec pe lângă Sfintele Biserici creștine scuipă, zicând: *"Spurcata spurcaților, necurata necuraților, să fi afurisită"*. Când văd un mort creștin, zic: *"Azi am văzut un păgân mort, mâine să văd doi"*; iar pe clerici îi batjocoresc prin felurite gesturi murdare și bombăneli vrăjmășești, de care-s molipsiți și mulți creștini inconștienți (Adevărata Ortodoxie și calendarul pg. 90,91).

Clericii, sau mai bine zis, purtătorii aceia de haină clericală (ca și dezertorii sau trădătorii purtători de haină militară), care învață pe păstoriții (fii și fiicele) lor sufletești, a rămâne și persista în întunericul minciunăriilor stilismului și a nelegiuirii învrăjbirilor contra Bisericii străbune și unificării într-o credință, cuget și suflet a neamului nostru românesc, întunericul vremelnic și veșnic îi va cuprinde ca pe Variisus (F. Ap. 13, 6-11) și pe alți amăgitori ai sufletelor (2 Petru 2; comp. 2 Lege 13; Mt. 24; 1 Tim. 4, 1; 2 Tim. 3, 1, 9-13; 2, 26; 4, 14; Apc. 2, 9; 3, 9; 21, 8; 22, 15). Smintitorii aceștia, ca și alții, sunt desăvârșit tăiați duhovnicește din corpul Bisericii lui Dumnezeu. Deși în aparență stiliștii petrec în Biserică, totuși, ei sunt niște mădulare otrăvite și otrăvitoare, mădulare putrede, care atrag în putrefacția abaterilor lor, sufletele crude, neisprăvite sau inconștiente de numele și haina sfântă ce-o poartă, agonisindu-și groaznicele blestemuri, afurisenii și anateme (Mt. 13,39-40; 18,6-9-17; 2 Petru 2; Iuda 1, 4-23; Apc. 2, 9; 3, 9; Adev. ort. și calendarul etc.) prin credințele și viețuirea lor războitoare adevărurilor Dumnezeieștilor Scripturi, Sfintei Tradiții, Sfintelor Sinoade ecumenice și locale, învățăturilor Sfinților Părinți și a Sf. Biserici Ortodoxe creștine, care zilnic îi cheamă de la întuneric la lumină, de la învrăjbirile satanice la pace, de la dezbinări la unire, de la devieri în calea vieții, de la diavolul, tatăl vicleniei și

minciunăriilor, la Dumnezeul adevărului, Izvorul tuturor bunătăţilor vremelnice şi veşnice... Unii din aceia-s ajutaţi de diavoli la postiri aspre, la nevoinţe şi la unele fapte bune (d.p.:ca Chiprian care postea mâncând numai puţină ghindă de stejar; după apusul soarelui şi ca alţi vrăjitori şi popi diavoleşti...; V. Sf. 2 oct. Hronograf 205-207 ş. a) ca Antihrist (Vezi Cuv. S. Ipolit din "Sfârşitul Omului"; Prav Bis. Nicodim Sach. pg. 320; Pateric cap. VII ş.a), pentru a înşela sufletele neîntărite, ca să zacă cu persistenţă în întunericul vicleşugului, minciunăriilor stiliste, ale nesocotirii, sfidării, persiflării, vrăjmăşiei şi atacării Sfintei Biserici Ortodoxe, a Sf. Sinod, a P.S. Ierarhi, Preoţi şi credincioşi care se ostenesc în credincioşia şi vieţuirea după Dreptarul Ortodoxiei creştine, în mergerea după adevăr pe calea vieţii. Postul aparent al acestor înveninători ai adunării Bisericii lui Dumnezeu, e asemenea postului şarpelui, ursului, etc.

Şarpele posteşte timp îndelungat de 800 de zile, dar cu tot postul lui, tot otrăvitor şi ucigător rămâne. Şerpii deşi postesc aşa de mult, totuşi nu contăm pe postul lor, şi ne vedem siliţi a ne feri de ei, ca să nu ne ucidă cu otrava muşcăturilor lor. Ursul posteşte timp îndelungat de 35 de zile, dar şi în post şi după post tot fiară răpitoare, sălbatică şi ucigătoare rămâne.

Asemenea şerpilor şi urşilor sunt şi aceia care se fălesc cu postul lor, dar nu-şi leapădă otrava de şerpi şi năravul de urşi, din fiinţa lor. Postul şi metaniile ce le fac "calendariştii" cei ce susţin morţiş stilul vechi contra Sf. Biserici Ortodoxe şi a adevărului statornicit de ea în anul 1924, prin îndreptarea sau readucerea calendarului, de la 8 martie şi septembrie, unde era în vremea Sinodului I din Niceea şi-l hotărâseră Sfinţii 318 Părinţi, sunt un fel de arme vrăjmăşeşti sataniceşti, asemenea postului şi ostenelilor evreilor care s-au anatematisit să nu mănânce (să postească) până ce nu vor prinde şi omorî pe Sf. Ap. Pavel, care mărturisea adevărul curat şi înfiera învăţăturile şi credinţele potrivnice mântuirii sufletelor. *"După ce Pavel a fost ameninţat de Arhiereul Anania a fi bătut peste gură... 40 de iudei din Ierusalim s-au anatemizat pe ei înşişi, zicând: nici să mănânce, nici să bea, până nu vor omorî pe Pavel"* (F. Ap. 23, 12-14). Un astfel de post şi osteneală, potrivnică adevărului, a fost şi este şi postul şi metaniile stiliştilor, făcute chiar sâmbăta, Duminica şi în zilele în care Biserica opreşte a se face metanii şi post. Prin astfel de posturi, metanii şi felurite înfrânări aparente, sfaturi şi viclenii camuflate, au reuşit a pune în încurcătură pe unele persoane uşuratice, a oscila de la adevăr, către neadevăr, de la bogăţia adevărurilor Sf. Biserici Ortodoxe, la despuiere, aşa cum a făcut şi acel doctor şarlatan cu pacientul său.

Dumnezeu a pedepsit abaterile de la dreapta credinţă. Dumnezeu S-a mâniat groaznic pe cei care s-au abătut de la adevăr şi neadevăr, de la lumină la întuneric, de la Biserica Sa cea Sfântă la felurite împerecheri, schisme şi erezii. "Dacă voi - zice El - veţi umbla după Legile Mele şi le veţi plini, vă voi binecuvânta în toate cu belşug, putere, progres şi statornică fericire. Iar dacă nu mă veţi asculta şi nu veţi păzi poruncile Mele, de veţi dispreţui aşezămintele

Mele şi se vor îngreţoşa sufletele voastre de Legile Mele, încât să-mi călcaţi poruncile şi legământul Meu, atunci şi Eu voi slobozi blestem şi pedepse cumplite peste voi. Şi ori de câte ori după pedepsele acelea, voi veţi veni la Mine pe delături şi Eu voi veni la voi cu mânie mare, pedepsindu-vă de şapte ori mai aspru pentru păcatele voastre" (Lev. 26; 2 Lege 28; Is. 1; Plâng. Ieremia; Iez. 1-9; Dan. 9; Mt. 24 etc.).

Mântuitorul a urât eresurile. *"Păziţi-vă de proorocii mincinoşi - ne zice El - care vin la voi îmbrăcaţi în haine de oi; iar înăuntru sunt lupi răpitori. Din roadele (faptele) lor îi veţi cunoaşte pe ei. Au doară culege cineva struguri de prin spini sau smochine din ciulini? Pomul bun, roade bune face; iar pomul rău, roade rele face... Nu tot ce-L ce-Mi zice Mie: Doamne! Doamne! va intra întru Împărăţia lui Dumnezeu; ci acela care face voiaTatălui Meu Care este în ceruri. Mulţi îmi vor zice Mie în ziua aceea: Doamne! Doamne! Au nu cu Numele Tău am proorocit! Şi cu Numele Tău draci am scos? Şi cu Numele Tău multe minuni am făcut? Şi, atunci voi răspunde lor, că niciodată nu v-am ştiut pe voi! Depărtaţi-vă de la Mine, toţi cei ce lucraţi fărădelegea"* (Mt. 7, 15-21).

"Căutaţi să nu vă amăgească cineva pe voi, că mulţi vor veni în numele Meu, zicând: "Eu sunt Hristosul şi pe mulţi vor înşela... Mulţi prooroci mincinoşi se vor scula şi vor înşela pe mulţi... Atunci (în cursul vremurilor) de vă va zice vouă: Iată aici este Hristosul, sau acolo, în pustie sau în cămări, să nu credeţi... Că se vor scula Hristoşi mincinoşi şi prooroci mincinoşi şi vor da semne mari şi minuni cât să amăgească de va fi cu putinţă şi pe cei aleşi..." *"Eu* - zicea Mântuitorul iudeilor ca şi potrivnicilor Ortodoxiei noastre - *am venit în Numele Tatălui Meu şi nu Mă primiţi pe Mine; de va veni altul (Antihristul ori vreun trimis al Lui) în numele său, pe acela îl veţi primi..."* (Mt. 24, 5-11-23-26; Ioan 5, 43). Dorinţa Mântuitorului a fost şi este pururea ca urmaşii Săi să fie una, formând un singur corp, Biserică, în credincioşia şi vieţuire creştinească după Dreptarul Sau Divin (Ioan 17 comp. Gal. 6, 16).

Sf. Apostoli au urât dezbinările şi ereziile. *"Prooroci mincinoşi au fost în norod (Israelul V. Test) - zice Sf. Ap. Petru - precum şi între voi vor fi învăţători mincinoşi, care vor băga eresuri de pierzare şi se vor lepăda de Stăpânul cel ce i-au răscumpărat pe dânşii, aducându-şi loruşi groaznică pierzare. Şi mulţi vor merge pe urma înverşunărilor lor, prin care se va huli calea adevărului. Şi pentru lăcomia cu cuvinte amăgitoare, pe voi vă vor precupeţi, a căror judecată încă de demult nu zăboveşte şi pierzarea lor nu dormitează... Aceştia ca nişte dobitoace necuvântătoare fireşti, născute spre vânare şi stricăciune, întru cele ce nu înţeleg hulind, întru stricăciunea lor vor pieri* (2 Petru 2). *"Îndrăzneţi, obraznici, slavele hulesc (treptele preoţeşti puse de Dumnezeu în Biserica Sa, Sf. Biserică şi Dumnezeiescul Altar, unde şi Îngerii doresc a privi"* (Vezi Ps. 48,12-21; 105; 2 Lege 32, 5-43; rug. Sf. Maslu; 1 Petru 1, 12; Iuda 1, 8-10).

"Aceştia - zice şi Sf. Ap. Iuda - *vise visând (adică călăuzindu-se în viaţă*

după ce le vine în capul lor, nu după Dreptarul Divin) trupurile îşi spurcă, domniile leapădă, slavele hulesc... Aceştia câte nu ştiu hulesc şi câte după fire ca nişte dobitoace necuvântătoare ştiu, întru acelea se strică. Vai lor! Că în calea lui Cain au umbla şi întru înşelăciunea (vrăjitorului) Valaam prim mită s-au vărsat şi întru împotrivirea în cuvinte a lui Core au pierit. Aceştia (dezbinaţii, ereticii, sectarii, potrivnicii Ortodoxiei) sunt întru dragostele voastre, ca nişte pietre acoperite în mare (precum stâncile acoperite cu apele mărilor, periclitează viaţa călătorilor pe mări, aşa şi aceştia periclitează mântuirea sufletelor care nu se feresc de ei), *împreună cu voi mâncând, fără de frică pe sine păscându-se; nori fără de apă, ce se poartă de vânturi; copaci tomnatici neroditori, de două ori morţi şi dezrădăcinaţi; valuri de mare sălbatice, spumegându-şi ruşinile lor; stele rătăcitoare, cărora negura întunericului în veac se păzeşte... Aceştia sunt: cârtitori, grăitori de rău, care umblă după poftele lor, cu păgânătate şi cu călcare de lege şi gurile lor grăiesc cele cu semeţie, mirându-se de feţe pentru vreo dobândă... Aceştia sunt care se deosebesc pe sine şi sunt trupeşti, neavând duh... Pe unii din aceştia să-i vădiţi, de se vor despărţi; iar pe alţii cu frică să-i mântuiţi, răpindu-i din foc şi să-i certaţi cu temere, urând şi haina cea de la trup spurcată..." (Iuda 1, 8-23).*

"Luaţi aminte de voi înşivă - strigă Sf. Ap. Pavel - şi de toată turma întru care Duhul Sfânt v-a pus pe voi Episcopi, ca să păstoriţi Biserica lui Dumnezeu, pe care a câştigat-o cu Sângele Său. Că eu ştiu aceasta, că după ducerea mea, vor intra lupi grei în voi, care nu vor cruţa turma. Şi dintru voi înşivă se vor scula bărbaţi, grăind îndărătnicii, ca să tragă pe ucenici după dânşii. Pentru aceia privegheaţi, aducându-vă aminte, că trei ani noaptea şi ziua n-am încetat cu lacrimi învăţând pe unul fiecare din voi. Şi acum vă încredinţez pe voi, fraţilor, lui Dumnezeu şi Cuvântului Darului Lui, care poate să vă zidească şi să vă dea vouă moştenire între toţi cei sfinţiţi..." (F. Ap. 20, 28-32).

Cei trupeşti, cele trupeşti cugetă şi cugetul trupului e moarte. Cugetul trupului e vrăjmaş la Dumnezeu şi Legii lui Dumnezeu nu se supune că nici nu poate; şi cei ce sunt în trup, lui Dumnezeu a plăcea nu pot şi cei ce n-au în ei Duhul lui Hristos, aceia nu sunt ai Lui... Şi vă rog pe voi, fraţilor, sa vă feriţi de cei care fac împerecheri împotriva învăţăturii, cu care v-aţi învăţat; şi să vă feriţi de ei. Că unii ca aceia, Domnului nostru Iisus Hristos nu slujesc; ci pântecelui lor. Şi prin cuvinte bune, şi prin cuvântare de bine, înşală inimile celor proşti..." (Rom. 8, 5-9; 16, 17-18).

Mai departe, tot acest Apostol, combate împerecherile dintre creştini, scriind corintenilor, aşa: "Şi vă rog pe voi, fraţilor, pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, ca toţi să grăiţi aceeaşi şi să nu fie între voi împerecheri; ci să fiţi întemeiaţi într-un gând şi într-o înţelegere. Pentru că mi s-a arătat mie pentru voi, fraţii mei, de la cei ce sunt ai lui Hloe, că aveţi priciri între voi. Şi aceasta, că fiecare din voi zice: Eu sunt al lui Pavel; iar eu al lui Apolo; iar eu al lui Chifa; iar eu al lui Hristos. Au doară s-a împărţit Hristos? Au Pavel s-a răstignit pentru

voi? Sau întru numele lui Pavel v-aţi botezat?... Încă sunteţi trupeşti! Căci când este întru voi râvnă şi prigonire şi împerecheri, au nu sunteţi trupeşti, şi au nu după om umblaţi? Căci când zice cineva: Eu sunt al lui Pavel şi altul zice: eu sunt al lui Apolo; au nu sunteţi trupeşti? Cine este dar Pavel, şi cine este Apolo? Fără numai slujitori prin care aţi crezut, fiecăruia precum Domnul i-a dat... Eu am sădit, Apolo au dat; iar Dumnezeu a dat creşterea. Pentru aceea, nici cel ce sădeşte este ceva, nici cel ce udă; ci Dumnezeu cel ce dă creşterea. Cel ce sădeşte şi cel ce udă sunt una; şi fiecare îşi va lua plata sa, după osteneala sa. Aşa dar, noi ai lui Dumnezeu împreună lucrători suntem, a lui Dumnezeu arătură, a lui Dumnezeu zidire sunteţi...

Drept aceea, nimeni să nu se laude între oameni, că toate ale voastre sunt: ori Pavel, ori Apolo, ori Chifa, ori lumea, ori viaţa, ori moartea, ori acestea de acum, ori cele viitoare, toate ale voastre sunt; iar voi ai lui Hristos şi Hristos al lui Dumnezeu... Eu vă râvnesc pe voi cu râvna lui Dumnezeu, că v-am logodit unui bărbat, fecioară curată, să vă pun înaintea lui Hristos. Mă tem însă, ca nu cumva, precum şarpele a amăgit pe Eva cu vicleşugul său, aşa să se strice şi înţelegerile voastre de la adevărata credincioşie în Hristos. Căci dacă ar propovădui cel ce vine pe alt Iisus, pe care n-am propovăduit, sau de aţi lua alt duh, care n-aţi luat, sau altă Evanghelie care n-aţi primit, bine i-aţi suferi... Că unii ca aceia sunt apostoli mincinoşi, lucrători vicleni, închipuindu-se întru Apostolii lui Hristos. Şi nu e de minunat: că însuşi Satana se preface (cu înşelăciune) în înger de lumină. Nu este dar lucru mare de se prefac şi slujitorii lui, ca slujitori ai dreptăţii, cărora le va fi sfârşitul după faptele lor..." (1 Cor. 1, 10-13; 3, 3-9, 21-23; 2 Cor. 11, 2-4-13-26).

Privitor la abateri de la adevărul evanghelic la felurite deşertăciuni, Sf. Ap. Pavel scrie creştinilor galateni, aşa: "Mă mir că aşa de curând vă mutaţi de la cel ce v-a chemat pe voi prin Darul lui Hristos, la altă evanghelie. Care nu este alta, fără numai sunt oarecare, ce vă tulbură pe voi, şi voiesc să strămute Evanghelia lui Hristos. Dar măcar şi noi, sau Înger din cer de vă va binevesti vouă afară de ceea ce am binevestit vouă, anatema să fie. Precum am zis mai-nainte şi acum iarăşi zic: "Oricine de vă va binevesti vouă afară de ceea ce aţi luat, anatema să fie. Umblu eu acum să câştig pe oameni, ori pe Dumnezeu? Sau caut eu să fiu oamenilor pe plac? Că de aş mai fi pe placul oamenilor, n-aş mai fi slugă lui Hristos...

O! Galateni fără de minte, cine va zavistuit pe voi să nu vă plecaţi adevărului, cărora mai-nainte vă era scris, Iisus Hristos, înaintea ochilor întru voi răstignit?... Aşa fără de minte sunteţi? Începând cu Duhul, acum în trup vă săvârşiţi?... Zilele păziţi şi lunile şi anii. Mă tem de voi, ca nu cumva în zadar să mă fi ostenit la voi. Vă râvnesc ei pe voi, dar nu spre bine; ci vor să vă osebească pe voi, ca să le urmaţi lor... Alergaţi bine, cine v-a oprit să nu vă plecaţi adevărului? Sfatul acesta nu e de la cel ce v-a chemat pe voi. Puţin aluat, toată frământătura dospeşte. Eu am nădejde de voi întru Domnul, că alt nimic nu veţi cugeta

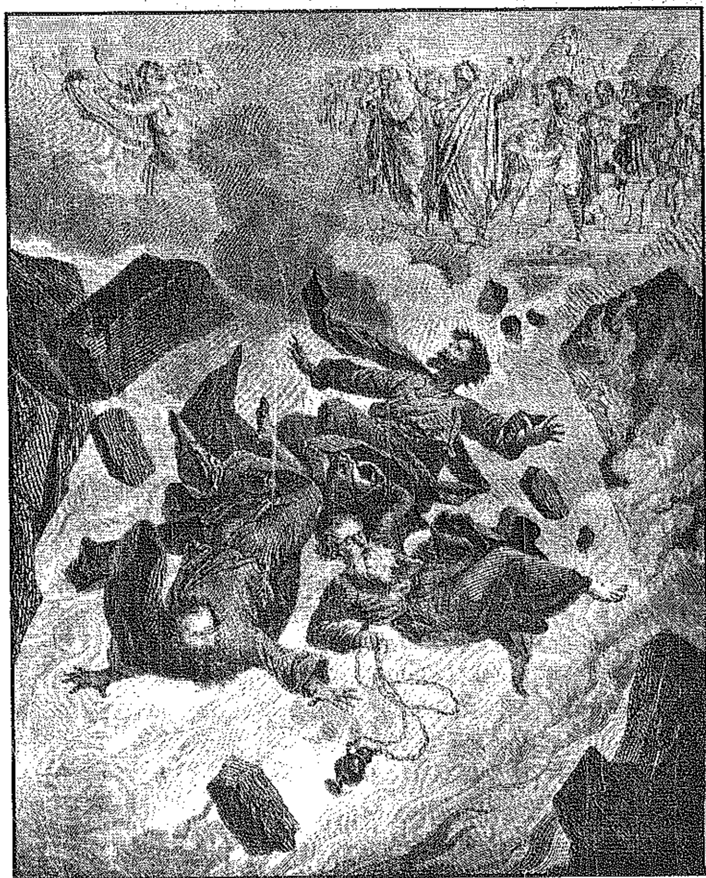
într-altfel (fără numai aşa cum v-am învăţat); iar cei ce vă tulbură pe voi, vor purta judecata, oricare ar fi ei... O! De s-ar lepăda afară cei ce vă răsplătesc pe voi... Nu vă amăgiţi, Dumnezeu nu se batjocoreşte, că ce va semăna omul, aceia va şi secera. Că cel ce seamănă în trupul său, din trup va secera stricăciune; iar cei ce seamănă cu Duhul, din Duhul vor secera viaţă veşnică... Iar mie mai mult nimeni să nu-mi facă supărare, că eu rănile Domnului nostru Iisus Hristos pe trupul meu le port... Pe Imineu şi Alexandru i-am dat Satanei ca să se înveţe a nu huli... Duhul arătat grăieşte, că în vremurile cele de apoi se vor depărta unii de la credinţă, luând aminte la duhurile cele înşelătoare şi la învăţăturile cele drăceşti, ale celor ce întru făţărie grăiesc minciuni; fiind arşi la a lor ştiinţă... Alexandru Arămarul multe rele mi-a făcut mie; plătească-i Domnul după faptele lui. De acela păzeşte-te şi tu, că foarte a stat împotriva cuvintelor noastre...". "De omul eretic, după una şi a doua sfătuire, te fereşte; ştiind că s-a răzvrătit unul ca acesta şi păcătuieşte, fiind singur de sine osândit..." (Gal. 1, 6-10; 3, 1-3; 4, 10-11, 17; 5, 7-10, 12; 6, 7-8, 17; 1 Tim. 1, 20; 4, 1-2; 2 Tim. 3, 1-9, 13; 4, 14; Tit. 3, 10-11).

Sf. A. şi Ev. Ioan, numeşte pe acei care ies din Biserica lui Dumnezeu şi luptă contra ei cu vrăjmăşie, antihrişti, zicând: *"Fiilor! Ceasul de apoi este, şi precum aţi auzit că Antihrist vine şi acum antihrişti mulţi s-au făcut. Dintru aceasta cunoaştem că ceasul cel de apoi este. Dintru noi au ieşit, ci nu erau dintru noi; că de ar fi fost dintru noi, ar fi rămas cu noi, ci au ieşit ca să se arate că nu sunt toţi dintru noi...*

Iubiţilor! Să nu credeţi pe tot duhul, ci să ispitiţi duhurile de sunt de la Dumnezeu; că mulţi prooroci mincinoşi au ieşit în lume... Voi de la Dumnezeu sunteţi, fiilor, şi aţi biruit pe aceia; căci mai mare este cel ce este întru voi, decât cel ce este în lume. Aceia din lume sunt, pentru aceia din lume grăiesc şi lumea îi ascultă pe dânşii. Noi din Dumnezeu suntem: Cel ce cunoaşte pe Dumnezeu, ascultă pe noi; care nu este din Dumnezeu, nu ne ascultă pe noi. Dintru aceasta cunoaştem Duhul adevărului şi duhul înşelăciunii. Ştim că din Dumnezeu suntem şi toată lumea în cel rău zace... Oricine va veni la voi şi nu va aduce învăţătura aceasta, să nu-l primiţi în casă şi să nu-i ziceţi lui: "Bucură-te". Că cel ce-i va zice lui bucură-te, se va face părtaş faptelor lui celor rele" (1 Ioan 2, 18-19; 4, 1, 4-6; 5, 19; 2 Ioan 1, 10-11).

Sf. Antonie nu suferea pe eretici şi schismatici. Cuviosul Părintele nostru Antonie cel Mare, pustnicul nu s-a înţeles niciodată cu schismaticii şi cu ereticii. Niciodată n-a avut o vorbă prietenească pentru manihei şi alţi eretici, afară de cele care i-ar fi putut readuce de la rătăcirea şi păcatul lor. El spunea că prietenia şi conversaţia cu astfel de oameni, strică sufletul. Pe arieni într-atâta îi ura, încât îndemna pe toţi să se păzească de ei. Odată veniră la ei arienii, dar când îi recunoscu, îi dete afară din mănăstire, zicând: că vorbele lor sunt mai veninoase decât şerpii. Arienii răspândiseră minciuna că Antonie ar fi acceptat credinţa lor. Mirat de atâta îndrăzneală şi rugat de către episcopi, se duse la

Alexandria, blestemă într-o vorbire publică, erezia lui Arie, şi afirmă solemn că este cea mai rea dintre erezii şi sunt premergători ai lui Antihrist. El vesti poporului învăţătura Ortodoxă, despre Fiul lui Dumnezeu, şi zise: *"Să nu aveţi nimic comun cu arienii, căci însuşi elementele îi urăsc şi toate făpturile oftează din cauza arienilor, deoarece văd că Iisus, Stăpânul lor, Care a creat tot, este considerat de către ei egalul lor"* (O Mie pilde).

Fiecare pădure îşi are strâmbăturile şi uscăturile ei. Fiecare casă îşi are gunoaiele ei. Fiecare societate îşi are putregaiurile ei. Aşa şi Sf. Biserică îşi are între fiii săi buni şi elemente slabe, răzvrătite şi putregăite. După dezrobirea israeliţilor din Egipt, în vremea formării Bisericii V. Test. pe lângă multele greutăţi s-au mai ivit şi răzvrătiri. Astfel, căpeteniile: Core, Datan şi Aviron, dimpreună cu ceata lor, s-au răzvrătit contra lui Moisi, lui Aaron şi a întregii adunări, pentru care au fost pedepsiţi groaznic de Dumnezeu, înghiţindu-i pământul de vii (Num. 16). Ca şi adunarea israeliţilor, a suferit şi Sf. Biserică Ortodoxă adeseori (Apc. 12; 13). "Fiilor! Păziţi- vă de câini, păziţi-vă de lucrătorii cei răi, păziţi-vă de tăiere..." (Filip. 3,2-17-21; Comp. Mt. 7,15-27).

SĂ RĂMÂNEM ÎN ADEVĂR

FĂŢĂRNICIA ŞI VICLENIA NE ÎNDEPĂRTEAZĂ DE DUMNEZEU

33. Am botezat şi am cununat încă odată pe cei botezaţi şi cununaţi de Preoţii Bisericii care ţin porunca Sfântului Sinod, privitoare la îndreptarea calendarului?

"Episcopul sau Preotul, pe cel ce are Botez după adevăr, de-l va boteza din început, sau pe cel spurcat de către cei necinstitori de Dumnezeu (pe cel ce şi-a spurcat Botezul, prin trecerea la legea evreiască, mahomedană, sau la alte secte care nu cred în Sf. Treime şi nu botează în Numele Ei) de nu îl va boteza, să se afurisească, ca unul ce-şi bate jos de Crucea şi Moartea Domnului şi nu deosebeşte pe Ierei (pe Preoţii Ortodocşi) de către minciuno-ierei (de preoţii mincinoşi, sectari") (Can. 48 al Sf-lor Apostoli vezi şi tâlcul lor).

Dacă Episcopul şi Preotul legiuiţi cad sub afurisenie, dacă botează încă o dată pe cei ce sunt botezaţi, cu cât mai mult vor fi afurisiţi mirenii şi clericii cei nelegiuiţi care batjocoresc Taina Sfântului Botez, întru acest chip? Tot aşa învaţă Sf. Biserică şi despre cei ce nesocotesc Sf. Taină a Nunţii şi o mai fac încă o dată între aceleaşi persoane (Vezi Dr. N. Milaş, "Dreptul Bisericesc Oriental" în cap. Impedimentelor la căsătorie).

Rebotezatul ars cu foc din cer. În Roma veche, mulţi ortodocşi creştini au fost persecutaţi groaznic de arieni. Trei sute de drept-slăvitori creştini au fost decapitaţi în Karhidon, doi preoţi tăiaţi cu fierăstrăul; iar la 60 de Preoţi, care erau mai învăţaţi, le-au tăiat limbile din rădăcină. Aceştia împrăştiindu-se în împărăţia romanilor propovăduiau fără limbi. Sunilda, femeia arianului Riga, din Roma, a silit cu forţa pe o pravoslavnică creştină, a se boteza la arianul episcop al Mediolanului. Femeia binecredincioasă, ieşind din colimvitră a cerut două parale de la sluga sa şi le-a dat episcopului arian, zicând: "Primeşte plata pentru obşteasca scăldătoare (baie) cu care m-ai scăldat", defăimând astfel botezul arienesc. Sunilda aflând despre acest lucru, îndată a poruncit arienilor ei de au ars pe fericita aceasta.

Bărbatul ei temându-se de munca focului, s-a dus de s-a botezat a două oară, cu botezul lui Arie, (aşa cum au făcut şi fac sectarii şi stiliştii). După aceea, încălecând pe cal şi mergând la o casă de rugăciune, ce se afla înaintea cetăţii,

acolo a fost ars ticălosul acela de un fulger căzut din cer. Atunci s-a văzut de toţi, spre a lor învăţătură, că urgia şi osânda lui Dumnezeu s-a făcut asupra lui mult mai groaznică, pentru că primise de voie al doilea botez, contra Botezului Ortodox, decât vremelnicul foc cu care s-a ars de arieni femeia lui, care-şi păstrase Botezul Ortodox, defăimând al doilea botez, impus de potrivnicii Ortodoxiei (Prol. 7 decembrie).

"Un Domn, o Credinţă, un Botez" (Efs. 4, 5; comp. Ioan 17, 21-23).

"Fraţilor - zice Sf. Ap. Iacob - *de se va rătăci cineva dintre voi de la adevăr şi îl va întoarce cineva pe el; să ştie că cel ce a întors pe păcătos de la rătăcirea căii lui, va mântui suflet de moarte şi va acoperi mulţime de păcate"* (Iac. 5, 19-20; vezi despre dezbinări, schisme şi erezii în această carte).

34. M-am făţărnicit că cred şi vieţuiesc după Dumnezeu, pe când în realitate eu cu credinţa şi vieţuirea eram contra Ortodoxiei?

Făţărnicia e un viciu urâcios înaintea oamenilor şi a lui Dumnezeu, pentru că făţarnicul se preface şi se pretinde, că este ceea ce în realitate nu este. Făţarnicul este asemenea unui comediant. Prin acest viciu, el se opune virtuţii adevărului şi sincerităţii. Mântuitorul a biciuit şi biciuieşte cumplit pe făţarnicii din toate vremurile, înfierându-i astfel: "Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că mâncaţi casele văduvelor, făcând rugăciuni lungi întru făţărie, pentru aceasta mai multă osândă veţi lua. Vai vouă cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că închideţi Împărăţia Cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu intraţi, nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsaţi. Vai vouă... că înconjuraţi marea şi uscatul ca să faceţi un nemernic şi dacă se face îl faceţi pe el fiul Gheenei îndoit decât voi. Vai vouă povăţuitori orbi, care ziceţi: că cel ce se jură pe Biserică, nimic nu este; iar cel ce se jură pe aurul Bisericii vinovat este. Nebuni şi orbi! Ce este mai mare? Aurul? Sau Biserica care sfinţeşte pe aur?... Vai vouă cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că zeciuiţi izma, mărarul şi chimenul şi aţi lăsat cele mai grele ale legii: Judecata, mila şi credinţa; acestea se cădea să le faceţi şi acelea să nu le lăsaţi. Povăţuitori orbi! Care strecuraţi ţânţarul şi înghiţiţi cămila.

Vai vouă... făţarnici! Căci curăţiţi partea cea din afară a blidului şi a paharului; iar pe dinăuntru sunt pline de răpire şi de nedreptate. Fariseie oarbe, curăţă mai întâi partea cea dinăuntru a blidului şi a paharului, ca să fie şi cea din afară curată. Vai vouă... făţarnici! Că vă asemănaţi mormintelor văruite, care pe afară se arată frumoase; iar înăuntru sunt pline de oasele morţilor şi de toată necurăţia. Aşa şi voi, din afară vă arătaţi drepţi oamenilor; iar înăuntru sunteţi plini de făţărie şi de fărădelege. Vai vouă... făţarnici! Că zidiţi mormintele Proorocilor şi zidiţi gropile drepţilor şi ziceţi: de am fi fost în zilele părinţilor noştri, n-am fi fost părtaşi lor la vărsarea sângelui drepţilor. Drept aceea, înşivă mărturisiţi de voi, că sunteţi fii ai acelora care au omorât pe Prooroci. Şi voi umpleţi măsura părinţilor voştri. Şerpi, pui de năpârci, cum veţi scăpa voi de judecata Gheenei..." (Mt. 23).

Cuvintele Mântuitorului ne arată cât de groaznic şi urâcios păcat este făţărnicia şi cu ce mare purtare de grijă trebuie să ne ferim noi de ea, ca de cea mai

cumplită boală, ucigătoare de suflete.

Alexandru Macedon şi piratul. Alexandru Macedon care prin vitejiile lui a cucerit lumea, prinzând un hoţ care jefuia lumea călătoare pe mări, l-a întrebat: "Cu ce drept bântuieşti tu mările şi jefuieşti corăbiile?" Hoţul i-a răspuns cu îndrăzneală: "Cu acelaşi drept cu care bântuieşti şi tu lumea.. Eu sunt un biet pirat, care jefuiesc din când în când câte o corăbioară, tu însă jefuieşti şi prazi ţări întregi!... Şi cu toate acestea, mie îmi zice lumea hoţ; iar ţie îţi zic împărat!!!"

În acest fel sunt toţi oamenii aceia care dau altora porunci, mustrări şi sfaturi, pe care ei nu le ţin.

Pedepsele făţarnicilor. Avesalom făţărnicindu-se cu supuşii, că fiecare are dreptate, şi faţă de tatăl său, că are o juruinţă, ieşind şi-a adunat oamenii cu care s-a pornit cu război să surpe pe tatăl său David de pe tron. Pedeapsa lui Dumnezeu l-a ajuns, oştirea lui a fost zdrobită, împrăştiată şi el a murit spânzurat cu propriul său păr de creanga unui copac, unde a fost săgetat de generalul Ioab (2 Împ. 15-18).

Irod s-a făţărnicit faţă de Magi că vrea să se închine şi el Pruncului Iisus, Mesia, dar el cugeta în sine să afle unde este Pruncul, ca să-L omoare. Magii fiind înştiinţaţi de Înger s-au întors pe altă cale în ţara lor. Pruncul a fost dus, împreună cu Maica Sa, în Egipt; iar Irod, după uciderea celor 14.000 prunci, a murit în cumplite chinuri, de o boală internă, putrezind de viu şi mâncat de viermi (Mt. 2; Ist. Bis. Eus. Ces. ş. a.).

Fariseii, cărturarii, irodianii, saducheii... în întrebările ce le puneau Mântuitorului, una arătau deasupra în faţa oamenilor şi altele urmăreau prin dedesubturile acelor întrebări meşteşugite sataniceşte (Mt. 22, 15-46; 23).

Iuda Iscariotul se făţărnicea că are grijă de săraci, pe când el în realitate îşi vindea pe Dascălul său, pentru 30 de arginţi, celor mai înverşunaţi vrăjmaşi, dar drept răsplată şi-a aflat spânzurătoarea şi osânda veşnică (Ioan 12, 1-9; 13, 18-30; Mt. 26, 14-25, 46-56; 27, 3-1).

Anania şi Sapfira s-au făţărnicit că au adus tot preţul ţarinei la picioarele Apostolilor, deşi ei minţeau, dar păcătuind astfel contra Duhului Sfânt, au murit amândoi cu moarte năprasnică (F. Ap. 5, 1-11).

Simon Magul botezându-se, se făţărnicea a primi Duhul Sfânt cu bani, spre a face şi el minuni ca Apostolii, dar a căzut din dar în pedeapsă grea (F. Ap. 8, 12-24; vezi Cazaniile şi V. Sf. 29 iunie).

"Făţarnicilor! Bine a proorocit pentru voi Isaia, zicând: "Se apropie de Mine norodul acesta cu gura lui şi cu buzele Mă cinsteşte; iar inima lor departe stă de la Mine. Dar în zadar Mă cinstesc, învăţând învăţături, porunci omeneşti..." (Mt. 15, 7-9).

Falsitatea majorităţii creştinilor. Adeseori vedem pe mulţi din noi creştinii, că ne mulţumim să ne închinăm lui Dumnezeu fără a-L asculta şi ai urma Lui; îi cinstim Crucea Lui fără a o purta, ba chiar şi profanând-o, prin călcarea cu

picioarele, prin sudalme, etc. Vedem că aceia se roagă, postesc, merg la Biserică; dar sunt avari, aspri, nemilostivi faţă de săraci şi puţin delicaţi în materie de dreptate. Dincolo vedem pe alţii că nu-s nedrepţi nici avari, dar sunt răzbunători, pizmătăreţi, duşmănoşi, nu iartă, nu caută pacea şi nici n-o primesc. Unii se par a fi religioşi către Dumnezeu, buni şi drepţi către aproapele lor, dar iată-i sclavi ai cutărei şi cutărei patimi urâcioase. Pe alţii îi vedem caşti, curaţi, dar au nişte limbi ca de viperi, cu care sfâşie pe aproapele lor prin minciuni, viclenii şi calomnii... Şi aceştia, ca şi alţii asemenea lor, nu pot arăta că au dragoste de Dumnezeu şi aproapele, nici că plinesc Legea.

IUBIREA CEA MARE SE CUVINE NUMAI LUI DUMNEZEU

FARST = oi toţi oamenii de pe pământ, creaţi de Dumnezeu după Chipul şi Asemănarea Sa, întru Dânsul viem, ne mişcăm şi suntem (F. Ap. 17, 28-29). Deci, se cuvine ca suprema iubire să o dăm numai lui Dumnezeu, Care ne-a creat, ne ţine şi ne iubeşte. Cei ce iubesc pe Dumnezeu mai presus de orice creatură din lume, ascultând Cuvântul Lui şi sfinţind după rânduiala creştinească Duminicile şi Sărbătorile Sfinte, se înzestrează cu mari Daruri Dumnezeieşti; iar cei ce iubesc lumea şi deşertăciunile ei, care sunt pieritoare, se prăbuşesc în bezna întunericului vremelnic şi veşnic.

Pentru plantarea, alimentarea, dezvoltarea şi conservarea dragostei de Dumnezeu mai presus de orice, în fiinţa, familia, societatea şi patria noastră, trebuie a folosi zilele Duminicilor şi Sărbătorilor Sfinte, cu sfinţenie şi bună chibzuială, prin cercetarea Sfintei Biserici, citirea şi ascultarea cărţilor Sfinte, cugetarea şi facerea bunelor fapte ale milei sufleteşti şi trupeşti către aproapele.

După Înălţarea Domnului la cer şi primirea Duhului Sfânt pogorât în chip de limbi de foc, Apostolii, cu toţi cei împreună cu dânşii binecredincioşi creştini apostolici, au serbat regulat ziua Duminecii (F. Ap. 2; 20, 7-11; 1 Cor. 16, 2; Apc. 1, 10; comp. Mt. 28, 1; Mc. 16, 1-2; Lc. 24, 1-13, 31-33, 47; Ioan 20). În această Sfântă zi, una a sâmbetelor, împărătească şi Doamnă, ei se adunau cu toţii la un loc, unde se rugau, citeau, cântau, lăudau pe Dumnezeu, ascultau slujba Dumnezeieştii Liturghii şi se împărtăşeau cu Dumnezeiescul Trup şi Sânge, al Domnului nostru Iisus Hristos. Sf. Biserică Ortodoxă, apoi treptat-treptat, a rânduit anumite zile de serbare în amintirea celor mai importante lucrări minunate din viaţa Mântuitorului, a Maicii Domnului, a Sfinţilor Apostoli şi ale tuturor Sfinţilor precum le vedem aşezate şi în calendarele anuale, pe care creştinii sunt datori să le serbeze cu toată credincioşia, aşa cum ne învaţă cărţile Sfinte.

Zilele sfinte ale Duminicilor şi Sărbătorilor, le petrecem creştineşte, spre folosul nostru sufletesc şi trupesc, prin preamărirea lui Dumnezeu şi a Sfinţilor Săi (Ps. 138, 17-18). În aceste zile sfinte ne odihnim de lucrurile grele, mergem la Sf. Biserică, ascultând cu evlavie Sf. Slujbă, Dumnezeiasca Liturghie şi predica. Acolo cu o gură şi cu o inimă ne rugăm şi lăudăm pe Dumnezeu. După slujbă, întorcându-ne acasă îi împărtăşim de învăţătura Sfântă a Bisericii şi pe cei ce n-au putut lua parte cu noi acolo. După amiaza Duminicii sau a Sărbătorilor legale, ne ocupăm cu citirea cărţilor Sfinte sau a revistelor cu cuprins religios şi moral, făcând şi alte fapte bune. Cei care nu serbează astfel creştineşte zilele sfinte, nu sunt creştini buni, nu-s creştine adevărate. Şi de aceştia cu toată părerea de rău şi durerea în suflet, ne vedem siliţi a mărturisi, că sunt mulţi şi multe sumedenii de suflete.

Iată, colo auzi că cutare creştini şi creştine, nu merg la Sf. Biserică, pentru că n-au haine bune, sau n-au haine după "moda lumii". Asta, zic ei, îi împiedică a veni. Dar e ştiut că Dumnezeu nu caută la haine; ci la inima (1 Împ. 16, 7; Is. 55, 6-9; Ier. 11, 20; 17, 10) celor ce vin la Sf.

Biserică să se roage și să se folosească sufletește. Hainele după moda lumii, zărzămurile idolești întrebuințate de unele creștine ușuratice, în trufia lor satanică și pasiunile lor josnice, nu sfințesc pe nimeni; ci-i prăbușesc din Darul lui Dumnezeu în bezna întunecoasă a iadului vremelnic și veșnic. Numai Dumnezeu, Biserica și inima cea curată sfințește pe om. O rugăciune curată a unor creștini și creștine făcută în Duh și adevăr (Ioan 4, 23-24), niște lacrimi fierbinți din ochii celor îmbrăcați în haine zdrențuite (cârpite dar curate) sunt de mai mult preț înaintea lui Dumnezeu, decât rugăciunile deșarte, numai de formă goală și hainele luxoase, zorzoanele idolești și fleacurile deșertăciunilor lumești a necredincioșilor.

Ni se istorisește că Sf. Spiridon, care era plin de pietate și virtuți strălucite, voind a intra la rege, a fost bătut în față, pentru că n-ar fi fost îmbrăcat în veșminte de sărbătoare. În vremurile noastre, însă, mulți fățarnici vicleni și mincinoși îmbrăcați la moda lumii, au fost și sunt primiți de oameni mari, pentru că oamenii nu pot pătrunde înăuntrul altora, Dumnezeu însă, toate le vede și toate le știe.

Alt caz să vă spun acum. La stăpânitorul unei țări a intrat odată o femeie săracă, îmbrăcată în haine la modă și înzorzonată. Stăpânitorul văzând-o a zis că ea a venit astfel îmbrăcată ca să fie admirată; iar nu ca să fie ajutorată. Pentru că îmbrăcămintea ei a fost în contrast cu cererea, ea n-a primit nici un ajutor.

Alții, creștini și creștine de formă, nu mai merg în zilele sfinte la Sf. Biserică, zicând că stând acasă mai lucrează și-și agonisesc, pe când la Biserică mergând și stând, nu agonisesc nimic. Ei bine, oare creștinii sau creștinele care muncesc nu agonisesc ei nimic în cursul săptămânii? Au nu știu ei că cei ce lucrează și agonisesc cele trupești în Duminici și Sărbători, sunt furi de cele sfinte și cad sub blestem greu, fiindcă răpesc din ale Domnului? Au doară muncitorii și lucrătoarele să n-aibă repaus, recreiere, reculegere și timp de a se prezenta și ei în Palatul (Biserica) Împăratului Ceresc? Oare ce ar fi viața noastră fără Duminici și Sărbători? Ar fi un pustiu nesfârșit, fără ospătării, fără case de găzduit, fără apă răcoritoare și fără de umbră!

Se istorisește că niște oameni și femei n-aveau Duminici și Sărbători, și că ei munceau neîntrerupt. După un timp au observat că cele agonisite peste săptămână sporeau; iar cele agonisite în Duminici și Sărbători, se pierdeau văzând cu ochii, așa cum au văzut și israeliții cu mana (Ieș. 16, 20-26-30). Ei părăsiră obiceiul lor cel rău și odihnindu-se creștinește, după învățătura Bisericii, de atunci înainte, lucrau în zilele de lucru cu puteri îndoite, averea lor creștea și lucrau adeseori și la alții, fără a mai face abuz și de zilele Sfinte.

Unii creștini și creștine, mortificați sufletește, zic că n-au trebuință de Biserică. La aceasta răspundem: "Semnul cel mai rău pentru un bolnav e acela, când el zice că n-are poftă de mâncare. Prin urmare semnul cel mai învederat pentru un creștin sau creștină de formă, numai după nume, dar mortificați sufletește, este această lepădare de Sf. Biserică. Au doară Casa Domnului nu te va dispune și pe tine la rugăciune? Nu te va umple de pietate? Apoi, de ce fugi de Biserica lui Dumnezeu, care prin glasul toacei și al clopotelor te cheamă la luminare, mântuire și redobândirea vremelnicei și veșnicei fericiri? Un cărbune se nutrește cu foc, atunci când el se apropie și se unește cu alți cărbuni aprinși.

Alții nu vor să meargă la Sf. Biserică, spunând că n-au timp pentru Biserică; ci pentru alte afaceri. Oare unii ca aceștia se vor mai scuza așa, când vor fi chemați la Rege sau la stăpânitorul lor, la mese, la petreceri sau câștiguri materiale și vremelnice? Au doară sufletul lor nu e mai prețios decât vremea asta trecătoare? Orele petrecute în Biserica lui Dumnezeu sunt cele mai folositoare pentru sufletul și trupul nostru. *"Ce va folosi omului de ar dobândi lumea toată și-și va pierde sufletul său? Sau ce va da omul în schimb pentru (a-și răscumpăra) sufletul său..."* (Mt. 16, 26; Mc. 8, 25; Lc. 9, 25).

Unii se scuză că nu vin la Sf. Biserică din cauza bolii. Creștinilor și creștinelor! Dacă nu sunteți așa de slabi încât să puteți merge la Sfânta Biserică în Duminici și Sărbători, mergeți, căci astfel ostenindu-vă, veți dobândi însănătoșirea deplină acolo în Sfântul Locaș. Sf. Evanghelie ne spune că Mântuitorul a vindecat mulți bolnavi, orbi, șchiopi în Biserică (Mt. 21, 14). Odinioară un creștin, negru ca tăciunele, strunit de diavolul, a venit și a intrat în Sfânta

Biserică, de unde după săvârşirea slujbei Sfintei Liturghii, a ieşit liber şi luminat (Prol. 4 oct. Pateric. o.c. pg. 203-206). Altă dată doi creştini păcătoşi intrând în Sfânta Biserică, după ascultarea predicii, unul s-a luminat şi fericit; iar altul întunecându-se, s-a osândit (Vezi "Pateric" o.c.). În Biserică s-au tămăduit mulţi bolnavi de felurite boli... Dacă boala ta într-adevăr e aşa de grea şi te împiedică de a merge la Sf. Biserică, atunci camera ta de suferinţă fă-o Biserică şi laudă pe Dumnezeu acolo, căci Dumnezeu e în tot locul şi te aude şi pe tine (Vezi Min. 48-a a Maicii Domnului).

Alţi creştini şi creştine se scuză că-s bătrâni şi slabi şi de aceia nu pot veni la Sf. Biserică. Şi aceştia dacă s-ar osteni cu dragoste, n-ar lipsi. Priviţi la femeile pioase, la martirele, la monahiile acelea, care fiind bătrâne şi slabe, n-au ieşit din Templul lui Dumnezeu şi n-au părăsit Sf. Biserică şi Dumnezeu le-a răsplătit ostenelile lor cu o viaţă îndelungată, sănătate, spor în lucrul bun, îndestulare aici pe pământ şi fericire eternă în viaţa viitoare. *"Când Maica Preacurată, cu dreptul Iosif, au dus în a 40-a zi, în Templul Sfânt din Ierusalim, pe Pruncul Iisus, era acolo în Biserică, Ana Proorociţa. Aceasta îmbătrânise în zile multe, trăise cu bărbatul său 7 ani din fecioria sa, şi 84 de ani în văduvia sa şi nu se depărta de la Biserică, cu posturi şi cu rugăciuni slujind lui Dumnezeu, ziua şi noaptea..."* (Lc.2,36-38).

Unii zic că ei se pot ruga acasă ca şi în Biserică. Nici un loc nu e mai potrivit pentru rugăciuni şi lauda lui Dumnezeu decât Sf. Biserică. Cei care se ostenesc bucuroşi a se ruga acasă, aceia mult mai bucuroşi se ostenesc a se ruga lui Dumnezeu în Sf. Biserică. Cei care însă nu se ostenesc a se ruga lui Dumnezeu şi a-L lăuda pe El în Sf. Biserică, aceia nu vor face nici atât în casa lor, poate chiar nici în viaţa lor. Bucatele ne sunt mai plăcute la mese în societatea altora. Candela nu va arde dacă nu vei turna untdelemn de ajuns în ea. Cărbunele izolat se stinge, dar punându-se lângă ceilalţi se aprinde, arde şi aprinde şi pe cei împrăştiaţi şi izolaţi.

Alţii zic în zeflemea că-s păcătoşi şi dacă se duc la Biserică, se uită Sfinţii la ei şi îi sfinţesc. Odinioară păgânul Abimeleh, împăratul Gherarei, a luat pe Sara soţia lui Avraam spre a fi între femeile lui, neştiind că-i soţia altui bărbat. Dumnezeu s-a uitat la el şi l-a mustrat în vis să nu facă această păgânătate, zicându-i: *"Iată, tu ai să mori din cauza femeii ce ai luat-o, căci ea are bărbat"*. Abimeleh a răspuns înfricoşat: *"Doamne, ucide-vei Tu, oare, chiar şi un om drept? Oare n-a zis el: "Mi-e soră? Şi ea: "Mi-e frate"? Deci, eu cu inimă curată şi cu mâini nevinovate am făcut aceasta"!* Dumnezeu i-a zis: *"Ştiu aceasta, pentru aceea nu ţi-am îngăduit a te atinge de dânsa. Dă înapoi femeia omului aceluia, că e Prooroc şi se va ruga pentru tine şi vei fi viu; iar de nu o vei da, vei muri tu şi toţi ai tăi"*. Abimeleh sculându-se dimineaţa a spus la ai săi toate şi s-ai spăimântat foarte toţi şi făcând aşa cum îi poruncise Dumnezeu, a scăpat din pierzare cu toţi ai săi (Fac.20). Iată dar, că-i bine şi aceştia a se duce la Sf. Biserică, chiar dacă îi jenează privirile Sfinţilor din Sf. Locaş. De vor ţine seamă de privirea şi învăţătura Sfinţilor, îndreptându-şi viaţa după voia lui Dumnezeu, ca Abimeleh, vor scăpa de moartea sufletească şi de iadul vremelnic şi veşnic, ei cu toţi ai lor, care-şi vor îndrepta credinţa şi vieţuirea după Dreptarul Ortodoxiei.

Alţii, care se cred învăţaţi nevoi-mare, se scuză că nu vin la Biserică pentru că nu le plac predicile, care toate sunt rele, simple, neplăcute. Oare predicile cele mai rele, cum le zic aceştia, pot fi aşa de rele, încât să nu cuprindă nimic bun în ele? Odinioară pentru falnicul Faraon, împăratul Egiptului, bogat în cultură pe acele vremuri, cuvintele lui Moise şi Aaron de la Dumnnezeu, le-a socotit rele, simple, deşarte şi neplăcute. Mai pe urmă însă acelea l-au înmuiat, silindu-l a cunoaşte pe Dumnezeu, Cuvântul şi Puterea lui supranaturală, atât de impunătoare şi înfiorătoare pentru el şi tot Egiptul (Ieş.5-14). Aşa şi aceştia, dacă n-ascultă Cuvântul lui Dumnezeu din gura Sfinţiţilor Liturghisitori pentru a lor îndreptare, li se va vorbi prin gurile de foc, bombe explozibile, grenade, etc., ori ca bogatului nemilostiv şi păcătoşilor din Sf. Evanghelie (Lc.16,19-31; Mt.7,23; 25,11-12,24-39,41-45).

Unii iarăşi nu merg la Biserică, zicând că au fost la o petrecere unde au stat până târziu şi au trebuit să doarmă, sau că au să se pregătească pentru mers la o petrecere. Petrecerile lumeşti cu jocuri, cântece curveşti, hasmodii, beţii, etc., care au într-însele multe obiceiuri

idolatre, păgâneşti, drăceşti sunt o plagă, o lepră, o primejdie pierzătoare de suflete şi sunt oprite cu greu blestem şi afurisenii de Sfintele Sinoade ecumenice, locale şi de Sfinţii Părinţi (Vezi cartea "Părăsiţi calea pierzării" de autor). Deci, acestea trebuie să se lepede cu totul din mijlocul creştinilor care vor să se lumineze şi să se mântuiască. În locul acelora să se reintroducă petrecerile curat creştineşti, în fruntea cărora stă cercetarea Bisericii, participarea la slujbele ei, ascultarea predicilor şi cugetarea în Legea Domnului.

Mântuitorul cu Preacurata Sa Maică şi ucenicii Săi, ştim cu toţii că au fost la nunta din Cana Galileei. De asemenea şi urmaşii acestora, dar numai la nunţile duhovniceşti, nu şi la cele păgânizate, cu muzicanţi, jocuri şi felurite hasmodii. Petrecerile duhovniceşti nu răpesc creştinilor vremea preţioasă de a participa la slujba Dumnezeieştii Liturghii.

În sfârşit, sunt alţii care nu mai umblă la Sf. Biserică, nici din răutate, nici scuzându-se cu felurite motive nebinecuvântate; ci numai din îmbâcsirea indiferentismului religios şi din obiceiul cel rău. Dar oare aceia nu primesc din mâna lui Dumnezeu atâtea sumedenii de binefaceri în toate zilele vieţii lor? Pentru ce se fac ei asemenea celor 9 leproşi din Sf. Evanghelie, care după tămăduire nu s-au mai întors a mulţumi Mântuitorului, Care-i tămăduise? (Lc. 17, 12-19). Pentru ce nu vin şi aceştia în Sfânta Biserică să mulţumească lui Dumnezeu în faţa tuturor pentru binefacerile primite? Oare sunt aceştia indiferenţi şi în privinţa primirii nutrimentului, îmbrăcămintei, vieţii şi altor sumedenii de binefaceri de la Dumnezeu? Ba nu. Atunci dar de ce oare să fie indiferenţi în privinţa mulţumirii ce datoresc Dătătorului tuturor bunătăţilor?

Dumnezeiasca Scriptură a V. Testament ne arată că, Dumnezeu a ameninţat cu moartea pe cei care ar cuteza să calce prăznuirea sărbătorilor. Tot acolo ni se spune că israeliţii prinzând pe un om adunând lemne sâmbăta, l-au pus sub pază, şi poporul după porunca ce a dat-o Dumnezeu prin Moisi, l-a ucis cu pietre. Dacă în V. Testament, care era numai o umbră a Noului Testament, se pedepsea cu moartea profanatorul sărbătorilor apoi cu cât mai aspră pedeapsă merită profanatorul sărbătorilor în Noul Testament, în care Dumnezeu Tatăl a îndrumat mântuirea noastră, Dumnezeu Fiul, Iisus Hristos a pătimit pentru mântuirea noastră, Dumnezeu Duhul Sfânt ne sfinţeşte şi ne uşurează mântuirea noastră, Preacurata Maică, pururea Fecioara Maria, a mijlocit mântuirea noastră, Îngerii şi Sfinţii se roagă în cer pentru mântuirea şi fericirea noastră vremelnică şi veşnică. Este doar o datorie Sfântă a noastră de a sfinţi Duminicile şi Sărbătorile aşezate de Sf. Biserică, în cinstea Prea Sfintei Treimi, Dumnezeu: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt, a Preasfântei Fecioarei Maria, a Îngerilor şi a Sfinţilor. Noi însă sfinţim Duminica şi Sărbătorile numai aşa. Dacă ne reţinem de la ocupaţiile cele de toate zilele, dacă cercetăm Sf. Biserică şi acolo din toată inima participăm la lauda lui Dumnezeu; dacă acasă plinim fapta de îndurare către cei sărmani; dacă apărăm de pericol: viaţa, onoarea şi averea noastră şi a aproapelui nostru şi dacă noi chiar şi în petrecerile noastre creştineşti ne recreem prin cumpătare puterile noastre corporale, iar sufletul nostru ni-l consfinţim lui Dumnezeu şi-l ocupăm cu privirea lucrurilor Dumnezeieşti, pentru mântuirea şi fericirea noastră vremelnică şi veşnică (Prelucr. după Ştefanelli).

CUPRINS

SFINȚII IERARHI: VASILE, GRIGORE ȘI IOAN

Ca cei ce ați fost întocmai la obicei cu Apostolii și lumii învățători, Stăpânului tuturor rugați-vă, pace lumii să dăruiască și sufletelor noastre mare milă. (Tropar)

Pe sfinții propovăduitori și de Dumnezeu vestitori, căpetenia învățătorilor Tăi, Doamne, i-ai primit întru odihna și desfătarea bunătăților Tale; că ostenelile acelora și moartea le-ai primit, mai vârtos decât toată roada, unule Cel ce preaslăvești pe sfinții Tăi. (Condac)

ISBN 973 – 97218 – 8 – 5